Halápy festőm. MDK

a Magyar Akvarell:és Pasztelfestők Egyesülete a legujabb termésről számol be.
Fokozhatatlan finomságok tolmácsolásában szinte önmagát mulja felül.

Pípics Zoltán dr.: A MűvészekA gyüjteményes kiállitása.
Magyarság. 1931.márc.1.

MDK

Halápy, festőm.

két képét kell kiemelni.

A K.U.T. kiállítása a Nemz.Szal.-ban. Nemz.Ujs.
1934.Dec.2. 28.1.

MDK

Halápy

Résztvett a Műcsarnok 1937.évi téli kiallitasán.

Pipics Zoltán dr.: Téli tárlat a Műcsarnokban.

Uj Magyarság, 1937.jan.21.l.

Halápy Ede

MDK

Téli nap, vizf.

Műcsarnok 1934 téli kiállitás

Halápy Ede (1891-1962)

„Földelő menet"

Vászonfestmény 51x 70,5 cm

J.l.j.: Halápy Ede

Vételári ár: 4500 Ft.

BÁV 45.Képaukció Budapest,1978.május

Halápy Ede, festő

Művészek, tervezők akik az Orsz.M.Kir.Iparművészeti Iskola növendékei voltak 1896 és 1919 közt
Halápy Ede, festészet, dísztőfestészet szakon 54.old

Mezei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparműv.Iskola/1880-1944/
oktatási rendszere és forrásai 37.old

Műv.Tört.Ért. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

Halápy Ede

Bemutatott műve:

88. sz. „Nyomortanya", vígfestmény.

Dobogh I.: A „Magyar Képző" művészet-
körök I. művészeti kiállítása, Budapest,
1926. VII. 101

Halápy EDE

UME második kiállításán a Nemzeti Szalonban képe szerepelt.

NU. 930.IV.27.

Halápy Ede

Cennini Társaság tagja . Kiállitásaik 1921 és 1926 a Nemzeti Szalonban. A régi mesterek tisztelete jellemezte a csoportot.

Rabinovszky Máriusz: Két korszak határán 1965 Bp. 310.

Halápy Ede

Tanulmányai, a Műcsarnok őszi tárlatán.

P.H.931.X.16.

Holopy Ede

Pécelen falfestményeket restaurált.

Deréssényi Dezső, Entz Géza, Gerő László

stb.: Magyar Műemlékvédelem (1949-59) I.

Budapest, 1960.

1681

Halápy Ede

Magyar Arcképfestők és az Akvarell- és Pasztellfestők kiállításain a Műcsarnokban szerepelt.

Mo. 934. III. 4.

Halápy Ede

Ön. tájképekből nagyobb anyaggal
és portréi festők kollektív kiállítása a
Nemzeti Szalonban

Nagyvárad 1927. V. 26.

Halápy Ede MDK

Balatonpart, vizf.

Gellérthegy, vizf.

Műcsarnok 1953 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Halápy Ede

MDK

Épitkezés, vizf.

Gyár a Dunaparton, vizf.

Miccarnok 1952-53 III. Magy. Képzőm. Kiáll.

Halápy Ede akvarell-festő

Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesületének kiállításain a Mű-csarnokban neve szerepelt.

PH.934. III.4.

Halápy Ede

Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesületének kiállításain a Mű-csarnokban neve szerepelt.

BH.934.III.4.

Halápy Ede

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Friss téli képei.

Pesti Hirlap
1934.I.17.

Halápy Ede

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
A vizfestmények közül müvei kiemelkednek.

Budapesti Hirlap
1934.I.14.

Halápy Ede grafikus

szerepel a XXI. Velencei

Biennálén

Nemzeti Ujság 1938 VI. 19

Halápy Ede MDK

Ujjáépités, vizf.

Mücsarnok 1950. I. Magy. Képzőm. Kiáll.

Halápy Ede

festőművész

A székesfővárosi Csobánc utcai napközi otthon freskójának bemutatása.

Esti Kurir
1934.I.14.

Halápy Ede

Festőművész

Magyar Akvarell-és Pasztellfestők Egyesületének kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Esti Kurir
1935.XII.28.

Halápy Ede

festőművész

Magyar Akvarell-és Pasztellfestők Egyesületének jubiláris kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. Érdekes egyéniségü.

U j s á g
1935.XII.21.

Halápy Ede

festőművész

Magyar Akvarell-és Pasztellfestők Egyesülete kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Pesti Hirlap
1935.VII.21.

Halápy Edé

„Budai rakodó" é „Kilátás a műteremből" c. akvarelljei nekrológ az akvarell és pastell festők kiállításán a Nemzeti Szalonban (emlitve)

Pesti Hirlap 1927 V. 26.

Halápy Ede

Magyar Akvarell és Pasztellfestők
kiállításain a Műcsarnokban szerepelt.

NM.93H.III.4.

Halápy Ede

Magyar akvarell és pasztellfestők egyesületének kiállításán a Műcsarnokban az egyesület vezetőségi tagja egy "Kenyérföld" c. munkájával.

BH. 934. III. 18.

Halápy Ede

szerepelt a művészcsoportok műsorának

rádiótásán.

Újság 1931. II. 21.

Halápy Ede MDK

Notre Dame

Müteremben

Pihenő

Szajnapart, Lülü

Mücsarnok 1937 Téli Kiállitás

Halásy Ede

Notre Dame

Mitternacht

Ihnen

Sanjuapart, 1911

MDK

Halápy Ede

Épitkezés, vf.

Festő és a modell

9o müvész kiáll. N.Szal. 1948. jun.

MDK

Halápy Ede

360- Ft. vásárlási előlegben részesült

90 művész kiáll. N.Szal. 1948. jun.

MDK

Halápy Ede

T.K: I. m. képzm. kiáll. grafikai művei.
Kis Újság, 1950. aug. 27. 7 l.

MDK

Halápy Ede

Borus téli nap, vf. I. vf.dij.

Dijkiosztás az akv. és paszt.festők kiállitásán.
Nemzeti Ujság, 1928. okt. 20. lo.l.

MDK

Halápy Ede, festö

Kis Svábhegy.

Nemzeti Szalon.--yz- :Magyar akvarell- és pasztell-festök egyesületének kiállitása. Sz.M. 194o. 88.l.

NDK

Halápy Ede, festö

Épitkezés. Vizf.
Gyár a Dunaparton. "

/Műcsarnok?/.-III.Képnövv.kiáll. 1932.dec.-1933.márc
Kat. 7.1.

MDK

Halápy Ede, festö

Csopak felé.	Vizf.
Budapest.	"
Sashegyről.	"
Páris.	"
Gödöllö.	"
Balatonfüred.	"
Szajnapart.	"

Nemz.Szalon.-MAPE XX.Jubiláris Kiáll. 1935.dec.2o.-
1936.jan.6. Kat.

MDK

Halápy Edw, festö

Szajnapart.
Ablak elött.
Tavasz.
Akt virággal.
Hüvösvölgy.
Akt-vázlat.
Kömüvesek.

Mücsarnok.-Öszi tárlat.1939.okt.8.-Nov.19. Kat. 12,13. old.

/Ennek keretében a MANE 24.kiáll.-a./

MDK

Halápy Ede, festö

Epitkezés.	Vizf.
Friss hó.	"
Olvasó nö.	"

Nemzeti Szalon.-MAFK XXIII.kiáll. 1938.nov.20.-dec.4.
Kat.

MDK

Halápy Ede, festö

Tavasz. Vizf.

Margitsziget. "

Föv.Kpt.-MKSzSz.-II.Szabad Nemz.Kiáll. 1947.márc.16.-
ápr.6. Kat. 11.1.

MDK

Halápy Ede

Képzőművészet, 1930. 29.sz. 99-100 l.

Halápy Ede

.szerepelt a Műcsarnok őszi tárlatán.

PH. 1932. X.29.

Alapi Ede

A Nemzeti Szalonban rendezett sportművészeti kiállításon nevel. „Szíraddónlő" című felfestményével arany oklevelet és Testnevelési Tanács díját kapta.

Kiemelik „Győzelem" c. művét.

P. H. 934. V. 20. Ujság, 934. V. 20.
M. H. 934. V. 20. m. 934. V. 20

Halápy Ede MDK

Ősz a Gellérthegyen, akvarell

Műcsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

Halápy Ede

Munkácy-éh II. kiállításán szerepelt

UN. 922. x. 22.

Halápy Ede

Munkácsy-céh II. kiállításán az Ernst Múzeumban szerepelt bravúros technikájú kis akvarelljével.

MO. 929. X. 20.

Halápy Ede

festőművész

Karácsonyi kiállítások

Az *Akvarell és Pasztellfestők Egyesülete* jubiláris kiállítást rendez a *Nemzeti Szalón*-ban karácsony hetében. A világmegváltó forradalmak elől az akvarell és pasztell halk, békés világába menekült művészek csoportja ez. Megrázó élményt ne is keressünk a kiállításon, de hangulatos finom képet találhatunk a gyűjteményben. *Halápy* Ede, *Hende* Vince, *Istókovits* Kálmán, *Jaschik*, *Nádler* Róbert, *Wagner* Géza, *Diósszy* Antal neveivel értékelhetjük a kiállítást.

A *Tamás-Galéria* karácsonyi kiállítást rendezett, *válogatott képekből és szép iparművészeti anyagból*. A legjobb keramikusok, textiltervezők, grafikusok szerepelnek a modern művészek mellett.

A Kossuth Lajos uccai *Műteremben Mészöly-Munkás* Béla rendezett kiállítást Spanyolországban festett műveiből. (m)

Magyarország

1935 XII. 22

7

Halápy Ede

festőművész

Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás - Műcsarnokban - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1935.XI.7.

Halápy Rode

Nyomorultanya, vízfestmény

A Magyar Képzőművészeti
I. Kiáll. Katalógus-1946

MDK

Halápy Ede, festő

Balatonpart. Vízf.

Gellérthegy. " 12.1.

Műcs.-N.M.Képzm.Kiáll. 1954.jan.-febr. Kat. 11.l. és 12.l.

MDK

Halápy Ede, festöm.

tökéletes technikáju vizfestményeit lát-

hattuk.

Tárlatok.-Aquarellisták és Pasztellfestök kiáll.
Képzömüvészet.1928.14.sz. 228.1.

MDK

Halápy Ede

"Akttanulmány", vizfestm.
"Szajnapart, Paris", vizfestm.

Magyar Művészhetek Reprezentativ Képzőm. Kiáll.1947.Jan. v.Ernst Múzeum. Kat.5.l. 6.l.

Halápy Ede

Pihenő. Vizf.
Műteremben. Vizf.
Szajnapart. "

III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll. 1935.
Márc.24.-Máj.15. Műcsarnok. Kat. 17.1.

MDK

Halápy Ede

Nyomortanya, vizfestm.

I.Művészeti Kiáll.Kat.1946.Jul.7.-Jul.28.-ig.
10.lap

Halápy Ede festőművész

Kilátás a Gellérthegyről

Jön a tavasz

1934.évi emlék- és gyűjteményes kiállítás
tárgymutatója. Nincsarnok.

Halápy Ede festőművész

Kelenföld

1934.évi emlék- és gyüjteményes kiállitás
tárgymutatója.Műcsarnok.

Halápy Ede festőművész

Domboldal

Dunapart

1934.évi emlék- és gyüjteményes kiállitás
tárgymutatója. Műcsarnok.

Halápy Ede festőművész

Sütkérezők

Pihenő modell

1934.évi emlék- és gyűjteményes kiállítás
tárgymutatója. Műcsarnok.

MDK

Halápy Ede

"Akttanulmány", vizfestm.
"Szajnapart, Páris", vizfestm.

Magyar művészhetek reprezentativ képzőművészeti kiállitása v.Ernst Múzeum.

Katalógus 1947 jan. 4-26-ig. 5-6-o.

MDK

Halápy Ede

Képei, az Akvarell- és Pasztelfestők Egyesületének a Nemzeti Szalonban rend.kiall..-án.

Magyarság 1925.febr.8, 21.1.

MDK

Halápy Ede

"Századdöntő" c.falfestménytervezete művéért az Országos Testnevelési Tanács díját kapta.

Cikk: A sportművészeti kiállítás díjnyertesei

Pesti Napló 1934.jun.3.

Halápy Ede MDK

Káptalantóti,vizf,

Tavaszi tárlat
Nemzeti Szalon 1921. junius

MDK

Halápy Ede

Tárlatok. Képzőművészet 1931. márc. 69.l.

MDK

Halápy Ede

Artisztikus friss vázlatai, a Magy.Akvarell- és Pasztellfestők Egyesületének kiállitásán.

/d.m./: Akvarell- és pasztellfestők kiállitása.

Magyrország 1938.nov.19. 8.o.

MDK

Halápy Ede

Épitkezés, vizf.
Friss hó, "
Olvasó nő, "

A Magy.Akvarell- és Pasztellfestők Egyesülete
XXIII.kiáll.kat.1938.nov.20-tól dec.4-ig.

MDK

Halápy Ede

Résztvett a Magy.Akvarell- és Pasztellfestők Egyesületének 1938-évi kiállitásán.

F.J.: Akvarellek és pasztellek a Nemzeti Szalonban.

Pesti Hirlap 1938.nov.20. 6.o.

Halápy Ede.

A Cennini társaság tagja. 1921.

Bende J:

A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Halápy Ede MDK

Kelenföld

A magyar akvarel és pasztelfestők egyesülete
Műcsarnok 1934. márc.-ápr.

Halápy Ede MDK

Domboldal

A magyar akvarel és pasztelfestők egyesülete
Műcsarnok 1934. márc-ápr.

Halápy Ede MDK

Dunapart
Sütkérezők
Pihenő modell
Kilátás a Gellérthegyről
A magyar akvarel és pasztelfestők egyesülete
Műcsarnok 1934. márc-ápr.

Halápy Ede

Borus téli nap c. müvéért

I. állami vizfestm. dijat kapta

A m. akv. és pasztellfestők kiáll.-ának dijnyertesei.

Képzőművészet 1928. 14.sz. 236.l.

Halápy Ede MDK

Krakói magyar kiállitás 1927.

MDK

Halápy Ede

Sajtóvélemények a velencei magyar kiállitásról.
Magyar Müvészet 1926. 7. sz. 415.l.

Halápy Ede, festőm. MDA.

Képzőmüv.Tanács: ~~XXXX

HALÁPY EDE

Notre Dame.
Műteremben.
Pihenő.
Szajnapart.
Lülü.

HALÁPY EDE

Épitkezés. Vizf. 3ox4o.
Gyár a Dunaparton. Vizf. 4ox5o.

III.Magyar Képzőművészeti kiáll.kat.Műcsarnok 1952.dec-
1953.márc.

Halápy Ede
festő

Kiállit a Mücsarnok harmadik nemzeti képző művészeti kiállitásán.

Est, 1935.III.24.

Halápy Ede
„első"

Részletek a „Kucsarnok nemzeti kiállításáról.

M. O. 1935. III. 24.

Halápy Ede

nyább körkocsiseket jelez műveit után ítélve. MAFE kiáll.-a.

– io: A műv. ár. szerk. tárlata.

P.N. 931. X. 18.

Halápy Ede
egyike a MAPE kiállítóinak.

(e.a.): A Műcs. őszi tárlata.
Ujsáp. 931. X. 18.

Halápy Ede

Juss pannóniai a MAPE-kiállításon.

Kézdi Kovács L.: A Műcs. Éves Párlata.

P. H. 931. X. 18

Halápy Ede
vízfestményei emlékére méltóak.

Őszi tárlat a Műcsarnokban.
Est, 931. X. 18.

Halápy Ede

is szerepel a MAPE kiállításán.

(E.m.): Esti tárlat – Pállya Celestin 50 éves jubileuma. E. Ny. 931. X. 18.

Halápy Ede

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

PH. 1931. II. 22.

Halápy Ede

Szerepelt a művészcsoportos művésznői kiállításán

Mo. 1931. II. 22.

Halápy Ede

szerepelt a művészcsoportos aművesarnak kiállításán.

ÉK 1931. II. 24.

Halápy Ede

jó látással kapott helyet a MAPE kiállításán.

Gy. F.: Őszi párlat

8 Ó. h. 931. X. 18.

Talápy

a legjobban kéző tartozik a MAPE kiállításán.

m. v.: A müncs. őszi tárlata.

N. U. 931. X. 18.

MDK

Halápy Ede

Rajnaparton.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.CVI. A Munkácsy-céh
II.Reprezentatív Kiáll.Bpest.1929.Okt.nó
Kat. 9.1.

Halápy

Postcard

KUF. Kiállítás - Szegedi Szalonban - képével szerepel. Csendélete

Magyar Hirlap
1930.1.12.

Halápy

A hagy. akvarell és pasztell.
festők Egy. tagja.
Kerepes a műsarnok tér.
tárlatai

Új magyarság 1937 I. 24

Holéspy Ede festő

Szerepel a művészeink

téli tárlatán.

Az Est 1937 I. 24

Halápy Ede
Életírása

Tavasz Párlat - Mécsaranyban - Léával
szerepel.

Magyarország
1929 III. 8

Halápy Ede
festőművész

Tavaszi Tárlatok - Műcsarnokban - virágfestményével szerepel

Budapesti Hírlap
1926 III. 3

Hatápi Ede
destőmüvés

Tavaszi kiállítás – Műcsarnokban. Képeink szerepel –

Esti Kurir
1929 III. 3

Halápy Ede
festőművész

Savanyi Sándor - Műcsarnokban - képéről
rendelt

Pesti Napló
1929 III. 3

Halápy Ede

Szerepelt a Művésznő Tavasi Éva társulatán.

Est 1930. IV. 11.

Halápy Ede

szerepelt a Művésznők havasi táborában.

Lipsó 1930. III. 18.

Halápy Ede

Szerepelt a Diósgyőri Tavaszi Tárlaton.

DTE 1930. III. 15.

Halápy Ede

szerepelt a Művésznők Tavaszi Társulatán –

d. 1930. III. 15.

Klaépy Ede

Részelt a Muzsamas Tavaszi hóláton.

Deo. 1930. III. 15.

Halápi Ede

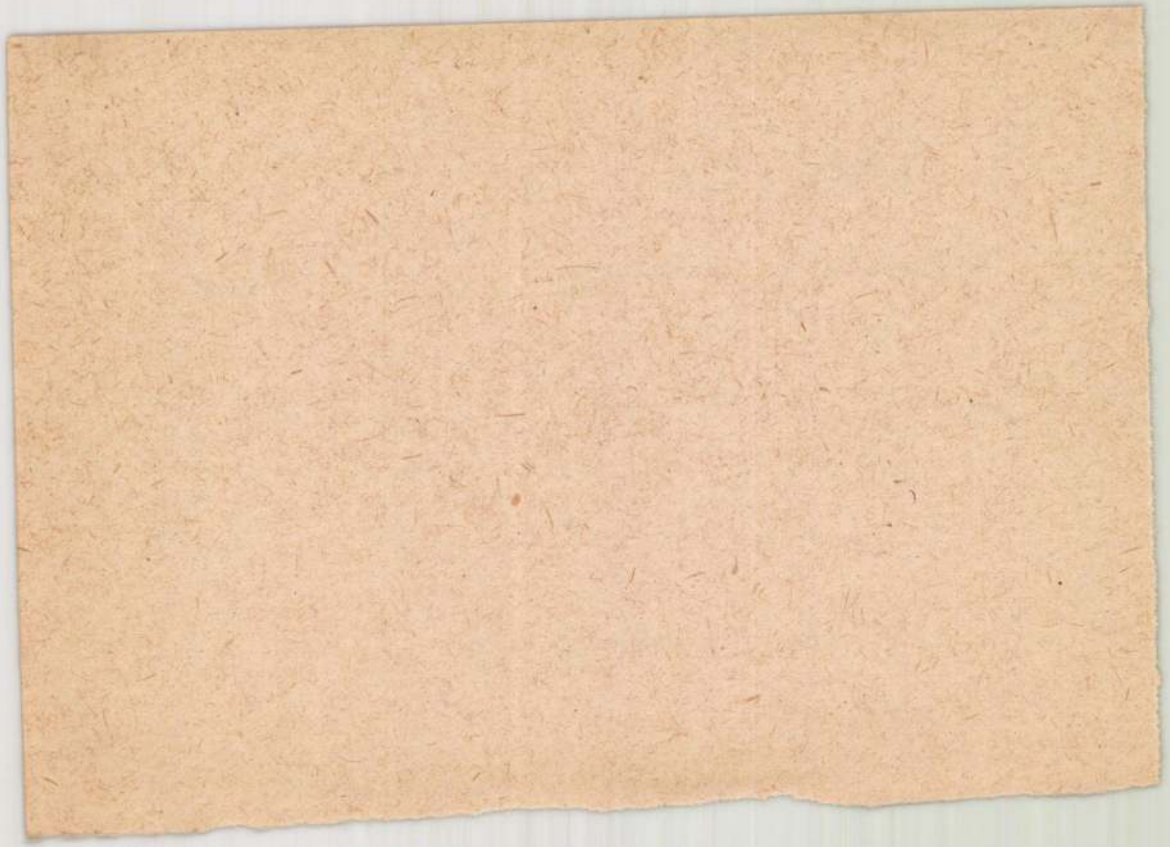
Részelt a Művészeti Tavasz keretében.

EK 1930. III. 15.

Halápi Zoltán

szerepelt a Művésznők Óriás kávéházban.

VM. 1932. XI. 3.

Halápy Ede

szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

Mfe 1930. III. 15.

Halápy Ede

Szerepelt a Siklósnak Tavaszi táblatán.

PK 1930. III. 19.

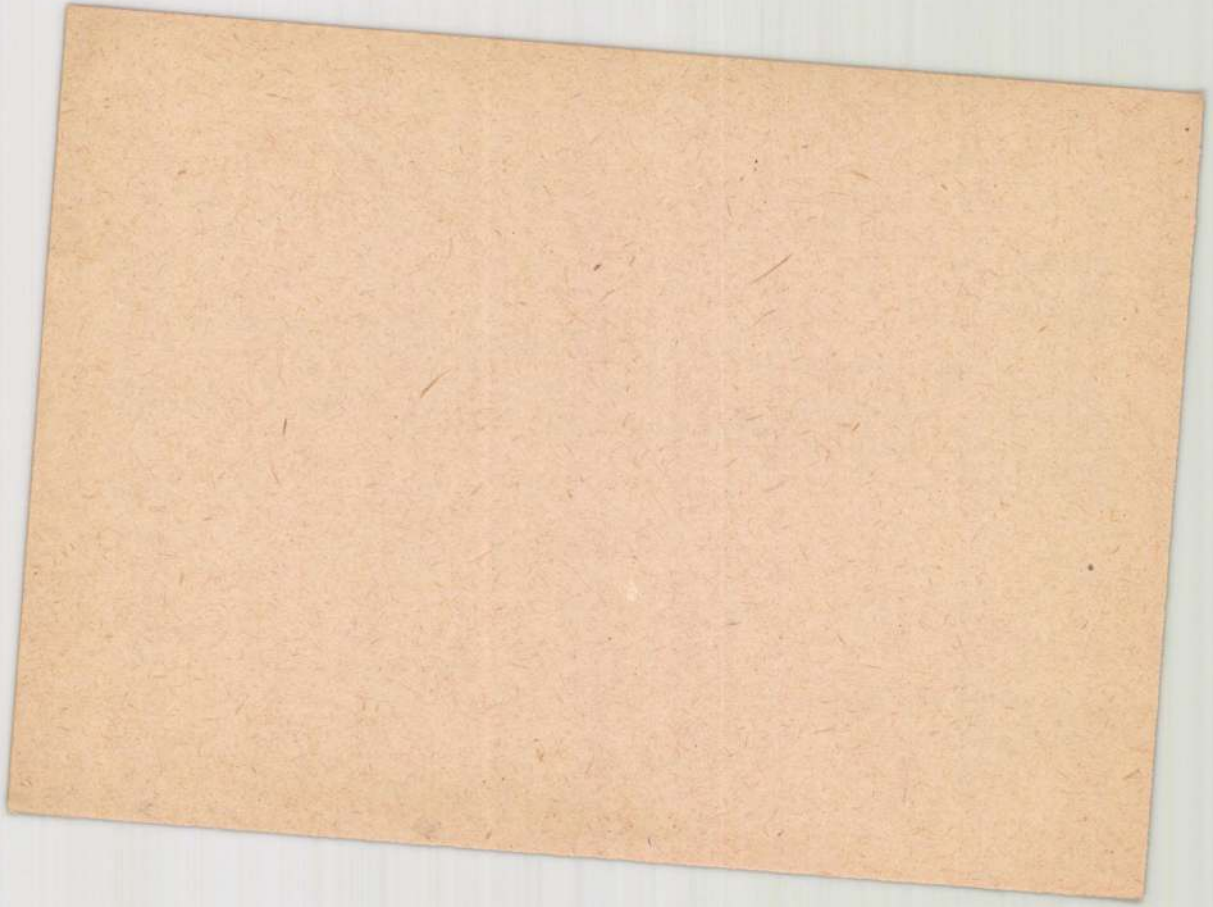
Halápy

festőművész

"K.U.T."Képzőművészek Új Társasága kiállítása -
Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Szép dolgaival nemrégiben foglalkoztunk és méltattuk tehetségét.

Nemzeti Ujság
1930.I.12.

MDK

Halápy Ede

a vizf. kitüzött II. dijat kapta

Dijkiosztás az aquarellkiállitáson a N. Szalonban. 1926. máj. 8.

MDK

Halápy Ede

Csopaki táj

A csopaki rét

Miccarnok 1927 Táj- és életképKiállitás

M.D.K.

Halápy Ede

"Műteremben" c. festményének repr.-ját hozza a lap a Téli Tárlatról.
/Kritika cimét nem lehet megállapitani, mert a lap hiányos./

Szinházi Élet. Bp. 1937. jan. 31.-febr. 6.
XXVII. évf. 6. sz. 69. lap.

B.D.K.

MDK

Halápy Ede

Dunapart, vf.

Vizmosás, vf.

Mücsarnok 1928. tav. kiáll. kat. 30.l.

MDK

Halápy Ede

Borult téli nap, vf.

Műcsarnok 1928. tav. kiáll. kat. 29.1.

MDK

Halápy Ede

Ősz a Gellérthegyen akvarell 45x52

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.Műcsarnok.
1955.Kat. 30.1.

MDK

Halápy Ede

tanulmányokrajzok

Magyar Iparművészet, 1912. 216, 219. l. képek

MDK

Halápy Ede

A Cennini Társ. 3. kiáll. 1926. febr. N.Szal.

MDK

Halápy Ede

K.A: A Cennini Társ. 3. kiáll. N.Szal.ban.
Nemzeti Ujság, 1926. jan. 31.

MDK

Halápy Ede

Kelenföld, Vf.

Favágó, "

Télireggel, "

Cobnini Társ. 3. kiáll. N. Szal. 1926. febr.

4. l.

MDK

Halápy Ede

Falu vége, Vf.

Domboldal házakkal, "

Párás téli reggel, "

Cehnini Társ. 3. kiáll. N. Szal. 1926. febr.

4. l.

MDK

Halápy Ede

Téli napsütés, Vf.

Délután, "

Ördögárok, "

Cobnini Társ. 3. kiáll. N. Szal. 1926. febr.

4. l.

MDK

Halápy Ede festőm.

Alkony Füreden, vf.

Csopaki szőllőhegyek, "

Piroskendős nő, "

Cennini Társ. 3. kiáll. N.Szal. 1926. febr.

4. o.

MDK

Halápy Ede festőm.

Borult idő, vf.

Tabán a királyi várral, "

Konyha, "

Cennini Társ. 3. kiáll. N.Szal. 1926. febr.
4. o.

MDK

Halápy Ede festőm.

Virágcsendélet, vf.

Pusztuló Tabán, "

Dunaparton, "

Cennini Társ. 3. kiáll. N.Szal. 1926. febr.

4. o.

MDK

Halápy Edc festőm.

Feketerigó, vf.

Balatonarácsi udvar, "

Tihany Arácsról, "

Cennini Társ. 3. kiáll. N.Szal. 1926. febr.

4. o.

MDK

Halápy Ede festőm.

Kikötők a Dunaparton, vf.

Reggel a Dunaparton, "

Disznóól, "

Cennini Társ. 3. kiáll. N.Szal. 1926. febr.

4. o.

MDK

Holóy Zlo festőm.

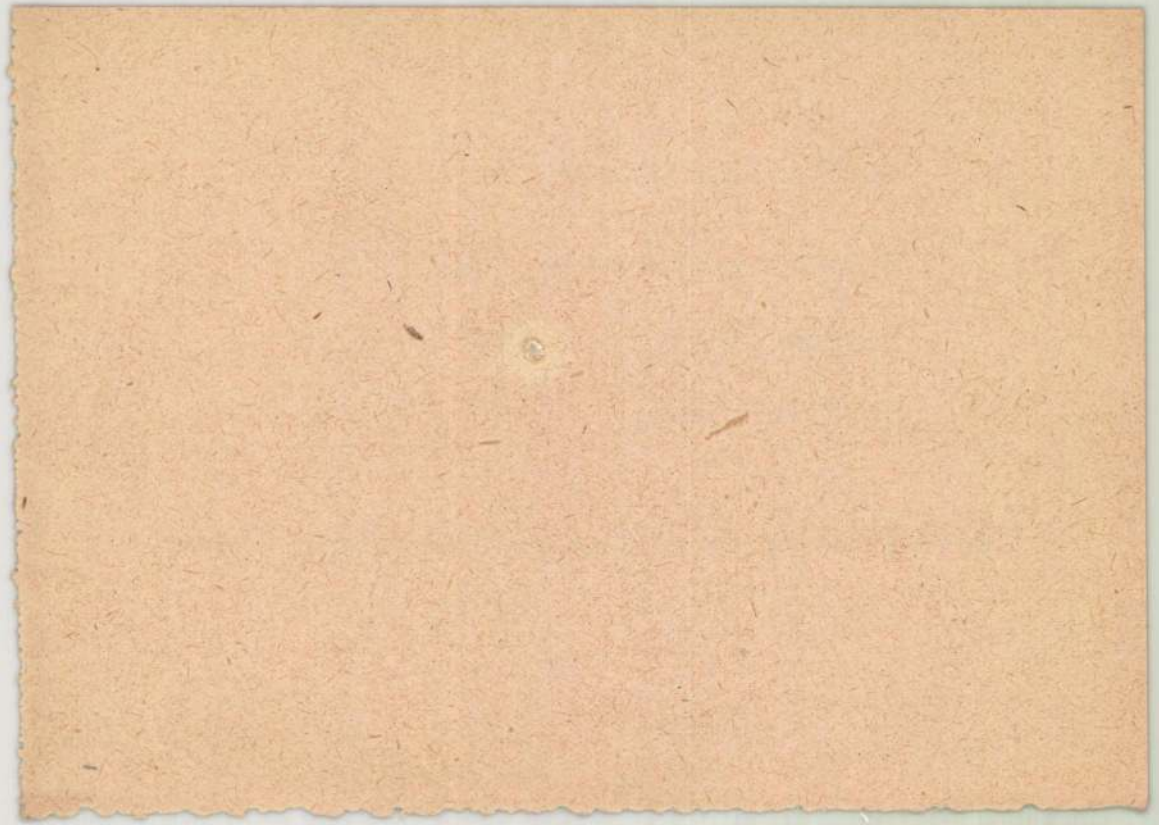
Szegény ember háza vf.

Dombos vidék, "

Hüvösvölgyben, "

Cennini Társ. 3. kiáll. N.Szal. 1926. febr.

4. o.

MDK

Halápy Ede festőm.

Erdő szélén, vf.

Falusi szoba, "

Elolvadt a hó, "

Cennini Társ. 3. kiáll. N. Szal. 1926. febr.

4. l.

Halápy Ede festőm.

Kőmivesek, vf.

Napsütés a hidegben, "

Konyha a szabadban, "

Cennini Társ. 3. kiáll. N. Szal. 1926. febr.

4. 1.

MDK

Halápy Ede festőm.

Beszélgetés, vf.

Jancsika a napon, "

Jánoshegy esőben, "

Cennini Társ. 3. kiáll. N. Szal. 1926. febr.

4. 1.

MDK

Halápy Ede festőm.

Kilátás a Sashegyről, vf.

Felhős ég, vf.

Cennini Társ. 3.kiáll. N.Szal. 1926.febr.

4. l.

MDK

Halápy Ede festőm.

Olvasó nő, vf.

Atemetőben, "

Tabáni házak, "

Cennini Társ. 3. kiáll. N. Szal. 1926. febr.

4. l.

MNK

Halápy Ede festőm.

Tabáni házak, vf.

Harisnyastoppolás, "

Folyóparton, "

Cennini Társ. 3. kiáll. N. Szal. 1926. febr.

4. l.

MDK

Halápy Ede festőm.

Tabán, vf.

Sashegy alkonyatkor, "

Eső után, "

Cennini Társ. 3. kiáll. N. Szal. 1926. febr.

4. l.

MDK

Halapy Ede, festő

51. Építkezés. Vizf.

52. Festő és a modell.

Nemz.Szalon.-Kilencven művész kiállitása. 1948.jun. 12-27. Kat.

Halápy Ede MDK

Tél,

Balaton

Kilátás

Műcsarnok 1929 tavaszi kiállítás

Halápy Ede MDK

Tél, repr.

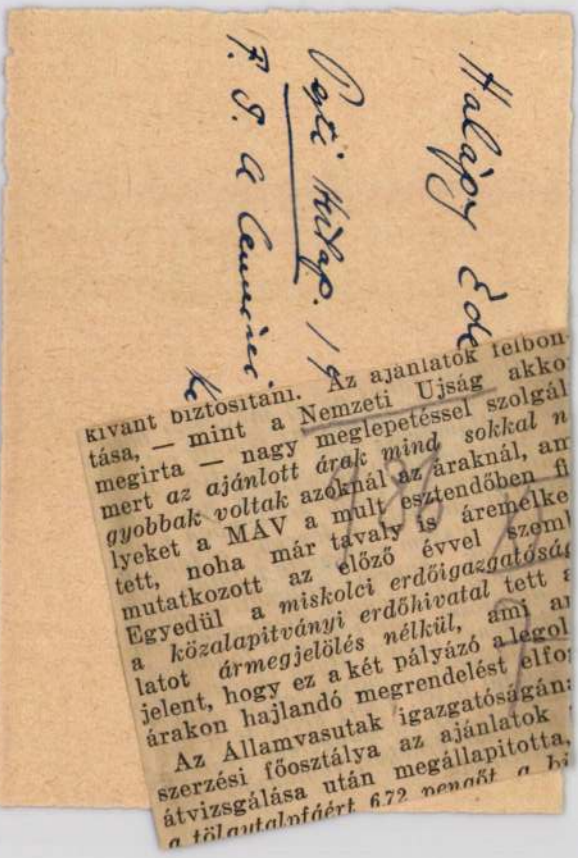
Mücsarnok 1929 tavaszi kiállitás

Halápy Ede

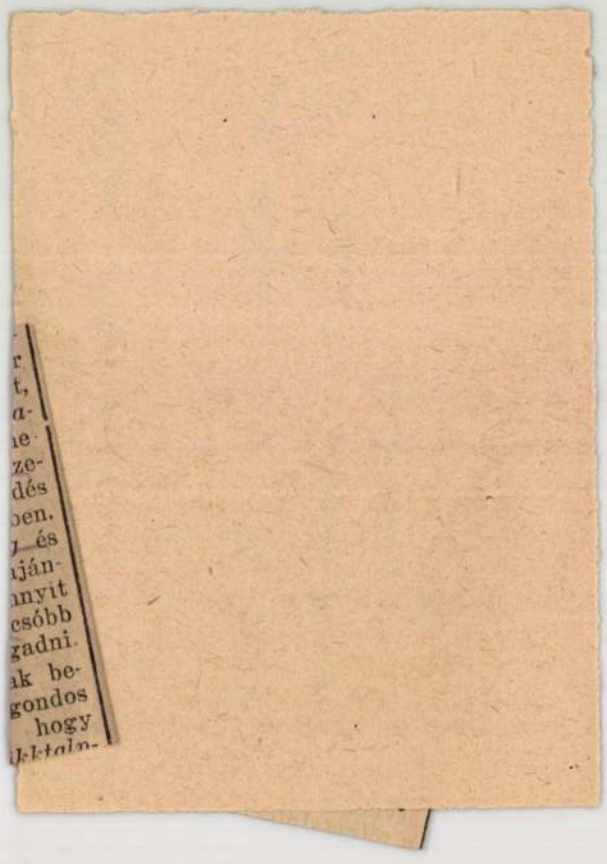
MDK

Borult nap, vizf.

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

kivant biztositani. Az ajánlatok felbon-
tása, — mint a Nemzeti Ujság akko
megirta — nagy meglepetéssel szolgál
mert az ajánlott árak mind sokkal n
gyobbak voltak azoknál az áraknál, am
lyeket a MÁV a mult esztendőben fi
tett, noha már tavaly is áremelke
mutatkozott az előző évvel szem
Egyedül a miskolci erdőigazgatósá
a közalapitványi erdőhivatal tett
latot ármegjelölés nélkül, ami a
jelent, hogy ez a két pályázó a legol
árakon hajlandó megrendelést elfo
Az Államvasutak igazgatóságán
szerzési főosztálya az ajánlatok
átvizsgálása után megállapitotta,
a tölgyutalpfáért 6.72 pengőt a bi

Halápy Ede festő

Magyar Művészet, 1926

415-416. o.

Művészeti élet. /e.a./ Lajtólevél a velencei magyar kiállításról.

Halápy (Bde?)

festő"

Műcsarnok, 1940. V. évf. 32. sz.

31. l. – A régi Műcsarnok a „magyar művészetért". (J. n.)

Halápy Ede festő

Szabad Művészet. 1950. IV. 11. 420-429

Rabinovszky Máriusz: A grafika és a T.
Magyar Képzőművészeti Kiállítás

Halápy Ede MDK

Vizmosás, vizf.

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Halápy Ede MDK

Március

Mücsarnok 1930 tavaszi kiállitás

Halápy Ede

Balatonfüred

Gödöllő

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállítás

MDK

Halápy Ede

Március, vf.

Harisnya stoppolás, "

Hüvösvölgyi villák, "

MAFE 10.kiáll.kat. N.Szal. 1926. máj. 12 l.

MDK

Halápy Ede

Nyárfák, vf.

Árok, "

Utjavitás, "

MAPE 12.kiáll.kat. N.Szal. 1926. máj. 12 l.

MDK

Halápy Ede

Virág állvány, vf.

MAPE 12.kiáll.kat. N.Szal. 1926. máj. 12 l.

MDK

Halápy Ede

választott /rendes/ tag

Nagy. Akvarell és pasztt.festők 14.kiáll. M.Szal.
1928. okt.

MDK

Halápy Ede

Állami II. vizf. dijat nyert 1926

Nagy. Akvarell és paszt. festők 14. kiáll. N. Szal. 1928. okt. 20.1.

MDK

Halápy Ede

Sashegy, vf.

Borult télinap, vf.

Eső előtt, vf.

Magy. Akvarell és paszt. festők 14. kiáll. N. Szal.
1928. okt. 9. l.

MDK

Halápy Ede

Arácsi templom, vf.

Kilátás Budáról, "

Budapest, "

Magy. Akvarell és paszt. festők 14. kiáll. N. Szal.
1928. okt. 9. 1.

MDK

Halápy Ede

Kilátás a sashegyről, vf.

Páris alatt, vf.

Szajnaparti uszoda, vf.

Magy. Akvarell és paszt. festők 14. kiáll. N. Szal.
1928. okt. 9. 1.

MDK

Halápy Ede

Szajnaparti kikötő, vf.

Gödöllői ucca, vf.

Emberek a Szajnaparton, vf.

Nagy. Akvarell és paszt. festők 14. kiáll. N. Szal.
1928. okt. 9. l.

MDK

Halápy Edo

Viharfelhő Páris fölött, vf.

Balatonfüredi hegyek, vf.

Dunapart, vf.

Nagy.Akvarell és paszt.festők 14.kiáll.N.Szal.
1928. okt. 9. l.

MDK

Halápy Ede

Farkasréti dombok, vf.

MAPE 13. kiáll. N.Szal. 1927. máj.

7. 1.

MDK

Halápy Ede

Nap, viz, vf.

Hid a Dunán, vf.

Tájkép, vf.

MAFE 13. kiáll. N.Szal. 1927. máj.

7. 1.

57

MDK

Halápy Ede

A füredi fák alatt

Kilátás a müteremből, vf.

Őszi ködben, vf.

MAPE 13. kiáll. N.Szal. 1927. máj. 7. 1.

MDK

Halápy Ede

Kazlak

Budai rakodó

Téli reggel

MAPE 13. kiáll. N.Szal. 1927. máj.
7. 1.

MDK

Halápy Ede

Téli nap, vf.

Magy.Művészetért kiáll. r. Műcs. 1940.febr.
9. l.

MDK

Halápy Ede

Sütkérezők, vf.

Magy. Müvészetért kiáll. r.Mücs. 1940. febr.

9. 1.

MDK

Halápy Ede

Balatonpart Badacsonynál, vf.

Reggel a Balatonparton, "

N.Szal. őszi kiáll. 1921. szept.

9 l.

MDK.

Halápy Ede grafikus
"Ősza Gellérthegyen " /akvarell/

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás
Műcsarnok,1955 30.l.

Halápy Ede MDK

Alkonyódik, vizf.

M

Műcsarnok 1932. őszi tárlat

Halápy Ede MDK

Budapest, vizf.

Szajnapart, vizf.

Us odák, vizf.

Balatonfüred, vizf.

M

Mücsarnok 1932. őszi tárlat

Halápy Ede MDK

Tihany, vizf.

Borult idő, vizf.

Mücsarnok 1931 őszi tárlat

Halápy Ede MDK

Délután, vizf.

Szajnapart, vizf.

Füredi csónakok, vizf.

Mücsarnok 1931 őszi tárlat

Halápy Ede

Balaton-Arács, vizf.

Paloznak, vizf.

Csopak, vizf.

Miccarnok 1931 őszi tárlat

Halápy Ede

Hüvösvölgyi villák

Műcsarnok 1932.Budapest közönségének képzőművészeti anyagából rendezett kiállitás

Halápy Ede

HDK

Dunapart

Budapest 1932. Budapest közönségének képzőművészeti anyagából rendezett kiállitás

MDK

Halápy Edit, festő

művészetünk Mintoranalát egy kis sorozat képviseli"

(gy.) Magyar Akvarell- és Pasztellfestők Egyesülete. Képzőművészet. 1931. 43-44. sz. 186. l.

Photocopy Folio, Seite

Impressum Leinen Mezzotinto 29 Foto

Verlag Leipzig

(77) Klingers Radierung - in Form Postkarte Gg. Seite

Papier Format Text 43 Bl. 185 f

Halápy Ede MDK

Szajnapart, vizf.

Mücsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Halápy Ede MDK

Pihenő, vizf.

Mücsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Halápy Ede MDK

Müteremben, vizf.

Műcsarnok 1935 III. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Halápy Ede MDK

Kilátás a Gellérthegyről

Jön a tavasz

Kelenföld

Mücsarnok 1934 emlék- és gyüjteményes kiállitás

MDK

Halápy Ede

Domboldal

Dunapart

Sütkérezők

Pihenő modell

Mücsarnok 1934 emlék- és gyüjteményes kiállitás

Happy Eid

Donbolda1

Nimeyari

Silikéyaxk

Pibaxk modall

Halápy Edo

MDK

Gödöllő, vizf.

Mücsarnok 1934 téli kiállitás

Halápy Endre
Szajnaparton
Épülő ház

Munkácsy-Céh I. kiállítása. Nemz.Szal. 1928. nov.
27 1.

Halápi Éva

terveit ismerteti példaként

Sz.Buzás Ildikó: Mintalakótelepek létesitése.

Magy.Ép.Ip. 1972. 2-3. sz. 97-102.l.

Halápy Ede

festő

III. Felső Zöldmáli

út 15

MKSz 1947

Halápy Ede, f. II. Felhő földvári út 15

1891 Pórtvonalon (Zala m.)
(~~Hagyatéki~~) Gyak. Isk. 1912 ob-
lecél, k.a. cóbey, Tóth Tamás.
Tapl falképei – 1 (5 cóg. halva) vhab. 44 Cóng
front –

Cemeni Társ. alapítója
MAPE (Lay
Benoni Társ
MKE

1926, 1328. ff.
2 + all. díj, 1 MAPE díj
virfest I-re
1934 Tegtvev. Tanáry arp díj

falképei: ovodas, kur vas Fríer
Hegyeshalmi vigák, Dunapart: ofi, Vidéfejedés
Iskolás, Kistarcsa, Iskolahát: díj
első 3 díj

Tan út: 1926 Paris
1942-44 Itenbey

(1952)

Kiáll: 1926, 26 Cem
1934 I

Halápy Ede

Hlivösvolgyi villák.

olvasó.

Tm. Bp. 1932.

Ismeretlen festő.
A XIX. századból.

793. Szacsvay Imre.

(látható, (fordulva de jobbra
Mellig, balra néz. Rövid ha
világosbarna, szeme szürke. Ingének é
mellénye kivágott.

Vászon, méretei 68: 55 cm.
Az 1848/9-iki szabadságharc
Átvétetett az 1896: IV. 8-i

(= nyakkendője, melynek vége lelóg
gomóra kötött,

204: V. 5.

Halápy Ede

Dunapart. Olaj.

Tm. Bp. 1932.

801. *Kossuth Lajos.*

Mellig látható, kissé jo
Hátrafésült hajat, bajuszt
gallérja álló, nyakkendője
mellénye kivágott és elől ös
irata a talapzat felső kere
körülvett pajzson pedig a

Gypsz-szobor, magassága
téke 4 K. — Vétetett a gr. K
A megszerzésére vonatkozó ada
sznál. — Átvétetett 1895 ápri
jegyzék 212. — Az átvételt t
ő-iki 14895 sz. leirat (159–96).

Halápy Ede
Kép magyarázat 1580 cm²

HALÁPY EDE :

127. Pasarét. - vízf., p. 29 x 21 cm. Jelz.
l.j.: "Halápy".

58. Tavaszi hangulat. - Olajf.,v.méret 104 x 101 cm. Jelz.l.j."1916.Hollósy".

HOROVITZ LIPÓT / 1839 - 1917 / :

59. Önarckép. - Ceruzarajz., p. méret 22 x 26 cm.Jelz.l.k."Horovitz";j.o."1888".

HÖFEL NEPOMUK JÁNOS / 1786 - 1864 / :

60. Grillparzer Ferenc, - Olajf.,v.méret 11.5 x 16 cm.Jelz.l.b."Höfel J".

JAKOBEY KÁROLY / 1825 - 1891 / :

61. Léda hattyuval. - Olajf.,v.méret 106 x 134 cm. Jelz.l.k. "Jakobey".

Halápy Edé

áll. I. vízf. díj 1928.
áll. II. vízf. díj 1926

Nemzeti Szalon
MAPE 16. kiáll. 1930 dec

ALELNÖKÖK:

CSÓK ISTVÁN GEREVICH TIBOR HORVAI JÁNOS
FARKAS ZOLTÁN

IGAZGATÓ:

HUBAY ANDOR

TITKÁRNŐ:

V. CSERESNYÉS ERNA

FŐTITKÁR:

LEHEL BÉLA

Hlalápy Ede

MAPPE születés 1926.
állami II. vízf. díj

626

Löfler, C.

Az innsbrucki Foldne Daczel. (Das Faldne Daczel zu Innsbruck. M. Bayrer rajza után.

Am.

K. 0:50.

147 × 98 mm.

Hlalapy Ede

Állami I. vízf. díj

MAPE kiáll. tárgy

1928.

3184. (Wilson John)

Sz. Ayr Boroughban 1774 aug. 13-án †

A hajótöröttek.

A hegyes előtérben, hol a fákt
rult hullámok [illegible], közép
megtörnek nak [illegible] segitséget. A mentők kö
szonyt czipeli bal felé, négyen két f
ketten a habok elől menekülnek, mig a
ságba helyezésén [illegible] [illegible]ak.
sziklán innen, [illegible] jobbradőlt hajó köt
boltot zivataros felhők boritják. [illegible]

Vászon, mér. 90.5:128.5 cm.
Glück Frigyes ajándéka 1905. n

Glück aj 1905 sz. n. 2287-905

Halápy Ede

Magyar Művészet
1926. 715–6

Kazinczy Ferenc:

Mellig, kétnyolcad bal
fekete, szeme barna s arcza
kendője fehér, mellfodra látha
vállain vetett kopjony kék
Olajfestés, vászon, m
Festette: Donát János
Horváth István kény
M. Kápt. 55.
1896. III. 3-án arez
Kovacs 1896 IV. 13-án

Hlabányi Ede

~~M. Tcs. Lié.; tól~~

Pipics 53. l.

lyó hó 18-án d. u. 3 órakor fogjuk a **X. ker.** anyaszentegyház szertartása szerint beszentel-ra helyeztetni.

elhunyt lelki üdvéért folyó hó 19-én reggel ban az Egek Urának bemutattatni.

drága poraira!

Lakás: XI. Vásárhelyi Pál-u. 11. fsz. 1

út 3. Tel 268-963.

Barcza nyomda IV. Váczi-u. 40

Zalapy Ede

festő

Műcs. kiáll. 1923 tól

Pipics 113-C.

וַיִּשְׁמַע יְהוָה

MAPE

1921 ápr (Nish) késő d.e. vár

Rumunszkoj Sobotop II 204.

Hlaváčy Edle

Halápy Ede

1925 febr. M. Akv. Pl. Egy
kiáll. Nemzeti Szalonban
Kalendárd. vrsf.
Konyha, vrsf.
Dunapart. vrsf.
Tabán, vrsf.

Kehely 1619-ből Ruprecht Jánostól
(Pozsony, ferencrendi rája)

V. 158.

Haláspy Ede

Vizfestmények:

181	Március	1200
182	Harisnya stoppolás	1500
183	Hüvösvölgyi villák	1500
184	Nyárfák	1500
185	Árok	1500
186	Utjavitás	2000
186	Virág állvány	1000

Nemzeti Szalon
1926. Máj.
MAPE 12. kiáll.

1927 máj-jun (u.o)
Kazlak
Budai naleskő
téli reggel
a fürdői fák alatt
of

kilátás a műteremből
téli kikötő
Nap és vár
Hid a Duna
Tájkép.
Farkasréti dombok
vízf

PÉCSI PILCH DE

Halápy Ede

Kilátás Budáról,
vízf. -

Nemzeti Szalon

MAPE 14. kiáll. 1928
okt.

1934 márc.-ápr. (Műcs)

Dunabedal
Dunapart
Sütkérezők
Pihenő vendégek
Kilátás a Gellérthegyről
Jön a havas
Vedenfiél

vízf

JEGYZÉKE

MAPE

Halápy Ede

1935-36. XX. ker. (N.É.)

Csepel felé
BP
Salvator
Párisi
Erdélyi
Bajcsy
Trajan part

vörf

1938 okt.-dec. (u.o.)

Építkezés
Irinyi hó
Gloriett u.

vörf

1 Kv. = 2400

1 Kv 2100

HALÁPY EDE

105. Hűvösvölgy, vízf.
105/a Ablak mellett, vízf.
106. Kis Svábhegy, vízf.
107. Súlykolás, vízf.
108. Szajnapart, vízf.
109. Tavasszal, vízf.
110. Pasarét, vízf.
111. Festő és modell, vízf.

Nemzeti Szalon
1940. nov – dec
MAPE 25. kiáll.

5 BARANSKI E LÁSZLÓ: Budapest a Hármashatárhegyről

133. HALÁPY EDE: Kilátás Budáról. Vizfestmény

Magy. Akv. és Párolgás Egy
XIV. kiáll.
1928.

Halajny Ede

Halapy Ede

7 virt.

Nemzeti Kaszin

MAPE 20-ik jub. Kiáll.

Kat. 1935. dec. 20-

1936. jan. 6.

Traversen, als stabiles Baugerüst der Komposition zur Geltung. Doch innerhalb dieses grosszügigen Rahmens ist von der ordnenden und versteifenden Funktion der Wagrechten und Senkrechten keine Spur mehr zu sehen. In dem älteren Stilleben des Museums, auf der Fruchtschale und der Kaffeekanne und selbst auf den Früchten sind die beleuchteten und beschatteten Teile scharf und eckig gegen einander abgegrenzt. Die Scheidelinien verlaufen durchweg so, dass sie als Leitungen der senkrechten Bildspannung wirken. Ähnlich einprägsam sind auch die Wagrechten über die ganze Breite des Bildes mitten durch die Gegenstände gezogen. Durch diese sich kreuzenden konstruktiven Leitungen wird das organisch-runde Wachstum aller Formen wiederholt unterbunden, einschneidend zergliedert. Was hie und das als Biegung erscheint, ist möglichst flach genommen, um von der Geraden nicht zu sehr abzuweichen. Folgerichtig wird auch die Verschmelzung der Farben vermieden. Sie liegen ohne Übergänge gleichsam zerstückelt nebeneinander. Ihre Scheidung wird durch die Geradlinigkeit der Grenzen noch schärfer verdeutlicht.

Szalapy Ede

Cserminia Társaság III. Kiáll.
(Nemzeti Szalon 1926. febr.)
Vegl. Kiállítás.
Élet. nincs.

i tartozását három (3) napon belül
nert ellenkező esetben az Árverési
-a értelmében a kérdéses tárgyakat
erésen kívül is értékesítjük s az eset-
tjük.

..... hó ..... n.

M. KIR. POSTATAKARÉKPÉNZTAR
Arverési csarnok

er-nyomda rt.

1923

Hlatky Ede

Communista

Munkásmozgalmi Lexikon

1927. magyar kiad. I. 169. 170

~~1928. Szov. kiad. I.~~ ~~582~~, 584, 588

~~Lexikon~~ ~~II. 26~~

~~1929. Szov. kiad.~~ II. 347, 348, 349

1931 febr. - márc.

XI. t. 8-12

Bp. lakhelye
Kéri akt
Ferenc u

verf

a csepeli kerületi

Kalotaszegi varrottas VIII. 178.

Thalaizy Ede

festő, Rigó utca 26.

Művésznők.

1930. tav. Kiáll. XI.t. 8, 10, 12

Cernini Társaság tagja

1934. téli Kiáll. 361. 372

143. Barthel Bruyn (?), Szü

vag 1556-ban.

„Nő" ke

Ivan ábrázolva,

38

Mellig kis
lelógó fátyollal.
Ingvállának nyí
ja fekéren szegély

Fája, n
Pyrker

Halápy Ede

Pennini Társaság

KMTÁRS művcsoptok
1931. feb–márc. kiál!.

XI, 7, 8, 9.

~~1931. őszi tárl~~. XI. 106, 107, 115, 120, 121, 123, 199, 201, 202, 212, 213.

~~1932. őszi tárl~~. V. 115, 116, 117, 118, 119.

BUDAPEST
42 III - 12
XIII 19

Halápy Ede

1921. jun.
kiáll. Nemzeti Szalonban
Káptalantóti, vízf. 4000.–

1921. szept. m. o.
Balatonpart Badacsonynál,
vízf. 2000.–
Reggel a Balatonparton,
vízf. 2000.–

Lelet crecrei VI. 18.

HALÁPY EDE

46 Főiskolai világbajnokság 1935
pályadijas plakátja

47 Százas döntő, falfestm. terv. temp. 600.—

Nemzeti Szalon
Sport-mű v kiáll. 1934 máj

Hlalajy Ede

Vkmínkáll. 1943

Sulykolás, vízf.

Kisvább-hegy, vízf.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

FUTURISMO ITALIANO

Halapy Ede

nat. 1894. Pörrombat

47. n. Il monte Sashegy a Budapest, acquerello

48. Neve fresca "

49. [illegible] Sulla riva del fiume, acquerello.

50. Mercato a Gödöllö, acquerello

Catalogo della XXI. biennale. Venezia 1938 — XVI. 305. l.

Salaino (Salario).

l. † 1520 (?)-ban.

ussal és ker. szent Jánossal.

mezei virágoktól ellepett elő-
dett és jobbrafordultan ábrázolt
balra fekszik a gyermek Jézus
szent Jánost. Közülök Mária
astot és szűk ujjú piros ruhát
nyujtotta, baljának mutatóujját
vetett lábait összehúzta; szent
vebőr védi, bal kezével támasz-
nak ruháját fogja. Az egymást
rövid haja göndör. A háttérben
nig jobbról, a bekerített udvarú
ét beszélgető férfi halad. Nem
aladgál. Az égbolt felhőzött.

cm. — Lelt. sz. 4238. — Becs-
Pálffy János hagyománya 1907
— Az átvételre és az átvétel jóvá-
lásd a 4203 lelt. számnál. —
6-án (453–913).

ó adatok a Szépművészeti Múzeum-
aino (Salai, Salario): Mária a
Jánossal.

vonatkozó egyéb adatok és pedig:
0–908. pag. 31. Nº 57). *Scuola*
): Madonna über zwei Kinder die
Holzrahmen, oben bronceartig ver-
sken. Innen 108 hoch, 75 breit.
osses Vorzimmer, I. Stock);
(2080–908. pag. 4. Nº 9). *Scuola*
): Die Muttergottes mit Christus-
ndon 1862. 111 hoch, 75 breit.

ben (1893–912. Nº 37). *Andrea*
a gyermek Jézussal és szt. János.
(2165–912. Nº I:37). *A. Salaino*
Jézussal és szt. János. Fa, 112·6:

III
871 (1238).
981 (139).
37 (1002)

Hlalapy Ede

özv.

.. Jelentolas 50. l.

Iz [illegible] levrat

31-en [illegible]

Halápy Ede

kath. kiáll. Nemzeti Halom

Grád

Ujság. 1926. jan. 31.

(e. a. A Centrum Társaság.)

r.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Hlalápy Ede

Láid

Képmúvészet

1941. 49. l.

TELEFON
58-8-35

FISCHER

ÖSSZECSUKHATÓ KÁRPI

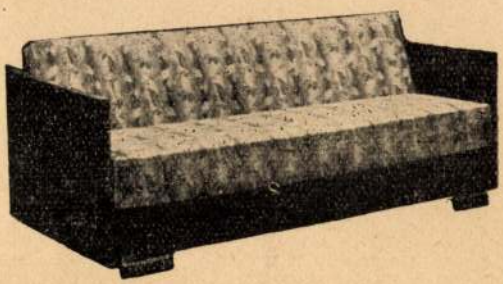
BUDAPEST, XI., HORTHY M

Korszakalkotó

„FIDOR“

kis lakásokban n

SZABADALOM bej. F. 7299/a. sz. a.

„Fidor” kanapé-ágy szellőző ágynemü-tartóval.

A támlája tetszés szerint fokonként szabályozható. A benne elhelyezett ágynemü állandóan szellőzik, mert a támlát tartó kereten egy lenge függöny van.

Halápy Ede

Jeli

Elect.

Szefeldex 649. l

egta

mnár-anyolvan pengő-
a rodostói Rákóczi-ház
restaurálásáért 1941
retem.

41. december 1.

Farkas Gábor
pénzügyész.

Halápy Ede

Szabad Művészet

1950. 11 sz. 422. l

Ród Ráthorvá

Hlatky Ede

l.

Szabad Művészet

1950. 10. 415. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Patria" r.-t. Budapest — 435418

Halapy Ede

l.

Schenjószefvárosi

16-l-

beszélek.

Hát hiszen jó volna, ha egy-két kristálytiszta szóban le tudnám szögezni, hogy mit akarok, amikor festek! (Már csak azért is, mert akkor az ecset talán ritkábban ragadna el, mint egy lovast, aki nem ura lovának.)

De céltalannak látom az erről való írást. Ha valaha majd egy kristálytiszta képem mondja el minden mondanivalómat — felesleges lesz írnom; amíg azonban a kép nem beszél elég világosan helyettem — avagy kevés, amit mond — reménytelen volna szavakkal pótolni a hiányt.

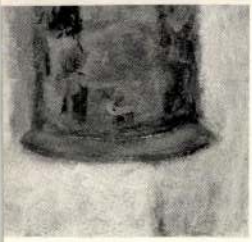
Meg kell elégedniök azzal, hogy képeimet szemléljék, úgy, ahogy vannak — beszéljenek ők helyettem.

Vass Elemér

Halápy Ede

„Szárazdönto" c. falfestményét megvette az Országos Testnevelési Tanács egy tagja a Sportművészeti Kiállításon.

Pesti Napló 1934 junius 3.

II. MAGYAR FILATELISTA NAP
BUDAPEST 1925 DECEMBER 12–14
HARANGHY.

Viktória-nyomda.

Halápy Ede

41

MAGYAR MUVESZET

1926. 415–6.
1929. 359

Feladó:

LEVELEZŐLAP

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI
ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT
és
A MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

tisztelettel meghívja

L. VAN PUYVELDE

a belga művészeti múzeumok igazgatójának,
liègei egyetemi tanárnak

folyó hó 28-án (csütörtökön) délután 1/2 6 órakor
a Magyar Tudományos Akadémia előadótermében

Rubens et l'influence italienne

címmel tartandó előadására.

(Vetített képekkel)

GEREVICH TIBOR
az Orsz. Magy. Régészeti és
Művészettört. Társulat elnöke

FABINYI TIHAMÉR
a Magyar-Olasz Társaság
elnöke

NYOMTATVÁNY

Halasy Ede

úrnak

Budapest

bőtüdejű teltségét az ellentét révén annál jobban hangsúlyozza. A kancsó, a kosár, az asztalkendő, a széktámla formájában csupa erőteljes ív lendül és fonódik ütemesen egymásba. Szín dolgában itt is akadnak határozott, élénk kicsendülések, de ezek a színbeli csúcspontok valamennyien egy-egy tárgynak teljes formai latbavetését, a kosárnak, kancsónak vagy egy-egy gyümölcsnek telt, plasztikus hangsúlyát is jelzik. Másfelől azt is megfigyelhetjük az új csendéleten, hogy e kimagasló főszínek elemei finomabb, tompább árnyalatok és bonyolult egybevegyülések alakjában lappangva az egész képet betöltik. Ezek a semlegesebb árnyalatok teremtik a légkört, amelyben a festmény színbeli súlypontjai a kellő lélekzethez, kibontakozáshoz jutnak. Az asztalterítő „szürke" felületén pl. csupa fojtott színesség bujkál, amely a csendélet tárgyaiban bomlik teljes virágzássá.

Kmetty új stílusában a képrészek szerkesztő és ábrázoló tevékenységének hajdani széthúzása megszűnt. A tárgyi ábrázolás szerves kerekdedsége úgy csoportosul, hogy általa a kompozíció alapváza is láthatóan fölépül. Az ábrázoló és szerkesztő képtényezők egybeesése folytán Kmetty új stílusa jóval egyszerűbb a réginél. A kosaras csendélet egyszerűségében

Halápi Ede

festő

1907 – 1911

Élmúsk 1930. 83. l.

Cserepedény töredék, őskori VIII.-193.

~~Hlaváty Edéné~~ Novák Ferenc

a Dugonics-utcai elemi
iskola falképeihez
Katona vázlatok fentiektől

Repr.

Értesítés.

1911/12

Csehország VIII·211

Hlaváč Ede

kárpótlevél elégséges eredm.
és Kárpótló oklevél.

Értesítés

1911/12

26 l

Halapy Ede

100 K államosított

Értínnik 1911/12

24 l.
26

1640-ben, meghalt napjaink 1719-ben

[illegible] és kezében tartja, mint-
[illegible] elválaszt hullámos hajú vál-
[illegible] nyelet mintatja nézi. Jobbra két hölgy
[illegible] Az ismeretlen nők ruhája fehér selyem
[illegible] ruhája
Az előtérben balra az egymásnak támak-
[illegible] felé néző tanoncot látunk nyíllal
[illegible] ez „Weeninx f."
a, mérete 175:150 cm.

754r.

O.

[illegible] 29-dik jkv szerint restaurálandó.

[illegible]chalbe

Halapy Ede

1004 Budapest

Szilágyi Dezső tér 1/b.

I. 1. 1.

A Wiedemann-féle Journal 1896: 1
Lipcsében egy új kiadás
Dr. Ebert A. Oberrealschul
75 fr.) – Elmaradhatlan
mikroszkop mellett A. 92 sz. ba

Budapesti tud. egyetemi gyógyszerészhallgatók Segély- és Önképző- Egyesületének Gyógyszerészi Muzeuma

IX. 47

Hlaváčy Ede

100 k állami segély

Rétimúzsk 1909/10. 8. l.

Mohács.

Az előtért a PALVDE, CHE
el; a középtérben a parancsnoke
az il quartiere di S.A.E. di H
veszik körül; a háttérbeli sza
vezet, che cenduce da Essek a
ményekkel körülvett keretben:

L'ACCAMPA
TO DAL DI 31
GLIO FINO AL DI
AGOSTO INFRA M

fölül jobbra: 11.

Rm., mér. a rl. 26.8: 39.

198-91-

Hlaláry Ede

100 k államsegély

Értímúsk 1908/9. 13. l.

én. / /

vtan

Gyarapodás.

Vörös bélésű prém kalpag-
ját forgó díszíti,

akalpagját forgó díszíti, vállaira omló göndör haja,
kék; szakálla leberetvált. a nyakába ve-
rend viseli, sötétkék bársony atillája
iros kabátja prémes és kötője ékkövekkel

jelvényét

löp.
n a 13728 sz. leirat alapján (96/95).

532(43)

három sorban:

1895. A eredeti festményen a felirás

223

u.
a március 29-éna
Márnaros megyében,
u Rodostó-ban, Kis
?-án, eltemették Kon
Szent-Benőit
festette Márnyoki Ádám.

1894 : -.-
1907 : IV. 15

Halápy Ede

Építőmérnöki rajzban
II. díj.
Értesítő 1908/9. 12. l.

13

malerischen Bewirtschaftung stofflich eng begrenzter, zumeist stillebenhafter Motive gewidmet — lediglich mit dem Zweck, die Bildfläche an allen Punkten in einer wechselvollen und dennoch ausgewogenen Weise strukturhaft zu gestalten. Das Ergebnis dieser Studien und Werkstattübungen ist ein bleibender bildnerischer Wert, der auch den neuen Gemälden innewohnt. Auch bei diesen tritt die malerische Lebendigkeit nicht als verschwenderische Ausstreuung darstellerischer Einzelheiten zutage. Sie äussert sich vielmehr darin, dass eine zahlenmässig gering motivierte Darstellung von möglichst vielen Adern der Farbe und Form durchwirkt und durch diese reiche *innere Gliederung* dem einheitlichen Rhythmus des Bildganzen angeschlossen wird.

Dieser Rhythmus wurde bei dem früheren Stil Kmettys von der objektiven Übersicht und der gleichmässigen Regelung der Ordnung zwischen den Dingen bestimmt. Gefühlsmässig war der Maler bei diesem Vorgehen auf eine gleichsam neutrale Haltung angewiesen. Seine subjektive Anteilnahme an dem Erschauten und zu Gestaltenden musste zurückgedämmt und im Zaume gehalten werden. Er trat nicht als Lyriker,

Hlalapy Ede

kamarai ösztöndíj

tört

120 K

Születnik

1907/8.

20. l.

olvas
probl
jelent
sabb
fokla
népek
beren
tárul
hang
beszé
súlya
zata.
s egy
első
kérdé
objek
Ka
kiadó
ben
küldj

Megr

Név

lakás

Szontágh Gusztáv:

Kellig, Kissé balra. [illegible]
kór lord. Ingének) nyakken
Kabátja (gallérja alsó,) pre
másaképi:

„ Szontagh

Könyomat, alányomás.
sága pedig 12.5 cm.

Szontágh Dániel: Ig
marzási története és okleveles

HALÁPY *Ede*, festő. * Budapesten. Itt tanult s akvarell tájképeket állít ki a Nemzeti Szalónban és a Műcsarnokban, melyekkel több vízfestményes ennek 1920. és 1926. évi kiállítása keretében koll. kiállítása volt. Hűvösvölgyi villák és Dunapart c. festményei a főváros tulajdonában vannak.

N.Gy.I. 437 l

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Halapy Ede

1 Dersy 1922 12.

MDK

Halápy

Romhányi Gyula: A Balaton tájfestészetünkben.
Szépművészet 1941. 7.sz. 169 l.

Halápy Ede

Szajnaparton

Épülő ház

Munkácsy Céh első kiállitása a Nemzeti Szalonban Budapest, 1928. katalogusa 27lap

Halápy Ede
Hüvösvölgy, vizf.

Alkotás Művészház XXXV. kiáll. 1947. jun.

Halápy Ede

Hüvösvölgy, vizf.

Ablak mellett, vizf.

Kis Svábhegyen, vizf.

Sulykolás, vizf.

Szajnapart, vizf.
Tavasszal, xxx vizf.
Pasarét, vizf.
Festő és modell, vizf.

A magyar akvarell és pasztellfestők egyesülete kiáll.
Nemzeti Szalon, 1946. november, 1, 11 1.

ugyancsak groteszk férfifej, nő, angyal, majom, madár stb. díszítésével.

A miniátor általában a világoszöld, sárga, rózsaszín, vörös és kék színeket kedveli, amelyek élénkek, frissek.

A kódex lappjai a kötésnél levágódtak, ezáltal a lapszéldíszítések erősen megsérültek. A díszesebb lapokon a hangjegyek és a szöveg soronként váltakozva arany, kék, vörös színűek, sőt a 220b lapon zöld és lila hangjegyekkel is találkozunk.

Az eredeti lapszámozással ellátott B XII., XIII., XIV., XVII., XVIII., XIX. levél, s még négy számozatlan levél a kódex legelejére van kötve, — a B XI., XV., XVI. levél hiányzik.

1a lap: (B XII): Keretezetlen fekete iniciálé (kb. 68×70 mm) híg festékkel pergamenre festett piros, kék, zöld árnyékolású levéldíszítéssel. Hasonló iniciálék, férfifej, tekercset tartó próféta, bagoly, majom, imádkozó angyal, nő, pásztor, sárkány, lovas stb. díszítésekkel a következő lapokon: *1b (2); 2b (2); 3a; 4a; 4b; 5a (3); 6a; 6b; 8a; 11a* (aranybetű); *11b (2); 12b; 13a* (ördög); *13b (2,* próféta); *14a (2); 14b (2); 15a; 16a (2); 16b; 17b; 18a (2); 19a; 19b; 20a; 20b; 21a; 21b (2,* majom); *22a; 22b; 23a; 23b; 24b; 25a (2); 25b (2); 26b; 27a; 27b; 28a; 28b (2); 29a* (bagoly); *29b; 30b (2); 31a; 32a; 32b (2); 33b; 34a; 34b; 35a; 35b; 36b* (vörösbetű); *37a (2); 38a; 38b; 39a; 40a; 40b (2); 41a (2); 42b (2); 43a; 43b; 44b; 45b; 46a; 46b; 47a; 48a; 48b; 49a (2);* 50a; 50b; 51a (2); 51b (3); 52a (2); 52b (2);

Halápy Ede festőművész
Cielo coperto
Veduta dal Monte Sas
Crepuscolo a Füred
Budapest
La fossa del diavolo
Mattino nebbioso
Esposizione Internazionale d Arte
Velence 1926.

252.

252. DÍSZÍTŐFESTÉSZETI OSZTÁLY.
(TANÁR UJVÁRY J. ÉS K. KRIESCH A.)

HALÁPY EDE.

Iparművészet
1912. 272. l. leép

Halapy Ede

246.

247.

248.

MDK

Halápy Ede

Dunapart, vf.

Tabán, vf.

M. Akv. és Pasnt.festők Egyes. 11. kiáll.
N.Szal. 1925. febr. 9 l.

MOK

Halápy Ede,

Velencei Biennale, 1932. 308. l.

MDK

Halápy Ede

Dutka M: IV. M.Képzőmüv.kiáll. Magy.Nemz. 1954.
jan. 29. 5 l.

MDK

Halápy Ede

Késő délután, vf.

M. Akv. és Paszt.festők Egyes. 8. kiáll. N.Szal.
1921. ápr. 9 l.

MDK

Halápy Ede

Ujjáépités, vf.

I. M.Képzőműv. Kiáll. Műcs. 1950. aug.
9 l.

MDK

Halápy Ede

Kelenföld, vf.

Konyha, vf.

M. Akv. és Paszt.festők Egyes. 11. kiáll.
N.Szal. 1925. febr. 9 l.

MDK

Halápy Ede

Nyomortanya, vizf.

Magyar Képzőművészetért. 1. kiáll. Ernst Muz.
1946. jul. 1o 1.

MDK

Mr. Mrs. 75 Pr. Bonnellsburg, Pa.

Haláspy.

A III. Nemzeti Képzőművészeti kiállításon képei szerepelnek.

Uj Magyarság, 1935. márc. 24.

Halápy festőm.-~~graf.~~ MDK

a többszáz műtárgy közül kiemelkednek grafikái. képei.

/-t-/: Nemzeti Képzőművészeti Kiállítás. Kassa.
A kassai MÁV palotában.
Pesti Napló.1939.okt.29. 6.l.

Halápy festöm. MDK

feltünően sok a freskótervezet/ez a nagyvonalúságra törekvö irány különben a függőképfestészetben is megmutatja magát/.

Gondos kereséssel oldja meg a sikba festett mennyezet csoportok elhelyezését.

Kemle Béla: Szent István kiállítás a Műcsarnokban.
Művészet.1938. 38.1.

Halápy Ede MDK

Köszörüsök, vizf.

Vitorlások, vizf.

Mücsarnok 1931 őszi tárlat

MDK

Halápy Ede

Résztvett az 1934.maj.-ban rend. Sportművészeti kiallitáson.

-io: Sportművészeti kiallitas.

Pesti Napló, 1934.maj.20. 5.o.

MDK

Halápy Ede

Hűvösvölgy, vizf.
Ablak mellett, vizf.
Kis Svábhegy, vizf.
Súlykolás, vizf.

A Magyar Akvarell- és Pasztell-festők Egyesülete kiáll. katalógusa.1940. Nov.24.-Dec.8.
11.lap

MDK

Halápy Ede

Szajnapart, vizf.
Tavasszal, "
Pasarét, "
Festő és modell, vizf.

A Magyar Akvarell- és Pasztell-festők Egyesülete kiall. katalogusa.1940. Nov.24.-Dec.8.
11.lap

Halápy Edé, festőm. MDK

Külön meg kell emlitenl az ólom vall- és pasztell-festők sorában.

Szomory Dezső: Téli Kiállitás.
Müv. - Az Est, 1937, jan. 24. 13.1.

MDK

Halápy, festőm.

Női akt. Pasztell.

Hatalápy Ede.

Festménye szerepelni fog a Munkácsy Céh első kiállításán.

Magyarság, 1928. Nov. 11.

Halápy

Kiállít

Miskolcnak 1932 X. 30.

Hladápy

Kiállít

M. 932. X. 30.

Központ meginditotta rotaprintes for-
ő köteteként a
Képzőművészeti Élete"
amely a Közoktatásügyi Népbiztosság
s a Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es
atkozó részét tartalmazza. Ára: 15.- Ft.

kiadványai közül kapható
yok 1954-55."
Központ évkönyve. Ára: 75.- Ft.

yok 1956-58."

tók a Művészettörténeti Dokumentációs
györgy út 41.) készpénzfizetés ellenében

Halápy.

Alkotása szerepel a Munkácsy-
Céh első kiállításán.

Pesti Napló, 1928. Ny. 11.

Alakäpi Ede

Kiállít

N. U. 932. X. 3.

T. Cim!

A Müvészettörténeti Dokumentációs
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat el

"Magyar Tanácsköztársaság
cimü levéltári publikáció jelent meg
Müvészeti Osztályának iratanyagát é
iratanyagának a képzőmüvészetre vo

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk

"Müvészettörténeti Tanulmán
cimü kötete, mely a Dokumentációs

Továbbá kapható

"Müvészettörténeti Tanulmán
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolha

Thalaipy Eole

Giallit

P. H. 932. okt, 29.

özpont meginditotta rotaprintes for-
kötetéként a
épzőművészeti Élete"
amely a Közoktatásügyi Népbiztosság
a Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es
tkozó részét tartalmazza. Ára: 15.- Ft.

kiadványai közül kapható
ok 1954-55."
özpont évkönyve. Ára: 75.- Ft.

ok 1956-58."

ok a Művészettörténeti Dokumentációs
örgy ut 41.) készpénzfizetés ellenében.

Halápy Ede [redacted]

Budapest látképe, vizf.

Ülő akt, vizf.

Fekvő akt, vizf.

Műcsarnok 1931 Művészcsoportok kiállitása

Halápy Ede MDK

Hüvösvölgy

Aktvázlat

Kőművesek

Műcsarnok 1939 Őszi tárlat

Halápy Ede MDK

Szajnapart

Ablak előtt

Tavasz

Akt virággal

Műcsarnok 1939 Őszi tárlat

Halápy Ede MDK

A Szent Annatemplom freskóterve, vizf. és tempera I-II.

Műcsarnok 1938 Szent István kiállitás

Halápy Ede MDK

Müteremben, repr.

Mücsarnok 1937 Téli kiállitás

MDK

Halápy Ede

HALÁPY EDE : TÉL

Kunstaro 1929. tav. Kiáll

amely minden formától kiemel, minden szín felfokoz. Ebben az ujjongó zöld alaptónusú környezetben aztán pompásan emelkedik ki a kerek malom-tornyok plasztikus, zárt formája, a sötét alapon élesen kirajzolódnak a fehérkontúros ablakok és a szárnyak találkozási négyszögében vidám színekben virul az odapingált csillagos ornamentum. Amilyen komorak az északi malmok, olyan derűsek ezek, amily parasztos nyers, ősi jellegűek azok, oly elegánsak, mondhatnám kultúrásak, öntudatosak ezek! Karcsú szépségükben úgy szöknek fel előttünk, ha egy útfordulónál hirtelen megpillantjuk meghitt alakjukat, mint a darázsderekú, ringó, könnyű járású zeelandi lányok, akikben annyi úri grácia és elevenség lakik és akik tiszta fekete, bő szoknyájukban, villogó fehérségű pillangós főkötőikben, éppoly vidám természetességgel állanak meg a világban, mint a szélmalmaik.

Előfordul itt-ott a zeelandi szigeteken az is, hogy az egész malmot bemeszelik *fehérre* és csupán az ablakok kontúrja elütő, fekete vagy zöld, és a szárnyak metszéspontján tarkállik a faragott csillag. Így még tündök-

TELCS EDE: A KORMÁNYZÓ

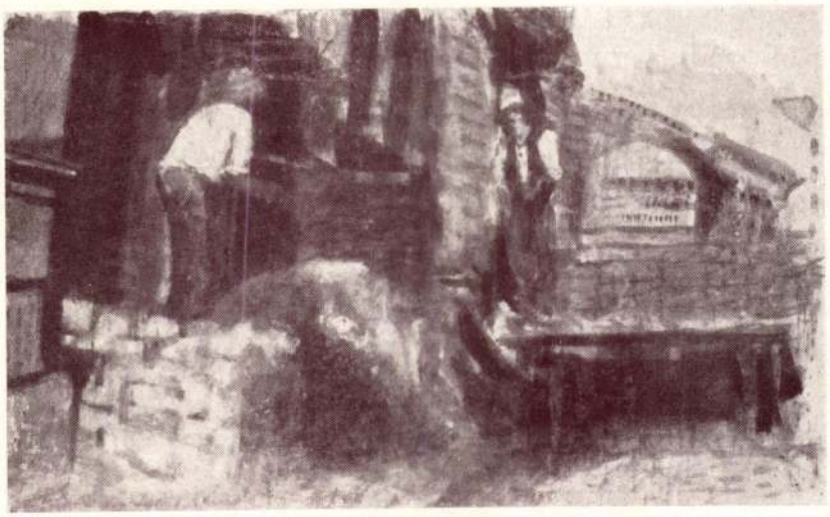

HALÁPY JÁNOS
FESTŐMŰVÉSZ
GYÜJTEMÉNYES
KIÁLLITÁSA

1938 FEBRUÁR 20 – MÁRC. 7.

HALÁPY JÁNOS

Ha két szóban kellene megjelölnöm, vagy mindenáron valami rendszerbe kellene beillesztenem a *Halápy* János művészetét, legszívesebben *expresszív impresszionizmusnak* nevezném azt a szellemet, mely a művész legújabb munkáit oly élesen elválasztja egykori absztrakt képeitől. Ez a paradox elnevezés — mely látszólag nem számol azzal, hogy az expresszionista kép nem ad vizuális benyomást, s ennek folytán függetleníti magát a természet valóságos színeitől és formáitól — mégis találóan jellemzi *Halápy* művészetét, ha az expresszionizmus merőben más kifejezési lehetőségeket keres is, mint az impresszionizmus. Ma! Ám ha végignyomozzuk a szálakat, látni fogjuk, hogy *Halápy* expresszionizmusa igenis az impresszionista festészetből indult ki s céljaiban és eszközeiben attól csak bizonyos pontokon távolodik el. S különben is, a jó

TÉGLADOBÁLÓK

impresszionista művekből sohasem hiányzik a szubjektív érzés, s ez már bizonyos expresszív elemmel gazdagítja az impresszionista munkákat is.

Halápy új képein az impresszionisztikus és expresszív elemek egyaránt döntő fontosságuak, ha a művész azokat nem intellektuális meggondolásból, de a született festő ösztönösségével alkalmazza is. A vizuális élmény utáni szomjú vágy — mely minden tehetséges festőben, *Halápy*ban is, csillapíthatatlanul lobog — meg akarja ragadni a környezet, az atmoszféra legfinomabb, gyorsan tovaillanó színvalőrjeit s ezzel egyidejüleg a tárgyi, vagy figurális jelenséget nem fixírozza, hanem bizonyos aktivításban, mint pillanatnyi élményt akarja elénk tárni. Minthogy látásának egyidejüleg az árnyalatokat is fel kell ölelnie s a jelenséget a leggyorsabban kell megrögzítenie, majdnem száguldó technikával dolgozik s így a színeket csak szélesen odakeni, szinte odadobálja a vászonra. Nincs ideje a színek keverésére, a formák mintázására, ha nem akarja az első benyomás frissességét temperálni,tompítani, amivel koncepciója leglényegesebb elemét hamisítaná meg, szándékolt stílusát rombolná szét. Tájképeiben és figurális kompozícióinak tájképi részleteiben *Halápy* is ezt az impresszionista technikát alkalmazza, mert nagy súlyt vet a természet aktivitásának, dinamikájának éreztetésére s a pillanatnyi atmoszférikus jelenségek szinte röptében való megragadását fontosnak ítéli. Figuráit azonban, melyeket rendesen a kép előterébe, igen gyakran hangsúlyozottan a kép középpontjába helyez, már alaposabban „átdolgozza", nyilván abból a meggondolásból indulva ki, hogy a szem — nemcsak a festő szeme, de a nézőé is — az így fixírozott részt a természetben is, a képben is tisztábban, pontosabban látja, mint a kép többi részeit, melyeknek *csak úgy kell hatniok*, mintha azok is pontosan és tisztán volnának visszaadva. Igy kap kompozícióin a figurális rész, a „cselekmény" erősebb hangsúlyt, míg e pozitívebb ábrázolással szemben a háttér, a környezet, az atmoszféra a föld rögéről gyakran a vízió magasságába emelkedik.

Ezt a felemelkedést *Halápy* tán annak a tudatalatti szellemi áramnak köszönheti, melynek sodra a művészt egy időben a festői absztrakciók felé terelte. Ahogy akkor szinte dogmatikusan kerülte a tárgyilagos természetlátást, úgy most is inkább látomásaira támaszkodik, helyesebben úgy alakítja át, úgy változtatja meg a látványt, hogy a külső természet „hű" képe helyett a belső látás és a belső érzés adja meg a kép jellemét — ha az ábrázolás mégúgy „hasonlít" is a természeti jelenséghez. Ez az eltávolodás a természettől, az érzésnek színekben és formában (*Halápy*-nál elsősorban színekben!) a természeti jelenségekre való rákényszerítése azonban már expresszionizmus.

*

Ahogy igyekeztünk megvilágítani : mi kapcsolja össze (és választja el!) *Halápy* művészetét az impresszionizmustól, keressük

meg most munkáiban azokat az elemeket, melyek *oeuvre*-jét az expresszionizmushoz kapcsolják. Ezen az úton rá fogunk jönni arra is, mi az, ami *Halápy* művészetét — éppen a legsarkalatosabb ponton! — az expresszionizmustól is élesen elhatárolja.

Említettük fentebb, hogy *Halápy* a látványra — a külső valóságra — szinte rákényszeríti a maga szubjektív érzéseit. Az efféle érzéstartalmat az expresszionisták kétféle módon fejezik ki : vagy képzettársítás útján (mikor például az alak arckifejezése, vagy testtartása tükrözi vissza az érzést : a szomorúságot, a vidámságot, stb.), vagy *festői nyelven;* mikor ugyanezt az érzést vonallal, formával és színnel éreztetik (felfelé törő, nyugtalan, mozgalmas, vagy lefelé tendáló, tehetetlenül súlyos vonalakkal s meleg, élénk, vibráló, vagy hideg, tompa, mély színekkel). Tudjuk, hogy a piros eleven, meleg, hogy úgy mondjuk, aktív szín s kisebb fokban ilyen a sárga is, míg a zöld nyugodt, passzív (mint a természet!), viszont hideg és misztikus a kék. Ugyanígy közismert, hogy a vízszintes vonal nyugodt, a függőleges mozgalmas s a ferde ingatag, nyugtalan ; a négyszög a befejezettség, a háromszög az egyensúly, a kör a végtelen folytonosság illúzióját kelti, stb. s hogy a komplikáltabb érzéseket ezeknek a színeknek, formáknak és vonalaknak kombinációjával fejezi ki a festő, arra számítván, hogy az érzéseknek ez az asszociatív jelképessége már évezredek óta belénk idegződött.

Nos, *Halápy* mindezekből a rekvizitumokból *csak a színeket* használja. Képei mind *színből és csak a színre* vannak felépítve s gazdag hangszerelésű piktúrájában a színeknek és *csak* a színeknek van expresszív hatásuk. Képeinek érzéstartalmát kizárólag a színek sugallják, a meleg pirosak és sárgák, a hideg kékek és zöldek. Formái azonban szinte naturalisztikusak, vagy — ahogy fentebb már jeleztük — alaposabban „átdolgozottak", mint impresszionisztikus táj- és atmoszféra-ábrázolásai. A színeket az expresszió kedvéért „meghamisítja" *Halápy*, arra is van bátorsága, hogy önkényesen összekeveri — ugyancsak az expresszió kedvéért — a tárgyak valóságos rendjét, de a formákat nem torzítja el. Itt nem szakad el az objektív valóságtól, festői vérmérséklete itt nem vizionárius. A festő érzelmi hevének helyébe itt valami sajátságos epikus kedvtelés lép ; a művész nemcsak a látványt, de még emlékképeit is szinte novellisztikusan beszéli el. Csak el kell olvasni képeinek címeit. (*Nagymamák*, *Szegények ebédje*, *Processzió*, *Parkban*, *Füredi zenepavillon*, *Szüretelők tánca*, stb.), mindjárt nyilvánvalóvá válik, hogy itt mindenütt „cselekményről" van szó, amit a festő szemünk elé akar vetíteni. Még az olyan képe is, mint az *Anya és leánya* (mely két békésen legelésző lovat ábrázol), túl a címen valami olyasféle „hangulatot" szugerál, mint Walter Scott, vagy Jósika Miklós regényei. Valahogy ott érezzük távolban a nyeregből szállott lovasokat is, ahogy a *Nagymamák* ajkáról szinte halljuk a boldog elragadtatást, amint unokájukat becézgetik.

Látnivaló, a művésznek „témái" vannak, majdnem „irodalmi" témái, melyeket az impresszionizmus a maga doktrinér türelmetlenségében anathéma alá vetett egykoron. De mi ezt inkább javára írjuk *Halápy*-nak. Mert ő *festői nyelven* tárja elénk ezeket a témákat (meggyőző bizonyság erre a „téma"-nélküli s rendkívül artisztikus *Velencei falak!*), a saját egyéni festői nyelvén „mesél" s nyelvének főerősségei is festői erények : a színek könnyű hangszerelése, a mély fények, transparens színek, jó térérzék s a merész ellentétek, folthatások játékos ritmusa. Éppen *Halápy* példája mutatja, hogy ki lehet elégíteni a közönségnek örök és kiirthatatlan szükségletét a „témás" képek iránt s át lehet hidalni a szakadékot, mely a közönséget a modern festők szinte lombikban kitenyésztett, laboratóriumi munkával életrehívott alkotásaitól elválasztja. *Halápy* íme bebizonyítja, hogy a festői szellemnek nem kell feltétlenül szöges ellentétben állnia a közönség művészi igényeivel s ez az okos dualizmus bizonyára meg is fogja hozni a sikert új képei válogatott gyüjteményének.

Rózsa Miklós.

FÜREDI ZENEPAVILLON

Mondjam el : mit akarok?...
Legutóbbi kiállításom óta még sokkal intenzívebb figyelmet fordítok a színek érzéki varázsára. A motívumon szereplő tárgyak hétköznapi ábrázolása is ezt célozza. Örök vágyam, hogy a hangnak, dalnak, összhangnak és ritmusnak szívbemarkoló hatását a színekkel is elérhessem. Sokat töprengtem a szín igazi értelmén és a festészetben való domináns szerepén és úgy érzem, már haladok az út felé, amelyik ennek a kérdésnek a megoldásához vezet. A színek élete érdekel minden festői probléma közt leginkább és ki nem mondható örömet érzek, ha munka közben látom, hogy itt is, ott is megdobban egy-egy színfolt alatt a szív ; amikor látom, hogy a kép felülete alatt ugyanolyan élet kezd támadni, mint az élő emberé (talán, mint az enyém). Kutatom az okát, vajjon mi az, amitől a festék szinné, a szin életté

VELENCEI FALAK

alakul. Mulatok a színek rakoncátlanságán, a sok véletlenen és meglepetésen, amit a színek játszanak, amint egy új színfolt életre hív a szomszédjában egy másik foltot, vagy amint éppen elhervasztja annak életét.

El nem fojtható kíváncsisággal szeretnék nemcsak az ösztöneimmel, hanem hideg ésszel is mindent tudni, amiről a piktúrában szó van, holott pontosan tudom, hogy ezzel a lehetetlent akarom.

És szeretném, ha minden érzésemet, véleményemet és vágyamat igen egyszerűen tudnám a nézővel nemcsak közölni, hanem bennök fel is ébreszteni. Vagyis : ha mindenkit meg tudnék győzni arról, hogy csak egy igazság van, és az az én igazságom. Igen, a művész és én is, ilyen sokat akarunk.

Halápy János.

SZEGÉNYEK EBÉDJE

MAGAS FÜBEN

FÜREDI EDÉNYÁRUS

KÉPEK JEGYZÉKE:

Olajfestmények:

1.	Tégladobálók	(90×125)	1000 P
2.	Alföldi aratás	(80×115)	900 P
3.	Ajtóban álló	(70×120)	800 P
4.	Nagymamák	(80×100)	700 P
5.	Processzió	(80×100)	700 P
6.	Szüretelők tánca	(80×100)	600 P
7.	Taorminai narancsárús	(80×100)	600 P
8.	Sziciliai vándorok	(80×100)	700 P
9.	Mosóasszonyok	(80×100)	600 P
10.	Akt karosszékben	(80×100)	700 P
11.	Piazza Mino da Fiesole	(80×100)	700 P
12.	Ősz a kertben	(80×100)	600 P
13.	Füredi zenepavillon	(80×100)	700 P
14.	Kis család	(80×100)	600 P
15.	Velencei falak	(70×100)	600 P
16.	Parkban	(70×100)	600 P
17.	Kakas és a kislány	(70×100)	600 P
18.	Magas fűben	(70×100)	500 P
19.	Mosónők a hidnál	(69×98)	600 P
20.	Nyugágyakon	(70×100)	500 P
21.	Apáca a körmenetben	(85×88)	600 P
22.	Anya és leánya	(81×84)	550 P
23.	Aratók	(60×80)	450 P
24.	Taorminai hegyoldal	(68×70)	450 P
25.	Nevető akt	(50×66)	350 P
26.	Kiskacsák	(49×62)	250 P
27.	Borsópucolók	(46×54)	250 P

Aquarellek és pastellek:

28.	Szegények ebédje	150 P
29.	Füredi edényárús	150 P
30.	Kézmosás a vályúnál	150 P
31.	Átkelés Tihanyba	150 P
32.	Velencei falak	150 P

Szalay Jenő

1938

A SZÉPMŰVÉSZETI KIÁLLITÁSOK PROGRAMMJA:

MÁRCIUS 13 . . SZOBOTKA IMRE

ÁPRILIS 3 . . FENYŐ GYŐZŐ

SZÉPMŰVÉSZETI KIÁLLITÁSOK
BUDAPEST, IV. KER., MÁRIA VALÉRIA-U. 8.
TELEFON: 382-122.

FELELŐS KIADÓ: FRÄNKEL JÓZSEF,

GLOBUS, BUDAPEST

Halápy János, festő, grafikus

1893 febr 4 Pörtömbök (Zala)

Tanárképző Főisk 1914

17 évig (1945 ősz 2)

1910. párizsi utk diákkiállításon

1939/942 balatoni tárlat

(1953) kint Lay 1924-től Pl

többször Párisban

Balaton fürdeti

él

1943 műtermében

arcrei: Hitlő Reggeli

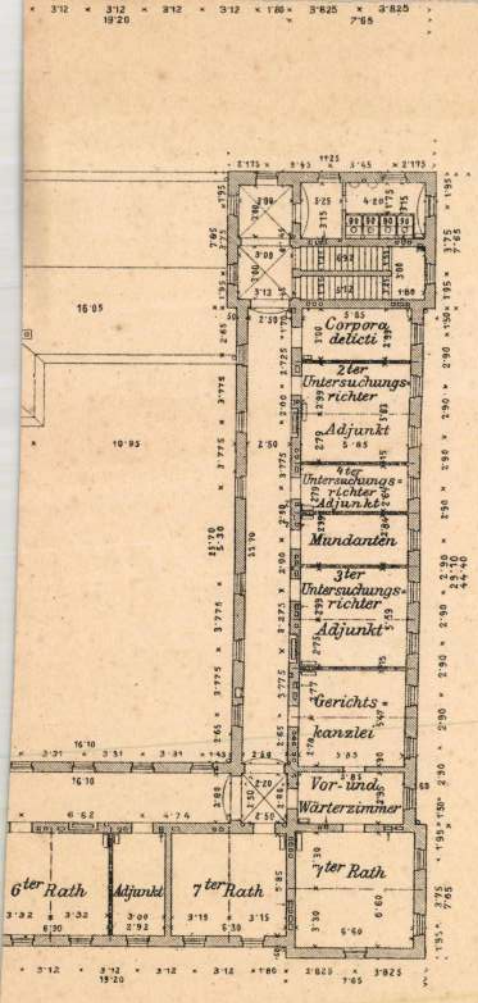
Hirlap

Halápy János

59	Terraszon	olajf.	250.–
60	Városmajor	"	400.–

Nemzeti Szalon 1936
Kat febr-márc

1941 nov-dec (u.o)
Vers. antalnál, part
Tihanyi panoráma, vitr

Corpora delicti
2ter Untersuchungs-richter
Adjunkt
4ter Untersuchungs-richter
Adjunkt
Mundanten
3ter Untersuchungs-richter
Adjunkt
Gerichts-kanzlei
Vor- und Wärterzimmer
6ter Rath
Adjunkt
7ter Rath
7ter Rath
16·05
19·95
16·10
16·10
25 Meter

Halápy János
festő
XII. Városmajor u. 13

MKSz 1947

Halapy János

koll. kiáll.

Múbarát XXXI

1942. nov.

kat. könyvárumban

SZÉPMŰVÉSZETI KIÁLLITÁSOK IV. MÁRIA VALÉRIA UCCA 8

MEGHIVÓ

HALÁPY JÁNOS

GYŰJTEMÉNYES KIÁLLITÁSÁRA

1938 FEBRUÁR HÓ 20.-ÁN,

DÉLELŐTT 11 ÓRAKOR

Nyitva naponta 9-től 6-ig, ünnepnapon 9-től 2-ig. A kiállitás március hó 6.-án záruL
Ez a meghivó a kiállitás megnyitására két személynek belépőjegyül szolgál.

HALÁPY JÁNOS KIÁLLITÁSA FRÄNKELNÉL
BUDAPEST, IV., MÁRIA VALÉRIA UCCA 8. TELEFON: 382-122

WESZPRÉMI ... 1938 FEB. 18 BUDAPEST

NYOMTATVÁNY

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

dr Szontváry Gyula

úrnak
úrhölgynek

Bpest

Báthory-u. 16

Halápy János

FÓKUSZ GALÉRIA III. KIÁLLÍTÁSA

1947. MÁRCIUS 22-TŐL ÁPRILIS 2-IG

HALÁPY JÁNOS

FESTŐMŰVÉSZ

ÖSSZEGYŰJTÖTT MUNKÁI

FÓKUSZ GALÉRIA
HETÉNYI TIBOR—HEGEDŰS LÁSZLÓ
BUDAPEST, V., SZTÁLIN-TÉR 3.

FÓKUSZ GALÉRIA

következő kiállítása

1947 április 5-től április 16-ig

DURAY TIBOR

és

SZILVÁSSY SIMON MARGIT

festőművészek

összegyüjtött munkái

•

FÓKUSZ FESTŐISKOLA

Alakrajz és festés,

szombaton d. u. 5—8-ig

esti akt (kroki)

Jelentkezés: a Galéria irodájában.

•

Felelős kiadó: Hegedüs László

2479.47 Független-nyomda, Budapest. Felelős: Lengyel Lajos igazgató

HALÁPY JÁNOS

79	Tükörben	olajfestmény	300.—	pengő
81	Tükör előtt	„	300.—	„

Nemzeti Szalon 1934. dec.

Kut.

1941.

XVI-IK

TAVASZI SZALON

	HALÁPY JÁNOS		
48	Tihany	vízfestmény	100. –
49	Csendélet		300.—
50	Fürdőmedence	vízfestmény	100.—

Nemzeti Szalon 1934
Kut ápr

A
NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET
LEGKÖZELEBBI KIÁLLITÁSAI:

Nagyszabásu Sportművészeti Kiállitás
1934. május hó 19-től junius hó 3-ig.

Halápy János

Kut

Turóból pró
Tájdíszmárvá

KMTA Kiss művcsoptok

1931. feb-márc kiáll.

X. 11, 22

1933. nemz. képzm. kiáll

227

Halápy János

Andrássy út 71.

Műcsarnok

~~1929. Okt. Kiáll.~~ 372-375

1930. Jan. Kiáll. 26. (Kut tagja)

Csendélet

A MŰEMLÉKEK ORSZÁ

BUDAPEST, VI., AI

.....szám.

HALÁPY JÁNOS

85 Medencénél, olajf. 450.—
86 Csendélet hegedűvel, olajf. 400.—

Nemzeti Szalon 1930
Kut jan.

Halápy János

eredetileg hírlapíró és
író volt. Vállalatunk
mától hónapra lett
főszerkesztő. Tiedes!

Sándor Béla
közlése
1944. jan. 31.

Nyújt:

1929 Tamás
1935 "
1936 Tamás
1938 Frankel

1942 Németh

1947 Fokas, Gal
of.

Fog képt: Nap-fényképész
Alföldi antal
Füredi sétány
of

Sió-fürdő kalóriárok

214.

R..... UR VIZFESTMÉNY

VALAMINT FŐURI ÉS KÜLÖNBÖZŐ MÁS MAGÁN

AQUARELLSAMMLUNG

SOWIE KUNSTGEGENSTÄNDE AUS

ANDEREM PRIVAT

BUDAPEST, 1922. ERNST-MÚZEUM KIAL

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében
és
f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"**
címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Halápy János

festő

A balatoni őszről — díjasok kiállítása (Nemzeti Salon) a vall. és közokt. Minisz ter megvette Tihanyi falu részlet képét. Szépművészeti Múzeum számára

1941

Tihanyi látkép

Alkotmányunk 50 éves

l. még

Zlalápy János

irod.

Ujság. 1942. ápr. 25.
(e. a.: Balatoni kiállítás.)

Nemzeti Legitimista Néppárt
V., Bálvány-u. 5.
Telefon: 883-37, 883-68.

Kedves Barátom!

Többször és nyíltan szállítam s
mely a mai veszedelmes külpolitikai
vezetett. Nem sikerült. Ezért még a
pártjából.

Az ország sorsáért való mélys
kapcsolatom arra kötelez, hogy tová
érdekeit, a polgárság nyugalmát és a

Én tehát felveszem a harco
ki az országot a mai szörnyű helyzet

kibontom a legitimi

„Istenért,

Halápy János

Csendélet c.

Mejic repr.

Uj Szem

1930. 1. sz. 20 l.

telen volnék Ön ellen a peres eljárást haladéktalanul folyamatba tenni.

Budapest, 193 2 május hó 31 n.

Tisztelettel

Kraller

1245½ Kondor, Lipót-körut 1. Tel. 132-19 — 13282

Halápy János

Figura ablak előtt
c. képe rajz.

Ujszász 1931. 94. l.

1905. VII. 13.

Felterjesztés: a szamosújvári Örmény-muzeum egyesület alapszabályai tárgyában. (479 1905.)

Halápy János

Irod

2

(3) Világosság

1947. ápr. 2.

Világ

(2) 1947 március 27

(Három kiállítás)

Szabadság

(1) 1947. ápr. 11. (Két kiállítás)

Nemzeti Legitimista Néppárt
V., Bálvány-u. 5.
Telefon: 883-37, 883-68.

Kedves Barátom!

Többször és nyíltan szállítam sze
mely a mai veszedelmes külpolitikai
vezetett. Nem sikerült. Ezért még a k
pártjából.

Az ország sorsáért való mélység
kapcsolatom arra kötelez, hogy tovább
érdekeit, a polgárság nyugalmát és a g

Én tehát felveszem a harcot,
ki az országot a mai szörnyű helyzetéb

kibontom a legitimizm

„Istenért, K

Halapy János

rod

Ujvár Kepes

mell. 1938. febr. 27.

Dr.Mezei K.: A férfi kozmetikaja
Tranger I.: Kozmetikai compendium
Dr.Madzsar I.-ne: A női test kultu

KERT ÉS VIRÁGKEDVELŐKNEK

Virág és diszkertészet. Irta Petrán
Gyümölcsfák betegségei. Irta Urbán
Gyümölcsfák átoltása. Irta Horn Já
Gyümölcsfák nyesése. Irta Horn Ján
Gyümölcsfák rovarkártevői Irta Gy
Alma tenyésztés. Irta Horn János é
Körte termesztése. Irta Horn Janos
Őszibarack termesztése Irta Horn
Szilva termesztése Irta Horn Jano
Szőlő kártevői. Irta Dr Santha Lás
Szőlő metszése Irta Biró Géza 62
Hogyan készitsük el a virágos kert
62 oldal 35 ábrával
Dr.Kerekes Lajos: A gyümölcsös rov
Ez áll 40 művészi é
felvászon kötésben
Dr.Kerekes Lajos: "Őszibarack I" "
40-40 drb. művészi
nyomatot tartalmaz
Egy-egy kötet felvá

Halápy János

Koll. kiáll. Fränkel-
nél -

vrod
2

Ujság 1938 febr. 23

(e.a.: H. J. fest-
ményei.)

A XVIII.

1035. *II. Ferdinand.*

Egész alak, kissé jobb
néz. Leeresztett jobb kezéve

nak alját fogja, kinyujtott
latot tesz, mintha beszél
gyapjas-rend jelvényét vi
szemöldöke fekete, lelógó
Öltözete: réteges kerek gal
visszahajtott csipkés kéz
aranysávokkal és magassz
kal és felcsatolt sarkantyú
vény övezi és oldalán egye
kék áthuzatú szék van, m
diszített oszlopon innen, a
a német-római császári és
le figyelmünket.

Vászon, méretei 220 : 118
400 K. — Az 1906 február 27
1907 február 17-iki 1957–906 b
alapján, mint a belügyminis
május 2-án. — Bejelentetett 1

Jegyzet. A belügyminister
megkeresése és a vallás- és közo
ber 9-iki 151809 sz. leirata al
28-án a belügyministeriumnak
tott vissza (671–912), a mit
határozat vett tudomásul (948
ministerium 1912 április 16-á

76.

A TAMÁS-GALÉRIA LXXVI. KIÁLLITÁSA

V, AKADÉMIA UCCA 8

HALÁPY JÁNOS

FESTŐMŰVÉSZ

gyűjteményes kiállítása

1.	Vérmező	P 400·—
2.	Tabáni udvar	„ 250·—
3.	Másik szoba	„ 500·—
4.	Reggelinél	„ 400·—
5.	Dunakorzó	„ 300·—
6.	Révfülöpi strand	„ 300·—
7.	Processzió	„ 400·—
8.	Játszótér a Városmajorban	„ 450·—
9.	Virágcsendélet	„ 200·—
10.	Országút	„ 350·—
11.	Kályhapadkán	„ 300·—
12.	Virágos rét	„ 400·—
13.	Cselédkorzó	„ 250·—
14.	Füredi templom	„ 200·—
15.	Üvegverandán	„ 350·—
16.	Fák alatt	„ 180·—
17.	Táncosnő	„ 350·—
18.	Füredi zenepavillon	„ 450·—
19.	Estefelé	„ 380·—
20.	Szegény festő	„ 500·—
21.	Szobám	„ 400·—
22.	Kulcsi strand	„ 450·—
23.	Falu	„ 150·—
24.	Révfülöpi „Becsali"	„ 100·—
25.	Lombok alatt	„ 100·—
26.	A tihanyi mólónál	„ 100·—
27.	A tihanyi visszhangnál	„ 100·—
28.	Akttanulmány	„ 120·—
29.	Barátnők	„ 100·—
30.	Munka közben	„ 100·—

Ára 30 fillér

1936.76
koo

A TAMÁS-GALÉRIA LXXVI. KIÁLLITÁSA

V, AKADÉMIA UCCA 8

HALÁPY JÁNOS

FESTŐMŰVÉSZ

gyűjteményes kiállítása

1.	Vérmező	P 400·—
2.	Tabáni udvar	„ 250·—
3.	Másik szoba	„ 500·—
4.	Reggelinél	„ 400·—
5.	Dunakorzó	„ 300·—
6.	Révfülöpi strand	„ 300·—
7.	Processzió	„ 400·—
8.	Játszótér a Városmajorban	„ 450·—
9.	Virágcsendélet	„ 200·—
10.	Országút	„ 350·—
11.	Kályhapadkán	„ 300·—
12.	Virágos rét	„ 400·—
13.	Cselédkorzó	„ 250·—
14.	Füredi templom	„ 200·—
15.	Üvegverandán	„ 350·—
16.	Fák alatt	„ 180·—
17.	Táncosnő	„ 350·—
18.	Füredi zenepavillon	„ 450·—
19.	Estefelé	„ 380·—
20.	Szegény festő	„ 500·—
21.	Szobám	„ 400·—
22.	Kulcsi strand	„ 450·—
23.	Falu	„ 150·—
24.	Révfülöpi „Becsali"	„ 100·—
25.	Lombok alatt	„ 100·—
26.	A tihanyi mólónál	„ 100·—
27.	A tihanyi visszhangnál	„ 100·—
28.	Akttanulmány	„ 120·—
29.	Barátnők	„ 100·—
30.	Munka közben	„ 100·—

1936

Ára 30 fillér

Halápy János

92. *Halápy* János: *Csendélet* (olajf.) 300 pengő.
93. *Halápy* János: *Csendélet* (olajf.) 400 pengő.
94. *Halápy* János: *Szajnahíd* (vizfestmény) 200 pengő.
95. *Halápy* János: *Arácsi táj* (vizfestmény) 150 pengő.
96. *Halápy* János: *Irógép* (vizfestmény) 400 pengő.
97. *Halápy* János: *Tabáni táj* (olajf.) 250 pengő.
98. *Halápy* János: *Szabadban* (vizfestmény). Eladó.

Halápy János
festő

Nemzeti Szalon
1929. jan.
Kut

A Spirituális Művészek Szövetségének tagjai:

Tiszteletbeli tagok:

Gulácsy Lajos — Rudnay Gyula

Góth Sándor

Rendes tagok:

Ajkelin Lajos
Alberth Ferenc
Antalffyné Fridrik Mária
Basilides Barna levelező tag
Basilides Sándor levelező tag
Márkus Imre
Moiret Ödön
Mokry-Mészáros Dezső
Muszély Ágost
Náray Aurél

MÓR FIAI
FESTÉSZETI INTÉZET.

Oltárok, ikonosztázok, szobrok, s egyéb házi diszczikkek, kőből, fából terv szerint ké-
. . . készittetnek. . . .

Bártfa, 1907 február 14.

[illegible]nak
Budapest

a 600 koronával szóló- [illegible]
tudatjuk, hogy hátfőn f. hó.
[illegible]kás a fülbe állitjuk.

Halápy János

Kolt. Király. Frankhnél-

évek

Ifj. Ervin: H. J.

Fegyvenyei

Budapesti Hírlap

1938. Dátum

hiányzik

feb

22

350
1906. ápúm.

Exkepett: julius 19/21

Számla.

A Műemlékek országos Bizottsága

Budapest.

Halápy János

Tesi Naplo képe mell.

1936. nov. 22.

(11)

(9)

(8)

120 x 80

(4)

(1)

1m

1m

HALÁPY JÁNOS

23.	Vidékiek Füreden, olajf.	850.–
24.	Badacsonyi parton, olajf.	950.–
25.	Badacsonyi szőllők, olajf.	650.–
26.	Sekély vízben, olajf.	400.–
27.	Napnyugta után, olajf.	450.–
28.	Hajókirándulás, olajf.	700.–
29.	Öreg vitorláson, olajf.	1200.–
30.	Földvári strand, olajf.	950.–
31.	Alkonyati borozgatás, paszt.	300.–
32.	Templomba menők, paszt.	350.–
33.	Urnapja Füreden, paszt.	350.–
34.	Balatonfüredi B. J. C., paszt.	180.–

Nemzeti Szalon 1940.
92. csop. kiáll. ápr.-maj
E képeket mind 1939.
évi balatoni ösztöndíjas
festette.

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

ELNÖK

Gróf ZICHY JÁNOS

TÁRSELNÖK

PRESZLY ELEMÉR

HALÁPY JÁNOS

49. Család, olajf.
50. Tihanyi idill, olajf.

Nemzeti Szalon

Őszi tárl. 1940. okt.

HALÁPY JÁNOS:

82.	Tihanyi panoráma, olajf.	1200.—
84.	Balatoni hajón, olajf.	800.—
86.	Tihanyi kilátás, olajf.	800.—
89.	Füredi térzene, olajf.	mgt.
91.	Aratás Füreden, olajf.	600.—
92.	Tihanyi padon, olajf.	500.—
93.	Badacsonyi Kisfaludy-háznál, olajf.	450.—
94.	KMYC-székház Füreden, olajf.	500.—
96.	Tihanyi táj, olajf.	mgt.
97.	Tihanyi falu, vízf.	150.—
99.	Tihanyi libapásztor, vízf.	120.—

Nemzeti Szalon 1941 márc.
93. csop. kiáll.
E képével mint Bala-
toni ösztöndíjas
festette.

Halápy János
Halvax Gyula
Szobotka Imre
Tordai Schilling Oszkár
Komjáti Gyula

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET
1941. MÁRCIUS 16. — MÁRCIUS 30.

Ylalapy Jan

M. Kir. Int 1940 febr. 12 Mór.

Fehérvári kürtöcsk, of

Tamás. Ill.: Badacsonyi kilátás, vízf.

Tamás. [illegible] 135.: Papok körmenetben

Műcs. kiáll. 1929 tól!

Pipics 113. (

Halápy János
festő

Gr. János Kórh-kép

219, 220

Halápy János

Bpstáv. 1940. sept.

Halápy János festőművész, XII.
Városmajor-u. 13. 150-936

1935 ápr

Tamás. 58. gyüjt. Halápy János

Felolvasás, Szobám d.u., Szobám reggel, Ablaknál, Magam tükörből, Fejem, Másik szoba, Tükör előtt türülköző, Ujra ásnak, Plakátolvasók, Otthon nyaral, Asztalra boruló, Én, Cséplés, November, Pihenő, Medence, Horgolás, Dolgozom, Fák alatt, Munka közben, Magam, Ketten, Kettesben, Sebestyén villa, Füredi udvar, Otthon, Tájkép, Kenyérszelő, Kertben.

Tamás. 61. 1935. Lombok alatt,
Révfülöpi strand
Favágás, vizf.

Halápy János

Tamás, 17. 1930 /?/

e-----

ldülő akt, Figurák szabadban
Füredi tájkép
Arácsi "
Tájkép I-II
Tabáni táj
Akt I-II.
Ecsetjáték akton /valamennyi 1925-27/
Csendélet vizf.
Csendélet /hegedü, alma/
" /szilvástál/
" /villanykörte, óra
" /szürke-zöld/
" /szobor, hegedü/
" /szürke/
" /zöld-kék/
" /sikon/
" /kenyerestállal/
Figura hegedüvel
Akt mandolinnal,
Mandolinos csélet
Tájkép/sik megoldás/
Aktok aranyhatásban
Törzó
Kávéházi emlék/barna/
Fénykonstrukció
Kilátás

Párisi táj, Aktok interieurben vizf.

Vázlat/aktok/, paszt.

/1928-29.évből/

Felsőodor h. n. IX. 173.

1941. Alkormányt. bocsátgalás (01) (3)

Kormányzói Iroda

(1)

Vkmnitkiáll 1943

(2)

Környed Balaton, olaj.

Tihany látképe, olaj.

Tihanyi falurészlet, vízi.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében
és
f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"
címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"**
címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

HALÁPY JÁNOS

41.	Vitorlások. Olajfestmény.	mgt.
42.	Szegedi Rózáék háza. Olajfestmény	800.—
43.	Balatoni borpincénél. Olajfestmény	800.—
44.	Tihany látképe. Olajfestmény	800.—
45.	Sió a Balaton előtt. Olajfestmény	mgt.

~~108~~

Nemzeti Szalon 1942. ápr
A festő: Balaton

46.	A füredi új mólóról. Pasztell	300.—
47.	Siófoki csónakos. Pasztell	350.—
48.	Napnyugta Siófoknál. Pasztell	350.—
49.	Siófoki utca. Pasztell	300.—
50.	A tihanyi Népművészeti Ház. Pasztell	300.—
51.	Tihanyi panoráma. Vízfestmény	350.—
52.	Csopaki nádasnál. Vízfestmény	250.—
53.	Sió a hídnál. Vízfestmény	350.—
54.	Siófoki hálószárítók. Vízfestmény	300.—
55.	Tihanyi tehénfogat. Vízfestmény	mgt.
56.	Siófoki parkban. Vízfestmény	300.—

10.	Tihanyi révpart. Olajfestmény	350.—
11.	Kilátás Tihanyból. Olajfestmény	350.—
12.	Tihanyi móló. Olajfestmény	350.—
13.	A Balaton Siófokról. Olajfestmény	350.—
14.	Megy a hajó Füredre. Olajfestmény	170.—
15.	Köd a Balatonon. Olajfestmény	170.—
16.	Tihanyi hegyek Siófokról. Olajfestmény	170.—
17.	Sió-öböl. Olajfestmény	170.—

RÁCZ KÁLMÁN

74.	Balatoni halásztanya. Olajfestmény	400.—
75.	Hullámok. Olajfestmény	mgt.
76.	Felhők a Balaton felett. Olajfestmény	400.—
77.	Reggel a Balatonon. Olajfestmény	220.—
78.	Ősszel a Balatonon. Olajfestmény	260.—
79.	Tihanyi dombok. Vízfestmény	130.—
80.	Kenesei partok. Vízfestmény	75.—
81.	Fény a Balatonon. Vízfestmény	200.—
82.	Esteledik. Vízfestmény	80.—
83.	Füredi part délután. Vízfestmény	220.—

Halápy János

festő

A festői Balaton
Bp. 1942.

Halápy János: Tihany látképe

Hlalápy [illegible]

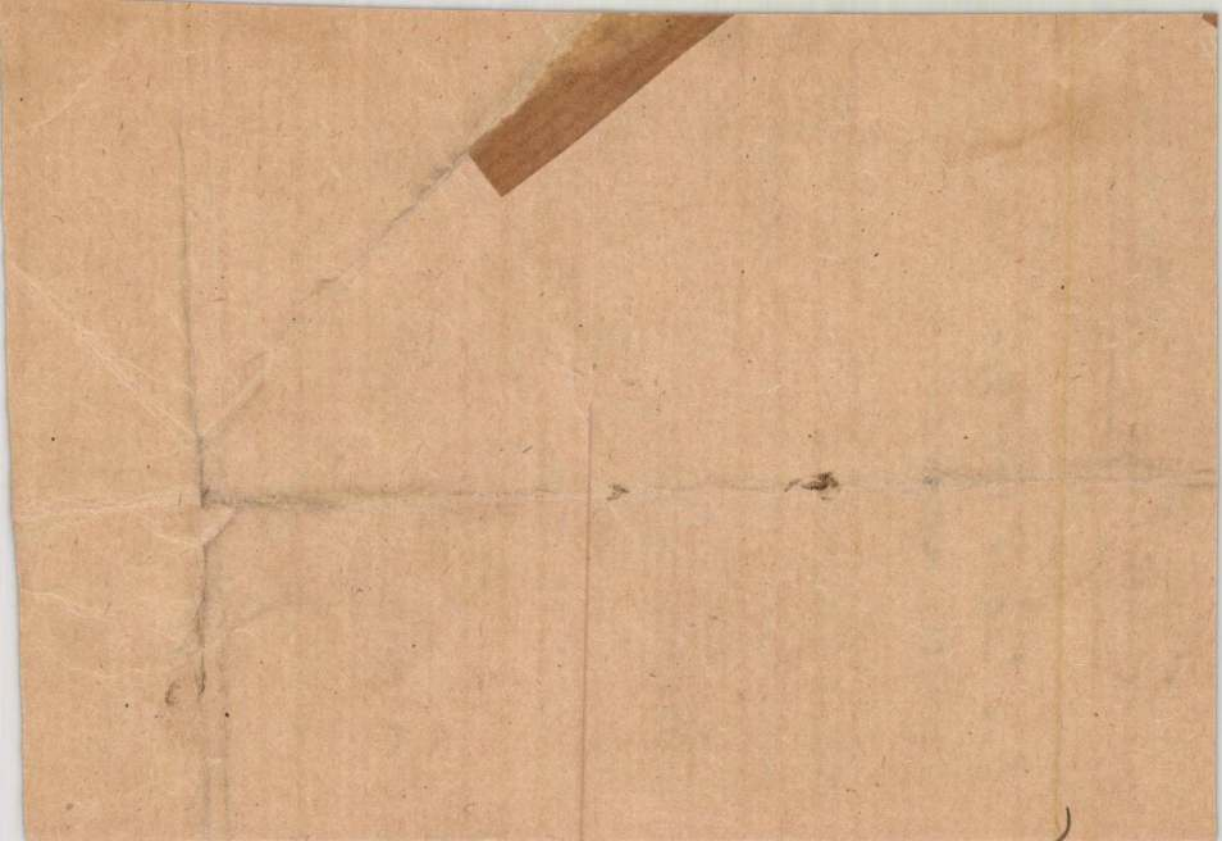
1 ~~Hüvösvölgyi völgy~~

2. ~~Zugliget~~

M. Kép ért. 1946 [illegible]
(6 cmi)

Nyár, pest.

1932 ïõv új szerzemény. Műcsarnok

Halápy ~~Jenő~~ János

koll. Kiáll.

Tamás Galéria 76-77

1936. nov.

M. Nierhaber

rep. Hall 1947 Dec (Gruet)

Körbe-körbe, paint. Gaynapart (Paris) vieh

~~Körbe~~.

Alkotás Műh. 1947 Jan-Jul:

Papok a körmenetben, pastel

an Hunden. Dr. Marek Józseffel és dr. Urbányi Lászlóval együtt. (Arch. Tierheilk., 1939. 74. 421.) 8. *Die Ergebnisse des ungarischen Kontrollwesens in den Geschäftsjahren 1933/34—1936/37.* (Deutsche Landwirtschaftliche Presse, 1939. 66. 31.) 9. *Neuzeitliche Massnahmen der Züchtung und Haltung zur Krankheitsbekämpfung.* (Deutsche Tierärztliche Wochenschrift, 1939. 47. 569.) 10. *Az állattenyésztés elmélete és gyakorlata.* (Magyar Állattenyésztés, 1939. 1. 4.) 11. *A háziállatok termékenysége.* (Magyar Állattenyésztés, 1939. 10. 270.) 12. *A háziállatok ikerellése, különös tekintettel a juhászatokra.* (Magyar Állattenyésztés, 1939. 12. 304.) 13. *Németország szarvasmarhatörzskönyvelésének és tejelésellenőrzésének eredményei az 1937. évben.* (Köztelek, 1939. 49. 11. 193.) 14. *„Ideál" nevű Svájcból importált tenyészbika.* (Köztelek, 1939. 49. 14. 268.) 15. *Az országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár nyugati származású szarvasmarhái.* (Köztelek, 1939. 49. 16. 316.) 16. *Zweckmässige Ergänzung der Kalksalze im Futter.* (Sektionsmitteilungen des IV. Internationalen Tierzuchtkongress, Zug, 1939.) 17. Működött mint a m. kir. földmívelésügyi minisztériumban működő Állandó Felülbíráló Tanács tagja, mint az Országos Állategészségügyi Tanács tagja, mint az Állatorvosi Tisztivizsga Bizottságának tagja, mint a Köztelek rovatvezetője, mint a Magyar Állattenyésztés szerkesztőbizottságának elnöke, mint az Országos Törzskönyvelő Bizottság elnöke, mint az Országos Gazdasági Szakoktatási Tanács tanulmányi bizottságának tagja, mint az OMGE állategészségügyi és állattenyésztési szak-

Halápi János

1943

HALÁPI JÁNOS :

128. Siófoki hálószáritók. - Vizf., p.
54.3 x 39.5 cm. Jelz.l.b.: "Halápi
János 1941".

Kopnagygraf 150éve

HALÁPY JÁNOS :

99. Alföldi aratás. - Olajf.,v. 114 x 80.5 cm. Jelz.l.j.: "Halápy János 1933".

Halápy János

Szépkorú. képt. pb. kiáll. 1944.

85. Bujkáló nap. - Olajf., v. 84 x 75 cm. Jelz.l.j.: "Fényes A."

FÖRSTNER DÉNES :

86. Önarckép. - Olajf., d. 30 x 40 cm. Jelz.f.b.o.: "Förstner D."

87. Behavazott Lánchíd. - Olajf., v. 60 x 50 cm. Jelz.l.j.: "Förstner".

GAÁL FERENC :

88. Őszi munka. - Olajf., v. 75 x 99 cm. Jelz.b.o.: "Gaál F. 937".

Halápy János

HALÁPY JÁNOS :

87. Napnyugta után. - Olajf.,v., 85.5 x 50 cm.
Jelz.nélkül.

Kopp 1939/40. Herem. II

1940

ÁTOGASSA AZ ÁRVERÉSI CSARNOK

NAPI ÁRVERÉSEIT IS!

ÁRVERÉSEK:

Naponta délután 3 órától.
Az árverésre kerülő anyagot tartalmazó Árverési Közlöny a helyszínen 10 fillérért kapható

Halápy János cád festő

A »MŰBARÁT«
31. KIÁLLÍTÁSA

HALÁPY JÁNOS
FESTŐMŰVÉSZ

1942 NOVEMBER 15–27

Igazgató: Krivátsy-Szűts György festőművész, tanár
BUDAPEST, V., MÁRIA VALÉRIA-UTCA 12. SZ.

ÁRA 40 FILLÉR

F. k.: Krivátsy-Szűts György

Springer-nyomda

HALÁPY JÁNOS balatoni festményei

1. Tihanyi reggel — — — —	(olajfestmény)	700
2. Siófoki mólónál — — — —	„	1.800
3. Tihanyi délután — — — —	„	700
4. Esti hajó — — — — — —	„	500
5. Naplemente — — — — —	„	1.200
6. Rálátás Tihanyra — — —	„	750
7. Tihanyi kikötőből — — —	„	1.200
8. Őszies Füred — — — — —	„	1.300
9. Biológiai öböl — — — —	„	1.000
10. Tihany ősszel — — — —	„	1.200
11. Földvári park — — — —	„	1.100
12. Pirkadat — — — — — —	„	2.000
13. Hétköznap Füreden — — —	„	900
14. Parton ülők — — — — —	„	600
16. Estefelé Siófokon — — —	„	900
15. Tihanyi uszodánál — — —	„	600
17. Szegény Tihany — — — —	Olajfestmény	700
18. Erős fényben — — — —	„	700
19. Könnyed Balaton — — —	„	700
20. Felhők — — — — — —	„	1.000
21. Hajnali vitorlások — — —	„	750
22. Asszonyok a parton — — —	„	600
23. Bokrok közül — — — —	„	750
24. Tihanyi tükörkép — — —	„	650
25. Balatoni vitorlások — — —	„	650
26. Parti fűben — — — — —	„	600
27. Badacsonyi terraszról — —	„	1.000
28. Csónak a Sión — — — —	„	650
29. Tihanyi dombról — — —	(vízfestmény)	Mgt.
30. Mosás a Sédben — — — —	(pasztell)	Mgt.
31. Tihanyi Sportszálló — — —	(olajfestmény)	600
32. Balatoni szellő — — — —	(vízfestmény)	Mgt.
33. Csopaki parton — — — —	„	Mgt.

FÓKUSZ GALÉRIA

következő kiállítása

1947 április 5-től április 16-ig

DURAY TIBOR

és

SZILVÁSSY SIMON MARGIT

festőművészek

összegyüjtött munkái

•

FÓKUSZ FESTŐISKOLA

Alakrajz és festés,

szombaton d. u. 5—8-ig

esti akt (kroki)

Jelentkezés: a Galéria irodájában.

•

Felelős kiadó: Hegedűs László

2479.47 Független-nyomda, Budapest. Felelős: Lengyel Lajos igazgató

Halápy János

FÓKUSZ GALÉRIA III. KIÁLLÍTÁSA

1947. MÁRCIUS 22-TŐL ÁPRILIS 2-IG

HALÁPY JÁNOS

FESTŐMŰVÉSZ

ÖSSZEGYÜJTÖTT MUNKÁI

FÓKUSZ GALÉRIA

HETÉNYI TIBOR—HEGEDŰS LÁSZLÓ

BUDAPEST, V., SZTÁLIN-TÉR 3.

	Ft
1. Tihanyi Biológiánál (olaj)	1300
2. Pohár szóda mellett (olaj)	800
3. Arácsi Táj (olaj)	1000
4. Hegyoldali házak (pasztell)	400
5. Tanulmány az „Aratómunkásokhoz" (pasztell)	500
6. Felhők (guache)	1200
7. Három nő Tihanyban (Guache)	1300
8. Felhős táj „	1300
9. Aratómunkások „	1200
10. Koratavaszi fák „	1200
11. Marokszedők „	1200
12. Szobában „	1200
13. Processzió „	1200
14. Dunai strand „	1200
15. Zászlós körmenet „	1300
16. Körbe-körbe „	1300
17. Lámpás körmenet (olaj)	2500
18. Balatoni partrészlet (olaj)	2000
19. Badacsonyi hegyoldal (pasztell)	1500
20. Tihanyfaluban (olaj)	1600
21. Kaszáló (olaj)	1000
22. Tihanyi visszhangnál (olaj)	2000
23. Siófoki móló (pasztell)	700
24. Tihany (pasztell)	500
25. Vitorlások (pasztell)	1200
26. Kertem, télen (pasztell)	1300
27. Zöldvendéglőben (olaj)	3500
28. Balatoni levegő (olaj)	3200
29. Gladiolusok (olaj)	2000
30. Virágcsendélet, könyöklő figurával (olaj)	2000
31. Belső Tihany alkonyatban (olaj)	2000
32. Erdei asztalnál (olaj)	3000
33. Tihanyi tavasz (olaj)	1800
34. Csónakkikötés (olaj)	1600
35. Nő hegedűvel (olaj)	1000
36. Mosás (pasztell)	500
37. Tihanyi öbölben (olaj)	800
38. Virágszagoló (olaj)	800
39. Lányok a körmenetben (olaj)	1200
40. Nagymama Évával (olaj)	600
41. Tanulmány (olaj)	300
42. Tóparti házak (olaj)	2000
43. Telefonáló (olaj)	300
44. Vitorla	400
45. Start előtt (olaj)	2000
46. Kabinok között (pasztell)	1200
47. Dél a búzatáblán (olaj)	1000

A Közigazgatási Bíróság megszüntető határozatot hozott a tótkomlósi petíció ügyében

A peticionálók többsége visszavonta aláírását! Lányi Márton egyhangú mandátumát igazolja a Ház

(A Reggel tudósítójától.) A Közigazgatási Bíróság *Torzsai-Biber tanácsa* szombaton délután *zárt tárgyaláson döntött a tótkomlósi petició sorsáról, amelyet dr. Dénes István adott be a kerület egyhangúan megválasztott kormánypárti képviselőjének, dr. Lányi Mártonnak mandátuma ellen.* Az általános képviselőválasztásokon a békésmegyei tótkomlósi kerületben a Nemzeti Egység Pártjának *Lányi* Márton volt a hivatalos jelöltje, aki már az elmult ciklusban is egyhangúan szerzett mandátumot a kereken 9000 szavazattal rendelkező tótkomlósi kerületben. Ellenjelöltje *Dénes* István volt, akinek hívei

Dr. Lányi Márton

Lányi mandátumát azon az alapon támadták meg, hogy Dénest az ajánlásoknál nem engedték érvényesülni,

még pedig úgy, hogy a kettős ajánlási aláírások közül azokat fogadták el valódinak, amelyek a Lányi Márton ívein szerepeltek. A Közigazgatási Bíróság Torzsai-Biber tanácsa

vizsgálatot rendelt el a petició ügyében,

amelyet kiküldött bíró foganatosított a kerület községeiben: Tótkomlóson, Békéssámsonban, Csorváson, Nagyszénáson és Pusztaföldváron. Az ajánlások hitelességének bírósági vizsgálata azonban *nem nyert befejezést,* mert

időközben a peticionálók többsége visszavonta aláírását

és így a Közigazgatási Bíróság, miután a petició tárgytalanná vált, megszüntető határozatot hozott, amelyet szombaton ki is hirdetett a Torzsai—Biber tanács. Érdekes, hogy *Lányi Márton a választási törvény azon intézkedésétől, amely szerint a panaszeljárás megszüntetésével egyidejűleg a költségek fizetésében a panaszlókat marasztalják el, eltekintett.* A megszünt petíció iratait már *hétfőn átküldik a képviselőházhoz,* amely

végleg igazolt képviselőnek jelenti majd ki Lányi Mártont.

Érdekes, hogy Lányi, aki kiváló magánjogász, az utolsó évtizedekben főleg, mint a peticiós ügyek specialistája tette ismertté nevét.

Beszélnek a váciuccai ékszerrablás ál-tettesei

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt kihirdették a letartóztatási végzést a főkapitányság bűnügyi osztályán *Kopeczky* József, *Marosi* Béláné született *Krupánszky* Anna és *Nagy* Lajosné, született *Váczi* Irén előtt, akik már előzőleg *teljes beismerő vallomást tettek, hogy valóban ők a tettesei az április 17-én történt váciuccai ékszerrablásnak.* A bűntársakat és *Tóth* Sándort, aki az egészet leleplezte és aki egyéb bűncselekmények miatt már régebben a Markó uccai fogházban ült, *visszakísérték az ügyészségre.* Az ügy rendőrségi része ezzel lezárult, de önkéntelenül felmerül a kérdés,

mi a sorsuk azoknak, akiket hóna pokkal ezelőtt mint tetteseket a rendőrségen tett beismerő vallo másuk alapján tartóztattak le?

Amikor a bűnügy kipattant, sorozatos razziákat tartottak s az egyik ilyen razzián fogták el *Winter Ferenc ékszerügynököt.* A rendőrség szerint a rablást csak ékszerészboltokban járatos egyén követhette el s *miután Winter állás nélkül volt, ráirányult a gyanu.* A szerencsétlen ember kihallgatása után egy óvatlan pillanatban *felvágta karján az ereket.* A szörnyű gyanu annyira megviselte, hogy véget akart vetni életének. Észrevették azonban, kihívták a főkapitányságra a mentőket, Wintert kórházba szállították, de onnan már másnap *ismét visszavitték a főkapitányságra* — további kihallgatás céljából. Addigra *feleségét* és *Lerner* Rafaelnét is előállították, abból a feltevésből indulva ki, hogy *a barátnőnek tudnia kellett a dologról,* továbbá *Szerencsi* György pincért, aki különböző gyanuokok alapján szintén részese lehetett a rablásnak. *A rendőrséget csak megerősítette feltevésében Winter öngyilkossági kísérlete.* Most már

biztosra vették, hogy valóban ő a tettes.

Hiába védekezet, hiába könyörgött és tagadott, nem hittek neki. Winter ezután sorba vállalt mindent, még azt is bevallotta, hogy a levelet, amellyel a kifutót eltávolították az ékszerüzletből, ő írta. Meghallgatták ebben az ügyben *Pusztaszeri rendőrségi írásszakértőt* is, aki

határozottan kijelentette, hogy Winter írása a zonos a levél írójáéval.

A Reggel felkereste otthonukban az

Winter Ferencné

ékszerrablás *ártatlan* szereplőit. *Winterék* az Aggteleki ucca 14. egyik földszintes szobakonyhás lakásában laknak. Az asszony nyit ajtót. *Reszket a hangja a félelemtől* és az izgalomtól, amikor végre mégis beszélni kezd:

— Egy vasárnap délelőtt — *soha nem felejtem el!* — detektívek jöttek értem. Férjem, aki mindig időben szokott hazatérni, este nem jött meg és másnap délelőtt a *detektívek érkeztek helyette.*

Azt sem tudtam, miről van szó!

Bevittek a főkapitányságra, ahol az egyik szobában kérdésekkel rohantak meg. Annyit értettem csak ezekből, hogy Váci ucca és ékszerrablás... Azt is mondták, hogy a férjem tegnap este óta őrizetben van és *most már csak mondják el nyugodtan mindent, miután ő is mindent beismert.* Szörnyű órák voltak!... *Négy napig kinlódtam a főkapitányságon* s testileg-lelkileg meggyötörve vittek át a törvényszékre, ahol *letartóztattak.*

— Hogy került bele az ügybe *Weiser és Richter Hildegard* neve?

— Mindenkit gyanusítottak, akit csak ismertünk. Barátnőmet, *Lernernét is azért tartóztatták le, mert tudták, hogy jóbarátnőm* és azt hitték, ő is benne van a dologban.

A fiatalasszony ezután elmondotta még, hogy csak néhány napig volt a törvényszéken, azután *átvitték a toloncházba, ahol*

60 napig tartották fogva,

közben többször magánzárkába csukták és legalább még tízszer átszállították a főkapitányságra további kihallgatások végett.

— Mi történt azután?

— *Azután kiengedtek* — mondja egyszerűen Winterné. — Azt hittem, ezzel vége is a megpróbáltatásoknak. *Tévedtem.* Közölték, hogy szabadlábra helyeznek ugyan, de addig, míg az ügy egészen tisztázva nincs,

rendőri felügyelet alá helyeznek. Hogy ez mit jelent, arra csak később jöttem rá.

— Még mindig felügyelet alatt van?

— Igen. Esténként 10 órakor itthon kell lennem, nem telefonálhatok, nem adhatok fel ajánlott levelet és ha csoportosulásban látnak, már büntetésnek teszem ki magam. Nem tudtam, hogy a detektívek ezt ellenőrzik és egy alkalommal, amikor olyan helyen mentem át a körúton, ahol gyalogosnak nem szabad átkelnie, azonnal *le*nak nem szabad átkelnie, azonnal

lefogtak és 15 napra visszavittek a toloncházba.

Beszélgetés közben érkezett haza *Winter* Ferenc, aki négy hónapig volt vizsgálati fogságban.

— *Jobb hallgatni az egész ügyről* — húzódozik. — *Én is rendőri felügyelet alatt állok.*

— **Miért tett beismerő vallomást?**

— *Féltem.* Ezért is akartam ön-

Hosszas kísérletezés után hozom legujabb divatkreációmat forgalomba, a legnemesebb francia olajokból előállítva. Ujdonságom neve:

„GOLD STAR"

amely kesernyés és tartós illatával sok urihölgyet fog üzleteim részére mint uj vevőt is megszerezni.

Az olcsó árak el ne riasszák a mélyen tisztelt vevőközönségemet, mert minőségileg a legjobbat nyujtom.

			Pengő
1 üveg	50 gr	Gold Star toilettevíz	1.90
1 „	100 „	„ „ „	3.80
1 „	250 „	„ „ „	8.50
1 „	500 „	„ „ „	16.50

Ujdonságaimat és minden egyéb készitményeimet, valamint az általam képviselt összes külföldi készitményeket csak üzleteimben árusitom.

KOSZTELITZ-parfumeriákban

Váci-utca 18
Dorottya-utca 12
Calvin-tér 4
Lipót-körut 26

Halló!

Mától a Simplon-ban játszom!

Charlie Chaplin

Készségesen bemutatja:
Magy. Kir. és Udv. nagyszergyár
VII, Rákóczi út 60
Sternberg
Az ország legnagyobb és legszebb rádióterme

gyilkos lenni...

Lerner Rafaelék a Péterfi Sándor ucca 32-ben laknak. A fiatalasszonyt, mint emlékezetes, azzal gyanúsították, hogy ő járt bent az ékszerüzletben és küldte el a kifutóval a levelet.

— Felismerte önt a szembesítésnél Neubauer ékszerész?

— Ellenkezőleg. *Határozottan állította, hogy nem én voltam.*

— És mégis letartóztatták?

— *Sőt, rendőri felügyelet alá helyeztek* és e pillanatban is ez a helyzet. Egy alkalommal meg is büntettek, mert este 10 óra után 10 perccel kerestek a detektívek.

15 napot kaptam, amit a toloncházban kellett eltöltenem.

A Reggel ezután *Szerencsi* Györgyöt akarta felkeresni, akit szintén bűnrészességgel gyanusítottak. *Szerencsi* nem volt otthon, *éppen a kórházba ment kezelésre.* Tavasz óta betege az ügynek. Amikor kiengedték,

hat hétig feküdt betegen,

Szintén rendőri felügyelet alatt áll.

Ezek a váciuccai ékszerrablás igazi károsultjai. De most már szívesen elfelejtenek mindent, csak az a kívánságuk, hogy *oldják fel őket a rendőri felügyelet alól!*

Lovas Sándor

SCAMPI és tengeri halak az OLASZ-vendéglő
„OSTERIA LIDÓ" ban megérkeztek.
IV. ker., Gróf Károlyi ucca 26. sz. Telefon: 1-862-82

Nem bánja meg, ha pihenését a Svábhegyen Mátyás király üdülőben tölti
Weekend
Telefon: **1-653-62**
Központi fűtés
Árak már **7** pengőtől

APOSTOLOK SÖRÖZŐJE
a Belvárosi Színház színpadán
és büfféjében, ahol frissen csapolt **Drehersörök** és kitűnő pogácsák kaphatók.

Pesti kis notesz

1.

Mussolini Edda férjével, *Ciano* gróffal és nagyobb társasággal megjelent az este az Arizonában, amelynek műsorában szerepe van egy háromhónapos oroszlánkölyöknek is. Az oroszlánfi rendkívüli módon megnyerte a fiatal külügyminiszterné tetszését úgyannyira, hogy páholyába kérette a sivatag unokáját s egész este eljátszadozott a meglehetősen izmos és jófogú kis bestiával: *még a kezét is be merte tenni a szájába, a direkció nem kis aggodalmára.* Baj azonban nem történt, az oroszlángyermek udvariasan viselkedett és Mussolini Edda vonzalmát azzal viszonozta, hogy a lehelletnyi festéket, amelyet estélyiruhájához viselt, néhány merész nyelvcsapással — *lenyalta az arcáról*...

*

A Tarján mahagóni-burkolatú Lukácsfürdőbeli étterme, az úgynevezett divatos színházutáni vacsorázó étterem ma Budapesten. Mint régen a Newyorkban, úgy ma az új Tarján-étteremben látni mindazokat a nevezetes személyiségeket, akiket Budapestre hoz el a sorsuk, így ott láttuk szombaton este például Ward Price-ot, Sigray Antal gróf és Pallavicini György őrgróf társaságában, de ott láttuk a budapesti társaságnak színe-javát is. Nincs semmi titka a dolognak, csak az, hogy olyan jól, mint Tarjánnál, lehet még egykét helyen ugyan enni Budapesten, de jobban sehol...

2.

A napokban hírek terjedtek el arról, hogy Verebes Ernő Joe Pasternak meghívására Amerikába utazott. Tényleg Amerikába utazott, de nem Pasternak meghívására, hanem elvált felesége, Idy Kohn után, aki Amerikában — *Pasternákék vendége.* Szerelmes belé és újra el akarja venni. *Rátkai* Marci a szerelmesek megértő barátja szerezte meg neki az útiköltséget...

*

Angol ingújdonságok érkeztek Kertész Pál udvari szállítóhoz, Teréz körút 12.

3.

A »*Paris Midi*« mult vasárnapi száma közli *Nádas* Sándornak — amint ezt a *Notesz-nek Párizsból írják* — Steenockerzeel-ben tett látogatásáról szóló riportját teljes terjedelmében s Nádas eredeti stílusát hűen visszatükröző francia fordításban.

*

Ady-estet rendez a Protestáns Diákszövetség, amely november 24-én, kedden este 7 órakor a Zeneművészeti Főiskola nagytermében lesz. Az Ady géniuszának szánt ünnepen, amelynek tiszta jövedelmét a költő édesanyjának, özv. Ady Lőrinczénének támogatására fordítják. Jegyek már most Rózsavölgyinél (IV., Szervita tér 5.), a Zeneakadémia portásánál, a protestáns diákszövetségben (IX., Knezits ucca 2, telefon 1-877-62) kaphatók.

4.

Heltai Jenő néhány heti tartózkodásra Párizsba utazott.

*

A Rózsadomb fejlődésének új arányai bontakoznak ki a néhai dr. Tóth Ernő örökösök remekfekvésű telekparcellái iránt megnyilvánuló érdeklődésben. Felvilágosítás: Alfa (tel.: 1-823-12), dr. oroszi Marton György (tel.: 1-545-66).

*

»Nézze meg: Dán Testvérek szűcsök új bundaremekeit. IV., Váci ucca 6 (sarok). Katalógust küldenek!«

5.

Vasárnap este, az Opera díszelőadásán, *egy kérdés* suttogott végig az előkelő nézőtéren, hófehér vállról még hófehérebb vállra, frakkról frakkra, mint a madár ágról-ágra: *ugyan miért változott meg a műsor?* Miért mázolták át a színlapot, amely a mult héten még a »*Norma*«-*opera egy részletét hirdette Németh Máriával?* És miért adják inkább az »*Álarcosbál*«-*t Báthy Annával?* Aligha hisszük, hogy szeretett olasz vendégeink perbeszálltak volna a »Norma« szerzőjével, *Bellini* mesterre! és favorizálnák az »Álarcosbál« alkotóját, *Verdi* maestrot... Nekünk sincs kifogásunk egyik szerző ellen sem, nagyon szeretjük a tehetséges, csengőhangú, bájos és szerény *Báthy* Annát, de azért mégis: *Németh Mária, — Németh Mária!* Európai nevű büszkesége ő a magyar operakultúrának és ha itt van Budapesten, *ha vasárnap késő délben még az Operaház kapujában látható, akkor vajh' milyen titokzatos befolyás parancsolta, hogy este ne legyen látható az Operaház színpadán?*

*

Sáry-szalón, Váci ucca 34, I. em., megkezdte demikollekciója bemutatását.

6.

Álomszerű képek szürkéslila köde borong a falakon: vasárnap megnyilt *Halápy* János kiállítása a Tamás-galériában. E mélabús tájképeken bizonytalanná mosódnak el a formák, belevesznek egy *nyugtalanitóan fínom*, dekadensen előkelő színképzelet ködös látomásaiba. Ám e ködöket, ez őszies hangulatokat, e kolorista víziókat rendkívüli komponáló tehetség fonja össze *egységgé! Halápy* színképzelete szinte transcendentális a mondanivalói lehelletszerű pianók! De a kompozíciója sokszor valóságos katedrális...

*

Megnyilt a Palatinus-garázs az Ujpesti rakpart 8. alatt, amely főleg sofört nem tartó úrvezetők ideális garázsa, amennyiben a különlegesen gondos kocsikezelés, amilyenre egy úrvezetőnek ideje sem lehet, egyenesen meghosszabbítja a kocsik élettartamát. A kocsik alvázait magasnyomású vízzel mossák és sártalanítják, azok belsejét porszívózzák, a kocsikat polírozzák is, — a modern service-állomás, a központi fűtéssel, benzin- és motalkóúttal felszerelt, valamint minden jó olajat raktáron tartó garázs egyenesen áldás az Uj-Lipótváros autótulajdonosai számára.

7.

Vasárnap *egy könnyesszemű, szép szőke fiatalasszony* utazott el a férjével a Keleti-pályaudvarról. Mielőtt belépett volna a perrónra, mégegyszer körülnézett, kezét a szívéhez szorította és azt mondta: »Istenem...« *Huszka Rózsi volt, a müncheni Staats-Oper európai hírű magyar szopránénekesnője,* aki egy hétig vendégszerepelt itthon, az Opera színpadán. Ott, ahol *alig négy éve* szólalt meg először elsodró erejű drámai vérmérséklete és tisztafényű, elemi erővel áradó ezüsthangja. Most visszament Münchenbe, ahol *dédelgeti a közönség és a kritika*... De tágranyílt szép fekete szeme *csupa könny* volt. És a kezével olyan mozdulatot tett, mielőtt beszállt volna a vonatba, *mintha meg akarna markolni valamit:* talán ezt az opálszínű, bágyadtan mosolygó, szürkés-ezüst őszi magyar levegőt...

*

Ha síelni, üdülni, utazni akar, forduljon útitervért, prospektusért A Reggel Utazási Irodájához, VI., Andrássy út 48. (Mussolini tér.)

*

Az elite-bálok sorozata az idén kibővül a február 8-án rendezendő »Ujságíró Bállal«, amely az elmaradó Operabált is pótolja.

8.

Cianó gróf és felesége tiszteletére rendezett vasárnapi estélyre a külügyminisztérium kölcsönkérte Pertis Palit és zenekarát. Ez az oka annak, hogy vasárnap este a Vadászkürt vendégei nélkülözték a »híres cigány«-t.

9.

Budapesten meghalt a héten egy úriasszony, akit barátnőinek százai siratnak: dr. *Hajnik* Emilné, született dr. *Sándor* Erzsébet. *Kozmetikus orvos* volt, s rendelőjében a legfinomabb pesti társaságbeli hölgyek fordultak meg, akik közül igen sokat a személyes barátság szálai fűztek Hajnik Erzsébethez. Másfél évvel ezelőtt tragikus hirtelenséggel halt meg a férje, aki szintén orvos volt, de beteges lévén, praxist nem folytatott, — *a dolgozó és családfentartó a feleség volt.* Egy pesti úriasszony barátnője így jellemezte előttünk: »*A legszebb nő volt, akit el lehet képzelni, magas, szláv típus, gyönyörű, álmodó, árnyékolt szemekkel, szépségkirálynői alakkal, — maga a jóság és maga a legmagasabbrendű intelligencia...*« Hajnik Erzsébet *soha beteg nem volt,* hirtelen halála, — állítólag tüdőgyulladása volt, — *döbbenetszerűen lepte meg összes ismerőssit és barátnőit.* Fiatal leánya, *Hajnik* Edit, aki Párizsban végzett kozmetikai tanfolyamot, most teljesen árván maradt; szüleinek praxisát aligha folytathatja, mert az teljesen személyes természetű és jellegű volt...

(e. z.)

Az Évforduló kapta az első film-kitüntetést

Az új filmrendelet közismerten úgy rendelkezik, hogy a különösen jól sikerült, értékes magyar filmek állami kitüntetést és ingyen cenzurajegyeket kapnak. Visszamenőleg az *Uj földesúr* részesült elismerésben, de a rendelet megjelenése óta, az új filmek közül *az Évforduló az első, amely állami kitüntetést nyert.* Az indokolás szerint *a franciásan finom, irodalmi igényü téma, a mesteri rendezés és a film magas művészi színvonala kielégíti a legszigorúbb kritikát is.* Az Évfordulóban *Págeré* a vezetőszerep, ő körülötte, az ő szerelmi csalódása körül történik minden. *Ráday* szimpatikus, fiatal ujságírót játszik, *Rajnai* egyetemi professzort, a női főszerepet *Gordon* Zita játssza. Az Évfordulóval fog megnyílni az újonnan, elegánsan átalakított váciuccai *Corso mozi.*

— **Nem azonos!** Karlovánszky Zoltán gégeklinikai orvos, Laurenti Tibor a Tolnai Müintézet tisztviselője, Szekeres Ferenc zeneiskolaigazgató és Fürst Sándor sütőmester (VI., Rózsa u. 99.) annak közlését kéri, hogy nem azonos azzal a Karlovszky Zoltánnal, Laurenti Tiborral, Szekeres Ferenccel és Fürst Sándorral, akiket a rendőrség törölt az összes klubok tagjainak névsorából.

— **Házasság.** Somogyi Imre gépészmérnök eljegyezte Füredi Gittát, özv. Füredi Ják né leányát és fia, Füredi Pál (Wien) eljegyezte Lassner Liesl-t, C. Lassner-nek, az A. G. für Chemische Industrie vezérigazgatójának leányát. — Braun Berta és Kern Árpád házasságot kötöttek. — Dr. Loránd Sándor szülésznőorvos (Ujpest) és Fodor Éva (Rákospalota) vasárnap tartották esküvőjüket. — Kmetykó Irén, Kmetykó János tanügyi főtanácsos, a Testnevelési Főiskola professzora és felesége, Szilágyi Irén leánya, kedden a krisztinavárosi plébániatemplomban tartja esküvőjét Keresztes Ferenccel, a Nemzeti Bank tisztviselőjével. — Szécsényi Baghy András szolnokmegyei földbirtokos eljegyezte Apponyi Virginia grófnőt.

— **A 100 esztendős kristóftéri Szénássy Gyula** cég fehéráru és kelengyecikkek nagyarányú bevezetését határozta el. Különösen kizárólag csak a cég részére gyártott két új siffonminőség és pedig a »Nagy Kristóf« és a »Szervita« super-siffon fog a cég barátai, vevői körében feltűnést kelteni.

Kiárusítjuk!
56986/1936—V. sz. Hat. engedéllyel
összes árucikkeinket
Mitterdorfer
O. és Tsa. Kígyó ucca 4.

2 nagy művészi esemény a MŰVÉSZ SZÍNHÁZban
1. Shaw remekműve:
AZ ÖRDÖG CIMBORÁJA
BULLA ELMA, BEKÁSSY, MIHÁLYFI, NAGY GYÖRGY.
2. Kedden és szerdán
TILLA DURIEUX ÉS ERNST DEUTSCH
a világhírű két Reinhardt-színész és társulatuk vendégjátéka: IBSEN: „GESPENSTER"
Rendes helyárak. — Jegyrendelés: 1-110-44.
VI., Nagymező ucca 17.

Szalonzene Türk Berta
VÍG SÖRÖZŐBEN

1932 október 2

Vétel

80·45½,

10·08

Halápy János festő
kiállítása a Tanács Galériában.

Az Est 1929 dec. 15.

ismeretlen

M. 3091

Hlatky László

festő

Elek Artur:

(cród) Tizenhárom festő balatoni képei.

Ujság. 1939. máj. 7.

Halápy János

Budapesti Hírlap

1936. Dátum

Y. E.: 1936 17 levágva

* (Halápy János ujabb képei.) A Tamás-galériában (Akadémia-utca 8.) bemutatott gyüjtemény legújabb bizonyítéka *Halápy* János tudatos, művészi fejlődésének. Már kibontakozott a régebbi hatásokból és olajképein is egyénileg fejezi ki magát. A régebbi festők között Mednyánszky László, az újabbak között pedig Bernáth Aurél stílusa áll legközelebb hozzá. Ő is látományokat fest, a természetből vett motívum festői vízióvá alakul át nála, a formák elmosódnak, a jelenségek halvány, határozatlan körvonalú tónusos színképekké olvadnak össze. Mintha a színek a fény, a levegő következtében folytonosan egymásba áramlanának. Régebben közel állt a pointillistákhoz, de czeknek küisőséges, kissé rideg technikáját lelkiséget kifejező sejtelmes borulattal párosította. Képein mindig természeti motívumból indul ki, ezért közvetít mindenik festménye más és más színélményt. A napsütés sem erőteljes nála, a ködös borulat vonja be vibráló hatású képeit. Halápy a szemlélő képzeletmunkájára bizza, hogy kihámozza színlátományaiból az igazi körvonalakat. A tömörséget is helyesen egyezteti össze képeinek dekorativ hatásával. Újabb alkotásai kétségtelenül jelentős fejlődés kezdetét jelzik. Az *Estefelét*, a *Vérmezőt* és a *Tabáni udvart* tekintjük a kiállítás legkiválóbb alkotásainak. *(Y. E.)*

Bármily gazdag anyagot is tartalmaz
foglalja jórészt még az irodalmi művekb
már azért sem mondható, mert nem jelöli
egyenesen az 1881 : XXXIX. törvényczikk
fölügyelete alatt állanak és a törvény ren

Miután kiadványaink második, sőt ré
tettük, ezen az alapon most már a törv
történelmi emlékek jegyzékének megálla
előmozdítása végett van szerencsénk a tek
illetékes közegei útján a megyei műemlék
a helyreigazító és kiegészítő adatokat biz
létező azokat az emlékeket, melyeket ak
fogva a fentartandó emlékek sorozatába f

Budapest, 1906. évi deczember hó 6

Hornyánsz

Halápy János

Kollégiumi Munkatárs

rőd

Elek Artur:

H. I. balatoni

képei

Ujság. 1942. nov. 19

2

1036. Ismeretlen festő
A XVIII. századból.

Mikesa.
II.

Egész alak, ba
néz. Jobb kezével a far
parancsnoki pálczának v
lon átvetett piros béle
ritja magához. Nehéz vé
jelvényét piros szalago
szakálla összevegyült,
nek kerek gallérja réte
övezi és oldalán egyene
talon lévő párnán jogar
korona, a háttérb
göny köti le figyelmünk

Vászon, méretei
17-iki 1957 eln. sz. be
vétetett 1907. április

a német-római császári

Halápy János

Kol. kiáll. a Nyí-
barát szalonjában

Farkas Zoltán:
Kiállítások.
Magyar Csillag
1942. II. 496. l.

Kunsthistorisches Museum Wien

Halápy János

Arad
2
Forum
1935. 177 l.

(Halápy János
kiállítása.)

1935. ápr. –
Tamás Aladár

Europa
Film könyv lapterjesztő
könyv

Budapest.
VI. Rothermere-u. 12

Halápy János

úrnak
úrhölgynek

BUDAPEST,

„FIGYELŐ"
UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest. XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 299—632.

Lap: Hétfő Reggel

Megjelent: 1942 NOV. 23.

Ritka közönség- és sajtósikere van a kiváló festőművész, *Halápy* János kiállításának, amely „Az ezerarcu Balaton" címmel az elmult héten nyilt meg a Mübarát termeiben. A főváros már az első napokban több festményt vásárolt muzeuma számára és az állam is kiválasztott néhány balatoni tájképet, amelyek méltó kifejezői Halápy maga nemében páratlan művészetének.

ifj. Kellner E. Bpest.

LA SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE

invita la S. V. Illma ad intervenire alle

CONFERENZE

che

il Rev.

P. VITTORINO FACCHINETTI

Professore dell'Università del Sacro Cuore di Milano

terrà

sabato, 27 aprile alle ore 18
nella Sala del Museo d'Arte Decorativa
(IX., Üllői-út 33—37.) sul tema:

DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA

(con proiezioni); e

lunedì, 29 aprile alle ore 18
nella Sala della TESz (V., Falk Miksa-utca 1) sul tema:

LA RADIO IN VOLO

LA PRESIDENZA

Gli ospiti sono graditi.

Halasy Jáno

Hegedű szólóban

Csendelet

Kis vidéki

Repr.

Holt Ilu

37.-l.

Klauzál Gábor.

Derékon alól, kissé
tojásdad medaillonban. Fal k
a kép alatt:

KLAUZÁL

Am., mér. a vk

Szn. 170-9
1770-906-

Halápy János

festő

Életr.

Karczag mezőváros

531. h.

és vid

Halápy János

Figura ablak előtt
c. képe rejt.

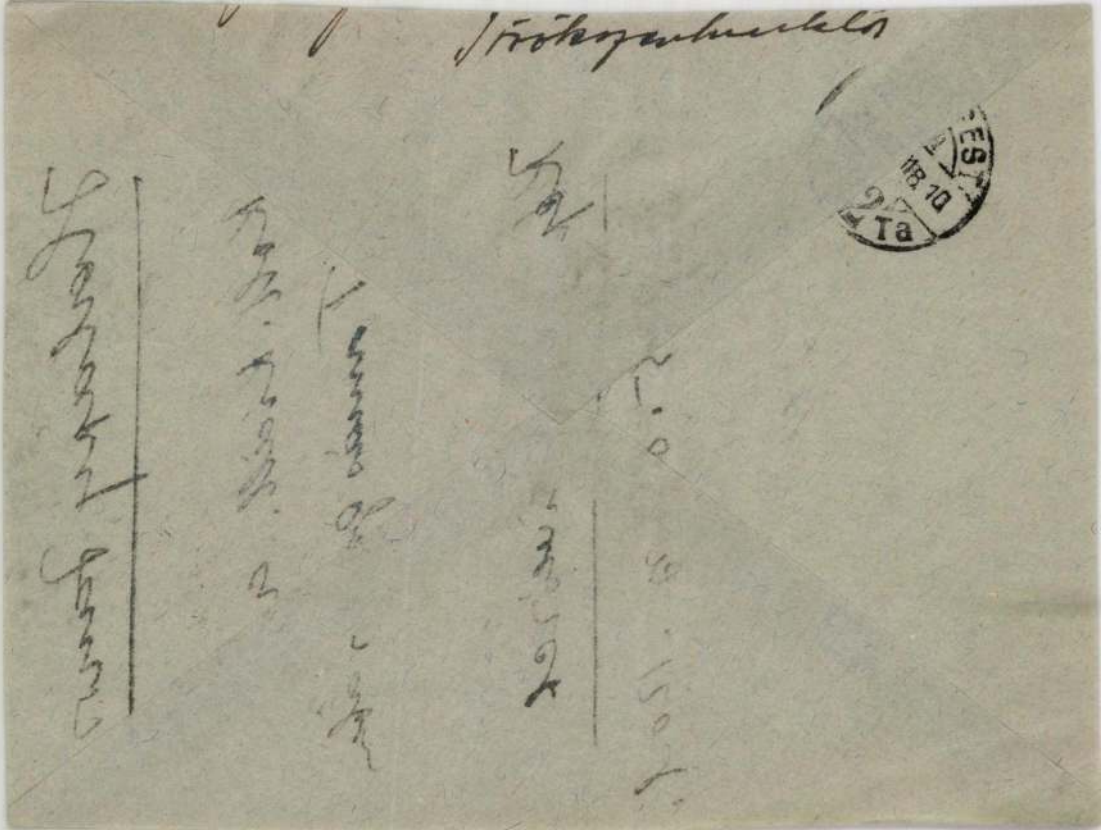
Karcag magyar állam
lapjain mint

Holápy János

Koll. kiáll. a
Tamás galériában

Képzőművészek

1935. 85. sz. 120 l.

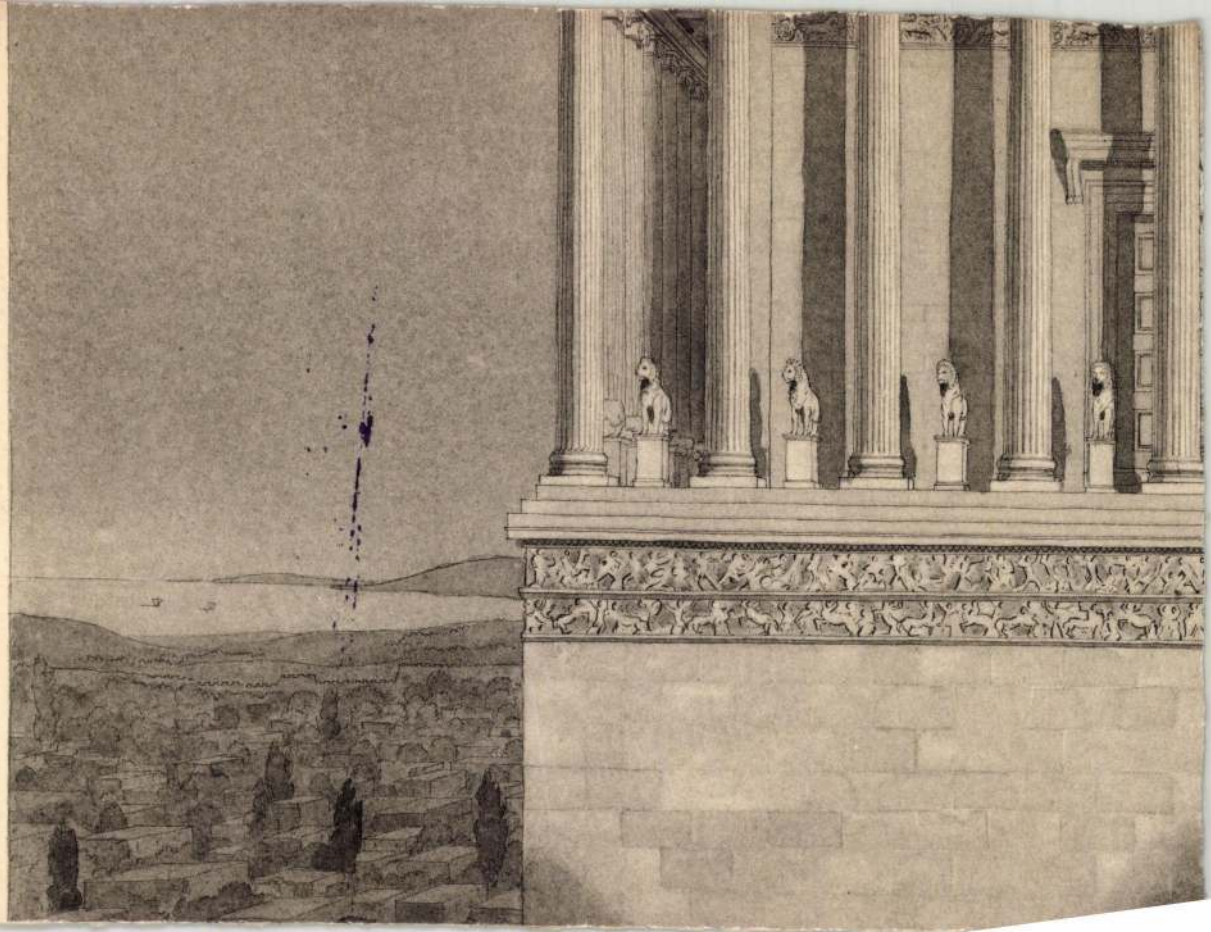

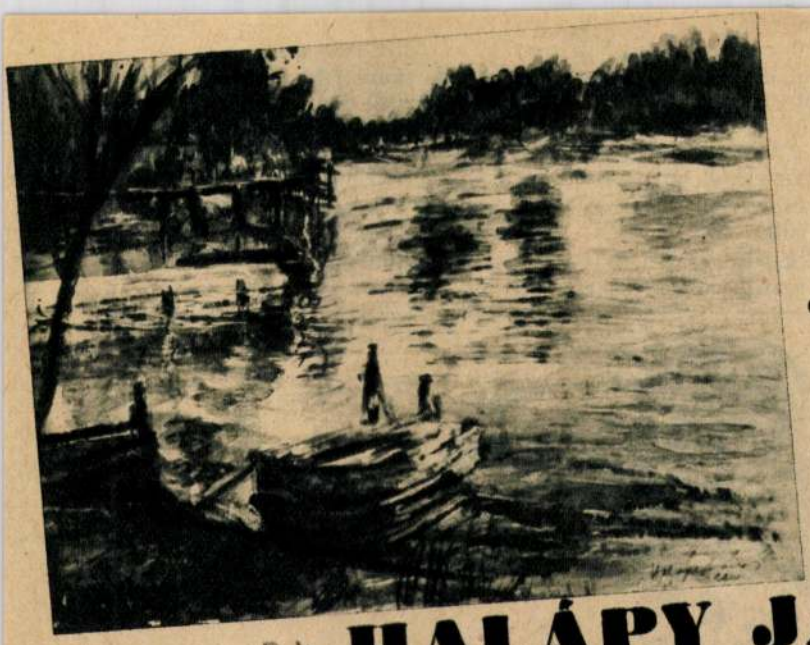
Halápy János

Otthon ugyan
c. képe

Kopp

MAGYAR MUVESZET
1937. 32. l.

Csónak a Sión

HALÁPY JÁNOS

Újraszületõ, csendes budai utcában lakik a művész. Földszintes, régimódi háza már vasbetonból épült, központifűtéses új paloták között húzódik meg. Közömbös, kissé kopottas külseje, vidám és tiszta lakást takar; hatalmas fa-kapuzata meghitt, szinte vidéki virágoskertet tár látogatója elé. Ilyen környezetben él és alkot Halápy János, szószerint is elvonulva a világ zajától, külön meghitt kört varázsolva önmaga számára, ahol természetesen születhetnek a gazdag, színes festmények; elsősorban erről a távolálló és állandóan az örök művészet törvényeit kutató szemléletről vallanak.

Művészi hajlamai már fiatal korában kezdtek bontakozni. A kamasz diákot szívesen biztatta rajztanára, hogy dolgozzék szorgalmasan, lépjen művészi pályára. Közben másfelé fordult érdeklődése, először hegedülni tanult s azóta is kedvvel osztja meg idejét a művészetek e két faja között. 1919-től öt és féléven át hadifogolyként élt Oroszországban és saját visszaemlékezése szerint nappal hegedűművészetével kereste kenyerét, hogy éjszakáin át szabadon és gondtalanul festhesse képeit. Hazakerülve már hátat fordít az intenzív hegedűművészetnek, minden tehetségét a piktúrája érdekében veti latba. A művészek kötelessége szerint több tanulmányutat tesz, jóparszor látogat el Párisba, Picassoval, Bracqueval, Matisseval ismerkedik meg elsősorban, de mindenekelőtt tisztelője lesz Rembrandtnak, akit a festőművészet legnagyobb

Szüreti táne

— Úriember nem nősül érdekből.

— Nem érdekből nősülök. Szeretem Klárit.

— Négy-öt év... Gyerekek vagytok — ült anyám a tükör elé. A sárga pongyolája volt rajta és hosszú, fehér ujjaival a hajához nyult.

Még mindig emlékszem erre a mozdulatára, de aztán mintha köd ereszkedett volna keze rebbenése nyomán az időre, az utolsó mohosi nyárra, boldogságra, szomorúságra. Most már csak alig hallhatóan suhognak bennem a nyárfák, ha Mohosra gondolok, azóta már más is hiányzik az életemből, nemcsak Mohos és az ember mindig azt sajnálja legjobban, amit utoljára veszít el.

W 13084

Este: Kaloderma tisztítókrémet oszlatunk el vékonyan arcbőrünkön és hagyjuk kissé beszívódni. Azután gondosan letörüljük a krémet és benedvesítjük arcunkat Kaloderma arcvízzel. Végül kevés Kaloderma aktivkrémet dörzsölünk el egyenletesen arcbőrünkön

Reggel: Kaloderma arcvizzel erősitjük arcunkat és nyakunkat; azután Kaloderma nappali krémet oszlatunk el lehelet vékonyan bőrünk felületén

KALODERMA Kozmetika

UJ UT AZ UJ SZÉPSÉGHEZ

MAGYAR GYÁRTMÁNY

Tihany

MŰTERMÉBEN

alakjának vall, akinek művészetéhez méri legszivesebben a mai festészet minden eredményét.

— A mai művészet eszközeivel és a mai kor igényei szerint — mondja — ugyanazt kell megcsinálni, amit Rembrandt csinált valaha.

Művészete szoros kapcsolatban áll félrevonult, müveltséggel törődő életével. Amit tévesnek ítél, nem átallja elvetni, egy pillanatig sem habozik az új igazság felismerése előtt azonnal meghajolni, nem habozik félretenni régebbi elveit, ha bizonyosnak látja, hogy helytelen útat járt.

1923-ban állította ki első képét és azóta is gyakran szerepel a nagyközönség előtt. Tán legemlékezetesebb sikere 1938-ból való, amikor gyüjteményes kiállítását rendezte a Fränkl-szalónban. Kiállított müveinek mindegyike kivétel nélkül elkelt. Művészete elsősorban a szín törvényeit kutatja, kevesebbet törődik az élesen körülvonalazott, biztosan tapintható formákkal. A formáknak, a távlatoknak, a szerkezeti helyzeteknek, a színek egymásmellettiségéből, viszonyukból, összecsendülésükből, vagy elrugaszkodásukból kell következnie. Ilyen értelemben festőművész Halápy János, aki a legnehezebb festői problémák megoldására vállalkozik, különös, ragyogó, szines világot teremt budai földszintes lakásában, vagy minden tekintetben új és modern világot a régi patinás ház falai között.

rd.

Siófoki utca

1942 MÁJUS 18-TÓL RÁDIÓ KRONIKA 1942 MÁJUS 24-IG

HÉTFŐ

MÁJUS 18.

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő. Torna. Hirek. Reggeli zene.
10: Hirek.
10.15: Szórakoztató zene.
11.10: Vízjelzőszolgálat.
11.20: Kőry Erzsébet hegedül.
11.40: „Ausztrália partvidékén." Gál Zoltán dr. előadása.
12: Harangszó. Fohász. Himnusz.
12.10: Ilniczky László szalonzenekara.
12.40: Hirek.
1.20: Időjelzés, vízállás.
1.30: „Honvédeink üzennek."
2: Veress Károly és fia cigányzenekara muzsikál.
2.30: Hirek.
2.45: Műsorismertetés.
3: Árfolyamok, piaci árak.
3.20: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. Hangfelvétel.
4.15: „Méhek az üvegkaptárban." Közvetítés.
4.45: Időjelzés, hirek.
5: Hirek szlovák és ruszin nyelven.
5.15: Tánczene.
5.40: „Soumussalmi hősei". Erdös László őrnagy előadása a finn katonákról.
6.05: A Rádiózenekar műsorából
6.35: „II. Rákóczi György". Asztalos Miklós dr. előadása.
7: Hirek magyar, német és román nyelven.
7.20: „Az iparjogositványok kiadásának korlátozása". Fehér István dr. előadása.
7.35: „Magyar nóták". Szarka Nyiri Erzsébet és Géczy Dömötör énekel, kiséri Vidák József és cigányzenekara.
8.15: „Egy halkszavu költő". Vargha Gyula emlékezete. Bevezeti Schöpflin Aladár. A verseket elmondja Tasnády Ilona.
8.40: Mozart zongoraversenyei". Előadja Dohnányi E. Az Operaház zenekarát vezényli Rajter Lajos. 1. 13. zongoraverseny (C-dur) (K 415.). 2. 19. zongoraverseny (F-dur) (K. 459.).
9.40: Hirek.
10.10: Az Operaház zenekara. Vezényel Rajter Lajes. Beethoven: I. szimfónia.
10.40: „Szövetséges hadak indulói."
11: Idegennyelvü hirek.
11.25: „Tánczene." A Magyar Revü Tánczenekar játszik.
12: Hirek.
12.15: „Üzen az otthon."

BUDAPEST II.

6.10: Német nyelvoktatás.
6.35: Melles Béla-zenekar. Vezényel Vincze Ottó. 1. Buday: Csodatükör, nyitány. 2. Lehár: Hercegkisasszony, részletek. 3. Wissmüller: Tarantella. 4. Seregi: Nálunk Budán. 5. Sándor: Operett- és filmegyveleg.
7.30: „Egy dramaturg élményeiből."
8: Hirek.
8.10: „Délibáb kisasszony." Mesejáték egy felvonásban. Irta Barsi Ödön. Zenéjét szerzette és a kis zenekart vezényli Farkas Ferenc. Rendező Barsi Ödön. Személyek: Pénzes János gazda: Harsányi Rezső; Rózsi, a leánya: Szép Ilonka; Délibáb kisasszony: Mészáros Ági; Juhász Matyi: Szabó Sándor; Garabonciás diák: Timár József; Óriás: Littasy György; Boszorkány: Gobbi Hilda; Strázsa: Perényi József; Szabólegény: Pethes Ferenc; Bemondónő: Eöry Kató.
8.55: „Az utolsó nemesi felkelés." Gedényi Mihály dr. előadása.
9.20: „Magyar nóták."
9.50: Berczely Károly verseiből ad elő.
10.05: „Tánczene." Magyar Revü Tánczenekar játszik.

KASSA — 208.6

9: Mindenből egy keveset...
11.40: Hirek, müsorism.
12: Déli harangszó, Rákóczi fohásza és himnusz.
3.20: „Tanár úr sír." Rijro Zoltán elbeszélése.
3.35: Művészlemezek.
6.05: „A négyszázéves erdélyi öntudat.
6.20: A kassai Levente-zenekar műsora. Vezényel Göbel Ignác.

---

4 ÓRA: Francia állami 4: Szór. z. **Német 4:** Szór. z.

5 ÓRA: Ankara 5.50: Török z. **Francia állami 5:** Szólisták. **Német 5:** Tarka zene. **Olasz 5.35:** Rádiózenekar.

6 ÓRA: Francia magán 6: Tánczene. **Olasz (19 és 25) 6.30:** Magyar hirek.

7 ÓRA: Ankara 7.45: Szimf. hangv. **Francia állami 7:** Könnyü z. **Német 7.15:** Dobrindt-zkar. **Olasz 7.25:** Dopolavoro-együttes. **Svájci A. 7.40:** Férfikar.

8 ÓRA: Francia magán 8.45: Könnyü z. **Német 8.20:** Tarka est. **Olasz I. 8.30:** Háborus dalok. **Olasz II. 8.40:** Szimf. hangv. **Olasz (221, 263 és rövidh.) 8.40:** Magy hirek. **Svájci R. 8.40:** Mozart- és Ravel-zene.

9 ÓRA: Donausender 9.15: Magy. h. **Francia állami 9:** Opera vagy hangv. **Francia magán 9:** Tánczene. **Német II. 9:** Opera. **Olasz I. 9.40:** Délvirágok. **Stockholm 9.30:** Rádiózkar.

10 ÓRA: Német 10.20: Tarka képek. **Olasz I. 10.10:** Hegedümüvész. **Olasz II. 10.10:** Rzkar. **Svájci A. 10.10:** Mozart-zene. **Zágráb 10:** Könnyü zene.

11 ÓRA: Olasz I. 11: Vegyes zene. **Német 12:** Tarka zene.

Halápy János: Körmenet MFI. Petrás felv.

MŰVÉSZETI IRODALOM

TANULMÁNYOK BUDAPEST MULTJÁBÓL. V. (Budapest székesfőváros várostörténeti monográfiái. 8. Szerkesztik dr. Némethy Károly és dr. Budó Jusztin. Budapest székesfőváros kiadása, 1937.)

A „Tanulmányok" legújabban megjelent testes kötetét a szerzők Buda visszafoglalása emlékének szentelték. Az 1686-os évszám nemcsak fővárosunk, hanem az egyetemes európai kultúra fejlődése szempontjából jelentős mozzanat: lezárja a hosszantartó harcok korát és Európa politikai és szellemi fejlődésének új fejezetét nyitja meg. Ezért nem csodálhatjuk, ha az utolsó években mindenütt, de főleg az osztrák, valamint a magyar történetírás keretein belül egyre erősebb érdeklődés irányul a felszabadító hadjárat eseményei felé. Ez az érdeklődés különösen nálunk indokolt és nem is újkeletű. Annál jelentősebb az a körülmény, hogy a Tanulmányok új kötete nemcsak eddigi ismereteink jelentős kibővítését adja, hanem rámutat számos régebbi beállításunk téves és helytelen voltára is. Ez valóban merészség, mert tárgyi tévedést mindig könnyebb helyesbíteni, mint bebizonyítani azt, hogy a többnyire nemes érzésekből táplálkozó megszokott felfogásunk igazságtalan. Hogy erre a hálátlan revízióra a Tanulmányok szerzői mindig bátran vállalkoztak, ezt mint örvendetes tünetet külön kiemeljük. Ezzel kapcsolatosan a Tanulmánykötet másik jelentős feladatot is teljesít: tisztázza azt a szerepet, amelyet a magyar nemzet — szenvedő és cselekvő értelemben egyaránt e korszak főszereplője — a felszabadító hadjáratban vitt. Végül pedig kultúrtörténeti szempontból mérlegeli a magyarországi török uralom jelentőségét: vajjon ez a korszak tényleg csupán pusztítást és pusztulást jelentett — avagy pedig létrehozott-e Magyarországon kultúrértékeket is?

Ezt a célkitűzést az egyes dolgozatok sokfelé ágazó úton valósítják meg, de mindenkor arra törekednek, hogy a visszafoglalás esemé-

Magyar Művészet 1938. 189. l. Lás

nyét beállítsák Magyarország, sőt Európa történelmébe. A témakör meghatározott keretei ellenére a kivitel sohasem egyhangú, mert a szerkesztők helyes ösztöne a legkülönbözőbb tárgyú és többnyire új anyagot tartalmazó dolgozatokat gyüjtötte össze.

A kötet első tanulmányát *Markó Árpád* írta, aki Zrinyi Miklós grófot ünnepli a felszabadítás eszméjének apostolaként. A korán elhúnyt hős hadvezér kora általános állásfoglalását meghaladó módon, messze előrelátó képességéről tetteivel és írásaival egyaránt bizonyságot tesz. A török és magyar nemzet közt fennálló eszmei ellentét ismerete nélkül valóban nem érthetjük meg a magyarság bukásának valódi okait, nem ismerhetjük a másfélszázados előkészületnek a diadalmas felszabadításhoz vezető erőit.

Gárdonyi Albert Buda és Pest törökhódoltság alatti lakosságát teszi vizsgálat tárgyává. Rámutat azokra a veszteségekre, amelyeket e városok az ismételt harcok alatt szenvedtek. Ez a pusztulás, majd elnéptelenedés telepítéseket tett szükségessé és hozzájárult ahhoz, hogy városunkat lassankint nem-magyar falvak is övezzék.

Kelényi B. Ottó a korabeli irodalmat abból a szempontból teszi vizsgálat tárgyává, hogy a török Buda milyen helyet foglal el a keresztény Nyugat közvéleményében és ez állásfoglalásnak milyen következményei voltak a magyar nemzet későbbi sorsa szempontjából. Érdekes az a megállapítása, hogy a magyarság először a törökkel kapcsolatban vonul be a műveltebb Nyugat irodalmi köztudatába, mégpedig mint a gyöngébb és elnyomott fél, rokonszenves és együttérző beállításban. Végigkíséri az egyes nemzetek irodalmi megnyilatkozásait és rámutat azok jellemző vonásaira, sőt azokra az irodalomban először jelentkező tünetekre, amelyek lassankint a felszabadítás ösztönző erőivé izmosodnak. A XVII. sz. hangulatáról és annak mozgatóiról, sőt világnézeti állásfoglalásáról elsősorban az irodalom tükrén át ismerkedhetünk meg. Megismerjük belőle az egész Európán eluralkodó pánikhangulatot, amely minden természeti tünemény ben Isten engesztelhetetlen haragjának megnyilatkozását látja és fohászok, imák százaival igyekszik lelkén könnyíteni. E pánikhangulat könnyűszerrel felnagyította a török hatalmát a valóságot messze túlhaladó mértékre. A közös veszély, a túlzott félelem közelhozza egymáshoz a nemzeteket és csakhamar Európa Krisztus földi birodalmává válik, amelyért küzdeni, amelynek a pogánytól való megszabadításában részt vállalni a legfontosabb kötelesség. Elsősorban ennek az irodalomban jelentkező átállításnak köszönhető, hogy Magyarország Európa legérdekesebb országai közé emelkedik és nemcsak sorsa, hanem multja és népe iránt is nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Bánfi Florio az eddig kevés figyelemre méltatott grafikai ábrázolásokat dolgozza fel. E valóban értékes források alapján meghatározza Pest és Buda 1686-beli erődítéseinek állapotát és ismerteti az erődítések építési korát. Rámutat arra az érdekes körülményre, amely Budának — mind ostrom, mind pedig védelem szempontjából — különleges helyet biztosított: az a sajátosság, hogy mind a Gellért-hegy, mind Buda-Felsőváros magasabb fekvésűek, mint maga a vár. Mint ismeretes az erődítések építése körül főleg olasz hadiépítészeknek jutott fontos szerep osztályrészül. Nekik köszönhető az is, hogy a XVI. század nagy hadászati vívmánya, a várbástya-építészet, Budán oly korán megvalósulhatott. *Borbély Andor* érdekes dolgozata mintegy kiegészíti a megelőzőt, amennyiben a visszafoglalás harcait kísérő térképeket teszi vizsgálat tárgyává, helyesen felismerve nagyobb hitelességüket a metszetekkel, tehát a már művészi célból készült átültetésekkel szemben.

Veress Endre „Gróf Malvezzi Endre budai jelentésében" egy bolognai gróf eddig ismeretlen leveleire irányítja figyelmünket, amelyek sok érdekes adatot tartalmaznak az ostromra vonatkozólag.

Várady Imre „Egy sienai szemtanu naplója" kapcsán foglalkozik azokkal a többnyire névtelenül, kis példányszámban megjelent nyomtatványokkal, amelyek egyes előkelő külföldi önkéntesek élményeit tartalmazzák napló vagy levél alakjában. Komoly felkészültséggel és módszerrel megírt tanulmánya kitér minden e speciális műfajt érintő kérdésre.

Asztalos Miklós hatalmas tanulmányban száll szembe azzal a véleménnyel, amely a magyarságnak anyagi és véráldozatát alábecsülve, Buda felszabadításában idegen segítségnek juttatja a döntő szerepet. Rámutat Magyarország és a Németbirodalom kapcsolatára IV. Bélától a mohácsi vészig és bebizonyítja, hogy amíg a birodalom szívesen használja fel a magyarságot lökhárítónak a Kelettel szemben, valójában csak akkor siet segítségére, ha a veszély már a birodalmat is fenyegeti. A magyarság ezzel szemben Mohács után politikai önállóságát jórészt elvesztette, gazdaságilag kimerült, országa feldarabolt, ezért számbeli részvétele a felszabadító hadjáratban a németekkel szemben valóban sokkal szerényebb mértékre szorítkozhatott csupán, de saját viszonyaihoz képest még így is erején

Hlatky János

Körmenet c. képe
repr.
(Pocsék másolás!)

Lóránth László:

Paletta. [Bp 1944].
79—83. l. Önarcképpel.

Figyelembe veendő
életrajzi adatokkal.

A metsző vagy kiadó neve	A méretek cmtben		A metsze	
	magas	széles	neme	érté kor.

MAGYAR MŰVÉSZET

leirása	A festő vagy rajzoló neve

J. Halápy : Aquarelle 185
J. Halápy : Au parc 185
G. J. Beck : Mère avec son enfant 186
G. J. Beck : Nature morte 186
E. Hollós-Mattioni : Jeune fille en habits de fête. Pierre artificielle 187
E. Hollós-Mattioni : Portrait de l'artiste..... 187
Gy. Fenyő : Nature morte. Collection de M. Manó Ágoston, Budapest..... 188
Gy. Fenyő : Nature morte. Collection de M. Dr. Pál Biró de Hámor. Budapest ... 188

79977 -

M. Gromaire : Arbeitslose. 1936 163
M. Gromaire : Ostende. 1935 164
M. Gromaire : Die Gasse. 1923 165
M. Gromaire : Zeichnung. 1927 166
M. Gromaire : Wahrsagerin. 1935. Musée du Luxembourg, Paris 167
M. Gromaire : Die Seine in Paris. 1936 ... 168
M. Gromaire : Wald 169
M. Gromaire : Wachtturm in Bruges. 1936 170
Die figuralen Grabdenkmäler des Buda-Vízivároser Friedhofes ..... 171—175
Dr. V. Bierbauer und L. Králik : Das Gebäude und die Details des Budapester Flugplatzes 177—181
Gy. J. Simon : Stilleben 182
Gy. J. Simon : Brücke in Bruges 182
Gy. J. Simon : Glockenblumen 183
E. Kelemen : Wasserträger 183
E. Kelemen : Meierhof 184
A. Körmendi : Heimweh 184
J. Halápy : Aquarell 185
J. Halápy : Im Park 185
J. G. Beck : Mutter mit Kind 186
J. G. Beck : Stilleben 186
E. Hollós-Mattioni : Mädchen in Feiertagskleidung. Kunststein 187
E. Hollós-Mattioni : Selbstbildnis 187
Gy. Fenyő : Stilleben. Sammlung E. Ágoston, Budapest 188
Gy. Fenyő : Stilleben. Sammlung Dr. P. v. Biró, Budapest 188

Halápy János

Aratás a Balaton mellett. Halápy János festménye, szombaton a Nemzeti Szalonban megnyílt „Balaton" kiállításon.

Magyar Nemzet Lapja
1939. május. 7

Levelesláda

Tánc a bejelentőlap körül

Március 31-én elmegyek a rendőrőrszobára, mert elsején új szobalányt és szakácsnőt fogadok. Veszek *két kijelentő- és két bejelentőlapot*, á 24 összesen 96 fillér értékben. Aztán hazamegyek, mint aki jól végezte dolgát és nekilátok a négy lap kitöltésének.

Nem kell elmagyaráznom, hogy *hány adatot kell összeszednem* a személyzettől és ezt hányszor kell beleírnom az űrlapokba. Ezt mindenki tudja, hiszen aligha van ember *Budapesten*, aki végig ne csinálta volna ezt a tortúrát.

A véletlen úgy hozta, hogy az új szobalány csak másodikán jött, tehát másodikáig várnom kellett bejelentőlapjának a kitöltésével. Április másodikán aztán bemegyek a négy, szabályosan kitöltött be-, illetőleg kijelentő lappal a hivatalba, hogy átadjam őket annak rendje-módja szerint.

Megdöbbenésemre azt a választ kapom: »Kérem, ezek az űrlapok már nem érvényesek.« — *Hát akkor miért adták ki március 31-én?* — »Mert nem tudtuk, hogy elsején elvesztik érvényüket.«

Hát, kérem, ez kissé különös. *Elvégre kinek kell tudnia, ha nem az illetékeseknek, hogy egy hivatalos nyomtatvány mikor veszíti el érvényességét?* Fölösleges a szót szaporítanom, négy új be-, illetőleg kijelentőlapot kellett vennem, *újra kitölthettem valamennyit és újra fizethettem 96 fillért.*

Nem a pénzt sajnálom, habár valószínűleg a legtöbb embernek nehezére esik a mai nem éppen rózsás viszonyok között fölöslegesen, a hatóság »tájékozatlansága« miatt új bejelentőlapokat vásárolnia. Máson van itt a hangsúly, *az elven.* Elvégre kiben bízhat ma az ember, kinek a szavára hallgathat, ha az illetékesek sem tudják még 31-én, hogy mi lesz elsején?

H. H.

— **(Egy milliomos nagylelkű végrendelete.)** Albert *Within* amerikai milliomos nemrég halt meg Párizsban. Most bontották fel végrendeletét az amerikai *Worcesterben*, ahol állandóan lakott. Kiderült, hogy vagyonához mérten is igen nagy összegeket hagyott a világ legkülönbözőbb kulturális és jótékonysági intézményeire. 10.000 dollárt kap a milliomos hagyatékából a római angol—amerikai klinika, 3000 dollárt az Olaszországban tanuló amerikai diákok könyvtára, 5000 dollárt a Rómában élő amerikaiak temploma, a Szent Pál székesegyház, 30.000 dollárt a neuilly-i amerikai kórház, 5000 dollárt a párizsi amerikai templom. A londoni, edinbourghi és dublini múzeumoknak s a salisburi és yorki székesegyházaknak 45.000 dollárt, a londoni régészeti társulatnak 5000 dollárt hagyott a bőkezű milliomos.

— **(Féláru utazási kedvezményt kap a főiskolai ifjúság.)** Ismeretes az a hosszú küzdelem, melyet a MEFHOSz folytatott az egyetemi ifjúság szünidei kedvezményes utazása érdekében. Eddig csak a 33 százalékos és korlátolt mennyiségben az 50 százalékos kedvezményt kapták meg. A MEFHOSz újabb memorandumának eredményeként *Bornemisza* Géza kereskedelemügyi miniszter aláírta azt a rendeletet, mely *a jövőben korlátlan mennyiségben biztosítja a főiskolás fiatalságnak az 50 százalékos utazási kedvezményt.* A technikai megoldásokat később beszélik meg. A tárgyalásokat dálnoki *Kováts* Gyula államtitkár folytatja a MÁV igazgatóságával.

— **(27 hízó tűzhalála.)** *Dombóvárról* jelentik: *Varga* József juti földbirtokos gazdaságában eddig ismeretlen okból kigyulladt egy kukoricagóré. A tűz átterjedt a sertéshizlaldára, amelyben *27 darab hízó a tűz martalékává vált.* A kár igen nagy.

Elhízott egyéneknél a már régóta szívesen alkalmazott természetes **Ferenc József** keserűvízkúra a bélműködést erőteljesen előmozdítja, az anyagcserét tetemesen élénkíti, a zsírmennyiséget megfelelően lecsökkenti **és a testet könnyeddé teszi.**

EJTŐERNYŐ-UGRÁS, MINT TÖMEGSPORT

Ejtőernyő-láz a Szovjetunióban — „Kollektiv leugrások" Húszéves csinos leány az ejtőernyő női rekordere Jevdokimov, a bajnok meg akarja javítani saját rekordját

Moszkva, április 6.

(A Magyarország alkalmi tudósítójától.) *Jevdokimov*, a világhírű orosz ejtőernyőugró a napokban meg fogja kísérelni, hogy sok versenytárssal szemben *megjavítsa saját rekordját.* A rekordjavítási kísérlet *nagy ünnepség* keretében fog lefolyni.

A szovjetkormány mindent elkövet, hogy *a nép érdeklődését ébrentartsa a repülés és a vele kapcsolatban álló új sport: az ejtőernyőugrás iránt.* Mert valóban *új sport*, még pedig úgyszólván *tömegsport* lett az ejtőernyő segítségével való leugrásból. Több mint 300.000 azoknak a fiatalembereknek és fiatal leányoknak a száma, akik *szabályszerű kiképzést* kaptak az ejtőernyőugrásból.

Szovjet-Oroszország sportterein állandóan sokan gyakorolják az új sportot, rendszerint nagy érdeklődő közönség jelenlétében. Az üzemekben, a főiskolákon és még a falvakban is, némely kolhozban *gyakran találkozhatunk fiatal férfiakkal és nőkkel, akik apró égszinkék ejtőernyőket hordanak ruhájukra tűzve.* Ezek az *ejtőernyőnök klubjának* tagjai. *Igen sok nő* van a tagok közt. Jellemző az ejtőernyősport népszerűségére, hogy *Moszkvában külön klubja van az ejtőernyős ujságíróknak.*

Bár mindössze négy éve űzik, az új sportnak *sok virtuóza és hőse* van már a Szovjet-Unióban. *Moszkovszki*, a tusinói főiskola igazgatója eddig *száztizsser ugrott le repülőgépről.* Ő különben úgynevezett *»kollektiv leugrásokat«* szokott rendezni, amelyeken 20—30 ejtőernyős ugrik le egyszerre. Az ilyen *»kollektiv leugrások«* rendszerint *a repülés ünnepein*, augusztus 18-án és május 30-án szoktak megtörténni, különösen ez utóbbi napon, mely elsősorban az *ejtőernyő ünnepe.*

Evszejev katonai repülő 7092 méter magasból ugrott le és az ejtőernyőt csak akkor nyitotta ki, mikor már 150 méternyire volt a földtől. *De nem tartotta sokáig a rekordot, Jevdokimov hamarosan legyőzte.* Ő 8100 méter magasságból ugrott a mélységbe. Ejtőernyőjét 200 méteres magasságban nyitotta ki. *Olyan könnyedén helyezte a lábát a földre, mint egy táncos.* A tömeg határtalan lelkesedéssel ünnepelte.

A *női rekordot* egy 20 éves leány, Nina *Kamnyeva* tartja. Ő 3000 méter magasból ugrott le, a földtől 300 méternyire nyitotta ki az ernyőt.

— *Soha nem félek, mikor leugrom*, — mondotta a csinos leány, aki a testnevelési főiskola növendéke. — Az ember észre sem veszi a magasságot. *Igazán nem tudom megérteni, miért félnek egyesek az ejtőernyővel való leugrástól.* Hiszen ez rendkívül kellemes dolog.

— **(18 embert hallgattak ki már a jánoshalmi mérgezési ügyben.)** *Jánoshalmáról* írják nekünk: A jánoshalmi mérgezési bünügyben a csendőrség szakadatlanul nyomoz. A jánoshalmi községházán a csendőrség előtt esküdtek jelenlétében egyre tartanak a kihallgatások. Eddig 18 egyént, főleg asszonyokat hallgattak ki. A jánoshalmi csendőrség természetesen neveket nem közöl és részletesebb felvilágosítást sem ad egyelőre a nyilvánosság számára, de annyi mégis kiszivárgott a kihallgatásokról, hogy egyesek terhelő vallomást tettek a bajai kir. ügyészségen letartóztatásban levő *Hevesi* Antalné ellen, akit Jánoshalmán *Dalos* Ilka néven mint kuruzslóasszonyt ismernek s akiről az ugyancsak letartóztatásban lévő Nagy Péterné beismerte, hogy az ő általa adott veronállal akarta férjét eltenni láb alól. A csendőrség most kikéri a bajai ügyészségtől a letartóztatott kuruzslóasszonyt, mert a nyomozás során szükség van a szembesítéseknél a jelenlétére. Ezektől a szembesítésektől várnak döntő fordulatot a feljelentések ügyében.

— **(Kutyaversenyek.)** Amerikában nagyon divatbajöttek a kutyaversenyek. Miami kutyaversenyterein több mint 2000 kutya fut egy szezónban az óraszerkezettel hajtott automatanyulak után. Owen T. *Smith*, a kutyaversenyek feltalálója, állítólag több mint kétmillió dollárt szedett össze eddig a versenyek jövedelméből.

— **(Újabb ötszáz csetnik és dobrovoljác kapott nemzeti ajándékot Szabadka város birtokából.)** *Szabadkáról* jelentik: Szabadkán az ősszel fejezték be az úgynevezett agrárreformot, amely abból állott, hogy az egykor dúsgazdag, nagy vagyonnal, földbirtokkal rendelkező híres bácskai várostól úgyszólván egész földbirtokát elvették és szétosztották az Ó-Szerbiából betelepített csetnikek és dobrovoljácok között. A város földbirtokából most történt meg az utolsó földosztás. Ennek során újabb 500 csetnik és dobrovoljác kapott földet. Ezzel a nagy szerb nemzeti ajándékozás végleg lezárult, miután egyedül Szabadkán 14 nagybirtokkal rendelkező magyar embertől vettek el kiseb-nagyobb birtokokat vagy birtokrészeket. Hasonlóképpen szétosztották a telepesek között Újvidék, Zombor és a többi bácskai városok, **községek földbirtokait.**

— **(Hogyan szerezte óriási vagyonát Mellon?** *Mellon* András, a világ második leggazdagabb embere az ellene folyó *adócsalási* eljárás során érdekes példával magyarázta, hogy milyen eszközökkel szerezte óriási vagyonát. Midőn az Union Trust Co. vezetését átvette, beszüntette az osztalék fizetését és az emiatt elégedetlenkedő részvényeseknek kijelentette, hogy átveszi részvényeiket. Így megszerezte a vállalat részvénytöbbségét darabonkint 100 dollárért. A részvények ma darabonkint 15.000 dollárt érnek.

— **(Betörő lett az elzüllött detektívből.)** *Bajáról* jelenti tudósítónk: A tompai csendőrség elfogott egy úribetörőt, aki néhány nappal ezelőtt kifosztott egy tompai tanyát. Mikor az elfogott betörő személyi adatainak utánanéztek, kiderült, hogy *Felföldy* Zoltánnak hívják. Már többször volt büntetve különböző bűncselekmények miatt. Felföldy Zoltán tíz évvel ezelőtt az államrendőrség szolgálatában állott, mint detektív, de szabálytalanságai miatt elbocsátották a rendőrségtől. Azóta a züllés útjára került. A bajai törvényszék többízben elítélte csalás, lopás, sikkasztás és hatósági közeg elleni erőszak címén. Felföldyt a tompai csendőrség a nyomozás lefolytatása után átadta a bajai ügyészségnek.

— **(Csak a második rákapcsolás ölte meg a villamosszékben Novak csikágói rablógyilkost.)** *Londonból* jelentik: »Én vagyok *a legkeményebb legény*, aki valaha ebben a forró székben ült«, — mondta Chester *Novak* halálraítélt rablógyilkos, midőn a csikágói fegyház villamosszékébe ültették. *Dicsekvése valóra vált.* Miután a szokásos erősségű villamosáramot átbocsátották rajta, az orvos *még az élet jeleit állapította meg* és a fegyház igazgatója hosszas tanácskozás után *második kivégzést rendelt el.* A félig élettelen elítéltet ismét a villamosszékbe szíjazták és csak újabb áramütés után állott be a halál.

MAGY. KIR. OSZTÁLYSORSJÁTÉK FŐELÁRUSÍTÓHELY
DÖRGE FRIGYES BANK R.T.
BUDAPEST, KOSSUTH LAJOS-U. 4
SORSJEGYEINK NYERNEK

Menjünk
gyógyulni, üdülni, pihenni, szórakozni
Balatonfüred gyógyfürdőre!
Főszállodája Erzsébet szanatóriuma
(központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz)
szénsavas és meleg fürdői
jelentékenyen mérsékelt árakkal
egész éven át
Grand Hotel-szálloda
husvéttól
megújított Ipoly- és Stefánia-szállodája
május 10-től
nyitva!
Elsőrangú gyógy-, üdülő- és pihenőhely!
Részletes prospektussal és felvilágosítással készségesen szolgál a Fürdőigazgatóság

— **(Súlyos motorszerencsétlenség.)** *Nagykanizsáról* jelenti tudósítónk: Ifjú *Opitz* Sándor keszthelyi fiatalember motorkerékpárjához egy oldalkocsit vásárolt és abba beültette egyik barátját és azzal útnak indult Somogy megyébe. Mikor a teljes menetsebességgel haladó motorkerékpárral a sósgáti pusztához értek, ahol hatalmas kanyar van, a motorkerékpár hirtelen felborult és oly szerencsétlenül estek ki utasai, hogy eszméletlenül terültek el az országúton. *Opitz rendkívül súlyosan sérült meg. Kar-, láb- és bordatörést, koponyaalapi törést szenvedett, állapota válságos*, barátja sérülése könnyebb természetű. Beszállították mindkettőt a keszthelyi kórházba.

— **(Ne javítsd a motort égő gyertya világánál!)** A bodrogkeresztúri országúton *Tóth* András gépkocsivezető égő gyertya világánál javította a motort. A benzin felrobbant és Tóth súlyos égési sebeket szenvedett.

— **(200 munkanélküli tudóst is foglalkoztat NewYork.)** *NewYork* város havi 20 millió dollárt költ a munkanélküliek foglalkoztatását célzó állítólag közhasznú közmunkákra. A tanács most vizsgálatot indított annak a megállapítására, hogy milyen célokra fordítják ezt a pénzt. *Kracmer* Gáspár egyetemi tanár előadta, hogy *200 munkanélküli tudóst* foglalkoztatott a szakmájuknak megfelelő tudományos munkával. Teljesítményeik közé tartoznak: a Kr. e. II. évezred népesedési mozgalmának megállapítása, a koponya-alakok megoszlása, a Kína, India és Róma közötti ókori kereskedelmi utak, a régi egyiptomi sörkészítés, az ógörög tájszólások és hasonló »időszerű« kérdések tanulmányozása. Ez a munka eddig 290.190 dollárba került. *Weintraub* Mihály száztagú bizottságának az volt a feladata, hogy hetenkint házról-házra járva megkérdezzék a háziasszonyokat, mennyi és milyen fajtájú tojást vettek. Erre a statisztikára 110.110 dollárt költöttek. Ezenkívül évenkint hárommillió dollárt fordítanak arra, hogy a munkanélkülieket ritmikus táncokra tanítsák.

— **(Kegyetlen áprilisi tréfa.)** *NewYorkból* jelentik: Louis *Sherry*, a Ford-vállalat detroiti gyárának munkása, hosszú szenvedés után kórházban meghalt, mert valaki *áprilisi tréfaként megmérgezte szendvicsét.* A rendőrség nyomozza a kegyetlen tréfa szerzőjét.

Sisters Rée Bertin
a Folies Bergère atrakciója
a
Zanzibarban
VI., Jókai ucca 31 szám

MAGYARORSZÁG KIRAKATA

Husvétra!
Csokoládé-nyuszit, -tojást bonbont
Aczél-nál vegyen
Teréz körút 60. Nyugatival szemben

KÉKCIPŐ
a divat, bőr és antilop gyönyörű modelek... P 12.80
STERNNÉL
CSAK VI., TERÉZ KORUT 20.

ESŐKABÁT?
akkor
NEUMANN!!
Nagymező ucca 50. Rákóczi út 36.
Esőköpenyjavítás.

Kombinált bútor újdonságok
Nagy Zsigmond, Lázár u. 3 (egész házban). Stil- és antik lakberendezések is nagy választékban

Nem késik el soha, ha óráját nálam vásárolja

Valódi svájci férfi és női órák. chromláncok dús választékban
Ezüstevőeszközök, dísztárgyak legolcsóbb árak
Schwartz Múzeum körút 7 és 21

ABBAZIA
Dr. HORVÁTH
szanatórium és penzió
Közvetlen a tengerparton. Kifogástalan ellátás. Saját park. Meleg tengeri fürdők. Kúrák, diéták felár nélkül. Mérsékelt árak. Budapesten felvilágosítás, szobafoglalás Britannia-szállodában: 11—5 óráig. Telefon: 20-6-46.

Olympia írógép
44 billentyűs, portable
legmodernebb erős szerkezet, hordozható tokkal
ára 175.— pengő
OLYMPIA LERAKAT
V., Nádor ucca 5. sz. Telefon 81-3-67

ROTAND RÁDIÓK
legmodernebb kivitelben, előnyös részletre is!
Rotand Pátria 2+1 cs., v. á. külföldvevő..... kp. P 114.—
Rotand Pentodyn 2+1 cs., v. á. Európavevő, rövid, közép és hosszú hullámra, dinamikus hangszóróval ..... kp. P 163.40
C. B. telepes és egyenáramú készülékek!
Budapesti egyedárusítás:
IMPERIÁL RÁDIÓ
RÁKÓCZI ÚT 73

KOVÁCS BÚTORCSARNOK
tavaszi árusítása, hálók, ebédlők, úriszobák, kombinált bútorok, dús választék, legolcsóbb árak. Részletre is. Vidékre ingyen csomagolás
Budapest, Üllői út 30
Telefon: 44-6-66 Saját üzem!

Ez a Márka!

Esőkabát
raglán, ballonkabát
mérték után is. Vásároljon szaküzletben. — Saját üzem.
Rivoli Vilmos császár út 6.
(Deák térnél)

Többezer darab BÚTOR eredeti régebbi típusú THONET-
gyártmány: padok 10 pengőtől, székek, karszékek, asztalok, teaasztalok, kárpitozott garnitúrák stb., szenzációs olcsón kerülnek eladásra.
Brüll S. Mór, Klauzál ucca 26 (minták)
Francia út 46
(naponta 5—9-ig)

HARMONIKA A NYITRA VÖLGYÉBEN

Nyitravölgye

Cingár, vékony parasztember ez a Péter. Vasárnap délután a szobájában ül, pihenőidőben. A nyakában szíj van, a szíjon harmonika. *Muzsikál.* Nem széles jókedvében, hanem a pihenésében harmonikázik. Csárdásokat játszik és polkákat. Most, hogy bejöttem, abbahagyja a muzsikálást. bár nem kértem rá. Beszélgetni akar velem. Utóbb kiderül, hogy *a harmonikát akarja elmondani.* Igy kezdi:

— Négyszáz koronáért vettem.

Nem csodálkozok eléggé, hát mégegyszer mondja:

— Négyszáz koronán vett harmonika ez.

Nem találok rajta csodálkoznivalót, de ő ördögöt akar fölébreszteni bennem, hát hozzáfűzi:

— *De még tizenháromban.*

Ez már csodálatos, *mert egy tehén ára volt akkor, a háború előtt.*

— Kézimunka az egész. Most már *jó húszéves,* de még sokat kibír.

Ime, itt van Péter, a nyakából lelóg a harmonika és már érdekel, mert a történetén végigzuhog a történelem. Hogyan? Elmondja a cingár ember.

— Könnyen jutottam én pénzhöz akkoriban. Itt élt az apám, negyven hold földet művelt, de én olyan ember voltam, hogy *kiszámítottam a világ dolgait* és aszerint éltem. Hát elmentem vasutasnak. Pályamunkás voltam, *Zsolna* mellett építettünk vágányokat; sokat kerestem havonta! A falunk arról volt ismeretes, hogy jó pályamunkásokat adott. Hát, amikor munkásokat kerestek, elmentem én is. Apámnak adtam havonta húsz koronát, hogy fizesse helyettem a szolgát. Élelemre kerestem. *Spóroltam is és forogtam a világban, ahol lehetett.*

— Spórolt egy harmonikáravalót.

— Spóroltam is, — mondja dicsekedve.

— Igy mutatja meg egy harmonika sorsa a parasztság sorsát egy időszakban — mondom elismerőleg.

— *Mutathat ez más időszakot is.*

— No! — biztatom, hogy beszéljen.

— *A háborút.*

— Nem volt katona?

— Én nem. Besoroztak az utolsó éven, de mi már nem mentünk el.

— Lekéstek a háborúról, — nevetek.

— Sokan voltak itt, akiket fölmentettek. A sok vasutas, aki vagy kinevezett, vagy állandó alkalmazottja volt az államnak, az mind fölmentést kapott. Ki pályamunkás volt, ki bakter, ki meg geletás. Hát én fiatalka voltam, de akkor az járt a vasútra, aki keresni akart. *Esténkint muzsikáltam a társaságnak, hát esténkint többet kerestem, mint nappal a munkával.* Mindig találtunk olyan kocsmát, ahol ölég ital volt, nem köllött kivenni a hatósági utalványt.

— Minden vasutas ivott? — kérdezem.

— Jó sor volt a háború alatt itthon lenni. Hát lehetett inni a jó sorra. *Meg arra a keserűségre, hogy a pajtások, a rokonok a háborúban vannak.* Aztán a sok fehérnép is zavarta az itthonlevők fejét.

Nem tudok mit mondani, csak a frázist hebegem:

— Háború volt.

— Az volt.

— A harmonika is beletartozott.

— Bele, mert a faluban *csak egyetlen cigánybanda volt, az meg az uraknak muzsikált.*

— Most már nem vasutas? — kérdezem.

— Nem. A cseheknek nem köllenek a magyar munkások, *aki nem ért a nyelvükön, annak nem adnak állami kenyeret.*

Most lassan válnak le az ajkáról a szavak:

— Az apám is meghalt, én meg megházasodtam. Hát itt vagyok a földek mellett. Nehezebb sor ez, mint havifizetéses alkalmazottnak lenni. De hát nem tudok csehül. Se tótul. *Dolgozni hiába tudok...*

Ez a kisebbségi sors, gondolom magamben.

— *De a csehek már ígértek ezer koronát a harmonikámért!* — mondja fölcsillogva.

Aztán elmondja:

— Amikor bejöttek, még legionisták voltak mind. Voltak vagy negyvenen, ki csendőr, ki finánc, ki jegyző, állomásfőnök, meg a többi. Hát idegenek voltak. Csak egybegyűltek, sohase a falubeliek közé. Hát azoknak is harmonikáztam. *Ha mulattatta őket a magyar, engedték megkeresni a kenyérrevalót.*

Péter itt nem állt meg a szóban, egyfolytában mondta az alábbiakkal, de itt, ennél a megállapításánál megállok én. A felvidéki politikai mozgalmakra gondolok, azokra is találóan áll Péter megállapítása: *ha mulattatni akarta őket a magyar, engedték megkeresni a kenyérrevalót...*

— Voltak olyan bolond esték, hogy reggelig is kihúztuk. Sör mellett. Én harmonikáztam, ők meg énekeltek. Egyszerre csak levette valaki a fejemről a kalapomat és körülhordozta a többiek előtt. Amikor megkerült, volt benne vagy száz korona. *Háromszor, négyszer is körülhordozták egy éjszakán.* No, akkor volt, hogy megvételre is kérték a harmonikámat egyezerért. Pedig olcsóbban is lehetett volna kapni harmonikát *Prágában.* De nekik is csak ez volt a jó. Kézimunka!... Nem adtam. Mért adtam volna? *Kiszámíthattam, néha két éjszakán megkerestem az egyezret vele.*

Nézem a harmonikát. Most már határozottan érdekel. Talán csodálatos? Különös? Nem. Közönséges húzóharmónika. *Csak éppenhogy hozzánőtt egy emberhez, aki mestere a játékának.* Hozzánőtt a falu emberéhez és úgy cipeli éppen a sorsot, mint a magyar falu embere a történelemben, a kisebbségi sorsban.

Művészettel...

Sellyei József

Halápy János festményei Tamásnál

Nem jár csizmában, sem más falusi gunyában, négy eleminél jóval többet végzett, szóval hiányzanak belőle mindazok a feltételek, amelyek a ma olyan divatos dilettáns őstehetségek különös ismertetőjelei. Mégis őstehetség, ősi, ősztönös festőtehetség *Halápy* János, aki deresedő hajjal fogott először ecsetet a kezébe. Szinte nem értjük hol élt addig, aki csak a színekben él s a zene leganyagtalanabb harmóniáit érzékelteti olajjal, krétával és vízfestékkel.

Hegedűszó zeng ezekből a kezekből, tiszta, halk hegedűszó. Egészen mindegy, hogy önarckép-e a téma vagy női test, vagy éppen aktuális politikai kroki: csak a színek muzsikálnak fátyolos éteri remegéssel.

Zavartalanul lehet örülni ennek a kiállításnak. *(m)*

Két festő és két keramikus

A Mária Valéria uccai kis szalónban négy művész szerepel az új kiállításon. Két festő és két keramikus. *Elekes* Mária képei a legérdekesebbek, a tehetséges művésznő kiforrott, kész stílusát és öntudatos törekvéseit mutatják s egyben igazolják. *Hajdu* Béla stilizált krétarajzai és a *Ruttkay*-házaspár szobrocskái még kissé modorosak.

Balatonboglár
legforgalmasabb részen, az állomás és posta közelében lévő üzletházban cukrászda, fűszer vagy bármely más üzlet céljára alkalmas helyiségek kiadók.
Érdeklődni lehet Budapesten is dr. Balás Eleknél Vilmos császár út 25, vagy délelőtt telefonon 178-29

Hlaváry János

kall. kiáll.

Művészet 1943. ii. l

~~D. D. i.~~ Műbarát kiállítások.)

[l. l.:

Halápy János

festő

lásd

=

Lex Magy János

208. b. l.

Halapy János

arch. regn.

Lex Magy Társ

208. l 28. tábl.

147. kép. *Német (kölni) festő 1.*

NÉMET FESTŐ, XVIII. század eleje
Parókás férfi
Ovális, vászon, olaj, 47×50 cm.

NÉMET FESTŐ, XVIII. század
Férfiarckép
Karton, pasztell, 65×51 cm.

Hlalápy János

festő

Velencei kárfalak c.

képe repr.

Művész ct 1938. 46. l.

Halápy János

festő

erről

Művészet.

1938. 47. l. (– délyi:
A Fränkel-szalon élet
párbata.)

Színek processziója

Színek szerelmese — szokták mondani gyakran egy-egy festőről, aki lelkes gyönyörűséggel tobzódik a színekben. De *Halápy* János, akinek új gyüjteményes kiállítása ma nyilik meg *Fränkelnél*, ennél jóval több. A színek megszállott, fanatikus hívője, igehirdetője, profétája ő. Szinte a világ isteni lényegét, titkos célját látja a színekben, úgy hirdeti dicsőségüket, mint az istenélménytől megmámorosodott misztikus. Az ő világa, mely most huszonhét olajfestményről s néhány akvarellről és pasztellről tekint ránk, a színek extázisában ég, lobog, táncol és énekel. Nemcsak a víz, a föld, az ég vesz részt ebben az ünnepi örömben, hanem minden élő, minden tárgy, melynek boldog felületén színek élnek. A *Velencei Falak* a színeknek époly áhítatos zsoltárát zengik, mint a *Taorminai Hegyoldal*, vagy a *Kiskacsák*.

*

Halápy a színek titkait kutatja, szinte szándékaikat, reményeiket kérdezgeti, szívdobogásukat kémleli. »*Ki nem mondható örömet érzek, ha munka közben látom, hogy itt is, ott is megdobban egy-egy színfolt alatt a szív*« — írja ő maga a kiállítás katalógusának előszavában. És a színek valóban kitárták előtte szívüket. Nevetnek, sírnak, néha sírva nevetnek, tréfálkoznak, önfeledten játszanak. A kiskacsák aranyos sárga színe kapja magát s kacsa alakjában, de zölden, pirosan is táncol egyet-egyet. Egyik tárgyról a másikra kívánesian átugrálnak a színek, végigszaladnak a tájon s csak a Valóság komoly intésére térnek vissza a helyükre. Tündéri világ ez, tele tündéri, bájos pajkossággal. Hiszen olyan csodálatos eledelen él, mint a fény. *Szabó* Lőrinc írta egyik régebbi versében:

Borzas verebek csipegetik
a napfény aranyos magvait...

Ez a két verssor jut az ember eszébe, ha a *Kakas és Kislány* című képet látja. A kakas valóban napfényt eszik, napfényt csipeget a földről. Az ízét, az illatát érzi az ember ennek a fénynek.

*

A kiállítás egyik legszebb képe a *Processzió*. Fiatal lányok vonulnak ünnepi áhitatban. Ruhájuk, melyet liliából, fehérből, sárgából, pirosból, a színek apró táncoló foltjainak százaiból vetett vászonra a művész, szinte vakitóan világít, minden földinél ünnepélyesebb, tisztább, világosabb színben. Mintha maguk a színek vonulnának itt ünnepi körmenetben, a minden színt egybefoglaló, egyetlen, titokzatos Szín dicsőítésére.

Nagy András

3 vidám párizsi óra!
A hölgy hozzám tartozik!
A legnagyobb zenés-siker
Andrássy Színház
szemben az Operaházzal
Táblás házak!

ORGONAIRTÁS a pesti parkokban

Tavasz felé fokozottan érzékennyé válik az emberek szeme. Mindannyian türelmetlenül lessük az első ébredés jeleit, *vizsgáljuk a parkok fáit, bokrait, rügyeznek-e már?*

Budapest gyönyörű tavasszal, *mindenki személyes ügyének tekinti a főváros tavaszi szépségét, pompáját*. Ez a magyarázata annak, hogy mindenki, aki az utóbbi napokban szép, szabad levegős Szabadság terünk felé járt, *újdt felháborodással állapitotta meg, hogy a tér egyik oldalán elhelyezett négy irredenta szobor körül a földből kirántott orgonabokorhullák hevernek*, égnekmeredő gyökerekkel és *a föld fel van túrva körülöttük*. Gyönyörűek voltak ezek a teljesvirágú, tömött orgonabokrok, a Szabadság tér legszebb, legkedvesebb, legillatosabb tavaszi ékességei.

Miért végzik ki őket? Miért rángatták ki a földből mind a négy szobor körül az orgonabokrokat néhány nappal azelőtt, hogy rügyezni kezdtek volna?

— *Modernizálni akarjuk a szabadságtéri parkot*. Már pedig *a modern kertépítő nem alkalmaz nagy bokrokat!* — Ezt mondották a városházán az *illetékesek* arra a kérdésünkre, hogy a fővárosi kertészet miért vágatja ki a gyönyörű orgonabokrokat.

— Szép és modern parkot akarunk létesíteni a Szabadság téren, *alacsony virágokkal, kisnövésű cserjékkel és rózsatövekkel*. Tavaly a Műcsarnok mellett is kivágtuk az orgonabokrokat, mert túl nagyra nőttek, az idén az irredenta szobrok körül változtatjuk meg a virágkörnyezetet. Mi *fákat kímélünk, de bokrokat kivágunk*, ha a modern kertépítő esztétika azt megkívánja...

Az orgonabokrokra egyébként rossz idők járnak, úgy látszik. Nemcsak a *Szabadság téren* irtották ki őket, de néhány nappal ezelőtt *a Baross téren is kihúzták a földből az orgonabokrokat*. A Baross tér a Baross szobor és a keleti pályaudvar homlokzata között parkírozva van. *Ez a park a MÁV kezelése alatt áll.* Illetékesek itt kérdésünkre azt felelték, hogy *az orgonabokrokat azért vágták ki, mert öregek voltak már*. Hogy mit ültetnek a Baross téri orgonabokrok helyébe, *azt még nem tudják* — mondották.

BÉRHÁZ
Vilmos császár úton, 4-em. hallos lakások, 1936-ig adómentes, 19.500 jöv. +25%, 210.000-ért kondicióval eladó. T. 139-683.

Ki magyar állampolgár?
Ismerteti **dr. Bródy Ernő** országgy. képviselő.
Ez a kis könyv a törvények alapján készült egyszerű *tájékoztató*, amely igyekszik a polgárt abba a helyzetbe hozni, melyben eldönti, hogy *rendben van-e a dolga, vagy kelle-e valamit és mit tennie?* **Ára 1.— P.**
Kapható Az Est könyvkereskedésében, Erzsébet körút 18

Zilahy Lajos a Bartha Miklós Társaság élén?

Németh Imre volt képviselő vidékre költözik s lemondott a *Bartha Miklós Társaság* elnökségéről. A társaság *Zilahy* Lajost akarja felkérni, hogy *az elnökséget* vállalja. *Zilahy* mellett egy *elnöki tanács* intézné a társaság ügyeit, melynek többek között dr. *Bodor* György, *Féja* Géza, *Illyés* Gyula, *Matolcsy* Mátyás és *Simándy* Pál lennének a tagjai. *Zilahy* jelenleg Londonban tartózkodik s még nem dönthetett arról, hogy az elnöki tisztet vállalja-e?

Székrekedés

a vért beszennyezi. Ennek következményei: émelygés, fej- és derékfájás és más bajok. Ilyenkor Önnek is segit a jó hashajtó: **DARMOL**

Taxisofőr és gyalogjáró

Irta: Stella Adorján

a) Taxisofőr levele

A gyalogjárókkal sok baj van. Ezt mindenki észreveszi, aki autón ül. Sajnos, egyelőre a gyalogosok vannak többségben és a fejletlen világrend mellett mindig azt ítélik el, aki gázol, nem pedig az elgázoltat, noha a legtöbbször ő okozza a bajt. Sajnos, van éppen elegendő pihenő időm a standon és ezért unalmamban összeállítottam a gyalogjárók tíz típusát.

1. FÖLÉNYES. Ennek tülköllhet és fényszórózhat az ember, ő megmarad nyugodtnak és fölényesnek. Kiszámított léptekkel vonul el az autó előtt, egyetlen pillantásra sem méltatja a vezetőt. Cifrákat szoktunk neki mondani, de süketnek tetteti magát.

2. IMPONÁL A TÁRSASÁGÁNAK. Bebizonyítja a barátainak, hogy ő az utolsó percben még átszalad a kocsijárón. Néha fogad is. A legtöbbször megnyeri a fogadást, de sérülései miatt nem élvezi.

3. HABOZÓ. Nem tudja eldönteni, hogy jobbra menjen-e vagy balra, megálljon vagy gyorsan átszaladjon. Pontosan addig habozik, amíg a sárhányó elüti. Akkor nem habozik, hanem kártérítést követel.

4. NYÁJAS OLVASÓ. A betű fanatikusa, de nem otthon olvas, hanem kizárólag az uccán. Csak érdekes olvasmányokat válogat össze, legalább is ezt mutatja az a feszült belemélyedés, amiből semmiféle autó nem tudja kizökkenteni.

5. FENYEGETŐ. Bármi történik, megfenyegeti a vezetőt és sértegeti. Gyakoribb gorombaságok: »Azt hiszi, hogy még mindig konflison ül?!« »Nem tud vigyázni, marha?!« Gyakran rázza az öklét is, ami szintén nem kerül pénzbe.

6. SZÍNVAK. Pontosan akkor indul el, ha pirosat jelez a lámpa és pontosan akkor nem mer megmozdulni, ha zöld fény ugrik ki. Neve gyakran szerepel a mentők kimutatásában.

7. SZÓRAKOZOTT. Nem olvas ujságot, de az úttesten intézi el legfontosabb párbeszédeit, néha magában dörmög, máskor azt hiszi, hogy a Szaharában sétál. Túlköléstől nagyon megijed, amiben nincsen igaza, mert a duda még senkit sem ütött el.

8. ÓVATOS DUHAJ. Csak biztosra megy át! Éppen ezért a kereszteződésnél gyermekkocsihoz csatlakozik, esetleg vak embert vezet át. Ilyenkor nagy legény, kezével tilosat int.

9. ISMERŐST TALÁLT! Az egyik taxiban! Hozzálép, gesztikulál és int a sofőrnek, hogy álljon meg, ott, ahol nem szabad megállni. Néhány lépést szalad is a kocsi mellett, mert olyan fontos kérdései vannak, mint »és mikor láttad Esztit?« Őt rendszerint egy szembejövő kocsi szokta elütni.

10. TÖRVÉNYTISZTELŐ. Pontosan betartja a közlekedési szabályokat. Csak akkor halad át az úttesten, amikor szabad, ilyenkor is a szegecselt részben. Egyébként a járdán közlekedik. Az ilyen embert nehéz elütni, de ha az ember okvetlenül ragaszkodik hozzá, fel kell hajtani a járdára.

b) Gyalogjáró levele

Miután a jobb időkben magam is voltam taxinjáró, engedje meg, Szerkesztő Úr, hogy a taxisofőrök hibáira mutassak rá. Most gyalog járok, ezáltal sok időt takarítok meg és van időm arra, hogy foglalkozzam ezzel a kérdéssel. Tíz típusba osztottam be a budapesti sofőröket, azzal az elvi kijelentéssel, hogy sokkalsokkal jobbak és rendesebbek, mint bármelyik világvárosban.

1. ELSŐ FUVART CSINÁLTA! Ahogy vissza kell adni valami aprót, a vezető mindig az első fuvart csinálta és így egyetlen fillér váltópénzzel sem rendelkezik.

2. LASSÍTOTT FELVÉTELLEL AD VISSZA. Még rosszabb, ha van aprója. Balmarkában hatvan pénzdarabot tart és abból szeretne húsz fillért kiszedni. Ez a művelet mintegy háromnegyed óráig tart. Vajjon még egyik sofőr sem gondolt arra, hogy a főpincérek külön-külön tartják az egyes pénzfajtákat?

3. SZENT ISTVÁN NAPOT RENDEZ. Imádja a nagy kivilágítást. De csak akkor, ha az utas kettesben ül egy nővel. Hiába kopognak neki, hogy oltsa el a lámpát, amelyet belülről nem lehet elfújni, tovább száguld, mint világító szentjánosbogárka.

4. MINDENT MEGGONDOL ÉS MEGFONTOL. Beülsz és sietve hadarod el a címet. Akkor az uccai házitelefonhoz megy és jelentést tesz. Óvatosan kurbliz, leüti a taksziórát, elteszi a megkezdett vacsoráját, kinyitja az ajtót és újból becsukja. Nem hive a repülő sartnak.

5. PANASZKODIK. Ha a vendég bármit sérelmez, így szól: »Az semmi, nagyságos uram, délelőtt meglógott egy fuvarom, 1.85-ös tarifával, elvittem egy átjáróház elé és vártam, vártam... stb.«

6. ALVÓ OROSZLÁN. Csendesen alszik a kocsiban és bizony mérges, ha felébresztik. De akkor is mérges volna, ha nem háborgatnák, éppen ezért az utast dilemma elé állítja: felkeltsem, ne keltsem?

7. MINDENT TUD, DE KÉSŐN. Arra a kérdésre, tudja-e, hol van a Tökmag ucca, azt feleli, hogyne tudnám. Egy óra multva azután valóban tudja, miután három rendőrtől, két kollégától és több járókelőtől megkérdezte.

8. CARACCIOLA. Legalább is annak képzeli magát, mert állandóan versenyez. Mérkőzésre hívja fel az úrvezetőket, akik a jövő héten vizsgáznak, úgyhogy az utas gyönyörű küzdelemnek lesz tanuja. Ha életben marad.

9. KÖZÖNYÖS. Nem szereti, ha útközben beszélnek hozzá és ezért közönyt színlel. Különösen nem kedveli, ha a fuvar az ablakon kopog és azt kéri, hogy mégse menjen a víztoronyhoz, hanem itt a sarkon álljon meg.

10. KIVÁNCSI. Ilyen kérdései vannak: »Soká kell várni?« »Megyünk még, innen [illegible]y utas nem tud válaszolni, hiszen ő is hölgyet vár és fogalma sincs arról, hogy őnagysága megy-e még valahova vagy sem.

IDÉN NYÁRON MÁR ESTI FUTBALLMECCS LESZ BUDAPESTEN

Már próbálják az Elektromosok futballpályájának reflektorait

Hát mégis haladunk a futballban... ha nem is a labdarúgás vezetőitől indul is ki a kezdeményezés.

Az *Elektromosok* latorcauccai, modernül berendezett sporttelepén *ezen a héten már felállították az esti világító berendezések próbaoszlopát.* Ez egyelőre fából van, mert előbb azt akarják kipróbálni, hogy

1. *milyen magasra* kell építeni a vasoszlopokat,

2. *milyen erős reflektorokat* kell felszerelni.

A futballpálya esti világító berendezésénél egyformán kell ügyelni a *közönség* és a *játékosok* szempontjaira. Nemcsak azt kell elérni, hogy *az esti mérkőzések közönsége minden oldalról jól lásson,* hanem azt is, hogy *a pályára ne vetődjék árnyék,* mert ez károsan befolyásolná a játékot.

A terv szerint 6 vagy 8 oszlop lenne, mégpedig olyképpen, hogy *egymással szemben álló két-két oszlop fénye a pálya közepén találkozna s ott szóródna szét a fény.*

Az esti mérkőzésekre berendezett pálya *már az idén nyáron is rendezne az esti órákban nagy futballmeccseket:* a válogatott csapat is szerepelni fog, de a most külföldön tartózkodó dr. *Fodor* Henrik már a nyári mecsek külföldi résztvevőivel is folytat tárgyalásokat.

Milyen magyar futballcsapat játszik holnap Párizsban?

Párizsból jelentik: Budapest válogatott futballcsapata péntek este *megérkezett Párizsba.* A játékosok nagyszerű kondícióban tértek pihenőre és ma reggel *tornával kezdték a napot,* majd megnézték a várost, a tervezett néhányperces labdatréning helyét.

Dietz kapitány még mindig nem adott csapatösszeállítást. Párizsban a következő csapatra számítanak: *Sziklai — Korányi, Biró — Lázár, Szücs, Dudás — Béky, Vincze, Kállai, Kalmár, Titkos.*

A mérkőzést igen nagy érdeklődés előzi meg, állítólag néhány *angol sportszakértő* is megnézi. Párizsban általánosságban *egygólos magyar győzelemre* számítanak.

A magyar műkorcsolyázók ötödik helyen

Berlin, február 19.

Tegnap kezdődtek *Berlinben* a férfi műkorcsolyázó világbajnokság küzdelmei. Az iskolagyakorlatok befejezése után a következő a sorrend:

1. Graham *Sharpe* Anglia 231.4 pont. 2. Felix *Kaspar* Ausztria 229.7 pont. 3. Herber *Alward* Ausztria 217.4 pont. 4. Horst *Faber* Németország 213.9 pont. 5. *Terták* Elemér Magyarország 212.8 pont. 6. Edi *Rada* Ausztria 7. Freddy *Tomlins* Anglia. 8. Günther *Lorenz* Németország. 9. *Van Zeebreeck* Belgium. 10. *Clausen* Dánia.

Este rendezték a páros műkorcsolyázó világbajnokságot, amelyben a magyar színeket a *Szekrényessy-testvérpár* képviselte, meglehetősen mérsékelt sikerrel.

A világbajnoki címet a *Herber—Baier* pár nyerte meglehetős fölénnyel (12 helyezési szám, 11.62 pont) az osztrák *Pausin* testvérek előtt (16—11.46). 3. *Koch—Noack* Németország (30—10.93). 4. *Cliff* házaspár Anglia (37—10.63). 5. *Szekrényessy* testvérek Magyarország (44—10.50). 6. *Dubois* testvérek Svájc. 7. *Roth—Walter* Németország. 8. *Graetz—Weiss* Németország. 9. *Faulhaber—Eigl* Ausztria. 10. *Cattaneo* testvérek Olaszország. 11. *Chianek—Rosdol* Ausztria. 12. *Kalus* testvérek Lengyelország. 13. *Wachetr—Lesk* Csehszlovákia.

Magyarország eldöntetlenül játszott Kanadával, mégis kiesett a jéghokki világbajnokságból

Prága, február 19.

Tegnap végetértek a jéghokki világbajnokság középdöntőjének küzdelmei

A délután folyamán elsőnek az *angol—lengyel* mérkőzést rendezték, amelyet Anglia nagy fölénnyel, 7:1 (3:1, 4:0, 0:0) arányban nyert meg.

A mérkőzés végére a stadion nézőtere zsúfolásig megtelt. Hatalmas érdeklődés előzte meg a *Magyarország—Kanada* mérkőzést. A mérkőzés erős kanadai támadásokkal indult, de gól a hetedik percig nem esett, ekkor törte át *Reaves* a magyar védelmet és lőtte a mérkőzés első gólját. Egy percre rá először *Miklós* hibázott biztos gólhelyzetben, majd *Rónának* sikerült kiegyenlítenie. 1:1.

A második harmadban Kanada erősen szorongatta a magyar válogatottat, de *Csák remekelt.* A kanadaiak mindenáron győzni akartak és rendkívül erőszakosan játszottak. Több kanadait kiállítottak a mérkőzés során. A harmadik harmadban ugyanez volt a helyzet.

A harmadik harmad után nem rendelt el hosszabbítást a vezetőség és érthetetlen, hogy a magyar csapat vezetői ebbe beleegyeztek. Hiszen a *döntőbejutásról volt szó.* Tudhatták nagyon jól, hogy a döntetlen csak egy pontot jelent, ami kevés a döntőbejutáshoz. Ez a döntetlen csak *erkölcsi tapasznak* volt jó. Követelni kellett volna a *meghosszabbítást,* mert Kanadát is meg lehetett volna verni. Lehet, hogy a hosszabbítás során kikaptunk volna, viszont ugyanennyi lehetőségünk volt a győzelemre. Veszteni valónk már nem volt.

A nap utolsó meccsét *Csehszlovákia* játszotta *Svájccal.* Ezen a mecscsen megjelent *Benes* köztársasági elnök is.

A mérkőzés a szabályos játékidő végén döntetlenül állt. Itt azonban elrendelték a hosszabbítást, miután *Svájc nem engedett a jussából.* Az első hosszabbítás ötödik percében P. *Cattini* Svájcnak szerezte meg a vezetést. A hatodik percben *Kutsera* egyenlített, majd félperccel a befejezés előtt *Malacek* megszerezte Csehszlovákiának a győztes gólt. 3:2.

Az egyes csoportok küzdelme így fejeződött be:

A. csoport:

1. Anglia	2	2	—	10:3	4 pont
2. Svédország	2	1	— 1	3:3	2 »
3. Lengyelország	2	—	— 2	1:8	0 »

B. csoport:

1. Kanada	2	1	1 —	4:3	3 pont
2. Németország	2	1	— 1	3:3	2 »
3. Magyarország	2	—	1 1	1:2	1 »

C. csoport:

1. Csehszlovákia	2	2	— —	5:2	4 pont
2. Svájc	2	1	— 1	3:3	2 »
3. USA	2	—	— 2	0:3	0 »

Anglia, Kanada és *Csehszlovákia* tehát a döntőbe került. Az eredeti terv szerint most a második helyezetteknek körmérkőzést kellett volna játszani a döntő 4. helyért. Ugy látszik, azonban erre már nem volt ideje a rendezőségnek, mert meglepő döntést hozott. Ellentétben a háromcsoportos középdöntő kisorsolásakor közzétett szabállyal, amely szerint *a második helyezettek körmérkőzésének győztese* kerül a döntőbe, minden további mérkőzés nélkül *Németországot sorsolták negyediknek* a négyes döntőbe, azzal az indokolással, hogy Németország a csoportjában legjobban helyezett európai csapat.

Ma folytatódnak a küzdelmek az első hat helyezésért. A sorsolás értelmében 3 órakor játszik Svájc Svédországgal, majd félötkor Kanada Németországgal a világbajnokságért és este 8 órakor Csehszlovákia Angliával, ugyancsak a világbajnokságért. Vasárnap délben a harmadik helyért játszanak a vesztesek, este pedig a világbajnoki címért a mai mérkőzések győztesei.

SPORTPROGRAM

SZOMBAT. Jég: Főiskolás gyorskorcsolyázó bajnokság a műjégen. — **Hó:** Nemzeti lesiklóbajnokság a Kékesen. — **Vívás:** A BEAC párbajtőr-versenye a BEAC Semmelweis uccai vívótermében, d. u. 5 óra. — **Futball:** Ujpest—Pamutipar SC, Megyeri út, ½4 óra. — UTE—Gázművek, Megyeri út, ½2 óra.

VASÁRNAP. Futball: Beszkár—Ferencváros, Sport ucca, d. e. 11 óra. — Beszkár II.—Budai »11«, Sport ucca, 1 óra. — Törekvés—Erzsébet, Bihari út, d. e. 10 óra. — Csepel—Kispest, Csepel, 3 óra. — Postás—Elektromos, Lóverseny tér, 3 óra. — Ganz—Váci SE, Simor ucca, 3 óra. — EMTK—Vasas, Erzsébet u., ½4 óra. — Szürketaxi—Tokod, Tokod, ½4 óra. — Nemzeti—DVTK Diósgyőr, ½4 óra. — WMTK—MTK, Csepel, 1 óra. — Atlétika: UTE toborzóverseny, d. e. 10 óra, ujpesti Tungsram kultúrház. — MTE—toborzóverseny, d. e. ½11 óra, Rákospatak. — **Jég:** Rekordjavítási kísérletek a városligeti műjégen, reggel 8 órakor. — Előtte és utána KISOK gyorskorcsolyázó bajnokság. — Tehetségkutató műkorcsolyázó verseny a városligeti műjégen, d. u. 3 óra. — **Hó:** Nemzeti műlesikló bajnokság a Mátrában. — **Torna:** A BTC Iservándordijas versenye, 4 órakor, a klub tornacsarnokában, Klotild ucca 17. — **Kézilabda:** A terembajnokság döntő mérkőzései, d. u. 6 óra, Nemzeti Tornacsarnok. — **Vívás:** Az MTK jubiláris kardversenye, UTE vívóterem, d. e. 9 és d. u. 5 óra. — Az UTE II. osztályú tőrversenye, Megyeri úti kultúrház, d. e. 9 és d. u. 5 óra. — **Birkózás:** Budapest—Kaposvár válogatott mérkőzés, Kaposvárott.

Vasárnap: ügetőverseny

A februári ügetőmiting hatodik napjának részletes programja:

I. Nyeretlen háromévesek versenye. 810 P. Táv 1500 m

1	**Willy** stpm (Feiser)	1500
2	**Durák** fm (Wiesner)	1500
3	**Cirill** F. pm (Jónás)	1500
4	**Cynthia H.** sk	1500
5	**Varázs II.** pm (Tomann)	1500
6	**Magnézium** 3é fm (Steinitz)	1500
7	**Eboli** fk (Hauser)	1520

Tip: **Durák—Eboli—Willy**

II. Domoszlói díj. 945 P. Táv 2000 m

1	**Orac** 4é rm (Maszár F.)	2000
2	**Liselotte** 4é stpk (Zwil.)	2000
3(7)	**Get-on** 6é pher (Feiser)	2000
4	**Kelevéz** 4é fher (Raymer)	2000
5	**Ildiko** 5é stpk (Maszár I.)	2000
6	**Revisio** 7é sher (Székely)	2020
7(3)	**Léha** 5é pher	2020
8	**Utóda** 4é stpk (Kov. J.)	2020
9	**Risiko** 7é fher (Galla)	2040
10	**Gulliver** 5é pm (Fityó)	2040
11	**Décse** 4é sm (*Marschall)	2060

Tip: **Ildiko—Orac—Liselotte**

III. Kettesfogatú úrkocsisverseny. 1350 P. Táv 3200 m

1	**Dajka** 4é pk (dr. Siró Gy.) **Rubintom** 7é pk	3140
2	**Hékás** 10é stpm (Lichtschein) **Óhaj** 6é pm	3200
3	**Nikla** 5é pk (gr. Vay M.) **Pillangó O.** 7é vilpk	3220
4	**Biztos** 4é sher (Ulmer) **Sterling** 6é pher	3320

Tip: **Nikla-Pillangó O.—Biztos—Sterling**

IV. Mechanikus hendikep. 810 P. Legkisebb táv 2100 m

1	**Urpéter** 4é stph (Vorst)	2100
2	**Dáridó II.** 4é fh Kovács J.)	2100
3	**Csalárd** 4é stpk (Wiesner)	2100
4	**Azdaja** 5é rm (Földi)	2100
5	**Bessy L.** 4é pk (Jónás)	2100
6	**Opera** 5é pk (Hauser)	2100
7	**Lutri** 5é stpm (Farkas)	2100
8	**Jóság** 5é pk (Tomann)	2110
9	**Timide II.** 6é pk (Benkő)	2110
10	**Pasa** 5é pm (Wiesner)	2120
11	**Bajadére** 5é szk (Kov. I.)	2130
12	**Poczok** 5é stpk (Raymer)	2130
13	**Céda** 6é pk (Feiser)	2140
14	**Lármás** 4é pm (Dózsa)	2140

Tip: **Timide II.—Azdaja—Jóság**

V. Conrad-díj. 1215 P. Táv 2100 m

1	**Danilo** 6é pm (Maszár F.)	2100
2	**Orgona** 7é spk (Kov. J.)	2100
3	**Cäzar** 5é sher (Toplichar)	2100
4	**K. L.** 8é pm (Simkó)	2120
5	**Marina** 5é pk (Jónás)	2120
6	**Edömér** 6é sher (Maszár I.)	2120
7	**Johny J. P.** 6é pm (Feiser)	2120
8	**Varázsfuv.** 5é pk (Kov. II.)	2140
9	**Gyarmati** 6é pm (Tomann)	2140
10	**Zivatar** 7é stpm (?)	2140
11	**Sophie** 6é pk	2160

Tip: **Danilo—Johny J. P.—Varázsfuv.**

VI. Nemzetközi hendikep. 1215 P Legkisebb táv 2100 m

1	**Szeszélyes** 8é (Maszár I.)	2100
2	**Lord of Pamuk** 7é (Simkó)	2100
3	**Liberty Hanover** 6é (Dózsa)	2120
4	**Simba** 8é pm (Feiser)	2130
5	**Győző** 10é stpm (Benkő)	2130
6	**Csákány** 7é (dr. Siró Gy.)	2140
7	**Magyas** 10é pher (Jónás)	2150
8	**Sa-mers** 10é pm	2190
9	**Muscicapa** 10é sher (Steinitz)	2200

Tip: **Muscicapa—Szeszélyes—Magyas**

VII. Karneval díj. 945 P. Táv 2000 m

1	**Mikola** 4é pm (Kovács II.)	2000
2	**Tóni** 7é sher (Feiser)	2000
3	**Pique Dame** 4é (dr. Siró Gy.)	2000
4	**Gyalla** 4é sm (Vorst)	2000
5	**Peter Pilot** 7é fm (Maszár F.)	2020
6	**Zsazsa** 5é pk (Dózsa)	2020
7	**Siheder** 7é pm (Tomann)	2060

Tip: **Tóni—Peter Pilot—Mikola**

VIII. Hendikep. 1080 P. Legkisebb táv 2100 m

1	**Lugos** 8é stpher (Jónás)	2100
2	**Ultra** 4é stpm (Feiser)	2110
3	**Séma** 6é vlpher (Feiser)	2120
4	**Szoknyahős** 8é (Zwillinger J.)	2120
5(8, 9)	**Tilly** 5é stpm (Marschall)	2120
6	**Estike** 8é pk (Baik)	2120
7	**Halimar** 8é sh (Benkő)	2130
8(5, 9)	**Varázs** 7é fk (Kovács J.)	2140
9(5, 8)	**Árvalegény** 6é (Maszár F.)	2140
10	**Varázsló** 8é stpm (Tomann)	2140
11	**Mátka** 6é pk (Maszár I.)	2160
12	**Gladiator** 6é stpher (Vorst)	2170
13	**Pamuki Böske** 7é pk (Treso)	2170
14	**Tanoda** 5é stpher (Dózsa)	2170
15	**Minor** 8é pm (Simkó)	2180
16	**Odább** 8é pm (Steinitz)	2180

Tip: **Tilly—Tanoda—Szoknyahős**

IX. Kékes díj. 1350 P. Táv 2200 m

1	**Danilo** 6é pm (Maszár F.)	2220
2	**Epilog** 5é pk (Baik)	2240
3	**Bakafantos** 6é stpm (Raymer)	2240
4	**Batu Khan** 6é (Marschall)	2240
5	**Benedek** 5é pm (*Feiser)	2260
6	**Doreen** 8é pk (Földi)	2260
7	**Kundry** 5é fk	2280
8	**Galagonya** 6é vlpm (Kov. F.)	2280

Tip: **Galagonya—Batu Khan—Epilog**

X. Szemlőhegyi díj. 675 P. Táv 2000 m

1	**Canio** 4é sher (Jónás J.)	1980
2	**Czinka Panna** 5é pk (Benkő)	1980
3	**Utalvány** 4é stpk (Kovács II.)	1980
4	**Csurgó** 5é pk (*Feiser)	1980
5	**Napsugár** 4é sk (Maszár I.)	1980
6	**Búfelejtő** 4é sk (Steinitz)	2000
7	**Várta** 4é sm (*Zwillinger J.)	2020
8	**Sirocco** 4é pm (Kovács Ján.)	2020
9	**Léva S.** 4é stpk (Vorst)	2040
10	**Dajka** 4é pk (dr. Siró Gy.)	2040

Tip: **Léva S.—Búfelejtő—Utalvány**

Kezdete: ½3 órakor

FOGADJON ABONYI ÖDÖN
bookmaker irodáiban,
Budapest, VII., Rákóczi út 41.
Telefon 135-501, 132-462, 135-333
Fiókirodák:
Budán, Pauler u. 2. Tel. 154-014
Miskolc, Széchenyi u. 26
Pécs, Jókai tér 11
Vác, Csáky u. 7
Telefonon feladott fogadásokat mindenkor azonnal kikézbesítünk.

Halápy János

Nemzeti Újság képes mell.
1938. febr. 20.

Két kép Halápy János gyüjteményes kiállitásáról. Baloldalt „Körmenet", jobbra „Család" cimü képe

plus belles pièces de l'œuvre d'Aladár Kőrösfői-Kriesch. Le maître y a fixé une scène de « Pêche » et de « Chasse » (table 47 – 48).

*

Le plafond à caissons, dans cette même salle, est décoré de trois compositions dues à Victor Tardos-Krenner : la Moisson (fig. 50), l'Abondance et les Vendanges.

Aux murs latéraux se voient des peintures de Béla Spányi représentant des châteaux célèbres dans l'histoire de la Grande-Hongrie. De ces châteaux — Vajdahunyad, Árva, Visegrád, Trencsén et Clissa — un seul, hélas ! celui de Visegrád, dans le voisinage de la capitale, se trouve à l'heure qu'il est en territoire hongrois (table 59).

Au plafond des salons, Sigismond Vajda a représenté les scènes les plus remarquables du cycle légendaire hunno-magyar en des tableaux trahissant une science du dessin très sûre, beaucoup de « métier », mais quelque chose de décousu et d'incertain dans la composition. Il y per-

Halápy János

Új Magyarság

1942. ápr. 24.

A Balalon és a művészet

A balatoni ösztöndíjas művészek évről-évre megismétlődő kiállítása az idén április 25-én délben nyílik meg a Nemzeti Szalonban. Ebből az alkalomból a Balaton-festő Halápy János az alábbiakat mondotta:

— A kultuszminisztérium jóvoltából évente tíz festő tölthet két-két hónapot a Balaton mellett. A cél a művészek támogatása, összekötve a Balaton-kultusszal. Minden festő egyéni felfogása szerint ábrázolhatja élményeit, tevékenysége nincs feltételhez kötve. Az intézmény élén Say Géza miniszteri tanácsos és Kis Jenő Máv-igazgató állanak, akik mindketten vérbeli festők s a kiállítás rendezésére Csánky Dénes főigazgatót kérték fel. A magam részéről több, mint negyven nyarat töltöttem már a Balaton partjainál, Páris és Vladivosztok között, a Balti-tengertől Szicíliáig sok tájat, tavat láttam már, de festőibbet és olyant, amelyik szerény bemutatkozása után annyi kedvességet és meglepetést nyújtana, mint a mi Balatonunk, — sehol sem láttam.

Hlalapy János

Szabad Művészet

1947. 35. l.

Halápy János

Pesti Napló képes mell.

1938 febr. 20.

Halápy János és „Processzió“ című festménye

T, XI.,
s út 54.
-98-94.

Gyógysonka és
finom felvágottak

rás R.-t., Budapest.

Sajt, vaj és
csemegeáruk

Halápy János

l. Özvegy. 1936. II. évf.
16 ív. 27. l.

egy vagy több példányban jól
annak sértetlen állapotban v

Amidőn e
nevezett miniszter úr kiváns
hivom a figyelmet arra, hogy
nem tartása, amennyiben a cs
alá nem esik, kihágást képez

A szemlé
ter úrnak 130.421-1927. szám
évi november hó 1-i számában
megyék és Városok Országos M

A Műemlékek Országos B i z o

Halápy János

festő

— **Műteremlátogatás.** Bajor Gizi december 21-én délután 6 órakor meglátogatja Halápy János műtermét. A komoly társadalmi eseményszámba menő összejövetelen találkozót adnak egymásnak Bajor Gizi, Halápy tisztelői, barátai, valamint a művészeti élet előkelőségei. A műteremlátogatás iránti érdeklődést fokozza az ilyenkor szokásos műtárgysorsolás. A főnyeremény egy Halápy-kép.

1051. KÉT VÁZA, porcellán, amfóra al
arany díszítéssel. Sorgenthal kor
Wien, 1804.

1052. ÖREG DOKTOR, szines porcell
1750 k. — Alter Arzt, Porzellan

1053. HINTÁZÓ GYERMEKEK, szines
talapzaton hordón hintázó két leány
1750 k. — Schaukelnde Kinder, F

1054. NŐI LÁBSZÁRALAKU TŰTARTŐ
Form eines Damenfusses. Porzellan

Pest 1913. dec. 20.

nló az 1033. számhoz. — Schale mit Untertasse, Porzellan,

cellán, hengeres alak, arany arabeszkes diszitéssel, az aljon
ől grisaille-kép: pásztorleány, Boucher nyomán. Francia,
Untertasse, Porzellan, mit Landschaften in Grisaillemalerei.

orcellán, teljesen aranyozva, karcoltrajzu diszitéssel, a csé-
Lajos szines képmása. Páris, 1830 k. (?) — Grosse Prunk-
ganz vergoldet, auf der Stirnseite Bildnis in Goldradierung.

lán, szalagos és rozettás arany peremdisszel, oldalán szépia-
s három kutyával, az alj peremén frizalakban ülő nőalak
Konisches Gefäss mit Untersatz, Porzellan, mit Landschaft
ım 1830.

cellán, alakja hasonló az 1037. sz.-hoz, peremén piros alapon
arany arabeszkdisz. Páris, 1830—40 k. — Gedeckeltes Ge-
C.

olt rajzu, â deux couleurs arany diszitéssel, a csészén elől
retben szines tájkép kastéllyal. Bécs, 1837. — Schale mit
kor à deux couleurs. Wien, 1837.

, porcellán, kék alap, domboru és aranyozott neobarok
dunaparti látkép kastéllyal. Bécs, 1854. — Grosse Schale
an mit Schlossansicht. Wien 1854.

Halápy János

Füredi csónakos
Halápi János képe a balatonfüredi festők kiállitásán a Nemzeti Szalonban

Nemzeti Ujság Esti kiadás 1939. május 7

– Esztergom 99 –

Halapy János

vad

Népszava

1947. márc. 25.

(Kultúrkrónika)

Rot

SOK

BU

VII., ERZSÉBET-KÖRU

Mindenféle leirás és cim-
irás a legolcsóbb áron!
Irodai és sokszorositó
kellékek olcsó gyári áron
kaphatók.

Tisztelt

Nem érdem
tani, mert a több mint t i z
rositó vállalatunk az alant jel
f e s t é k e s gépein minden
s o k a t -két szinben is- ugy
s a k, nem mázolódnak, hanem az

Halápy János

Halápy János festőművésztanár „Az álművészet leleplezése" cimén nagysikerü előadást tartott a Népmüvelési Bizottságban

Nemzeti Újság
Képes melléklete
1939 márc. 19

KMETTY JÁNOS ÚJABB KÉPEI

Amikor Kmetty János 1911-ben először került Párizsba, Cézanne és Picasso volt számára a döntő művészi élmény. E nagy példaadók nyomán ő is arra törekedett, hogy a formák és a tér szerkezetes egységét tisztázza és ezt az egységet síkszerűen ábrázolja. A természet érzékletes látszatát egy elvont szellemi távlat értelmében áttördelte, mértani képletek és ütemek kényszere alá merevítette. Ebben a kubizmushoz igazodó stílusban a rendszerezés hűvös józansága a festői megművelés végtelen gondosságával társult. Kmetty alkotóerejének java részét a lépésről lépésre haladó, minden kis térfoglalást százszorosan kipróbáló, lelkiismeretes műhelymunkának szentelte. Ez az aprólékos fáradozás a kertészkedésre hasonlított, amely egy terület minden zugát át- meg átforgatja, beveti, gereb-

Halápy János

l.

Szabad művészet

1948. 226. l.

J e g y z

1. Albericus szerint 1010-ben. Gombos
nika szerint 998-ban történt az al
forrásértéke miatt figyelembe nem
2. 1198-ban Imre király megerősiti az
Béla által 1188-ban adott kiváltsá
az esztergomi székesegyház égéseko
de hamis. V.Ö. Szentpétery: Az Árpá
jegyzéke. I. Bp. 1923. 175.sz.
3. Czobor B.: Az esztergomi elpusztult
magyar király emlékezet c.munkából.
4. Czobor B.: Id.m., 4.l.
5. Richard Pocock 1736-ban beutazva a
székesegyház főkapujáról is, utlei
Some Other Countries. London 1743.
Angol utazók Szombathelyen kétszáz
6. Rudera Ecclesiarum Unius Cathedrali
Ecclesiae Divi Stephano protho-mert
descripta donec exurgat Novus Melch
Salamon qui excitat Domino Tabernac
érseki levéltárban. /No.1344.vet.i
8. J.N.Mathes: Veteris Arcis Strigoni

Halapy János

kath. kiáll. a Fókusz

Galériában 1947.

márc. - ápr.

vad

Szabad Nép

1947. márc. 30.

Halápy János

festő

l.

Képművészet

1941. 207. l.

Halápy János

d. Szépművészet

1943. 34. l.

Halápy János

l.

Képm. Múz. Ecl.

IX. 274. l.

277

Kiadom Borbély József
min. főszámtanácsos úrnak
azzal, hogy a bent. nyugta
ellenében Darvas Pál könyv-
kereskedőnek a Könyvtári já-
radalom terhére 154 P 90 ft
kifizetési utalványozom.

Budapest, 1939. okt. 16.

Kerny
elnök

14/pf.

Halápy János

vers

Kossa Ferenc

1947 ápr. 5.

Színház.

(2)

1947. márc. 29

(Halápy János

kiállítása)

(1)

Rómeó és Júlia

1947. márc. 25.

(Bajor + Halápy = líra!)

Nagytekintetü

R Ajánlott Budapest 4 656/b

Müemlékek Országos Bizottsága
Elnökségének,

Budapest.
IX. Hőgyes Endre u.10.

Ajánlott

Halápy János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1958 JUL 23

610

Halápy János kiállítása Balatonfüreden

A balatonfüredi savanyúkút mögött — ahol a napokban állították fel Kisfaludi Strobl Zsigmond bájos mozdulatú női aktját — a SZOT-üdülő széles árkádjai alatt stílusos dekorációként *Halápy János* festményei sorakoznak fel. A Balaton fényei és színei, ezt a címet kapta a talán első szabadtéri kiállítás, s mindazt, amit a Balaton szín- és fényjátékok változataiban nyújt, viszontláttuk Halápy János festészetében. Egyszer a fény intenzív erejétől elkáprázott szem és lélek felfokozott varázslatában, máskor csendesebb, nyugodtabb harmóniákra hangolt ecsettel, de mindig egy olyan művész tolmácsolásában, aki jól ismeri témáját, hiszen ott született azon a tájon, s mint az örök szerelmes, sohasem tud betelni vele. Naphosszat állhatatosan figyeli évtizedek óta s — miközben ellesi a szeszélyes tó titkait — csodálja is, hiszen minden perc soha nem ismétlődő látványt produkál. Kétségtelen, hogy művészetünknek abban a nagy és díszes fejezetében, melyet a Balaton inspirációja teremtett meg, Halápy János fesztészetét férfias érzelmességénél, egyéni látásmódjánál fogva fontos hely illeti meg. Lírával át- meg átjárt valóság tárul Halápy Balaton-képein szemünk elé, de ugyanezt mondhatjuk el rendkívüli fzléssel és mégsem keresetten előadott virágcsendéleteiről. Itt vastagabb, erőteljesebb körrajzba fogja össze a kompozíciót, dús színekkel, eleven ritmusokkal, sohasem közkeletűen, mégis szívhezszólóan vall ezekben a nemegyszer monumentálisan ható virágcsendéletekben az élet szépségéről.

Dutka Mária

tig. Ifen hirdető

ERBE

ompresszióarányú

ktánszámú üzemanyaga

: NAGYOBB TELJESÍTMÉNY!

SZUPERBENZIN-JEGYET!

az alábbi postahivataloknál:

. . . . . 4. Postahivatal

. . . . . 7. Postahivatal

. . . . . 10. Postahivatal

. . . . . 62. Postahivatal

. . . . . 72. Postahivatal

. . . . . 114. Postahivatal

. . . . . 1. Postahivatal

lo, szoba, konyha, kamra, veranda. — 52-es végállomásnál. Kispest, Magyar László u. 7.

Eladó Kispest kertvárosban gyönyörű nyaraló, közműves, kerítve, termő szőlő 200 tőkével, 120-as telek, megközelíthető Nagyvárad térről 30 perc. Érdekl.: IX., Üllői 111. cipész üzlet.

Fél családi ház lakáscserével eladó. Cím: Rákosszentmihály, Baross u. 274.

Ingatlanért, vagy lakásért magányos személyt eltartanék, életjáradékkal. 10 ezer kp. Cím: Kispest, Áram u. 33 Lenárdné.

Beköltözhető tágas kétszobás, üvegverandás, kertes családi ház sürgősen eladó. Pestlőrinc, Nap u. 38. Megtekintés egész nap.

Alkalmi vétel! Új OTP-s, közműves, alápincézett egy szoba komf. házrész 160-as telekkel, 50-es vill. végállomásnál, kertvárosban 70 000 készpénzért, a többi részlet, azonnal beköltözhetően sürgősen eladó. XVIII., Kara u. 5.

szobá
beköl
sürgő
bó
tonsz
ság

Bécsi
hold
csón
Hídás

Eladó
konyh
öl te
fákka
nek,
Beköl
taker
lótól
Gödö
28.

174
adó.
rince
748.

Csepe
kétlak
ház
beköl
eladó

Sarok
egy
lakás
telker
üzem
30 ez
adó.
mosn
de.
547.

Ajtós
sarok
tekez
4—6.

Halápy János

Vasárnap P N. 936. XI. 15.

= **Halápy János kiállítása a Tamás Galériában.** Vasárnap nyílik meg *Halápy* János új képeinek gyüjteményes kiállítása a *Tamás Galériában.* A válogatott kollekció, amelyet ez a rendkívül kulturált, halk és előkelőhangú művész most bemutat, zavartalanul egységes s szerencsésen fejleszti tovább legutóbb prezentált, tiszta festői eredményeit. Mióta utolszor láttuk Halápyt, képei valahogy »megtestesedtek«, anélkül, hogy tárgyiasakká váltak volna. Alakjait és tájait ma is körüllebegi az atmoszféra szürkés-lila formákat letompító fényfátyola, amely alól a kolorista sejtelmes színei álomszerűen villóznak elő, — de azért az egész már mégse merő vízió, hanem átírt emlékképe a valóságnak. Különösen megkapóak költői hangulatban kiteljesedő tájai, *(Virágos rét, Vérmező, Játszótér a Városmajorban, Tabáni udvar, Estefelé, Kulcsi strand, Falu, Füredi templom, Tihanyi öböl),* amelyek ritka-finom színérzékenységgel, szinte zenére emlékeztetve csendítik össze a hamvas kékeket, meleg rőtbarnákat és hervadó zöldeket, valami nyugodt, telizengésű harmóniában. Halápy számára minden csak jelenés a jelenségek világában s ezek a változó, hamar illanó jelenések mintegy állandóvá rögzítődnek komoly és elmélyült tehetségre való művészetében, amelynek java értékeit híven tükrözi ez a kiállítás. —*io.*

Hlalapy János

kol. kiáll. Tamás Galéria

vrd
Z
Ujság 1929. dec. 14.
(e.a.: H. J. és Gádor Istvan kiállítása.)

1037. *II. Rudolf.*

Egész alak, kissé b
támasztott jobb kezében

piros bélésű brokátpalástj
jogart, kinyujtott baljában
tart. Nehéz vértje felett
nyét viseli nyaklánczon. F
szakálla őszbevegyült. In
derekát csatos szíj szorít
lóg. Balról sisak, pajzs é
münket s jobbról, a fara
piros párnán, a német-ról
nyert elhelyezést. Fölül f
zsinórzattal.

Vászon, méretei 221 : 12
400 K. — Az 1906 február 2
1907 február 17-iki 1957–90
(253–907) alapján, mint a
tett 1907 május 2-án. — I
(45–908).

Jegyzet. A belügyminist
megkeresése és a vallás- é
deczember 9-iki 151809 sz.
márczius 28-án a belügymini
képen adatott vissza (671–9
44206 sz. határozat vett tud
a belügyministerium 1912 áp

Halápy János

— **Halápy János kiállítása.** Tul az első ifjusággal járó önkeresésen, ma is csupa művészi nyugtalanság *Halápy János* festészete. A művésznek harminc uj munkáját látjuk a *Tamás Galériában*, minden egyes kép őszinte és közvetlen hangon szól azokról a törekvésekről, amelyeknek jegyében megszületett és ez már magábanvéve is örvendetes manapság, amikor a kép helyett a ... festő szokott beszélni. Halápy az *abszolut festőiség* rajongója, a látott élményt szinekben, fényekben oldja fel, körülbelül abban a szellemben, ahogy azt *Mednyánszkynál* látjuk. Ezzel a nagy mesterrel szineiben is erősen tartja a rokonságot, legkülönb munkáinak (*Üveges verandán, Zöldpavillon, Csclédkorzó, Processzió, Estefelé*) sárgáiban, zöldjeiben, rozsdavörőseiben ugyanis az átszellemültség érezhető, mint Mednyánszky szinmuzsikájában. Persze, Halápy idegesebb, vibrálóbb, maibb, viszont kevésbé erőteljes és szerves. Egészen bizonyos azonban, hogy a formának, rajznak, térnek ez az anyagtalanná való feloldása csak átmenetet jelent Halápy festészetében egy olyan önmagáratalálás felé, amelyben a festői kifejezéssel egyenrangu szerepet kap a mondanivaló külső és belső *organizmusa* is. (*f. j.*)

24/IX 936 Pd

Halápy János

Álomszerű képek szürkéslila köde borong a falakon: vasárnap megnyílt *Halápy* János kiállítása a Tamás-galériában. E mélabús tájképeken bizonytalanná mosódnak el a formák, belévesznek egy *nyugtalanítóan finom*, dekadensen elökelő színképzelet ködös látomásaiba. Ám e ködöket, ez őszies hangulatokat, e kolorista víziókat rendkívüli komponáló tehetség fonja össze *egységgé! Halápy* színképzelete szinte transcendentális a mondanivalói lehelletszerű pianók! De a kompozíciója sokszor valóságos katedrális...

Reppel 1936. XI. 16

Halápy János
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307.
1966 JUL 5.
MAGYAR NEMZET

1021

Halápy János emlékkiállítása

a Magyar Nemzeti Galériában

Képzőművészetünk történetét múlt századi önállósulása óta átszövi egy szivárványszínekből sodort fonál, egy soha meg nem szűnő törekvés, *a Balaton látványának visszaadása*, festői megörökítése. Mészölytől kezdve Csók Istvánon, Vaszaryn át Egry Józsefig — a ma tevékenykedő művészeket is beleértve — alig lehet számon tartani, mennyi remekmű született a Balaton partjain, a sejtelmes tó inspiratív kisugárzásából. Festészetünknek ez a különleges értékű, heterogén ciklusa, hiszen benne csak a téma, a kiindulási pont a közös — vitathatatlanul szegényesebb lenne *Halápy* János életműve nélkül. Most látjuk és érezzük át ezt meggyőzően a művészi pályának egyenletes ritmusaihoz simuló, meggondoltan rendezett, művészetének közvetlen életteliségét, sokoldalúan művelt színes alkotó egyéniségét felidéző emlékkiállításán.

A két világháború között a kritika és a közönség kegyeibe férkőzött festő kezéből nyolc éve hullott ki az ecset. Halálos ágyán is a művészet kérdései foglalkoztatták, utolsó szavai is a festésről szóltak. Bodnár Éva dr., az emlékkiállítás rendezője, hangulatának megteremtője, Halápy nagybetegen készült, utolsó művét külön állványra, kiemelkedő helyre tette. Ezt is olthatatlan szerelmének ajánlotta; ezzel búcsúzott ihlető múzsájától, a Balaton szín- és fényjátékokban tündöklő, ezerarcú világától, amit oly állhatatos lelkesültséggel, emóciókra szomjasan csodált, nézett betelhetetlen szemekkel, kutatta titkait, kifürkészte természetének rejtett vonásait, lélegzetvételének ütemeit, pillanatnyi szeszélyeinek kiszámíthatatlan, káprázatos fordulatait. Búcsú-képén, a derengő, nagy udvarú télideji napkorong kozmikus erőket sejtetően, baljós könyörtelenséggel veszi birtokba a széles tájat, s nagy nekifeszüléssel parázsló fényekkel kavart, laza színörvényeket zúdít a víztükörre. Sok évtizedes, elismert festői munkásság összegezését érezzük a *„Téli nap"*-ban. S ha az utolsó alkotástól nézünk visszafelé a Balaton festészetét egyéni előadással, kifejezésekkel gyarapító életművére, észre kell vennünk, hogy Halápy festői képzeletét nem kizárólag a tetszetős, a színes tükröződéssel dúsított atmoszféra virtuóz visszaadása mozgatta meg. Sokszor szóhoz juttatta a természet drámáját, összeütközéseit, életet és halált.

Kritikusai már a húszas évektől kezdve méltatták a progresszív KUT kiállításain feltűnt tehetség színképzeletének gazdagságát, palettájának zenei harmóniáit. Az évek múltával ezek a művészetét jellemző, meghatározó tényezők elmélyültek, egyéni zamatokban ízesedtek. Egry Józsefen kívül, akihez mély barátság fűzte, egyetlen festőnk életét sem töltötte be annyira a Balaton, mint a Halápyét. Más jóformán nem is érdekelte, csak színei, fényei, virágai, a táj nagyvonalú szépsége. Benne talált meg mindent, önmagát, emberi lényének, világszemléletének a kivetítésre kívánkozó lehetőségeit. Képeinek tartalma, hőse, főszereplője a tóra boruló ég felhővonulataival, amint tetszelegve nézegeti magát a víz tükrében. Olykor karcsú testű vitorlások hasítják, horzsolják a vizet, a „Repülj hajóm" szárnyaló lendületével, máskor magányos alak merül el a táj szemléletében s egy jellemzően ábrázolt mozdulat tartja össze a napfény remegő reflexeitől szétzúzott, egymásba torlódó légies foltokból kialakított kompozíciót.

A *Nemzeti Galéria* terem sorában az emlékezés sugarai most egy teljes festői és emberi portrét világítanak meg, fényesik egy hivatott művészre, aki szívének őszinte hitével adta át magát a Balaton sokszólamú, sokértelmű varázsának. Életművében mintha az évszakok, a táj ritmusváltásainak ütemei ringatnák, hömpölyögtetnék a látomásos, expresszív hevületű, átlényegített, kiérlelt élmények festői áttételeit, a benyomások hamvát őrző friss rögtönzésekkel együtt, a könnyed futamú ujjgyakorlatok, elegánsan odavetett etüdök, a kozmikus ragyogású szonáták szélhajtotta vitorlaversenyében.

Dutka Mária

oldotta meg azokat a nagy szociális problémákat, amelyekből a május—júniusi sztrájkok fakadtak. „Felülkerekedik a tények realitása" — mutat rá a CGT vezetősége, amely ezzúttal *nagyszabású felvilágosító kampányt hirdet* a gaulleista „részvételi" elmélet, a munka és a tőke közötti „kiengesztelődés" leleplezésére. Követeli a sztrájkok eredményeinek megőrzését, a félmilliós munkanélküliség felszámolását.

A nyilatkozat végezetül közli, hogy a fiatalok százezreinek csatlakozására és a fiatalságnak Franciaország életében betöltött fokozott szerepére való tekintettel a CGT novemberben *rendkívüli országos konferenciát* tart, amelyen *a dolgozó ifjúság jogvédelmének és szervezetének problémáit* vitatják meg.

A Francia Bank heti közleménye szerint, amelyet csütörtökön tettek közzé, Franciaország május közepe óta 6,5 milliárd dolláros arany- és valutatartalékának *több mint egyenegyedét* elvesztette — jelenti az *UPI*. Június utolsó hetében a tartalékok 660 millió dollárral apadtak, ami több mint az Egyesült Államok arany- és valutatartalékainak legnagyobb egyhetes csökkenése a dollárt megrázó válságok idején.

Elégedett a kongresszusi előkészületekkel a CSKP vezetősége

Prágából jelenti a *CTK:* Szerdán Prágában ülést tartott a Csehszlovák Kommunista Párt Központi Bizottságának elnöksége. Megvitatta a rendkívüli kerületi pártkonferenciák munkájának eredményeit, a rendkívüli területi pártkonferenciák előkészítésének munkálatait és a pártsajtóval kapcsolatos számos kérdést, s értékelte a CSKP *Dubcek*-vezette küldöttségének magyarországi látogatását.

A pártértekezletek tapasztalatai

Az elnökség megállapította, hogy mint a kerületi pártértekezletek munkája és eredményei bizonyítják, *a párttagok nagy többsége támogatja azt az irányvonalat, amelyet a CSKP akcióprogramja kijelölt.* Az értekezletek jellemző vonása volt a demokratikus szellem, amely megteremtette a nézetek hasznos összehangolásának lehetőségét, és a területi pártkonferenciák küldötteinek *helyes* kiválasztását. A kerületi értekezletek az őszinteség és a bírálat légkörében zajlottak le. A vita folyamán az értekezletek delegátusai teljes támogatásukról és bizalmukról biztosították a CSKP Központi Bizottsága [illegible] nya *teljes támogatást kapott* a szomszédos baráti országtól.

A csehszlovák pártküldöttség magyarországi látogatása megerősítette az ország belpolitikai fejlődése szocialista irányának szilárdságát, továbbá külpolitikai vonalának szilárdságát is, amely az együttműködés további fejlesztését és elmélyítését célozza az összes szocialista országgal a proletár internacionalizmus eszméinek szellemében.

Ez utóbbival összefüggésben a CSKP KB elnöksége megvitatta azt a cikket, amelyet a *Literarni Listy* című hetilap június 13-án közölt *„Szintén egy évforduló"* címmel. Megállapította, hogy *e cikk tartalma ellentétes a CSKP politikájával.* Az elnökség alkalmatlannak és tapintatlannak tartja e cikk közlését, annál is inkább, mivel azt a csehszlovák párt- és kormányküldöttség budapesti tartózkodása idején tették közzé. A cikk közlése előidézhette a testvéri kapcsolatok gyengülését, amely kapcsolatokat pedig nagyra értékelnek Csehszlovákia polgárai, minthogy jól ismerik a magyar nép és vezetői baráti magatartását a csehszlovákiai megújhodás folyamatával kapcsolatban, baráti viszonyát az ország új kormányához és a CSKP új vezetőségéhez.

Új elméleti lapok

A pártsajtóval foglalkozva a CSKP elnöksége úgy döntött, hogy a pártnak a kulturális és politikai kérdésekkel foglalkozó *Kulturni Tvorba* című hetilapját *új marxista hetilappal* váltja fel, amelynek a marxista értelmiség, a művelt munkásság és a párt aktivistái politikai és társadalmi kérdésekkel foglalkozó hetilapjává kell lennie. Az új hetilap a *Politika* címet viseli és legkésőbb szeptember 1-től kell megjelennie.

A *Nova Mysl* című elméleti és politikai havi folyóirat

Önarckép (vegyes technika) A fotó Kovács Tamás fotóművész munkája.

A
Vigadó Galéria
és Halápy Jánosné
tisztelettel meghívja Önt

Halápy János

festőművész
(1893-1960)

születésének 100. évfordulójára rendezett
emlékkiállítás megnyitására
1993. július 2-án pénteken 17 órára
a Vigadó Galériába.
(Budapest V., Vigadó tér 2.)

A kiállítást megnyitja:
dr.Pogány Ö.Gábor
a Magyar Nemzeti Galéria
nyugalmazott főigazgatója

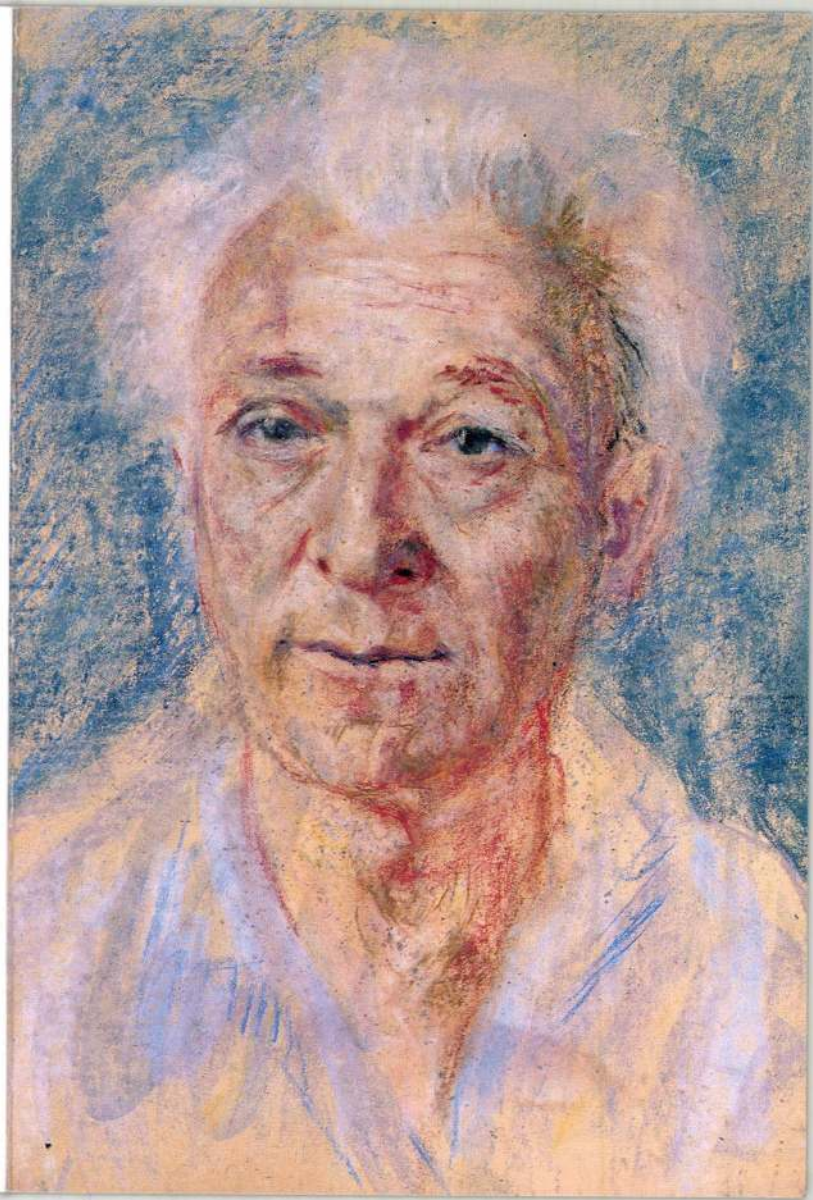
Közreműködik: **Maros Éva** hárfaművész

A kiállítást rendezte: **Kratochwill Mimi**

A kiállítás megtekinthető:
1993. július 18-ig, hétfő kivételével naponta 10-18 óra között

VIGADÓ GALÉRIA

MT Reklámiroda-KUPPA Nyomda

1939 PESTI NAPLÓ II. 20

Halápy János

Pesti Napló 1938 II. 20

KÉT KIÁLLÍTÁS

1.

Halápy János képei

A *Fränkel-szalónban* ma, vasárnap délelőtt nyílik meg *Halápy* János festőművész gyüjteményes kiállítása.

Halápy újabb festészetünk egyik legeredetibb, legegyénibb hangú képviselője, akinek most bemutatott, rendkívül egységes anyaga megkülönböztetett figyelemre tart számot. Első pillantásra megragad *tiszta festőiséget* hangsúlyozó fejlett *színkultú ájával*, amelynek érzelmi velejárója a tárgyi valóságot fátyolszerüen beburkoló *hangulat*. Szürkéslila alaptónusból tompított izzással sejtelmesen előragyogó színek dominálják vásznait. A rajz, a forma, a szerkezet, a tér, a plasztika, mind rajtuk keresztül jut itt képalkotó szerephez. Halápy tájai és figurálisai apró, zsúfoltan kavargó színfoltokból épülnek fel, impresszionista-módra, de valahogy álomszerüen, szinte zenei testetlenséggel elomolva, mintha Reviczky híres verssorát szólaltatnák meg a piktúra nyelvén: A világ csak hangulat! A valóság viziója ez, telítve költői érzéssel, amely nem tud betelni a színek érzéki gyönyörűségével. Bensőséges, férfias lírájú művészet ez, tele az árnyalatok delikát szépségeivel, amelyek úgy maradnak meg a néző lelkében mint egy elhangzott dal emléke.

Különösen megkapó értéke az együttesnek a *Téglahordók*, az *Alföldi aratás*, a *Velencei falak*, az *Ősz a kertben*, a *Processzió*, a *Nagymamák*, az *Ajtóban álló*, egy lovaskép és egy ülő akt. Bennük tetőzik Halápy elmélyült tehetségének minden festői eredménye.

Halápy János

Nicill. Bp. Vigadó G. 1993. júli. 18 -

ism. Kátay Jozef: A Balaton festője.

= M. Nemet, 1993. július 16. 11. cl

1992. október III. évfolyam 10. szám

4 *Óbuda nincs messze. A Fővárosi Képtár új állandó kiállítása*

00 *A Patkó Imre-gyűjtemény*

00 *Tapintatos egyensúly. Képtár Balassagyarmaton*

00 *A Paksi Képtár*

00 *Halász Károly festő, szobrász, művésztelep- és képtáralapító*

00 *Rácmolnár közhelyszótára*

00 *Design Barath... Baráth Ferenc plakátjairól*

00 *„Zöld" plakátok. 30 plakát a Földért*

00 *A kisértés. Mindennapi környezetünk új vizuális eleme: az óriásplakát*

00 *Olasz barokkrajzok a Szépművészeti Múzeumban*

00 *Utólagos, de nem megkésett megemlékezés Nemes Lampérth Józsefről (1891—1924) szegedi emlékkiállítása alkalmából*

00 *„Együtt élni a művészettel — kívánhatunk-e többet?" („To be with Art is all we ask")*

„Gand G 1970" Gilbert és George: A világegyetem

Halápy Jenő

szerepelt a Tamás Galéria akvarell-

kiállításán.

PM 1935. X. 6.

HALÁPY János

Hegedűs-zenés Mű-V.

Kenessei András

Halápy János emlékkiállítása

Magyar Hírlap 1985. júli 9. 6.

pedig igyekeznek kiküszöbölni őket megszokott környezetükből. Az ellenszenves szereplők színpadi elhelyezését a repini elveket követő szovjet szocialista realizmusban hasonlóképpen oldották meg. *I. I. Brodszkij: A 26 bakui népbiztos agyonlövetése* (1925) mellett a leghíresebb ilyen kép *B. V. Joganszon: A kommunisták kihallgatása* (1933), amelyen a kemény kiállású fiatal párnak hatásos ellentéte a vallatók ernyedtsége. A festő két tisztet szemből ábrázol, a sötét arcokon kívül közvetlen kritikai eszközök a lenyalt haj, a cigaretta, a kutyakorbács és a csíptető, a festés idején már letűnt kor relikviái. A harmadik – érezhetően magasabb rangú – tiszt a nézőnek háttal íves támlájú karszékben ül, a képi feszültség fényes tarkója és a megvilágított arcú férfi között alakult ki. Tíz évvel később *Sz. V. Geraszimov* egy náci katonát durva mozdulatával, lesült „egybenyakával", a fiáért kiálló asszonyt megvető tekintetével jellemez (*A partizán anyja*, 1943).

A *Tovariscsi, konyec*! hangulatát előlegezi a *Kukrinyikszi* művészcsoport által készített *A régi gazdák* hármaskép (1937) zárólapja. A gyáros menekülése képen az íróasztalnál rakodó (tipikusan kövér) tulajdonosnak (tipikusan kövér) tisztje éppen behozza kabátját, kalapját. A mértani középpont a katonagallér felett meggyűrődő tarkó.

A fenti epikus megoldásokkal ellentétben *Derkovits Gyula* harmincas években ábrázolt alakjainak társadalomkritikája áttételesebb – a helyzet nem mindig ad értelmezési kapaszkodót –, ugyanakkor a figurák lecsupasztítottsága egyértelművé teszi a jelentést. A polgári panoptikum bábuit már *George Grosznál* megcsodálhatjuk, előbukkannak *A társadalom támo-*

HALÁSZ JÁNOS

Velencei falak 1937

XV. Országos Akvarell Biennálé
Eger 1996
Tálasmol. kiá
Ifjúsági Ház

HALÁPY János

PAPP Zoltán: Halápy János, a Balaton festője. =
Magyar Hírlap,1993. febr.4. 15.ill.

HALÁPY János

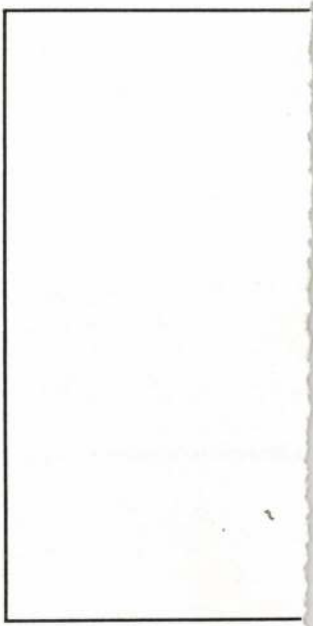
HALÁPY Lili: A Halápy-emlékszoba. = Magyar Nemzet, Lv. évf. 155.sz.1992.július 2. 16.p.

Neural Computing
Systems Laboratory

HALÁPY János

kiáll. Bp., Vigadó Galéria, 1993

ism. VADAS József: A Balaton impresszionistája. = Magyar Hirlap, 1993. aug.4. 13.

Baráth Ferenc: Örkény István: Tóték/The Tót family, 1986

képbe transzponálja a kiadott és előadott irodalmi műv
ket, ezáltal aktív résztvevőjévé válik egy többnyelvű c
ság gazdag kulturális életének. Plakátjain kirajzolód
az Újvidéki Színház profilja, mely a XX. századi iroc

HALÁPY János

ECSERY Elemér: A Balaton festőpoétája. =
Új Magyarország, 1993. február 5. 10. ill.

Halápy János

A Nyilas csillagkép jegyében

A hűségről egy hűtlen világban

Nyolcvanhét éves *Halápy* Lili. A napokban vette át a rubindiplomáját a Színház- és Filmművészeti Főiskolán, ahol a gólyákkal együtt mondta a fogadalom szövegét. Barátai hozták le tolószéken a harmadik emeletről – lift nincs –, ahol raboskodik, mert combnyaktörése óta nem tud kimozdulni a lakásából. Halápy Lilit mint a „Nyilasok" szeretett vezérét ismertem meg. A Nyilas hölgykoszorút vagy három évtizede *Dutka* Mária művészettörténész, a Magyar Nemzet művészeti kritikusa alapította. A tagság feltétele a születési dátum volt, a Nyilas csillagkép jegyében, november 23. és december 21. között kellett a világra jönni. Bár az alapító a „Nyilasok" egyenrangúságát hirdette meg, mégis válogatott. Úgymond a nemes Nyilasokat tömörítette, akiket a szabadságvágy és a fantázia jellemez, képzeletüket pedig jóra fordítják. Nem úgy, mint a nemtelenek, a fékezhetetlenek és a hazudozók. Dutka e tulajdonságokon kívül még azt is elvárta, hogy a hölgyek szeressék a képet, a zenét, a könyvet. Elég, ha szeretik, műérteni nem kell. Mi, „Nyilasok" – engem is befogadtak – nem voltunk kékharisnyák, és hogy, hogy nem, bár különböző „istállókból" érkeztünk, jól éreztük egymással magunkat.

„Mi, Nyilasok", játszadoztunk a szó kettős értelmével. Amikor megalakultunk, a lapok még nem közöltek horoszkópot, így a Nyilas fasisztát jelentett. Telefonon Nyilas testvérnek szólítottuk egymást, hergelve azokat, akik lehallgatják beszélgetésünket. Bizonyosság volt vagy hiedelem csupán, újságírókörökben az adott presztízst, ha az embert „megfigyelték".

A Nyilas-összejövetelek színhelye is izgalmas volt: a Hopp Ferenc Kelet-ázsiai Múzeum.

Halápy János: A tihanyi templom, 1950

Dutka férjének, *Mihalik* Sándornak, a Nemzeti Múzeum igazgatójának itt volt a szolgálati lakása. A lépcsőt, amely hozzájuk vezetett, egy kivont kardú szamuráj és egy indiai istenség vigyázta. A lakás pedig a modern festészet múzeuma volt. Dutkáék nagyszerű gyűjteményének adott helyet.

Dutka halála után Halápy Lilit választottuk vezérünknek. Egy örökösen perben álló, lázadó után egy harmonikus, békét teremtő egyéniséget. Dutka nem tudta elfogadni azt, hogy előírták neki, mi a szép. Nem volt hajlandó dicsérni a realizmust semmibe vevő szocreált. Hogy, hogy nem, Halápy Lili férjét, Jánost ugyanezért száműzték tíz esztendeig a művészeti életből. Halápy János szerényen a Balaton riporterének nevezte magát, holott *Körner* Éva szerint a tó áhítatos és ihletett prófétája volt, aki, mint *Pogány* Ö. Gábor írta róla, a „szépet festette szépen".

Halápy Lili vezérlésével és vendéglátásával a „Nyilasok" múzeumból múzeumba kerültek. Helyesebben: ismét muzeális tárgyak közé. Mert azokba Lili életet lehelt, és a barokk angyalkát ábrázoló szobor, az ódon muranói kehely és a biedermeier varróasztalka egy otthon dísztárgyává változott. Az se szólt a meghitt hangulat ellen, hogy minden szoba falán minden korszakból való, minden technikával alkotott Halápy-képek vettek körül bennünket.

Lili gyerekkorától színésznőnek készült. Tizenhat évesen nyert felvételt a színiakadémiára. Pécsett, Szegeden és Kassán *Bojár* Lili néven volt vezető prózai színész, drámai szende és hősnő szerepkörben. Eljátszott minden szerepet, amire vágyott. Nagyon jó kritikákat kapott, és ami feltűnt, olyan tisztelettel írtak róla, mint a Nemzeti Színház idős, drámai hősnőiről. Megemlékeztek rendhagyó életmódjáról. Nem fogták ki a lovat hintajából, nem itták a pezsgőt cipőjéből. A Homokóra című szegedi folyóirat azt írta róla 1929-ben: „Privát passzióból szerepeket tanul, angol nyelvórákat vesz, s eredetiben tanulja a francia modernek. Művészettörténeti tanulmányokat folytat." Lili ma fűzi hozzá:

– Kiskoromtól kezdve a múzeumok szerelmese vagyok.

Ezerkilencszázharmincegyben Pesten próbálkozik. A Teréz körúti színpadhoz szerződik.

– Ott a női szereplőket arra szánták, hogy végszavazzanak Salamon Bélának. Egy kabaréjelenetben szobalányként kaptam egy mondatot: „Isten hozta, Salgó úr." Salamon így okított: „Mondja természetesen."

Lili több változatban előadja a mondatot. A választékból Salamonnak a leghamisabb, legcsinálta bb tetszett.

– Talán őmiatta lettem Bojár, mert Salamon Lídia volt a becsületes nevem. Vagy Bajor Gizi iránt érzett rajongásomból választottam a művésznevem? Már nem tudom.

Hogy a végszavazásért kárpótolja magát, versmondó esteken lépett fel. Nem olvasta, mondta a verseket, hogy a közönség szemébe nézhessen, és kontaktust találjon vele. Talán ez is használt kitűnő kapcsolatteremtő képességének. Szereti az embereket, és azok viszontszeretik.

Halápy Jánossal 1933-ban ismerkedett meg. Szerelem volt az első látásra. Olyan nagy szerelem, hogy Lili feladta színésznői karrierjét, mert Halápy szerint csak élvonalbeli színésznőnek érdemes lenni. Élvonalbeli az idő tájt azonban csak vidéken lehetett volna, és Halápy budai lakos volt. A kezdet kezdetén kijelentette, hogy másodszor nem nősül, első feleségétől, Violától, az író és irodalomtörténész *Hatvany* Lajos lányától elvált. Első házasságát két rendszer is megtorolta. Hol elbocsátották tanári állásából, hol megakadályozták, hogy kiállítsa műveit. *Horthyék* azért haragudtak Hatvanyra, mert az őszirózsás forradalomban a Nemzeti Tanács tagja volt, *Rákosiék* azért, mert bárónak és egy nagytőkés fiának született. Hatvanynak előbb „bocsátottak meg" – jutalmazták Kossuth-díjjal –, mint Halápynak. Igaz, a festő még rátett egy lapáttal.

Nos, Lili vállalta az élettárs és a művészeti kritikus szerepét. Halápyhoz költözött a városmajori falusi házba, amelynek szénapadlása a festő falusi gyerekkorára emlékeztetett. Lilit szülei kitagadták – később megbékéltek –, és az úgynevezett társaság kiközösítette. Megaláztatásait látva, Halápy csakhamar kötélnek állt, és elvette feleségül. Ekkor kezdődött a festő életének legtermékenyebb időszaka, ami a háborúig tartott. Kiállítást kiállítás követett. Életükben egyébként a bő és szűk esztendők váltakoztak. Barátokban azonban sohasem szűkölködtek. A múzsák kegyeltjeivel voltak jóban. Halápynak depressziós időszakai is voltak, amikor nem vett ecsetet a kezébe, és reggeltől estig hegedült. Hegedűművész is lehetett volna. Innen ered festészetének zeneisége, amit kritikusai méltattak?

– Minden percet sajnálok, amit nem vele töltöttem – kesereg Lili.

Elvesztegetett időnek tartja, hogy a második világháború kitörésekor egy gyors- és gépírónői tanfolyam elvégzése után állást vállalt, és németórákat adott. Mert valamiből élni kellett, és a háborúban hallgatnak a múzsák. Halápy János fő foglalatossága akkoriban az volt, hogy a zsidóknak iratokat szerezzen és búvóhelyet találjon.

A háború után Halápyék tanításból éltek. A festő rajzon kívül oroszt is oktatott, az első világháborúban öt évig Szibériában volt hadifogságban. Ott tanult oroszul, és '42-ben nyelvórákon frissítette fel a tudását. Lili angolórát adott. Előteremtették a pénzt festékre és vászonra. Minden szép és jó lett volna, ha Halápy nem vágja el magát, megtagadva az 1949-es nagy orosz kiállítás festményeinek a méltatását.

– Ezzel tíz évre kitiltotta magát a magyar művészeti életből – kommentálja Lili –, *a szövetségbe se vették fel. A műcsarnoki magyar képzőművészeti kiállításokra nem fogadták el a képeit. Én ismét munkába álltam. Ráadásul mindehhez balatonfüredi műteremlakásunkat is államosították. Mi egy garázst alakíttattunk át műteremmé. Ekkor kapta Halápy első infarktusát.*

Lili 1959 nyarán hat hétig a londoni egyetem nyári angol tanfolyamán vett részt. Egy július 30-án kelt levélben férje arról számol be, hogy az alap már ötödször utasította vissza. „Utálattal gondolok a művészetre", ahol ennyi kínlódás után nem lehet megkeresni annyit, amennyit egy utcaseprő kap.

Depressziójából az ragadta ki Halápyt, hogy ígéretet kapott egy kiállításra a Csók Galériában. Ez végül a sokkal kisebb Fényes Adolf Teremben nyílt meg. Óriási siker volt. Ezután vidéki vándorkiállításokat ígértek a művésznek, aki anginás rohamai ellenére készült rá. Festett. Aznap, amikor az alap zsűrijét várták, hogy kiválogassa a képeket, egy lemondó telefon érkezett. Közölték: most volt kiállítása, nincs mód egy újabb tárlatra. Ez volt a halálos ítélete. Ezerkilencszázhatvan február 13-án bevégeztetett.

Lili eltemette, és a munkába menekült. Műfordító lett. Azon kevesekhez tartozott, aki magyar szerzők műveit – *Gárdonyi, Mikszáth, Nagy* Lajos, *Palotai* Boris, *Szabó* Magda novelláit, *Szerb* Antal Pendragon-legendáját – ültette át angolra. Tolmácsolt is az idelátogató híres művészeknek. Sajtókonferenciákon hasznát vette színészi gyakorlatának: jól artikulált. Nos, a külföldiek, akikkel együtt dolgozott, rendre megszerették. Levelezett velük, meghívták magukhoz. Bejárta az angol nyelvterületet.

Dáliák, 1957

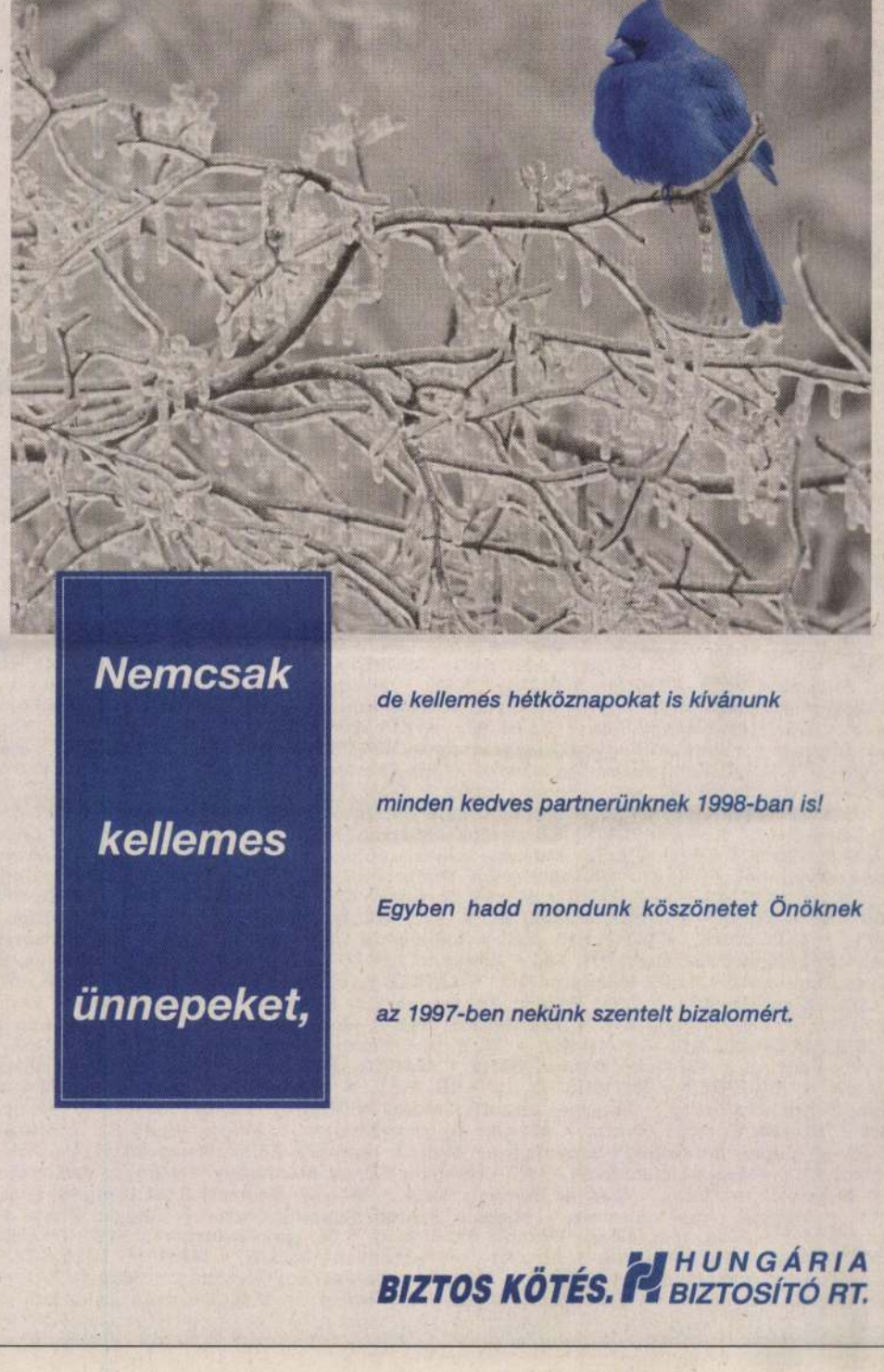
– Ekkor tanultam meg, hogy hányféleképpen lehet angolul beszélni, és milyen különböző a szóhasználat Walesben és Texasban. G. B. Shaw mondta – nem pontosan idézem –, hogy engem egy dolog választ el az Egyesült Államoktól: a nyelv.

Sikeres műfordítói pályája ellenére fő foglalkozása Halápy János menedzselése volt. Könyvet írt róla, és az ő munkásságának is köszönhető, hogy a festőnek halála után több kiállítása volt, mint életében.

Halápy Lili a harmadik emelet rabságában sem vonult ki az életből. És maradtak barátai, vannak látogatói. Rádiót hallgat, mert a betűket már nem jól látja. Írt egy angol életrajzi lexikon szerkesztőjének, mert kihagyta a nemzetközi gyűjteményből a legnagyobb magyart, *Széchenyi* Istvánt. Levélben megdicsérte az Amerika Hangja angol nyelvű adását. Ők válaszoltak, és két ajándék könyvet küldtek a „kritikusnak". Engem méltatlankodva felhívott, hogy a rádió egyik adásában durván leértékelték *Zilahy* Lajost. Egyszer azért telefonált, hogy mondjam el neki, mi az autizmus, majd azt akarta megtudni, hogy a *Palló* nevű karmester, akinek annak idején külföldön is látta a plakátját, rokona-e *Palló* Imrének, aki az Operaház örökös tagja volt. S mint Nyilas-testvérnek, beszámolt legszebb születésnapi ajándékáról.

– Vaktában kinyitottam a rádiót. Éppen Gluck Orfeójából a boldog lelkek táncának hegedűátiratát játszották. Ezt János is gyakran előadta. Egyik motívuma volt a füttyjelünk. Nem kétséges, Halápy üzent nekem, hogy ne aggódj, minden rendben van.

Kovács Judit

„ÁSVÁNYRÁRÓ 2000" Term. Ker. és Szolg. KFT • „Remény" Nógrád Megyei Önkorm. Csecsemő • „V8" Turbó Diesel Kft. • '96 Kft. • 10-10 Ingatlanforgalmazási Kft. • 1956-os Magyar Forr. Tört. Dok. Közalapítv. • 3S Bútorszalon SZ AND C Ker. Kft. • 5 Kontinens Utazási Iroda • 5-let 99 Kft. • 504. Sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet • 626. Szakképző Iskola • A-Z Autó Kft. • A. É. Alapítvány • A. M. Számplast Bt. • A. S. T. Italtrade Kereskedelmi Bt. • ABN-AMRO (Magyar) Bank Rt. • ACÉLGYÁR RT. • Ádám Zoltán önálló végrehajtó • Adler Kertészeti Áruda • Adrienn Bt. • AE Agrár Európa Kft. • AEG HUNGÁRIA KFT. • AEG UNION KFT. • ÁESZ Egri Igazgatósága • ÁFEOSZ • Affentaller Bt. • AG-ÉL Kft. • Agapé Alapítvány • AGRÁRSZÖVETSÉG-Nemzeti Agrárpárt • AGRIA BA-MAT Kft. • Agrichem (H) KFT./Ltd. • Agrikon Solt Rt. • Agro-Fém Kft. • AGRO-M Rt. • Agro-Techno Kft. • AGROIL Kereskedőház Rt. • AGROKER ALKATRÉSZ Ker. és Szolg. KFT. • AGROKER RT. NYÍREGYHÁZA • Agroline Kft. • AGROMAT GÉPIPARI ÉS SZOLG. KFT. • Agropatent Kft. „F. A." • AGS Budapest Kft. • AHICO ELSŐ AMERIKAI-MAGYAR BIZT. RT. • AIESEC Magyar Közgazdászhallgatók Egy. • AIR-PATROL KFT. • Ajka és Térsége Inkubátorház Kht. • AKADÉMIA KIADÓ ÉS NYOMDA • Akadémia Kiadó Rt. • Akkord Rt. • Alapítványi és Magániskolák Egyesülete • ALCOA-KÖFÉM Kft. • ALEX VÁLLALKOZÁS, Karai Csaba • ALFA KERESKEDELMI RT. • ALFA TOURIST • ALFA-OMEGA Ipari Gépkésgy. Ker. Kft. • Alfa-Therm Bt. • Alfacont Szabályozástechnikai Gmk. • Alföld Fűszért Rt. • Állami Közúti Műszaki és Inf. Közh. Társ. • Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelet • ÁLLAMI PRIVATIZÁCIÓS ÉS VAGYONKEZELŐ RT. • Alpesi Mg. Szövetkezet • ALPLA MŰANYAG CSOMAGOLÓIPARI KFT. • Alpok–Adria Forwarding Tourist Trade Ltd. • Alpok–Adria Kft. • Általános Vállalkozási Főiskola • ALTEK Kft. • AMBRUS Tejtermelő BT. „FA" • AMCO Csomagolástechnikai Kft. • AMERIKAI HÁZ KFT. • AMEROPA Nyelviskola • Amitext Kft. • Anacapri Travel Kft. • ANAS Mezőgazdasági Szövetkezet • Andornaktálya Polgármesteri Hivatal • Ankerbrot Magyarország Rt. • Antea Temetkezési Kft. • Antel Kft. • Anyanyelvápolók Szövetsége • Apáczai Csere János Alapítvány • Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskola • Apáczai Kiadó Kft. • APEH SZTADI Számítást. és Adóelsz. Int. • APIKER BT. • ÁPISZ KERESKEDELMI RT. • APM Gazdasági Tanácsadó Kft. • Apponyi Sándor Szakképző Iskola és Kollégium • AQUA PONT • Aquapol 3000 Kft. • ARAL HUNGÁRIA KFT. • ARANY OROSZLÁN KFT. • Arany-kapu Rt. • ARBOR 95' Kft. • Arcades Kft. • Architekton Építő és MŰemlékfelújító Rt. • ARENT FOX • ARGENTA REAL KFT. • Argó Kft. • Arnold Gold Kft. • Árpád Gimnázium és Óvónőképző Szakközépisk. • Arrabona Rt. • ASG-KER Kft. • Astra Pharmaceuticals Kft. • Aszófő Község Önkormányzata • ÁSZSZ Informatikai Rt. • Athenaeum Nyomda Rt. • Atlanti Szerszám Kft. • ATLAS-BAU KFT. • ATLASZ BIZTOSÍTÓ RT. Életbizt. Igazg. • Austenit Acélöntöde Rt. • AUSZTRÁL OKTATÁSI KÖZPONT • AUTENT RT. • AUTÓ SÓS HATVAN • Auto-Cad Profi • Autó-Materiál Kft. • Autóker Gamma Kft. • AUTÓKUT Autóipari Kutató és Fejlesztő Rt • AVANTGARDE IDEGENFORGALMI ÉS KER. KFT • AVI-KER '97 Bt. • B & F Graz Építőip. és Ingatlanközv. Kft • B. N. I. Szolgáltató Bt. • B. S. Agrár Kft. • B. Vill. Kereskedelmi és Szolgáltató Bt. • BA&BL Kft. • Bács-Kiskun M-i Önkorm. Vagyongazd. Csop. • Bajai Épületasztalos és Faipari Rt. • Bákány Centrál Kft. • Bakony FÜSZÉRT • Kereskedelmi Rt. • Baks Község Polgármesteri Hivatal • Balassagyarmati Fémipari Rt. • Balaton Polimer Kft. • Balaton Volán Személyszállítási Rt. • Balatonfüred Város Műv., Okt. és Sport Oszt. • Balatonszárszó Polgármesteri Hivatal • Balatonszemes Község Önkormányzata • BÁLINT BT. • Bálint György Alapítvány • Bán, S. Szabó & Partners Ügyvédi Iroda • Bányászati Acélszerkezeti Kft. • Baranya Megyei Közgyűlés Gazd. Ell. Szer. • Baranya Megyei Vízmű Vállalat V. A. • Bárczi Gusztáv Gyógyped. Tanárképz. Főisk. • Bau Kerámia Szaniter Kft. • Baumix Kft. • BAVIMPEX KFT. • BÁZISMAG KFT. • BBC World Service Hungarian Section • Bécs–Budapest Szupermaraton Szerv. Biz. • BEFAG RT. • BEG Raktártechnikai és Logisztikai RT. • Belvárosi Vendéglátó Kft. • Benedek Elek Pedagógia Főiskola • Benelux Tours • BENZOL KFT. • Bercsényi Miklós Szakközépiskola • Béres Ipari Termelő Kft. • Béri Balogh Ádám Gimnázium és Kollégium • Berze Iskolafejlesztési Alapítvány • Berze Nagy János Gimnázium és Szakiskola • Berzsenyi Dániel Evangélikus Gimnázium • Béta Lizing Rt. • Beti-Plast Kft. • Bezerédy István Szakközépiskola • Bio Control Bt. • BIO KAPTÁR Szövetkezet • Biokultúra Egyesület • BIRÓ Kereskedőház Rt. • Bittner & Partner Rt. • Bizalom Vagyonvédelmi és Szolg. Rt. • BIZOMÁNYI KERESKED"HÁZ ÉS ZÁLOGHITEL RT. • Biztonságpolitikai és Honv. Kutatások Alap. • BKE Vezetőképző Intézet • BKV Építési és Gépészeti Szolgáltató Kft. • BKV Építési Igazgatóság • BME Ipari Menedzsment és Váll. gazd. Tansz. • BMK Budapesti Művelődési Központ • Bodapest Intersped Hungary • Bőgér József Nyomtatványbolt • BONBON HEMINGWAY • BŐR- ÉS CIPŐIPARI EGYESÜLÉS • Bornemissza Gergely Szakképzési Int. • Borsod Megyei MTESZ Technika Háza • Borsodi Energetikai Kft. • Bp. Főv. XII. Önkorm. Egészségü. Alapell. • Brimex Kft. • British–Hungarian Training & Educat. C. • Bross Holding Rt. • Budajenő Község Önkormányzata • Budakeszi Polgármesteri Hivatal • Budaörsi Vegyipari Szövetkezet • Budapest Bank Rt. • BUDAPEST FILM Kulturális Szolg. Kft. • Budapest Főpolgármesteri Hiv. Kult. Ügyo. • Budapest Főpolgármesteri Hiv. Vagyonkezelési Ügyo. • Budapest Főv. XII. ker. Önk. Ker. Vezetőgon. • Budapest Főváros Főpolgármesteri Hiv. • Budapest Főváros Levéltára • Budapest Főváros Városháza Sajtóiroda • Budapest Főváros XI. ker. Önkorm. GAMESZ • Budapest Főváros XI. ker. Önkormányzat • Budapest Főváros XII. ker. Önkormányzat • Budapest Főváros XVI. ker. Önkormányzat • Budapest Szőnyeg Kft. • Budapesti Baár-Madas Reform. Gim. • Budapesti Bábszínház • BUDAPESTI ELEKTROMOS MŰVEK RT. • Budapesti Erőmű Rt. • Budapesti Húsipari Rt. • Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara • Budapesti Klarinét Center Bt. • BUDAPESTI KOMMUNIKÁCIÓS RT. • Budapesti Közgazdaságtud. Egy. Rektori H. • Budapesti Külker. Okt. és Továbbképz. Kft. • BUDAPESTI MŰSZAKI EGYETEM • Budapesti Művelődési Központ • Budapesti Operabarátok Egyesülete • Budapesti Porcelángyár • Budapesti Tanítóképző Főiskola • Budapesti Temetkezési Intézet Rt. • Budapesti Terézvárosi Polgármesteri Hiv. • Budaprint • Budavári Önkorm. Bp. Főv. I. ker. Polg. Hiv. • BUDGET RENT A CAR • Buyasset Rt. • BVM Szobeton Kft. • C. OLSTHOORN KFT. • C. B. A. Magániskola • C. Electricbau Rt. • CAOLA • Cap Gemini Magyarország Kft. • CAR-CHEM KFT. • Cargo System's Kft. • CARTOGRAPHIA KFT. • CARTOGRAPHIA KFT. • CARTORANJE KFT. • CASH Rt. • CASUS Alapítvány a Kortárs Művészetekért • Cédrus Kft. • Cédrus Park Rt. • Cég Info Kft. • CEGLÉDI AUTÓJAVÍTÓ ÉS KER. KFT. • CÉGSZERVIZ BT. • CÉGSZERVIZ CSAPAT KFT. • CÉL Gazdasági Rt. • Celsius Bt. • Central European University • Centrum Áruházak Vállalat f. a. • Chesterton Hungary Kft. • CHROMSTAHL KFT. • CIB Hungária Bank Rt. • Citroën Hegedüs Kft. • City Teher Fuvarozó Kft. • Cívis Papír Kft. • CMB Holding Kft. • CÖDOKO Léti Alapítvány • CÖDOKÖ Zsidó Szociális Nevelési Alap. • College International Kft. • Colmet Kft. • COLONIA BIZTOSÍTÓ RT. • Commerzbank (Budapest) Rt. • Comp-Travel Utazási Iroda • Computer Books Kiadó Kft. • Concorde Holding Rt. • CONCORDE TRAVEL • Concordia Közraktár Ker. Rt. • CONFLEX KFT. • Coopinform Oktatási és Tanácsadó Rt. • CORPUS-REX Kft. • Correct Papír Kft. • Credicet Rt. • Credit Plussz Kft. • Creditanstalt Értékpapír Rt. • CWG Hungary Kft. • Czipó Tamás • Csalogány Rt. • Csapó Dániel Középiskola és Kollégium • CSEMEGE JULIUS MEINL RT. • Csepel Művek Ruhaip. Gép- és Kerékgy. V. • CSEPELI KOVÁCSOLÓ GYÁR • Csepeli Piért Kft.-Kapos Papír-Írószer • Csokonai Vitéz Mihály Reform. Gimnázium • Csongrád Megyei Víz- és Csatornamű Váll. • Csongrádi Megyei Állami Közhasznú Társ. • Csörgő Csaba • Csorvási Gyula • CSŐSZ TÓTH KFT. • CSŐSZER BERENDEZÉSEKET SZERELŐ RT. • D-Tech Kft. • DACH-BAU KFT. • Dalmandi Mezőgazdasági Rt. • Dányi Agrár Termelő és Szolg. Szöv. • Darázs Kft. • DATABOX Kft. • Dataplan Rt. „F. a." • Debreceni Hőszolgáltató Rt. • DEKO-APPLE Kft. • Dél-Magyarországi Gabonafeld. RT. • DELACHER Co. Transport Kft. • Déldunántúli Gázszolgáltató Rt. • Déli Városkapu Kft. • Délprodukt Kft. • Delta Kft. • Dénia Kft. • Determin-Lizing Kft. • Deutsche Schule Budapest • Diana Kereskedelmi és Szolg. Szövetkezet • Diego-Dima Kft. • Dima Kft. • DIRECTCONTACT BT. • DKV Debreceni Közlekedési Vállalat Rt. • DL. STAHL KFT. • DMN Magyarország Kft. • Döki Design Kft. • Dom Építőipari Rt. • Domb-Invest BT. • DOMI TOURS BT. • Dorog Város Polgármesteri Hivatal • DOROGI HULLADÉKÉGETŐ KFT. • Dorogi Infrastruktúra Kft. • DOTE Tanulmányi Osztálya • Dózsa Termelőszövetkezet • DÓZSAFORG Kft. • Dr. Bókai Judit • Dr. Haidekker Péter • Dr. Stange International • Dr. Szabó Ervin egyéni vállalkozó • DR. BÉRES ISTVÁN ügyvéd • Dr. Dobrovka Jánosné • Dr. Dűrgő József egyéni ügyvéd • Dr. Farkas Zsolt • Dr. Rezessy Béla • DR. VOLLAY FERENC felszámoló • Dráva Parkett Kft. • Drift Építőipari, Ker. és Szolg. KFT. • DUNA CLUB SZENTENDRE SZOLGÁLTATÓ RT. • Duna Plaza Kft. • DUNA TELEVÍZIÓ Kereskedelmi Irodája • Duna-Dráva Cement- és Mészművek Kft. • DUNAFERR CENTER DUNEX KFT. • DUNAFERR Épületgépészeti Kft. • DUNAGÁZ RT. • DUNAI CEMENT- ÉS MÉSZMŰ KFT. • Dunatáj Term. és Szolg. Szöv. • Dunaújvárosi Munkásszövetkezet • DUPAREC KFT. • Duráncsik Műszaki BT. • Dyckerhoff Építőanyag Kft. • Easy Call • Ében Bútorház Kft. • Éber Bt. • ÉDÁSZ Rt. Tatabányai Üzletigazgatóság • ÉDÁSZ RT. Győri Üzletigazgatósága • Egészséges Nemzedékért Alapítvány • Egészségügyi Szakiskola • ÉGV Erőgép Kft. • EGYETEMI NYELVISKOLA • EHISZ Ipari és Szolgáltató Rt. • Eke-Hegyes Bt. • ÉKM Autópálya Rt. • EL-ZOR Utazási Iroda • Electraplan Kft. • Elefánt Bútorház • Elektro Computer Rt. • Elektro Markt Kft. • Elektro Z Kft. • Elektropack Kft. • ÉLETFA EGÉSZSÉGVÉDŐ BT. • ELITEXPO KFT. • ELMA RT. • ELMKA RT. • Élő Nyelvek Szemináriuma • Első Hazai Faktorház Rt. • Első Német Értékpapír Kft. • Első Rendőri Kieg. Nyugdíjpénztár • ELSŐ VEGYI INDUSTRIA SZÖVETKEZET • ELTE Bölcsészettud. Kar Dékáni Hiv. • ELTE BTK. Gazdasági Osztály • ELTE Kísérleti Gyakorlóiskola • ELTE Térképtudományi Tanszék • Elzett Sopron Felületkezelő Kft. • EMAB RT. • Első Magyar–Angol Bróker Rt. • Emelőgép és Daruszerviz Kft. • EMFI Trade Kft. • ENAMIKÉ Kft. • ENERGOSZERVIZ Kft. • ENTESZT Energetikai Szolgáltató GMK. • ÉP-TOTÁL KFT. • Építésügyi és Tájékoztatási Központ Kft. • ÉPÍTÉSÜGYI TÁJÉKOZTATÁSI KÖZPONT KFT. • Épszerk '83 GMK. • Equilor Befektetési Rt. • EQUILOR RT. • ERAVIS SZÁLLODA ÉS VENDÉGLÁTÓ RT. • Erdélyi Körök Országos Szövetsége • Érdi Építő Rt. • Erdőhorváti Polgármesteri Hivatal • Erdőtelki-Tenki Agrárszövetkezet • ERFOREX RT. • ERLAVILL BT. • ERŐKAR RT. • Értelmi Fogyatékosok Orsz. Szöv. • Esajké és Tsa. Kft. • ESBETA Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. • Esélyt a Tanulásra Közalapítvány • Észak Piért Rt. • Észak-Dunántúli Áramszolgáltató Rt. • ÉSZAK-DUNÁNTÚLI TÉGLAIPARI RT. • Észak-Pesti Ingatlan és Térségfejl. Rt . • Északtej Tejipari Rt. • ESZIK OPTIKA • ETV-ERŐTERV Rt. • Euro Info Service • Euro-Contact Business School • Euro-Elzett Kft. • EURO-PROFIL RT. • Euro-Shipping Kft. • EURÓPA KÖNYVKIADÓ • Európai Utazási Biztosító Rt. • Euroshow Kft. • Eurosi Utazási Iroda Kft. • Eurosped Kft. • EUROSZIG KFT. • Eurovill Profi Kft. • Evernia Kereskedelmi Rt. • EVETEXT KFT. • EX HORTO KFT. • Ex-Cortex Rt. • Ex-Textiel Rt. • Expo Travel Kft. • EXTRACTUM-PHARMA RT. • EXTRUDER KFT. • Extrudertechnika BT. • Ezüsthajó BT. • Faraday Ker. és Szolg. Kft. • Farkas Adrienne • Farkas Edit Gazdasszonykép. Szakk. Iskola • FARKAS PÉTER • Farkasréti Mindszentek Plébánia • FÁV-KER Kft. • FEB '93 Ifjúsági Oktatási Alapítvány • FÉGTHERM PARTNERS • Mátészalka Kft. • Fehér Gáborné • Fehér László • FEKORAL International Kft. • Felsőoktatás Fejlesztési Alapprogr. Iroda • Felsőoktatási Pályázatok Irodája • Fer-tő Kft. • FERBOK Szerelvénygyár Kft. • FERRING Arzneimittel GmbH. • FERROGLOBUS KERESKEDŐHÁZ RT. • FERROPROFIL KFT. • Fertő-tavi Nádgazdasági Rt. • Fertődi Építő és Szolgáltató Rt. • Festéktár Kft. • FIDESZ • FIELD GRAINS RT. • Figyelő Kiadói Rt. • Filatop Studió Kft. • FILCON Kft. • FINN INVEST Kft. • Finomhengerű Munkás Kft. • FISCHER • HUNGÁRIA Utazási Iroda Kft. • Fitopharma Kft. • FKGP Fővárosi Elnöksége • Flick Kft. • Flogiston Kft. • Flowers Kft. • Flygt-Center Kft. • Fogaskerékgyár Kft. • Folium Kft. • Folyamszabályozó és Kavicskotró Rt. • FOOD and PACK Kft. • Forel Komputer Kft. • FOREX KFT. • Formell-Trade Kft. • Fornetti Kft. • Fort 70 Befektetési Rt. • FORTE Fotokémia Rt. • FOTO PORST BUDAPEST • Főv. Közgyűlés Városterv. és Városvéd. Biz. • Fővárosi Garázsipari Vállalat V. A. • FŐVÁROSI GÁZMŰVEK RT. • Fővárosi Ingatlanközvetítő Rt. • FŐVÁROSI KÉZMŰIPARI RT. Bőrfeld. Gye. • Fővárosi Közgyűlés Foglalkoztatáspol. Bizai Biz. • FŐVÁROSI KÖZTERÜLET-FENNTARTÓ RT. • Fővárosi Önkorm. Főpolg. Hiv. Beruh. Ügyosz. • Fővárosi Önkorm. Szent János Kórháza • Fővárosi Önkormányzat Szervezési Ügyoszt. • Fővárosi Patyolat Vállalat • Francia Charmen Bölcső • Francia Gimn. Szülői Munkaköz. Elnöksége • FRED BT. • Fürge Diák Iskolaszövetkezet • Fusion Befektetési Rt. • FŰT-KER KFT. • Future Clean • Fux Ipari Szolgáltató és Ker. Kft. • G and A Fa és Bútoripari Kft. • G. Borhegy Consulting BT. • Gabona Rt. • Gallicoop Baromfikeltető és Feldolgozó Rt. • Gállos Kefeüzeme • Gallyas Mérlegüzemek Rt. • GAMING Kft. • Ganz Motor Kft. • GARAGENT RT. • Garay Miklós • GardeMatic Kft. • Gáspár László • Gastrovilág Kft. • Gasztro-Kristály Vendéglátóipari Kft. • GATE Környezet- és Tájgazd. Int. • GÉGÁZ Fűtéstechnikai Kft. • Gemenc Volán Rt. • Gemenci Erdő és Vadgazdaság Rt. • Generali Biztosító Rt. • GEO TRAVEL KFT. • GEOHIDRO Geotechnikai Kft. • GEOTECH Tervező Kft. • Gépipari Szerelő és Szolgáltató Rt. • GFR Kft. • GI-VARR BT. • Gienger Épületgépész Kft. • Globál Építőipari GMK. • GLOBÁL SZERELVÉNYBOLT • GLOBÁLSPED Szállítmányozó és Szolg. Kft. • GLOBÁLVÁM Kft. • GLOBEX HOLDING • GLOBIMPEX KFT. • GNLD Int. Kft • Göcsej Plast Kft. • Gödöllő Város Önkormányzata • Gödöllői Agrártud. Egy. Vez. és Továbbk. I. • Gödöllői Agrártudományi Egyetem • Gödöllői Tangazdaság Rt. • Goldsun Hűtőház Rt. • GOLDSUN RT. „FA" • Gondrand Kft. • Gordius Immo Kft. • GORDIUSHOLDING Sopron Kft. • GÖVIKER KFT • Grafológiai Intézet Kft. • Grassalkovich Műv. Központ Szakiskola • Gróf Széchenyi István Műszaki Szakköz. • Gscheidt Ádám vállalkozó • Gubacs GMK. • Gyermek és Ifjúsági Központ Közműv. KHT. • GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS JEGYZŐJE • Győr-Moson-Sopron megyei Gyógyszerker. Rt. • GYŐR-MOSON SOPRON MEGYEI MUNKAÜGYI K. • Győr-Moson-Sopron Megye Közgyűlése • Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat • Győri Gyógyszer Rt. • Győri Hulladékégető Kft. • Győri Likőrgyár Rt. • GYULAI HÚSKOMBINÁT • Gyulaj Erdészeti és Vadászati Rt. Hőgyész • H és F Kft. • Haász Nyomdász Bt. • Hajdú Autósbolt • Hajdú Volán Közlekedési Rt. • Hajdúsági Gabonaipari Rt. • Hajduthonet Rt. • Halápi János • Halas-Műtő Beruházó Kft. • Haldex Rt. • HALMI BT. • Hámor Holiday Rt. • HARKÁLY Faipari Vállalkozás • Harlekin Színház Alapítvány • Hatvan város polgármestere • HÁZ-KER KFT. • Házinyomda Kft. • Heavytex Rt. • Hedon Kft. • Hegesztéstechnika Bt. • HEGYALJA KFT. • Henkel Magyarország Kft. Ragasztástech. • HERENDI PORCELÁNMANUFAKTÚRA RT. • Herlis Kft. • HERLITZ HUNGÁRIA KFT. • HERMES Hitelbiztosító Rt. • Heuréka Kft. • HEVESSPED KFT. • HIDROFIL KFT. • Hilaritas Bt. • Hindelang Speclition GMBH • Hippocampus BT. • Hírlapkiadó Rt. • Hódmezővásárhelyi Útépítő Kft. • Honeywell Kft. • Honvéd Vezérkar Hadkiegészítési Csoport • Hök Hallgatói Önkormányzatok Orsz. Konf. • Horizont 2000 Bt. • Horizont Management Kft. • Horizont Utazási Iroda • Hőtechnika és Gépipari Kft. • Hotel Eger-Park Önálló Egység • Hotel Inter-Continentál Szálloda Rt. • Hotel Pagoda • Hotel Senátor Ház • Hotel Szieszta Sopron • HRUBOS GIZELLA SPORT-ESZKÖZ SZERELŐ • Human Profil Kft. • HUMAN RT. • Humanisztikus Alapítványi Általános Isk. • HUNGALIBRI Kft. • HungarHotels Szakmunkásképző Iskolakoll. • HUNGÁRIA BIZTOSÍTÓ RT. • Hungária Közraktár Rt. • Hungarocamion • Hungaroholding Invest • Hungaropharma Rt. • Hungerit Rt. • HUNGEXPO TOURS KFT. • HUNGUEST HOTELS RT. • HUNGUEST RT. • Hunturist Rt. • Hústermelést Szervező Rt. • HYDRA TOURS UTAZÁSI IRODA • Hydro Hungary Kft. • Hydro Kft. • HYDROFERR Ipari Kft. „fa" • I. M. INDUSTRY BT. • IC Bank Rt. • Idegennyelvi Titkárnőképző Alapítvány • IDENT NSSB KFT. • Ifjúsági Üdülő Veszp. Megy. Ifj. Alapít. • Igazságügyi Minisztérium Humánpol. O. • II. Rákóczi F. Gyakorló Közg. SZKI és Gimn. • Illyés Közalapítvány • IMMC Kft. • IMS Medinform Hungária Kft. • INA Görgülőcsapágy Kft. • Industria-Szécsény Kft. • Inforg Rt. • Infoware Rt. • Ingatlanforg. és Gazd. Tanácsadó Rt. • Innokomplex Kft. • Innomontage Kft. • INTEGRA Informatikai Szolgáltató és Ker. Rt. • INTELTRAVEL KFT. • Inter Concert • INTER CSŐSZERVIZ KFT. • Inter Kereskedelmi Közv. és Szolg. KFT. • Inter-Trade Produktion Rt. • Intercontact Travel & Trading Kft. • Intercontinentál Rt. • Intercooperation M+D Rt. • Interit Kft. • Intermédia Kft. • Interschool • INTERSPAN FAIPARI KFT. • Intersped Kft. • Interszerviz Bt. • INTHERM BT. • Invorg Kft. • IP-RAK KFT. • Ipari Armatúragyártó Kft. • Ipari Minisztérium Sajtó és Tájékozt. Főo. • Iparművészeti Szakközépiskola • Ipoly Bútorgyár Rt. • Ipolyhús Kft. „FA." • Irisz Trans BT. • ISO-SYS RT. • ISO-THERMO KFT. • Isolyth Ásványgyapot Gyártó Rt. • ISS Servisystem Kft. • Isztria Tours Kft. • ITA Danubia Kft. • Italinox Kft. • ITB UTAZÁSI IRODA • ITC KKT. • IVC Holding Rt. • IVE Kft. • IZOTIP BT. • J. L. Seagull Alapítványi Középiskola • J. M. R. Kft. „Fa" • JAMINA RT. • Jánossomorja és Vidéke ÁFÉSZ • Janus Pannonius Tudománye. Továbbk. K. • Jász-Tel Rt. • Jászberényi Acélöntöde Kft. • Jeannette Ruházati Kft. • JNSZM Kereskedelmi és Iparkamara • JÓ-DOBRONYA Kft. • Johan Béla Orsz. Közegészségügyi Intézet • Jolly Kft. • Juhász Gyula Tanárk. Főisk. Távokt. Közp. • Jungheinrich Hungária Bt. • Juno Viking Hotel Kft. • Jura Trade Kft. • Jurcon Kft. • K & R Export-Import Bt. • K+K Elektronika • KÁDÁR ZOLTÁN • Kaindl International Kft. • Kairosz Kiadó • Kajtár és Kajtár Plakát Nyomda Kft. • Kaláka Felkészítő Otthon Alapítvány • Kalifornia Építészek Kft. • Kálló Község Polgármesteri Hivatal • KAMRA Pénztárkezelő Rt. • Kanadai Otthon Kft. • Kandó Kálmán Műszaki Főiskola • KANIZSA TREND KFT. • KANIZSATRANS Rt. • KAP TRANSIT KFT. • Kapitány és társai Kft. • KAPOS VOLÁN • Kapu-Centrum Kft. • KAPUVÁRI VÁROSGAZD. ÉS ÚTKARBANTARTÓ VÁLLALAT • KAR-GAS Kft. • KARENOWA KFT. • Karlheinz Igel • Karma Team Kft. • Károli Gáspár Református Egyetem • Károly Róbert Általános Iskola • Károlyi István Gyermekközpont • Kárpátiaker 96 Kft. • Karrier-Plusz Kft. • KAZÉP Kazánjavító és Szerelő Kft. • Kecskemét Megyei Jogú Város Polg. Hiv. • KECSKEMÉTI ASZTALOS SZÖVETKEZET • Kecskeméti Tanítóképző Főiskola • KEMIKÁL ÉPITŐANYAGIPARI RT. • Kempelen Farkas Középiskola • Kempinski Hotel Budapest Rt. • KERAMIKA PLUSSZ KFT. • Kereskedelmi és Gazdasági Főiskola • Kereskedelmi és Hitelbank Rt. • Kereskedelmi és Idegenforg. Továbbk. Kft. • Kereskedelmi Szakközépiskola és Vendl. • Kereszténydemokrata Néppárt • Kerflex Kft. • Kerka Menti Fűrész Kft. • Kertészeti és Élelmiszerip. Egy. Kíséri. • Kertimag Kft. • Kézenfogva Alapítvány • KG. Hotel Árpád Kft. • KI-BI Kft. • KIA Autószalon • KIL-BER KFT. • Kínai Népköztársaság Nagykövetsége • Kincstári Vagyoni Ig. Kelet-Pest M-i Kir. • Kincstári Vagyoni Igazgatóság • Kincstári Vagyoni Igazgatóság • KIPSZER KLIMA CONTROLL KFT. • KIPSZER KONDENZ KFT. • KIPSZER RT. • Király Autószerviz Kft. • Kiricsi Dóra • Kis Diák Kft. • Kis- és Középvállalkozások Egyesülete • Kis-Balaton Immobil Kft. • Kisbér és Vidéke ÁFÉSZ • KISBÉR TOURIST • Kisköre Polgármesteri Hivatal • Kiskőrösi 2. sz. Ügyvédi Iroda • Kiskőrösi 3. sz. Ügyvédi Iroda • Kiss Tibor PROVIANT Kft. • KITE Rt. Alkatrészkereskedelmi Üzletág • KKDSZ Alapítvány • KLAPKA ÜZLETHÁZ KFT. • Klisé Kft. • Kocsis Fivérek Gépszerviz BT. • Kocsisné Hangonyi Judit • Kögáz Rt. • KOLOMAN Építészeti Kft. • Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat • Kon-Pat Elektronika Ipari és Szolgáltató Kft. • Kondika Kft. • Könnyűipari Műszaki Főiskola • KONTÚR RT. • Konvex Ép. és Szolg. Kft. • KONZUM RT. • Könyvtár Ellátó Közhasznú Társaság • Korbett Kft. • Kóré & Tsa Kft. • Kossuth Lajos Műszaki Szakközépiskola • Kossuth Mg. Szövetkezet • Kovács Ingatlanhasznosító Kft. • Kövi Kft. • Kozári és Társa Kft. • Közép-Dunántúli Környezetvédelmi Felügy. • Közgazdasági Politechnikum • Közlekedési Főfelügyelet • KÖZLEKEDÉSI, HÍRKÖZL. ÉS VÍZŰ. MINISZT. PHARE IRODA • Közlekedési, Hírközl. és Vizü. Tart. gazd. • KÖZTÁRSASÁG PÁRT • Közúti Beruházó Kft. • KRAUSE KFT. • KÜHNE-BKR Kft. • Külkereskedelmi Főiskola • Külkereskedelmi Oktatási és Továbbk. Kft. • Külkerinfo-2000 Kft. • Kultúra Külkereskedelmi Rt. V. A. • Külügyminisztérium Ing. és Ép. Iroda • KUNSÁGI TÉGLAIPARI KFT. • Kürt Alapítványi Gimnázium • L & G Ipari, Kereskedelmi és Szolg. BT. • L. B. C. Kft. • LAAN Kft. „FA" • Labirintus Travel • Laczházy Hotel és Étterem • Laguna Bt • Laguna Diving Club • LAKSZAK-Nógrádi Nyomda Kft. F. A. • Laminátor Vállalkozás • Lampart Armatúra Kft. Fa. • Lanscott Kft. • Laskod Község Önkorm. Polgárm. Hiv. • Lasselsberger Holding Kft. • Láthatatlan Kollégium Alapítvány • LB-Knauf Kft. • Lechner Alapítvány • Leitz Hungária Kft. • LEMKE-VA-GÉP Kft. • Lenin MGTSZ „F.A." • Lenti Olajipari Gépgyár Rt. • Licit Hungary Kft. • Lignum Európa Kft. • LIRA & LANT RT. • Líra Bútoripari Kft. • Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola • Litkey Bence • Logos Alapítvány • Lónyay Alapítvány • Loranger Ipari Rt. • Lorrymage Hungary Kft. • Lovas és Társa Kft. • Lovas-Trans Kft. • LSI Oktatóközpont Alapítvány • LÜBECK Tanácsadó és Kereskedelmi Rt. • Lumina Kft. • M & A Air Travel Service • M & ZS BEAUTY CENTER KFT. • M 3 ZÁLOGHÁZ RT. • M-18 Kft. • M. E. E. Elektronikai Bt. • M. és TÁRSA '91 Kft. • M. R. P. Hasznosság Nyugdíjpénztár • M. S. Holding Kft. • M. Schnelder-Hungária Kft. • Madách Színház • Madasné Dabler Márta • MAFÉG-THERM Rt. • MAFILM Rt. • Magdi Konyhastúdió • Maglód Nagyközségi Önk. Polgármesteri Hivatal • Mágnes Kft • MAGOR-DAK Rt. • MAGVETŐ KÖNYVKIADÓ ÉS KER. KFT. • Magyar & Magyar Kft. • Magyar Akkreditációs Bizottság • Magyar Alkotóművészek Országos Egyes. • Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány • Magyar Atlanti Tanács • Magyar Biblia Társulat • Magyar Cserkészlány Szövetség • Magyar Demokrata Fórum Szóvivői Iroda • Magyar Demokrata Néppárt • Magyar Energia Hivatal • Magyar Építész Kamara • Magyar Építő Rt. • Magyar Exporthitel Biztosító Rt. • Magyar Gyermek- és Ifjúságvédelmi Szöv. • Magyar Ingatlanfejlesztő Rt. • Magyar Innovációs Szövetség • Magyar Iparműv. Főisk. Menedzserképz. Int. • Magyar Iparművészeti Főiskola • Magyar Iparszövetség Oktatási Központ • Magyar Járműtechnikai Rt. • Magyar Kézműves KHT. • Magyar Könyv Alapítvány • Magyar Közterületi Reklámszövetség • Magyar Közúti Fuvarozók Egyesülete • Magyar Művelődési Intézet • Magyar Nagylexikon Kiadó • Magyar Nemzeti Bank • Magyar Nemzeti Bank Nyugdíjpénztár • Magyar Nemzeti Múzeum • Magyar Népművészetért Alapítvány • Magyar Országos Levéltár • Magyar Orvosi Kamara • Magyar Polgári Nyugdíjpénztár • Magyar Posta Rt. Vezérigazgatósága • MAGYAR POSTA SAJTÓ ÉS REKLÁMOSZTÁLY • Magyar Róna Mezőgazdasági Szöv. • Magyar Speciális Olimpia Szövetség • Magyar Szakszervezetek Országos Nyugdíjp. • Magyar Szőlő- és Borkultúra Alapítvány • MAGYAR TAKARÉKSZÖVETKEZETI BANK Rt. • Magyar Távirati Iroda • Magyar Telefonkönyvkiadó Kft. • MAGYAR TELEVÍZIÓ • Magyar Térképház Kft. • Magyar Testnevelési Egyetem Idegenny. Lek. • Magyar Tud. Akadémia Közgazdaságtudományi Intézet • Magyar Urbanisztikai Társaság • Magyar Úttörők Szövetsége • Magyar Világ Kiadó Kft. • MAGYAR VÖRÖSKERESZT • Magyarországi Német Vagyonkez. és Ker. Rt. • Magyarországi Olasz Kultúrintézet • Magyarországi Zsidóörökség

Halápy János [1893-1960]

„Virágcsendélet" o.v. 60x80 cm

j.l.j.: Halápy Kikiáltási ár: 12000 Ft.

BÁV 51.Képaukció katalógus,Bp.1980.május

Halápy János

HALÁPY JÁNOS FESTŐMŰVÉSZ alkotásaiból nyílt emlékkiállítás kedden a Magyar Nemzeti Galériában. A tárlaton az 1960-ban elhunyt művész negyven vízfestményét, illetve kisméretű pasztellképét mutatják be.

Magyar Hirlap 198o/1o/1/9

Halápy János

"Budavári körmenet"
"Tihanyi reggel"
} versei

Sz. A.: Halápy János
Új Tükör, 1978. május 28 - 22. lap.

Halápy János

Most jelent meg Bodnár Éva Halápy művészetéről szóló tanulmánya. Vele egyidőben nyílt meg Füredem az emlékkiállítás.

Sz. A.: Halápy János
Új Tükör, 1978. május 28–21 lap.

Halápy János

Balatonfüreden a Pantheonban
lelepleztek Halápy János festőmű-
vész emléktábláját. Az emlék-
tábla Pátzay Pál alkotása

—: Halápy János emléktáblája
Tükör, 1977. május 1 – 43 lap.

Halápy János

„Balatoni részlet" o.v. 64×85 cm

J. l. j.: Halápy

Vételára: 6000 Ft.

BÁV 43. Képaukció Budapest, 1977. szeptember

Haláspy László (1893-1960)

„Olaj halászfalu"

Papírfell 70x100 cm J.l.p. H.L.

Vételára: 6000 Ft

BÁV 43.Képaukció Budapest,1977.szeptember

Halápy János (1893 - 1960)

„Balatonpart" o.v. 70x95 cm

j.l.j.: Halápy Várható ár: 10000 Ft.

BÁV 42. Képaukció Budapest, 1977. május

Halápy János

Szinkrón virágosrendületek, párás
víz tájak, víztükrözések és dombol-
dalak megörökítését vállalta.

Sz. A.: Halápy János
Új Tükör, 1978. május 28-21 lap.

Halápy János.

A párizsi időszak felfogásától, egykorábbi művészeti stílushoz tért vissza a művész. Ez a felfogás illett legjobb egyéniségéhez.

SZA.: Halápy János.
Új Tükör, 1978. május 28-22 lap.

Halápy János

Negyvenedik évén túl érett férfi-
korban végképp lemondott a
Balaton-nak és környékének él-
ményé.

Sz.A.: Halápy János.
Új Tükör, 1978. május 28-22 lap.

Halápy János

Halápy tagja lett a Képzőművészek Új Társaságának és évekhet töltött Párizsban. Az 30-as években a „Modernek" hőzöngött.

Sz. A.: Halápy János
Új Tükör, 1978. május 28 - 22. lap.

Halápy János

Halápy János baráti körében tartozott Kmetty János, Maffy Ödön, Egry József és Rippl-Rónai József.

Sz. A.: Halápy János
Ny. Tükör, 1978. május 28 - 22. lap.

Haldápy János festőművész

a dénes csendéletek, finom színérzékkel mindazok festője volt a Városmajor u. 13. 12. házból.

Konrádyné, dr. Gálos Magda: Városmajor utca.
Budapest, 1948. 2.

Halápy János festőművész

A Magyar Posta új légipostai bélyegsorát Kossuth Lajos képével és Halápy János: „Tihanyi részlet" c. festményének (zöld színben) kicsinyített reprodukciójával bélyegzik el.

S.T.: Bélyeggyűjtőknek.

Tejér Megyei Hírlap, 1946. jún. 20.

Halápy János, 1816

L.: Csiplétyi Ádám

—: Idegen porondon 12.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1976. jan. 20.

Halápy János (1893-1960)

„Virágcsendélet" o.v. 60x80

J.l.j.: Halápy Mikáltári ár: 8000 ft.

BÁV 39. kiállítás katalógus 1976 május

Halápy János, Pest

● ÚJ BÉLYEG. A mai napon bocsátják forgalomba az Idegenforgalom '76 elnevezésű, két ötforintos bélyegből álló blokkot. A felső bélyeg Lotz Károly Ménes a zivatarban című festményének részletét, az alsó Halápy János Tihanyi reggel című művét mutatja be.

— 10 Ft-i bélyeg

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976 máj. 19.

Halápy János, festő

— HALÁPY JÁNOS festőművész emléktábláját tegnap leplezték le ünnepélyesen Balatonfüreden, a Panteonban. A művész évtizedeken át dolgozott füredi műtermében, s alkotásaiban a tó, a tópart színei, legszebb tájai, természeti szépségei elevenednek meg.

—. Hl

14.

Népszabadság, Bp. 1977. ápr. 24.

Halápy János
festőművész

~~emlékkiállításának~~

emléktábláját leplezték le a balatonfüredi panteonban. Az emléktábla Pátzay Pál alkotása.

/Cikk: Pátzay Pál c. alatt/

Népszava, 1977. április 24.
12. oldal.

Hadúpy György festőművész

a közeljövőben várható az első blokkja „Idegenforgalom" 46" felirattal. Két egyenként 5 Ft. névértékű bélyeg egy-egy festmény reprodukció. Az egyes bélyegábrái a művész „Tihanyi vegyel" c. alkotása. (emlitve)

Németi V.: Bélyegsarok,

Népszava, Eleves. 1946. jan. 30.

Halápy Julius, festő

l.: Ripp-Rónai J.

–: Mi várható?

16.

Népszabadság, Bp. 1977 febr. 10.

Hlalapy János
az 1960-ban elhunyt festőművész
képeiből és rajzcsendéleteiből
készíttette a Képzőművészeti Alap
Nyomdavállalata az 1973-as évre
reprodukciós falinaptárait.

Művészeti naptárak 1973-ra

Magyar Hírlap 1972/299 9old.

Vlahápy János
elhúnyt művészünk parasztművész
alkotásai mellő betetőzését jelentik
a Balaton-i Múzeum jubileumi kiállí-
tásának.

(b.e.) Huszonöt év képzőművészeti alkotá-
sai Veszprém megyében.

Uj Ifjúság - Világ 1970/28 2 1 old.

Halápy János festőművész

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA
MEGHÍVJA ÖNT

Halápy János

VÍZFESTMÉNYEIBŐL
RENDEZETT KIÁLLÍTÁS MEGNYITÓJÁRA

1980. SZEPTEMBER 30-ÁN 16 ÓRAKOR
A BUDAVÁRI PALOTA D. ÉP. III. EMELETÉN

SKV – 80–5410–0

Halápy Ádnos (1893-1960)

„Vihar a Balatonon" o.v. 60,5x80,5 cm

S. l. j.: Halápy Ádnos

Kikiáltási ár: 12000 ft.

„Balatoni részlet" o.v. 68x80 cm S. l. j.: Halápy

Kikiáltási ár: 15000 ft.

BÁV 52.Képaukció katalógus Bp.1980.szeptember

Halápy János

HALÁPY JÁNOS festőművész halálának 20. évfordulójára kiállítással emlékezik a siófoki művelődési központ. A június elsején nyíló tárlatot június 19-ig tekinthetik meg az érdeklődők, s nézhetik meg a művész Balatont megörökítő alkotásait.

Magyar Hirlap 1980/5/3/9

Halápy János

HALÁPY JÁNOS halálának huszadik évfordulója alkalmából vasárnap emlékkiállítás nyílt a siófoki Dél-balatoni Kulturális Központban. A július végéig nyitva tartó tárlatot dr. Bodnár Éva, a Nemzeti Galéria osztályvezetője ismertette és emlékezett meg a Balaton festőjeként ismert Halápy János munkásságáról.

Magyar Hirlap 1980/6/3/9

Halápy János

Halápy János (1893–1960): festő.
Posztimpresszionista képeinek fő motívuma
a Balaton.

Mikolyfi Ernő: Művészek, barátaim
Bp. Corvina 1977.

Halápy János (1893-1960)

„A füredi Tagore sétány" paykell,
tempera papíron 60x83 cm J.l.p.: Halápy
János 1949. Őszi.
Kikiáltási ár: 12000 Ft.

BÁV 50.Képaukció katalógus,Budapest,1979.december

Halápy János 2

egy Zaláből indult művész festészetének megismerését. Az impresszionisták nyomdokain haladó Halápy János az örökké változó Balaton fényeit és árnyékait festette, neve össze is kapcsolódott a magyar tengerrel, tisztelői őt is a Balaton festőjeként emlegették.

Magyar Hirlap 198o/7/23/6

Halápy János 1

Zala megyei tudósítónktól.
Az egervári színházi esték programsorozatát évek óta sikerrel egészítik ki a várkastély lovagtermében megrendezett különböző *kiállítások*. Az idén az első színházi bemutatóval egy időben nyitották meg *Halápy János* tárlatát, lehetővé téve ezzel

Magyar Hirlap 1980/7/23/6

Betűképek

Az ősi írás képírás volt. Az ókori Egyiptomban és Japánban például „írni" és „festeni" egyet jelentett, egy szóval jelölték ezt a kétféle kifejezési formát. Nem tudni pontosan, hol és mikor vált ketté a dolgok ábrázolása és a nevük. Többször előfordult azonban – különösen a legutóbbi másfél évszázadban –, hogy újra összetalálkozott ez a két cselekvés. Akadtak nagy írók, mint *Victor Hugo*, költők, mint *Charles Baudelaire* és drámaírók, mint *August Strindberg*, akiknek nevét csupán képzőművészeti tevékenységük is megőrizte volna. Talán még könnyebb lenne összeállítani az író-képzőművészek listáját.

A magyar irodalomban is mindig akadt képzőművész. A Lágymányosi Galériában most *Kiss Irén* költő és drámaíró installációját és rajzait láthattuk. Ezt a kiállítást megismerhette már korábban az amerikai és az olasz közönség is. A sok közös latin gyökerű angol és olasz szó most sikeresen vált a magyar szóképek szerkezetévé is. A strukturalista nyelvtudós, *Umberto Eco* *A rózsa neve* című regényéhez széljegyzeteket is készített. Saját műve keletkezésének krónikájában úgy találta, hogy a próza és a vers születésekor ellentétes a sorrend. Míg a regény szavai egy már megkonstruált világból születnek, addig a költészet dolgai a szavakból állnak össze. A költészetet szinte nem is korlátozza a „bennefoglalt világ". Kiss Irén is – ellentétben a szürrealistákkal – úgy találja, jóval izgalmasabb grafikai kaland a szó vizuális értelmezése, mint a nagyobb beszédszegmentumoké.

Az egész grafikai műveletet felfoghatjuk szemiotikai kísérletnek is, amelyben ezek a betűk a jelentők és játsszák a jelentettet. A New York-i New School for Social Research tárlatlátogató közönsége – talán posztstrukturalista tanulmányai hatására – mindenesetre így látta.

Az olaszok „beszélő betűknek" fordították a kiállítás címét. Ők a teatralitás és a szociális tartalom iránt voltak fogékonyak. Úgy vélték, a betűk színészként mozognak a szó színpadán, és eljátszanak valamit: általában a saját jelentésüket. Ilyenek például a TÉR, a SZÓVIRÁG vagy a BETŰCSAPDA ábrái. Néha a betűk szinte társadalmi csoportok módjára viselkednek, szociodrámát adnak elő. Legalábbis így értelmezem a HATALOM, az EGYETÉRTÉS, a TOTALITÁS vagy a TÁMASZ több mint tautologikus képi képződményeit. Vannak egyszerű antropomorf alakzatok, mint a VÁLLAL „L"-jei vagy pszichomorf remeklések, mint például az ENJOY ábra „O" betűjének testnyílások iránti vágyakra utaló képzete. A PASSIO népvándorlás kori motívumot idéző kettős betűje vagy a HATALOM piramis „A" betűi egyenesen az *Ignace Meyerson*-féle *történelmi pszichológia* illusztrációi. Meyerson azt javasolta, vizsgálja az ember magát olyasmin keresztül, ami saját maga szerint a legmegbízhatóbban jellemző rá nézve. Ezek az emberi művek a nyelvek, a mítoszok, a vallások és a művészet – és amelyek saját történelemmel is bírnak. E történelem teszi lehetővé számunkra, hogy nyomon követhessük pszichés működésüket. Kiss Irén betűképeinek jó része éppen ezt teszi.

Kétségtelen tény, hogy az írás a jelentés három kategóriáját foglalja össze: a verbálisat, a vizuálisat és az orálisat. A megnyitón *Szkárosi Endre* liszt-lábnyom akciójával, *Spiró György* pedig a saját előadásának „betűzér" szövegével igazolta e kategóriák érvényességét. Úgy fogalmazott: „Betű az egész világ, és kunkor benne minden férfi és minden nő." Talán nem hat blaszfemikusan, hogy az idézet „színész" szavának helyére került „kunkor" a képzőművészet nyelvén a keleti kalligráfiákra és az ezekből lett modern akciófestészetre utal. A *Pollock*-féle „dripping" technikát Kiss Irén a CSŐD betűképének lefelé csurgó ékezeteivel is megidézi. Ugyanakkor a CSŐD képe *itt és most* nem szokatlan és nem is alaptalanul társadalombíráló hangú. Már maga a szóválaszték is – talán tudattalanul – kritikai lehetőségeket hordoz. Bizonnyal tudatos azonban például a KULTÚRA betűi között tanácstalanul, csípőre tett kézzel egymásra tekintő két amfora alak az „U" betűk helyén. Asszociációként egy tehetetlen hangulatot árasztó szólás kínálkozik: „cseberből vederbe". A tér közepén pedig megbillent az a cserépedény, amelyből a nyelvekkel kapcsolatosan félbemaradt Bábel-torony építésének metaforája szerint világfát ültetett Kiss Irén. A kopasz ágakon, levelek helyett betűrejtvény. Könnyű kisilabizálni a megfejtést, így hangzik: KÁOSZ.

Szegő György

Martyn Klára-díj

Martyn Ferencné szül. *Wiesenberg Klára* 1982. január 26-án hunyt el Pécsen. A művészettörténeti munka elismerésére díjat alapított, melyet végrendelete szerint minden második évben egy művészettörténész kap meg „igényes, jó munkáért".

Az alapítvány szabályzata kimondja, hogy a díj vagy egy teljes életműre, vagy egy adott pályaszakasz teljesítményére adható. A díjazott személyére azok az intézmények tesznek javaslatot, ahol művészettörténészek dolgoznak.

Az alapítvány kuratóriumának 1988. november 29-i döntése alapján az ezúttal harmadízben kiadott Martyn Klára-díjat *dr. Kovács Éva*, a művészettörténet-tudományok kanditátusa kapta.

Kovács Éva a középkori ötvösség, jelvénytörténet (többek között koronázási jelvények), a művelődéstörténet nemzetközi rangú kutatója, a Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Intézetének tudományos főmunkatársa. Az 1988-as Szent István Emlékév alkalmából jelentős tudományos sikert aratott a koronázási palásttal foglalkozó előadásaival.

A díjat Pécs Város Tanácsának elnöke adta át, a bizottság elnökének és titkárának jelenlétében, *Martyn Ferenc* rajza alapján *Török János* szobrászművész készítette emlékérem, valamint okirat kíséretében, 1989. január 26-án, Martyn Klára halálának évfordulóján.

Halápy János: Tihanyi reggel

Halápy Jánost (1893–1960) méltatói már életében a Balaton festőjének nevezték. A Zala megyében született Halápyt gyermekkorától fogva megigézte a Balaton páratlan látványa, majd festészetének fő témája is a „magyar tenger" lett. Négy évtizeden át festette a tó gyöngyházas fényeit, sima tükrét, vagy viharkorbácsolta hullámverését. Tehetségére bajai rajztanára, *id. Éber Sándor* figyelt fel először. Festői tanulmányait azonban az első világháború kitörése, majd öt és fél évig tartó szibériai hadifogsága félbeszakította. 1921-ben tért haza, Budapesten telepedett le, ahol a haladó, modern művészekkel került kapcsolatba. 1924-ben részt vett a KÚT – a Képzőművészek Új Társasága – megalapításában, tárlatain rendszeresen szerepelt, tagjaihoz baráti kapcsolat fűzte, így többek között *Egry Józsefhez*, *Kmetty Jánoshoz*, *Márffy Ödönhöz*, *Szobotka Imréhez*, *Pátzay Pálhoz*.

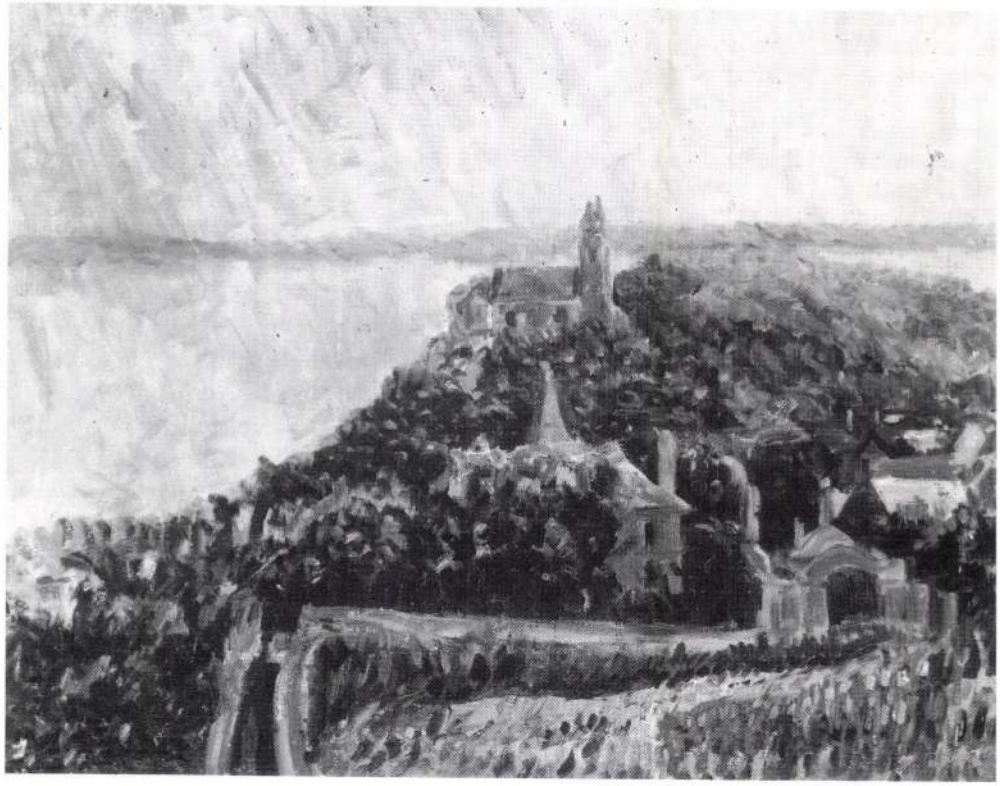
1925–28-ban hosszabb időt töltött Párizsban, mely időszak a lázas formakeresést jelentette számára, a modern irányzatok, *Braque*, *Matisse*, *Picasso* hatását. Korai stílusát kubisztikus komponálási mód, tiszta színek, a vonal és a foltok hangsúlya jellemezte. Első egyéni kiállítását 1929-ben a Tamás Galériában rendezte. Ugyanebben az évben állított ki először külföldön is, Genovában, a Palazzo Rossóban *Rippl-Rónai*val, *Szőnyi*vel, *Vaszary*val együtt.

A húszas évek végétől rendszeresen, évente 3-4 hónapot a Balatonnál dolgozott, Füreden is tartott fenn műtermet, s onnan járt át hajóval Tihanyba, Badacsonyba, Siófokra és az „ezerarcú Balatont", környékét és virágait mély, lírai természetérzéssel festette. A harmincas évek elején, főként balatoni élményei hatására alakult ki látványban gyökerező, fénnyel, színekkel áthatott impresszionisztikus felfogású művészete. *Kárpáti Aurél* festészetének gyöngéd, bensőséges, finom lírájára figyelt és Szőnyi István, Egry József művészetével hozta rokonságba 1935-ben írt kritikájában. „Mint festő, színekben gondolkodom, színekben érzek... – vallotta önmagáról Halápy –, a szín az, amiben a legjobban ki tudom fejezni magam..." Sokoldalú tehetség volt: kitűnően hegedült, művészeti kritikákat írt, és szenvedélyes vitákat kiváltó előadásokat tartott.

A *Tihanyi reggel* című képén, melyet 1942-ben a *Műbarát* kiállításán vásárolt meg a Fővárosi Képtár a művésztől, a természeti látványból kiindulva örökítette meg a tó vibráló fényeit, Tihany varázslatos szépségét. Sajátos technikával, az impresszionistákra emlékeztetően foltokban, vonalakban rakta fel puha, pasztelles színeit: a rózsaszíneket, halványlilákat, a világoskékes-zöldes árnyalatokat. Természetszeretete hatja át e művét is, oeuvre-jének jellemző darabját, melyben a levegő vibrálását, opálos fényhatását, az atmoszférát is éreztetni tudta. *Farkas Zoltán*, a *Nyugat* neves kritikusa méltán nevezte Halápyt „a fátyolos fényektől átitatott, párás, hamvas, világos színek költőjének".

Bodnár Éva

Halápy János: Tihanyi reggel, olaj, vászon, 65,5 × 85 cm, 1941–42 (Artfotó)

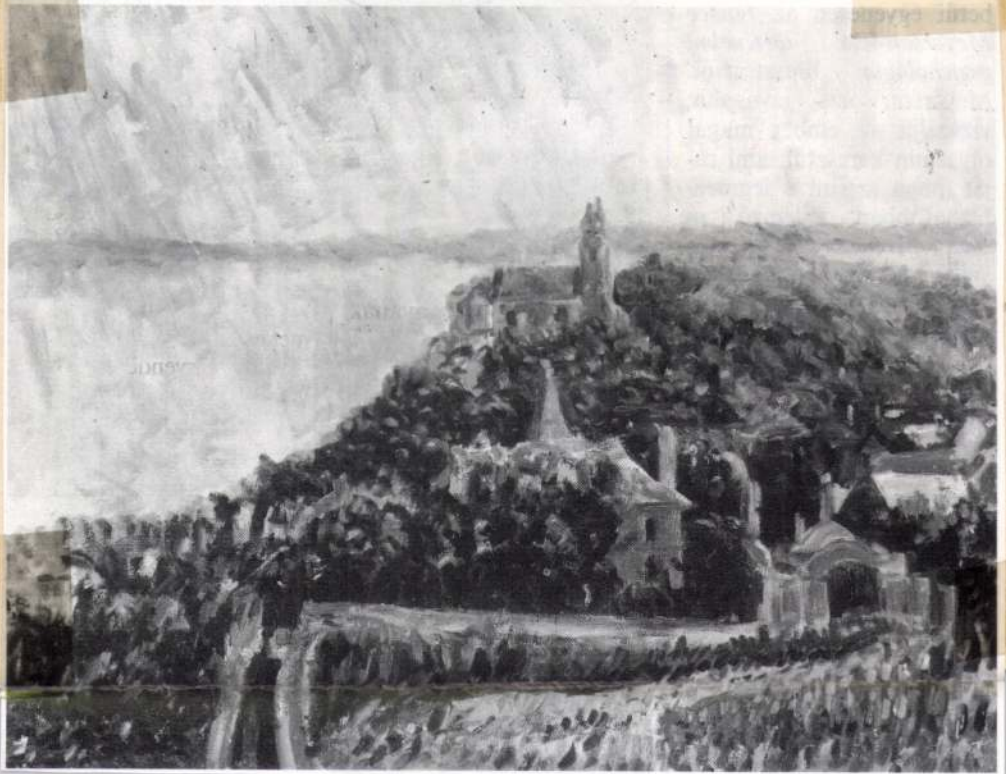
Művének 1993/3.
HALÁPY János

Számunk szerzői:

Wehner Tibor
művészettörténész,
Art'éria Galéria, Szentendre
Láncz Sándor
művészettörténész,
MTA Művészettörténeti Kutatócsoport
Galambos Margit népművelő
Andrási Gábor
művészettörténész,
Óbudai Művelődési Ház
Boros Géza művészettörténész
Ury Ibolya művészettörténész
Géger Melinda
művészettörténész,
Somogy Megyei Múzeumok Igazgatósága
Péntek Imre újságíró,
Fejér Megyei Hírlap
Varga Vera művészettörténész,
Iparművészeti Múzeum
Szegő György művészeti író
Acsay Judit újságíró,
Új Tükör
Móser Zoltán tanár
Bakonyvári M. Ágnes
művészettörténész,
Fővárosi Tanács, művelődési osztály
Hann Ferenc
művészettörténész,
Ferenczy Múzeum, Szentendre
Bodnár Éva
művészettörténész,
Magyar Nemzeti Galéria
Entz Géza művészettörténész
Hollósi Éva osztályvezető,
Képző- és Iparművészeti Lektorátus
Puskás István osztályvezető,
Képző- és Iparművészeti Lektorátus

Halápy János, festő, grafikusművész (1893–1960).
Bodnár Éva: Halápy János: Tihanyi reggel.

Halápy János: Tihanyi reggel, olaj, vászon, 65,5 × 85 cm, 1941–42 (Artfotó)

= Művészet, 1984, 3. 62. old.

ciójával, *Spiró György* pedig a saját előadásának „betűzér" szövegével igazolta e

János szobrászművész készítette emlékérem, valamint okirat kíséretében, 1989. január 26-án, Martyn Klára halálának évfordulóján.

Halápy János

Rosónő a kútnál o.k.

68 x 97 cm

Az impresszionizmus

Theodore Pelias

Medium: Watercolor

68 x 37 cm

As unprofessional as possible

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SOMOGYI NÉPLAP

Kaposvár

1972 JUL 4

Halápy János festőművész

Megnyitották Balatonfüreden Halápy János festőművész emlékkiállítását, amelyen a művész balatoni tárgyú alkotásain válogatott gyűjteményét láthatja a közönség.

1021

Halápy János

Bejmutatott műve:

111. sz. „Tihonyi vitorlások" ojnach-kréta.

A Nemzeti Sportbizottság és a Magyar Képzőművészek Szabadszabadságharcosainak Kiállítása, 1945.

Halápy János

Bejntestett műve:

109-re. „Tihonyi Bálint", gouache-kréta.

A Nemzeti Szabadságharc és a Magyar Köz-
élet műveiből Budapest felszabadulásának tizedik
évfordulója, Budapest, 1945.

Kalapy János
festő

Tanulmányait a budapesti Iparművészeti Iskolában, majd 1920-~~ban~~ évek második felében Párizsban végezte.

dr. Bodnár Éva: Kalapy János.
Nők Lapja, 1968. aug. - 34. szám.

Thaly Kálmán
festő

Az első világháborúban orosz fogságba esett, 6 évig Krasznojarszkban disszidenskedett dolgozott.

dr. Bodnár Éva: Thaly Kálmán.
Nógrád Megye, 1968. aug. - 34 oldal.

Halápy János

Összes ismert művei:

152. sz. „Nyár", pasztell.

Bálogh I.: A „Magyar Képző művészet"
I. művészeti kiállítása, Budapest, 1946

VII. 12.

Halápy János
festő

Halápy János művészi hagyatéka
korán kezdett kontaktust,
egy párizsi diabroghiállításon kapta
élete első kitüntetését.

dr. Bodnár Éva: Halápy János,
Nők Lapja, 1968 aug. - 34 száma.

Halápy János
pap

Halápy János a Zala megyei Pat-
rombaton 1893 február 4-én szüle-
tett. Tanítócsaládból származik, 8
testvére volt, ő volt a legfiatalabb.

Dr. Bodnár Éva: Halápy János.
Nők Lapja, 1968. aug. - 34 száma.

Halápy János
festő

Halápy János művének legjavát
a Magyar Nemzeti Galériában rendezett emlékkiállításon mutatták be.

dr. Bodnár Éva: Halápy János
Vák Lapja, 1968. aug - 34 oldal

Halápy János
festő

Az idén lenne 75 éves Halápy János a Balaton tájak ábrázolója. Életműve a Balaton iránti rajongását bizonyítja.

dr. Bodnár Éva: Halápy János
Vörös Lapja, 1968. aug - 34 oldal

Gallapy János festőművész

a balatonfüredi pártszékházban nyílt meg emlékkiállítása vasárnap, mely júl. 16.-ig tekinthető meg.

Napló (Veszprém), 1942. júl. 4.

Halápy János, festő

Tájképeiről és virágcsendéleteiről
készült reprodukciós naptár.

—: Festmények, műemlékek, tájrészletek — nap=
tárlakon 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. okt. 27.

Halápy János

Emlékkiállítását Balatonfüreden rendezték.

„A Balaton képei és virágai" (F. J. Magyar Nemzet 154. lap.)

Napló (Veszprém) 1942. aug. 9.

Halápy János (1893-1960)

„Gyülekezet" Olaj, vászon 120 x 70

Jelenet lent jobbra: Halápy

Vételi ár: 10 000 Ft

BÁV 37. Művészeti Képaukció 1975 szeptember

Halápi János

a Csongrád m.-i Tanács és a Szeged m.-i városi Tanács művészeti csoportjaiból rendezett „Kortárs művészet" c. kiállítás ma megnyílik, melyen részt vesz.

Meghívó

1974. Okt. 5.

Halápy János, [Pest]

Megemlítve.

Dévényi Iván: Rózsa Sándor emlékezete
245-246.

JELENKOR, Pécs, 1974. március

XVII
3.

Halápy János festő

Képeinek bemutatója
december 20-án nyílik meg
Stockholmban a Magyar Kultúra Házában

Magyar Nemzet 1974

december 17
4. old.

Thalapy János
festő

Tihany ruggel"
" Nadrealok
" Dálnak
" Tihany "
" } repro

dr. Bodnár Éva: Thalapy János
Nők Lapja, 1968. aug. - 34 szám

Halápy János
festő

Braque, Matisse, Picasso festői
világa Halápy János fejlődésé-
ben döntő szerepet játszott.

dr. Bodnár Éva: Halápy János,
Nők Lapja, 1968. aug. - 34 száma

Halápy János
festő

Párizsi munkáiból keveset ismerünk. Egyéni hangjára, sajátos kifejezésmódjára a lapai kortyeret-ben otthon talált rá.

dr. Bodnár Éva: Halápy János,
Nők Lapja, 1968. aug. - 34 szám

Halápy János
festő

Budán a Városmajor utcában
egy földszintes kisvárosi hangulat-
ú házban élt és dolgozott. Bala-
tonfüreden is volt műterme.

dr. Bodnár Éva: Halápy János.
Vörös Lapja, 1968. aug-34 szám

Kalapy János
festő

Ő is először ült festőállvány elé Balatont,
mindegy zöldekben. A sikamos Bala-
ton épúgy megcsalná képén mint
a szava hűtlen.

dr. Bodnár Éva: Kalapy János
Vők Lapja, 1968. aug. - 34 oldal

Hrabéczy János
festő

Olajképeinek technikája is sajátosan alakult ki. Pasztellji finomak, vízfestményeinek színei lágyak. Első gyűjteményes kiállítása 1935-ben volt.

dr. Bodnár Éva: Hrabéczy János,
Nők Lapja, 1968. aug - 34 szám

Halápy János
festő

A táj adta káprázatos benyomásokat, a nap és fényhatásokat megkapóan tolmácsolta képein. A művésznek 13 önálló kiállítása volt.

dr. Bodnár Éva: Halápy János.
Nők lapja, 1968. aug - 34 szám

Halápzfalvi
Péter

Az olvasó évek alatt súlyos beteg
lett. Szívtromboziskából felgyógyulva
újra fáradhatatlanul dolgozott.

dr. Bodnár Éva: Halápzfalvi
Nőtt Lapja, 1968. aug - 34 oldal

Kalapy János
élete

1959-ben mutatta be „A Balaton
fényei és virágai" címen utolsó-
és ennek tárját, és képsorozatsorait.
Szendeleki jókedvére derítette.

dr. Bodnár Éva: Kalapy János
Vár Lapja, 1968. aug - 34 szám

Halápy János
festő –

1960. február 13-án halt meg.
A művészi becsvágy mondatta vele
volt hogy: „szép képeket kell festeni
és a legfontosabb".

dr. Bodrogi Erna: Halápy János
Nők Lapja, 1968. aug. – 34 oldal.

Hlaláry János
emlékkiállítását nyitották meg Bu-
latonfüreden Forgács Ö. Gábor a
Nemzeti Galéria főigazgatója. A kiál-
lításon, a művész balatoni tájképi al-
kotásaiból válogatott gyűjtemény
látható a közönség.

Magyar Hírlap 1972/182 4 old.

102/ 1972.X.27. 12.00 /Szné/

Déli krónika

Halápi János festőművész

-A Képzőművészeti Alap Kiadó Vállalatának sajtótájékoztatójáról érkeztem a studióba.Takács László megbizott igazgató mutatta be az ujságiróknak azt a 17 féle gyögyörü naptárt,amely belföldön kerül forgalomba és azt a 20 félét,amely a hazai külkereskedelmi vállalatok megrendelésére készült.Csak arról szólok,amit mi is megvásárolhatunk,ajándéknak szánhatunk.Természetesen a Petőfi évfordulót köszöntő naptárral kezdem,amely a költő életujtának dokumentumaiból ad válogatást.Gyögyörü a magyarország legnevezetesebb müemlékeit felvonultató naptár is.Képeit hires müemlék fotósunk Dobos Lajos készitette.A képzőművészeti értékü naptárak közül kiemeljük Halápi János festőművész emlékét, müvészetét,idéző négy nyelvü disznaptárt,amelyet a 12 éve elhunyt müvész hangulatos tájképei és virágcsendéletei diszitenek. Az 1973-as disznaptárak egyik különös szépségü darabja Medveczky Jenő festőművész Homéresz Iliász cimü eposzához készitett illusztrációinak 13 válogatása.A képekhez kapcsolódó Homéresz idézetek Devecseri Gábor müforditásai.Glatz Oszkár születésének 100. évfordulójára emlékezve alkotásaiból reprodukciós levelezőlap naptárt állitott össze a Képzőművészeti Alap Kiadó Vállalata. S várható,hogy nagy sikere lesz a négy nyelvü szines,mozgalmas népviselti falinaptárnak is.

-Szatmári Ilonát hallották.

1972.X.27. 12.00 /Sanki/

Déli krónika

-A Képzőművészeti Alap Kiadó Vállalatnak segítőtársaktó- jával érkeztem a stadiónba.Tekintve hogy nagyjából ugyanaz- tatta be az utóbbi időkben ezt a 17 féle gyógyszert,amely bel- betegségben kezdi fertőzésnek kísérni.Csak arról sző- kereskedelmi vállalatok megrendelésére készült.Ennek alap- lyuk,amit mi is megvásárolhatunk,sajnálkozik asszonyunk.Szimbó- rasztásen a Petőfi évfordulót köszöntő nagyszerű kezdem,amely a költs életutjának dokumentumaiból ad válogatást.Gyógyszer a magyar- országi legnevesebb mintegy felvonultató nagyon is.Képeit hivea mintegy tetőpont Debre Lajos készítette.A képzőművészeti érdekű napokra közül kiemeljük Holéjt János feszítőmivész emlékét, műveszetét,idéző négy nyelvű disszertációt,amelyet a 12 éve el- hunyt művész hangulatos tudósnak és virágcsendéletei dicsőnek. Az 1972-es dísznapterek sajtó konferenciáján Madvecnky Jenő feszítőművész Nemzeten Illésen cimü epeszében készített illuszt- rációkat 13 vélegetése.A képekben kapcsolódó Nemzeten idézetek Pevecseri Gábor műfordításait.Gilete Oszkár szülőtársának 100. évfordulójára emlékezve alkotásaiból rendezkedés levelezőlap napját állitott össze a Képzőművészeti Alap Kiadó Vállalata. A vérbató,hogy nagy nikere Jean a nagy nyelvű szinész,mozgalmas népviseleti találmányok is.

-Szeretni Ilonát hallottak.

Halápy János
alkohásai részt vettek a Kiállításon.

Bojár Iván: Bács-Kiskun művészete
címmel kötet jelent meg Budapesten.

Magyar Hírlap 1972/65 9old.

Halápy János

1974. jan. 10-én a berlini Magyar Kultúra Házban retrospektív kiállítást nyílt Halápy János festőművész műveiből.

Népszava, 1974. jan. 10. 102 cíf. 7 sz. 4p.

Halápy János
(1839 - 1960)

„Virágcsendélet"
Olaj, vászon 80 x 60
1957
Vételár: 6000 Ft

DÁV 33. Művészeti Képaukció, árverés 1974 május 21-22

Halápy János festőművész

a berlini Magyar Kultúra
Házában január 10-én nyílt
kiállítására

Magyar Nemzet 1974 január 10
4. old.

Halápy János

1

80 éve született és
13 éve halt meg

Magyar Nemzet 1973 február 6
Gyula

Halápy Julius, festő

Kiállít

1

– : Magyar napok Potsdamban

√.

Népszabadság, Bp. 1973. nov. 6.

Halápy János

festményeiből Potsdamban rendeznek
kiállítást a november 4-én megnyíló
magyar hét során

Magyar Nemzet 1973 november 2
4. old.

Halápi János

"Sikeres volt a Cennini Társaság kiállitása is 1923-ban Gábor Mórics, Hende Vince, Dióssy Antal, Halápi János és Laszkowszki festőművészek részvételével"

Mészáros Gábor: Ujjászületőben a Nemzeti Szalon. Budapest, 1972. 5.sz. 28-31.l.

Halápy János festőművész

Balatonfüreden emlékkiállítás
nyílt műveiből „A Balaton fényei
és virágai" címmel.

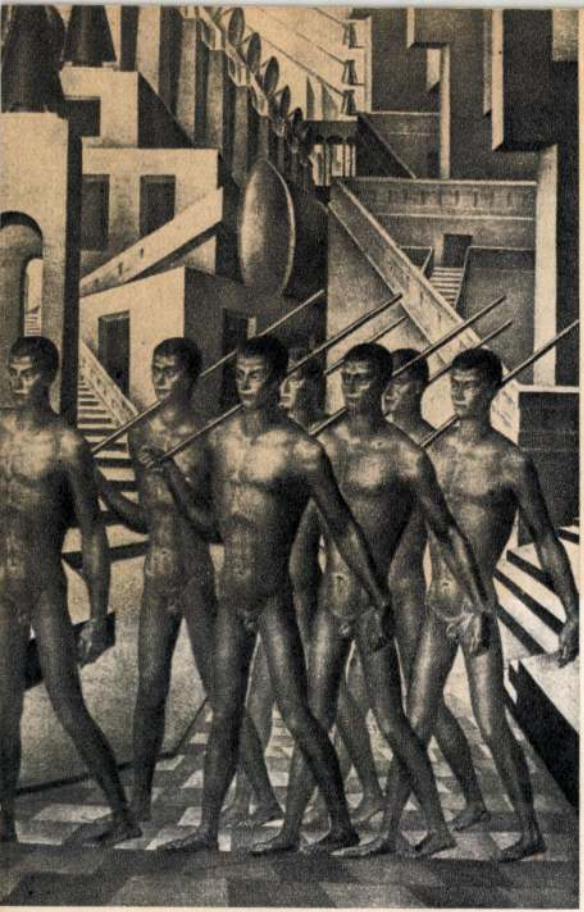
Magyar Nemzet 1972 június 29
4. old.

Halápy János

Művészet, Budapest,
1942. aug.

Halápy János: Sárga virágok
Fleurs jaunes
Желтые цветы

Krón Jenő: A munka apoteózisa II. 1925–30 között – Apothéose du travail II. Entre 1925 et 1930 – Апофеоз работы. II.

a szeme, annál pontosabban regisztrálja határtalan kolorisztikus lehetőségeit.

Fiatalsága éveiben Halápy János is megjárta a modern művészet Mekkáját, Párist, a „hadzsi" címre mégse tartott igényt, pedig jószerével a magyar Braque is lehetett volna. Pályakezdését főként a kubizmus befolyásolta, ami a rá jellemző kulturált festőiséggel párosulva alkalmasnak bizonyulhatott légyen a párisi iskola magyarországi képviseletére. Európéereink sajnálhatják is, hogy Halápy János nem vállalkozott a Szajna-parti vívmányok puszta importálására. Ő azonban igazi tehetségnek, alkotó elménck bizonyult, képességeit, a tanultakat hajlamainak megfelelően érvényesítette, azt festette és úgy, amit és ahogyan a szíve diktálta, környezete, életvitele meghatározta, szülőföldje, emlékeinek jellege motiválta. Így lett a Balaton festője, olyan művész, akinek szakmai érdeklődését, hivatása értelmét, minden gondolatát a tó körüli jelenségek, az ott megfigyelhető érdekességek, különös vagy megszokott epizódok töltötték ki. Életművének nagy részét ez a tárgykör teszi ki, s ha van is más tájon készült anyaga, annak megalkotása is végső fokon a balatoni tematika még maradéktalanabb kidolgozásához segítette. Olyannyira izgalmas itáliai képeinek tanulságai, az északolasz tavaknál, Velencében, Sziciliában kelt festményeinek színei

1021 VEB
ZEITUNGSAUSSCHNITTDIENST GLOBUS

BZ am Abend
Berlin

9. Jan. 1974

Schwärmt für den ~~BZA~~ Balaton

Morgen wird im Haus der Ungarischen Kultur die Ausstellung mit Gemälden von János Hálapy (1893—1960) eröffnet. Als man ihn einst als „Maler des Plattensees" bezeichnete, gab er zur Antwort: „Ich wünschte mir, dieses ehrende Prädikat könnte ich mir mit dem Schaffen meines gesamten Lebens verdienen ... Ich schwärme für den Plattensee, denn seine malerische Schönheit ist unermeßlich und unerschöpflich."

BZA-Foto:
Kurt Böttger

Die
erfolgt
Markt
Verein

m Bosporus

schaftstest. Außerdem gehört dazu die Beurteilung des Bewegungsapparates — wofür wir die Leute Gymnastik treiben lassen —, der Griffigkeit der Hände und das Ausprobieren der Wirbelsäule, ob sie flexibel ist und ob sich der Arbeiter genügend bewegen kann.

Zu den entwürdigenden Teilen des Tests gehört die Abgabe von Urin unter genauem Hinsehen der Kontrolleure. Damit soll verhindert werden, daß der Urin absichtlich vertauscht wird.

Maßgeschneidert

Erst danach wird den Prüflingen eine nur bestes „Material" geliefert bekommen. Die Filterfunktion der Rekrutierungsstellen macht es ihnen möglich, sich hier ein maßgeschneidertes Arbeitsheer anzuwerben, dessen „sozialer Ballast" denkbar gering ist.

„Wertminderung"

Wer der medizinischen Musterungsliste nicht entspricht, wer im Verdacht steht, schwanger zu sein oder älter als 40 Jahre ist, wird gar nicht erst genommen. Treten derlei „Wertminderungen" während der Arbeit in der BRD auf, so geben die befristeten Arbeitsverträge die Möglichkeit, diese Männer

1021
VEB
ZEITUNGSAUSSCHNITTDIENST GLOBUS

Märkische Volkstimme
Potsdam János Halápy 21. Nov. 1977

Wie leuchtendes Geschmeide . . .

Bilder von János Halápy im Kulturhaus „Hans Marchwitza"

Den „Maler des Plattensees" nannten die Ungarn ihren Künstler (1893 bis 1960), der ein langes Leben hindurch nicht müde wurde, sich dieses Lobes würdig zu erweisen. „Ich schwärme für den Plattensee", sagte er einmal, „denn seine malerische Schönheit ist unermeßlich und unerschöpflich. Und wie unermeßlich ist sie erst für jemand, der in ihr und durch sie auch sich selbst ausdrücken möchte." Das aber hat Halápy getan.

Diese Einheit von Mensch und Kunst in einer heiter-schönen Landschaft ist für mich das Beglückende an der Begegnung mit den farbenfrohen Werken des Künstlers. Heimatkunst also? Ja, in des Wortes echter, tiefer Bedeutung! Hier ist ein Maler, der einem engen Themenkreis verpflichtet blieb, ihn aber durch sein handwerkliches Können und durch seine ehrliche Liebe so ins Künstlerische hob, daß viele seiner Arbeiten mit zu dem Besten zählen dürften, was impressionistische Landschaftsdarstellung überhaupt zu leisten vermochte. Mögen auch auf einer Reise nach Paris in den zwanziger Jahren Braque, Matisse und Picasso großen Eindruck auf ihn gemacht haben – er knüpfte an Monet, Sisley und Pissarro an, weil er wohl erkannte, daß er in ihnen echte Wahlverwandte hatte, von denen er lernen konnte, was ihm gemäß war, was ihm gestattete, das harmonische Loblied auf seine Heimat mit der ihm eigenen Weise zu singen. Man darf dieses Wort aus dem musikalischen Bereich getrost hier verwenden, denn es schwingt so etwas wie Musik in seinen Bildern (was kein Zufall sein mag, denn Halápy musizierte selbst gern und gut).

Mit fast weiblicher Zartheit sind Bilder vom Frühling in Tihany oder vom „Gulacz im Frühjahr" hingetupft. Vom Licht bewegt und erregt, liegt der Plattensee wieder im Sonnendunst („Angelsteg in Balatonfüred") vor uns. Zwischen fein schattiertem Grün glänzt warmes Orange auf in der „Allee in Balatonföldvar". Dunkel glühen Farben in kostbaren kleinen Gemälden wie „Ankunft des Abendschiffes" und „Blick auf das Parlament". Hell und stark wird „Wintersonnenschein" eingefangen. Es gibt keine Dissonanzen in diesen Bildern, sie wirken wie gewebt. Nur wenn der Sturm die Wellen peitscht, wird auch der Maler mitgerissen und nähert sich dem Expressiven. So bei den „Ungestümen Wellen", bei denen man unwillkürlich an die Walchenseelandschaften des Lovis Corinth erinnert wird.

Bei einfühlsamer Betrachtung entdeckt man, daß der Künstler keineswegs früh „fertig" gewesen oder „stehengeblieben" ist. Freilich gab es auch keinen Bruch in seiner Entwicklung; sie stand unter dem Zeichen organischer Kontinuität. Menschliche und künstlerische Reife setzt sich bis ins Alter fort. Gewiß, wir sehen von Halápy keine bedeutsamen Figurenbilder, es fehlt auch die unmittelbare Auseinandersetzung mit Zeitereignissen – aber sein Lebenswerk ist reich an Naturverbundenheit und Poesie. Auch sie brauchen wir im Gesamtbild der Kunst unserer Zeit. Wir danken den ungarischen Freunden für dieses Bekanntwerden mit einem ihrer wesentlichen älteren Künstler.

GÜNTER HESS

Hausarbeiten [illegible] schwächere Schüler gesondert von einem Lehrer beaufsichtigt werden.

Aber auch für persönliche und familiäre Probleme hat unser LPG-Vorstand Verständnis. So wurde es mir ermöglicht, seit einiger Zeit nur noch in der ersten Schicht zu arbeiten.

Im Winter helfen wir Frauen, die als Mechanisatoren arbeiten, den Schlossern, die Technik zu reparieren. Dabei lernen wir die Aggregate genau kennen. Über 30 Genossenschaftsbäuerinnen unserer LPG haben an einem Grundlehrgang Technik teilgenommen. In unserer Genossenschaft geht es mit der industriemäßigen Produktion voran, weil wir Bäuerinnen die moderne Technik bedienen. Auch leitende Funktionen haben wir übernommen. Im Feldbau haben wir 6 Arbeitsgruppenleiterinnen und eine Frau als Brigadier. 70 Prozent unserer Bäuerinnen haben einen Fachabschluß.

80 Prozent aller Mitglieder bei uns arbeiten zweischichtig, das bedeutet hohe Ausnutzung der Technik, geregelte Arbeitszeit für alle Bäuerinnen und

Daß die Blönsdorfer Genossenschaftsbauern nicht nur ja sagen zur industriemäßigen Produktion, sondern auch danach handeln, beweist der Artikel von Renate Sommer.

Für 2 Traktoren K 700 mit Pflügen, die zusammen rund 260 000 Mark kosten, und für eine 1250er Sauenanlage, wie überhaupt für alles, was sie sich in den letzten Jahren anschafften, benötigten sie keinen Pfennig Kredit. Diese moderne Technik eroberten sich die Bäuerinnen, was dazu führte, daß 80 Prozent aller Arbeiten in 2 Schichten gemacht werden.

3,4 Millionen Mark beträgt gegenwärtig ihr Rücklagefond, und 3,9 Millionen Mark Akkumulationsmittel liegen auf einem Konto. In diesem Jahr akkumulieren sie 844 Mark je Hektar. Das ist eine Akkumulationsrate von 42,6 Prozent.

Wer macht es nach – wer macht es besser?

[illegible]

Bei uns w[illegible]
der Kampa[illegible]
und abgeste[illegible]

Wochenlang draußen

Bei uns in der LPG bleiben viele Maschinen, wenn sie kaputt sind, wochenlang auf den Feldern stehen. Z. B. blieb eine Hochdruckpresse mitten auf dem Feld wochenlang stehen, weil ein Rad abgebrochen war.

MANFRED RASCHE, NAHMITZ

Tägliche Pflege

In unserem Betrieb wird stets auf die Einsatzbereitschaft und Pflege der Baumaschinen geachtet. Nach jedem Arbeitstag werden die Maschinen und Fahrzeuge gesäubert und abgeschmiert. Durch die gute Wartung der Maschinen ist eine höhere Arbeitsproduktivität gewährleistet.

UDO KUCHENBECKER, WUTHENOW

Landmaschinendank

Es lacht die Egge, es jauchzet der Pflug

Wir danken euch, Menschen.
Gern nützen wir euch wieder!

BERND NEUMANN, LIEBENWALDE

Warum nicht sofort reinigen?

Ich arbeite im VEG Liebenberg in der Heißlufttrocknung als Anlagenfahrer. Bei uns wird die Technik so weit wie möglich untergestellt. Sie wird auch ordnungsgemäß abgestellt. Aber eins gefällt mir nicht: daß sie öfter eine Weile eingeschmutzt stehenbleibt, bevor sie saubergemacht wird. Dann noch etwas zu den Hängern. Es gibt oft Ärger, weil defekte Hänger auf den Abstellplatz gestellt werden, anstatt sie gleich zur Werkstatt zu bringen. So muß der Nächste erst reparieren, bevor er einen Hänger benutzen kann.

EDWARD [illegible], LIEBENBERG

Halápy János
festő.

Életművének nagyrészét a Balaton-
tájegylet teszi ki, részletek itáliai képe-
ket és az északon tavaszkor is
működtetett festményei.

T.G.: Halápy János balatonfüredi kiállítása.
MŰVÉSZET 1972.augusztus - 27.oldal

Halápy János
festő

Halápy János Füreden rendezte meg
"A Balaton fényei és virágai" című
kiállítást. Ezen a kiállításon a Balaton
az egész arculatában és a nap különböző
időszakában tárul elénk.

T.G.: Halápy János balatonfüredi kiállítása.
MŰVÉSZET, 1972.augusztus - 27.oldal

Halápy János
festő

Halápy János felszabadultan
ábrázolta a Balatont, ahova
gyermekkora óta sok időt töltött
a Tó mellett, de az mindig valami
nyugtot mondott neki

T.G.: Halápy János balatonfüredi kiállítása.
MŰVÉSZET? 1972.augusztus - 27.oldal

Halápy János
festő –

„Sárga virágok"
(repro)
"

T. Gy.: Halápy János balatonfüredi kiállítása.
Művészet, 1972. augusztus – 27 oldal.

Halápy János, festő

□ HALÁPY JÁNOS festőművész kiállítása nyílik július 7-én az egervári kastélyban. A Balaton festőjének tárlata augusztus 3-ig naponta 10—18 óráig, a színházi előadási napokon az előadások végéig látható.

- : □ Halápy János

Esti Hírlap, Bp. 1980. júl. 2.

2

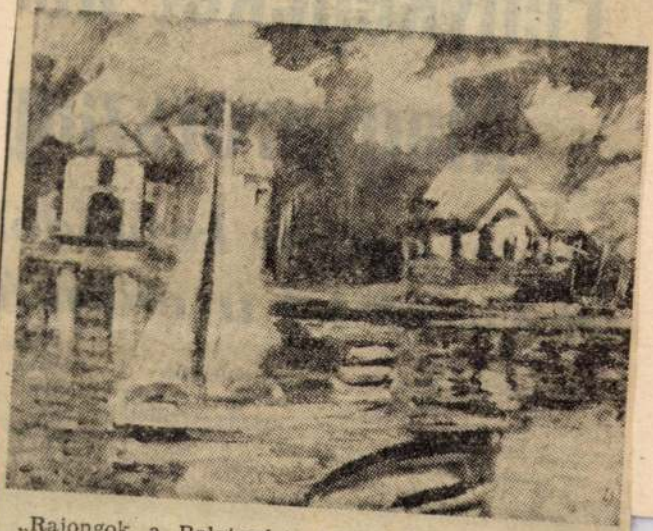
Halápy János
festő

Halápy János fiatal korában meglátja Párizst. Pályaválasztását főleg a Julián-iskolába történő belépése, a párizsi iskola magyarországi képviselőjének alkalmas művész volt.

T.G.: Halápy János balatonfüredi kiállítása.
MŰVÉSZET 1972. augusztus - 27. oldal

Halápy János, festő

Halápy János Siófokon

„Rajongok a Balatonért, hiszen festői szépsége végtelen és kimeríthetetlen. És mennyire végtelen annak, aki saját magát is benne és általa akarja kifejezni. Éppen ezért akkor leszek igazán boldog, ha egyszer majd mint Balaton-festő élhetek tovább a közönség tudatában". Ezt a szép lírai gondolatot a „Balaton festőjeként" ismert *Halápy János* fogalmazta meg egykoron. A művész halálának huszadik évfordulója alkalmából emlékkiállítás nyílik június 1-én, vasárnap délelőtt 11 órakor Siófokon, a Dél-balatoni Kulturális Központban. Megnyitja *dr. Bodnár Éva*, a Magyar Nemzeti Galéria osztályvezetője. A tárlat július 29-ig tekinthető meg. Képünkön a művész *Füredi sportklub* című festménye.

– Halápy

Rtti Hí

2.

nal együtt dolgozó Valerij Kubászov és Farkas Bertalan.

Programjuk végre a földi bioritmushoz igazodott, úgyhogy tegnap este normális időben tértek nyugovóra.

Ma reggel 7-kor csendült fel az ébresztő muzsika, s a négy űrhajós egyszerre pattant ki a hálózsákból. Tisztálkodás, majd kiadós reggeli következett, s utána röglön hozzáláttak a

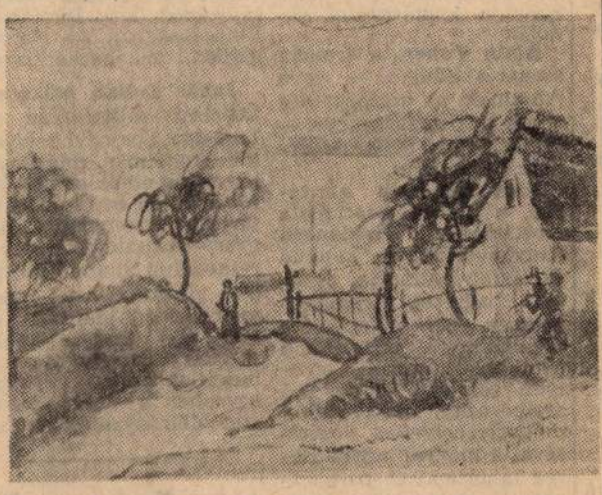
„*Bealuca*" kísérletet is, amelynek célja, hogy az igen eltérő fajsúlyú fémek keveredését és diffúzióját vizsgálják különféle hevítési körülmények között.

A sűrű program, a megerőltető munka azonban láthatólag nem fárasztja ki a négy űrhajóst. Tegnap este a Moszkva melletti irányítóközpont és a személyzet beszélgetéseit többször is módunkban állt

NÉPSZAVA 1980. 04. 24.

KIÁLLÍTÁSI KALAUZ

Halápy János vízfestményei

Húsz esztendeje, 1960-ban hunyt el Halápy János, újabbkori piktúránk érdemes munkása, akinek festői kibontakozása és beérése elválaszthatatlanul összeforrott a magyar tenger, a Balaton ábrázolásával.

Az évforduló kapcsán a Nemzeti Galéria figyelmességéből szép kamaratárlat nyílt a *Budavári Palotában* a művész hagyatékában fellelt akvarellekből; az 1969-es nagy emlékkiállítás óta ez az első alkalom, hogy a főváros közönsége viszontláthatja Halápy kivételes lírai érzékenységről és vonzó mesterségbeli tudásról tanúskodó munkáit.

Az 1893-ban született mester küzdelmes ifjúkor, első világháborús katonáskodás, majd hadifogság után rajztanárként állította ki első képeit 1923-ban. A Hatvany-családhoz fűződő rokonsága révén (első felesége Hatvany Lajos leánya, Viola volt) szoros kapcsolatba került a korszak progresszív szemléletű, modern törekvésű alkotóival; többek között részt vett a Képzőművészek Új Társasága (KUT) megalapításában és programjának kidolgozásában.

1925—28. között többször megfordult Párizsban, s a modern francia festészet lenyűgöző ereje, Braque, Matisse és Picasso világa alakítólag hatott fejlődésére. Hazatérve egy ideig a *kubizmus* vonzáskörében dolgozott, a harmincas évek derekán azonban egy bátor fordulattal ismét visszatért a *természeti inspirációhoz*, s vele az impresszionista látványfestészet vívmányait kamatoztató kolorisztikus előadásmódhoz. Ebbeli döntésében alkati adottságainak felismerése és a környezeti hatások egyként befolyásolták: ekkortájt telepedett meg Balatonfüreden, ahol a táj mediterrán jellege, s a tó tündökletes atmoszférája végérvényesen bűvkörébe vonta.

Csók, Vaszary, Egry nyomán haladva, de egyéni szemlélettel és ecsetmozgással festette a Balatont, átengedve magát a látványok hangulatának, az optikai élmények gyönyörének. Opálos csillogású műveiben a tájképi elemek konkrétságát mellőzve, a kifejezni kívánt *tartalmi összkép* megragadására törekedett, s így a részleteket ábrázolva is a felszíni jelenségek mögé, a szüntelenül mozgásban levő természetre látott. Erett stílusa, amely a pointillisták optikai színkeverését újította fel, az ötvenes évekre alakult ki, java tájképei, köztük a *Tihanyi tavasz*, a *Siófoki móló* és a *Kék Balaton* ekkor készültek. Képeinek eseménytörténete a legtöbbször az ég és a víztükör találkozása, összeölelkezése, illetve e cselekmény színjátéka körül bonyolódik; páratlan érzékenységgel követte e téma napszaki és évszaki változásait, variálta kolorisztikus lehetőségeit.

Félszáznyi akvarellje és pasztellképe jól kirajzolja fejlődésének útját. Az első, könnyed és levegős lapok még a francia orientáció jegyében fogantak: kevés és összefogott motívummal, biztos rajzkultúrával rögzíti a balatoni táj jellegzetes arculatát, a nyári szezon színes pillanatait (*Balatonarácsi kilátás, Üszögmedence, Tehenek* stb.). Gyakori és kedvelt témája volt a húszas években az enteriőr, illetve az abban megjelenő, gyöngédvonalú női akt. Az 1937-es *Velencei falak* már szemléletének és festésmódjának változását mutatja: konkrétabb, anyagszerűbb lesz, kevésbbé stilizálja a látványt. A sűrűszövésű lapon teljes nehézkedésében jut szóhoz a valóság. Ez a felfogás jellemzi a balatoni ciklus legjobb darabjait is, így a *Badacsonyi vendéglőben*, a *Naplemente a lombok között* és a *Tihanyi vitorlások* című lapokat. Később ismét egy lazább, rajzos modorhoz tért vissza, ennek legszebb példája az 1958-ban festett mozgalmas *Konda*.

Halápy János őszinte természetszeretete, s ezen át megnyilvánuló emberssége révén már életében közel került a művészet barátaihoz. Mostani bemutatója arról győz meg, hogy ezek a kvalitásai két évtized múltán sem vesztettek erejükből. Ma is szívesen nézzük — és ajánljuk képeit.

Tasnádi Attila

Szabó Vladimir életműve a Műcsarnokban

Mária mennybemenetele cifra barokk képkeretben, megfeszített Krisztus és porcelánpüspök, Szent György, pucér istennők, lovagi páncél és melankolikus ebek zsúfolódnak a régiségkereskedő boltjában. Úgy tűnik, *Szabó Vladimir* e gyakran feldolgozott témáján a tárgyak bizarr egymás mellettisége nemcsak egy képalkotó alapelvet jellemez, hanem bizonyos értelemben szimbolizálja a festő egész művészi útját és tájékozódását.

Arról a Szabó Vladimirről, aki a két világháború között idehaza és Európában *grafikáiról* vált ismertté, különös módon az életmű hat évtizede festményeinek tükrében kapunk igazán hiteles képet. Rajzainak szikár intellektualizmusával szemben színbeli emocióktól dús festői világa az, amely teljes plasztikitásában képes adni művészi magatartásának sokrétű, változatos alakulását, még akkor is, ha annak legállandóbb jellemzőjét, a *mese áradását* ott is elsősorban a rajzi elemek hordozzák.

A húszas-harmincas évek művei az izgatott útkeresés végleteit mutatják. Egymást váltja a közép-európai romantikus tájfestészetet folytatóátíró törekvés (*Kárpátaljai táj*) és a századvégi francia szimbolizmusra való reagálás (*Ősz*). Bevallottan nyúl a művész a biedermeier portréfestészeti hagyományhoz *Pataki Menyhért és felesége* arcképein, de ugyanekkor született a századforduló nagybányaias panteizmusát továbbgondoló, tájba helyezett kettősportré, a *Major-házaspár* is. A húszas-harmincas évek olykor kegyetlenül rideg precizitású akttanulmányai, nyers realizmusú portréi (*Tanulmányfej III*) vezetnek az életmű „római iskolás" témaválasztású vonulatához (*Tengerparti város, Olasz halász*).

Hogy a novecento formai-művészeti *manírjai* meg sem érintették Szabó Vladimir festészetét, azt e korszaka egyik főműve, az *Istentől elhagyott táj* bizonyítja. A kisvárosszéli pusztaságba helyezett asztaltársaság *Manet Reggeli a szabadban* című képe parafrázisának is felfogható. A fasizálódó Európa szociális szorongásai a német expresszionizmus felfogásához igazodó formanyelven jelennek meg, groteszkül felelve egyben a kortárs magyar Árkádia-festészetre is.

A negyvenes évektől egyre gyorsuló ütemben rajzolódik ki előttünk az utolsó két-három évtizedben ismert Szabó Vladimir-i festői arculat. A díszletszerű, monumentális tájak élénk színvilágú jelenetein a szatíra sokféle változatban él tovább (*Hólyagkirály, Moliere a tanyán*). Az ötvenes évek történelmi tablóin bágyatag preraffaelita melankóliával jelenik meg a középkor világa (*Szórakozó ifjak*).

A későbbiekben szélesen bontakozik ki a művésznél az öt-hat évszázad történelmének tárgyi rekvizitumait groteszk és szürreális hatású együttesekbe rendező törekvés. Az állatkereskedések és régiséggyűjtemények, festőműtermek, cukrászdák és vízparti korzók történelmi ideje mindig meghatározhatatlan. Kultúrtörténeti utalások sokasága, emlék, álom, és az álmodottak álma gyakran kibogozhatatlan szövedékké sűrűsödik képein. Szabó Vladimir sosem exhibicionista kitárulkozásai néhány különösen tiszta festői megoldásban csendülnek meg: a *Séta télben*, a *Karácsonyfadíszítés*, a *Házaspár holdfénynél* című képeken, vagy amikor a *Magányos festő* a sikoltó, hideg hajnali színek derengésében saját megfestett iszákosaival koccint.,

A kiállítás egy olyan életmű történeti formálódásába nyújt végre bepillantást, amely értékálló voltával emelkedik ki az egyre szaporodó „naiv archaizálók" dömpingjéből. Ahol mondandója *festőiségének* keretein belül marad, ott sokfelől táplálkozó, elemeiben olykor avittnak tetsző alkotói eszköztárát Szabó Vladimir képes a *napjainkban is érdemi* művészi közlés közegévé tenni.

Sarkantyú Mihály

KÖZÉLET

Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke a Zambiai Köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából táviratban üdvözölte dr. Kenneth Kaunda köztársasági elnököt.

Alain Poher, a francia szenátus elnöke — Apró Antalnak, az országgyűlés elnökének társaságában — csütörtökön Székesfehérvárra látogatott.

Iona Todericiu alezredes, a Román Szocialista Köztársaság budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja, a román hadsereg megalakulásának 36. évfordulója alkalmából csütörtökön filmkoktélt tartott, amelyen részt vett Kovács Pál altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes vezetésével a magyar néphadsereg tábornoki és parancsnoki karának számos tagja, valamint a társfegyveres testületek több képviselője.

Simon Pál nehézipari miniszter csütörtökön Pozsonyba utazott, ahol részt vesz a KGST kőolaj- és gázipari állandó bizottságának 53. ülésén.

Hetényi István pénzügyminiszter skandináviai útjának utolsó állomásán, Oslóban Ulf Sand pénzügyminiszterrel aláírta a kettős adóztatás kizárásáról szóló egyezményt. Pénzügyminiszterünk, aki skandináviai útja során látogatást tett Dániában, Finnországban és Norvégiában, ma hazaérkezett.

Juhár Zoltán belkereskedelmi államtitkár és Ladislav Somogyi szlovák kereskedelmi miniszterhelyettes elnökletével október 22-én és 23-án ülést tartott Pozsonyban a magyar—csehszlovák belkereskedelmi állandó bizottság. A tárgyalások eredményeként aláírták az 1981. évi magyar—csehszlovák választékcsere-megállapodást, s megegyeztek a határ menti csereelőirányzatokban is.

KITÜNTETÉS

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa *Rudnyánszky István*t, a Népszabadság külpolitikai rovatának főmunkatársát nyugállományba vonulása alkalmából, több évtizedes újságírói munkássága elismeréseként a *Munka Érdemrend arany fokozatával* tüntette ki.

Szakszervezeti küldöttség utazott Indiába

A Szakszervezetek Országos Tanácsának küldöttsége csütörtökön elutazott Indiába.

A Szaktanács delegációja részt vesz az AITUC kongresszusán, valamint a szervezet megalakulásának 60. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségeken, amelyekre október 26—31-ig kerül sor az indiai Andhra Pradesh államban.

Magyar—angol egészségügyi megállapodás

Dr. Schultheisz Emil egészségügyi miniszter — aki brit partnére meghívására küldöttség élén *Londonban* tartózkodott — felkeresett több egészségügyi intézményt, és megbeszéléseket folytatott a közegészségügyi és társadalombiztosítási minisztérium egészségügyért felelős államminiszterével és az angol egészségügy több vezető szakemberével.

A tárgyalások eredményeként dr. Schultheisz Emil és *dr. Gerard Vaughan* államminiszter aláírták *a magyar—angol egészségügyi együttműködési egyezmény* első kétéves munkatervét.

A dr. Schultheisz Emil vezette küldöttség csütörtökön hazaérkezett.

---

ben —, hogy magam fontosnak tartom a nyelvünk lehetőségeit, azaz: hagyományát.

Nem akarok sportágakat példaként említeni abban a vonatkozásban: mi lenne, ha állandóan változnának a szabályok?! Ha szabálytalan alakú labdával kellene játszani egy darabig, aztán a kapu lenne kisebb-nagyobb, csak bal lábbal lehetne rúgni, sántító lépéssel futni stb. Aligha élvezné bárki is ezeket a „mérkőzéseket". Jól tudom, ez a hasonlat sem tökéletes, épp csak jelzésre alkalmas, mégis, érzékeltet valamit abból, amit a nyelv lehetőségeként emlegetek. Százával olvasok ugyanis „prózaverset", „szabad verset". S amikor a kötöttebb formát emlegetem — amit hogy, s hogy nem, a legjobb költőink a mai napig sem hagytak el! — úgy néznek rám, mintha a múlt századból ragadtam volna itt. Sajnálkozva, lekicsinylően. Holott aligha gondolták végig, hogy *a nyelvünk valósága* a szó elején levő hangsúly, szinte megkívánja a mondatvégi nyomatékot, a köznapi, még inkább az „ünnepi", azaz: költői beszédben.

Néhány rímet írok ide: *„haza!", „soha!", „szabadok?", „válasszatok!" ....„élete", „becsülete", „századok", „gyalázatot!"* stb., s nem is kell mondanom, történelmi versből idéztem. Rögzíthetem: *e rímek a költemény legfontosabb*, mondhatom: *kulcsszavai!* Egyáltalán nem öncélúan összecsengő sorvégi szavacskák. Hadd idézzek „közelebbről": *„elszelelt", „sose telt", „oktató", „koptató", ...„ellenem", „szellemem"*... Vagy: *„Az ám, / Hazám!"* A versszakok utolsó két sora rímekből áll, s ott találhatók *a vers legkeményebb, legfontosabb szavai, a legsűrítettebb gondolattársítások!* Akik a magyar költészetet egy kicsit is ismerik, tudják, ezek nem ritka példák. Ilyen a nagy költői művek, a nagy versek zöme! Magyarán; *csakis a hagyomány korszerűsödhet!* Annak ellenében csak visszaélni lehet a korszerűséggel.

A nyelv törvényeit figyelembe nem véve, s éppen ezért hagyományait, úgy verset írni, költészetet teremteni, az olyan, mintha a levegő törvényeinek ismerete nélkül akarnánk repülőgépet tervezni. *A mai korszerűség is azt követeli, hogy ez a nyelvi valóság találkozzon a költő személyes és közösséghez kapcsolódó valóságával magas hőfokon, s mindez eredeti látomásban megörökítve hasson ránk.* Jelenítse meg a pillanatot — a mai napot — és az örököt. Ha így sikerül — többeknek ma is! — műveket, verseket életre hozni, akkor „költői kérdés" lesz és marad a költészet, művészet szükségessége! S ha e nem lebecsülendő nyelvi és tartásbeli hagyományt alkalmaznák a mai fiatal költők, hamarabb kiderülne, bírják-e az igazi mutatványt, az igazi felelősséget! En azokkal tartok, akik a kenyérkeresetnek e nehezebb, hagyományosan kockázatosabb módját választják, ha már úgy adódott, hogy kenyerünk a szó!

Kiss Dénes

— vá

Húsz-húszezer nem nem csekély pénz. Az előzetes számítások szerint körülbelül ennyi üti a markát a Gyár- és Gépszerelő Vállalat két fiatal szakemberének, *Fehér Albertnek* és *Rihay Jutasnak*. Miért? Lényegében azért, mert *eszükbe jutott* valami, amivel megkímélhetik magukat a fáradtságos munkájuk egy részétől.

A szokásosnál jóval egyszerűbb és energiában takarékosabb módszert dolgoztak ki a vállalat gyártotta hatalmas vegyi tartályok hegesztési varratainak *hőkezelésére*. Eljárásukkal az 500 köbméteres tartályok hőkezelése mindössze másfél napig tartott, a hagyományos megoldás három hónapjával szemben.

— A vállalat haszna ebből az újításból körülbelül félmillió forint — tájékoztat *Kómár László* a Gyár- és Gépszerelő Vállalat irodavezetője. S vajon mennyi haszna *lehetne* a népgazdaságnak? *Ha* elkerülhetne az újítás *más vállalathoz*. De hogyan?

A kohó- és gépiparban leginkább a KG-Informatik (Kohó- és Gépipari Tudományos Informatika és Ipargazdasági Központ) kiadványa révén. A évente kétszer megjelenő füzet a központ által rendre bekért *újítási leírások* alapján készül. Ágazati bontásban 1000-1200 hasznosítható megoldás szerepel benne.

— Egy-egy kiadványunkból általában 300-400 téma után érdeklődnek — tájékoztat *dr. Kiscsey Jenőné*, a KG-Informatik ügyintézője. — Vagy 30—40-re akad vevő. A probléma az, hogy a leírások jelentős része nem magyar, hanem külföldi eredetű. Miért? Mert magyar nincs elég. *A magyar vállalatok újítási felelősei sok esetben nem is válaszolnak a leírásokat bekérő levelünkre.*

Nincs mit írniuk? Egyszerűen csak közömbösek? Vagy nincs rá idejük, mert többségük osztályvezetői (főelőadói, előadói) beosztása mellett csak amúgy balkézből foglalkozik az újításokkal? Ki tudja.

A másik út: *az újító* — igazgatójának engedélyével — *végigházalja a esetlegesen érdekelt vállalatokat.*

— Először is telefonon próbálkoztam — vesmély lélegzetet *Kiss Gyu*

Konyhából fütik

Nem ketye

Fáznak a csepeli csilagtelepi Szabadság utca házak lakói. Mert hiába díszeleg lakásukban gázkonvektor, mégsem a meleget.

— A konyhából fűtjük a szobát, de sajnos, j belőle az előszobán át lépcsőházba is... — mé gelődik *D. Kovács Ferenc* nyugdíjas, a Szabadság utca 29-es ház földszin jén.

A nyugdíjas férfi 18 forint villanyszámlát zetett legutóbb is. É hető, hiszen a háro kilowattos hősugárzó n olcsó. A falon ott a gá óra — *helye*. Még m sem kötötték be, pe jócskán elmúlt már a f tési idény kezdete.

— Abban bíztunk, itt a konvektor, lebon hatjuk már a cserépkál hát — magyarázza *Kék József* nyugdíjas, a 31-s számú házból. — Útba volt, meg a szerelésse egy füst alatt el is intéz tük. De sajnos, túlságosa optimisták voltunk. Nem fejezték be a munkát. Így hát mi is, mint itt a ház

Halápy János
(Pörzsömbat, 1893- Gy. 1960)

„Dália" o. v. 80x95 cm J. l. f.: Halápy J.
Kiállítási ár: 18000 ft.

—

„Badacsony: Szegedi Rita háza o. v. 70x100 cm
J. l. f.: Halápy J. Kiállítási ár: 12000 ft.

BÁV 57. Képaukció Bp. 1982. május

Halápy János, festő

□ HALÁPY JÁNOS vízfestményeiből nyílik kiállítás holnap délután 4 órakor a Magyar Nemzeti Galériában. Megnyitja: Szokolay Sándor, Kossuth-díjas zeneszerző.

– □ Halápy János

2

Esti Hírlap, Bp. 1980. szept. 29.

Halápy János
(Párkánybat, 1893 – Bp. 1960)

„Vihar a Balatonon" Vízfestmény 45×50 cm
J. l. j. Halápy János Kikiáltási ár: 5000 Ft.

BÁV 56. Képaukció Bp. 1981. december

Halápy János, festőművész
Időszaki kiállítások.

Halápy János grafikai kiállítása
(C. ép. III. em.)

a Magyar Nemzeti Galéria Programja.
1980. október.

Helépy János (Pörgöumbat, 1893 - Bp. 1960)

„Balatonfüredi részlet" o.v. 60×80 cm

Kikiáltási ár: 8000 Ft.

MÁV 58. Képaukció Bp. 1982. szeptember

Halápy János (Pórszombat, 1893 - Bp. 1960)

„Csendélet" o.v. 98 x 82 cm J. l. j.: Halápy János
Kikiáltási ár: 15 000 Ft.

—

„Taormina" Vitéz Istvánné 42 x 57,5 cm
J. l. l.: Halápy János, Taormina 1937
Kikiáltási ár: 5000 Ft.

BÁV 60. Képaukció Bp. 1983. május

Halápy János, festő

HALÁPY JÁNOS festőművész alkotásaiból nyílt meg emlékkiállítás a Magyar Nemzeti Galériában. A tárlaton az 1960-ban elhunyt művész negyven vízfestményét, illetve kisméretű pasztellképét mutatják be.

– : Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1980 okt. 1.

Halápy János
(Pörstomból 1893- Bp. 1960)

„Körmenet" o.v. 80x100 cm
J. l. f.: Halápy János
Kikiáltási ár: 10000 Ft.

BÁV 55.Képaukció Budapest,1981.szeptember

Halápy János festőművész
emlékkiállítások:

Halápy János festőművész emlékkiállítása. (C. ép. III. em.)

A Magyar Nemzeti Galéria Programja
1980. December.

Halápy János (Pörjombat, 1893- Bp. 1960)

„Libapásztor" o.v. 60,5 x 45,5 cm

Kiállítási ár: 8000 Ft.

BÁV 59.Képaukció Bp.1982.december

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

ZALAI HÍRLAP
1980 JUL 16

Halápy János,
kétlk. grafikusművész

HÍRLAP 1021 5

Kiállítás

Halápy János festményei Egerváron

Halápy János: Siófoki móló, 1955.

Az impresszionizmus valaha a közönség dühödt ellenkezését váltotta ki. Az 1870-es években diadalra jutott irányzat, az akkor még provokálóan újnak, modernnek számító képek ma már csöppet sem borzolják a kedélyeket. A könnyed, elegáns, a pillanatnyi benyomásokat visszaadó piktúra elfogadottá vált, képviselői biztos közönségsikerre számíthatnak.

Az effajta, problémákat kerülő festészet művelése ízlés, hajlam, s nem utolsó sorban felkészültség, szemlélet kérdése. Az impresszionizmus a reneszánsszal kezdődő, a kifejezés helyett a látvány megörökítésére koncentráló festői módszer, megközelítés végpontja. *Monet* gyorsan készülő, csak az adott pillanat benyomásait rögzítő képek sorozatait készítve, egy-egy festői motívumot a nap más-más órájában is megfestett. A posztimpresszionisták ezzel szemben ismét a kifejezésre helyezték a hangsúlyt. *Cézanne* lényeglátó festészete egy szilárd, az értékek állandóságába és mindenhatóságába vetett hit manifesztálódása. *Van Gogh* belső feszültségeit kivetítő örvénylő vonalai, fokozott színei a magára maradt, a helyét nemtaláló ember gyötrelmeiről vallanak.

Monet és társainak képei nem kívánnak katarzist okozni. „Impresszióik" kellemes, üde színfoltként hatnak, miként késői magyar követőjüknek, *Halápy Jánosnak* a festményei is. A zalai származású, Pórszombaton született festő az örökké változó, folyton más-más arcát mutató Balatont, az áttetsző, a csillogó, fodrozó víztükröt, a napfényes, a párás, a borús vagy éppen viharos tavat festette hosszú évek során. Neve, művészete ezért is fonódott össze a magyar tengerrel. Míg ugyanis másoknál inkább csak ürügyként, kiinduló pontként szolgált a Balaton, hogy általa másról, többről „beszéljenek", az élet derűs oldalát kereső Halápy János elsősorban a látvány hű visszaadására, virtuóz megörökítésére törekedett. Ez erénye, s egyben korlátja is festészetének.

Az Egervári Esték rendezői jól választottak, amikor a húsz évvel ezelőtt, havanhét éves korában elhunyt festő képeinek bemutatása mellett döntöttek. Törlesztettek egy régi adósságot, lehetővé téve egy Zalából indult művész munkásságának a megismerését, ugyanakkor a színházi rendezvények előtt vagy az előadások szűkre mért szüneteiben az idelátogatóknak is felüdülést jelenthet az illékony festői villanások megtekintése.

Sz. L.

Olimpia '80

I. Moszkva várja a világ sportolóit

Már csak pár nap választ el bennünket július 19-től, de a XXII. Nyári Olimpiai Játékok szervező bizottságának elnöke, Ignatyij Novikov, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnök-helyettese már egy hónappal ezelőtt hivatalosan bejelentette, hogy a Szovjetunió olimpiai városai, Minszk, Kijev, Leningrád, Tallin és a szovjet főváros, Moszkva felkészült az 1980-as olimpiai játékok zavarmentes lebonyolítására, résztvevőinek és vendégeinek fogadására.

Az építők hatalmas munkát végeztek.

Teljesen elkészült

a 70 olimpiai és a több mint 500 kisérő objektum építése és felújítása. Ezeket az épületeket úgy tervezték, hogy az olimpia után is tovább szolgálják a városok lakóinak sportolását, művelődését. Az olimpiai létesítményeket már mind kipróbálták, a pályákon ellenőrző-versenyeket tartottak, a Természetesen ez nem falu, tulajdonképpen Moszkva egy új lakónegyede. Tizennyolc 16 emeletes lakóépület, amit éttermek, egy szolgáltató központ, egy kereskedelmi központ, és egy csodálatos művelődési-szórakoztató központ egészít ki. Az olimpiai játékok után itt 14 ezer moszkvai talál majd új otthont. Az olimpia alatt pedig mintegy 12 ezer sportoló él majd itt kényelmesen, otthonosan. A szervezők már jó előre gondosan elosztották a 2—3 szobás lakásokat, már az olimpia minden résztvevője tudhatja, melyik szobában fog lakni. A szobák, a konyhák be vannak rendezve, a konyhából nem hiányzik a szamovár, és egyes szobákban — kosárlabdázókra való tekintettel — 2 méter 30 centiméter hosszú ágyat találhatunk. Az éttermekben a 12 ezer lakó éjjel-nappal, bármelyik órában étkezhet, egyes épületek között reggel 7-től késő éjjelig autóvonatok járnak. Az olimpia alatt Moszkva közlekedését úgy szervezték meg, hogy az ne zavarja a hatalmas város életét, de fennakadás nélkül, gyorsan el lehessen jutni az egyik színhelyről a másikra. 400 kilométer hosszúságú olimpiai útvonalat jelöltek ki. 1600 személygépkocsin, 350 mikrobuszon és 550 autóbuszon kívül még több ezer olimpiai jelzésű taxi segíti a gyors közlekedést. Az olimpiai objektumokat menetrendszerű autóbuszok kötik össze egymással, a legforgalmasabb csomópontokon

televíziós kamerák segítik

majd a közlekedést. Az útburkolat alá számjelző-műszereket szereltek, amelyek figyelemmel kísérik a gépkocsi-folyam sebességét és nagyságát. Az olimpiát hatalmas munka előzte meg. Az olimpiai sajtóközpontban kapott tájékoztatás szerint a szükséges termékek 75 százalékát a Szovjetunió, 20 százalékát a testvéri szocialista országok, 5 százalékát a nyugati tőkés országok szállították.

Szalontay Mihály

(Folytatjuk.)

Kosárlabda-mérleg — félidőben

1980. VII.18. Kossuth 17,35 /Z.
Láttuk, hallottuk

1021

Halápy János
dátk- és grafikusművész

– A Zala megyei Egerváry kastélyban látta Fábián László Halápi János emlék kiállitását. Halápi Jánosét, aki ugymond, a Balaton festője volt.
– Azt nem tudom, hogy olyan értelemben mondható-e ez, mint ahogy ezt Egryről szoktuk mondani, hiszen az Egry festészetének az a legfőbb jellemzője, hogy Egry a Balatont a saját képére tudta formálni, és a Balatonnal fejezte ki azt a sajátos Egry mondanivalót.
– Nem akarok rosszmájú lenni, de ezt Halápinál is fölfedeztem. Ő is néha Egry szemével fedezte fel a Balatont.
– Igen, ez egy furcsa megjegyzés, mert arra látszik utalni, hogy esetleg Halápi bizonyos fokig Egry utánzó lehetett volna, azonban ezt nem tartom föltétlenül hibának, egy régen nagy egyéniség volt, tehát még ezt is el tudnám fogadni. Pontosabban szólva inkább arról van szó, hogy Halápi, aki ugy-e Párizsban tanult, Párizsban körülbelül a postimpresszionizmusnak az iskolájában, nem nagyon tudott fölülemelkedni ezen a látvány világon, olyan értelemben, hogy azt át is fogalmazza, át is értékelje, mintán azon a szinten, ahogy Egry tette, tehát ilyen értelemben ezek csak fölületi hasonlóságok lehetnek. Na most azt meg kell mondani, mielőtt ilyen súlyos kijelentéseket tennénk, hogy Halápi kétségtelenül rendkivül tehetséges ember volt. Nagyon komoly festőiség, nagyon jó szinérzék, rejlett benne, más kérdés az, hogy minden valószinüség szerint ahhoz, hogy valaki nagy festészetet csináljon, ahhoz valami olyan gondolati, intellektuális, vagy egyéb pluszra van szükség, amelyik egyszerüen ezt a dolgot, mint eszközt veszi majd igénybe. Vannak olyan képei ezen a kiállitáson, és láthatók például a Budaörsi körmenet cimü képe, amelyek érzésem szerint egy sokkal erőteljesebb festőt sejtetnek, mint az ugynevezett Balaton festője, noha kétségtelenül életmüvének a túlnyomó többségét a Balatonképek teszik.

1980.VII.8.Televizió 2055/Szlnó/

1021

Tv-híradó.

-Öt esztendeje,hogy nincs közöttünk a XX.századi magyar festészet egyik érdekes,vonzó egyéniségo Halápy János a Balaton festője.A Zala megyei Porszombaton született művész negyven alkotásából nyilt most kiállitás az Egervár-i várkastélyban, a hétfőn este kezdődött egervári szinházi esték alkalmából.Halápy János,aki több izben is járt Párizsban és megismerve Matis és Picasso különös művészi világát egyszer igy emlékezett gyermekkorára.A szőlőhegyről,nagy apám szőlőjéből szépen lelátni a tóra,és testvéreimmel, pajtásaimmal gyakran futottunk versenyt a hegyre,hogy ki pillanatja meg elsőnek a csodás szinekben tündöklő és szikrázó viztükröt.A festő sohe nem tudott elszakadni a magyar tengertől.Ezt tükrözik alkotásai.A balatonfüredi fesor, a vitorlásversenyek emléke,a badacsonyi szőlők,a tihanyi reggelek,vagy a kupolaku hegyoldalak tavaszi látványe,a virágzó gyümölcsfákkel.A táj karakterét szuggeszsziv erővel adta vissza,és opálos szinekkel festett képei,szinte különleges nezeik hatást keltenek a szemlélődőben.A Balaton fényei és kertjeinek viráegai együtt élnek bennem,mondta a művész. Halápy János festőművész kiállitását dr.Pogány Ö.Gábor, a nyitotta meg a Magyar Nemzeti Galéria részéről,és a tárlat augusztus 3-ig tekinthető meg az egervári várkastélyban, nem messze Zalaegerszegtől.

Hlaláry János festőművész
Időszaki kiállításai:

Hlaláry János festőművész emlékkiállítása
(C. ép. III. em.)

a Magyar Nemzeti Galéria Programja.
1980. november hó.

Halápy János emlékkiállítása nyílt meg a szegedi múzeum képtárában. Mintegy félszáz olajfestményt és több akvarellt mutatnak be a huszonhárom esztendeje elhunyt alkotóművész hagyatékából.

Magyar Nemzet 1983. XI. 5.

Holápy János

Kiállítás a Nemzeti Galéria'ban

Magyar Nemzet 1983. X. 5.

Halápy János festőmű

HALÁPY JÁNOS festőművész emlékkiállítása ma nyílik meg a hajdúböszörményi Sillye Gábor művelődési központban. A bemutató június 20-áig tekinthető meg.

Népszabadság, 1985. VI. 7

Halápy János emlékkiállítása Győrött

KILENCVENÉVES lett volna az idén Halápy János. Az a huszonhárom év, ami 1960-ban bekövetkezett halála óta eltelt, festészete maradandóságának próbája is; de *ez a piktúra nem fakult.* A *Fényözön* — egyik 1958-as képének címe ez — fényözön maradt.

Régebbi festőnemzedék tagjaként Halápy János is abban a meggyőződésben élt és alkotott, hogy a szépet, a szépség élményét kell továbbadnia. A maiak közül sokan fordítottak hátat a nagybetűvel írt Szép kultuszának, nyilván afölötti elkeseredésükben is, hogy a Szépnek nem sikerült szebbé formálnia századunk arculatát, ha egyszer két világháború gyalázata is megeshetett, s még annyi más... Igazuk van, de attól a természet, melynek közönyét az emberiség sorsa iránt az irodalom oly sokszor elpanaszolta, nem szűnik meg szépnek lenni.

A SZÍNEK megunhatatlan vibrálása, ég és föld és víz ünnepélyes találkozása: erről „szól" Halápy János legtöbb műve. A *győri Xantus János Múzeum képtárában* rendezett emlékkiállításon a figyelmes néző észreveheti ugyan, hogy még mint fiatal művész más utat is bejárhatott volna, de ez alighanem csak rövid életszakasz volt, amikor más lehetőségek is nyitva álltak előtte. Kitűnő akvarelljei egyikén — *Önarckép szobabelsőben*, 1928 — szellemes, karikaturisztikus felfogásban, kubisztikus átmetszésekkel dolgozik. Vízfestményeit egyáltalában gyors, merész színösszeomlások, vaszarys könnyűkezűség jellemzi és Matisse-os fodrozódások. Ifjúsága párizsi élményei még a 40-es években készült akvarelljein is fel-felszikráznak, *Horgász a híd mellett* című munkáján például eljátszik a punktualista festőmód lehetőségével.

Festményein mintha a természetimádat nagyobb áhítatát éreznénk kezdettől fogva. Gunyoros színkezelést talán csak a kisméretű *Telefonáló*-n (1935) engedélyez magának. Ellenben az impresszionisták meghatottságát éli át és közvetíti a táj — elsősorban a balatoni táj — láttán. Az ötvenes években festett képei közül a *Tihanyi öböl tavasszal* címűn szinte virágzik a víz, mert tükröződik benne a virágzó domboldal. Felbomlik a fény, csupa sugárzás a *Füredi móló vitorlásokkal. Vitorlások reggeli fényben* című festményén fréz színárnyalatokban fürdeti a mindenséget. Ellenben sötét hullámok hintáznak, még nem derült fel a víz a *Napkelte a stégen* című képen. *Színes vitorlások* című remekén az ég is színes, a víz is kockás, lilásan, zöldesen. Már napsugárból szőtt vitorlák úsznak a vízzöldek, rózsaszínek, áttetsző okkerek tengerén a *Vízparton* című gyönyörű munkáján; már nem érdekes, mi történik, hol vagyunk, *már csak az atmoszféra fontos*, a levegőég. Színek rezegnek *Az esti hajó érkezése* című, kisméretű képe sötét hátterében, szikrázik a hó a *Téli napsütés* című képén. Olyan pillanatok ezek, melyeket Faust is szívesen megállított volna, ha lett volna szeme a természet szépségére...

DE NEM az a fajta festészet volt Halápy Jánosé, melyen „szinte megszólal" fű, fa, virág. Modernebb ennél, hisz *képnek tudja* a képet. Virágcsendéletei, az üvegvázából erős sárga, piros, kék színükkell, „vérbőségükkel" szinte kibukó *Dáliák* vagy ellenkező-leg, a háttérbe beleolvadni készülő *Vörös dáliák* nem akarják tagadni, hogy festmények. Tavaszi képeivel sem az volt a célja, hogy letéphetőnek véljünk rügyező ágakat, hanem például annak ábrázolása, hogy *kezdenek áttörni* a rózsaszínek!

Puritán pasztellkréta *Önarcképén*, 1957-ből, olyan festőt ismerhetünk meg — nem arcvonásaiból, hanem a megrajzolás módjából —, akinek a szakma minden fogása a kezében volt.

Ember Mária

— **A távközlési hálózat** fejlesztése címmel kéthónapos tanácskozás kezdődött kedden a postás művelődési központban. A konferencián hazai és külföldi szakemberek a távközlési hálózat fejlesztésének új technikai-műszaki megoldásait vitatják meg.

— **Megszámlálják a gyalogosforgalmat** október 12-én 16 és 17 óra között a Blaha Lujza téri aluljáróban. Kérik az erre haladókat, hogy a kapott számkártyát az aluljáró elhagyásakor a kihelyezett gyűjtőládába dobják be.

— **Etológiai Klub** alakult a TIT Természettudományi Stúdiójában. Rendezvényein a többi között olyan kérdésekre kapnak választ az érdeklődők, hogyan udvarolnak a paradicsommadarak, tanulnak-e a mosnadárfiókák? A klub foglalkozásaira, amelyek október 13-án kezdődnek, a stúdió pénztáránál lehet jelentkezni.

— **KISIKLOTT EGY HÉVSZERELVÉNY** kedden a kora hajnali órákban Budakalászon, s megrongálódott a pályatest és a felsővezeték. A hibákat kijavították; a forgalom már a déli órákban helyreállt.

— **SZÁZÖTVEN MÉTERES SZAKADÉKBA ZUHANT** egy hatvanfőt személyt szállító teherautó Pétfőn Limától ezerhármoszáz kilométerre, Tacna helység közelében. A szerencsétlenségnek harkor lesz a Rákoskeresztúri temetőben. A gyászoló család.

— Mély fájdalommal tudatom, hogy testvérem, **dr. Oltványi Ambrus** irodalomtörténész hosszú betegség után, 1983. szeptember 30-án, 51 éves korában meghalt. Búcsúztatása október 17-én, hétfőn, 11.30 órakor lesz a Farkasréti temetőben. Oltványi Noémi.

— Fájó szívvel tudatom mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy férjem, **id. Blaskovics György** műszerészmester október 6-án elhunyt. Temetése 1983. X. 14-én, 15 órakor lesz a Rákoskeresztúri temetőben. A gyászoló család.

— Fájdalommal tudatjuk, hogy **dr. Soós Imre**, a Statisztikai Hivatal volt dolgozója, életének 84. évében váratlanul elhunyt. Temetése október 14-én, fél 10 órakor a Farkasréti temetőben lesz. A gyászoló család.

— Mély fájdalommal tudatom, hogy édesanyám, **Posch Ernőné** született **Horváth Gizella**, életének 87. évében elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatása október 19-én, fél 10 órakor lesz a Farkasréti temetőben. Gyászolja: leánya.

— Fájdalomtól megtört szívvel tudatom mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy szeretett öcsém, **Szabó Imre** férfiszabó, október 9-én váratlanul elhunyt. (Budapest VII., Akácfa utca 56.) Temetése október 15-én, a besenyőtelki temetőben lesz. Gyászoló testvére Szabó János és a család.

— Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **dr. Földes Iván** egyetemi tanár 1983. szeptember 4-én, rövid szenvedés után Pécsett elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatása 1983. október 14-én, fél 12 órakor lesz a Rákoskeresztúri új

V. M.: Bajor Gizi látogatása Halápy János festőművész műtermében, Országjárás, 1943. dec. 31.
(?) Bajor piknik Halápy János festőművésznél, Film, Színház, Irodalom, VII. évf. 1. sz. 1943. dec. 30.—1944. jan. 5.
Kopp Jenő: A Székesfővárosi Képtár jubileumi kiállítása, 1944.
(?) A Fokusz Galériában Halápy Jánosnak gyűjteményes kiállítása nyílt meg, Magyar Nemzet, 1947. márc. 23.
Nagy Tibor: Halápy János gyűjteményes kiállítása, Kis Újság, 1947. márc. 23.
H.: Halápy János, Szabad Nép, 1947. márc. 30.
(?) Kultúrkrónika, Népszava, 1947. márc. 25.
(?) Képes figyelő, 1947. ápr. 5.
(?) Bajor+Halápy — siker! Rómeó—Júlia, 1947. márc. 28.—ápr. 1. III. évf. 13. sz.
(?) Az Ernst Múzeum kiállítása: Képzőművészek a hadifoglyokért, (Siess, adj, segíts akció) Színház, 1947. jún. 8—13. III. évf. 2. sz.
T. G.: Halápy János kiállítása, Szabad Művészet, I. évf. 3. sz. 34. l. 1947. ápr.
(?) Balatoni Kiállítás, Színház, 1948. máj. 18.
Vargha Balázs: Kiállítások, Szabad Művészet, 1948. II. évf. 6. sz. 226. l.
(?) A hét kiállításai, Világ, 1948. máj. 16.
Dr. S. A.: Beszámoló a Balatoni Képkiállításról, Balatoni Kurir, 1948. máj. 27.
Fenyő A. Endre: Balatoni képkiállítás, Szabad Nép, 1948. máj. 15.
Ujváry Béla: Balatoni kiállítás a Nemzeti Szalonban, Magyar Művészet, 1948. júl. 1. IV. évf. 4. sz.
Gál György Sándor: Lights and Flowers of the Balaton, Hungarian Exporter, 8. évf. 9. sz. 1958. szept.
Dutka Mária: Halápy János kiállítása Balatonfüreden, Magyar Nemzet, 1958. júl. 23.
(?) A Balaton fényei és virágai, Esti Kurir, 1958. júl. 1.
Dutka Mária: Halápy János a Balaton fényei és virágai c., a Fényes Adolf teremben 1959. nov. 20.—dec. 6-ig tartó kiállítás katalógusának bevezetője
Péter Imre: Halápy János, Népszabadság, 1959. nov. 25.
Dutka Mária: A Balaton fényei és virágai, Magyar Nemzet, 1959. nov. 28.
(?) Film, Színház, Muzsika, Hírek, III. évf. 48. sz. 1959. nov. 27.
Ónody György: Vallomás a Balatonról, Falusi Vasárnap, 1959. dec. 6.
Gál György Sándor: Painter of Lake Balaton, János Halápy's One-Man-Show, Hungarian Exporter 10. évf. 2. sz. 1960. febr.
Lyka K.: Festészetünk a két világháború között, 1956[1], Corvina 1984[2]. Reprodukálva: Körmenet (51. sz.)
Dutka Mária: Képzőművészetünk a felszabadulás után. Magyar Nemzet, 1960. ápr. 4.
Szelesi Zoltán: „A Balaton fényei és virágai". Délmagyarország, 1961. febr. 7.
Lehel István: Halápy János (1893—1960) kiállítása, Tiszatáj, 17. évf. 3. sz. 1961. március
Szelesi Zoltán: „A Balaton fényei és virágai", Művészet, 1961. május
(?) Liszt—Bartók emlékkiállítás Londonban. (Bartók-portré reprodukálva). Film, Színház, Muzsika, 1961. okt. 20.
(Zsigmondi): Emberi tájak tárlata, Nők Lapja, 1965. okt. 1.
(?) Magyar Festők Itáliában, Vigilia, 1967. június
Kedves Bajor Gizi! (Válogatta: Staud Géza; Szerk. Ortutay Gyula és Pamlényi Ervin), 1967. 133. l.
Kádár Zoltán: Magyar Festők Itáliában, a debreceni Déri Múzeum kiállítása, Alföld, 1967. XVIII. évf. 12. sz.
Németh Lajos: Modern magyar művészet, Corvina, 1968. (magyar, angol, francia, német, orosz nyelven).
Horváth Béla: Halápy János, Magyar Hírlap, 1968. júl. 3.
Dutka Mária: Halápy János emlékkiállítása a Magyar Nemzeti Galériában, Magyar Nemzet, 1968. júl. 5.
Székely András: Diener-Dénes Rudolf és Halápy János emlékkiállítása a Magyar Nemzeti Galériában. Népszabadság, 1968. júl. 17.
Tompa Kálmán megnyitó beszéde Halápy János Magyar Nemzeti Galériabeli kiállításán, Művészet, 1968. szept. 42. lap

Bodnár Éva: A Balaton festője Halápy János, Nők Lapja, XX. évf. 34. sz. 1968. augusztus 24.
Balassa Imre: Emléket Füreden Halápy Jánosnak, Magyar Nemzet, 1969. július 27.
T. G.: Halápy János balatonfüredi kiállítása, Művészet, XIII. évf. 8. sz. 1972. aug.
Gál György Sándor: Lights and Flowers of Lake Balaton, János Halápy, Hungarian Exporter, 1972. október
Fóthy János: „A Balaton fényei és virágai", Halápy János emlékkiállítása Füreden, Magyar Nemzet, 1972. júl. 6.
Bojár Iván: Bács-Kiskun művészete bemutatkozott Budapesten, Magyar Hírlap, 1972/65. 1. old. és 1972/182. 8. old.
(?) Halápy János nyolcvan éve született, Magyar Nemzet, 1973. febr. 6.
Péter Mária Halápy Jánosról, Képzőművészeti Almanach 1. Corvina, 1969. 67. l.
Bodnár Éva: A potsdami Kulturhaus Hans Marchwitza és a berlini Magyar Kultúra Háza Halápy János katalógusának bevezetője, 1973. (Öt reprodukció öt lapon)
I. L.: Aus dem Land der Pusztaklänge. Märkische Union, 1973. nov. 9.
Günter Hess: Wie leuchtendes Geschmeide . . .Märkische Volksstimme, 1973. nov. 21.
V. N.: János Halápy Maler des ungarischen Meeres Märkische Union, 1973. dec. 1.
(?) B. Z. am Abend 1974. jan. 8. Schwärmte für den Balaton
(?) Bild entwendet. Märkische Volksstimme, 1974. febr. 1. Reprodukálva az ellopott **Önarckép**
Bodnár Éva: Balatoni Képtár, Keszthely, 84. lap, 1975.
(?) Magyar kultúra Bulgáriában, Magyar Nemzet, 1975. júl. 9.
Bodnár Éva: A Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményei, Új Magyar Képtár, Szerk.: Solymár István, Corvina, 1976. (Magyar, angol, francia, német nyelven)
Mihályfi Ernő: Művészek, barátaim. Corvina, 1977.
Pogány Ö. Gábor: Halápy János balatonfüredi emléktáblájánál, Szépen festette a szépet, Magyar Nemzet, 1977. ápr. 28.
(?) Halápy János festőművész emléktáblája, Népszabadság, 1977. ápr. 24.
(?) Halápy János, Népszava, 1977. ápr. 26.
Bodnár Éva: Halápy János, A Művészet Kiskönyvtára 121. kötet, Corvina, 1978.
Székely András: A derüs percek piktora, Új Tükör, 1978. máj. 28.
Horváth György: Halápy János emlékkiállítása, Magyar Nemzet, 1978. jún. 8.
Salamon Nándor: „A Balaton festője". Bodnár Éva: Halápy János, Tolna megyei Népújság. 1978. jún. 11.
Bodnár Éva: Halápy János emlékkiállítása a Balatoni Galériában, 1978. Katalógus bevezető
Székely András: The Beauty of Balaton. Hungarian Review, 1978—8.
Horváth György: Landscape Painting through the Ages. The New Hungarian Quarterly, XIX. köt. 72. sz. 1978. tél.
(?) Balatoni fények. Halápy János emlékkiállítása Füreden. Napló (Veszprém), 1978. máj. 6.
(?) Halápy János Siófokon, Esti Hírlap, 1980. máj. 29.
Bodnár Éva: A siófoki emlékkiállítás katalógusának bevezetője, 1980. jún. 1.
Szabó György: A változatosság örömei. Élet és Irodalom, 1980. jún. 9.
Székely András: „A tó ihletett poétája", Halápy János emlékkiállítás Siófokon, Somogyi Néplap, 1980. jún. 8.
Bodnár Éva: Az egervári kiállítás katalógusának bevezetője, 1980. júl.
Sz. L.: Halápy János festményei Egerváron, Zalai Hírlap, 1980. júl. 16.
(?) Halápy János kiállítása. Film, Színház, Muzsika, 1980. júl. 19.
M. Heil Olga: Bevezető a Magyar Nemzeti Galériában rendezett Halápy János vízfestményei című kiállítás katalógusához
Tasnádi Attila: Halápy János vízfestményei, Népszava, 1980. okt. 24.

Emlékkiállítások:

1961. Szeged, a Móra Ferenc Múzeum képtára
1962. Balassagyarmat
1963. Salgótarján, Pápa, Makó, Gyula
1964. Tihany, Gyöngyös
1968. Halápy János Emlékkiállítása a Magyar Nemzeti Galériában
1972. Balatonfüred
1973. Potsdam, Kulturhaus Hans Marchwitza
1974. Berlin, A Magyar Kultúra Háza
Szófia, A Magyar Kultúra Háza
1978. Balatonfüred, Balatoni Galéria
1980. Siófok, Dél-Balatoni Kulturális Központ
Egervár, Várkastély
Halápy János Vízfestményei. Magyar Nemzeti Galéria
1983. Győr, a Xantus János Múzeum képtára
Szeged, a Móra Ferenc Múzeum képtára
1985. Hajdúböszörmény, Sillye Gábor Művelődési Központ

IRODALOM

Baránszky László: Kiállítások. Képzőművészet, 1924. 24. sz.
(?) A Képzőművészeti Társulat kiállítása a Műcsarnokban, Pesti Hírlap, 1929. okt. 16.
Elek Artúr: Halápy János és Gádor István kiállítása, Újság, 1929. dec. 14.
(?) Az Est, 1929. dec. 15.
(?) Az UME második kiállítása, Magyarország, 1930. ápr. 27.
(?) Pesti Napló, 1931. febr. 22.
(?) A Magyar Posztimpresszionisták kiállítása a Könyves Kálmán Kiállítóteremben, Nemzeti Újság, 1931. okt. 2.
b.: Halápy János kiállítása, 8 Órai Újság, 1935. április 6.
(-er): Halápy János gyűjteményes kiállítása, Függetlenség, 1935. ápr. 7.
(?) „Az az okos Betlen Pista" és a zsűri. 8 Órai Újság, 1935. ápr.
Mihályfi Ernő: Halápy János festményei Tamásnál, Magyarország, 1935. ápr. 7.
Boross Mihály: Halápy János kiállítása a Tamás Galériában. Esti Kurir, 1935. ápr. 10.
(?) Két kiállítás, Az Est, 1935. ápr. 7.
b.: Halápy János képkiállítása, Magyar Hírlap, 1935. ápr. 8.
(?) Két kiállítás, Nemzeti Újság, 1935. ápr. 11.
(?) Drei Ausstellungen, Pester Lloyd, 1935. ápr. 11.
(?) Irodalmi Újság, 1935. ápr. 6.
(?) Kollektív kiállítás a Tamás Galériában, Képzőművészet, 1935. 85. sz. 120. l.
(?) Képzőművészet, IX. évf. 1935. jún.
Elek Artúr: Halápy János festményei, Újság, 1936. nov. 15.
B. L.: Halápy János festményei, 8 Órai Újság, 1936. nov. 15.
Nagy András: Színes tűzvész, Magyarország, 1936. nov. 15.
Kárpáti Aurél: Halápy János kiállítása a Tamás Galériában, Pesti Napló, 1936. nov. 15.
óthy János: Halápy János kiállítása, Pesti Hírlap, 936. nov. 17.
Balás-Piri László: Halápy János gyüjteményes kiállítása, Nemzeti Újság, 1936. nov. 17.
Boross Mihály: Halápy János festő, Esti Kurir, 1936. nov. 28.
(?) Zwei Ausstellungen, Pester Lloyd, 1936. nov. 30.
(?) Halápy János képei, Magyar Hírlap, 1936. nov. 30.
Kopp Jenő: Magyar Művészet, 1937. 32. l.
Rózsa Miklós: Halápy János gyűjteményes kiállítása a Fränkel Szalonban, 1938. febr. 20.—márc. 7. A katalógus bevezető tanulmánya
Ybl Ervin: Halápy János festményei Fränkelnél, BH (Budapesti Hírlap) 1938. febr. 23.
Kállai Ernő: Kiállítások, Szép Szó, 1938. VI. kötet 307. l.
M. P.: Halápy János kiállítása, Nemzeti Újság, 1938. febr. 19.
Nagy András: Színek processziója, Magyarország, 1938. febr. 20.
(ks): Halápy János a Fränkel Szalonban, Az Est, 1938. febr. 20.
(?) Magyar Művészet, 1938. 185—192. l.
(g-ö): Zwei Ausstellungen, Kunst und Wissenschaft, Pester Lloyd, 1938. febr. 23.
Dr. Kóla Margit: Halápy János képei, 8 Órai Újság, 1938. febr. 20.
(?) Képek között. A Reggel, 1938. febr. 27.
M. P.: Halápy János kiállítása. Nemzeti Újság, 1938. febr. 19.
Fóthy János: Akvarellek és Pasztellek a Nemzeti Szalonban, Pesti Hírlap, 1938. nov. 20.
Elek Artúr: Tizenhárom festő balatoni képei. Újság, 1939. máj. 7.
B. M.: Balatonfüredi festők, Esti Kurir, 1939. máj. 7.
(?) Látogatás Halápy János festőművész műtermében, 8 Órai Újság, 1942. ápr. 5.
c-l.: Ecset és vonó, Film, Színház, Irodalom, 1942. ápr.
(?) A „festői Balaton", 1942. Kiállítás a Nemzeti Szalonban, Szabadság, 1942. ápr. 18.
(?) A Balaton és a művészet, Új Magyarország, 1942. ápr. 24.
Kováts Béla: Kiállítás a Nemzeti Szalonban, Esti Kurir, 1942. ápr. 26.
Dr. Fekete Lajos: A festői Balaton, 1942. Református Élet, 1942. máj. 2.
Szerdahelyi Sándor: Halápy János festőművész, Népszava, 1942. ápr. 26.
Kováts Béla: Festők a Balatonon . . . Esti Kurir, 1942. ápr. 24.
Csemiczky: Nemzeti Szalon — Mübarát, Film, Színház, Irodalom, 1942. máj. 1.
(?) Halápy János műtermében, Képes Krónika, 1942. máj. 14.
Kováts Béla: Beszélgetés Halápy Jánossal az ezerarcú Balaton festőjével, Szabadság, 1942. nov. 18.
e. k.: Balatonbilder von Johann Halápy, Galerie Mübarát, Pester Lloyd, 1942. nov. 18.
Elek Artúr: Halápy János balatoni képei, Újság, 1942. nov. 19.
Kárpáti Aurél: Halápy János balatoni képei, Magyarország, 1942. nov. 19.
Dr. Kóla Margit: Halápy János balatoni festményei, 8 Órai Újság, 1942. nov. 19.
Sebestyén Károly: Halápy János és a Balaton, Szabadság, 1942. nov. 21.
Fekete Lajos: „Az ezerarcú Balaton" Halápy János kiállítása a Mübarátban, Református Élet, 1942. nov. 21.
K. L.: Halápy János képei, Magyarország, 1942. nov. 23.
Fóthy János: „Az ezerarcú Balaton" Pesti Hírlap, 1942. nov. 17.
(R. V.): Az ezerarcú Balaton, Új Nemzedék, 1942. nov. 17.
Balatoni könyvek: A festői Balaton. M. Kir. Balatoni Intéző Bizottság, 1942. 85—86. l. Reprodukálva: **Tihany látképe**
Farkas Zoltán: Kiállítások, Magyar Csillag, 1942. II. 496. l.
Kopp Jenő: A magyar grafika 150 éve, 1943.
Szánthó Dénes: A festők angyala, Színházi Élet, 1943. dec. 28.

HALÁPY JÁNOS

Életünkről, kortársakról
írta
felesége: Lili

függelék Egry József levelei
H.J.-hez

Magyar Tudományos Akadémia
Művészettörténeti Kutató Intézet
Könyvtár
Budapest
23.164

A szerző kiadása, 1987

TAMÁS-GALÉRIA KIÁLLITÁSAI

A MODERN KIÁLLITÁS-SZERVEZŐ BIZOTTSÁG RENDEZÉSÉBEN

XVII.

1929?

Halápy János
gyüjteményes kiállitása

Szemelvények az 1925—29-es évekből

Az 1925—27. évből.

			Ára Pengő
1.	Eldűlő akt	vizfestmény	100.—
2.	Figurák szabadban	"	100.—
3.	Füredi tájkép (szőlős)	"	120.—
4.	Arácsi tájkép	"	100.—
5.	Tájkép (téglarakással)	"	100.—
6.	Tájkép (országutas)	"	150.—
7.	Tabáni táj	"	150.—
8.	Akt (ezüstkeretes)	"	100.—
9.	Ecsetjáték akton	"	100.—
10.	Akt (székkel)	"	80.—

Az 1928—29. évből.

11.	Csendélet (hegedü, alma)	vizfestmény	150.—
12.	Csendélet (szilvástál)	olajfestmény	300.—
13.	Párisi táj	vizfestmény	150.—
14.	Csendélet (villanykörte, óra)	vizfestmény	150.—
15.	Aktok (interieurben)	vizfestmény	150.—
16.	Figura hegedüvel	olajfestmény	400.—
17.	Akt mandolinnal	olajfestmény	300.—
18.	Mandolinos csendélet	olajfestmény	600.—
19.	Tájkép (sik megoldás)	olajfestmény	600.—
20.	Csendélet, szürke-zöld	olajfestmény	500.—
21.	Csendélet (szobor, hegedü)	olajfestmény	500.—
22.	Zöld-kék csendélet	olajfestmény	700.—
23.	Szürke csendélet	olajfestmény	400.—
24.	Csendélet sikon	olajfestmény	500.—
25.	Vázlat (aktok)	pastell	200.—
26.	Aktok (aranyhatásban)	olajfestmény	1000.—
27.	Csendélet (kenyerestállal)	olajfestmény	600.—
28.	Torzó	olajfestmény	600.—
29.	Kávéházi emlék (barna)	olajfestmény	500.—
30.	Fénykonstrukció	olajfestmény	600.—
31.	Kilátás		120.—
32.	Csendélet		400.—

Halápy János

TAMÁS-GALÉRIA
KIÁLLÍTÁSAI

A MODERN KIÁLLÍTÁS-SZERVEZŐ IRODÁTÓL
RENDEZTETTEN

XVII.

Halápy János
olajfestmények kiállítása

Szemelvények az 1925—29-es évekből

Az 1925–27. évből.

1. Eldöl6 ark ... ... Vizlesimény ... ... 100.—
2. Pipurok szobadan ... ... 100.—
3. Fuiredi fajkép (szóiós) ... ... 120.—
4. Arácsi fajkép ... ... 100.—
5. Tajkép (fóolajnyárassal) ... ... 100.—
6. Tajkép (erdőszéli) ... ... 100.—
7. ... ...
8. Akt (ezüstszürke) ... ... 100.—
9. Ecsetjátek elején ... ... 100.—
10. Akt (szekkó) ... ... 80.—

Az 1928–29. évből.

11. Csendélet (bogyós alma), vízlesimény ... 150.—
12. Csendélet (szilvással) olajfestmény ... ... 300.—
13. Pánai tájl, vízlesimény ... ... 150.—
14. Csendélet (villanyfénye, órai) vízlesimény ... 150.—
15. Akt-ok (üstnyelvben), vízlesimény ... ... 150.—
16. Figura hegedűvel, olajfestmény ... ... 400.—
17. Akt mandolinnal, olajfestmény ... ... 800.—
18. Mandolinos csendélet, olajfestmény ... ... 600.—
19. Tájkép (sík mezőkkel), olajfestmény ... ... 600.—
20. Csendélet, szürke-zöld, olajfestmény ... ... 300.—
21. Csendélet (szobor hegedűvel) olajfestmény ... 300.—
22. Zöld-kék csendélet, olajfestmény ... ... 700.—
23. Szürke csendélet, olajfestmény ... ... 400.—
24. Csendélet alkony, olajfestmény ... ... 300.—
25. Vázlat (akt-ok), pasteli ... ... 200.—
26. Akt-ok (tornyi fekvésben), olajfestmény ... 1000.—
27. Csendélet (kenyérrel-halal), olajfestmény ... 800.—
28. Torzó, olajfestmény ... ... 600.—
29. Kávéházi emlék (bemos), olajfestmény ... ... 500.—
30. Fényviszonyi-tanulmány, olajfestmény ... ... 600.—
31. Hídlábas ... ... 120.—
32. Csendélet ... ... 200.—

Halápy János

EK.
1929. XII. 17.

Halápy János festő, Gádor István keramikus szobrász a Tamás-galériában

Halápy János festőművészetének szenteli karácsonyi hetét a Tamás-galéria. Ez a fiatal festőművész a szín és a vonalviziók türelmetlen felrakásában keresi az uj formanyelvet. Eszközökben nem sokban különbözik azoktól, akik közel két évtizedes küzdelem után jöttek rá, hogy ez nem vezet az eszményi szépig, s igy nem lehet eljutni ahhoz a kollektiv művészethez, amely annyira kozmikus, mint amilyen volt a régi, amelyet ma megtagadnak. Két festői korszakát látjuk *Halápy* Jánosnak, a korábbi teljesen egyéni izt, egyben jelentékeny tehetséget mutat, a későbbi az, amely rokonságot keres az uj irányokkal. *Halápy* nyugodtan folytathatja az 1923-ban elhagyott irányt, amely figyelemreméltó művészetet jelent.

Gádor István keramikus szobrász a torzitott formák primitiv előadásával fejezi ki plasztikai művészetét. Tiz éve, hogy Gádor ebben az irányban elindult, s még kezdésekor részvétlenséggel találkozott, ma megbecsült, keresett művész, akinek rendületlen hitét a plasztika e formájában ime az idő igazolta.

(b. m.)

— **Halápy János és Gádor István kiállítása a Tamás-galériában.** Halápy János új képeinek nincs meséje, szavakkal elmondható témája. Tengerfenéki víziónak hatnak, minden naturalizmustól független színrímeknek, csak rímeknek, amelyek előtt nincsen verssor. Zöldek, szürkék, kékek, barnák, fényfonalak, fénysíkok, fényfoltak hullámzása, pihegése, vagy nyugalma s a színtavacskában néhol valami tárgy nyugszik, vagy lebeg, de annyira látomásszerűen, hogy a festő a címben ad róla magyarázatot. Ilyen címei vannak: »Csendélet (szilvástál)«, »Csendélet (villanykörte, óra)«, »Csendélet (szobor, hegedű)« vagyis a gyengébbeknek szájába rágja, hogy mit ábrázol a kép, mert magától nem jöhet rá a néző. De talán ez nem is fontos. *Halápy* elegánsan és ízlésesen játszik a színekkel, finom futamai nem is akarják az értelmet táplálni, a szemet akarják gyönyörködtetni gyengéd játékukkal. És mert az ízlésben mindig van hódító erő, *Halápy* győzelmei biztosítva vannak. — *Gádor* István groteszk, eredetien színes kerámiájának negyven új darabját állította ki, amelyek előnyösen képviselik sokszor méltatott művészi képességeit.

Halápy János

Halápy János

PH. 929, XII. 18

— **Halápy János és Gádor István kiállítása.** A közönség az ugynevezett fiatalok minden ujabb kiállitásán csak a Picassok, Gris-k, Chiricok és Braque-ok ezredik és százezredik változatát kapja ujra meg ujra attól a fiatal festőnemzedéktől, amely — „absztrakciók, tér- és szinproblémák" tetszetős jelszaván tul — csak manière-t ad és igy lassan-lassan unalmasabbá válik a legakadémikusabb művészcsoportoknál. Itt van pl. Halápy János. Aki olyan finomtónusu csendéletet tud festeni, amilyen 27-ik számu képe, aki, ha némileg Van Gogh-szerüen is, de egészen kvalitásos vizfestményeket csinál, — miért kell ennek feltétlenül „absztrahálnia, dimenzionálnia, problemizálnia" és miért kell Picassotól Paul Klee-ig mindenkit „szintétizálnia?" Befejezésül még csak egyet: a magyar pikturát nem féltjük: a Rippl-Rónaiak, Rudnayak, Szőnyiek festőfajtája kiheveri még ezt a manirizmust is. Amit féltünk, az csak a Tamás-galéria, a progressziv magyar piktura egyetlen felvonuló tere, amelyet ez az egyhanguság és egyoldaluság könnyen lejáratha t. — A jelenlegi kiállitás igazibb értéke *Gádor István* kerámiai tárlata, amely, ha nem Wiener Werkstätte, akkor érdekes, szines, ötletes és erős. *(f. j.)*

TAMÁS-GALÉRIA KIÁLLITÁSAI

A MODERN KIÁLLITÁS-SZERVEZŐ BIZOTTSÁG RENDEZÉSÉBEN

V., AKADÉMIA-UTCA 8 ~ TELEFON: 254—23

NYOMTATVÁNY

Hodossy János

Nagyméltóságu
Méltóságos
Nagyságos

Király Kálmán *úr*
úrnő

BUDAPEST

Dr. Grabi út 15/b
ajtó 2

7440.29. Hungária Rt

XVII.

TISZTELETTEL MEGHIVJUK

HALÁPY JÁNOS

FESTŐMŰVÉSZ ÉS

GÁDOR ISTVÁN

SZOBRÁSZMŰVÉSZ

DECEMBER HÓ 14-ÉN, SZOMBATON DÉLUTÁN 5—8
ÉS DEC. 15-ÉN, VASÁRNAP D. E. 10—2 ÓRAKOR
MEGNYILÓ

GYŰJTEMÉNYES KIÁLLITÁSÁRA

EZ A MEGHIVÓ VAGY A VERNISSAGE-RA VAGY A KIÁLLITÁS BÁRMELY NAPJÁN KÉT SZEMÉLYRE BELÉPŐJEGYUL SZOLGÁL

A KIÁLLITÁS NYITVA: DECEMBER 31-IG
VASÁRNAP DÉLELŐTT 10—2-IG,
KÖZNAPOKON DÉLELŐTT 10-TŐL ESTE 6-IG

Halápy János

G. M. 1929. XII. 15.

— **Halápy János és Gádor István a Tamás-Galériában.** A Tamás-Galéria új festőt mutat be: *Halápy Jánost*, aki eddig csak csoportkiállításokon szerepelt egy-egy képével s most nagyobb kollekcióval lép a közönség elé. Első, az 1925—27. évekből való munkáiában Halápy még a tájnak, a természeti kivágásoknak az életét próbálta megfogalmazni eleven és a natura iránt érzékeny szemmel s kissé expresszíven posztimpresszionista formalátással. Újabb képei azonban teljes stílusváltozást mutatnak s ez új törekvéseihez a francia kubisták, elsősorban Georges *Braque* művészete mutatta számára az utat. Ez új korszakából való képei majdnem kivétel nélkül csendéletek, melyeken Halápyt a tárgyak térben való elhelyeződésének problémája s ezzel kapcsolatban a színkonstrukció kérdései is foglalkoztatják. Ezirányú képei között találhatók a legkvalitásosabb darabok: *Mandolinos csendélet, Torzó, Csendélet szoborral és hegedűvel.* A legutolsó képeken sokrétű színélményekből táplálkozó abstrakt színkonstrukció mind erősebb szerepet játszik éspedig oly mértékben, hogy mellettük a formának csak alárendelt és ornamentális szerep jut, ami e képeknek egy kissé kiegyensúlyozatlan jelleget ad. — Különös érdekességet ad a kiállításnak *Gádor István* kerámiai kollekciójának bemutatása. A briliáns technikával és finom, ötletes dekoratív érzékkel készült agyagkompozíciók között különösen kis állatfigurái emelkednek ki, amelyek nemcsak a legkülönbözőbb állatok testi konstrukciójának, de az állatok *lelkének* mélyremenő és finom ismeretét is mutatják. *(—r.)*

Halápy János

Halápy János festőművész emlékkiállítását rendezi meg a hajdúböszörményi Sillye Gábor Művelődési Központ. A tárlatot június 7-én, délután 6 órakor nyitják meg.

Magyar Nemzet 1985.VI.7.

Telefon: 337-748, 340-726
Halápy János (1893-1960)
KISALFÖLD
1983 SEP 24

1021

KRITIKA

Párbeszéd a természettel

Halápy János képei Győrött

Mintha az alkalomra várt volna Halápy János, hogy ismét láttassa piktúráját. Az alkalmat születésének 90. évfordulója kínálta. Művei összegező értékű újraláttatását talán az sürgette, hogy halála óta immár huszonhárom esztendő telt el. Alkotásai nem vesztek el a művészeti köztudatban, ám ha arra gondolunk, hogy 23 év nemzedékteremtő idő, akkor a tárlatlátogató ifjú korosztály tagjainak zömére bizonyára a felfedezés erejével hatnak Halápy János festményei, akvarelljei, grafikái. A győri Xantus János Múzeum Alkotmány utcai képtárában ha csak eme praktikus indítékait vennénk észre, akkor is azt írhatnánk: érdemes volt Győrbe hozni az életmű-kiállítást, amely október 31-ig látható.

Lehetnek más motivációi is. Halápy életműve teljes, lezárt egész. Utólag nem kívánkozik semmiféle általunk tákolt piedesztálra. Sorsa, munkássága sokak által ismert. Alkotó módszereinek sodra nem feledteti velünk, hogy sorsának is kiküzdött, szép íve volt. A Zala megyei Pórszombatról indult. Baján tanítóképzőben szerzett oklevelet. Világháború, hadifogság. Késleltetett pálya. Ismert az is: később nagy szellemek közelsége melengette (Egry, Hatvany, Kodály), elismerésük ösztökélte. *Kárpáti Aurél* már a harmincas években kiérlelt tehetségű művésznek nevezte a Pesti Naplóban, Szőnyivel, Egryvel rokonította.

Az ismert művészetkritikus értékítélete időtállónak bizonyult. Halápy János, akárcsak a nála öt esztendővel idősebb Egry József, *a Balaton festője* volt. De milyen! Az impresszionisták üde színhasználó mestereként dolgozott Egry és az impresszionisták említése korántsem a velük való teljes azonosítást jelzi Halápy esetében. Egryvel témái, az impresszionistákkal színei és ecsetvezetései rokonítják.

A festészetben valamennyire jártas olvasó a leírtakból sejtheti, hogy Halápy Jánost milyen művészeti közösségben keresse, még ha az valójában csak képzelt közönség lehet, mert a balatoni festők sohasem teremtettek iskolát. Halápy képei olyanok — mondják ismerői —, mint távolról hallott dalok, vásznain az anyag fátyolos opalizáló színekben fürdőzik. Még hogy anyag! Maga a természet. Mert Halápy János a *természet festője*. Ismert kritikusa szerint a káprázatos színvilágot nem volt hajlandó feladni a modernkedésért, pedig Bécs és Párizs megjárt festőiskolái után megtehette volna. Ő — *Pogány Ö. Gábor* szavaival élve — nem tért ki a természet elől.

Miért? A kérdésre adandó válasz sokkal messzebbre visz színvilágnál és látványnál, talán messzebbre Halápy piktúrájánál is. Ennek oka szerintünk az, hogy a természetet a Halápy-féle káprázatos teljességében láttatni csak a megbontatlan természetben lehet. A Balaton kiváló festője igazolta, hogy a festészeti megújulás forrása a természet, igazolta *Bernáth Aurélt*, aki szerint a művészetben soha csak egyfajta tartalom van. Százfajta. Az alap, a megrendíthetetlen alap, a természettel való párbeszéd, minden egyéb csak társult tartalom. A kilencven esztendeje született művész nemcsak megfelelt e filózófiai elvnek, hanem egyéni módon válaszolt rá: *szépen festette a szépet*.

Másik kérdés kívánkozik még ide. Amikor a természet egyensúlya megbomlik, hogyan teljesíthetik a nemes küldetésüket a festők? A válasz az is lehet, hogy a megbomlott egyensúlyt láttatják fájdalmával és rútságaival együtt. Jobb esetben, ha egyáltalán megkísérlik a feladatot, a széttöredezett egész részeinek szépségével káprázztatnak bennünket. Harmadik megoldás is lehetséges: a természet szépségére vagy a természeti flóra érintetlen darabjára nosztalgiával gondolnak — és azt felidézik. Meganynyi lehetséges művészi megoldás.

Tény, hogy Halápy János képein nyoma sincs a nosztalgikus hangulatnak, a szomorúságnak, a rútságnak. Balatonfüred és környéke. Tihany, Badacsony, Siófok, a győröki partok, Szigliget vize, lebegő párája, tündöklő ege, vitorlása — meganynyi derűs perc színe-virága — halhatatlanná vált kivetülése látható a vásznain. Az utolsó képét (Téli napsütés, 1960.) is fény ragyogja be. Szikrázó hómezőn elhagyott házak. Mintha a kifehéredett téli világot mégis átlengené a művész búcsúpillantásának melege.

A látogató áll a festmények előtt, eszébe jut, hogy valódi világot szemlélhet, emlékezik még erre a balatoni valóságra. Amint kilép az utca forgatagába, mintha megcsapná a nosztalgia szele: jó volna visszamenni abba a világba. De már nem lehet. Huszonhárom év talán mégsem múlt el nyomtalanul... A természet azóta is kérdez és válaszra vár.

Varga Lajos

Füredi sportklub

■ Ámon László: „ORFEUSZ"

katúrái

umoros témáinak sokoldalúságát, tílusának érzékenységét. A pályaársak is elismerték — s amikor 929-ben megalakult a Németorzági Illusztrátorok Egyesülete — Trier alelnökül választották.

1931-ben művészi pályájának súcsán a Kölni Opera megbízást dott Triernek Smetana: Az eladott menyasszony című operája kosziümterveinek és díszleteinek megervezésére.

1935-ben Trier elhagyta Berlint s Spanyolországba utazott, Berlin. majd London életének újabb állomásai — s újból visszatér a politikai karikatúrához. 57 éves korában átkel az Atlanti-óceánon, hogy Kanadában új művészi karriert kezdjen. Képei hamar népszerűek lettek. Sok terve volt, amikor váratlanul 1951-ben, 61 éves korában meghalt. A torontói közönség még életében megismerhette olaj- és vízfestményeinek, rajzainak és könyvillusztrációinak válogatását - halála előtt a Toronóti Egyetemen rendeztek kiállítást műveiből. Torontói Galéria jelen kiállítása magyar közönséggel is megismerteti Trier ragyogó, szellemes rajzi, művészi hagyatékát.

Madár János

ŐSZIKE

Virágok,
virágok,
ki nem nézett tirátok.

ki nem nézett
arcotokra,
dérdercsült harcotokra.

ki nem látta
szirmotok —
mért kell most így sírnotok

mért kell most így
elázva,
őszi széllel alázva

lehullni a rögökre,
búcsút venni
örökre?!

DEÁK MÓR

Sanzon, két gyerekhangra

— Egyszer fogom a legnagyobb bőröndünket, összepakolom minden holmimat, és elutazok, messze, nagyon messze.

— Hova?

— Mindegy, csak innen el, messzire, ahol nem ismer senki.

— Nincs már ilyen hely, Gábor.

— Kell, hogy legyen. Én tudom, hogy van, s ha megtalálom, írok neked egy levelet. Kedves Dóra! Megérkeztem. És nem írok rá feladót, és nem írom rá a címemet sem, hogy soha senki ne találhasson rám.

— Még én sem?

— Még te sem.

— Akkor vigyél magaddal.

— Nem vihetlek. Apa mindig azt mondja, az ember egyedül felelős a tetteiért.

— Azért én utánad megyek ám majd. Befordulok a sarkon, s ahol már nem láthatnak hazulról, mindenkit megállítok, és megkérdezem tőle, hogy tessék mondani, nem látta véletlenül Gábort? És úgyis megtalállak. Mert szeretlek.

— Jó. Akkor majd beleírom a levelembe, hogy jöhetsz. És jeleket hagyok neked végig arra, amerre megyek, hogy kevesebbet kelljen kérdezősködnöd.

— Mikor indulsz?

— Még nem tudom. Gondolkodnom kell rajta. Apa is min-

Halápy János

Mint a Graham-kör tagja, a posztmagyarországi irány követője volt.

Németh Gyula. Modern magyar (művészet), Corvina, 1968, 81. l.

Halápy János

festő

Magyar Nemzet

1947. márc. 23

V. 12: 4 kiállítás

A *Fókusz Galériában Halápy* Jánosnak gyűjteményes kiállítása nyílt meg. Halápy, Jankával ellentétben, nem a szomorúságot és nem a lélek tudatalatti részeit kutatja az emberi örömnek, a külső minden szépségének ad kifejezést művészetében. Képei valami rendkívüli életvidámságot, optimizmust árasztanak. Színkeverése és technikája egyaránt kitűnő.

tartanak, továbbá azok, akik csak egy háztartási alkalmazottat alkalmazott mellett bejárónőt is foglalkoztatnak.
hites könyvvizsgálók.
'edelmük az 1. pontban megjelölt mértéket eléri.
nem tudnak, kivéve a háztartásban foglalkoztatott, az eltartott, ırtósan beteg személyeket. Alkalmazási viszonyban levők, valamely felmutatni.

jadagra jogosultak azok, akiket 1945 január 1. etési eszközzel elkövetett visszaélésért, árdrágító ályozási kihágásért jogerősen elitéltek, továbbá az tartozó egyéb személyek, a háztartási alkalmazot- tartoznak a büntetett egyénekről kimutatást készí- ıtnak (IX., Lónyay-utca 4/c) a környéken ennek ig összesítve, azután pedig esetenkint megküldeni

Halápy János balatoni képei

A *Műbarát* most megnyílt kiállításán *Halápy* János mutatja be legújabb képeit. Azokat a tompított fényű és lágyan elomló, lilás, kékes, zöldesszürke, rőt barnákból aranysárgába melegedő színkompozícióit, amelyeket a Balaton környékén festett az elmúlt nyár folyamán.

Harminchárom darabból álló, zavartalanul egységes gyűjteménye mintegy összegezi a »magyar tenger« minden sajátos táji szépségét és jellegzetes festői hangulatát, ugyanolyan változatos gazdagsággal, akár maga az eleven természet. Tihany, Füred, Siófok, Földvár, Badacsony, Csopak partrészletei, a végtelen víz tükrét ellepő vitorlások, a mólók előtt veszteglő gőzösök, a sétányon üldögélők vagy füvön sütkérezők pihenő alakjai rendre felvonulnak itt, a nap különböző szakának megvilágításában. Reggeli, déli, alkonyati fényektől körülfátyolozott csendes öblök, árnyas fasorok, gomolygó felhők alatt pihenő dombhátak, szelíd lankák és szivárványos színtörésű hullámok, mind a pointillista előadás bársonypuha festőiségébe ágyazottan, egyszerre idézve emlékezetünkbe a valóságot és az álmot. Halápy elsősorban a színek festője. Minden képe egy-egy színakkordon épül fel, mint elhatároló és meghatározó alapon, amely a belőle fakadó színmelódiák szétágazó, bonyolult szövevényét mindig biztosan tartja össze, a mögöttük bujkáló drámai feszültség ellenére is. Valami egészen egyéni, modern »tónustartás« ez. Lefokozottságában is dúskálón színes, sokszólamúságában is szerves egységbe olvadó, ment minden tarkaságtól.

Halápy egész művészetét költői természetérzés hatja át. Ez adja meg neki azt a belső zeneiséget, amely nemessé érett művészi termésének java darabjaiból — a *Tihanyi délután, Siófoki mólónál, Őszies Füred, Pirkadat, Naplemente, Biológiai öböl, Földvári park* című festményeiből — úgy árad a néző felé, mint a hullámzó és fodrozódó nagy víz halk és titokzatos, örök zenéje.

—rp—

Az **Üllői-út elején** (Kálvin-térnél) egy
kétbejáratú, 3 kirakatos
nagy üzlethelyiség
bérbeadó, berendezéssel együtt. Cím: megtudható a Magyar Hirdető Irodában, VIII., Sándor-utca 7. szám.

ŰVÉSZET

I ELSEJÉN — FŐSZERKESZTŐ MARIAY ÖDÖN
LTÁN — SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
APEST, VIII. MÚZEUM-KRT. 6. TELEFON 146—145.
ATOKAT NEM ADUNK VISSZA — ELŐFIZETÉSI
TATAKARÉKPÉNZTÁRI CSEKKSZÁMLA SZÁM:
KIADÓTULAJDONOS: KIR. MAGY. EGYETEMI
, BUDAPEST.

a. — A mellékleteknél a fényképész nevét nem közöljük.

BELLE ARTI

RIVISTA D'ARTE — DIRETTA DA
ÖDÖN MARIAY E ZOLTÁN VITÉZ NAGY

AMMINISTRAZIONE: R. TIPOGRAFIA UNIVERSITARIA UNGHERESE DI BUDAPEST.
BUDAPEST VIII, MÚZEUM-KRT. 6.

ABBONAMENTO ANNUO Lit. 120.

Halápy János balatoni képei

A *Műbarát* most megnyílt ki[á]
Halápy János mutatja be legújabb k[é]
Azokat a tompított fényű és lágyan e[l]
omló, lilás, kékes, zöldesszürke, rőt barnák-
ból aranysárgába melegedő színkompozí-
cióit, amelyeket a Balaton környékén fes-
tett az elmúlt nyár folyamán.

Harminchárom darabból álló, zavartalanul egységes gyűjteménye mintegy összegezi a »magyar tenger« minden sajátos táji szépségét és jellegzetes festői hangulatát, ugyanolyan változatos gazdagsággal, akár maga az eleven természet. Tihany, Füred, Siófok, Földvár, Badacsony, Csopak partrészletei, a végtelen víz tükrét ellepő vitorlások, a mólók előtt veszteglő gőzösök, a

sétányon üldögélők vagy fűvön sütkérezők pihenő alakjai rendre felvonulnak itt, a nap különböző szakának megvilágításában. Reggeli, déli, alkonyati fényektől körülfátyolozott csendes öblök, árnyas fasorok, gomolygó felhők alatt pihenő dombhátak, szelíd lankák és szivárványos színtörésű hullámok, mind a pointillista előadás bársonypuha festőiségébe ágyazottan, egyszerre idézve emlékezetünkbe a valóságot és az álmot. Halápy elsősorban a színek festője. Minden képe egy-egy színakkordon épül fel, mint elhatároló és meghatározó alapon, amely a belőle fakadó színmelódiák szétágazó, bonyolult szövevényét mindig biztosan tartja össze, a mögöttük bujkáló drámai feszültség ellenére is. Valami egészen egyéni, modern »tónustartás« ez. Lefokozottságában is dúskálón színes, sokszólamúságában is szerves egységbe olvadó, ment minden tarkaságtól.

Halápy egész művészetét költői termé-

Esti Magyarország 1942. nov. 19.

BUDAPEST, V., VILMOS CSÁSZÁR-UT 78.

PESTI HIRLAP

szetérzés hatja át. Ez adja meg neki azt a belső zeneiséget, amely nemessé érett művészi természetének java darabjaiból — a *Tihanyi délután*, *Siófoki mólónál*, *Őszies Füred*, *Pirkadat*, *Naplemente*, *Biológiai* éböl, *Földvári park* című festményeiből — úgy árad a néző felé, mint a hullámzó és fodrozódó nagy víz halk és titokzatos, örök zenéje.

—rp—

...gyságos Asszonyom!

Halápy János

— **Halápy János kiállítása a Tamás Galériában.** Vasárnap nyílik meg *Halápy* János új képeinek gyüjteményes kiállítása a *Tamás Galériában.* A válogatott kollekció, amelyet ez a rendkívül kulturált, halk és előkelőhangú művész most bemutat, zavartalanul egységes s szerencsésen fejleszti tovább legutóbb prezentált, tiszta festői eredményeit. Mióta utolszor láttuk Halápyt, képei valahogy »megtestesedtek«, anélkül, hogy tárgyiasakká váltak volna. Alakjait és tájait ma is körüllebegi az atmoszféra szürkés-lila formákat letompító fényfátyola, amely alól a kolorista sejtelmes színei álomszerűen villóznak elő, — de azért az egész már mégse merő vízió, hanem átírt emlékképe a valóságnak. Különösen megkapóak költői hangulatban kiteljesedő tájai, *(Virágos rét, Vérmező, Játszótér a Városmajorban, Tabáni udvar, Estefelé, Kulcsi strand, Falu, Füredi templom, Tihanyi öböl),* amelyek ritka-finom színérzékenységgel, szinte zenére emlékeztetve csendítik össze a hamvas kékeket, meleg rőtbarnákat és hervadó zöldeket, valami nyugodt, telizengésű harmóniában. Halápy számára minden csak jelenés a jelenségek világában s ezek a változó, hamar illanó jelenések mintegy állandóvá rögzítődnek komoly és elmélyült tehetségre valló művészetében, amelynek java értékeit híven tükrözi ez a kiállítás. —*io.*

— **Ökuménikus nagygyűlés.** Vasárnap délután hat órakor a református teológiai akadémián *ökuménikus nagygyűlés lesz* A gyűlésen felszólal *Raffay* Sándor püspök, R. E. *Espy* amerikai lelkész, a világmozgalom genfi főtitkára, N. *Zernov* londoni ortodox lelkész és A. *Bouvier* zürichi lelkész. A zárszót *Makay* Miklós, a magyar ökuménikus ifjúsági bizottság elnöke mondja.

— **Megmérgezte magát egy fiatal leány.** A Nürnberg ucca 29. számú házban *Posch* János nyugalmazott iskolaigazgató 23 éves Ilonka nevű leánya szombat reggel *megmérgezte magát.* Az iskolaigazgató egyik fia Amerikában van, két leánya közül az egyik asszony. Posch Ilonka évek óta beteg. Nemrég szállították haza az egyik kórházból. A fiatal leány ekkor megtudta, hogy *betegsége állítólag gyógyíthatatlan természetű.* Ettől az időtől kezdve búskomor volt, hozzátartozói előtt hangoztatta, hogy elvesztette minden hitét az életben, még imádkozni sem tud. Napok óta gyengélkedett, Szombaton reggel egyedül maradt szobájában. Amikor anyja bement hozzá, *eszméletlen állapotban feküdt ágyán.* Kiderült, hogy az éjjeliszekrényen felhalmozott csillapító- és altatószereket egyszerre bevette. A rendőrség nyomozása fogja megállapítani, hogy *öngyilkossági szándékból mérgezte-e meg magát, vagy pedig a fájdalom ellen keresett enyhülést.* A leányt súlyos állapotban szállították a mentők a Rókuskórházba.

— **Rendkívüli közgyűlést tartanak a fogorvosok.** A Magyar Fogorvosok Országos Egyesülete november 17-én félhétkor az Orvosegyesület Semmelweis-termében *rendkívüli közgyűlést* tart, amelyen a *fogorvosok és fogtechnikusok között felmerült kérdéseket* vitatják meg.

— **Bosszúból leütötte a pénzügyőrt a két tettenért kalocsai dohánycsempész.** *Kalocsáról* jelentik: *Keve* Lipót pénzügyőri felvigyázó a hajóállomásnál *két dohánycsempészt tettenért.* A csempészek *elhajították csomagjukat, amelyben 17 kiló dohány* volt. A pénzügyőr utánuk eredt, de nem tudta őket elfogni. Hazamenet Keve Lipótot a kalocsai villanygyár mellett levő hídnál *hátulról leütötték.* A rendőrség csakhamar elfogta az orvtámadókat, a kalocsai *Müller*-fivéreket, akik *beismerték, hogy ők voltak a tettenért dohánycsempészek s bosszúból ütötték le a pénzügyőrt.*

— **Felírta a rendőr... Igaza volt?** nem mentesül a büntetés alól, mert a legforgalmasabb úton átrohanva nem vigyázott eléggé testi épségére. De mindenesetre fontos és enyhítő körülmény az, hogy Standard rádiójához sietett haza. Minél előbb akart otthon lenni, hallgatni a legjobb műsorokat az egész világból Standard super 37-es 3+2 csöves készülékével.

— **Sütés-főzés és háztartási készülékek.** Szerdán délután ½6 órakor a Honvéd u. 22. sz. alatti Elektromos Kiállítás előadótermében bemutató előadást, hétfőn, csütörtökön és pénteken délelőtt ½10 órai kezdettel a villamos gyakorló konyhában főzőgyakorlatot tartanak. Húsnemüek, leveles-vajas tészta, torta, kuglóf sütése. Az előadáson a különböző villamos háztartási készülékeket is bemutatják. *Felvilágositást adnak az új háztartási árszabásra vonatkozólag.* A kiállítás nyitva: d. e. 8—2 és d. u. 4—7 óráig. Belépés, ruhatár díjtalan.

— **Valóra váltak az álmok.** Még néhány év előtt egy hétig tartott az út Newyorkba. Ma már ilyen és hasonló utakat pillanatok alatt tehetünk meg, ha otthonunkban Philips Ultra Szuper rádiónkat bekapcsoljuk. A világ minden metropolisának szórakoztató műsorában lehet részünk anélkül, hogy szobánkból ki kellene mozdulnunk.

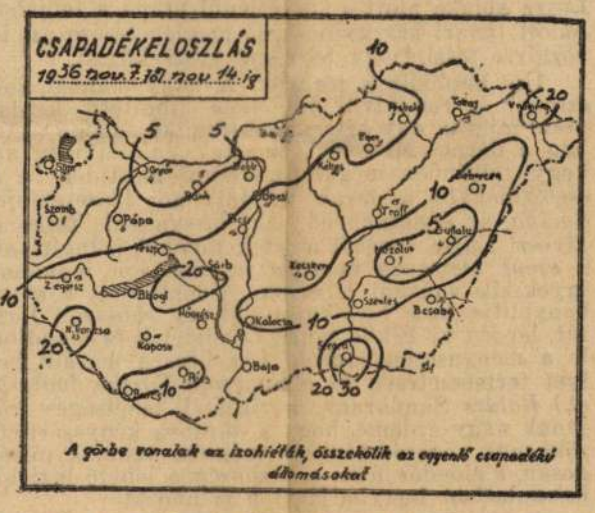
— **Az Árverési Csarnok művészi aukciója.** Dr. *Szemlér* Lőrinc hagyatékának és *Weisz* Béláné gyüjteményének aukciója november 16-án és 17-én lesz az Árverési Csarnokban. Dr. Szemlér Lőrinc hagyatékában rendkívül értékes könyvek és műtárgyak vannak, Weisz Béláné gyüjteményében pedig olyan értékes képek szerepelnek, mint *Munkácsy* Mihály Két családja és *Paál* László Erdőrészlete, valamint *Lotz* Károly és idősb *Markó* Károly egy-egy örökbecsű festménye.

— **Házasság.** Kmetykó János tanügyi főtanácsosnak, a Testnevelési Főiskola tanárának és nejének született Szilágyi Irénnek leánya, *Irén,* november 17-én, kedden este ½7 órakor tartja esküvőjét *Keresztes* Ferenccel, a Nemzeti Bank tisztviselőjével a krisztinatéri plébániatemplomban.

Staub szabó jelenti: Megérkezett a legújabb trakk- és szmokingszövet a "CORONATION-FERROSCO". Színe: éjféli fekete, súlya: pehelykönnyű, szövése: szellős.

IV., Semmelweis u. 27.

AZ IDŐ *(Lassú javulás remélhető.)* Az elmult hét időjárása nagyon esős jellegű volt. A csapadéktömegek, amelyek térképünkön szere-

pelnek, nem olyan tekintélyesek ugyan, mint az októberi nagy csapadékhullám alkalmával voltak, azonban igen érdekes, hogy az elmult hét majdnem minden napján — péntek és szombat kivételével — csaknem az ország egész területe kapott esőt, ami több napon át sorozatosan elég ritkán történik meg. Nagyobb esőmennyiségeket a déli megyék kaptak és különösen érdekes, hogy a Dunántúl déli részein több napon keresztül voltak nyárias zivatarok. A szombati nap hőmérsékleti tekintetben rosszabbodást hozott: kellemetlen északnyugati szél hűtötte le az előbb még nagyon enyhe levegőt. Remélni lehet, hogy a vasárnap folyamán megindul az idő lassú javulása: nyugatról kelet felé haladva csökkenni fog az eső és a délutáni órákban valószínűleg már a felhőzet is. A hőmérséklet további süllyedésétől nem kell tartanunk.

November 16-án, hétfőn a Nap kél 6 óra 49 perckor, lenyugszik 16 óra 8 perckor; november 17-én, kedden a Nap kél 6 óra 51 perckor, lenyugszik 16 óra 6 perckor.

A Meteorológiai Intézet jelenti november 14-én este:

Az európai időjárás valamivel csendesebb és szárazabb lett, csak Olaszország és az Adria felett erősen szeles és esős még az idő.

Hazánkban több helyen volt eső, de egy millimétert meghaladó csapadékot nem jelentettek. A hőmérséklet a nyugati megyékben észrevehetően csökkent; Sopron—Szombathely vidékén csak 10 Celsius fok körül volt a déli legmagasabb értéke. Az Alföldön még általában 13—16 fokot, Baján 17 fokot észleltek.

Budapesten este 9 órakor a hőmérséklet 10 Celsius fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 768 millimáter, mérsékelten emelkedő irányzatú.

Várható időjárás a következő 24 órára: Mérsékelt szél. Több helyen (kivált az éjjeli és reggeli órákban) még eső. Az éjjeli lehülés kissé fokozódik, de fagy nem lesz. A nappali hőmérséklet alig változik.

— **Vízállás.** A Duna Regensburgnál és Zimonynál árad, másutt apad, Paksig alacsony, lejjebb közepes vízállású. Dunai vízállások: Schärding 148, Passau 248, Aschach 128, Struden 252, Stein 13, Bécs 15, Pozsony 170, Komárom 308, Budapest 265, Paks 173, Baja 290, Mohács 325, Gombos 434, Ujvidék 395, Zimony 372, Drenkova 272, Orsova 344. A Dráva Barcsnál —43, Drávaszabolcsnál 63, Eszéknél 152. A Száva Brodnál 437. Gázlómélységek: Baka 1821.4 km 18.5, 1821 km 20 deciméter. A Tisza Záhonyig alacsony vízállással apad, lejjebb közepes vízállással árad. Tiszai vízállások: Tiszaújlak 68, Vásárosnamény 206, Tokaj 408, Tiszafüred 360, Szolnok 350, Csongrád 267, Szeged 277. A Szamos Csengernél 92. A Körös Körösszakálnál 27, Békésnél 270, Gyománál 262. A Maros Makónál 58. A Balaton Siófoknál 74. A Velencei tó Agárdnál 45.

— **Február 8-án lesz az Ujságíró-bál.** A farsang társadalmi eseményeit irányító Bálközi Blokk legutóbb tartott ülésén megállapította az 1937-es farsang báljai sorrendjét. Az elitbálok sorozata az idén kibővül a február 8-án rendezendő *»Ujságíró-bállal«,* amely a magyar ujságírórend egyetlen hivatalos jellegű reprezentatív bálja lesz. Ez a bál, amelyet a híres bécsi Concordia-bál mintájára valamennyi társadalmi réteg bevonásával rendeznek, az idén elmaradó Operabált lesz hivatva pótolni. A farsang e nagyszabású eseménye iránt máris igen nagy az érdeklődés.

— **Orvosi hir.** Dr. *Kőrössy* László kórházi főorvos lakását IV., Ferenciek tere 3 alól IV., Kecskeméti ucca 14. szám alá helyezte át. Telefón: 1—851—67.

Dr. *Weiss* Győző belgyógyász családi nevét belügyminiszteri engedéllyel *Várkonyi*-ra változtatta meg.

— **Műszaki továbbképzés.** A Magyar Műszaki Szövetség villamoshegesztő továbbképzőjén 17-én délután 3 órakor kezdődnek a szakelőadások. Beiratkozni 16-án délután 5—7 óra között lehet a szövetség ügyvezetőségénél, V., Kádár u. 5. sz. alatt.

SZINHÁZ

Társasjáték

A Vigszinház szombati Fodor-bemutatója

Báró bankvezér unatkozó hitvese, a szép, fiatal, elhanyagolt, de becsületes Marion, titkon egy kis kalandra vágyik. Nem komoly viszonyt akar. Á, dehogy. Marion elragadóan szerény. Ő csupán a zártkörű »társasjáték« afféle huszonnégy-óráig tartó, futó figuráját szeretné kipróbálni, amilyennel főkép garszón-lakással rendelkező, társaságbeli urak szoktak szórakozni. Egy csók és más semmi. Jelige: Szerelem kizárva. Csak semmi komplikáció. Szegény gazdag úrhölgyek élete amúgy is elég komplikált. Nos, Fanny méltóságos bridzspartiján Marion megismerkedik Pistával, az állástalan, jóvágású, fiatal mérnökkel és pár pohár pezsgő után teljesülésre kész a vágyálom. Marion másnap reggel már Pista tetőterraszos, modern egy-szobásában ébred fel. Frissen és megelégedetten ropogtatja a rég nélkülözött, egyszerű vizeszsemlyét. El van ragadtatva. Az egész nagyon szép volt, de — elég volt. Okos nő nem hervasztja le »folytatással« az ilyen szentiványéji emléket. Szavát veszi hát Pistának, hogy többé nem találkoznak. S ha mégis: meg sem ismerik egymást. Pista remek partner, mindenbe belemegy. Marion viszont hazamegy, pazar otthonába, ahol külföldi útjáról váratlanul megérkezett férje kissé türelmetlenül várja. Ám az öregedő bankvezér bölcs ember, ismeri »a házasság rejtett örvényeit«, amelyeket jobb óvatosan elkerülni s így Marion kimagyarázkodását elfogadva, megnyugszik. Nincs semmi baj a házon kívül töltött éjszakával. Annál több baj van Marionnal, aki — miután egy félperces diszkrét telefónbeszélgetés révén álláshoz juttatja tehetséges mérnökét az induló újlipótvárosi építkezéseknél — véletlenül még aznap este találkozik Pistával a divatos pesti bárban. Pista egy kis nő, Marion az ura titkárja társaságában szórakozik. Előbb úgy tesznek, mintha sose látták volna egymást, később azonban, amikor magukra maradnak, kitör belőlük a féltékenység. Marion feldúltan rohan haza, lefekszik s Louis XVI. stílű ágyából telefónon felhívja Pistát, hogy végérvényesen »befejezze vel[e] az ügyet«. A telefón-veszekedés vége termé[sz]etesen másnapi randevú egy óbudai mozibar[á]neves csókolózással és újabb látogatás a tetőt[e]szos lakásban, pár hét multán pedig halálos [e]lem, amelyen csak házassággal lehet segíte[n] Pista tehát sürgősen elviszi az új építkezés[e]it a bankvezérhez s egyben megkéri tőle M[a]on kezét. Most már aztán igazán minden re[n]den. Győz az üzletemberi higgadtság, a tapaszta[lt] férji bölcsesség és a mindenható szerelem, Pista és Marion boldogan élnek, míg meg nem halnak.

Fodor László írói szerénysége vetekszik hősnője szerelmi szerénységével Sőt, bizonyos tekintetben felül is múlja azt: mindvégig beéri a könnyed és igénytelen szórakoztatással. Ujabb változatával annak a konvencionális színpadi kalandnak, amely pillanatra sem szédül az irodalom szerelmi csábulatába, egyformán távoltartja magát az élettől és a költészettől, viszont bölcsen kitart a Molnártól immár független Molnár-iskola technikai és mechanikai vívmányainak értékesítése mellett. S még azt sem mondhatjuk, hogy az írónak nincs igaza. Ha egyszer ezt tudja (már pedig remekül tudja), miért próbálkozzék mással? Tessék csak odafigyelni: mennyire megtanulta ez a tanítványi sorból rég önálló mesterré avanzsált, fél Európa közönség-igényeit sikeresen kiszolgáló, ügyes és kulturált színpadi szerző még a molnári vicc-tempírozás jellegzetes módját is, nem szólva külön az alapanyag külső-belső megmunkálásának rokonságáról. De talán ép itt van Fodor népszerűségének titka. Az eredetinél mindig szélesebb rétegekben válik kedveltté a mutatós imitáció, amely mindenki számára könnyen hozzáférhető. Ami különben az új Fodor-darabot illeti, a *Társasjáték* főkép abban különbözik előbbeitől, hogy meséje a szokottnál is vékonyabb szálba sodrott és alig bonyolított. Az író érezhetően a dialógusra kívánt bízni mindent, amit a cselekményben megtakarított. Az ilyen bravúr vállalásához azonban mintha valamivel súlyosabb mondanivaló kellene, filozofikusabb elmélyedés, több fordulatosság és kevésbé felszínes sziporkázása a szellemnek. Igy a »társasjáték« túlságos könnyűvé s csaknem zártkörű szórakozássá vált. Kissé »magánügy« lett belőle, amelyen a néző kívülmarad, mert elveszti kontaktusát az íróilag (vagyis emberileg) egyáltalán nem hitelesített alakokkal.

Hogy a darab mégse hagy illetlenül: elsősorban *Darvas* Lilinek köszönhető. Marion szerepe jó alkalmat ad neki arra, hogy — a komoly drámai szerepkörön túl — játékosabb és könnyedébb feladatban ragyogtassa csodálatos művészetét. Vele és általa él a darab, nem hiába érte íródott. Ez a nagyszerű színésznő a szív és ész konfliktusát, az egyre izzóbb szenvedély s az egyre gyengülő józanság romantikus harcát annyi közvetlenséggel, az átélésnek olyan lírai kisugárzásával s a feloldó humornak olyan pezsgő gyöngyözésével teszi érdekessé és izgalmassá, hogy ezért érdemes túlbecsülni az egész *Társasjátékot.* Különösen a telefónjelenet nagy monológját avatja emlékezetes produkcióvá, művészi élmény erejűvé. Erre akkor is emlékezni fogunk, amikor magát a simára csiszolt, elegáns és kellemes darabot már rég elfelejtettük.

Az előadás általában kitűnő. Minden részletével híven szolgálja a szerző intencióit, a Vígszín-

háztól megszokott, hagyományos szellemben, a pazar díszletektől a gondosan kidolgozott játékig. *Somlay, Ráday, Cs. Aczél* Ilona, *Dénes* György, *Gárdonyi, Tolnay* Klári, *Mátray* József, *Kelen* Dóra, *Szemlér* Mária, *Peti* Sándor mind helyükön vannak s egy-egy friss színfolttal gazdagítják a jól összehangolt együttest.

A díszlettervező, *Vörös* Pál s a rendező, *Hegedüs* Tibor munkája külön elismerésre tart számot.

Kárpáti Aurél

*

A szombat esti premieren nagy siker volt a Vígszínházban. A színház nézőterét zsúfolásig megtöltő közönség az első pillanattól kezdve az utolsóig egyre fokozódó érdeklődéssel kísérte a darab menetét. Minduntalan kiújultak a nyiltszíni tapsok és az egyes felvonások végén sokszor kellett megjelennie a függöny előtt a szerzőnek és *Darvas* Lilivel az élen az együttes valamennyi proeminens tagjának.

(*) Megváltozott a Mengelberg-hangverseny műsora. A Filharmóniai Társaság vasárnap délelőtt és hétfő esti hangversenyét *Mengelberg* vezényli. A hangverseny műsora az utolsó pillanatban *megváltozott*, mivel Mengelberg mester *kottaanyaga elkésve érkezett*. A végleges program a következőképen alakult: Brahms I. szimfónia, Vivaldi: Concerto a-moll, Liszt: Les Preludes, Mozart: d-moll zongoraverseny, melynek zongoraszólójára *Fischer* Annie zongoraművésznőt kérték fel. *Fischer* Annie ugyanezt a versenyt Amszterdamban is játszani fogja Mengelberggel. A nyilvános főpróba vasárnap délelőtt 11 órakor, a hangverseny hétfőn este 8 órakor lesz, mindkettő a Városi Színházban.

(*) Németh Antal Varsóba utazik. A *Pokoli színjáték* budapesti ünnepi bemutatóelőadására a lengyel kultuszminisztérium művészeti osztályának főnökét és *Szyfman* Arnoldot, a varsói színház igazgatóját küldte ki. A lengyel kiküldöttek meghívták Varsóba *Németh* Antal igazgatót, hogy végignézze a lengyel színházak több sikeres darabját és tárgyaljon a színházak művészi kapcsolatainak megerősítéséről. Németh Antal a meghívást elfogadta és legközelebb Varsóba utazik.

(*) Ady-estet rendez a Protestáns Diákszövetség november 24-én, kedden este hét órakor a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. Az Ady géniuszának szánt ünnepen, amelynek tiszta jövedelmét *a költő édesanyjának, özv. Ady Lőrincnének támogatására fordítják, — özvegy Adyné visszaemlékezést mond. Németh* Imre országgyülési képviselő »Ady és a fiatalság«, *Tabéry Géza* író »Ady és Erdély« címmel beszél, a művésztársadalom kiválóságai közül *Bulla* Elma, *Fellegi* Teri, *Kiss* Ferenc, *Könyves-Tóth* Erzsébet, *Perczel* Zita, *Somló* István, *Stefániai* Imre, *Tasnády* András szerepelnek, *Hóry* László konferál s *Kósa* István, a protestáns diákszövetség országos elnöke vezeti be az estélyt. Jegyek már most Rózsavölgyinél (IV., Szervita tér 5.), a Zeneakadémia portásánál, a magyar nemzeti diákszövetségben és a protestáns diákszövetségben (IX., Knezits u. 2. Telefón: 1—877—62) kaphatók.

(*) Megnyílt a Fővárosi Orfeum. Sokhetes vajúdás után végre szombaton este a Király-színház egykori épületében megnyitotta kapuit a Fővárosi Orfeum. A premier közönsége sokat tapsolt a változatos varietémüsor szereplőinek: a kitünő *Szendy* Lajos zongorahumoristának, *Fellegi* Terinek, aki régi operettek slágereit énekelte, *Ferenczy* Károly irredenta dalának, az életveszélyes produkciót bemutató két *Rexon* levegőszámának, *Rakovszky* és *Magyary* Marika táncosnőknek és a többieknek. A műsorba egy bohózatot is beillesztettek, főszerepben a mulatságos *Peti* Sándorral.

(*) Kun Béla egy Budapesten játszódó német filmben. Az *Ufa* téli programjában érdekes film szerepel. Maria *Cebotari* főszereplésével bolsevistaellenes filmet készítenek a magyarországi kommün borzalmainak idejéből. A színésznő egy külföldi énekesnőt játszik, aki Budapesten vendégszerepel a kommün idejében. *Kun* Béla terrorlegénysége lefogja az énekesnőt és kényszeríti, hogy propagandadalokat énekeljen. Végül azután a nemzeti csapatok felszabadítják a vörösök terrorja alól a magyar fővárost és az énekesnőt visszaengedik hazájába. Az új filmet Puccini muzsikája kíséri. *Kun Béla maga is megjelenik a vásznon.* A rendező alaposan tanulmányozta a budapesti kommün történetét és így élethü keretben játszatja a történetet.

Színházjegyirodánk jövőheti kedvezményes előadásai

»*Rendkivüli színházi kedvezmény*« cimü hirdetésünk igen érdekes és változatos müsort tüntet fel mára és az egész jövő hétre. Megszereztük minden színház sikeres darabját, sőt kibővítettük akciónkat a *Fővárosi Orfeum (Királyszínház)* mulatságos előadásaival is. Így előfizetőinknek és olvasóinknak bőven van alkalmuk válogatni Budapest szórakozóhelyeinek előadásaiban kedvezményes áron.

Külön felhívjuk olvasóink és előfizetőink figyelmét a november 27-én tartandó nagyszabású *Faust*-előadásra, amelyen a két főszerepet *Pataki Kálmán* és a nagyszerű *Jean Tennyson* játssza a Városi Színházban. Erre az előadásra béreltünk jegyeket, amelyeket *35%-os rendkivüli kedvezménnyel* adunk olvasóinknak és előfizetőinknek.

Miután az érdeklődés ez iránt a kivételes előadás iránt igen nagy, ajánlatos a jegyeket már most előre megváltani.

Színházjegyirodánk külön telefónszáma: *1—138—88.*

Bikfic tanár úr

A Magyar Színház új vigjátéka

Völgyi Jánosnak, a szegvári gimnázium latin-magyarszakos tudós és galamblelkü tanárának csúfneve a *Bikfic tanár úr.* Ez a drága, jó, őszülő tanár halálosan beleszeret *Lujzába,* a városka egyetlen éjszakai mulatójának szép és könnyűvérű kaszírnőjébe. Bikfic tanár úr eddigi életének egyetlen társa a *munka* volt s most, hogy a tanár úr szerelmes lett a szerelembe, oltár elé akarja vinni azt a nőt, aki erre a meghatóan nagy szerelemre bizony egyáltalán nem méltó. Hajnalba fulladó éjszakán, a kisváros korán ébredő lakosainak szemeláttára, fülehallatára és legnagyobb megbotránkozására éjjelizenét ad Bikfic tanár úr Lujza ablaka alatt s közvetlenül utána a felháborodott tanári kar gyülölködő meglepetésére azt is közhírré teszi, hogy feleségül veszi Lujzát.

Így kezdődik a történet. A nagy elánnal, sok színnel és rendkívül érdekesen indított kezdet után, mintha egy kissé megtorpanna rohanó útjában a darab. Mi ennek az oka? Valószínűleg az, hogy feltűnően megalapozatlanul most lép be a cselekménybe a darab második női főszereplője, *Sárika,* az énektanárnő, aki lassanként teljesen kiveszi Lujza kezéből a játék további irányítását, a *szent tisztaság* nevében mindenáron magához igyekszik vonzani a nézők érdeklődését s azzal bonyolítja ki a cselekményt, hogy rábeszéli Lujzát, lépjen ki Bikfic tanár úr életéből és mondjon le a menyasszonyságról. (Az üresen maradt helyet természetesen az eltanácsoló *Sárika* foglalja el.) *Balázs* Sándornak, a vígjáték tehetséges írójának nagy érdeme, hogy a darabra kényszerített zökkenők végeredményben mégsem ártanak túlságosan, s előadás után a közönség a lehető legjobb hangulatban hagyhatja el a színházat.

Balázs Sándor már többször levizsgázott a közönség és a kritika előtt. Komoly, értékes ember, aki sok szép sikerre tekinthet vissza, s bizonyos, hogy azok közé a színpadi írók közé tartozik, akikre minden okkal és joggal számíthatunk a jövőben is. Kétségtelen, hogy eddig elért sikereinek sorozata most sem szakad meg, s a *Bikfic tanár úr* is hosszú ideig marad műsoron.

Titkos Ilona játssza *Lujza* szerepét. *Tökéletes.* Nem játssza, *éli* ezt a szerepet. Megjelenése nagyszerű, szavai érzékien forróak — van egy énekszáma, amely az előadás *eseménye. Titkos* Ilona hosszú idő óta egyik legnemesebb és legértékesebb művészi sikerét aratja a *Bikfic tanár úr*-ban. *Törzs* Jenő csupa emberi mélység és finomság. Félzokogásai döbbenetes erejüek. *Bilicsi* Tivadar a részeg *Csermák* szerepében *nagy orosz színészek* emlékét idézi. Jó volt, ha itt-ott nem is lehetett eléggé meggyőző: *Vaszary* Piroska, hatásos: *Földényi* László, finoman ártéktartó: *Szakáts* Zoltán, a filmszerűen intrikus *Pataky* Miklós s csak jót mondhatunk a lelkiismeretes, de sokszor erőltetett túlzó *Szigeti* Jenőről, *Vándory* Gusztávról, *Balassa* Jánosról, *Doktor* Jánosról, *Berky* Józsefről, *Baló* Elemérről, *Dávid* Mihályról és *Sugár* Lajosról. *Törzs* Miklós rendezte a darabot. A fiatal rendező feltétlen nyeresége a színháznak. Kulturált, hozzértő, izig-vérig művészember. *Upor* Tibor díszletei szépek.

F. I.

*

Balázs Sándor vígjátéka hangos sikert aratott a Magyar Színház szombat esti bemutatóján. Gyakori volt a taps s az egyes felvonások végén az együttes tagjai a szerzővel együtt gyakran jelentek meg a függöny előtt.

VILÁGSIKER

lett az

Eső után köpönyeg

A legmulatságosabb zenés vígjáték, amit valaha játszottak!

HONTHY HANNA

Latabár Kálmán, Delly Ferenc, Boross Géza, Szász Lili, László Lola

ANDRÁSSY-UTI SZINHÁZ

(*) Szacsvay Imre kitüntetése. Mint a Magyar Távirati Iroda jelenti, a kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére *Szacsvay* Imrének, a Nemzeti Színház örökös tagjának, a magyar nemzeti színművészet terén szerzett kiváló érdemei elismeréséül a magyar érdemrend tiszti keresztjét adományozta.

(*) Kodály Zoltán Te Deuma az angol rádióban. Az angol rádió pénteken este nagy sikerrel mutatta be *Kodály* Zoltán nagyszerű *Te Deumát.* A *Times* megállapítja, hogy az új mü nagyon merész, egyéni, hatásos és lassú részeit mély szépség jellemzi. Kiemeli a *Times* kritikusa a hangszerelés finomságát. A *Morning Post* szerint Kodály műve aránylagos egyszerűsége mellett olyan szívhezszóló és megható, mint bármely klasszikus remekmű. A *Daily Telegraph* szerint Kodály éppen olyan drámai kifejezéseket talál az egyházi zene számára, mint Verdi.

Rendkívüli színházi kedvezmény a Pesti Napló olvasói és előfizetői részére

Előfizetőink jegyet rendkívül leszállított áron válthatnak Az Est kiadóhivatalában, VII., Erzsébet körút 18—20, tel.: 1-438-88, reggel 9 órától délután 5 óráig, vasárnap délelőtt 9—2 óráig.

VASÁRNAP, nov. 15. Víg: Erzsébet az elérhetetlen asszony (3½ d. u.); Csipkerózsika (Lakner bácsi előadása (10½ d. e.). **Magyar:** Disraeli (3½ d. u.). **Belvárosi:** Udvari páholy (4 d. u.). **Pesti:** A virágzó asszony (4 d. u.). **Royal:** A Pál-utcai fiúk (10½ d. e.); Január 16-án éjjel (4 d. u. és 8 este). **Városi:** Csavargólány (4 d. u. és 8 este). **Kamara:** Sok hühó Emmiért (4 d. u. és 8 este). **Bethlentéri:** Doktor úr (4 d. u. és 8 este). **Komédia:** Tyúkfarm (8½ este). **Erzsébetvárosi:** Meseáruház (3½ d. u. és 8¼ este).

HÉTFŐ, nov. 16. Belvárosi: Udvari páholy (8). **Pesti:** A virágzó asszony (8). **Royal:** Január 16-án éjjel (8). **Andrássyúti:** Eső után köpönyeg (8). **Terézkörúti:** Dr. Kerekes Mária (9). **Kamara:** Sok hühó Emmiért (8). **Bethlentéri:** A doktor úr (8). **Komédia:** Tyúkfarm (8½). **Fővárosi Orfeum:** Bubi! és kisérő müsor (8¼). **Erzsébetvárosi:** Meseáruház (8¾).

KEDD, nov. 17. Víg: Erzsébet, az elérhetetlen asszony (8). **Magyar:** Disraeli (8). **Pesti:** A virágzó asszony (8). **Royal:** Január 16-án éjjel (8). **Andrássyúti:** Eső után köpönyeg (8). **Kamara:** Sok hühó Emmiért (8). **Bethlentéri:** A doktor úr (8). **Komédia:** Tyúkfarm (8½). **Fővárosi Orfeum:** Bubi! és kisérő müsor (8¼). **Erzsébetvárosi:** Meseáruház (8¾).

SZERDA, nov. 18. Pesti: A virágzó asszony (8). **Royal:** Január 16-án éjjel (8). **Terézkörúti:** Dr. Kerekes Mária (9). **Kamara:** Sok hühó Emmiért (8). **Bethlentéri:** A doktor úr (8). **Komédia:** Tyúkfarm (8½). **Fővárosi Orfeum:** Bubi! és kisérő müsor (8¼). **Erzsébetvárosi:** Meseáruház (8¾).

CSÜTÖRTÖK, nov. 19. Víg: Erzsébet, az elérhetetlen asszony (8). **Magyar:** Disraeli (8). **Belvárosi:** Udvari páholy (8). **Pesti:** A virágzó asszony (8). **Royal:** Január 16-án éjjel (8). **Andrássyúti:** Eső után köpönyeg (8). **Terézkörúti:** Dr. Kerekes Mária (9). **Kamara:** Sok hühó Emmiért (8). **Bethlentéri:** A doktor úr (8). **Komédia:** Tyúkfarm (8½). **Fővárosi Orfeum:** Bubi! és kisérő müsor (4 d. u. és 8¼ este). **Erzsébetvárosi:** Meseáruház (8¾).

PÉNTEK, nov. 20. Pesti: A virágzó asszony (8). **Royal:** Január 16-án éjjel (8). **Andrássyúti:** Eső után köpönyeg (8). **Terézkörúti:** Dr. Kerekes Mária (9). **Kamara:** Sok hühó Emmiért (8). **Bethlentéri:** A doktor úr (8). **Komédia:** Tyúkfarm (8½). **Fővárosi Orfeum:** Bubi! és kisérő müsor (8¼). **Erzsébetvárosi:** Meseáruház (8¾).

SZOMBAT, nov. 21. Pesti: A virágzó asszony (8). **Royal:** A Pál-utcai fiúk (4 d. u.). **Kamara:** Sok hühó Emmiért (8). **Bethlentéri:** A doktor úr (8).

VASÁRNAP, nov. 22. Víg: Erzsébet, az elérhetetlen asszony (3½ d. u.). **Magyar:** Disraeli (3½ d. u.). **Belvárosi:** Udvari páholy (4 d. u.). **Pesti:** A virágzó asszony (4 d. u. és 8 este). **Royal:** A Pál-utcai fiúk (10½ d. e.); Január 16-án éjjel (4 d. u. és 8 este). **Városi:** Sevillai borbély (3½ d. u.). **Andrássyúti:** Eső után köpönyeg (4 d. u. és 8 este). **Kamara:** Sok hühó Emmiért (4 d. u. és 8 este). **Bethlentéri:** A doktor úr (4 d. u. és 8 este). **Komédia:** Tyúkfarm (8½).

PÉNTEK, nov. 27. Városi: Faust Pataki és Tennyson vendégfelléptével (7½) (35% engedmény).

Minden jegyvásárló megkapja a Magyar Színpadot.

A heti tabellában *dült* betüvel külön is jelezzük jegyakciós előadásainkat.

SZÍNHÁZ	Opera (3, 7½8)	Nemzeti (1¼4, 8)	Víg (1¼4, 8)	Magyar (3½4, 8)	Belvárosi (4, 8)	Pesti szín. (4, 8)	Művész	Városi (4, 8)
Vasárn. d. u.	Pillangókisasszony	A komédiás	*Erzsébet, elérhetetlen asszony*	*Disraeli*	*Udvari páholy*	*A virágzó asszony*	Aranyhal	*Csavargólány*
Vasárn. este	Diszelőadás	Feltételes megállóhely	Társasjáték (R—4)	Bikfic tanár úr (1)	Megvédtem egy asszonyt	A virágzó asszony	Az ördög cimborája	*Csavargólány*
Hétfő	—	okoli szinjáték	Társasjáték (F—4)	Bikfic tanár úr (2)	*Udvari páholy*	*A virágzó asszony*	Az ördög cimborája	Mengelberg-hangverseny
Kedd	A tenor (A—5 7½8)	Pokoli szinjáték (B—5)	*Erzsébet, elérhetetlen asszony*	*Disraeli*	Megvédtem egy asszonyt	*A virágzó asszony*	Gespenster	Aida (½8)
Szerda	Tannhäuser 4 órakor	Feltételes megállóhely	Társasjáték (C—4)	Bikfic tanár úr (4)	Megvédtem egy asszonyt	*A virágzó asszony*	Gespenster	—
Csütört.	Don Juan (B—8 ½8)	Pokoli szinjáték	*Erzsébet, elérhetetlen asszony*	*Disraeli*	*Udvari páholy*	*A virágzó asszony*	Az ördög cimborája	—
Péntek	Trubadur (C—8 ½8)	Feltételes megállóhely	Társasjáték (E—4)	Bikfic tanár úr (12)	Megvédtem egy asszonyt	*A virágzó asszony*	Aranyhal	Mollinari-hangverseny
Szombat	Hegyek alján (D—7 ½8)	Feltételes megállóhely	Társasjáték	Bikfic tanár úr	Megvédtem egy asszonyt	*A virágzó asszony*	Az ördög cimborája	—
Vasárn. d. u.	Sylvia A babatündér	Liliomfi	*Erzsébet, elérhetetlen asszony*	*Disraeli*	*Udvari páholy*	*A virágzó asszony*	Aranyhal	Sevillai borbély
Vasárn. este	Traviata (½8)	Feltételes megállóhely	Társasjáték (V—4)	Bikfic tanár úr (7)	Megvédtem egy asszonyt	*A virágzó asszony*	Az ördög cimborája	—

	Royal Színház	Terézkörúti (1, 5, 9)	Bethlentéri (4, 8)	Kamara	Erzsébetv. (6, 7, 9)	Józsefv. (6, 7, 9)	Komédia (1, 5, 7, 9)	Kisfaludy (6, 7, 9)	Fővárosi Orfeum
Minden este	*Január 16-án éjjel (8)*	*Dr. Kerekes Mária*	*A doktor úr*	*Sok hühó Emmiért*	Meseáruház	Házasság	*Tyúktarm*	Artatlan a feleségem	*Bubi és a nagyvarieté müsor*
Vasárn. délután									

Andrássy úti Eső után köpönyeg. (8 órakor)

Halápy János

Az Est. 1938 febr. 20

A *Fränkel*-szalónban *Halápy* János állította ki új képeit. Ő is varázsló, aki színekre bontja fel a világot. A tájat, a tárgyat, az embert, a levegőt s a színeket is újabb színekre. Minden képéről valami olyasmit érzünk, mintha egy alkimista produkcióját látnánk. Ő mondja: örök vágya, hogy a hangot, dalt, ritmust és összhangot, vagyis a zenét színekkel fejezze ki. Kell-e ennél szebb művészi becsvágy? Debussy zenével festett, Halápy festéssel szeretne muzsikálni. Valóban, ha jól figyelünk, mintha hallani is lehetne képeit. A művésznek az a szándéka, hogy játsszék érzékeinkkel, hogy egyiket megtévessze a másikkal, afféle kisebbfajta szentivánéji varázs játszik velünk, úgy lehet. Halápy képeit jólesik nézni, zöldarany Aratás-a most is szemünk előtt van és alighanem még sokszor eszünkbe fog jutni. (ks.)

(Kiállítás)

Könyveshász

DR. URBÁNYI JÁNOS:
A VÁLLALATVEZETÉS SZEMÉLYISÉGKÉRDÉSEI

(A vevő, a dolgozó, a vállalkozó pszichológiája. Bp. 1942. Egyetemi Nyomda.)

A szerző elméleti alapvetésnek szánta könyvét, s így csupán a kérdések megjelölésére és fogalmi tisztázására törekszik. Örvendetes, hogy nemcsak szakpszichológusok, hanem mások is — a szerző kereskedelmi iskolai igazgató — látják a vállalatokon belül a tárgyi, különösen a tőketényezővel szemben az ember döntő szerepét és annak tudatos vizsgálatára törekszenek. Könyve rendszeres, alapos tanulmányokon nyugvó, világos összefoglalás. Nyelve hajlékony és kifejező. Mondanivalóját sok szemléltető anyaggal támasztja alá, bár talán sokszor olyant is szemléltet, ami anélkül is érthető lenne. Kár, hogy a legtöbb kérdés részletes kifejtését későbbi könyveiben ígéri, ezzel az olvasóban bizonyos hiányérzést támaszt. Gyakorlati szakemberek sokat meríthetnek a könyvből, amely népszerűsítő munkának készült. — nm —

— **»Kegyelem által«** címen jelent meg kb. egy évvel ezelőtt id. dr. Szabó Aladár ny. ref. lelkész, volt teol. tanár visszaemlékezéseiből egy kötetreváló. A könyvet mindenki haszonnal olvashatja. Karácsonyi ajándéknak is alkalmas a könyv. Megrendelhető 4 pengőért a Bethánia könyvkereskedésben, Budapest, VIII., Gyulai Pál-u. 9. sz.

CSAPODI CSABA:
ESZTERHÁZY MIKLÓS NÁDOR

(Franklin-kiadás.)

Bethlen Gábor és Pázmány Péter mellett a XVII. század harmadik »nagy magyarja«. Protestáns köznemesi családból származik. Jezsuita befolyás alatt ifjú korában katolizál. 1611-ben feleségül veszi Mágócsy Ferenc kassai főkapitány rendkívül gazdag özvegyét, Dersffy Orsolyát, akinek kezével óriási uradalmak birtokába jut és egyszerre az ország tekintélyes férfiai közé emelkedik. 1625-ben eléri a legmagasabb közjogi méltóságot: az országgyűlés nádorrá választja. Politikájának lényege: föltétlen alattvalói hűség a koronás király iránt, szokatlan megértés a protestánsok követeléseivel szemben és a magyar nemzeti érdekeknek mindenek felett való megvédése. Uralkodásra termett, hatalmas személyiség, akinek koncepciója önként vezet korának nagy egyéniségeivel való feltétlen összetűzésre. A Pázmánnyal való ellentétet a nádori és prímási méltóság elsőbbségének kérdése felett vívott harc hívja életre. Fájdalommal tapasztalja, hogy az uralkodó (II. Mátyás, II. és III. Ferdinánd) némán és közönyösen nézi a magyarság pusztulását. Ez vezet az uralkodóval való összeütközésre. Ősz fejjel, összetörve kell belátnia, hogy küzdelme reménytelen, harca eredmény nélkül marad. Életének egyéni tragikuma összeolvad népe tragikumával.

Dr. Szabó Géza

FEJES ÁDÁM:
DUNÁNTÚLI MAGYAR PAP ÉNEKE
(Versek.)

Hatvan magyar lélek pásztora Etyeken, sváb községben.

»Azt hittem, élők papja lettem,
s vallathatom a temetőt:
palástomat egy sirra tettem,
s gyülekezetem egyre nőtt...
Hatvan lélek bús pásztorának
hivtak el engem...«

Verseinek zömét pusztuló népe fölötti kesergés adja. Csupa elégia és szívetszorító fájdalom. De nem is csoda. Ennek a ciklusnak a címe is hátborzongató: *Temető papja.* De többi versei is méla, bánatos hangulatot árasztanak s kissé homályosak is. Egy azonban bizonyos: Fejes Ádám költő. Nem »pap-költő«, hanem költő. Távol áll tőle minden papos frázis, kenetes szólam. Sorsát, keserű helyzetét egyéni látással, egyéni képpel érzékelteti, s bánatos és kissé leverő tartalmú verseinek olvasása már csak azért is öröm, mert pap-költő könyvénél mindig az a félelem kisért, hogy hátha megint a sablónos, öblös, avatag pap-szólamok ömlenek ki belőle. Fejes Ádámot örömmel köszöntjük, mint olyan költőt, aki a »pap-költők« alaposan meghervadt költői babérait a kényes irodalom előtt is felfrissítheti. Ady még itt-ott kisért benne, és sok a homályos kifejezése. Ez az első verseskönyve. Ha szemléletesebb lesz írása, és tágabb horizontokat ölel fel, költészetünknek gazdagodását fogja jelenteni munkássága.

Bódás János

OLCSÓN JÓ HANGSZER
ZONGORA, GRAMOFÓN, RÁDIO, ZONGORAHARMONIKA

Sternberg
hangszergyár. RÁKÓCZI-ÚT 60. kérjen árjegyzést

HIREK A NAGYVILÁGBÓL

— **Buenos-Ayresben, Brazília fővárosában** protestáns teológia nyílik, amelynek épületét teljesen adakozásból építik. A teológia harminc személyes internátussal egybekötött, ahova mindkét nembeli teológusokat felvesznek. Három nős professzornak és két magános női tanárnak ugyancsak az épületben adnak természetbeni lakást. Az épület felirata: »Szegletkő a Jézus neve«. Az alapkövön három év szerepel: 1884—1922—1942. Az első jelzi az evangéliumi vallásoktatás kezdetét azon a vidéken, a második a metódista, valdens és »Krisztus tanítványai« egyház egyesülését és a harmadik a teológia alapkövének letételét. A hallgatók számára állandó alap gyüjtését határozták el. Ebből kívánnak ösztöndíjat adni azoknak a fiataloknak, akik Argentínából, Bolíviából, Chiléből, Perúból és Uruguayból jönnek majd a teológia hallgatására.

— **A cseh védnökségben** az ortodox egyház öt vezető emberét agyonlőtték. Ezek közt volt Petrek, aki neves teológusa volt egyházának. A legutolsó kimutatások szerint a cseh ortodox egyház tagjainak száma 145.000. Ez az egyház a szerb egyháztól függ.

— **A svédek** előzetes számítás szerint 4000 koronát akartak gyüjteni a finn gyermekek számára és ezer keresztszülőséget vállalni. Az eredmény 27.000 svéd korona és ötezer keresztszülőség lett.

— **A vald, az olasz protestáns egyház** legfőbb tanácsa elfogadta a metódista egyháznak a vald egyházzal való csatlakozását, a metódista egyház kérelmére. Ezzel kb. 2500 új egyháztagot nyertek. A háborús viszonyok folytán előállott anyagi nehézségeket sikerült megoldani azáltal, hogy az egyházak 50%-kal emelték hozzájárulásukat a közös egyházi pénztárhoz.

— **A strassburgi és párizsi** diakonisszaházak ebben az évben ünneplik fennállásuknak 100 éves évfordulóját.

— **Franciaországban** újra és újra elégedetlenség nyilatkozik meg azért, mert a nyilvános házakat újra engedélyezték. Külön kifogásolják, hogy ezeket a házakat adó szempontjából a mecsekkel, kiállításokkal stb. egy osztályba sorolták és igen kevés adóval sujtják, ami a terjedésüket még jobban elősegíti.

— **A francia protestáns egyházak** felszólították a családokat, hogy középiskolás gyermekeiket feltétlenül irassák be a nemkötelező jellegű vallásoktatásra. Ez a francia egyháznak az egyik lap szerint úttörő munkája, mert csak a megváltozott politikai helyzet óta van egyáltalában vallásoktatás a középiskolákban.

— **Egy orosz volt egyetemi történelemtanár** cikket írt valamelyik amerikai egyházi lapba »A keresztyénség jövője Oroszországban« címmel. Az orosz nép vallásos rétegében hármas új tagozódást talált. Az elsőt aszkétikus-misztikusnak nevezi, ide tartoznak szerinte azok a fiatalemberek akik titkos szerzetesi fogadalmat tettek, tehát valójában szerzetesek de a jelen pillanatban valamilyen világi munkát végeznek. Ezek lelki élete két forrásból táplálkozik, az egyházi liturgiából és a görög aszkéta atyák irataiból, a »Philocalia«-ból. A világtól való teljes elszakadottságban élnek, erősen eszkatológikus várakozásokkal. Az értelmiség hívő tagjai közül sokan tartoznak közéjük. Ennek ellentéte a szociális pap, aki nem régen jelentkező típusa az orosz papságnak. Ezek mindenáron keresik a kapcsolatot a szovjet embere felé, hangsúlyozzák állampolgári mivoltukat és az új társadalom gazdasági felépítésében tevékeny részt kívánnak venni. A harmadik jelentkezési módja a már orosz vallásosságnak az egyházon kívüli, szektárius mozgalmak. Ezek legtöbbször germán eredetűek, ide sorolja a baptistákat és az »evangéliumi keresztyének«-et. Ezek az egyházon kívüli mozgalmak igen elterjedtek, a hivatalos statisztika kb. öt millióra teszi számukat. Bár szűk látókörűek és türelmetlenek, a bibliához való ragaszkodásuk nagy és vallási életüket őszinte megtérés jellemzi. Tagjaik főként a kommunista ifjúság köréből kerülnek ki.

— **A zürichi egyháztanács** határozata szerint tábori lelkészi állásra csak 35 évnél fiatalabb egyéneket neveznek ki.

— **Stockholmban** új protestáns püspökséget szerveztek és erre a tisztségre a sigtunai egyházi intézet igazgatóját hívták meg. Stockholmban, mint fővárosban, eddig nem volt püspökség. Az új püspökség szervezése általános örömöt keltett annál is inkább, mert az új püspök személye közkedvelt. A kinevezést érdekessé teszi az, hogy az új püspök világi ember: pedagógus. Püspökké szentelése előtt először lelkésszé avatják. Ez már a harmadik eset a svéd protestáns egyház történetében, hogy világi embert hívnak meg püspökségre.

— **Horvátország** hétmillió lakosából kb. 5 millió róm. katolikus, egymillió ortodox, egymillió mohamedán. A protestánsok számát 70.000-re teszik, ebből 10.000 a református. Az ortodox egyház állami rendelet folytán önkormányzatú lesz, tehát külföldi irányítástól mentes.

HOL VÁSÁROLJUNK, DOLGOZTASSUNK?
Ebben a rovatban hirdetésdíjszabás milliméterenként 50, szövegoldalon 60 fillér.

BUNDÁK, bolerók, ezüstrókák, nerzek nagy választékban
Alakítás eredeti modell szerint

VARSÁNYI LAJOS-nál, IV. Múzeum-körút 7

MŰFOG Olvasóinknak kedvezményben, OTBA és ORBA tagoknak miniszterium által kiutazandó összegért BIRO SANDOR állami lakás vizsgázott ipari Rákóczi-út 25 Telefon 138-039

Már heti részletre
konyhák kárpitosmu kák BÁNYAFALVI-nál, VII., Izabella-utca 31
Irodaberendezések Telefon 220-799

Bundák, bolerók, nerzek
Bodnár szűcsnél
IV., PÁRISI-UTCA 2

Pályi Eszter és Margit
KALAPSZALÓN
Budapest, IV., Váci-utca 10, földszint Tel.: 384-349
Alakítást is vállalunk

Agynemű, matrac paplankészítő javítások Özv. Tavasz Ernőné hadiözvegy Bpest, II., Fő-utca 20 Telefon 357-421

TÓTH LAJOS fest, tisztít
V., fűzfa nádor-tér 9. TELEFON 181-297

Óvóhelyi faajtók, vészkijárók, tőzeges űr, szekrény, pad, asztal stb. kaphatók VI., EÖTVÖS-U. 1. Telefon: 425-811

Biedermeier és barok
Telefon 181-309 garnitúrák, rekamiék, könyvszekrények, tükasztalok, háromajtós- és háromszekrények
TÓTH, IX., Ferenc-körút 20 sz. és XI., Horthy Miklós-út 61

„TURUL" gyorsdaráló

darál: kukoricát, búzát, árpát, zabot, fűszert, kávét és mindenféle száraz anyagot. Ára: P 37,12 hivatalos felárral. Ládacsomagolás külön P 1.50. Szállítás utánvéttel történik.
Kapható: KIRÁLY SÁNDOR gépgyárában, Budapest, VI. kerület, Felsőerdősor 8.

Szigeti ezüst 12 szem. evőkészlet kazettában 90 darab.. P 1750.—
Szigeti Nándor és Fia
BUDAPEST, II., OLASZ-FASOR 35.

HALMI BÉLA
udvari és amerai fényképész Budapest, IV., Kecskeméti-utca 19. — Telefon: 184-682

Perzsa, szil és különféle
bundák, alig használtak is olcsón. Átszabás eredeti modellek után. BISCHINGER SZŰCS, Kálvin-tér 2 I 4

KARÁCSONYRA
magyar perzsa és torontáli
SZŐNYEGET
HORVATH J. MIHÁLY
REFORMÁTUS HÁZIIPAROSTÓL
Vörösmarty-tér 6.

Ördögh Mátyás
órásmester, preciziós órák és ékszerek raktára. IV., Deák Ferenc-tér 4. T. 181-175

LŐRINCZI DIVATÁRUK
kész női ruhák, leánykaruhák olcsón
ÓBUDA, POLGÁR-TÉR 5

Szigeti ezüst 6 szem. evőkészlet kazettában 47 darab.. P 1000.—
Szigeti Nándor és Fia
BUDAPEST, II., OLASZ-FASOR 35.

Bundák, rókák, bolerók
legolcsóbban Kókay szűcsnél. Vilmos császár-út 10. sz. Telefon: 386-784

ÓRA, ÉKSZER,
szűstkelyhek és dísztárgyak HŐS IMRE ref. presbiternél. Budapest, VIII. Baross-utca 41 Telefon: 139-88

Nagytakarítást, padlóbeeresztést, takarítást vállalok
Pontos, gyors, tiszta, megbízható
Süveg Erzsébet hadiárva takarítóvállalata, VI., Dévai-utca 8. Levlapon
Telefonhívó: d. u. 3-4-ig 298-217

Bundák KISS MIKLÓS szűcsnél Váci-u. II/b. IV. Arsnykéz-u.
Vállalt kozott anyagból átszabást, megóvást. Telefon 181-546

Uj és használt bútorok,
hálók, konyhák, kombinált szobák, rekamiék. Részletfizetési kedvezmény. Bútorcsere. KOVÁCS, Izabella-u. 13

HŐMÉRŐKET
INTÉZETEK részére AJÁNLUNK
Libál és März
Budapest, VI., Teréz-körút 54

Certalanné keresztyén bútorszalon
(baross-tag) hálók, ebédlők, kombinált szobák, konyhák, kárpitos-különlegességek. Fizetési kedvezmények. Állandó bútorkiállítás: Budapest, VII., Rákóczi-út 82. I. emelet. Telefon: 223-131

DON CARLOS

Schiller drámája a Nemzeti Színházban; Tompa László fordítása. Meissner Hans frankfurti főintendáns rendezése. Jürgens Helmut díszletei

A legelső benyomása az embernek, amikor a 14 kép után végleg összecsapódik a függöny, hogy a klasszikus írók is megöregszenek és mégis fiatalok maradnak. Schiller drámájának bonyodalma, hőseinek tévedései nem túlérdekesek ma már. E részben megöregedett. De Schiller bővérű, szenvedélyes, az egész lelkükkel egyszerre élő emberei nagyon érdekesek ma is. Egy-egy indulat, erős szenvedély sodorja őket. A dráma nem a lelkük felszínén játszódik le, nem néhány hullámfodor, hanem a mélységeket mozdítja meg. Az egy gondolat s az egy szenvedély emberei. Még a szenvedélyeik is egészségesebbek, mint a mai sokfelé tépett, habzó, önmagával meghasonlott ember szép döntései.

Az is nagyon érdekes és tanulságos, hogy német emberek hogyan akarják tovább adni a nagy német klasszikusok örökségét. Bizonyos, hogy a klasszikusok megszólaltatása kétféle közönségnek kétféleképpen történhetik. Az irodalmilag felkészültek és felfegyverzettek számára a legjobb úgy adni elő őket, ahogy ők valamikor megszólaltak; hibáikkal és nagy erényeikkel álljanak elő. A nagyközönség számára azonban át kell hidalni a közbeeső századokat, meg kell találni bennük azt, ami modern, azaz elmúlhatatlan, örök lelki érték. Lehetőleg meg kell kímélni a nagy tömeget attól a sok fáradságtól, ami kedves és izgató út a szakember számára, hogy a régi írót a maga régi világában lepje meg. Meissner rendezése a kettő között *középutat* választott; lehetőleg keveset akar föláldozni, de mégis annyit, hogy a nagyközönség számára friss legyen a dráma. Ezért annak a számára, akinek Don Carlos a kezében van eredeti szövegében, sok a változtatás. A többiek számára kevés. A darab a nagyközönség számára még mindig túlságosan régies a nagy szembenézések, a hosszú és lassú ütemű jelenetek között elveszti a művészi élmény erejét. Persze »Hamletet frakkban« csakugyan vakmerőség és művészietlen dolog megjelentetni, viszont ha egyszer a rendező a mai tömegeknek akar szólni, akkor többet kell áldoznia »a szent szövegből.« Nagyon érdekesek a díszletek, helyenként megkapóak és megragadóak, helyenként egészen ridegek és zavarják az illuzóit, mint például a királyné liliomos terme. A maga egészében azonban amit Schiller mond, az mindig új és mindig időszerű. A Don Carlos mögött álló *lelki erők összecsapása annyira megrázó és annyira mostani ember lelkébe vágó*, hogy a mai időknek szinte kulesává lesz egy-két schilleri jellemzés és történelmi személy. **My**

*

ENYÉM VAGY. *(Korvin, Uránia.)* Az új magyar filmek némelyikének legfőbb törekvése, hogy »franciás ízű« legyen. Ez az igyekezet azonban épp azt hagyja ki a darabokból, ami a francia filmeket művészivé teszi. Az »Enyém vagy« is inkább a téma merészségében és az alakok rajzolásában franciás, ahelyett, hogy egy szenvedély erejét ábrázolná. A garszónhölgy szerelmeiben nem érezzük a forró események sodrását, mert a fordulatok véletlenekből táplálkoznak és nincs mögöttük erkölcsi szempont. Amit képben kellene elmondania, hosszú párbeszédekben közli. Az értekezés filmszerűtlenségét még Biliesinek sikerült leginkább legyőzni, aki mint külvárosi filozófus mond sok bölcseséget. Egyszerű eszközökkel dolgozik Bihary a lecsúszott orvos szerepében. Érdemül említjük, hogy — filmeknél szokatlan módon — a bibliai idézetet jól és megfelelő helyen alkalmazza. **R. E.**

— UTOLSÓ PILLANAT. *(Korzó.)* Puskin, származása szerint, a forróégövi vér lobbanékony szenvedélyességét és az orosz melankóliát, szenvedő-hajlamot egyesítette művészetében. »Párbaj« című szép, romantikus regényét vitték filmre az olaszok, olyan jól, hiánytalan regényes bőséggel a képekben és hangulatokban, hogy a »Vaskorona« óta nem láttunk ilyen olasz filmmunkát. Szól a filmregény az előkelő származású orosz leányról, aki féltékennyé akarja tenni szerelmét: elveszti, s a borongó szomorúságok hosszú évein át találnak csak egymásra. A főszereplők kitünőek, csak némelyik mellékszereplő hadar túlhangosan. A zenei aláfestés és különösen a festői fényképezés a nagy olasz művészmulthoz méltó. **(i. gy. l.)**

*

A szabadságtéri egyház kamarazenekara

az elmult vasárnap tartotta idei első hangversenyét. Vendégművészként Bedő Margit hegedűművésznő játszotta Bach hegedűversenyét. A mű szellemét átérezve, a drámai részeket éppoly mély tónussal, mint a lirai részekben egyéniségéhez vágó könnyedséggel játszott. A zenekar Haydn szimfoniettáját és Volkmann szerenádját aprólékosan kidolgozva, finom részleteiben is szinesen szólaltatta meg. El kell ismernünk, hogy ez a zenekar ma már bármelyik ismert fővárosi zenekarral felveheti a versenyt, szereplésük a zenei szakkörökben is eseményt jelent. A zenekar minden tagjáról és vezetőjükről, Lajtha Lászlóról csak az elismerés hangján irhatunk. **(—zár.)**

*

„Az ezerarcú Balaton"

(Halápy János kiállítása a »Mubarat«-nál.)

Variációk egy témára, irhatnók ezt is a kiállítás nevéül s kijöve a tárlatról úgy érezük, nem idegen ez a muzsikából vett megjelölés. A Balaton az egyetlen téma, ez a kiismerhetetlenül titokzatos és megkapóan egyszerű tündér, ezer arcával s mindig egy csábjával, színekben láttatva, a muzsika lebegő könnyedségével. Nagy dolog látni, felfedezni a napsugár csillogásában, könnyű ködök, hajnali párák fátyolába burkolt, mosolygó arcát a Balatonnak, de milyen nagy erő, képesség térben s időben távollevő embereket újra elvinni ámulni szépségén.

Halápy mondanivalóit a Balatonról színei hordozzák. Nem a tájak fényképszerű visszaadása, vagy események, alakok krónikás hűségű elregélése, hanem hangulatok, víziók láttatása, éreztetése a célja. A Balatonról beszél, amint beivódott a színek kacagása, a hullámok játéka szemébe, ahogy átjárja tüdejét a friss szellő. A Balaton a téma, de mindig az egyéni élmények, hangulatok szürőjén át. A sajátos »Halápy-lila« tónus már nem egyeduralkodó képein, hűvös földek, könnyed sárgás tónusai jólesőn váltják fel annak egyhangúságát. Technikájában — hiszen hangulatok festője — emlékeztet a francia impresszionistákra — színeit vessző szerű foltokban helyezi el, finom, könnyed modorával igen megnyerő módon.

F. L.

*

— KÉT FÉNYKÉPKIÁLLÍTÁS. A fényképezés szerelmeseinek soha nem állott rendelkezésre annyi kémiai és technikai eszköz ahhoz, hogy művészi alkotást adjanak a fényképben, mint ma. A magyar amatörfényképészetben ez meg is látszik. Két komolyigényű kiállításon győződhettünk meg erről: az *egyesült amatörfényképezőkén* és az *egyetemi turistákén* Az elsőn kétségkívül több volt az érett látás és a fejlett technika, de a másodikon kipótolta a rutin hiányát a lelkesedés és a magyar föld szeretete. Jól esett látnunk a szebbnél szebb erdélyi képeket s Németh Albert református templomképeit. *Vajjon mi akadálya lenne annak, hogy a budapesti Református Kiállítás emlékein elindulva, megrendezzük a magyar református templomok, műemlékek és tájak művészi fényképkiállítását?* Hiszszük, hogy belőle az új szép református képeslapok egész gyüjteménye kerülne ki. **Dr. Domján János**

Felelős szerkesztő és felelős kiadó:
MURAKÖZY GYULA
Helyettes szerkesztő:
IZSÁK-GYARMATHY LÁSZLÓ
A szerkesztőség kéziratot nem őriz meg

HÖRL NÁNDOR
BUDAPEST, II., TÖRÖK-U. 8
Közismert legjobb **harmóniumok** ház, iskolák, templomoknak.
Tel.: 151-652. Javaslat ingyen

Vásároljunk, dolgoztassunk a Református Életben hirdető cégeknél

APRÓHIRDETÉSEK

Ebben a rovatban állást kereső hirdetés szavanként 15, minden más hirdetés szavanként 20 fillér. Legkisebb hirdetés 10 szó. Az első és minden vastagon szedett szó kétszeresen számít. HIRDETÉSEKET az 50.000 példányban megjelenő »Református Élet«-be felvesz a kiadóhivatal: Budapest, IX., Kálvin-tér 8., telefon: 384—540. csekkszámla: 5073. és Araté-hirdetőirodája, VII., Erzsébet-körút 14. Telefon: 422—550.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

KIS HÁZTARTÁS vezetésére középkorú, intelligens nőt keres nyugdíjas tanitónő. Durva munkára van alkalmazott. Megkereséseket a lelkészi hivatalba kérünk. Bicske, Fejér megye címre.

MINDENES főzőnőt keres édesanyja és maga mellé azonnali belépésre, igények megjelölésével vitéz Komáromy János lelkipásztor, Lovasberény, Fejér megye.

FŐZŐMINDENEST felveszek 1-ére kéttagú családhoz. Jelentkezés J. R. presbiternél, Lánchid-u. 4., III. 19.

SZOBALÁNYT és mindenes főzőnőt keres elökelő magyar ház három személyhez. Erkölcsös, szerény, rendszerető, lehetőleg középkorú, független legyen. Hernád-u. 26., házfelügyelőnél, este felé.

ÁLLÁST KERES

HÁZTAKARITÁSNÁL munkát keres bentlakással házmester, vagy vice mellett református asszony. Ajánlja a fasori lelkészi hivatal. Özv. Kornyai Gyuláné, Peterdy-u. 36.

FŐZÉSHEZ értő mindenes elhelyezkedne lehetőleg központifütéses lakásba. Ferenc-körút 18., házfelügyelőnél.

MINDEN házimunkához értő, jól főző középkorú nő vidékre ajánlkozik magánoshoz, vagy idős házaspárhoz. Cim: Zágoni, Székesfehérvár, Nagy Sándor-utca 11., I. 4.

LAKÁS

MAGYARPERZSÁT, torontáli szőnyeget fiatal, református háziiparosnál vegyünk! Horváth, Vörösmarty-tér hat. Telefon: 183—596.

TAKARITÁSÉRT lakást keres özvegyasszony. Özv. Domány Sándorné, XIV., Nagy Lajos király-út 126., födszint 5.

FIATAL házaspár tizhónapos gyermekkel kisebb házfelügyelőséget, vagy takarításért lakást keres. Cim: Bocskay-utca 42., lelkészi hivatal. T: 258-646.

ADÁS-VÉTEL

MAGYARPERZSÁT, torontáli szőnyeget fiatal, református háziiparosnál vegyünk! Horváth, Vörösmarty-tér hat. Telefon: 183—596.

HÁZTARTÁSI szaküzlet, vasáruk. Jeszenszky Jenő, Ráday-utca 17.

KAPPEL IRODGÉP, GEHA sokszorositógép vezérképviselete, Horváth László, Wesselényi-utca 49. Telefon: 223-284.

BUNDÁT, szőrmét az úriközönség Lonkay és Társa szücsöknél vásárol. Ráday-u. 14. Tulajdonos: vitéz Kéry Gyula.

FOTELÁGY, Vogl kárpitos, Károly király-út 5. Udvarban. Kényelmesen kezelhető praktikus fejtartóval, Epedával, 145 pengő.

PERZSASZŐNYEGET, műtárgyakat magas áron veszek. Szabó, Széchenyi-u. 7. Telefon: 326-417.

BÚTORSZÖVETEK, angol vásznak, mindenfele kárpitoskellékek állandó raktára: Prépostnál, Vilmos császár-út 19/c. (Ó-utca sarok.) Keresztyén cég! Telefon: 125-803.

MENYASSZONYI koszorúk, fátyolok, csokrok, művirágok legolcsóbban, Ungár Sári, Rákóczi-út 14.

BIEDERMEIER nagyméretű szekrény, rekamier, kommód, fotelágy eladó, kisipari műhelyben. V., Gróf Zichy Jenő-utca 33.

PAPLAN, matrac legolcsóbban Smarz-nál, Horthy Miklós-út 18. 456—759.

VEZETŐ CÉG **LYRA**
Világmárkás gyártmányok **100** zongorás kiállítóban válogathat. Részletre is, garanciával, jókarban **1400**-tól Magyarország legnagyobb zongoraterme
Erzsébet-körút 19.
(Barcsay-u. sarokbejárat)
Bérzongorák legolcsóbban. Vétel! Csere! Hangolás! Szállitás!

SZOBA

2 HÖLGY, vagy házaspár részére világos bútorozott szoba kiadó. Cim a kiadóban.

TISZTVISELŐNŐT lakótársnőnek keresek kétszobás, komfortos lakásomba. Rózsa-utca 20. Házfelügyelő.

FIATAL házaspár üres szobát keres sürgősen. Ajánlatokat a kiadóba kérnek.

ÉKSZER

TÖRTARANYAT ezüstöt, briliánst veszek. Schiffler, Szervita-tér 8. I. 17.

MINDEN, ami óra, előnyösen Rosta koszorús órásmesternél. Petőfi Sándor-utca három Telefon: 383-053.

FOGLALKOZAS

ÁGI kalapszalón, legkényesebb igényeket is kielégiti. ugyanott női-, úridivat- és rövidáru. Ráday-utca 24/b.

LUDANYINE Bognár Vilma női divatszalónja, IX., Üllői-út 25.

KÁRPITOS, képesitett mester, házakhoz olcsón ajánlkozik. Szőr, afrik, műrostmentes anyagom van. Tóth V., V., Visegádi-u. 92., II. 49., Telefonüzenet 291—870, trafik.

MAGYARPERZSÁT, torontáli szőnyeget fiatal, református háziiparosnál vegyünk! Horváth, Vörösmarty-tér hat. Telefon: 183—596.

BÚTOR

KÁRPITOSMUNKÁT bizalommal Csikos kárpitosnál, Ór-utca három. Telefonhivó: 349-908.

MAGYARPERZSÁT, torontáli szőnyeget fiatal, református háziiparosnál vegyünk! Horváth, Vörösmarty-tér hat. Telefon: 183—596.

HETI részletre is konyhák, rekamiék, kombinált szekrények, szalonok. Bútorcsere! Podmaniczky-utca hat.

SZŐNYEG

SZŐNYEGJAVITÁS, mosás: Turáni szőnyegszövőnél, Főutca 80. T.: 351—579.

BÉLYEGZŐK, zománctáblák, vésések, jelvények. Kovács Lajos, Budapest, Károly király-út 7. 423-327.

OKTATÁS

SCHREYER Margit gyorsirótiskolája, Múzeum-körút 23—25. Telefon: 188-674 Államvizsga. Állásközvetités.

JOGI alapvizsgára, szigorlatra, ügyvédire előkészit. szakjegyzeteket bérbead: dr. Fehérváry Szeminárium, IV., Apponyi-tér 4.

GYORSÍRÓ-, gépiróiskola IX., Ferenc-körút 28. Alapitási év: 1920. Egyéni oktatás. Állásbahelyezés. Államvizsga. Telefon: 188—172.

LATINT, algebrát, angolt, németet tanit jelesen érettségizett jogász. Hajdú Béla, XI., Sirokiutca 4.

KÖKÉNY Lajos tanár, országgyülési gyorsiró államilag engedélyezett gyorsiró és gépiró szakiskolája: Vilmos császár-út 64. szám.

KÖNYV

KÖNYVEK, zeneművek, rádió, új és használt állapotban, méltányos áron kaphatók. Schimkó Gyula, Budapest, VIII., Múzeum-körút 2.

HANGSZER

ZONGORÁK vétele, eladása: Murainál, Thököly-út 23. T: 428-631. Javitás, hangolás.

VILÁGMÁRKÁS zongorák, pianinók legolcsóbban részletre is **Fenyőné** zongoratermében, Erzsébet-krt huszonhat.

ZONGORÁK, harmóniumok eladása, vétele. Mendöiné, Bezerédy-utca 10. Protestáns cég. Tel.: 146 411.

HARMÓNIUM, nyolcregiszteres, erőshangú, háromszáznyolcvanért eladó. Telefon: 125—451.

LEGJOBB zongorát, pianinót legolcsóbban vásárol részletre is Szávitsnál. Vétel, javitás, hangolás precíz kivitelben. Budapest, Baross-tér 1. (Rákóczi-út sarok.)

ZONGORAHANGOLÁST, javitást, bőrözést, stb., harmónium- és orgonajavitást szakszerüen vállalok, bármely vidékre is. Levelezőlap hivásra megyek. Biró József képesitett zongorakészitő és hangolómester, VII., Cserhát-utca 3. Telefonhivó: 428—708.

HARMONIUMOK olcsón garanciával, Deménynél, Lázár-utca tizenhárom. Árjegyzék ingyen.

VEGYES

KOVÁCS régi megbizható, református magánnyomozó. Mérsékelt dijazásért mindent kinyomoz. József-körút 20. Tel.: 136-238.

MAGYARPERZSÁT, torontáli szőnyeget fiatal, református háziiparosnál vegyünk! Horváth, Vörösmarty-tér hat. Telefon: 183—596.

SZABÓ Ödön legolcsóbb, megbizható református magánnyomozó, diszkrét megfigyelő Rákóczi-út 47. Telefon: 137—571.

JÓBARÁT TESTPLASZTIKA szabadalom alapján készült **dombormű szabásminta,** ruha, fehérnemű, ruházat készitésénél, átalakitásánál nélkülözhetetlen segitség. Szakember kezében kitünő segédeszköz. Ára 11 pengő. IV., Aranykéz-u. 6., I. em 9 Telefon: 187-645. Mértékvétel délelőtt 9—2-ig.

ELSŐRENDŰ ebédneműt házhoz szállit és helyben kiszolgál. Deutsch-konyha. XII., Csaba-u. 7/a. Tel.: 153-004.

CIÁNOZÁS

KÓNYA CIÁNOZÓ, a kipróbált márka! Bútoroknak külön ciánkamrák. Kálvin-tér 9. Telefon: 188-000.

425991 — Az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársulat nyomása. Felelős: Kárpáti Antal igazgató.

Halápy János

Pesti Hírlap 1942. nov. 17

— **Az ezerarcu Balaton.** *(Halápy János kiállitása a Műbarátnál.)* A Balaton csak annyiban jelent programmot e kiállitás cimében, amennyiben a balatoni ég és levegő örök fény és szinjátéka egy művészi szemlélet programmját testesiti meg. *Halápy János* mindig a fény és az atmoszféra összjátékának titkát kutatta képein, nem csoda tehát, hogy legtökéletesebb „modelljére", a Balaton egébe, levegőjében és tükrözésében talált. Mint a művészetben annyiszor, most is az történt, hogy a tökéletes modell a művész tehetségének kiteljesedését is magával hozta, mert Halápy János festészetét még sohasem láthattuk annyira egységesnek, őszintének, gazdagnak, mint ezen a kiállitáson, amely a Balaton témájának százféle pompás változatát szólaltatja meg. Halápy, természetesen, a saját szin és fényálmain szüri át a természeti élményt és ezzel még csak fokozza azt az amugy is igen dús és tartalmas festőiséget, amelyet a balatoni táj a művésznek kinál. Mégis talán épp abban van művészetének legnagyobb értéke, hogy a látott és látható élményt mennyire elválaszthatatlan és finom szövevényü egységben tükrözi vissza a festői átélés terméke: a kép. Vibráló szinfoltjaiban szinte fizikailag érezhetően él és remeg a párás balatoni légkör, de ezzel együtt a legtartalmasabb festőiség nyelvén szól hozzánk a táj lényege. Monet és Sisley az, akikre Halápy egy-egy képe előtt gondolnunk kell, nem mintha a művész a francia táj e halhatatlan mestereinek

neinek, fényeinek, levegőjének mozgalmasságában, festői és természeti igazságában, hozzájuk áll Halápy legközelebb. Naplementéjének robbanó tüzijátékában, hajnali vitorlásainak áttetsző légiességében, néhány tihanyi képének kristályos viztükröződésében Halápy János eljutott művészi problémáinak tökéletes megoldásáig és a művész, ezen a kiállításán lép tájképfestőink legelső sorába.

(f. j.)

Halápy János

1.

Halápy János képei

A *Fränkel-szalónban* ma, vasárnap délelőtt nyílik meg *Halápy* János festőművész gyüjteményes kiállítása.

Halápy újabb festészetünk egyik legeredetibb, legegyénibb hangú képviselője, akinek most bemutatott, rendkívül egységes anyaga megkülönböztetett figyelemre tart számot. Első pillantásra megragad *tiszta festőiséget* hangsúlyozó fejlett *színkultúrájával*, amelynek érzelmi velejárója a tárgyi valóságot fátyolszerűen beburkoló *hangulat*. Szürkéslila alaptónusból tompított izzással sejtelmesen előragyogó színek dominálják vásznait. A rajz, a forma, a szerkezet, a tér, a plasztika, mind rajtuk keresztül jut itt képalkotó szerephez. Halápy tájai és figurálisai apró, zsúfoltan kavargó színfoltokból épülnek fel, impresszionista-módra, de valahogy álomszerűen, szinte zenei testetlenséggel elomolva, mintha Reviczky híres verssorát szólaltatnák meg a piktúra nyelvén: A világ csak hangulat! A valóság viziója ez, telítve költői érzéssel, amely nem tud betelni a színek érzéki gyönyörűségével. Bensőséges, férfias lírájú művészet ez, tele az árnyalatok delikát szépségeivel, amelyek úgy maradnak meg a néző lelkében mint egy elhangzott dal emléke.

Különösen megkapó értéke az együttesnek a *Téglavetőbálók*, az *Alföldi aratás*, a *Velencei falak*, az *Ősz a kertben*, a *Processzió*, a *Nagymamák*, az *Ajtóban álló*, egy lovaskép és egy ülő akt. Bennük tetőzik Halápy elmélyült tehetségének minden festői eredménye.

Pesti Napló, 1938. febr. 20.
kép o wood

flèche, au lieu de se terminer en bulbe comme sur le premier projet, affecte la forme d'une pyramide allongée. Dans cette forme se fait sentir particulièrement l'influence de l'Hôtel de Ville de Vienne (fig. 8), œuvre de son maître Schmidt, et dans la configuration de la coupole celle de la Fünfhauser Kirche (fig. 16), à Vienne, mais avec un art très individuel il les adapte à sa propre conception.

Le premier coup de pioche fut donné le 12 octobre 1884 et vingt ans plus tard le corps législatif s'installa dans son nouveau palais. L'inauguration proprement dite eut lieu en 1896, dans la salle de la coupole, déjà terminée, en même temps que les deux Chambres célébraient le millième anniversaire de la conquête du pays. Mais les travaux ne furent entièrement achevés qu'en 1904. Au-dessus de la fosse de fondations remplie de cailloux, de la profondeur de 4,04 m au-dessous de l'étiage du Danube, jusqu'au niveau proprement dit du bâtiment, soit 2 m au-dessus de l'étiage du fleuve, s'étend une couche de béton épaisse de 30—35 cm. Elle sert d'assises au corps de bâtiment, dont l'étendue est de 17 745,45 m², la lon-

Halápy János

4 PEST Szerda, 1942 november 25

HÁROM KIÁLLÍTÁS

A Balaton szivárványos fényű, színjátszó világát mutatja be *Halápy János* festőművész gyüjteményes kiállítása, amely most nyilt meg a *Műbarát* helyiségében.

Halápy régi szerelmese a magyar tengernek, amelyről Csók, Iványi-Grünwald, Vaszary és Egry után is új, érdekes festői mondanivalói vannak. Balatoni és balatonmelléki képei lefokozott, hamvas-lágy színekben pompáznak, a tompított színskála érzékeny-finom árnyalati gazdagságával. Tompított lilák, aranysárgába melegedő rőt-barnák, szürkés-kékek, ragyogó zöldek, fátyolos, olykor szinte Monetre és Signacra emlékeztetően felrakott, tömött-mozgalmas színfoltjaiból úgy bontakoznak ki vásznain füredi, tihanyi, földvári, siófoki és badacsonyi tájai, mint az álomképek. Az átköltés azonban mégis csak a valóság elevenségét és mozgalmasságát hangsúlyozza itt. Egyúttal pedig azt a belső, drámai feszültséget és egyéni lírát, amely Halápy kulturált, nemes-zamatú művészetének legjellemzőbb, egyéni sajátossága. Az értékes, szép együttes legmegkapóbb darabjai a *Tihanyi délután*, *Őszies Füred*, *Biológiai öböl*, *Siófoki móló*, *Pirkadat*, *Hajnali vitorlások* és a *Felhők*.

*

enthalten.

Wenn ich meine Untersuchungen nun etwas ausführlicher bespreche, so geschieht das deshalb, weil sie in solcher Einstellung zu jener Zeit (1930) weder bei uns in Ungarn noch in anderen Staaten bekannt waren, und weil die sporadisch schon früher überall ausgeführten Untersuchungen der Schüler nicht mit einer ähnlich durchgreifenden Gründlichkeit vorgenommen wurden, meist nur auf gewisse Krankheiten, oder Krankheitsgruppen (Infektionskrankheiten) beschränkt blieben, oder nur auf Sportleistungen eingestellt waren. Mit Freude kann ich mitteilen, dass unsere Initiative in Ungarn weitere Untersuchungen anregte, bisher sind sie in 17 Städten ausgeführt worden, es verdienen besonders diejenigen von *J. v. Darányi, L. Czakó* und *S. Szentkirályi, J. Asztalos, L. Huzella, J. Follmann, G. Pentz und J. Mike* hervorgehoben zu werden.

Die in den Jahren 1930/31 und 1931/32 angestellten Untersuchungen sind in extenso samt alle Einzelheiten darstellenden Tabellen *(biologisches Grundbuch)* im Verlag des kgl. ung. Unterrichts-Ministeriums erschienen. Deutlich geht aus ihnen hervor, welche schwere Schädigung die an schweren Infektionskrankheiten leidenden Kinder in allgemein-gesundheitlicher Hinsicht davontrugen, was besonders durch die anthropometrischen Befunde zum Ausdruck kam. *Das alles deutet*

Halápy János

KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSOK BUDAPESTEN, 1938. február. *Halápy János* gyüjteményes kiállítása *Fränkelnél* furcsa érzést kelt az emberben. Mintha erős szemüveghez szokott szemmel, de üveg nélkül, hunyorogva keresnénk a képek rajzát. Mintha káprázattal kéne birkózni: úgy szertehull, elmosódik, elfelhősödik előttünk minden. Közel lépünk a képekhez: apró színfoltok kaleidoszkópja. Távolodunk: s akkor összemosódik a milió szín-részlet s mégis a fátyolos bizonytalanság mélyén kellemes, szinte novellisztikus téma bontakozik ki előttünk. A szín szerelmese ez a festő, aki önálló hatáskört bíz a plettája tiszta, vagy kevert foltocskáira. Játékos boldogsággal halmozza a szineket, új árnyalatokat keres, a szinek egymásra hatását próbálgatja, hogy frissíti, s hogy lankasztja a szineket a szomszédos foltocska, mint az élet hangulatai, melyek eltörlik, vagy kiemelik a szomszéd-múlt és jövő hangulatait. Furcsán hasonlóak ezek a képek, ritkán lehetünk szemtanui egy festő pillanatnyi problémáinak ennyire. Halápy ezelőtt másképen festett. Volt absztrakt és volt realista, ma a szín a rögeszméje, a festőiség, a festék, az érzéki tarka, — s mégis, mindig tompa tarkaság ez, — ez a boldogsága és programja, vágya. Halápy képei bármennyire rezgően lüktetően bizonytalanok, mégis látszik rajtuk, hogy ez a festő érti a mesterségét, s ez a művész minden áron, nyugta-

Magyar Hirlap. Tátra, 1938. II. 3-a.

landi, elszántan keres valamit, ami új, s ami mégis természetes és magától értetődő. Megnehezíti a néző dolgát, helyet ad a fantáziának, a fantázia egészítse, kerekítse ki a képet. Képei inkább érdekesek, mint szépek, de színei épek és felszabadultan, önállóan táncolnak szemünk előtt. Halápy egyszerűen, de szinte erőszakosan színfoltokkal akarta minden érzését, véleményét, emlékét közölni — de ahhoz, hogy ezt a nézők megértsék, nagyon nagy jóakaratra és résztvevő érdeklődésre van szükség.

Gyula Kmala

Bir. Tibor

FÓKUSZ GALÉRIA

következő kiállítása

1947 április 5-től április 16-ig

DURAY TIBOR

és

SZILVÁSSY SIMON MARGIT

festőművészek

összegyüjtött munkái

•

FÓKUSZ FESTŐISKOLA

Alakrajz és festés,

szombaton d. u. 5—8-ig

esti akt (kroki)

Jelentkezés: a Galéria irodájában.

•

Felelős kiadó: Hegedűs László

2479.47 Független-nyomda, Budapest. Felelős: Lengyel Lajos igazgató

Halápy János

FÓKUSZ GALÉRIA III. KIÁLLÍTÁSA

1947. MÁRCIUS 22-TŐL ÁPRILIS 2-IG

HALÁPY JÁNOS

FESTŐMŰVÉSZ

ÖSSZEGYÜJTÖTT MUNKÁI

FÓKUSZ GALÉRIA

HETÉNYI TIBOR—HEGEDŰS LÁSZLÓ

BUDAPEST, V., SZTÁLIN-TÉR 3.

	Ft
1. Tihanyi Biológiánál (olaj)	1300
2. Pohár szóda mellett (olaj)	800
3. Arácsi Táj (olaj)	1000
4. Hegyoldali házak (pasztell)	400
5. Tanulmány az „Aratómunkásokhoz" (pasztell)	500
6. Felhők (guache)	1200
7. Három nő Tihanyban (Guache)	1300
8. Felhős táj „	1300
9. Aratómunkások „	1200
10. Koratavaszi fák „	1200
11. Marokszedők „	1200
12. Szobában „	1200
13. Processzió „	1200
14. Dunai strand „	1200
15. Zászlós körmenet „	1300
16. Körbe-körbe „	1300
17. Lámpás körmenet (olaj)	2500
18. Balatoni partrészlet (olaj)	2000
19. Badacsonyi hegyoldal (pasztell)	1500
20. Tihanyfaluban (olaj)	1600
21. Kaszáló (olaj)	1000
22. Tihanyi visszhangnál (olaj)	2000
23. Siófoki móló (pasztell)	700
24. Tihany (pasztell)	500
25. Vitorlások (pasztell)	1200
26. Kertem, télen (pasztell)	1300
27. Zöldvendéglőben (olaj)	3500
28. Balatoni levegő (olaj)	3200
29. Gladiolusok (olaj)	2000
30. Virágcsendélet, könyöklő figurával (olaj)	2000
31. Belső Tihany alkonyatban (olaj)	2000
32. Erdei asztalnál (olaj)	3000
33. Tihanyi tavasz (olaj)	1800
34. Csónakkikötés (olaj)	1600
35. Nő hegedűvel (olaj)	1000
36. Mosás (pasztell)	500
37. Tihanyi öbölben (olaj)	800
38. Virágszagoló (olaj)	800
39. Lányok a körmenetben (olaj)	1200
40. Nagymama Évával (olaj)	600
41. Tanulmány (olaj)	300
42. Tóparti házak (olaj)	2000
43. Telefonáló (olaj)	300
44. Vitorla	400
45. Start előtt (olaj)	2000
46. Kabinok között (pasztell)	1200
47. Dél a búzatáblán (olaj)	1000

Halápy János

ea.

— **Halápy János festményei.** *(Tamás-Galéria.)* Hogy a zene hatását hogyan lehet a festői kifejezés eszközeivel megközeliteni, az Halápy János kiállitásán jobban kiderül, mint a francia muzsikalista-csoport nemzetiszalonbeli kiállitásán. Képei megannyi szinhangulat, vagyis a határozott kifejezés és a sejtetés közti átmenet. Ilyenféle hangulatokba burkolja a muzsikus is a maga érzelmi mondanivalóját. Megfogni és szóbafoglalni az egyiket is, a másikat is bajos. De egymásnak rokonai. S minthogy Halápy eredeti és egyéni módon fejezi ki magát, jobb és érdekesebb művész az „Artistes Musicalistes" festőinél. Legutóbbi kiállitása óta jelentős haladást észlelünk művészetében. Sejtető és minden határozott formát tónusban feloldó festése közelebb jutott a pozitivumhoz, mint régebben. Legtöbb festménye azért még ma is olyan, hogy a tárgyára nem könnyü ráismerni. De Halápy kiválósága abban van, ahogy a formává össze nem állló elemeket festi, ahogy különösen a levegőt használja a formák feloldó közegének. Egyre jobban finomodó és biztosodó szinérzék a vezetője. Nem egy képe elragadóan szép, például az „Üvegverandán", vagy a „Szobám" cimü. Halápy mindig a valóságból, sőt annak gyakran leghétköznapibb motivumaiból indul el. De a motivum megszinesedik és légnemüvé finomul ecsete alatt. Gazdag szinképzelet a segitője, a szinekkel való bánásmódnak az a tehetsége, amely a leghalkabb szinekből, a hervadás és fonnyadás kevert szineiből szüri össze harmoniáit. Művészete bizonyos mértékig rokon Bernáth Aurélével és Egry Józseféval, de mindkettőjükétől még is különböző. Sőt különböző minden más magyar és külföldi festő művészetétől is. Igen eredeti, igen egyéni művész. További fejlődését érdeklődve várjuk. *(e. a.)* 1936. nov. 15.

Nyugat 1936. nov. 15.

A Diákjóléti Iroda az 1932/33. tanévben a következő önálló bevételekkel rendelkezett:

1. 1931/32. tanévi pénzmaradvány	12,706.93 P
2. menza-segélyekre	7,500.— „
3. tandíj-, szig. stb.-segélyekre és kölcsönökre	2,400.— „
4. a hallgatók által befizetett 3 pengőkből	6,738.— „
5. a vkm. által rendelkezésre bocsáttatott	9,000.— „
6. visszatérített kölcsönökből stb.-ből	1,916.80 „
összesen:	40,261.73 P

E bevételekből kiadatott:

1. menza-segélyekre	25,476.— P
2. egyéb segélyekre és kölcsönökre	10,657.30 „
3. portóköltségekre és adminisztratív kiadásokra	402.50 „
összesen:	36,535.80 P

Ezen évben a kiadott segélyek összege némi apadást mutat, ami bevételeinknek lényeges csökkenésében leli magyarázatát. Ennek dacára ezen évben is sikerült a jogos igényeket teljes mértékben kielégítenünk.

A Diákjóléti Irodában vezetett kartotékok alapján készült a XV. sz. függelékben egybeállított táblázat, amely feltünteti a műegyetemi hall-

-apy János

emlékkiállítás a Nemzeti Galériában, az utolsó két évtized anyagából. 200 mű.
(Hatásra: Monet, Zemplényi, Sisley, Fényi Györgyvald, Renoir, Csók István)

Hatápy János (Horváth Béla)
kiállítása a Nemzeti Galériában

Magyar Hírlap, 1968 július 3 9. l.

című aktos kép s annál is megkapóbb — bonyolult szinkompoziciójának virtuózi megoldásával — a „Plakátolvasók" cimü festménye. Vannak azonban előadásra és szinösszetételre hagosabb képei is a kiállitásnak. Azok is igen finom és előkelő összhatásuak. Annyi mindent rejt el artisztikus előadása mögé ez a festő, hogy képességeinek határait nehéz felismerni. Jövő fejlődése fogja megmutatni, hogyan viszonylik tehetsége a konkrét világhoz, azokhoz a jelenségekhez, amelyeknek meggyőző ábrázolásához biztos rajz és határozott szines beszéd szükséges.

---

n á
tali
míg
iak
yap
ba
me
jel

ar, országalma és korona, a
félrevont függöny köti le

·2 cm. — Lelt. sz. 1036. —
iár 27-iki felterjesztés (306–906)
57–906 belügyministeri eln. sz.
nt a belügyministerium letéte
Bejelentetett 1908 január 31-én

1911 november 23-iki 7445 sz.
közoktatásügyi minister 1911
irata alapján (2102–911) 1912
eriumnak ideiglenes állami letét-
2), a mit az 1912 április 23-iki
másul (948–912). — Az átvételt
ilis 16-án ismerte el (985–912).

Halápy János
Kell. Kiáll. Tamás
Galéria
1935

Uod
2
Ujság 1935. ápr. 6

Képek és keramiák

Halápy János festményei

1935. ápr. 6.

Halápy János nevéhez eddig az iparművészet fogalmához közelebbjáró festmények emléke füződött. Első gyüjteményes kiállitásán olyan képeit láttuk, amelyek inkább fali kárpitmustrákra emlékeztettek, mint festett ábrázolásokra. Ezen a kiállitásán, a Tamás Galériában, végre határozottabb fogalmat kapunk a müvészről. Finom szin- és tónusérzésü festő. Az egészen halk beszédüek, a suttogó hanguak közé tartozik. A hétköznapi valóságot is viziószerüen ábrázolja: enyhe tónusban oldja fel és ünnepélyessé finomitja. Elmegy ebben a lehetőség legszélső határáig. „Ujra ásnak" cimü festményén például a középen mozgó emberi árnyék (alaknak nevezni már tulzás lenne) szinte röntgenogrammnak hat: keresztülvilágitott emberi foltnak. De mint ilyen is megragadó alkotás. Még finomabb a „Tükör előtt törülköző"

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1968 AUG 1

EGÉSZSÉGÜGYI
DOLGOZÓ

Emlékkiállítások

Halápy János: Sárga virágok.

A Magyar Nemzeti Galéria két festőművész emlékkiállításával ismét bebizonyította, hogy számontartja kulturális művészi értékeinket.

Diener Dénes Rudolf művészete ma is — tizenkét esztendővel halála után — lírai vallomások idézete a valóságról. Tompa, tartózkodó színei az ősz hangulatát keltő világítása, a belső letompítottság jellemzi tájait, szobabelsőit, portréit. Tématára a mindennapi élet és azon belül a legkisebb élménytől — az egy szál virágtól — a barátság és az önvizsgálat párhuzamain át jutott el a láttatás, közértetés művészetéig.

Halápy János hagyatéka színes, gazdag kedélyének hullámzásait hiven tükröző. A világosságot választotta mondanivalójául, az intenzív színeket, amelyek vásznain egyre csillogóbbá váltak. A látszólag oldott formái mögött szigorú kompozíciós rend uralkodik. Balatoni tájain szemlélődő hangulata, dekoratív törekvései mutatkoznak a színek kifejező erejével, opálos ragyogással. Lírai közvetlenséggel fordította a valóságot a lehető legfinomabb színértékek nyelvére, s ezt a törekvését a színek és formák összefoglaló atmoszférájával biztosította. A Balaton fényjátékát átköltő képei a természetben való feloldódás vágyából fakadtak, s a szabad levegő hű érzékeltetésével a természetábrázolás hitelességével felemelő hangulatot teremtett. A Balaton ihletett művésze volt. Képei világosak és a látomás vibráló hatását reálisan érzékeltetőek. Művészete, hagyatéka — ajándék; az öröm és a lelki felüdülés forrása.

(lé)

leti szervezésről, *dr. Ulbi István* megbízott belgyógyász főorvos a szűrővizsgálat főbb tapasztalatairól, *dr. Oppe Emil* igazgató főorvos, a társadalmi összefogás hatásáról és *Gordos János*, az MSZMP megyei bizottságának képviselője tájékozottan és szakszerűen arról szólott, mi a szerepe a komplex szűrővizsgálatnak a megye egészségpolitikájában.

Hatszázhetvennyolc cukorürítő beteget fedeztek fel, körülbelül 50 százalék közülük cukorbeteg. Kilencven százalékuk egyelőre nem szorul gyógyszerre, csak gondosan előírt és lelkiismeretesen betartott diétára. *A korai diagnózis jelentőségét leginkább a kórházi orvosok érzik. Eddig a cukorbetegeknek 20,8 százaléka életveszélyes állapotban került az osztályra. Első tünetük a kóma volt.* Az orvosok, ápolónők szinte emberfeletti erőfeszítése — hogy megmentsék a beteget — gyakran kudarcot vallott.

A gondozást igénylők száma — például Tolmács községben hússzorosára, Berkenyén ugyancsak ennyire, Rétságon tizenötszörösére, Bánkon tizennyolcszorosára növekedett. A kórházi osztály betegforgalma is megkétszereződött, hiszen valamennyi cukorbeteget a kórházi osztályon alaposan kivizsgáltak. *Soha annyi körzeti orvos nem fordult meg a belgyógyászati osztályon, mint a szűrés ideje alatt. Közvetlenül „első kézből" akartak hallani betegük sorsáról.*

Az ankéton nem kevés szó esett a szűrés okozta gondokról. A körzeti orvosok három—

zottak köre egyre bővül. A fejlődés megkívánja a hypertonia, az onkológiai szűréseket és ezek eredményeként a felfedezett betegek gondozását. Amíg a szűrővizsgálat tart, nem csappan az érdeklődés, de félő, hogy egy-két év és a mostani új gondozottak kikerülnek az orvos látószögéből. Nem a pesszimizmus, hanem a realitás és a lelkiismeret hangja ez. Sürgető a körzeti orvosok sokoldalúbb továbbképzése is. Más típusú gondozást kíván a tbc, megint mást a hypertonia vagy a diabétesz. Igazi orvosi munka ez, de megfelelő személyi, tárgyi, anyagi feltételeket kíván.

A feltételekről

A szűrővizsgálatban részt vett 62 egészségügyi dolgozó önerejére és a helyi társadalom rokonszenvére, segítőkészségére támaszkodott. *Számolni kell azonban azzal, hogy a morbiditási vizsgálatok mind gyakoribbá válnak országosan, s mind többféle betegségre terjednek majd ki, hogy megbízható, tudományos alapot nyújtsanak az egészségügy fejlesztéséhez.* Az orvosok, egészségügyi dolgozók odaadása, önfeláldozó munkája ehhez már nem lesz elegendő. A társadalomnak, elsősorban a tanácsoknak — túl az erkölcsi támogatáson — gazdasági alapokat kell teremteniük. Ezért hívták meg a szűrővizsgálat vezetői ankétjukra, a községi tanácsok, a járási államigazgatás vezetőit, képviselőit.

(szn)

Halápy János

Festő emlékkiállitása Szeged 1961.

Plakáton központban balatoni tájkép 39x26

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek. /összeállitotta: Munkácsi Piroska /
O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965. 35.1.

Hatvany János

A francia impresszionizmus keltette életre a parányi fényrezdülések és reflexek sokszínűségét. Az impresszionisták kezén vált a szín olyan mozgékonnyá, mint a higany és olyan illanóvá, mint a kámfor. De a franciák logikus formaérzéke még ebben a káprázta tó színrajzásban is világos tagozású, zárkózott rendet tudott teremteni. Nálunk a légiessé vált szín az érzelmesség hullámain sodródik parttalan távlatok felé, erejét ötletes villanások és véletlenek játékára pazarolja, vagy a formát az árnyalatok rengeteg sokaságába fullasztja.

Hidvégi János könyve az egyike — különösen az ormánsági egyike — kérdésével foglalkozik. A mű a legszerteny ebb irodalmi és tudományos igényeket sem elégíti ki. Az egyetlen kérdés, amely az olvasóban felmerül, hogy miképp adhatta ki a tisztes hagyományokkal rendelkező kiadó ezt a munkát, amely a tárgyi- és írástudatlanság szinte tökéletes keveréke. Hidvégi jellemző írói sajátságai:

1. *A nyelvi sokatakarással párosuló szilárd impotencia.*

Az irodalmi előadásra való törekvés helyenként olyan értelmetlenségben nyilvánul meg, amely már — a szerző szavait idézve — „nem tragikum, hanem komikum". Az olvasó elnézését kérve idézzük a következő mondatokat: *„Az égnek törő fenyő halotti urnává vállo-*
...

ITATÓK VALLÁSOKTATÁSON KIVÜLI

ni, cserkész, levente, irodalmi

.-1942. iskolai évben, illető-

942. junius 1.-ig.

olgált : hányszor és hol.....

.....

.....

ifjusági istentiszteletet vezetett

.....

.....

ortot vezetett hányszor és hol...

....

ett..... Keresztelt.....

nol és miről.....

.....

.....

Halápy János

Emlékvitái a Nemes.
Gal.-ban

Magyar Hírlap, 968, jul. 21.
Kitüntetés: ...

Halápy János.

Emlékiratai a Nemzetőrségben.

Kap. Kiley, 968, jul. 5.
Tárlat 1.

Kalápy János

~~Megjegyzés~~ Emlékkönyv kivételek

Magyar Kirakat. 968, jul. 6.
a „Tárlatok"

Halápy János

Interieur, olaj, 60×80 cm

Budapest Művészek Kiállítása 1954.
kat. nem. kiállítási tárgyi jkv.

9

Halápy János

Emlékülés a N. 6.-ban
(Tárlat Hídelőtt)

Magyar Hírlap, 1968, júl. 4.
Tárlatok

Halápy János

emlékére

Popáry Ö. Gábor, A Magyar
Nemzeti Galéria (vérét.), 26. l.
Budapest 1965

Halápy

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
A festői akvarel lényegét keresi

Magyarság
1934.I-14.

Halápy János

UME második kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt.

MO.930.IV.27.

M.D.K.

Halápy János
költő

Életrajz.

Tompa Kálmán: Megnyíló berek Halápy János . . .
Művészet, 1968. szeptember – 42 lap.

Halápy János
költő

M.D.K.

Szines Vidorkások"

" (repr.)

Pompa Kálmán: Megujitó beszéd Halápy János ...
Miskolc, 1968. szeptember - 42 lap.

Halápy János

A "Magyar festők Itáliában" c. tárlaton a Nemzeti Galériában bemutatásra került olaszországi néhány képe.

Vigilia 1967. VI. 417.l.

MDK

Halápy János

Tavrmai hegyoldal, o.

Oltványi Imre emlékkiáll. Türr I.Muz. Baja. 1963.

Halápy János

MŰVÉSZET

* **Vasárnap nyilik meg Halápy János festőművész kiállitása.** *Halápy* János, a kiváló festőművész a *Tamás Galériában* (V., Akadémia-utca 8.) legujabb alkotásaiból gyüjteményes kiállitást rendez, amely november 15-én, vasárnap délelőtt 10 órakor ünnepélyes külsőségek között nyilik meg. A kiállitás november 23-ig marad nyitva és megtekinthető hétköznapokon délelőtt 10 órától délután 6 óráig, vasárnap délelőtt 10-től 2 óráig.

M. 1936 XI/15

Magyarság

Halápy János

Testőrsüveg

[illegible] - Bécsben
[illegible] - kéjével szerepel.

Egyenruhás
[illegible]

Halápy János

festőművész

MUT.kiállításon - Nemzeti Galériában - képével szerepel.

Új Nemzedék
1980.I.14.

M.D.K.

Halápy János

Fényképét hozza a lap a "Fókusz Galériá"-ban rendezett kiállitása alkalmából.
A „Szinház Szeme Füle" c. rovat a "Balaton festőpoétájá"-nak nevezi a müvészt.

Szinház, Bp. 1947. márc. 26.- ápr. 1.
III. évf. 13. sz.

Halápy János

V/11 1936. XI. 7.

Halápy János

Magyar Vízfestők és Pasztellfestők Egyesületének kiállításain a Műcsarnokban "Asztal körül" c. műve szerepelt.

PH.929.X.6.

Haldpy János

Képzőművészeti Társulat őszi tárlatán a Műcsarnokban a Magyar Aquarell és Pasztellfestők Egyesületének kiállításán szerepelt.

PN.929.X.6.

M.D.K.

Halápy János

"Körbe-körbe" c. művével szerepel az Ernst Múz
Muzeum kiállitásán, amelyet "Képzőművészek a
hadifoglyokért" cimmel rendeztek a "Siess Adj
Segits" akció keretében.

Szinház, Bp. 1947. jan. 8-14. III. évf.
2. sz.

M.D.K.

Hatápy János

Csoportkiállításon szerepelt a Művészeti Fa-
lonban.

Wu. 1939. V. 7.

Halápy János MDK

Alföldi aratás, olf.

Mücsarnok 1944 A Székesfőv.Képtár Jub. Kiáll.

Halápy János

Szerepelt a Tamás Galéria akvarell-kiállításán.

Est 1935. X. 6.

Halápy János

Szerepel a K.U.T. kiállítá-
tásán a Nemzeti Szalon-
ban.

P. H. 936 11.25

Halápy János

Szerepel a K. U. T.
kiállításán a Vezetői
helyiségben.

N. U. 936 II. 72

Halápy

Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesületének kiállításain a Műcsarnokban szerepelt.

M. 934. III. H.

Halápy János

Alkotásaival szerepel a Tamás Galéria "magyar akvarellek" c. kiállitásán.

Pest,1942.X.16.

M.D.K.

Halápy János

Bajor Gizi szinmüvésznő által meginditott müvészeti propaganda során megrendezett sorsolásról ir a lap "Bajor-piknik Halápy János festőmüvésznél"- cimmel.
A főnyeremény a müvész "Siótorkolat" c. képe lett.
Halápy János fényképét más müvészekkel együtt bemutatja a lap.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1943 dec. 30.-
1944 jan. 5.-ig
VII. évf. 1. sz.

Halápy János

Halápy János

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA

MEGHÍVJA ÖNT

HALÁPY JÁNOS
EMLÉKKIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1968. JÚNIUS 28-ÁN, PÉNTEKEN D. U. 6 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET

DR. TOMPA KÁLMÁN

MOND

Fk.: Záhony Imréné – 68-6 FNYV 14 11034 – Fv.: Patyi Árpád

Halápy János

festőművész

KUT Képzőművészek Új Társasága kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Esti Kurir
1929.I.6.

Halápy János, festőm.

Az Őszi Tárlaton belül a nagy Vánfestők és pasztellfestők egyesülete értékes akv.- és pasztell-gyűjteményt állított ki, melyben a régi mesterek mellett a mai víz- és pasztellfestők is szerepelnek.

H.J. néhány szép akvarellel szerepel.

Rozványi Vilmos: Az Őszi Tárlat.
Képes Krónika. 1939. 42.sz. 19.1.

MDK

Halápy János, festöm.

a "Progresszív" művészetet képviseli alkotásaival.

Baranski E.László: ?
Képzömüvészet.1929. 24.sz. 214.l.

Halápy János.

A Nemzeti Szalon kiállitotta müveit 1939-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Halápy János.

A Nemzeti Szalon kiállitotta müveit 1940-be

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Halápy János.

Kiállitotta müveit a Tamás Galéria 1930-ban.

Bende J:
A Képzőmüvészeti egyesületek története,kézirat

Halápy János.

A Tamás Galéria kiállitotta müveit 1933-ban

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története.kézirat.

Halápy János

esendőlelei copyéri munkák.

(te.): Magyar pontimpresszionisták. – II. kiáll.
(Arany J. u. 9.)

P. H. 931. XI. 6.

MDK

Halápy János

Tihany, of.

Szoc.Dem.párt képzőművészeinek társ. és meghiv. művészek kiáll. Ernst Mus. 1945. okt.

MDK

Halápy János

Virágok, of.

Szoc.Dem.párt képzőművészeinek társ. és meghiv. művészek kiáll. Ernst Muz. 1945. okt.

Halápy János

MDK

Interieur, olf.

Műcsarnok 1957 Tavaszi tárlat

M.D.

Halápy János
festő

Az első képeket Tompa Kálmán
"magán" múzeuma részére
Tolbert hozott Halápy ajándékba

Irigyvondi: Emberi tájak találatán.
Nők Lapja, 1967. szept. 30 - 30 lap.

Halaby Jánus

festőművész

KUT Képzőművészek Új Társasága kiállításán - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. tájképek egész sorát

Nemzeti Ujság
1929.I.6.

M.D.K.

Halápy János

A Nemzeti Szalonban "Balatoni kiállitás" cimmel rendezett kiállitásról a kritika kiemeli a müvész "Révfülöpi kikötő" c. müvét a "Láttuk Hallottuk Olvastuk" c. rovatban.

Szinház, Bp. 1948. május 18-24. IV. évf. 21. sz.

Halápy Géza

Festőművész

MNT kiállítása - Szocreál realizmus - képével szerepel.

Nagyatád
1979.I.6.

Halápy János

A „Balaton festője". Emlékkiállítása volt a MNG-ban (1968 június). Poszt impresszionista látnázyfestő volt.

Kiállítási krónika 1967-68; Képzőmüv. Almanach 1, Corvina 1969, 67. l.

5.

lagyar Iparmüvészeti Főiskola
rtási ideje alatt látogathassa
ályok betartása mellett igénybe

.nap.

Farkas Domonkos sk.
őigazgatóhelyettes

Halápy János.

A Tamás Galéria kiállitásain szereplő müvész.

Bende J:
A Képzőmüvészeti egyesületek története,kézirat.

MDK

Halápy János

-rp-:"A magyar művészetért" kiállítása. Magyarország 1940. dec. 14. 6.l.

Halápy János[2]

reprezentáns darabjaival szerepel.

(g. i.): A magy. posztimpresszionizmus -ták

Halápy János

szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

P d V 1931. II. 22.

Halápy János

Szerepelt a művészcsoportok művészeti kiállításán.

MM 1931. II. 22.

Halápy János

Szerepelt a művészcsoportok műsoraiból kiállításán.

MO. 1951. II. 22.

Halápy János

MDK

Tihanyi tükörkép, olf.

Műcsarnok 1943 A magyar művészetért c.kiáll.

Halápy János

MDK

Tihanyi panoráma, olf.

Mücsarnok 1943 A magyar müvészetért c.kiáll.

Halápy János

Modern magyar akvarellek. Tamás Galéria, 1935.
61. sz.

MDK

Halápy János

V.Zs: Négy kiáll. Magy.Nemz. 1947, márc. 23. 7 l.

MDK

Halápy János festőművész.

Badacsonyi hegyoldal
Tihanyi domb
Tihany felől
Füredi partról
Tihanyi kiugró
Révfülöpi kikötőnél

Balatoni képkiáll. N. Szal. 1948. máj.

6 l.

MDK

Halápy János festőmüv.

Naplemente után, olaj
Ott álltak a parton, olaj
Reggeli vitorlások
Csopaki nádas
Örvényesen tul
Tavasz Balaton-akarattyánál

Balatoni képkiáll. N. Szal. 1948. máj.

6 l.

MDK

Halápy János festőművész.

Tihanyi panoráma
Három felhő, három vitorla
Földvári parknál
A füredi fák alatt

Balatoni képkiáll. N. Szal. 1948. máj.
6 l.

MDK

Halápy János festőmüv.

Almádi partok
Kenesei konyhakertnél
Vitorlások fénycsóvákban
Kenesei pályaufvar
Csónakkikötőben
Vitorla és felhő

Balatoni képkiáll. N. Szal. 1948. máj.

6 l.

MDK

Halápy János

Csendélet

Nemz. Képzőmüv. kiáll. Mücs. 1933. ápr.

22 l.

MDK

Halápy János

Nyár, paszt.

Magyar Képzőművészetért. 1. kiáll.
Ernst Mus. 1946. jul. 12 l.

MDK

Halápy János

Tihany látképe, olaj

Állami vásárlások. Szépművészet, 1942. 148 l.

MDK

Halápy János festőművész.

Kertem

B: Hárpm kiáll. Képes Figyelő, 1947. ápr.5.
képek.

MDK

Halápy János

Vídékiek Füreden, olaj

Badacsonyi parton, olaj

" " szőllők, "

N.Szal. 92. csop.kiáll. 1940. ápr.

MDK

Halápy János

Sekély vízben, olaj

Napnyugta után, "

Hajókirándulás, "

N.Szal. 92. csop.kiáll. 194o. ápr.

MDK

Halápy János

Öreg vitorláson, olaj

Földvári strand, "

N.Szal. 92. csop.kiáll. 194o. ápr.

MDK

Halápy János

Alkonyati borozgatás, paszt.

Templomba menők, "

N.Szal. 92. csop.kiáll. 1940. ápr.

Μαλάβη Δάκος

Αλκοόλη βοτσυγκιάς, μπαχ.

Τσαμπουκάς μονάχ, "

MDK

Halápy János

Urnapja Füreden, paszt.

Balatonfüredi B.J.C., paszt.

N.Szal. 92. csop.kiáll. 194o. ápr.

MDK

Halápy János

Nagy Zoltán: A művészi válság jelentősége.
Műbarát-füzetek, Bp. 1940.

MDK

Halápy János

a Balatoni Művésztelep ösztöndíját kapta

Balatoni Művésztelep. Képzőm. Közl. 1939.
2.sz. 8 l.

MDK

Halápy János
Virágok, olaj

~~Kxixxkxkxxxi~~

Szoc.dem.párt képzőművészeinek társ. Ernst Muz. kiáll.
1945, okt. 7 l.

MDK

Halápy János

Tóparti házak, olaj

M. Képzőműv. Szab. Szerv. tav. tárlat, 1947. máj. 5 l.

Halápy János

35. Kenesei pályaudvar

36, Csónakkikötőben

37. Vitorla és felhő

38. Tihanyi panoráma

39. Három felhő három vitorla

4o. Földvári parknál

41. A füredi fák alatt

Balatoni Képkiállitás, 1948. Nemzeti Szalon Művészeti Egyesület, 1948. máju, katalogusa

Halápy János

29. Füredi partról
30. Tihanyi kiugró
31. Révfülöpi kikötőnél
32. Almádi partok
33. Kenesei konyhakertnél
34. Vitorlások fénycsóvákban

Balatoni Képkiállitás, 1948. Nemzeti Szalon Müvészeti Egyesület, 1948. május, katalogusa

22. Reggeli vitorlások
23. Csopaki nádas
24. Örvényesen tul
25. Tavasz Balaton-akaratty ánál
26. Badacsonyi hegyoldal
27. Tihanyi domb
28. Tihany felöl

Balatoni Képkiállitás, 1948. Nemzeti Szalon Müvészeti Egyesület, 1948. május, katalogusa

Halápy János

Balaton mellett született, ott is akar végleg letelepedni, mintegy 3o éve foglalkozik a Balaton festészetével. Több kizárólag a Balatonnal foglalkozó kiállitása és ösztöndija an.

2o. Naplemente után /Badacsony/ olaj

21. Ott álltak a parton, olaj

Balatoni Képkiállitás 1948. Nemzeti Szalon Művészeti Egyesület, 1948. május, katalogusa

MDK

Halápy János
Tihany, olaj

Szoc.dem.párt képzőművészeinek társ. Ernst Múz. kiáll.
1945, okt. 7 l.

Halápy János MDK
festő

festményeit Balaton füreden állitották ki. .-.

Müterem 1958 I. évf. 9. sz. 43.o.

Halápy János /Fokusz/

Szegi Pál: Kiállitások naplója. Nagyvilág. 1947. máj. 1.

Halápy János

Modern magyar akvarellak. Tamás Galéria, 1935. 61. sz.

Halápy János

Csendélet

Tamás Galéria. Modern magy. grafika XI. 1929. szept.

Tamás Galéria. XI. 1929. szept. Modern magyar grafika.

Halápy János

emlékkiállítása a MNG-
ban.

Dutka Mária ismertetése
Magyar Nemzet 1968. júl. 5. 4. o.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Halápy János

vajda: Alvó kislány

Dolgozó Nemzet 1968. júl. 14. 9.o.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Halápy János

emlékirásáról a MNG-ban
jún. 28-án szól

Drága Mester! 1968 jún 25. 4-a

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Haláry János

emlékkiállítása nyílik a
Nemzeti Galériában jún. 28-án

Magyar Nemzet 1968. jún. 26. 4.o.

Halápy János
Család, olaj
Tihanyi idill, olaj

Őszi tárlat. Nemzeti Szalon, 1940. október, 8 l.

MDK

Halápy János

A hét kiállitásai. Világ, 1948. máj. 16. 4 l.

Halápy János
Badacsonyi kilátás

Uj magyar aquarellek, Tamás Gal. CXI. kiáll.

Halápy János

Papok a körmenetben, paszt.

Alkotás Művészház XXXV. kiáll. 1947. jun.

Halápy János

Terraszon, olaj

Városmajor, "

KUT kiáll. N.Szal. 1936. febr. 2 l.

Halápy János

Tükörben, olaj
Tükör előtt, "

KUT kiáll. N.Szal. 1934. dec. 4 l.

...apy János festőművész
Balatoni képkiáll. a N.Sal.-ban
Esti Ujság, 1939. máj.11. 2 c.

festészet modorától. Feltehető, hogy egy lövöldi karthauzi szerzetes, vagy más vidéki miniátor munkája. De valószínűbb, hogy miként az értékes kötést, úgy a díszítéseket is még Nürnbergben készítették. A probléma végleges megoldásához ennek az ősnyomtatványnak egy, a Koburger műhelyben festett, előttünk még ismeretlen példányának vizsgálata vezetne. A British Museum példányán pl. a festett iniciálé helye üres. (Ic. *7137.* Lásd: A Catalogue of Books Printed in the XV. th Century now in the British Museum Part. II. *413.* l.)

1a lap: „In primam tabulam sequentem super pantheologia prefatio quedam."

34a lap (c1): „Que sit causa effectiva absolutionis." *A* iniciálé (84×76 mm), világosbarna téglakockás alapon zöld betű; az iniciálé sarkaiból piros-kék, keskeny, csipkésszélű levelek kanyarognak a belső lapszélre és a két szöveghasáb közé. A betű belsejében az *Absolutio* jelenete látható. Gótikus, hatbordás kék csillagboltozat alatt, amelyet két vékony oszlop tart, kékruhás, tonzurás szerzetes ül, sárga gyóntatószéken. Előtte szürkeruhás, szőkehajú férfi térdel, imárakulcsolt kézzel. Mögötte egy vörösruhás s vörösszárnyú angyal, két kezét a gyónó feje fölé tartva, és egy kis narancssziné ördög áll, kezében hosszú lánccal. A pap lába előtt nyitott könyv fekszik.

A lap alsó szélén, középen *Mátyás király címere*, amelyet két angyal tart (86×46 mm); a címer vörösbélésű zárt aranykoronája felnyúlik a két szöveghasáb közé. A címer 1. és 4. mezejében piros alapon a négy fehér pólya, a 2. és 3. mezőben pedig az ágaskodó, kétfarkú cseh oroszlán látható. Középen, kis vértben pedig kék alapon az aranygyűrűt tartó fekete holló. A címerpajzs fö[lött] -évő drágakövekkel díszített ecsetarany ko[ronát]

Halápy János

Otthon nyaral, temp.

Szőkeszővárosi Képtár és Történelmi Muz. kiáll.
Nemz. Szal. 1937. jan. 10 l.

Halápy János
Olasz táj, olaj

Árverési csomók, 1939. 13 1.

Halápy János
A modell

Könyves Kálmán 103. kiállitás. 2 1.

vetkezet. Homlokzata 1+2+1+3+

Roth Johanna-u.1. Lakóház.

Története: volt Bozó-féle ház
bérlakás.

Jellege: Klasszicizáló.

Külseje: földszintes, két szob
az épület testébe hátratolt f
dór-fejezetes oszloppal, XIX.

Táncsics-u.1. Lakóház

Jellege: koraeklektikus.

Külseje: földszintes sarokház
lérekkel és gazdag tagolással
ve ajtónyilások lunettáiban
illetve pikkelymustrásan alal

Halápy János festőművész
Kis család
Körmenet
Reggelinél
Matyó legények
Műbarát kiállitása, 194o

ELEPY KÁROLY (1828—1906)
garamszentkereszti püspöki park
pír, vízfestmény.
Ipolyi-gyüjteményből.

HAN MÓR (1828—1899)
sztorok
pír, vízfestmény.
Ipolyi-gyüjteményből.
Gerevich IPGY, 94. l.

MŰVEK

LPOFER
ivargó
pír, vízfestmény.

tona
pír, vízfestmény.

ATZ, GEBHARD (osztrák festő, 1800—1881)
ckép
pír, színes ceruza.

HRICH, JOSEPH VON (osztrák festő,
o—1876)

Halápy János festőművész
Interieur, olajf.
Nemzeti Szalon, 1930. ápr.

Kassa szab. kir.

4793
4794 szám

A Nemzetközi
Közlekedési Iroda

Hivatalból.
Közigazgatási ügyben.
Portomentes.

Halápy János

Kerti asztalnál, paszt.
Tihanyi panoráma, vizf.

KUT kiáll. N.Szal. 1941. nov.

Halápy János, festöm. MDK

a finoman kulturált ember szemével néz és láttatja a világát, uj hangokat pendit meg, eddigi lilába ágyazott szinreflexei mellett az "Aratás Füreden" c.olajképe uj irányba való elkötelezést jelent.

Dr.Fekete Lajos: Két kiállitás. Nemzeti Szalon. Református Elet. 1941. Téma: a Balaton. márc.22.

Halápi János festőművész 1960 február 13.-án elhunyt.

/Magyar Nemzet 1960. II. 16.-i száma./

Halápi János festőművész — akinek balatoni képei legutóbbi, decemberben rendezett kiállításán a Fényes Adolf teremben nagy elismerést keltettek — szombaton este, szívbaja következtében elhunyt. Csütörtökön, 18-án egy órakor temetik, a Farkasréti temetőben.

Halápy János, festő

Balaton fényei és virágai című emlékkiállítását a Nemzeti József Attila Múzeumban jún. 30-án nyitják meg.

– : Kulturális hírek

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. jún. 29.

MDK

Halápy János

Képkiállitások. Magyarország. Esti lap. 1940. máj. 15.

MDK

Halápy János, festőm.

Tihanyi panoráma.	Olf.
Balatoni hajón	"
Tihanyi kilátás.	"
Füredi térzene.	"
Aratás Füreden.	"
Tihanyi padon.	"

Nemz. Szalon- a 93. csoportkiáll. kat. 1941 III.16.-30.

MDK

Halápy János, festőn.

Badacsonyi Kisfaludy -háznál.	Olf.
KMYC-Székház Füreden.	"
Tihanyi táj.	"
Tihanyi falu.	Vizf.
Tihanyi libapásztor.	"

Nemz. Szalon.- A 93. Csop.kiáll.1941.III.16.-30. Kat.
Kat.

HALÁPY JÁNOS

418. Balatonnézők. o.f.

KMTárs.Magyar Művészetért kiáll. 1940-41. 17.old.

MDK

Halápy János

Tájkép

Budai képzőművészek cent. kiáll. 1948. márc.

MDK

Halápy János

Balaton

Budai képzőművészek cont. kiáll. 1948. márc.

MDK

Halápy János

Templom felé. Pastell.
Processzió. "

V. Nemzeti képzőm. kiáll. 1939. Kassa. 21.1.

Halápy János festő M.D.K.

Balatonfüreden és Tihanyban dolgozott évtizedeke
ig. 4 évvel ezelőtt halt meg.

A Balaton fényei és virágai c. emlékkiállitása
most nyilt meg a tihanyi muzeumban

Napló
Magyar Nemzet 1964. április 2. 4.l.

Halápy János
festő

M.D.K.

A „Viharlások párában", a
„Viharlások fényben", „Felhők"
a „Téli napsütés", „Szürke fenyők"
„Füredi kikötő", a „Tájcsíkos",
„Tihany" a „Sárga telepárok" című
képeit mutatja be a tárlat.

Keitler László: Halápy János emlékkiállítása Pécsen
Művészet, 1963. augusztus – 41 lap

M.D.K.

Balázs János
festő

A papai Múzeumban „A Balaton
fényei és vizái" címmel emlék-
kiállítást rendeztek munkáiból.
A „Gradzsin felé" (repro)

Reitter László: Balázs János emlékkiállítása Pápán
Művészet, 1963. augusztus – 41 lap

MDK

Halápy János

Balatonnézők, o.f.

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiáll.Kat.
Műcsarnok, 1940 Dec. 15 - 1941 Jan.12. 17.1.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Napló (Veszprém)

1968 AUG 13

Halápy János

Halápy János 1024

Emlékezés egy Balaton-festőre

Halápy János emlékkiállításáról

Az idei nyáron kétszáz festményének bemutatásával emlékezik az 1960-ban elhúnyt Halápy Jánosra a *Magyar Nemzeti Galéria*. A festő több mint *két évtizedig dolgozott Balatonfüreden és a Balaton környékén*, legtöbb képének témája a Balaton, így méltán idézzük mi is emlékét.

Halápy János 1893-ban született a Zala megyei Pórszombaton. A budapesti Iparművészeti Iskolán tanult, majd katonáskodás és hadifogság következett életében. A húszas években hosszabb időt töltött Párizsban, ahol a modern festészet — elsősorban Bruegne művészete — hatott rá termékenyítően.

Hazatérése után Budán telepedett meg, de az év jókora részét a Balatonnál töltötte. *Képein feltűntek a nagy tó és környékének részletei, az itt lakók életének színes jelenetei.* Az ég fénye, a víz csillogása, a fehérlő felhők, a vizet lepkékként berajzó vitorlások, a kikötők, a hajók, a dúsan zöldellő szőlőhegyek, a parkok virító virágai, a Badacsonyban levő Szegedi Róza-ház, a tapolcai tó, a Gulács tavaszi virágpompával, a Balaton viharban felkorbácsolt hullámai, a tihanyi körmenetesek, kacsaetetés, libapásztor és még számtalan motívum került vásznaira, kartonjaira. Négyszer nyerte el a balatoni ösztöndíjat, több budapesti kiállításon mutatta be balatoni témájú műveit — a közönség és számos kritikus lelkes ünneplése közepette.

„Rajongok a Balatonért, hiszen festői szépsége végtelen és kimeríthetetlen" — idézi a katalógus Halápyt. *„Ha nem tudunk költeményt festeni a Balatonról, akkor jobb, ha riportot írunk, az legalább tisztességes és őszinte lehet"* — mondta másheljütt a festő.

Halápy *szorgalmas riportere volt a Balatonnak.* Oldott festékfelrakással festette színekben dúskáló képeit. A puha aláfestésre szálkásan felrakott fények, csillogások megvesztegetően hatásosak.

„Ha a festő hosszú éveket tölt a Balaton mellett, előbb-utóbb a víz és a levegő (az ég) fényeinek csodálójává lesz és azt igyekszik ábrázolni. Aztán hamarosan, vagy idővel rájön, hogy a fények ábrázolása hiábavaló igyekezet és kénytelen lesz inkább a fények kifejezéséhez folyamodni" — olvassuk Halápy vallomását és egyetértünk vele. Nagyszámú képén mégis azt látjuk, hogy felismerése ellenére ebbe a „hiábavaló igyekezetbe" ölte energiáját a festő. Célja a szemgyönyörködtető látvány — kinek ne tetszene? — lerögzítése volt, s ebben jeleskedett is. Sok képén egyenesen virtuóz módon éreztette a ragyogást, a Balaton vízének gazdag kolorítját. Itt azonban megállt. Képei tanúsága szerint *nem volt szava arról a világról, ami Egry József balatoni műveit olyan mélységesen emberivé, széppé teszi.* Talán nem is gondolt rá... A felszín érdekelte, a másodvirágzásában is már hervadó *impresszionizmus* embere volt.

A Balaton ábrázolóinak nagy együttesében a másodhegedűs megtisztelő rangja illeti meg Halápy János műveit — ismételjük egy korábbi kritikánkat. Nagy dolog ez ott, ahol Egry József játssza a primet.

Heitler László

eljes erővel folytatódik az
ntézetben az újtípusú nö-
ényvédőszerek hazai gyár-
ástechnológiájának kidolgo-
ása, amely további jelentős
mport megtakarítást ered-
ményezhet.

Andrássy Antal

Az alumíniumprogram keretében erő
Almásfüzitői Timföldgyárat is.
Képünkön: Szerelik a vasúti teherk
dását szolgáló vagonbuktatót.
(MTI foto — Mez

Életképes mozgalom — bürokratikus szemlélet

Színházbérletet vásárolt a veszprémi járás egyik termelőszövetkezete a szocialista brigádtagoknak. Hiába: nem vették igénybe a jegyeket. A brigádban dolgozó asszonyok még egy-egy estére sem tudják kire hagyni gyermekeiket addig, amíg ők a megyeszékhelyre buszoznak, hogy eleget tegyenek a szerződésben vállalt, (vagy inkább „vállaltatott"?!)

szocialista brigádmozgalom tömeges elterjedése óta kétszeresére emelkedett a politikai oktatásban résztvevők száma. *Szép szokások honosodtak meg a szocialista közösségek körében. Segítik egymást, jó útra térítik a megrögzött „lógósokat", felkarolják a nehéz helyzetben lévőket* akkor is, ha nem tartoznak a brigádba. Gyakran még szemrehányással illetik a szocialista brigádhoz tartozó asszonyokat ha a család, gyermeknevelés miatt nem ut elég idejük társadalmi munkára. Érthetetlen, büro-rata-szemlélet ez! Miért *em lehet elismeréssel nyugázni, ha egy anya példásan, ocialista szellemben neveli gyermekeit*; rendszeresen eljár szülői értekezletre, dolgozik a szülői munkaközösségben?! A szocialista brigádok közösségi tevékenysége nem férhet meg a gyárkerítésen belül. A lakóhelyükön is arról kellene megismerni őket, hogy képtelenek közömbösen szemlélni, ami körülöttük történik.

A veszprémi járási párt-vb elé került jelentést gyakorlati pártmunkások készítették. Előzőleg 15 ipari brigádokra. Sajnos ez a gyakorlat: csak akkor hívják össze a brigádokat, ha „a feladatok elvégzésében számítani" kell rájuk!

A szocialista brigádmozgalom néhány évvel ezelőtt gyorsan erősödött, gyakran a követelmények, a tartalom rovására. A járási párt vb korábban is felhívta a figyelmet arra a veszélyre, hogy könnyen formálissá válhat a mozgalom, ha nem kapnak több támogatást a brigádok. *Az utóbbi másfél év alatt alig jutottak előbbre.* Az idén valamennyi üzemi pártbizottság, csúcsvezetőség és több pártszervezet taggyűlésen napirendre tűzte a szocialista brigádmozgalom helyzetét. Néhány kivételtől eltekintve a beszámolók nem elemezték a hibák okait, *nem mutatták meg az előbbre jutás útját.* „Fentről" várnak útmutatást.

A mozgalom életképes, csak — mint az egyik vb-tag megjegyezte — *„injekciózni" kell*, hogy erősödhessék. Igen találó a kifejezés. Nem „gyógyszeres kezelést" ajánlott. A gyógyszert száz kilométerekről is fel lehet [illegible] Az injekciót beadni

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Halápy János

MAGYAR HÍRLAP

1968 JUL 28

Halápy János

1021

Mai mű

KIÁLLÍTÁSOK

Fényes Adolf-terem: Bolgár kerámiai kiállítás. **Iparművészeti Múzeum:** Magyarországi reneszánsz könyvkötőműhelyek. — Magyarországi fajansz- és keménycserép-művészet. **Keletázsiai Művészeti Múzeum:** Japán művészete az Edo-korszakban. **Magyar Nemzeti Galéria:** Diener-Dénes Rudolf emlékkiállítás. — Halápy János emlékkiállítása. **Magyar Nemzeti Múzeum:** Magyarország népeinek története a honfoglalás koráig. — A biedermeier világából. **Herkules-villa:** In situ mozaikbemutató. **Petőfi Irodalmi Múzeum:** A reformkor és szabadságharc irodalma. — József Attila, Juhász Gyula, Radnóti Miklós, Komjáti Aladár, Móricz Zsigmond, Szabó Lőrinc emlékkiállítás. **Szépművészeti Múzeum:** Szoborkiállítás. — Modern külföldi képtár. — Régi magyar remekművek a londoni kiállítás anyagából. **Magyar Közlekedési Múzeum:** Vasúttörténeti kiállítás. A közlekedési eszközök fejlődése. Közlekedési és hírközlési dolgozók a magyar munkásmozgalomban 1845—1945. Ötvenéves a magyar légiposta. „Százéves a MÁV" emlékkiállítás (de. 10-től este 6-ig).

Szombaton a Margitszigeten folytatták az úszók idei országos bajnokságát. 1500 néző előtt került sor a versenyekre, s jelezve úszósportunk fellendülését, több figyelemre méltó eredmény született. A

Halápy János

kiállított festmények:
Interieur, olaj, 60 x 80 cm

Tavaszi tárlat. A Műcsarnok kiállítása 1957. Kat. szerk.: Kisdiginé Kárimi Irén. Bp. 1957. 19 l.

P. l.

Halápy János

Tihanyi Balaton
/gyurka-kréta/

Nemz. Sportbiz. MKépzőm
Kiáll. Katalógus-1945-ből

Halápy János, festő

1967-ben a Pécsi Modern Magyar Képtár megszerezte dr. Tompa Kálmán nemzeti érdekü gyüjteményét. A 19.-20.sz. magy. képzőművészetének keresztmetszete. 388 mü, 180 művész Halápy hat müvel szerepel. 227.old

ROMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Péktár története Uj szerzemények I. 219.old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1967. Pécs, 1968

Halápy János

Tihanyi vitorlások

gouache - kréta

Nemz. Sportt. - z. M. Képző
Kiáll. Katalógus - 1945 a

Halápy János

Nyár, pasztell

Magyar Képzőművészet
I. Kiáll. Katalógus 1946

Halápy János

festőművész emlékkiállitása. Bp, Magy. Nemz. Gal. - Ismx
Rend. és kat. Bodnár Éva. - Ism: Horváth Béla, Magyar
Hirlap, 1968.júl.3. - Tompa Kálmán, Müvészet, 1968.
9.sz.42-43.l.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért.1971.2.sz.149-182.l.
168.l.

HALÁPY János

177

Oltványi 1991

r József, Kasselik Ferenc és
s készített terveket. Felmerült
zervita templom és kolostor ide

kairól mind Ybl (MM és EE 1868
esszor Kherndl Antal (MM és EE
és óvatosan nyilatkozott, ter-
hibák lehetőségét sem zárva ki.
en Teophil Hansen és Friedrich
nzultált.

"Bazilika", tkp. Szent István
tervanyaga és iratanyaga FL és
er **Jager Pál, Kretschmar Béla,**
endorfer József, Kauser János,
y Ede, Hauszmann Sándor, Seen-
Kiefer társ., Schrödl Emil,
b, műlakatos **Jungfer Gyula, Pá-**
asztalos **Thék Endre, Lingel**
r Lajos, mozaikkészítők **Salvia-**
Róth Miksa (Lotz Károly, Than
y Gyula, Deák-Ebner Lajos, Ben-
örgy mintái alapján), Szobrok

WALDEN, Herwart

91/10: 53,27

HALÁSZ János
91 10. 33,37

Új Művészet

Halápy János MDK

Műteremben, vizf.

Műcsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Halápy János

Az ezeravcu Balaton

Halápy János, a kiváló festőművész ezen a cimen rendez önálló kiállitást a Műbarátok Mária Valéria-utcai termeiben. A rendkivül érdekes szemléletü festő a Balaton fényeinek a poétájaként mutatkozik be ezen a kiállitáson, amely iránt széles körökben nagy érdeklődés mutatkozik. A kiállitás november 15-én nyilik meg.

NV. 1947. XI. 10.

T. Cim!

A Művészettörténeti Dokumentációs Kö
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat első

"Magyar Tanácsköztársaság Kép
cimü levéltári publikáció jelent meg, a
Művészeti Osztályának iratanyagát és a
iratanyagának a képzőmüvészetre vonatk

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk ki

"Müvészettörténeti Tanulmányok
cimü kötete, mely a Dokumentációs Köz

Továbbá kapható

"Müvészettörténeti Tanulmányok
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolhatók

Molnár János

Kitüntetés

Esti Magyar 1947. IV.28.

T. Cim!

A Művészettörténeti Dokumentációs Kö
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat első

"Magyar Tanácsköztársaság Kép
cimü levéltári publikáció jelent meg, a
Művészeti Osztályának iratanyagát és a
iratanyagának a képzőmüvészetre vonatk

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk ki

"Müvészettörténeti Tanulmányok
cimü kötete, mely a Dokumentációs Köz

Továbbá kapható

"Müvészettörténeti Tanulmányok
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolhatók

Halápy János

A Balaton és a művészet

A balatoni ösztöndíjas művészek évről-évre megismétlődő kiállítása az idén április 25-én délben nyílik meg a Nemzeti Szalonban. Ebből az alkalomból a Balaton-festő Halápy János az alábbiakat mondotta:

— A kultuszminisztérium jóvoltából évente tíz festő tölthet két-két hónapot a Balaton mellett. A cél a művészek támogatása, összekötve a Balaton-kultusszal. Minden festő egyéni felfogása szerint ábrázolhatja élményeit, tevékenysége nincs feltételhez kötve. Az intézmény élén Say Géza miniszteri tanácsos és Kis Jenő Máv-igazgató állanak, akik mindketten vérbeli festők s a kiállítás rendezésére Csánky Dénes főigazgatót kérték fel. A magam részéről több, mint negyven nyaratt töltöttem már a Balaton partjainál. Páris és Vladivosztok között, a Balti-tengertől Szicíliáig sok tájat, tavat láttam már, de festőibbet és olyant, amelyik szerény bemutatkozása után annyi kedvességet és meglepetést nyujtana, mint a mi Balatonunk, — sehol sem láttam.

Ny M.
1942. IV. 24.

T. Cim!

A Művészettörténeti Dokumentációs Kö
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat első

"Magyar Tanácsköztársaság Ké
cimü levéltári publikáció jelent meg, a
Művészeti Osztályának iratanyagát és a
iratanyagának a képzőmüvészetre vonat

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk k

"Müvészettörténeti Tanulmányo
cimü kötete, mely a Dokumentációs Kö

Továbbá kapható

"Müvészettörténeti Tanulmányo
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolhatók

Halápy János

Kiáltit

PN. 4224. IX. 25.

Halápy János

Kiállító

V. V. 1979. IV. 28.

Halápy János

Kiállít

V. O. 1929. IV. 28.

Halápy János

A TAMÁS-GALÉRIA LVIII-IK KIÁLLÍTÁSA

V, AKADÉMIA UCCA 8

Van szerencsénk tisztelettel meghívni

Halápy János

festőművész

gyüjteményes kiállítására,

amely április hó 7-én, vasárnap délelőtt 10 órakar nyilik meg. Nyitva április hó 15-ig, hétköznap délelőtt 10 órától délután 6-ig és vasárnap délelőtt 10 órától 2 óráig

Ez a meghívó a kiállítás bármely napján két személyre belépőjegyül szolgál

CODEX NYOMDA

Halápy János

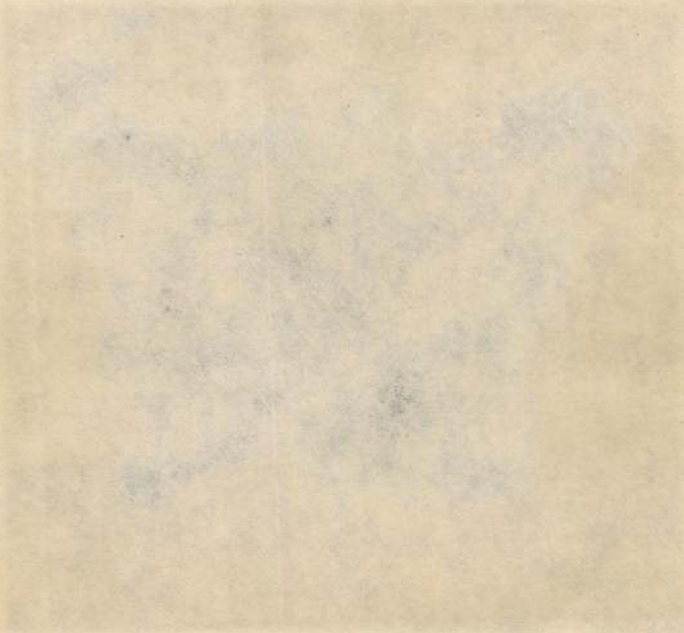
Kiállít

P. H. 1935. IV. 7.

Halápy János

ALVÓ NŐ
Halápy János gyüjteményes kiállításáról, amely ma nyílt meg a Tamás Galérián

— **Két kiállítás.** Az idény egyik legfinomabb kiállítása nyílik meg holnap a Tamás Galériában. *Halápy* János harminc bekeretezett álmát látjuk az akadémia-uccai terem falain. Azt hisszük, hogy nincsen olyan izmus, irányelv vagy magánjellegű rosszkedvűség, amelyet ne rendítene meg »ennyi« művészet, ennyi tisztaság, ennyi őszinte béklyótlan piktúra. Az »Asztalra boruló nő«-t édes lélekzene lengi át és átlátszóságában szinte felmagasztosul a sok használati tárgy. Legszebb képei: »Tükör előtt törülköző« gyöngyházfényű nő, »November«, az álomfátyol mögött pihenő női akt (diadalmas, önmagáért való szépség) és végül a »Fák alatt«, amely csupa halk zongoraszó.

*

Elekes Mária, *Hajdu* Béla festőművészek és *Ruttkay* és *Ruttkayné Nyiri* Lili szobrászművészek műveiből rendez gyűjteményes kiállítást a máriavalériauccai galéria. Hajdú intellektuális festő, ügyesen kezeli a szimbolumokat, néhány képét szinte *írja*. Kedves művész *Elekes* Mária, finoman csevegő képeket fest. A *Ruttkay*-házaspár kisplasztikája csupa harmonikus dísztárgy. Legjobb darab a »Pacsirtaszó«, de ezenkívül is van még néhány sikerülten megoldott problémájuk. *(P. J.)*

Halápy János
Est 1935. VII. 7

Halápy János festményei Tamásnál

Nem jár csizmában, sem más falusi gunyában, négy eleminél jóval többet végzett, szóval hiányzanak belőle mindazok a feltételek, amelyek a ma olyan divatos dilettáns őstehetségek különös ismertetőjelei. Mégis őstehetség, ősi, ösztönös festőtehetség *Halápy* János, aki deresedő hajjal fogott először ecsetet a kezébe. Szinte nem értjük hol élt addig, aki csak a színekben él s a zene leganyagtalanabb harmóniáit érzékelteti olajjal, krétával és vízfestékkel.

Hegedűszó zeng ezekből a kezekből, tiszta, halk hegedűszó. Egészen mindegy, hogy önarckép-e a téma vagy női test, vagy éppen aktuális politikai kroki: csak a színek muzsikálnak fátyolos éteri remegéssel.

Zavartalanul lehet örülni ennek a kiállításnak. *(m)*

Két festő és két keramikus

A Mária Valéria uccai kis szalónban négy művész szerepel az új kiállításon. Két festő és két keramikus. *Elekes* Mária képei a legérdekesebbek, a tehetséges művésznő kiforrott, kész stílusát és öntudatos törekvéseit mutatják s egyben igazolják. *Hajdu* Béla stilizált krétarajzai és a *Ruttkay*-házaspár szobrocskái még kissé modorosak.

Halápy János

MÚ. 1935-IV.7

Halápy János

Kiákit

N. Ú. 1935. X. 8.

A »MŰBARÁT« KIÁLLÍTÓ INTÉZMÉNY 31. KIÁLLÍTÁSA

Bpest, V., Mária Valéria-u. 12. Dunapalota mellett. Tel.: 18-16-16. Igazgató: KRIVÁTSY-SZŰTS GYÖRGY festőművész, tanár

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Király Kálmán úrnak
úrnőnek

BUDAPEST

Mester u 33-35. III. 38.

F. k.: Krivátsy-Szűts György

Springer-nyomda

A »MŰBARÁT« KIÁLLÍTÓ INTÉZMÉNY 31. KIÁLLÍTÁSA

Bpest, V., Mária Valéria-u. 12, Dunapalota mellett, Tel.: 18-16-16, Igazgató: KRIVÁTSY-SZŰTS GYÖRGY festőművész, tanár

MEGHÍVÓ

HALÁPY JÁNOS

FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁRA

„AZ EZERARCÚ BALATON"

Megnyitás: 1942 november hó 15-én, vasárnap délelőtt 11 órakor

Naponta nyitva **10-3** Hétfő, szerda, péntek **10 ½6.** Ünnep, vasárn. **1 -2.** Zárul: nov. 27-én, pénteken d. u, **½6** órakor

Belépődíj: **1.50** Pengő. Megnyitáskor és ünnep- és vasárnap e meghívó felmutatójának és kísérőinek **80** f

Bármely napon munkásoknak, diákoknak stb **30** f. A Műbarát művésztagjainak díjtalan

Holéczy János

Kiáltás

P. H. 1935. X. 6.

MDK

Halápy Jenő

Szőnyi István gyüjteményes kiáll. kat. Fränkel 1937. okt. 14.1.

János Haldpey
(1893–1960)

Daily News, 1974. dpr. F.

Halápy János, festő-

Bodnár Éva: Halápy János c. könyve

↓

8.

–. Most jelent meg

Népszabadság, Bp. 1978. máj. 23.

Halápy János (1893-1960)

„Virágcsendélet" o.v. 76x61

J. l. p.: Halápy János

Kikiáltási ár: 8000 Ft

BÁV 44.Képaukció Budapest,1977.december

Halápy János

szabadi.

HALÁPY JÁNOS festőművész emléktábláját — amely Pátzay Pál alkotása — tegnap ünnepélyesen leplezték le Balatonfüreden, a Pantheonban. Az ezerarcú Balaton festőjének nevezett művész évtizedeken át dolgozott a városban.

Magyar Hirlap 1977/95/13

Halápy János, festő

□ HALÁPY JÁNOS festőművész emlékkiállítását ma nyitotta meg Balatonfüreden, a Balatoni Galériában, a városi művelődési ház rendezésében dr. Pogány Ö. Gábor, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója. A kiállítás május 20-ig tart nyitva.

– □ Halápy János

2.

Esti Hírlap Bp. 1978. ápr. 29.

Halápy János

Halápy egy nemzetközi rajz-
kiállításon aranyérmet nyert
Párizsban. Rajzain az első világ
háború karcterét és élhető töltött
szélviában, fogolytáborban.

Sz. A.: Halápy János
Új Tükör, 1978. május 28 - 22. lap.

Halápy János

A „Balaton festői" egyike Halápy János, aki árva gyerekként a Főiskolát Mesu végezte el. De végül is tanár lett.

Sz. A. Halápy János
Ny Tükör, 1978. május 28 - 22 lap.

Halápy János (1893-1960)

„Virágcsendélet" o.v. 83 x 103 cm
j.l.l. Halápy János
Katalógusár: 12000 Ft

BÁV 48.Művészeti Képaukció Bp.1979.május

Halápy János festő

Halápy János festőművészé, a derűs csendéletek, finom színárnyalatú virágok festőjéé volt a 13-as ház. Nem lehetett eleget nézni nyugalmat, derűt árasztó képeit.

Konrádyné dr. Galos Magda: Városmajor utca

Budapest 1978/2 37.o.

Halápy János (1893-1960)

„Balatoni vitorlások" o.v. 66,5x84 cm

J.l.j.: Halápy János Vételár: 12000 Ft.

„Peonia" o.v. 60x80 cm J.l.j.: Halápy J.

Vételár: 12000 Ft.

BÁV 47.Képaukció Bp.1978.december

Halápy János festő és grafikus művész (1893-1960).

A Göcseji Múzeum művészettörténésze, Sárkány József felsorolja, hogy kik tartoznak a gyűjtendő körbe:

Halápy János, az évtized impresszionista. Egerváron Halápy műveiből szép, átfogó kiállítást láthattunk.

Magyar Hajnalka: Gyűlik-e a gyűjtemény?
Zalai Hírlap, 1984. jún. 9. 9. old.

Halápy János

Halápy János emlékkiállítása

Immár több mint huszonöt éve halott *Halápy János*, akiről az utókor talán már nem tudja, hogy *Egry József* mellett (akihez egyébként baráti szálak fűzték) a Balaton egyik legjelentősebb festője. A Párizsban tanult, az akkori divatos izmusokkal ott, a világ művészeti fővárosában első kézből megismerkedő festő hazatérve hamarosan átadja magát az itthoni hangulatoknak és e hangulatoknak megfelelő festői kifejező eszközöknek; rátalál meghatározó, visszatérően igazi témájára, a pannon tájjal övezett Balatonra, hogy portrék, csendéletek, aktok mellett élete végéig csak a magyar tenger párás, fény-árnyékos, téli-nyári, őszi-tavaszi, ezerféle arcát próbálja visszaadni.

Mintha más földrészről, más világról adnának hírt Halápy János vízfestményei; pedig *az* is ugyanúgy Magyarország, a képeken látható művészi megfogalmazás, mint *ez*, ahol képeit kiállították. Feltétlenül dicséret illeti a hajdúböszörményi illetékeseket, akik felvették a festő özvegyével a kapcsolatot, hogy egy, az „alföldiségtől" meglehetősen távol álló indíttatású stílusú, témájú művész képeiből kiállítást rendezzenek a művészet iránt érdeklődő böszörményieknek; hogy megismertessék őket a hazai festészet — ha nem éppen a legnagyobbjával, de — jelentős értékével: azzal, amit Halápy János festészete képvisel a huszadik századi magyar piktúrában.

Magyar Hirlap, 1985. VII. 9

Halápy János
festő

○ *Halápy János (1893—1960) festőművész emlékkiállítását Pogány Ö. Gábor, 11-én, pénteken, 17 órakor nyitja meg a debreceni Déri Múzeumban. A megnyitó után a földszinti nagyteremben író-olvasó találkozó lesz Halápy Lili műfordítóval, a művész özvegyével, a Halápy János Életünkről, kortársakról című könyv szerzőjével.*

Népsabadság, 1988. május 8.

- Az előadásomhoz diavetítő-irásvetítő - tábla biztosítását kérem.

- Az esti diavetítésen vetíteni kívánt diasorozatom címe /max. 30 dia/

.....

- Szállást kérek május 26-n - 27-n éjjelre.

- Az emléktábla elhelyezésén a Hajnóczy-barlangnál részt kívánok venni - nem kívánok részt venni;

- A barlanghoz saját- a szervezők által bérelt gépkocsival kívánok menni.

- A barlangtúrán saját felszerelésemmel részt kívánok venni - nem kívánok résztvenni.

- Vállalom a szervezési /és esetlegesen a gépkocsi/ költségek megfizetését s tudomásul veszem, hogy akadályoztatásom esetén a részvételi díj visszafizetésére nincs mód.

Dátum:.....

.....

HALÁPY JÁNOS

ld. Egry József

Halápy Lili: E.J.Leveleiből

UJ TÜKÖR 1983.XX.évf.36.sz.18-19.o.

HALÁPY JÁNOS-
EMLÉKKIÁLLÍTÁS
Győr, Múzeumi Képtár

Hajdan volt méltatója „a színek költőjének és zsonglőrének" nevezte, egy másik „a színek virtuóz mesterét" ünnepelte képeit látva. Remek virágcsendéleteit „virágcsokor formájú tűzijátékhoz" hasonlították.

T 3

H.J. igazából mégis "hivatott Balaton-festő" volt. ...Sajátos technikája -vibráló vonások szövétnekéből teremti képeit - soha nem öncélu virtuskodás. Komponálókészsége rendkivüli. /kép:Vitorlások reggeli féjyben/

Salamon Nándor

UJ TÜKÖR 1983.XX.évf.43.sz.3-4.o.

UJ TÜKÖR 1983. XX.év.2 sz. o.

Halápszky János festőgrafikusművész /1893–1960/. 2./ Folytatás.
Feitler László: Könyv- és emlékkiállítás.

„Gulácsi hegy tavasszal," olaj, vászon, 60×80 cm, 1958. /repr./

Művészet, 1988. ápr., 57-old.

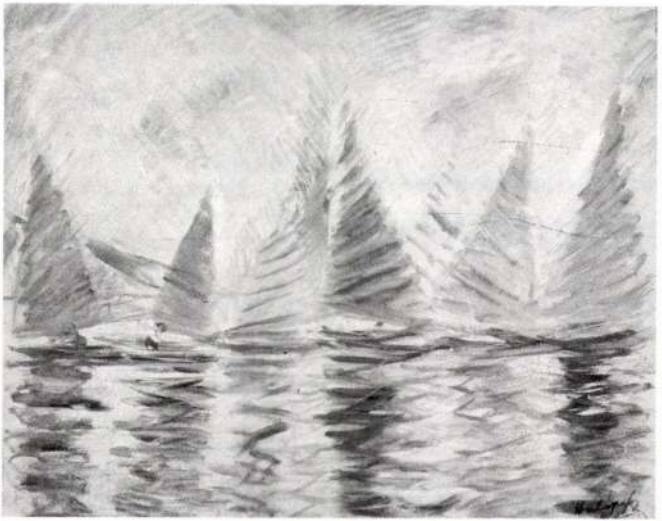
Halápy János festő-grafikusművész (1893–1960). 1. Folytatás.
Keltai László: Könyv és emlékkiállítás.

Művészet 1988. 2. szám. 57–58.

Könyv és emlékkiállítás

Halápy János képeiről

*Halápy János*ról, az 1960-ban elhunyt festőről, a felesége írt és adott ki könyvet 1987-ben, emlékkiállítást pedig a pápai Városi Galéria rendezett az elmúlt év szeptember–októberében *A Balaton fényei és virágai* címmel tájképeiből és csendéleteiből.

Halápy János: Színes vitorlások, olaj, vászon, 80 × 100 cm, 1958

vel Halápy János. Magát szerényen a Balaton riporterének nevezte, de mi látjuk, érezzük és tudjuk, hogy legszebb műveiben költészet van, a fény, a ragyogás, a szín, vagyis a festészet költészete.

Heitler László

épregények

kiállítása

hető médiumról van szó. Legjobb, ha nyíltan ki-

ben botladozó lépéseit nem nevezzük annak. Mércéért és viszonyítási értékekért így hát – mint annyi más esetben – a „szomszédba" kell mennünk, a műfaj nemzetközi eredményeihez kell folyamodnunk.

Ha most történetesen a hetvenes évek elején járnánk, Fenyvesi Tóth Árpád „képregényei" elé a *kísérleti* jelző illenék. Több mint egy évtized távlatából azonban nem beszélhetünk experimentumról, hiszen Tóth opusza egy már előrehaladottabb fejlődési fázisban állomásozó szintetikus művészeti irányzatnak képezi szerves részét.

A felszíni jellemrajz-megállapításain túlmenően és a konkrét alkotásokat

mantikai egységhez csatlakoztatható. A rejtvényszerű utalásokban kiteljesedő négyzetek közötti kölcsönhatások ezáltal teresített, dimenzionált formát nyernek, megváltoztatva a műfaj klasszikus darabjaiban immanens erőviszonyok folyamszerű áramlását. Tóth alkotásain mindegyik négyzet nyelvállománya egyidejűleg önmagában vett képi egységként is megállja a helyét, de kontextuális szerepe

HALÁPY János

Halápy János rajza

Magyar Nemzet.
1992.febr.2o.

33. DAVIDOV, D.: Ikone Temišvarske i Arad
ske eparhije. Zbornik za likovne umetnosti Matic
srpske 17., N. Sad, 1981. 127–130.
34. DAVIDOV, D.: Ikone srpskih crkava u
Mađarskoj. N. Sad. 1973. 35–38., 168–184.
35. PETKOVIĆ, S.: i. m. 48–65.
36. DAVIDOV, D.: Ikone moshopoljskih zogra
fa u Srpskom Kovinu. Saopštenja XVI, Beograd
1984.
37. MEDAKOVIĆ, D.–DAVIDOV, D.: i. m
125–128.
38. MEDAKOVIĆ, D.: Srpski slikari XVIII-
XIX veka. Novi Sad, 1968. 10–21.
39. DAVIDOV, D.: Srpska grafika XVIII veka
Novi Sad, 1978. 148., 261. p. T. 38.
40. VUICSICS SZ.: A pesti szerb templom
Bp., 1961.
41. DAVIDOV, D.: Srpski bakrorezi u Budim
skoj eparhiji. Zbornik Svetozara Radojčića, Beo
rad, 1969. 55–75.
42. JOVANOVIĆ, M.: Jovan Četir Grabovar
Zbornik za likovne umetnosti Matice srpske 1
Novi Sad, 1965. 197–223.
43. DAVIDOV. D.: Ikone srpskih crkava u Ma
đarskoj. N. Sad, 1973. 62–64.
44. DAVIDOV, D.: Barokni ikonostas iz Su
botice – Aleksandrova. Zbornik za likovne ume
nosti Matice srpske, N. Sad, 1975. 149–16

HALÁPY János

Halapy János (1893-1960)
Művek (vál.)
Halápy János festőművész kiállítása : 1983, Győr [szeptember 15-október 31-ig] / [a kiállítást rend. Salamon Nándor] ; [katalógus Németiné M. Júlia]. – [Győr] : Xántus Múz., 1983. – [12] p. : ill. ; 20 cm. – (Xántus János Múzeum katalógusai, ISSN 0230 – 0354 ; 22.)
ISBN 963 01 5169 3* fűzött : 7,50 Ft
75(439)Halápy J.:061.4(439)„1983"

.04.908.44(Avignon)

2.
k Károly (1922-)
'állomás Görögországról / Gink Károly ;
:vezetőt Szabó Árpád írta. – Bp. : Corvina, [1984],
. 1983. – 18 p., [104] t. : ill., részben színes ; 28 cm
album
N 963 13 1649 1 kötött : 150,- Ft
ögország
.04Gink K.
)2.6(084.12)
495(084.12)

ırmathy László
ök földön → 5398.

nes, Juan
átom, Picasso → 3452.

3.
Iván
dülünk, fényképezünk a Balatonnál / Ibos Iván ;
:r. a] Főfotó. – Bp. : Főfotó, 1984. – 96 p., [32] t. :
részben színes ; 17 cm
N 963 02 3150 6* fűzött : 46,- Ft
)36)

z György
apest anno → 5406.

z György
apest anno → 5409.

z György
apest anno → 5407.

Halápy János festő

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

1972 DEC 2

Somogyi Néplap

Művészi alkotások naptárakon

A Képzőművészeti Alap az elmúlt években sok szép, művészi alkotásokkal illusztrált naptárral aratott osztatlan sikert nemcsak hazánkban, hanem külföldön is. Az idén újabb reprodukciók, illusztrációk tömeges kiadásával tesz jó szolgálatot az esztétikai ismeretterjesztésnek.

Az új kiadványok közül is kiemelkedik hangulatos tájképeivel és csendéleteivel a Balaton és a virágok fe[illegible]ójeként ismert *Halápy János* műveivel díszített naptár. A történelmi falinaptár szerkesztői a magyar múlt kiemelkedő eseményeit ábrázoló, jól ismert művekből válogattak. Az Iliásznaptár *Medveczky Sándor* költői illusztrációiból tár tizenhármat az irodalomkedvelők elé. Végül a Petőfi-emléknaptár facsimilékből, a költő életével összefüggő alkotások fotóiból közöl gondos válogatásban.

Ára:

Keresse a S
megyei Ipar
kiskereskedel
Vállalat vasá
szaküzleteiben.

SI

(10126)

a
h

MAHIR
Sajtófigyelő

NÉPSZAVA
1983 NOV 11

Halápy János festő-és grafikus-művésze, (1893-1960).

6 1021

Kiállítási kalauz

Balaton, fények, virágok

Halápy János emlékezete Szegeden

Derűs világ fogadja a látogatót a szegedi képtárban *Halápy János* emlékkiállításán. Az 1960-ban elhunyt művész tekintélyes nagyságú festői termésének sokadik szemléje a szegedi esemény. Ezek a találkozási alkalmak újabb híveket szereznek Halápy piktúrájának — ezt, a tárlat rokonszenves képeit látva, nem nehéz megjósolni.

A festő pályájának elejéről — a húszas évek végéről való munkái az akkori, már kissé megkésett párizsi és hazai modernség szellemében születtek, párhuzamosan azokkal a törekvésekkel, melyek később a magyar piktúra első vonalát hozták létre. *Derkovits, Bernáth, Egry, Kmetty, Gadányi* irányába is vezetnek szálak a fiatal Halápy munkásságától, de *Kádár Béla* irányába is. A jóslásokba bocsátkozó akkori műítész azonban tévedett volna, mert a mester a harmadik utat választotta, a vázlatos, oldott festőiséget, amely egyéniségének legjobban megfelelt.

A Balaton kínálta magát modellül ehhez a romantikus művészi törekvéshez opálos vizével, fényjárta levegőjével, napsütötte hegyoldalaival, vibráló messzeségeivel, színpompás virágaival, kikötői sokadalmával és sikló vitorlásaival. De ha más tájak voltak ihletői, akkor is a balatoniakhoz hasonló formálású képek kerültek ki ecsetje alól.

Ez az ecset frissen, lendülettel járt a vásznon és a papíron, néhol energikusan, már-már önállósítva magát, fölszabadulva a téma kötöttségei alól. A *Vízparton*, a *Fényözön*, a *Gulácsi hegy virágzó fákkal*, a *Vitorlásverseny*, a *Téli napsütés* című képeken szinte struktúrává rendeződik a sok színes festékfolt, szálkás ecsetnyom, megőrizve a téma fényittas ragyogását, *Ezekben a képekben jutott a legmesszebbre Halápy János a festészet útján, rájuk kell tekintenünk, ha teljesítményét értékelni akarjuk.* Bennük merte és tudta egybefogni egy színvilágba és egynemű formarendszerbe a kiindulásul szolgáló látványt, és az összképen belül vibráló elevenséget teremtett. Dúskált a színekben, el-elragadta a látvány káprázata és a festékanyag felrakásának mámorító varázsa. Ebben az utóbbi tekintetben csak néhány lépés választotta el a tissiszták és a gesztusfestészet megnyilatkozásaitól, melyekről, meglehet, nem is tudott. Az a pár lépés azonban világokat választott el, mert Halápy a legnekiszabadultabb festőiségben is megmaradt a tapasztalati világ közelében: *a föld éltette és szelleme a látványon gyulladt.* Ismerte Egryt (személyesen is), de a badacsonyi mester fegyelmezett, átfogó és filozofikus festészete nem változtatta meg útját. *Vass Elemér* finom színköltemányeihez közelebbi a kötődése, bár ő meg a festmány

Vitorlásverseny

viszont lendülettel tudta képpé formálni az őt megragadó látványt, megőrizve az impresszió frisseségét és káprázatát.

Ebből az impresszionisztikus festői felfogásból következnek festészetének határai és erényei. Kevésnek érezzük, ha Egry panteisztikus alapokra épült festői világképéhez mérjük, vagy ha korunk meggyötört arcának képét keressük benne. De elégedetten és örömmel szemlélődünk köreiben, ha az élet derűjét, a szem és a szív gondtalan örömét óhajtjuk, mert mindkettőre hatni akart — és *hatni tudott* képeivel Halápy János. A Balaton riporterének nevezte magát, de legszebb műveiben költészet van, a fény, a

szervezeti
ozgalomról

Ehhez az egész iparban a termelés mintegy 1,8 százalékos, a gépiparban 2—3 százalékos növekedést, a rubelelszámolású kivitel 8 százalékos, a konvertibilis elszámolású export 6 százalékos növelését kell elérni.

A kialakított terveket a vállalati demokratikus fórumokon előreláthatólag január—februárban megtárgyalják.

A tanácskozáson megvitatták a munkaverseny-mozgalom továbbfejlesztésével kapcsolatos feladatokat is. A mozgalom alapvető célja 1984-ben is a tervteljesítés elősegítése, a dolgozók műveltségi szintjének emelése, életvitelükben a szocialista vonások fejlesztése.

A kiváló vállalat címeket az 1983. évi munka alapján a meghirdetett pályázati és értékelési rendszer szerint adományozzák. Egyetértettek abban is, hogy 1984-ben az iparban szakma (ágazat) kiváló brigádja kitüntető címeket adományoznak.

(MTI)

Közélet

Az Amerikai Egyesült Államok Kommunista Pártja Központi Bizottságának meg-

Békenagygyűlés a sportcsarnokban

(Folytatás az 1. oldalról.)

Nagy Barna, az Országos Béketanács főtitkára, *Szépvölgyi Zoltán*, a Fővárosi Tanács elnöke, *Bostai Károlyné*, a Hazafias Népfront budapesti bizottságának vezető titkára, *Kovács Károly*, a Szakszervezetek budapesti tanácsának vezető titkára és *Tarcsi Gyula*, a KISZ budapesti bizottságának első titkára.

Maróthy László:

A szocializmus és a béke, ikerfogalmak

A zsúfolásig megtelt sportcsarnokban, ahol sok embernek csak állóhely jutott, hatalmas, színes transzparenseket lobogtattak a gyülekező budapestiek: *„Védjük meg Európát a nukleáris veszélytől!"*, *„Békét akarunk"*, *„Védelmezzük az enyhülést!"*, *„Békét, biztonságot a világnak!"*, *„Általános és teljes leszerelést!"*, *„Rakétafegyver: halál!, Leszerelés: élet!"*, *„Békét, fegyvermentes Európát!"*. Lassan elcsendesült, elsötétedett a csarnok, a pódiumon színészek, zenészek, táncosok léptek fel. Hangulatos és nagy hatású műsoruk után *Maróthy László* megnyitójában hangsúlyozta: Társadalmi rendszerünk, a szocializmus 1917-ben a béke jegyében született. Azóta *a szocializmus és a béke ikerfogalommá vált*, hiszen építőmunkánk céljait csak nyugodt körülmények között válthatjuk valóra. Az imperialista körök azonban most arra törekszenek, hogy megbontsák a kialakult katonai katasztrófának. Minden foglalkozás, szakma képviselőinek *együttes fellépésével* érhető el, hogy a gyűlölet helyébe a bizalom lépjen, s *a szembenállást felváltsa az együttműködési készség.*

Horváth József, a Csepel Szerszámgépgyár Béke szocialista brigádjának vezetője elmondotta: az emberek céljaikat csak békében, nyugodt feltételek közepette valósíthatják meg. Ehhez világméretű összefogásra van szükség.

Hídvéghy Melinda, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem negyedéves hallgatója elmondotta: a mai fiatal nemzedék *élni, és nem túlélni akar, mert a jövő: minden.* A jövő a remény, hogy álmaink valóra válnak. *A fiatalok igent mondanak a józan észre, a békére, és nemet az esztelenségre.*

Keresztúry Dezső akadémikus, Állami-díjas író, irodalomtörténész, az Országos Béketanács tagja a múlt borzalmaira irányította a hallgatóság figyelmét. Állást foglalt *az erőszak, a terror, és minden olyan tett ellen, amely méltatlan az emberhez.* Nem tagadta, hogy kételyei vannak a megegyezést illetően, és csak remélni tudja, hogy végül felülkerekedik a józan ész. Hangoztatta: a kibontakozás előmozdításához *a maga eszközeivel mindenki hozzájárulhat.*

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1978 — 8
Hungarian Review

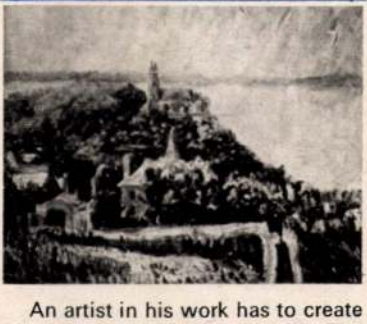
János Halápy

PAINTING 1021

THE BEAUTY OF BALATON, the enchanted realm around the lake flanked by hills, has inevitably been compromised by the march of civilization. That disappearing world is immortalized by its painters, not least by *János Halápy* (1893–1960), who was taken prisoner in the Great War, persecuted and deprived of his job after the fall of the 1919 Council Republic, and who then went to live in Paris. Halápy never for a moment lost his faith in the beauty of flowers and of landscape, not as any hoodwinking flight from the ugliness of social reality, but as a deep admiration and love for beauty in all its forms, whether a sailing boat on the lake or a bunch of wild flowers in a vase. It was not mannerist subtleties that occupied him, even though he frequently experimented within the compass of his own late impressionism. His aim was rather to capture what was new in his subject matter, to find its freshest and most captivating aspects.

To paint beauty only appears an easy solution, for the more beautiful a subject in the conventional sense, the more difficult it is to create aesthetic beauty from it. Anyone who has tried to paint a pretty girl knows how hard it is to portray that natural beauty without stooping to *kitsch*. Halápy had that artistic sureness and moral depth that stopped the beauty of a motif from overshadowing the beauty of a composition.

Tihany morning (1941) by János Halápy

An artist in his work has to create his own independent world. The work of János Halápy is always rooted in the landscape of Hungary, as the exhibition this spring at Balatonfüred showed. But as he lifts the real world of a transient landscape into the sturdier reality of his painting, he brings out his own, individual Hungarian universe, that defies the passing of time and preserves its real image. **A. Sz.**

Cooking

GOOSE BREASTS SZENTES STYLE

Ingredients: 3 kg goose breasts, 2 rolls, 400 gm lean pork, 40 gm salt, pepper, 3 eggs, sprig of parsley, marjoram, 150 gm lard, 300 gm diced mixed vegetables, 50 gm flour, 30 gm tomato purée, 1 bay leaf, 3 dl red wine, stock. Soak the rolls in water, then squeeze out the surplus moisture. Mince the pork twice, add salt and pepper, the eggs and the rolls, sprinkle on the chopped parsley, and mix thoroughly. Remove the breasts whole from the breastbones, and make a cut in each with a sharp knife for the stuffing. Rub the breasts with salt and marjoram, insert the stuffing, and saw up the holes. Flash fry the breasts on both sides, then place in another pan. Fry the diced mixed vegetables in the remaining fat, sprinkle with flour, fry a little more, add the bay leaf and tomato purée, mix well, and then add a little stock and the red wine. Pour this sauce over the breasts and cook covered till tender. Carefully remove the breasts from the pot, and sieve the sauce. Remove the thread from the breasts, slice them and serve with the sauce poured over. Mashed potato makes a good accompaniment.

Képek és keramiák

Halápy János festményei

Halápy János nevéhez eddig az iparmüvészet fogalmához közelebbjáró festmények emléke füződött. Első gyüjteményes kiállitásán olyan képeit láttuk, amelyek inkább fali kárpitmustrákra emlékeztettek, mint festett ábrázolásokra. Ezen a kiállitásán, a Tamás Galériában, végre határozottabb fogalmat kapunk a müvészről. Finom szin- és tónusérzésü festő. Az egészen halk beszédüek, a suttogó hanguak közé tartozik. A hétköznapi valóságot is viziószerüen ábrázolja: enyhe tónusban oldja fel és ünnepélyessé finomitja. Elmegy ebben a lehetőség legszélső határáig. „Ujra ásnak" cimü festményén például a középen mozgó emberi árnyék (alaknak nevezni már tulzás lenne) szinte röntgenogrammnak hat: keresztülvilágitott emberi foltnak. De mint ilyen is megragadó alkotás. Még finomabb a „Tükör előtt törülköző" cimü aktos kép s annál is megkapóbb — bonyolult szinkompoziciójának virtuózi megoldásával — a „Plakátolvasók" cimü festménye. Vannak azonban előadásra és szinösszetételre hagosabb képei is a kiállitásnak. Azok is igen finom és előkelő összhatásuak. Annyi mindent rejt el artisztikus előadása mögé ez a festő, hogy képességeinek határait nehéz felismerni. Jövő fejlődése fogja megmutatni, hogyan viszonylik tehetsége a konkrét világhoz, azokhoz a jelenségekhez, amelyeknek meggyőző ábrázolásához biztos rajz és határozott szines beszéd szükséges.

Halápy János

Hargitaváralja művészest **ma, Zenek. ¼6.**

*

LEOPOLDI—MILSKAJA HOLNAP, Z. ½9. Jegy Rózsavölgyinél, Bárdnál (Szász).

MOZI

Az arani ember

Irországtól nyugatra az *Atlanti-óceánból* emelkedik ki néhány kopár sziklasziget: az *Arani-szigetek*. Közvetlenül ki vannak téve a szabad Óceán minden támadásának és köves talajukon alig nő meg valami vérszegény kis növényzet. Kő, szirt, sziklafal itt minden és körülötte az ellenséges, határtalan viztömeg. Ezen az elhagyatott, elátkozott vidéken mégis élnek emberek. Az életüket örökitette meg egy film-hőskölteményben a legkitünőbb angol rendezők egyike: Robert *Flaherty*.

Az arani ember születésétől haláláig küzd az elemekkel, a természettel, a tenger szörnyeivel a legnyomoruságosabb életért. A szigeten minden talpalatnyi földet mesterségesen kell összekapargatni, hogy egy kis krumplit megtermeljenek. A tengerből pedig nyomorult, gyenge, apró csónakjaikon szinte minden halat csak életük veszélyeztetésével birnak kihalászni, mert ez a tenger majdnem mindig viharzik, mindig tombol. Ilyen viszonyok mellett, a legprimitivebb felszereléssel veszi fel az arani ember a harcot a tenger egyik legfélelmetesebb élőlényével, a cethal-

Halápy János festményei és Gádor István kerámiái a Tamás-galériában

Új festőt mutat be a közönségnek az akadémiauccai kis kiállító teremben a modern kiállítást szervező bizottság. *Halápy* János nem készült festőnek, zenével foglalkozott és kész férfi volt, amikor kezébe vette az ecsetet. Ötéves fejlődéséről számol be első kiállítása, amely legelőször is arról győz meg, hogy *Halápy* ösztönös mély festőtehetség. Finom színkultúrája könnyítette meg páratlanul gyors művészi fejlődésének útját. Színek tiszta harmóniái a képei, a rajzra nem is vet nagy súlyt, csak a zöldek, barnák, lilák és szürkék szinte zenei hatásai érdeklik. Ötéves fejlődése alatt különböző stílustörekvéseken rohant át és most úgylátszik, a kubizmus legújabb problémáinál állapodott meg. Bár Párizs hatása ezen a ponton természetesen érezhető, játékos fantáziája gazdagon termi az egyéni ötleteket. A legabsztraktabb képe előtt sem állhat senki értelmetlenül, mert mindent megelőz megnyugtató hatásával a színek biztos összecsengése.

Gádor István legujabb kerámiáit mutatja be ezen a kiállításon. Itthoni és nemzetközi sorozatos sikerek után (amelyek közül legutolsó a barcelónai aranyérem) nehéz új szavakkal méltatni ennek az egyedülálló képességü szobrászkeramikusnak alkotásait. Groteszk fantáziájának egyik megnyilatkozása ragyogóbb, mint a másik, állatkarikaturái, melyek formában is színben egyre gazdagabbak, vagy a régi magyar kerámia motívumaival gazdagított figurái és edényei egyaránt a legkiválóbb magyar iparművészeti munkák sorába tartoznak. Az égetés és színezés terén nagyon figyelemre méltó új eredményeket ért el, különösen szép egy sárga és piros színösszetétele.

A kiállítás ma délután nyilik meg.

Magy. Hírlap 1929. XII. 21.

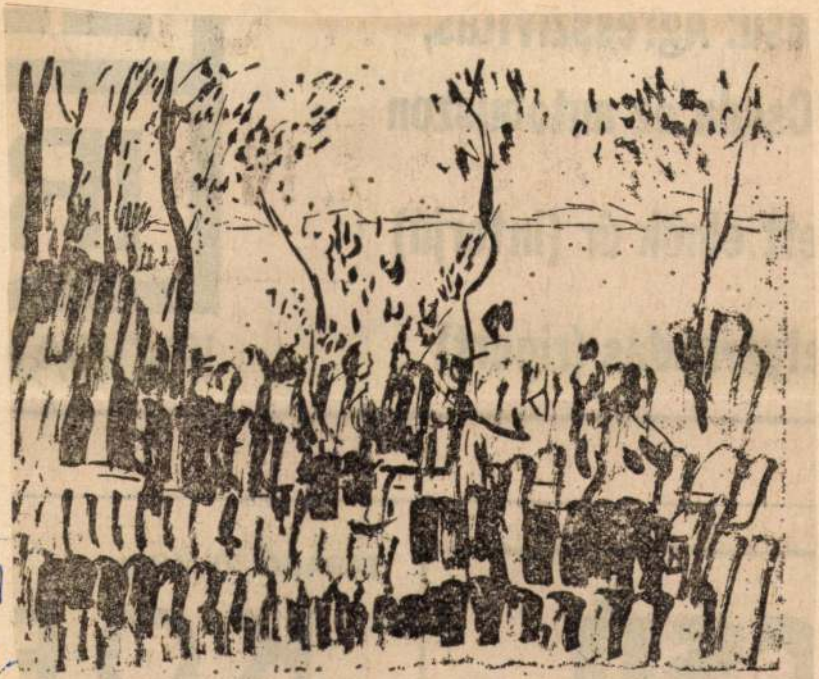
teszi fel a kérdé

A vásárlás m
15-en

Mikor Ehrlich
zott, újra kitört
Peyer Károy:
együtt! (Nagy lá
Az egész ellen
távra rontott.

Bródy Ernő:
mal szavazott!
megbízást!

Halápy János, grafikus

Halápy János rajza

Halápy

Élet

2.

XXIX/11

Ne szégyellje bevallani az e

Haláspj

Sotheby's árverés

Magyar Nemzet 1987. IV. 5.

Halápy János

A TAMÁS-GALÉRIA LXXVI. KIÁLLITÁSA

V, AKADÉMIA UCCA 8

Van szerencsénk tisztelettel meghívni

Halápy János

festőművész

gyüjteményes kiállitására,

amely november hó 15-én, vasárnap délelőtt 10 órakor nyilik meg. Nyitva november 23-ig, hétköznap délelőtt 10 órától délután 6-ig és vasárnap délelőtt 10 órától 2 óráig.

Ez a meghívó a kiállítás bármely napján 2 személyre belépőjegyül szolgál.

CODEX NYOMDA

TAMÁS-GALÉRIA KIÁLLITÁSAI

AKADÉMIA UCCA 8

C118

MAGYARORSZÁG

FILLÉR

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Kiváló Kálmán úr

Budapest
Andrássy út 75

M UJSÁG

művészet

...zstitkok

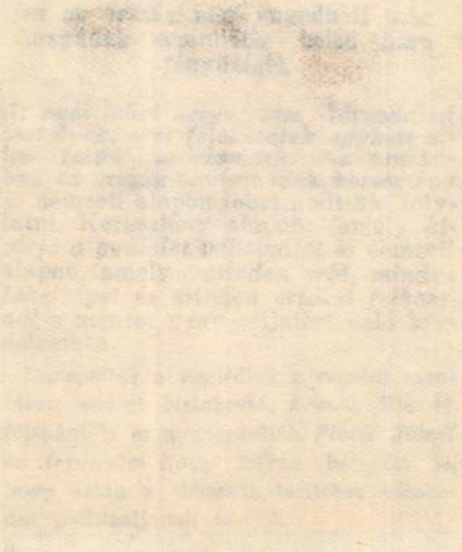
...kázása elemi erővel ... tömegeit. A képeken megjelenő alakok, házak, fák és tájak testetlenül süppednek bele a selymes szinek áradatába és úgy hatnak, mint a délibáb megfoghatatlan álom-világa. *Halápy* vizionárius festő, akinek munkái a valóságból csak annyit őriznek meg, amennyi indokolttá teszi a gazdag szin-skála hiánytalan bemutatását. Szinte az az érzésünk, hogy a tárgyakat csak ürügyül használja fel festői megérzéseinek lerögzitéséhez. Akár a szinfoszlányokban lebegő városmajori játszóteret, akár az aranyos csillogásu tabáni udvart, vagy a kékes fényben vibráló *Estefelé* cimü képet nézzük, mindegyikben a szin az uralkodó elem. A munka lázában, a képszerkesztés hevületében nem marad más a vászon felületén, mint szét hullott szin-forgácsok. *Halápy* pikturája nagy lehetőségek magját hordja magában, de a teljesség még is csak akkor születik meg, ha az ábrázolt tárgyak tömegei ujra összesürüsödnek és kiegyenlitődésre törekednek a párázatos szinekkel. (B. P. L.)

Halápy

Halápy János

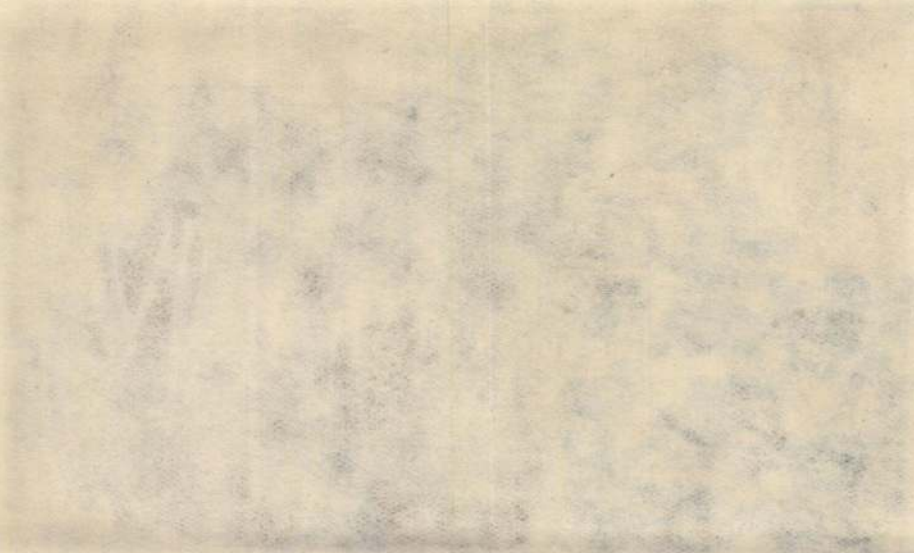
— **Halápy János kiállítása.** Vasárnap délelőtt nyitotta meg báró *Wlassics* Gyula a Tamás galériában a kitünő fiatal festőnek, *Halápy* Jánosnak kiállítását. Az őszi művészi évad egyik legszebb kiállítása ez. A falakon *Halápy* János 30 képének színei borongnak, villognak, derengnek és dudolnak csábos dallamokat a rétről, a kis homályba boruló szobákról, sok-sok emberről és valamilyen csodálatos halk, tünedező napfényről. A kiállítás legszebb képe a szélben megbillenő, hullámzó »Virágos rét«. Köteteket mesél a »Szegény festő« és megkapóan szép az »Üvegveranda«. Ugyanez a színekbe rejtett kedves szomorúság érvényesül a »Dunakorzó« című képen is. Külön meg kell emlékezni a szinte megdöbbentően gazdag »Vérmezőről« és a 28-as számú finom akttanulmányról.

Ea 956 x/17

Holáky János

— **Halápy János festményei.** *(Tamás-Galéria.)* Hogy a zene hatását hogyan lehet a festői kifejezés eszközeivel megközelíteni, az Halápy János kiállításán jobban kiderül, mint a francia muzsikalista-csoport nemzetiszalonbeli kiállításán. Képei megannyi színhangulat, vagyis a határozott kifejezés és a sejtetés közti átmenet. Ilyenféle hangulatokba burkolja a muzsikus is a maga érzelmi mondanivalóját. Megfogni és szóbafoglalni az egyiket is, a másikat is bajos. De egymásnak rokonai. S minthogy Halápy eredeti és egyéni módon fejezi ki magát, jobb és érdekesebb művész az „Artistes Musicalistes" festőinél. Legutóbbi kiállítása óta jelentős haladást észlelünk művészetében. Sejtető és minden határozott formát tónusban feloldó festése közelebb jutott a pozitivumhoz, mint régebben. Legtöbb festménye azért még ma is olyan, hogy a tárgyára nem könnyű ráismerni. De Halápy kiválósága abban van, ahogy a formává össze nem illő elemeket festi, ahogy különösen a levegőt használja a formák feloldó közegének. Egyre jobban finomodó és biztosodó színérzék a vezetője. Nem egy képe elragadóan szép, például az „Üvegverandán", vagy a „Szobám" című. Halápy mindig a valóságból, sőt annak gyakran leghétköznapibb motívumaiból indul el. De a motívum megszínesedik és légnemüvé finomul ecsete alatt. Gazdag színképzelet a segítője, a színekkel való bánásmódnak az a tehetsége, amely a leghalkabb színekből, a hervadás és fonnyadás kevert színeiből szűri össze harmoniáit. Művészete bizonyos mértékig rokon Bernáth Aurélével és Egry Józsefével, de mindkettőjükétől még is különböző. Sőt különböző minden más magyar és külföldi festő művészetétől is. Igen eredeti, igen egyéni művész. További fejlődését érdeklődve várjuk. *(e. a.)*

Halápy János

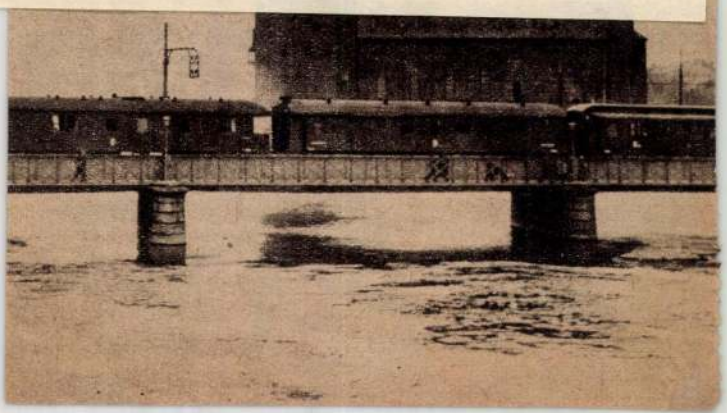
Ujság 1936. XI. 15

Négy festmény

Halápy János kiállításából

Fűredi templom.

Halápy János

Vérmező.

MDK

Halápy János festőművész:

Szegeden emlékkiállítást rendeztek képeiből. A kiállítás anyagát vándorkiállítás keretében az ország több városában is bemutatják.

(Önarckép c. műve repr.)

Szegeden nagysikerű emlékkiállítást rendeztek ...

(Képaláírat.)

Ország-Világ, Bp. 1961. 8. sz. 18. l.

Halápy János

MDK

Csendélet

Műcsarnok 1933. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Hajógy Tamás

Csendélet

M.D.K.

Halápy János

Szánthó Dénes: "A festők angyala" cimmel ir cikket arról, hogy Bajor Gizi müterem-látogatásával kapcsolatban -mintegy reklámot teremtve a müvészek alkotásainak- elősegiti a kép-vásárlást. Halápy János festőmüvész "Sió hidnál" c. képét kisorsolták ezen a kiál litáson.
A müvész fényképét hozza a lap.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. dec.29.-1944.jan. 4. VII. évf. 2. sz. 10-11. lap

M.D.K.

Halápy János

A müvész fényképét mütermében, munkaközben bemutatja a lap Imre Jenő: "Az uj gazdagoknak minden kell, csak kép nem!" c. interjujának keretében. A müvész arról beszél, hogy vevőközönsége régi képvásárlói soraiból kerül ki.

Szinházi Magazin, Bp. 1944. jan. 19-25. VII. évf. ∅ 5. sz. 14-15. lap

Kelényi János

Kiáltsd

Bp. 1935. X. 8.

Halápy János

. Kiállít

IV. v. 1929. IV. 28.

Halápy János

Kiállít

P.N. 1929. IV. 28.

Halápy János

Kiáltit

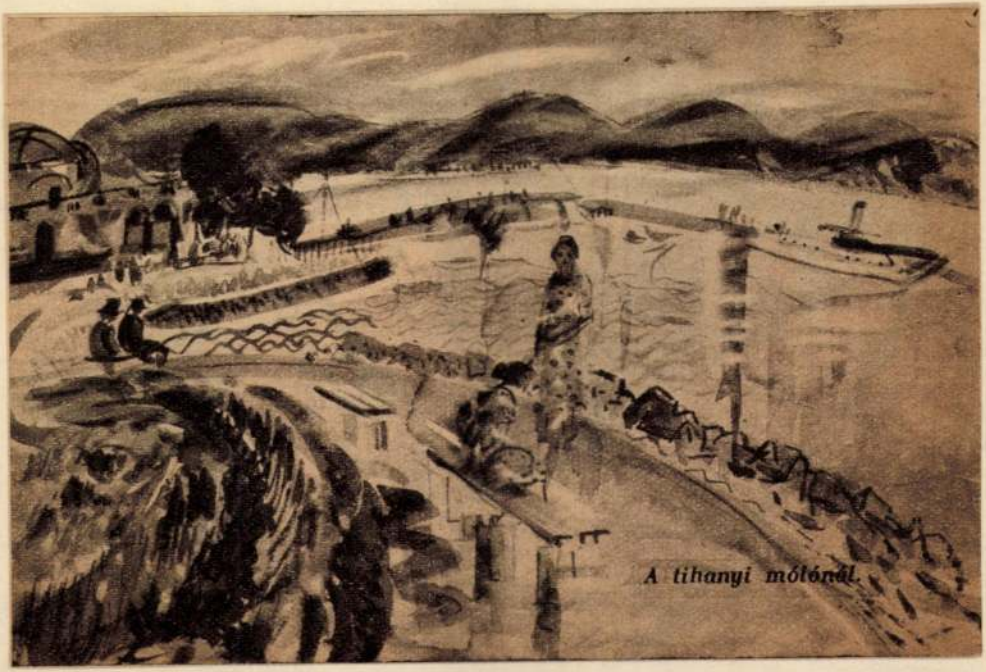
Nyíregy 1935. X. 6.

Halápy János

Kiállít

M. 1935. IV. 7.

Holáky János

A tihanyi mólónál.

Vasárnap, 1935 április 7. N. U.

KÉT KIÁLLITÁS

Az idény legnagyobb meglepetése az a 30 kép, amelyeket *Halápy* János most mutatott be a *Tamás-Galériában*. A rezignált festő szót kér, akarva-akaratlan oda kell figyelni és mire az ember végigjárja a kiállitást, némi bocsánatkéréssel tiszteleg a művész előtt. *Halápyról* csakugyan kevesen tudtuk, hogy — azt mondhatnók — naivan komplikált festői modorából ilyen nemes stilust tudott kiérlelni. És ime, mint a postimpresszionizmus egyik legfinomabb képviselője lép ki a porondra.

Képeinek központi ideája kétségtelenül az atmoszféra, a fény és a levegő optikai ölelkezése. De alighanem tévednek azok, akik *Halápy* festményeinek álomszerüségébe csupán hangulati elemeket magyaráznak bele. Ha a párás szinek, gyengéd tónusok és a viziószerü megjelenités utalnak is lirai tendenciákra, ugy látszik, hogy *Halápy* az atmoszféra egyik elemében, a levegőben nemcsak a környező világ szelid dajkáját látja. Felfogása szerint a levegő erős, szinte maró anyag is, amely elmállasztja a tárgyak testiségét, feloldja és egymásba keveri szineiket. A felületek szinei igy mintha folyékonnyá válnának, átitatják egész környezetüket, sőt egymást is, hogy végül mindent valamelyik intenziv szin ezüsttónusával öntsenek el. *Halápy* leheletfinom előadását ez a szándékosság megtölti esztétikai értékekkel és lirizmusának festői tartalmat ad. A zöld-ezüst és ó-arany hüvös szimfóniái mellett akad néhány füszeresebb szinakord is, festői kvalitásban ezek sem gyengébbek és finom akvarellsorozata is amellett bizonyit, hogy *Halápy* Jánosnak érdemes volt néhány évig hallgatnia, — most egyszerre beérkezett az elsők közé.

Halápy János

Dezső, a gyorsírószövetség szakosztályi elő-
adója. Április 8-án, tehát a bajnoki gyors-
róverseny előtti kedden délután 5 órakor a
studióban dr. Nosz Gyula olvas fel a beszéd-
ró gyorsírók képzése szempontjából nagy-
fontosságu 300 és 400 szótagos gyorsíró-
versenyekről.

Vasárnap

április 7.

Halápy János

Kiállít

PH. 1942. IV. 28.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Györ
Megrendelés esetén az összeg MNB 149.
ciós Központ számlaszámára utalandó. E
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból "Ac
mely a terület épitészeti állagának a törö

Mü

Kiállítás

Halápy János a Műbarát helyiségében állította ki Balaton-képeit.

Vannak festők, — még pedig elég gyakori tipus — akiket valamiféle meghatározott szinskála vonz. A szinskálának ezt a vonzatát a legnagyobbaknál is gyakran megtaláljuk. Van, aki ezüstös, halvány és párás tónusokat szereti, van aki a vörös árnyalatok tüzes örvényeit, van aki sötétbe, majdnem feketébe hajlóan lát. Végighaladva Halápy képei között, szinte megfélemledetten állunk meg a balatoni napszállatot mutató képének haragos-vörös tüzáradata előtt, amint a vizet és a levegőt egyformán elönti. Ugyanakkor van képe, amely a Balaton nyári izzását mutatja be, amikor a viz, az ég, a levegő és a fény olyanok, mint a gyöngyház. Más festő *bizonyos* szinskálákat szeret és tud. Halápy a *Balaton* szinskáláit. A Balaton szerelmese és körülfesti őt minden oldaláról, szinte mint valami szeretett asszonyt. Lefesti minden évszakban és minden napszakban, mindenfajta fénytörés fátyolában. S nem annyira környékét festi, a tájait és a Balaton melletti életet, hanem *magát* a Balatont. A Balaton vizét. Az olasz tavaknak vannak ilyen festőszerelmesei. Ám a mi Balatonunk — s ez legjobban Halápy képein mutatkozik meg — sokkal több mint a többi tavak, szinskálája gazdagabb, azok higabb vagy sürübb kékitőoldat-kékjénél, vagy lilatintaszinü ibolyájánál. A Balaton megmutogat minden szint. Ez ejtette rabul a változatos szinlátásu festőt s tette a Balaton festőjévé! Minden kérdés, amit választ, diadalmasan győz le.

I. A.

Halápy János

NU. 1942. XI. 23

T. Cim!

A Művészettörténeti Dokumentációs Kö
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat első

"Magyar Tanácsköztársaság Ké
cimü levéltári publikáció jelent meg, a
Művészeti Osztályának iratanyagát és a
iratanyagának a képzőmüvészetre vonat

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk ki

"Müvészettörténeti Tanulmányo
cimü kötete, mely a Dokumentációs Kö

Továbbá kapható

"Müvészettörténeti Tanulmányo
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolhatók

Halápy János

Ki Mit

Ki M. 1942. IV. 26.

zpont meginditotta rotaprintes for-
köteteként a
pzőművészeti Élete"
mely a Közoktatásügyi Népbiztosság
a Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es
kozó részét tartalmazza. Ára: 15. - Ft.

iadványai közül kapható
k 1954-55."
zpont évkönyve. Ára: 75. - Ft.

k 1956-58."

a Művészettörténeti Dokumentációs

Művészeti hírek

Halápy János képei a Műbarátban

Harminchárom kép; három vízfestmény s egy pasztell kivételével a többi olaj, legtöbbje nagyobb vászon, csupa balatoni tárgyú, még pedig a nyári Balatonról. A nyári párás, felforrósodva remegő levegő a legelső témája ezeknek a képeknek; ezen az izzó levegőn keresztül látjuk Tihany, Siófok, Badacsony tájait, főleg pedig a tájból itt legfontosabbat: a Balaton vizét és egét, cyrrhus-felhőit, a békés legnyáribb felhőket. Jön úgy a nézőnek, hogy tenyerével szemellenzőt csinálva, szűkített szemmel, talán fényfogó szemüveggel is nézve ezeket a tájképeket, ahogy erős napsütésben szokás nézni: a recehártyának ugyanúgy beszélnek, mint a nyári forró órák napsütései. Halápy csupa gyorsan pergő színfoltból fejezi ki magát, rokon az impresszionizmus fellépte utáni pointilistákkal, ez a stílusosztálone is vonzza a megfelelő tájhoz, amelynek ez anyanyelve lírai kifejezésmódja. Legfellemzőbbek stílusára *Erős fényben*, *Tihanyi tükörkép*, *Balatoni vitorlások*, *Pirkadat* című képei, stílusából viszont kiüt a *Naplemente*. Ugyancsak elüt sötét tónusával a csupa-világosság képek között a meleg hangulatú *Tihanyi Sportszálló*, meg egypár ilyen sötét-ellentétbe öltöztetett képe.

Sok életöröm, természetszeretet áhítat van e képekben. Három vízfestménye is mintha az olaj nyelvén igyekezne beszélni, sajátos nyelvjárást vesz föl, olajfestés accentussal fejezi ki az akvarell-beszédet. Pasztellje, *Mosás a Sárban*, azt mutatja, hogy a gyorsszavú kréta igen alkalmas kifejezőeszköz a Halápy mondanivalóihoz, nőivel és gyermekivel rokon lelkiségéhez.

B. A.

Halápy János

M. N. 1942. XI. 21.

T. Cim!

A Művészettörténeti Dokumentációs Kö
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat első
"Magyar Tanácsköztársaság Kép
cimü levéltári publikáció jelent meg, a
Müvészeti Osztályának iratanyagát és a
iratanyagának a képzőmüvészetre vonatk

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk ki
"Müvészettörténeti Tanulmányok
cimü kötete, mely a Dokumentációs Köz

Továbbá kapható
"Müvészettörténeti Tanulmányok
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolhatók
Központban (Budapest, V., hogy megirja
„Az orgona" cimü müvét, mely a ma-
gyar szakirodalom úttörő kiadványa.

Halápy János

Mátyással nevelped a Nemzeti Színházban rendezett KUT Kiáll. tásom.

N. U. 934. XII. 2.
M. O. 934, XII. 2.
Ujság, 934, XII. 1.

MDK

Halápy János (festő)

1893–1960. Műveiből Szegeden hagyatéki kiállítást rendeztek. A Balaton festője volt. Megemlítve: Fényözön, Téli napsütés, Viharlások a vízen, Szél és napsütés, Hegyek között, Tihanyi part-tellképek; virágábrázolások.

Lehel István: Halápy János [redacted] (1893–1960) kiállítása.
Tiszatáj, Szeged, 1961. március. 10. l.

Rónay Mária

Halápy János: Kertem /pasztell ?/

KÉPES MAGYELŐ

1947. 14. sz.

/Beremd: 3 kiállitás/

Halápy János

Kiállít

NÜ. 1942. IV. 26.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gyö
Megrendelés esetén az összeg MNB 149
ciós Központ számlaszámára utalandó.
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból "A
mely a terület épitészeti állagának a tör

Mü

M.D.K.

Halápy János

"Velencei fal"/c. festményének repr.-ját és "Balatoni hajón"/ bemutatja a lap a müvész kiállitásáról.

Szinházi Élet. Bp. 1938. márc. 6-12. XXVIII. évf. 11. sz. 68. lap

M.D.K.

MDK.

Halápy János
festő

A Balaton fényei és virágai" kiállítása nyílt meg a Fényes Adolf teremben

Magyar Nemzet, 1959. nov. 6.

4 l.

M. D. K.

Rabányi Gavás
festő

A Ferenczy Andor teremben tart kiállítást.

Magyar Nemzet, 1959. nov. 29.
Kiállítások.

4 l.

M.D.K.

Halápy János
festő

A Balaton fényei és virágai kiállítását több vidéki városban is bemutatják.

Napló. 11 d.
Magyar Hírlap, 1959. dec 2

M.D.M.

Halápy János
festő

Ferenczy Adolf-teremben tart kiállítást

Magyar Nemzet, 1959. nov. 18.
Napló

7.

M.J.M.

Halápy János
festő

M.D.K.

Méltatás. — Balatoni kiállításáról.

Magyar Nemzet, 1959 aug. 28.
d.-m.: A Balaton fényei és virágai 4 l.

Halápy Zénó, festő 1904

A Balaton felnyári és őszi színei című kiállítása megnyílt a Fényes Adolf Teremben.

– Kulturális hírek

Veszprémvármegye, 1959. nov. 22 8.o

le. D. L.

HALÁPY János festő

kiállítása „A Balaton fényei és vizárai" címmel kiállítása Pécsett a Modern Ferenc társaságban

Magyar Nemzet 1961. febr. 7. 7. l.

Halápy János

A Tamás Galériában rendezett "Magyar akvarellek" c. kiállitáson szerepel, emlitve Körmenet c. müve.

esti. M.O.1942.X.12.

Halápy János feli

Szörny müvet nem emlit.

Bodnár Éva:
„A Balaton a képen" -
Műtörténet"

Szeged, 1966 - 8

Halápy János

MDK

Balatonnézők, olf.

Hűcsarnok 1940 A magyar művészetért c.kiáll.

M.D.K.

Halápy János

"Tihany" c. képének repr.-ját hozza a lap a Nemzeti Szalonban megnyilt balatoni ösztöndijasok kiállitásáról.

Csemiczky: „Nemzeti Szalon - Mübarát" c.
Film Szinház Irodalom, Bp. 1942. május 1-7.
V. évf. 18. sz.

M.D.K.

Halápy János

"A Mübarát-ban a hónap közepén nyitják meg ...a müvész kiállitását. Balatoni tárgyu képeit gyüjtötték össze "Az ezerarcu Balaton" cimen"-közli a "Tarka Barka" c. rovat.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1942. nov. 13-19
V. évf. 46. sz.

M.D.K.

Halápy János

Kiállítás műveiből emlékkiállítás, Sárospatak
1962

Csergeryné Nagy Zsuzsa: A MNG. az 1962-1963-as
évben
A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei V. Sz.p.196
165. l.

MDK

Halápy János

Fehérvári kürtösök, of.

Magy. Művészetért kiáll. r. Mücs. 1940. febr.

15. l.

MDK

Halápy János festőm.

Kut kiáll. N.Szal. Nemz.Ujs.1934.ápr.17. 11.1.

Halápy János festő.

Tihany. Vizf.
Csendélet.
Fürdőmedence. Vizf.

KUT. 1934.ápr. /N.Szal./

MDK

Halápy János

Munkások, of.

Horthy jub. kiáll. Mücs. 1939. dec. 9. 1.

MDK

Halápy János, festö

Csendélet.

Bp.Műcs. -OMKT Kohz.Képzömüv.kiáll. /Rend.M.Kir.Vall.é
és Közokt.Min./1933 ápr.10.-máj.25. Kép.tm. 22.l.

M.D.K.

Halápy János
festő

Február 18-án halt meg Halápy
János festőművész.

Pogy-memoria – 37 lap
Művészet, 1960. augusztus.

Ide D. K.

HALÁPY János festő

szegedi könyvkiállítás a
Szegedi Móra Ferenc könyvtárban „A
Balaton fényei és színei" címen

Kapcsolatunk 1964. (XVII.) jún. 20. 4. l.

M.D.I.

Halajpéteri János
festő

Szegeden emlékkiállítása volt.
Életrajza.

Kelecsényi József: A Balaton fényei és virágai
Művelet, 1961. május. — 39 lap.

MDK

Halápy János

Majális, of.
Olasz táj, of.

Árv. Csarn. 1940. jun. 94.sz. 23. l.

Haláry Károly

Várja Tokkal nevével az akvarell
és pastell kiállítására a
Nemzeti Szalonban.

Nemzeti Ujság 1938 XI. 20.

Halápy János

Tanári galériában bemutatkozik Gádor István nobrai-művészsel.

M. H. 929. XII. 15.
Bő. u. 929. XII. 15.
M. 929. XII. 15. B. H. 929. XII. 17.
N. Ú. 929. XII. 15.
M. H. 929. XII. 14.

Halápy János

"K.U.T." kiállításain a Nemzeti Szalon-ban szerepelt.

Mo.934.IV.15.

Halápy János

A II. nemzeti képzőművészeti kiállításon a Műcsarnokban szerepelt.

PN. 934. IV. 29.

Holdgy Jonas

A II. szemeti Református Leánykollégium
és Mintaszeminárium. Nagyszeben.

Nr. 934/1929.

Halápy

"K.U.T." kiállításain a Nemzeti Szalon-
ban képével szerepelt.

8 ÓU. 934. IV. 15.

Halápy János

'K.M.T." kiállításán a Nemzeti Szalonban fénom akvarelljeivel szerepelt.

NM. 934. IV. 17.

HALÁPY János festő

BODNÁR Éva: Keszthely, Balatoni Muzeum,
Halápy János Emlékszoba. Bp. : TKM, 1990.
(Tájak, Korok, Muzeumok kiskönyvtára ; 385.)
16 p. ill.

8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					

Halápy János

"K.U.T." kiállításán a Nemzeti Szalonban képe szerepelt.

PN. 934. IV. 15.

Halápy fámos

"KUT." kiállításán a Nemzeti Szalon-ban fürdőmedencés vízfestményével szerepelt.

PH. 934.IV.15.

Vietnam

Az oktatási reform éve

SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
NÉPÚJSÁG (TOLNA)
1981 NOV 22

...uyen Hai — iskolahálózata 3 ...nteremmel bővült, s ugyan-...ak itt felújítottak 23 tanter-...et.

...Nem volt fennakadás a tan-...nyv- és tanszerellátásban ...n. A vidéki iskolák például ...r jóval a tanítás megkezdé-... előtt megkapták az iskola-...eket a megyei központoktól. ...z idei tanítási év egyéb-...t az új oktatási reform első ... Eddig az óvodások egy-... iskolaelőkészítőbe jártak. ...t, az új program szerint, ...vodából egyenesen az első ...lyba küldik őket. A másik ...zás: a tízéves oktatást fo-...tosan felváltja a 12 éves ...ános és középfokú oktatás.

Miről dalolnak a kagylók?

Több mint kétszáz kiállítási tárgyat mutatnak be a Donmenti Rosztovban rendezett „Miről dalolnak a kagylók?" című kiállításon. Közöttük korállok, kagylók, halak. A hosszúkás, kúpalakú kagylók az óceán vízeiben élnek, a Seychelle- és az Antilla-szigetek közelében. Látszatra ártatlanok, de igen veszélyesek: a bennük élő puhányok erős mérget tartalmaznak. Láthatók a kiállításon tridaknák is — a puhányok bajnokai: hosszuk a másfél métert is eléri, súlyuk pedig a 250 kilogrammot.

Valamennyi kiállított állat Guzenko helybeli biológus tulajdona.

Magyar—jugoszláv együttműködés

Akt-tanulmány

HALÁPY JÁNOS

Halápy János rajza

Halápy János MDK

Szajnahid

Mücsarnok 1929 őszi kiállitás

Halápy János MDK

Asztal körül

Mücsarnok 1929 őszi kiállitás

Halápy János, festő 1904

„A Balaton fényei és virágai" címen a Fényes A. Teremben állított ki a Művész, kinek művészi érdeklődését évtizedek óta a Balaton köti le.

„Vadrózsák napnyugta felé", „Kunsziget" című képei lelkiismeretes alkotásai közül valók.

– Péter Imre: Tegnapelő kiállításokról

Népszabadság, Bp. 1959. nov. 26. 8. l

MDV

Halápi János
festő

Meghalt. Február 12 án temetik.

Napló. 7 l.
Magyar Nemzet, 1960. febr. 16.

N. L. M.

MDK

Halápy János

V. Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa 26 l.

Halápy János, festö

Kis család.	Of.
Körmenet.	Of.
Reggelinél.	Of.
Matyó legények.	Of.

A"Mübarát"kiállitásai.
Magyar mesterek ezines vázlatai. 1940 V.8. Kat.
Az Orsz. Szépmüv. Muz. anyagából.

Halápy János, festö
/XX.század/

Utcarészlet. Jelezve. Vizfestm.

gr. Almásy-Teleki Éva müv.int./v. Ernst.u.z./
IX. Müvészeti kiállitás.1942.máj.1o-töl kiáll. 18.-án zárc.
Kat. 13.l.

M. D. K.

HALÁPY János festő

megh. 1960.

balatoni festő

„Képzőművészetünk a felszabadulás után"
ünnepi kiállításon sajtóbe szerepel (1960)

magyar ifjúság 1960. (IV/1.) 81. 82. (dec. 4.) 11. o.
(Dutka Ilona: Vásárcsarnok) A magyar ifjúsági
Galéria ünnepi kiállítása.

Halápy János, festő 77 éves

Rövid szenvedés után, váratlanul elhunyt.

Temetése febr. 18-án, a farkasréti temetőben.

— : Hf

Népszabadság BP. 1960. febr. 16. 10. 17 8.

MDK

Halápy János

Papok körmenetben

Magyar akvarelleki Tamás Gal. 135.kiáll. 1942. okt.

MDK

Halápy János. festő

109. Tihanyi Balaton, (gouache kréta)
111. Tihanyi vitorlások, (gouache kréta)

Műv. és Kereskt. Int. (r. Ernst Múz.) - Nemz. Szalon. - és a M. Képzőm. - Szabadiskol. kiáll. - 1945 III. 11-26. - Kat.

MOK

Halápy János, festő

(Marconssis-t követi; ma már idő közben).

Művész. - Művész. képzőműv. kiáll. - Magy. Szemle, 1933. XVIII. 2.
164. l. - Gerevich.

Kiállitások

Mübarát. Halápy János kiáll.1942.

Budapesti Szemle CCLXIII.1942.
362-366. Spectator: Képzőmüvészet

Vedres Márta grafikái

154

Halápy János festő

Magyar Csillag, 1942 XII. 15.

II. évf. 17. sz. 796. o.

Farkas Zoltán: Halápy János kiállítása a Műbarátokban.

Halápy János festő

Magyar Csillag, 1942. II. évf.
14. sz. 496. l. – Farkas Zoltán:
H. J. kiállítása a Műbarátban.

Halápy János festő

Magyar Csillag, 1942 II. évf.

6. sz. 378. l. Farkas Zoltán:

A balatoni kiállítás.

Táblakép – Balatoni tájképek

Halápy János

Magyar Csillag, 1942 XII. 15.

II. évf. 14. sz. 496. o.

Farkas Zoltán: Halápy János kiállítása a Műbarátban.

Halápi János kiállítása - Fränkel-szalon, Bp., 1938.

Művészet, 1938. III. évf. 15. sz. 47. l.

Erdélyi Árpád: a Fränkel-szalon két tárlata.

Halápy János kiállítása 1942.

Bp. – Műbarát.

Magyar Csillag, 1942 XII. 15.

II. évf. 14.sz. 796.o.
Farkas Zoltán: Halápy János kiállítása a Műbarát ban.

Halápy János festő

két üzenet kiállítási

szabad tér 1948 ápr. 11-től 6.-

Halápy János festő.

Balatoni képsiálitás 1948

Szabad kép 1948 máj. 15.-4o.

Halápy János festő.

Magyar Nemzet.

1946. VII. 7.; II. évf. 148.

(: Bucsmoki :)

Halápy János festő

Szabad Nép 1947

3.30. – 4. l.

Halápy János festő

Uj Ember .1948.márc.28.10.old.

Budai müvészek kiállitása.

Halápy János festő

Magyar Müvészet .1948.XV.évf.195.lap

Balatoni kiállitás

Halápy János Kiállítása - 1942 - Bp.

Műbarát.

Magyar Csillag, 1942. - II. köt.

14. sz. 496. l. - Farkas Zoltán: Halápy J.

kiállítása a Műbarátban.

Halápy János, festő

Nouvelle Revue de Hongrie

1933. XXVI. a. XLVIII. f. 609-613. l.

Genevich Tibor: Képzőművészeti kiállítás a Műcsarnokban.

Halápi János. festő

Művészet. 1938. III. évf. 15. sz. 47. l.

Kiállítási árnyéka: a Fränkel-termen kívül

Találata.

MDK

Halápy János

A Magyar Nemzeti Galéria, 1965.

M.D.K.

Halápy János „festő"

nevét - mint nemrég elhunyt művészét említi:

Kádár Zoltán: Magyar festők Itáliában, Kiállítás a Déri Muzeumban

ALFÖLD, Debrecen, 1967. XVIII.évf. 12. az. 79. old.

MDK

Halápy János

M.Nemz. Galéria, vezető 1965.

Halápy János festőművész

Magyar Posztimpresszionisták kiállitása - Könyves Kálmán r-t.Arany János utcai kiállitási termében - képével szerepel. /szin-zenét fantáziáló kompoziciója mellett képviseletet talált a modern stilusok egész problematikája/

Nemzeti Ujság 1931.X.2.

M.D.K.

Halápy János

Csemiczky: "Halápy-kiállitás a "Mübarát"-ban" cimmel ir a kiállitásról.
A lap bemutatja a balatoni ösztöndijas festő négy festményének repr.-ját: "Asszonyok a parton", "Tihany ősszel", "Szegény Tihany" és "Tihanyi dombról" cimekkel.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1942. nov.27.-dec. 3. V. évf. 48. sz.

Halápy János

MDK

Munkások

Mücsarnok 1939 dec.-1940 január

Halápy János

MTK

Tükörből, pasztell

Mücsarnok 1931 Müvészcsoportok kiállitása

MDK

Halápy János MDK

Táj figurákkal, pasztell

Mücsarnok 1931 Müvészcsoportok kiállitása

Halápy János

Neve emlitve

Magyar Nemzet 1966. jún. 29.

M.D.K.

Halápy János

"Ecset és vonó" cimmel rövid beszámoló a művészről és két fénykép: "A mester és az ecset" és "A mester és a vonó" cimekkel mütermében, valamint "Interieur" c. müvének repr.-ja.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1942. márc. 13-19. V. évf. 11. sz.

M.D.K.

Halápy János

Festőművész müveiből kiállitást rendeznek a szegedi Mora Ferenc muzeomban.

Napló.
Magyar Nemzet 1961.jan. 20. 4.old.

Halápy János festő M.D.K.

" A Balaton fényei és virágai" c. emlékkiállitása

a tatai Kuny Domokos Muzeumban

Képzőművészeti napló

Magyar Nemzet 1964. január 26. 13. l..

MDK

Halápy János, festöm.

A kiállitás képei közül, melyek fötémája a Balaton, müvei kiemelendök.

Tóth Dénes: Négy kiállitás.- Nemz.Szalon.csop.kiáll. Esti Ujság. 1941.márc.19. 6.l.

MDK

Halápy János

Résztvett a Magy.Akvarell- és Pasztellfestők Egyesületének 1938-évi kiállitásán.

F.J.: Akvarellek és pasztellek a Nemzeti Szalonban.

Pesti Hirlap 1938.nov.20.6.o.

MDK

Halápy János

Füredi uszodában,vizf.
Lacikonyha,vizf.

A Magy.Akvarell- és Pasztellfestők Egyesülete
XXIII.kiáll.kat.1938.nov.20-tól dec.4-ig.

MDK

Halápy János

Két szinproblémákat kutató érdekes képe, a Magy. Akvarell- és Pasztellfestők Egyesületének kiáll.

/d.m./: Akvarell- és pasztellfestők kiállitása.

Magyarország 1938.nov.19. 8.o.

MDK

Halápy János

Képzőművészet 1929. 24. sz. 214.l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Halápy János

MAGYAR NEMZET

1964 ÁPR 2

Április 2

Hozzá

Balatonfüreden és Tihanyban dolgozott évtizedekig, ott örökítette meg a Balaton szépségeit a négy évvel ezelőtt elhunyt Halápy János festőművész, akinek A Balaton fényei és virágai című emlékkiállítása most nyílt meg a tihanyi múzeumban.

#

szerint az amerikai kormány figyelmeztette Londont: a Harib elleni angol légitámadás *provokáció az egész arab világ ellen*, s nemcsak Jemenben súlyosbítja az angolszá

MDK

Halápy János

"Körbe-körbe", pasztell

Magyar művészhetek reprezentativ képzőművészeti kiállitása v.Ernst Múzeum.

Katalógus 1947 jan.4-26-ig. 9.o.

MDK

Halapy Janos

"Körbe-körbe", pasztell

Magyar Művészhetek Reprezentativ Képzőm.
Kiall.1947.Jan.Ernst Múzeum.Kat. 9.l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Halápy János

Nógrádmegyei Népújság

1969 FEB 28

HALÁPI JÁNOS festőművész: A balaton fényei és virágai címmel rendezett emlékkiállítása vasárnap nyílt meg a Salgótarjáni Munkásmozgalmi Múzeumban. A megnyitón Barna Ferenc a megyei tanács művelődési osztályának előadója méltatta a festő munkásságát.

Halápy János festő M.D.K.

"Balaton fényei és virágai "c. kiállitása a makói Józse f Attila Muzeumban.

Magyar Nemzet 1963. junius 28. 4.l.

MDK

Halápi János

A Szinyei Merse Pál Társaság kiállitása Brüsszelben. Magyar Művészet 1926.5.sz. /La Libre Belgique,jun.9./ 301,302.l.

Rónay K.: A Székesfőv. Képtár 1937/38. évi uj szerzeményei. Képes Krónika 1939. jun. 11.

Thalmay Jenő, festő MDK

A napokban elhunyt festőművész alkotásainak egy részét műcsarnoki állításon mutatják be.

Az első Siófokon lesz, 1961. februárjában, a Balaton jelenéről és vonzásáról címmel.

— : Ma hallottuk 2.1.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. jan. 20.

Halápi János, festőm. MDK

Kitünő művvel szerepel.

Rónay Károly:

A Szépm.Egy.Képt. 1937/38évi uj szerzeményei.

Képes Krónika. 1939. 63-64.l.

MDK

Halápy János, festöm.

Majáliság	Olf.	
Olasz táj.	"	Jelzett.

Árv.Közl.1940.1.rk.szám 22.1.

MDK

Halápy János, festöm.

Tihany. Olf.
Virágok. "

V. Reggel Hsz.- A Szegedi Párt Képzőm.-nak Társasága és meghívott művészek kiáll.-a. 1933.okt.13-29.
Kat.

MDK

Halápy János

T.D: Balatoni képkiáll. a N.Szal.ban.
Esti Ujs. 1939. máj. 11.

Halápy János MDK

Teraszon, olf.
Városmajor, olf.

Nemzeti Szalon 1936. febr.-márc.8.
KUT kiállitás

MDK

Halápy János

Balatoni festők a N. Szalonban. Pesti Hirlap. 1939. máj. 9.

Halápi János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188—296, 188—307

MAGYAR NEMZET

1960 FEB 16

Halápi János festőművész — akinek balatoni képei legutóbbi, decemberben rendezett kiállításán a Fényes Adolf teremben nagy elismerést keltettek — szombaton este, szívbaja következtében elhunyt. Csütörtökön, 18-án egy órakor temetik, a Farkasréti temetőben.

...szakmatatlan hu-
zallal, különleges
kiviteiben. Szerelést,
javítást vállalok.
Levelezőlaphívásra
...ázhoz megyek. —

...hirdetnek 9035c jelig.
a Felszabadulás téri
hirdetőbe beküldeni.

HÁZASSÁG

Megházasodna közép-

MDK

Halápy János, festö

Alföldi aratás. Olf.v. Jelz.l.j."Halá-
py János 1933"

Nemz.Szt.Müv.Egy.-Székfv.Képt.és Tört.Mus. uj szerzemé-
nyei.1937/38. 1939 máj.-jun. Kat.

MDK

Halápy János

Aratás Balatonfüred mellett, of.

Füredi parton, paszt.

Mosás Füreden, paszt.

XC. Csoport kiáll. kat. N. Szal. 1939. máj.

MDK

Halápy János

Balatonfüredi körmenet, paszt.

Papos körmenet Dunántul, paszt.

Füredi borhéten, paszt.

XC.Csoport kiáll.kat.N.Szal.1939.máj.

MDK

Halápy János

Estefelé Dunántul, paszt.

Tihany felé, paszt.

Balatonfüredi csónakos, paszt.

XC.Csoport kiáll.kat.N.Szal.1939.máj.

MDK

Halápy János

Füredi propelleren, paszt.

Füredi uszodában, paszt.

Kislányok füredi vasárnapon, paszt.

XC.Csoport kiáll.kat.N.Szal.1939.máj.

MDK

Halápy János

Füredi kikötő este, paszt.

Füredi vásár, paszt.

Füredi sétányon, paszt.

XC.Csoport kiáll.kat.N.Szal.1939.máj.

. MDK

Halápy János

Mosás Füreden, paszt.

Füredi uszodában, paszt.

XC. Csoport kiáll. kat. N. Szal. 1939. máj.

M.D.K.

Halápy János
festő

A siófoki kiállításon Balaton
tárgyú képeit állította ki.

Telepy Katalin: A Magyar Nemzeti Galéria három kiállításáról.

Művészet, 1962. augusztus – 43 lap

MDK

Halápy János

Rónay K.:A Balatonfüredi Művésztelep kiáll. a N. Szalonban. Képes Krónika 1939. 21 sz.

MDK

Halápy János

Tájkép, vf.

Könyves Kálmán 1o5. kiáll. M.posztimpresszionisták.
1927. körül

MDK

Halápy János

Tájkép, vf.

Könyves Kálmán 105. kiáll. M.posztimpresszionisták.
1927. körül

MDK

Halápy János, festö

Kerti asztalnál. Pasztell.
Tihanyi panoráma. Vizf.

Nemz. Szalon. Kut.1941 nov.-dec. Kat.

MDK

Halápy János

Badacsony, temp.

Fókusz Galéria 2. kiáll. 1947. márc.

MDK

Halápy János, festö

Tihanyi panoráma. Olajf.
Tihanyi tükörkép. "

Mücsarnok. IV.Képzömüv.kiáll. "A Magyar Müvészetért".
1943 máj.16-30. Kat. 12.1.

MDK

Halápy János

Tamás Galéria, 1935. 61. sz. Modern m. akvarellek.

K. D. K

HALÁPY József Leó

Müvei a gyüjteményben

Dutka Mária: A Magyar Nemzeti Galéria uj szerzeménye
nek kiállítása kiállitása
Magyar Nemzet 1962. április 8. 7.1.

MDK

Halápy János, festö

Interieur. Olaj.

Mücsarnok.-Tavaszi Tárlat,1957. Kat. 9.1.

MDK

Halápy János, festö

Körmenet a Dunán.

A Vall. és Közoktatásügyi Min. vásárlásai. Bp. 1938 jul.1.-aug.1. Kat. 19.1.

M.D.K.

HALÁSZY János festő

A Balaton a festészetben c. kiállításon szerepel

Napló
Magyar Nemzet 1962. február 9. 4.l.

MDK

Halápy János, festö

Alkonyati borozgatás.

A Vall. és Közokt.Min. vásárlásainak kiállitása. Az O.M. Szépmüv.Muz.-ban. 1938 jul.1.-aug.1. Bp.1941. Kat. 9.1.

M.D.K.

Halápy János

A londoni Liszt-Bartók emlékkiállitáson a Royal Festival Hallban szerepel a művész Bartók portréja is.
A lap fényképfelvételen közli a képet a londoni magyar követ és mások látogatása alkalmával.

Zenei oldalon: Liszt-Bartók ünnepségek világszerte c. beszámoló mellett szereplő kép.
Film Színház Muzsika. Bp. 1961. okt. 20. V. évf. 42. sz. 30. l.

MDK

Halápy János, festő

Füredi uszodában. Vizf.
Lacikonyha. "

Nemzeti Szalon.-MAFE XXIII.kiáll. 1938.nov.2o.-dec.4.
Kat.

MDK

Halápy János

Tihany, vf.

Disznó nyáj, vf.

Könyves Kálmán lo5. kiáll. M.posztimpresszionisták.
1927. körül

MDK

Halápy János

Otthon nyaral, tempera

A Székesfővárosi Képtár és Történelmi Múzeum
kiáll.-nak katalogusa.1937.Jan.Nemzeti Szalon.

MDK

Halápy János

Rónay K.: A Balatonfüredi Művésztelep kiáll. a N. Szalonban. Képes Krónika 1939. máj. 21.

MDK

Halápy János

Nyár, pasztell

I.Művészeti Kiáll . Kat. 1946.Jul.7.-Jul.28.
12.lap

Halapy János

Új Művészek Egyesületének kiállításain szerepelt.

M.930.IV.27.

Halápy János

„Körmenet" c. képét elemzik Rilkéhez.

18 pont.

Lyka Károly, Festészetünk a két világháború között. Bp. 1956. 99.

M.D.K

Kokas Gyula
festő

Emlékkiállítását a Magyar Nemzeti
Galériában rendezték.

—: Kiállítások
Művészet, 1968. június - 48 lap.

MDK

Halápy János. [festő]

Emlékkiállítása nyílik

meg a Nemzeti Galériában.

— : Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1968. jún. 26.

Halápy János, Jertő

MDK

Emlékkiállításom megtekinthető a Nemzeti Galériában.

—: A hét napi kulturális programból 11

Népszabadság, Bp. 1968. júl. 20.

Halápy János
festő

M.D.K.

Emlékkiállítása június 28-án
nyílt meg a Magyar Nemzeti
Galériában.

— : —

Budapest, 1968. július - 13 lap.

Halápy János, Pest

MDK

Emlékkiállítása júl. 18-án 2 óra.

— : Hír

8.

Népszabadság

Bp. 1968. júl. 26.

Halápy János, festő

MDK

Mintegy 200 festménye, rajza látható az emlékkiállításon.

Sz. A.: Diener–Déry Rudolf és Halápy János emlékkiállítása a Nemzeti Galériában 7

Népszabadság, Bp. 1968. júl. 17

Halajky János, festő

MDK

Emlékkiállítását budapesti tárlatvezetésen ismertetik a Nemzeti Galériában.

— : Hír

12.

Népszabadság, Bp. 1968. jún. 13.

M.D.K.

Halápy János festőművész

A Fényes Adolf teremben megnyilt kiállitásáról
ad hirt a folyóirat H i r e k c. rovata s
közli egyik képének reprodukcióját:
A Vasasok Sportkulbja Füreden. /Farkas Tibor felv./

H i r e k c. rovat rövid hiradása
Film Szinház Muzsika. Bp. 1959. nov. 27. III. évf.
48. sz. 35. l.

MDK

Halápi János

festőművész kiállit a Fényes Adolf teremben.

"Balaton fényei és virágai"

Esti Hirlap 275 sz. 1959. nov. 22. 2 old.

MDK

Halápy János

Polémia... Pesti Napló, 1936. nov. 6.

MDK

építészmérnök

Kolász közép 1941.

MDK

Halápy János, festö.

Nyári vendéglö. Jelezve. Olf. Vászon.

v. Ernst Museum VI. művészeti aukció. Kiáll. 1947. okt.
Kat. 13.1. 12-19.

MDK

Halápy János
levele

Bartók ábrázolása

Halápy János: Bartók Béla fiatalkori arcképe.
Műértő, 1961. november. — 9 l.

N 19

MDK

Halápy János

Füredi sétány, of.

Képzőművészetünk a felszab. óta. Szfv. Képtára 30.
Kiáll. 1947. okt. 9. l.

MDK

Halápy János

/e.a./:A KUT kiállitása. Ujság.1934. dec. 2.

HALÁPY JÁNOS

Emlék a Halápy-fivéreknek

A pórszombati születésű festőfivéreknek, *Halápy Jánosnak* (1883—1960) és *Halápy Edének* (1891—1962) állított emléket szombaton délután a Göcseji Hetek rendezvénye szervezőivel karöltve a község önkormányzata.

Az ünnepségre egybegyűltek köszöntése s a diákok irodalmi műsora után *dr. Müller Róbert*, a keszthelyi Balatoni Múzeum igazgatója méltatta a Halápy-testvérek életútját, művészeti tevékenységét. Mint elmondta, kora gyermekkorukat töltötték Pórszombaton, tanító édesapjukat előbb ugyanis Gyöngyösre, majd Újpestre helyezték.

— Ede a Mintarajz Iskolában, illetve az Iparművészeti Iskolában folytatta tanulmányait, míg János a bajai tanítóképzőbe került. Szerencséjére itt a kor legnevesebb rajzpedagógusa, id. Ébner Sándor lett a tanára, aki többi tanítványához hasonlóan Halápy János munkáit is elküldte külföldi rajzpályázatokra. Így nyert 1910-ben első díjat egy párizsi kiállításon, ami meghatározta jövőjét, hisz a festészetet választotta élethivatásul.

Míg János az olajfestmények és a pasztellképek mestere volt, Ede elsősorban akvarell festőként, grafikusként, a murális művészetek művelőjeként szerzett hírnevet.

— Akvarelljeivel még a híres velencei biennálén is sikert aratott. Grafikusként főleg plakátokat tervezett, murális művészként pedig monumentális freskókat alkotott.

Halápy János a 20-as években hosszabb időt töltött Párizsban, idehaza alapító tagja lett a Képzőművészek Új Társaságának. Neve elválaszthatatlan a Balaton festészetétől.

— A Balaton csodálatos világával már gyermekkorában megismerkedett, mert nagyapja szőlője a Balatonnál volt, és ott többször időzött. Érett művészként teljesen bűvkörébe vonta a pannon táj és a tó tündökletes atmoszférája. 1927-től kezdődően Balatonfüreden is bérelt műtermet, 3-4 hónapot töltött ott évente. Élményeit a Párizsba elsajátított, de mégis teljesen egyéni hangvételű impresszionista felfogásban örökítette meg.

Szólt arról, hogy a művész halála után, felesége ajándékaként gyarapítja 23 alkotása a Balatoni Múzeum gyűjteményét. Mint mondta, külön öröm, hogy az alkalomra rendezett tárlaton e munkák mellett Halápy Ede több akvarellje is látható, annál is inkább, hiszen alkotásainak többsége magángyűjtőknél található.

Ezek egyike az eseményen jelenlévő *Tarcsafalvi András*, — a család hozzátartozója — tulajdona, aki mint mondta, nagy örömmel „utaztatta" a képeket az alkalomra. Személyes élményeit felelevenítve utalt a két testvér szeretetteljes kapcsolatára, s elhozta a Halápy János özvegyének, a 86 éves Lili néninek üdvözletét és köszönetét is.

Dr. Müller Róbert leleplezte a Halápy-testvéreknek állított emléktáblát, majd a tisztelgő koszorúk, virágok elhelyezése után *(képünkön)* az ünnepséget az egerszegi zeneiskola kamarazenekarának koncertje zárta.

S hogy miért az óvoda falán helyezték el az emléktáblát? Mint *Kőrösi Gyula* polgármestertől megtudtuk, az iskola épületét, melyben a Halápy-család is lakott, az ötvenes évek közepén lebontották. S minthogy más oktatási intézmény nincs a faluban, ma ezt a szerepet az óvoda tölti be.

Zalai Hírlap '96. ápr. 22.

szeinek
tó után
Casino
elyette-
Nagy
ary ve-
cégük
eszélt.
, hogy

kaszinóakadémiát is. Nagy Miklós szót ejtett a kaszinók egyedülálló újdonságáról is, ami nem más, mint a számítógépes hálózattal összekapcsolt Mega Jackpot rendszer. Amit erről feltétlenül tudni kell: három német márkával akár több száz ezret is nyer-

gulatos estét a kaszinóban.

Pontosan ezért, Hévíz város születésnapján, május 4-én nagyszabású nyitott programot szerveznek, ekkor kicsik és nagyok egyaránt ismerkedhetnek a kaszinóbeli élettel, a játékokkal...

— sámel —

tériumban. Az érdeklődők tájékoztatást kaptak a grafológus-szakasszisztens képzésről, a vizsgáztatás lehetőségeiről, valamint a grafológus követelményrendszer körüli vita jelenlegi állásáról.

dája?

yzat...
állás-
egyik
ár fel-
nak: a
ül egy
oggal
nyíta-
n he-
nyzat
város
kbe, s
dalmi
retné,
a tár-
zavait
érium

eske-
öveti,
okért
k vé-

özön-
közös
– be-
attan
lalon
onon
ésére
iek a
iköz-
dol-
l a tó
zana-
m —
per-

Egyesek már boxmérkőzésnek, nyílt ellenségeskedésnek nevezik a rendezvényt, mások hangoztatják, hogy a kérdést nem a nyilvánosság előtt kellene tárgyalniuk, míg többen — hangoztatva, hogy béke helyett igazi háború kezdődött — már indulnak kifelé. A vita a „más malmokban való őrlés miatt" végtelennek tűnik...

Hozzászól *Veér Miklós* országgyűlési képviselő is, aki kijelenti, hogy a tavat nem tudják elvinni Hévízről, szerinte a lényeg, hogy minél több beteget szolgáljon. Indulatmentesen pedig lehet jó megoldást találni a kérdésre...

A parttalan vita persze folytatódik, mígnem Bencsik Pál is szólásra emelkedik, tanácsolva, hogy veszekedés helyett vizsgálják meg a paragrafusokat, azokból ugyanis minden kérdésre választ kapnak. Néhány mondat után a polgármester eme szavakkal zárja be a közmeghallgatást:

— *A tavunkat Hévíznek hívják, az Isten ide teremtette. Demszkyé a Duna, Zalakarosé a fürdő, ha miénk lesz a tó, a lárma itt is elül ...* — mondja.

(Lapunk 5. oldalán a téma egyéb részleteiről és vetületeiről szóló írás található.)

Sámel József

A falusi orvosok gondjairól

Hiába várták *Szabó György* népjóléti minisztert szombaton Siófokra a Falusi Körzeti Orvosok Országos Szövetségének közgyűlésére. A miniszter felső légúti megbetegedéssel ágynak dőlt.

A mintegy félezer résztvevő csalódottsága érthető — mondta *Gyenes Géza*, a szövetség ügyvezető elnöke —, hiszen nagyon sok, így egyebek között a szerkezetátalakítással kapcsolatos kérdésre első kézből szerettek volna választ kapni. E téma a szövetség vezetői szerint azért is aggasztja az érintetteket, mert a kórházakból távozni kényszerülő mintegy kétezer orvos — akiket az alapellátásba szeretnének átirányítani — megítélésük szerint szakorvosi végzettségük révén nem biztos, hogy azonnal alkalmasak lesznek általános orvosi feladatok ellátására.

A közgyűlés *Selmeczy Kamill* személyében új elnököt választott. A szövetség mintegy 2400 falusi orvos érdekeit szeretné képviselni, létszámuk jelenleg meghaladja a 800-at. **(MTI)**

Megyei versmondó verseny

Szombaton, az általános iskolások számára rendezték meg a József Attila Szavalóverseny megyei döntőjét a Letenyei Városi Könyvtárban.

A költő nevét viselő zalaegerszegi iskola és könyvtár kezdeményezésére 26 évvel ezelőtt zászlót bontott mozgalom hatodik éve megyei szintre emelkedett.

A városi és városkörnyéki fordulókon legjobb eredményt elért 29 felsőtagozatos diák több mint háromórás, színvonalas versenyen mérte össze tudását, melynek végeztével az eredményeket *Kálmán Józsefné*, a zsűri elnöke ismertette.

Az 5-6. osztályosok kategóriájában 1. helyezett *Ónodi Fanni* (Becsvölgye), 2. *Szeghy Ágnes* (Zalabér), 3. *Pálfi Judit* (Zalaszentgrót). A 7-8. osztályosoknál 1. *Bakonyi Lívia* (Szepetnek), 2. (megosztva) *Pordán Petra* (Zalaegerszeg) és *Bécsy Beáta* (Keszthely), 3. *Bácskai Zsuzsanna* (Bázakerettye).

A verseny támogatói küzül a Letenyei Könyvtárpártoló Alapítvány és a Mura ÁFÉSZ különdíjakat ajánlottak fel, amelyeket az 5-6. osztályosok közül *Andrasek Éva* (Murakeresztúr) és *Rajnai Zoltán* (Lenti), a 7-8. osztályosok kategóriájában Bácskai Zsuzsanna (Bázakerettye) és *Lukács Dávid* (Nagykanizsa) kapták. A vándorserleget egy évig az egerszegi szavalók őrizhetik.

Halápy János, festöm. MDK

a balatoni ösztöndijban részesitett festö.
Képeit a mult nyáron festette.

-l-: Kiállitások. -Nemzeti Szalon. -Pest.1941 márc
19. 5.l.

Halápy János festő M.D.K.

" A Balaton fényei és árnyai"c. kiállitása után
3 évvel ezlőtt váratlanul elhunyt.

Most lenne 70 éves

Napló

Magyar Nemzet 1963. február 9.9.1.

.

mdk

Halápi János
festő

Kiállítása: Balaton-fényei és virágai c.
a szegedi Móra Ferenc múzeumban.

Kecskeméti napok

Népszava 89. évf. 32 sz. 1961 febr 7-én.

MDK

Halápi János

"Balaton a képzőművészetben" kiállitás a Csók Galériában. Részt veszanek fenti művészek.

Esti Hirlap 16 sz. 1958. jan.19. 2 old.

M.D.K.

Halápi János

Festőművész kiállit a Fényes A.teremben.

Havas Lujza: Két kiállitás.

Népszava 1959. dec. 10. 4.old. 290.szám.

MDK

Halápy János, festö

396. Müteremben. Vizf.

Bp.Mücs.-OMKT.Nemz.Képzömüv.Kiáll. 1934.ápr.11.29.-jun.
Kat.18.1. 17.

MDK

Halápy János festőm.

Kulturkrónika. Népszava, 1947. márc. 25.

MDK

Halápi János festőművész
67 éves korában hirtelen elhunyt.

Esti Hirlap 39 sz. 1960 febr. 16 2 old.

Budapest, I934. dec. IO.

Mélyen tisztelt Uram !

Minthogy nem voltam itthon, csak most van módomban életrajzi adataimra vonatkozó szives felhivásának eleget tenni, abban a reményben, hogy talán a korrektura idején azokat fel lehet használni.

aug. 24.

I886-ban születtem Tiszaabádszalókon. Eleinte irodalommal foglalkoztam, majd megismerkedtem Hollósy Simonnal az ő münchéni festőiskolájában festőnek készültem és csak hosszas vivódás után szakitottam minden eddigi kisérletezésemmel, hogy kizárólag a szobrászatnak éljek. - A K. U. T. -nak majdnem megalakulása óta vagyok tagja, melynek kiállitásain csaknem minden alkalommal résztvettem. Több alkalommal résztvettem a Műcsarnok nagy tárlatain is . Legnagyobb sikereimet gyermek portrait-immel értem el.

I932-ben ujra férjhez mentem, azóta férjem neve után a Varga- Takács Julia név helyett a H A L Á P Y - T A K Á C S Julia nevet használom.

Kérve ennek a változásnak is a figyelembe vételét
fogadja nagyrabecsülésem kifejezését :

Halápy Takács Julia

1947. ősz.
bisszavonult
mindentől
1958 aut. elhalt

Mayen, [illegible] 1934. den 10.

Meinen [illegible]

Krankheit [illegible] wollte [illegible] antworte von [illegible] meines Fräuleins [illegible] [illegible] [illegible]

HALÁPY TAKÁCS JULIA

83 Fiatal nő aktja műkő 200.— pengő

Nemzeti Szalon 1934. dec.

Kut

CENTENARIUM
1839
1939

A Nemzeti Szalon Művészeti Egyesület Tárlata

1934 junius hó 9-től 24-ig.

HALÁPY TAKÁCS JULIA

80 Kisbaba arcmása teracotta 300. –

106 HALÁPY TAKÁCS JULIA:
Cs. J. arcmása, gipsz 300.—

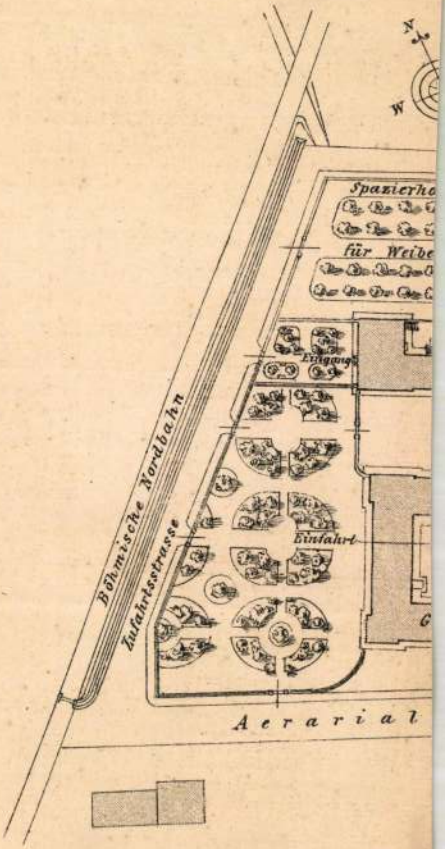
Nemzeti Szalon 1934
Kat. ápr

VÉSZI. TELEF. 109-08.

Halápy Takács Julia

61 Fiatal férfi mükő 200.–

Nemzeti Szalon 1936
Kat febr.-márc

R.v.Waldheim art. Anst. Wien.

HALÁPY TAKÁCS JULIA

91 Női akt, műkő

Nemzeti Szalon
1937. nov-dec.

Kut

KATALÓGUSA

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET
1937. NOVEMBER 21-TŐL DECEMBER 5-IG

HALÁPY TAKÁCS JULIA

71. Női képmás	műkő
72. Gyermek	gipsz

Nemzeti Szalon

1938. okt. nov

Kut

SUGÁR ANDOR

128. Kubikusok	olajf.-temp.	250.—

SZOBOTKA IMRE

131. Kártyázók a kertben	olajf.	700.—

SZŐNYI ISTVÁN

132. Udvaron	olajf.	mgt.
133. Tájkép	temp.	mgt.
134. Halászok	„	mgt.

TORNYAI JÁNOS

135. Alföldi táj	olajf.	mgt.
136. Zagyvapart télen	„	mgt.

Halápy Tarács Julia

Dobrin

Műcs. kiáll. 1936 tól
Pipics 113. l.

Mátyás

4

Halápy Jenőné

Varga (Irodái)

— (**Halápy Jenőné szobrásznő balesete.**) *Halápy* Jenőné, született ~~Varghá~~ Juliska szobrásznő, a Somlói-út 54. számú villája kertjében a gyümölcsfákat nikotinoldattal permetezte. Közben nikotinmérgezést szenvedett. A mentők szanatóriumba szállították.

Budapesti Hírlap

1936. május 15.

LECHNER ÖDÖN SZOBORBIZOTTS

T 598-95

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Müemlékek Orsz. Bizottsága elnökének

Budapest IX.

Rákos u. Iparmüvész

Halápy T. Julia MDK

Fiatal férfi, terrakotta

Műcsarnok 1939 dec.- 1940 január

Halápy Takács Julia.

"Női képmás" tuss.
"Gyermek" gipsz

Képzőművészek Uj Társasága/kiállitás, Nemzeti Szalon
1938 október 3o-november 13 /katalógusból.

MDK

Halápy T. Júlia

Aut. 1943. okt.-nov. Nemzeti Szalon.

MDK

Halápy T. Julia

Jövőbenézők, gipsz

Nemzeti Szalon. Kut.1942.nov.

Halápi - Takács Julia

"K.U.T." kiállításain a Nemzeti Szalon-ban szerepelt.

M.934.IV.15.

Halápy Julia

„Női akt" c. mobil nagyobb
a KUT jubileumi kiállításán a
Nemzeti Szalonban (emlékül)

Ujság 1937 XI. 20.

Halápy Takács Julia

"K.U.T." kiállításán a Nemzeti Szalon-ban kisbaba arcmásával szerepelt.

MH.934.IV.17.

Halápy Takács Júlia szobrász

"K.U.T." kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt.

PN.934. IV.15.

Halápy Takács Júlia

szobrász

"KUT." kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt.

Ujság 934. IV. 15.

Halápy Takács Júlia szobrász

"K.U.T." kiállításain a Nemzeti Szalonban kisgyermekfejével szerepelt.

PH.934.IV.15.

Halápy - Takács Júlia

szobrász

"K.U.T." kiállításain a Nemzeti Szalon-ban tanulmányfejével szerepelt.

M0.934.IV. 15.

Halápyné Takács Julia

"K.U.T." kiállításán a Nemzeti Szalonban plasztikai munkáival szerepelt.

NU. 934. IV. 17.

MDK

Halápy T.Julia,szobrász

Önarckép.	Gipsz.
Évike.	Terrakotta.
Asszonyok a szabadban.	Mükö.

Nemz. Szalon. Kat.1941 nov.-dec. Kat.

Halápy Takács Julis MDK

Fiatal nő aktja. repr.

Európai Kurir 1935. II.1.sz.

Halápy Takács Julia MDK

Leányfej, terracotta

Műcsarnok 1936. máj.-jun. Jub. kiáll.

Halápy Takács Julia MDK

Fiatal férfi, mükő

Nemzeti Szalon 1936. febr.-márc.8.
KUT kiállitás

Halápy Takács Julia MDK

Leányfej, terrakotta

Műcsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

MDK

Halápy Takács Julia
műve:

Leányfej.Terracotta.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója.1936.máj-jun. 35.l.

Halápy Takács Julia szobrász.

Kisbaba arcmása. Teracotta.
Cs.J.arcmása, Gipsz.

KUT. 1934.ápr. /N.Szal./.

MDK

Halápy Takács Julia

Női akt. mükő

KUT N.Szal. 1937. nov. 11 l.

MDK

Halápy, Takács Julia

Női képmás, mükő

Gyermek, gip z

KUPI N.Szal. 1938. okt.

Holbjay Julia

fekvő akt, márvány-műkő

Magyar Képzőművészet
Műk. Kat. Budapest 1941 Július

MDK

Halápy T.Julia

Fiatal férfi, terr.

Horthy jub. kiáll. műtea. 1939. dec. 12.1.

HALÁPY T. Júlia

159

Oltványi 1991

Berlin, 1915. p. 134. - Török I
L.: A magyar keramika történet
1917. p. 64., 66. - Csányi, K.
müvészeti Muzeum gyüjteményei,
netével. Bp. 1926. 17. t. V - Ki
gyüjtemény. In. IMÉ 6. Bp. 196
barokk fajánszmüvészet Magyaro
31. kép / részlet / - Kiss, Á.:
nye az Iparmüvészeti Muzeumban.
: Ullstein Fayencenbuch, Frankf

V Layer Károly: Az OMIM gyüjtemé
1827. Fajánszok: p.

MDK

Halápyné Takács Julia szobrász

Kut kiáll.N.Szal. Nemz.Ujs.1934. ápr.17. 11.1.

MDK

Halápyné Kovács Juliska , szobrás

Kisbaba arcmása. Terracotta .

Föv.Kpt.-MKSzS z.-II.Szabad Mesz.Kiáll.1947.márc.16.-
ápr.6. Kat.11.1.

MDK

Halápy T.Julia
Viola, gipsz
Teri, mükő

KUT kiáll. N.Szal. 1943. okt. 3 l.

Halápy T. Julia

Önarckép, gipsz
Évike, terrakotta
Asszonyok a szabadban, mükő

KUT kiáll. N.Szal. 1941. nov.

Halápy T.Julia
Fekvő akt, mükő
Sz.R.né arcmása, gipsz

KUT kiáll. N.Szal. 194o. nov.

Halápy T. Julia

Jövőbenézők, gipsz

KUT kiáll. N.Szal. 1942. nov.

MDK

Halápy T. Julia

Viola, gipsz
Teri, mükő

KUT kiáll. N. Szal. 1943. okt. 31.

Halápy Takács Julia

Fiatal férfi, mükő

KUT kiáll. N.Szal. 1936. febr. 2 1.

Halápy Takács Julia

Fiatal nő aktja, mükő

KUT kiáll. N.Szal. 1934. dec. 5 l.

Halápy Takács Julia

Női képmás, mükő
Gyermek, gipsz

KUT kiáll. N.Szal. 1938. okt. 1.

Halápy T. Julia

KUT 1943. okt. N. Szal.

MDK

Halápy Julia

Fekvő akt, márv.mükő

Magyar Képzőművészetért. 1. kiáll.
Ernst Múz. 1946. jul. 15 l.

Hlalapy Tarás Julia

Gyermekéj c. szobor-
művész repr.

Képzőművészet

1934. 119 l.

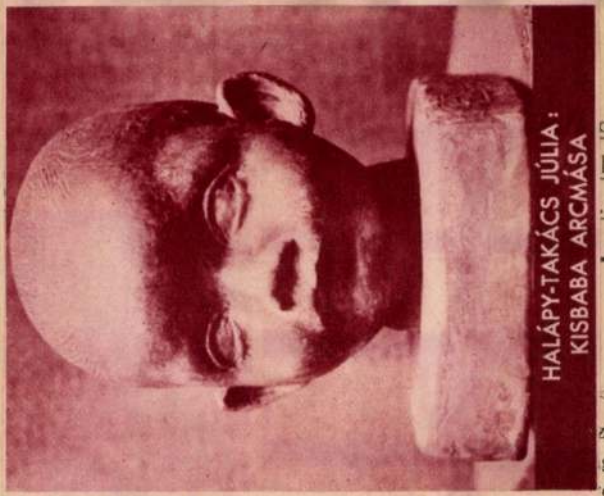
Halápy Takács Julia

4 obraz

Fiatal férfi c.
4 obra repr.

Művészet
1940. 31. n. 9. l.

Halápy Takács Julia

3.

osnál
lenül
∴ ∴

zi-
g-
é-

gezte. E nembe vágó mindennemü növényei és virágai eladók és utána rendelhetők. Felvilágositást a műtárosi hivatal ad.

Pest, Ungvár képes
levelezőlap
1934. apr. 22

és vízfestékek, szenek, kréták, pastellek
szines rajzirónok, rajz, aqua-
rell, szén, pastell, paus-
és rézkarc-papirok

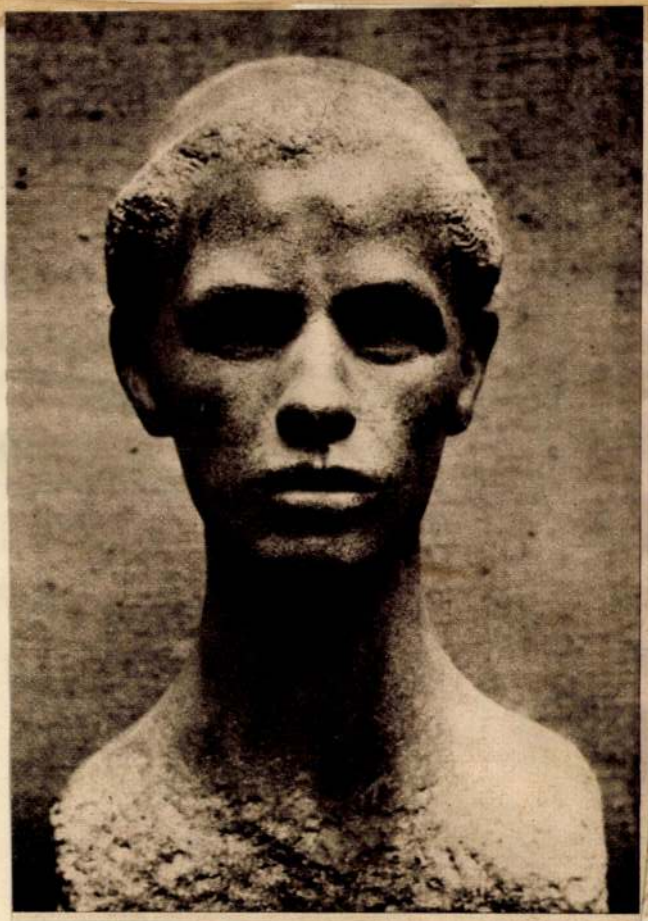
Külföldi festővásznak, festődobozok,
festőállványok, paletták, olajtartók stb.

állandóan raktáron.

Halápy Takács Julia

Ünnep 1936. III. 9. sz. 414 l.

Halápy Takács Julia: Fiatal férfi (műkő)

Missale, német, 1471-ből, vés kánonkép-
pel.

Raynerius de Pisis Interior pars Panthe-
ologiae. 1477. Folio, gotikus vörhötés. Ős-
nyomtatvány, nyomta Koburger Nürn-

MNK

Halápy Julia

Fekvő akt, márvány-mükő

I.Művészeti Kiáll.Kat.1940.jul.-7-jul.28.-15

15.lap

MDK

Halápy-Takács Julia

Kisbaba arcmása, repr.

Két kiáll. képes mell. KUT. Pesti Napló, 1934.ápr.22.

Molnár Julia

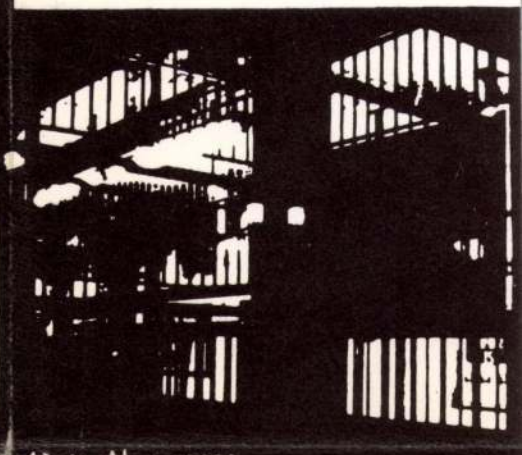
Bejuntott művei:

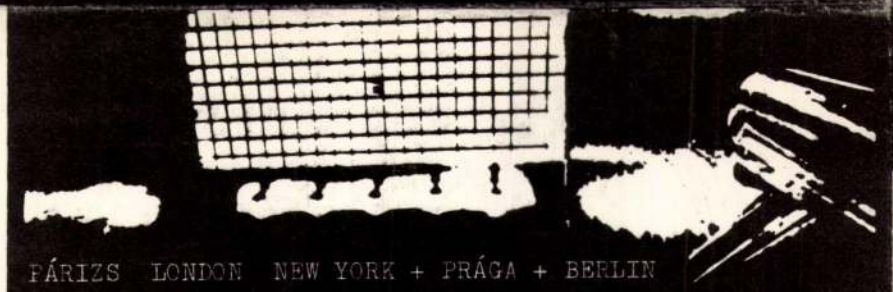
252. sz. „Fekvő akt, „magyar-művész."

Bajor Gizi: A „Magyar képzőművészet" Férfi, I. művészeti kiállítása, Budapest, 1946. III. 151

HALAS ISTVÁN

PÁRIZS LONDON NEW YORK + PRÁGA + BERLIN

HALAS ISTVÁN "labirintus" cimű kiállitása
a LIGET GALÉRIÁBAN 1984 junius 7.és julius 5.
között naponta 15-19 óráig. Kedden szünnap.
Budapest XIV.Ajtósi Dürer sor 5.

megnyitja: Szűts Zsuzsa épitész junius 7-én 18 órakor

Fk.: Reszler Ernesztin XIV.ker Műv.Ház

Halas István „alanyi és tárgyas"
című kiállítása a veszprémi
Kis Galériában /Vár utca 3./
1996. szeptember 6-tól 26-ig.

A kiállítást Passuth Krisztina nyitja
meg szeptember 6-án du 5 órakor

MŰVÉSZETEK HÁZA
Veszprém
Vár u. 17.
Telefon:88-325-204,Tel./fax:88-320-847

MŰVÉSZETEK HÁZA
Veszprém

Nagy István

halas

Hajas István

fotóművész

Fotói Szentendrén a Vajda Lajos stúdióban

Gera Miklós

címe

Uj Tátra,

1989 aug. 27.

Halas István

Halas István fotókiállítását rendezték meg a Műszaki Egyetem „R" Klubjában. Megtekinthető: április 15-ig.

Magyar Nemzet 1987. 10. 15.

HALAS István

MILTÉNYI István: Halas István
két fotókiállítása. = Magyar Narancs,
III. évf. 3. sz. 1991. febr. 7. 13. p. ill.

Szalafotós ?

Bp. ?

HALAS István

SZEMADÁM György: Frissen festett fényképek.
Fotó, 1989.2.sz. 61.p.

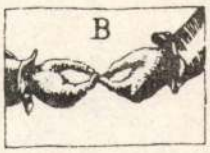
Halas István emblematikus egyszerűségre törekvő fotója nemcsak a valóság átrendezéséről feledkezik meg, de minden tekintetben kevésnek is látszik.

kezhettek Bjørnson fent említett cikkére, amelyben a szerző a hírhedt Apponyi-iskolatörvényt is darabokra szedi s pellengérre állítja, s még inkább emlékezhettek arra a botrányra, amelyet szintén Bjørnson robbantott ki 1907 őszén, mikor is a Münchenben megrendezett nemzetközi békekongresszust jelentős európai fórumokon egyszerűen „humbugnak" nevezte, amiért arra gróf Apponyi Albertet is meghívták; s mivel ő maga is a meghívottak között szerepelt, kijelentette, hogy ha Apponyi is jelen lesz a kongresszuson, *„mindent meg fogok tenni, hogy ... hagyja el a tanácstermet"*.

zóval az 1918 utáni Magyarország szlovákságának sorsa sem Horthy, sem Rákosi, sem Kádár által „nem ment elébb", sőt ha lehet, inkább még visszafelé ment, mert míg 1918 előtt legalább az egyházi elemi iskolák szlovák nyelvűek voltak, ebben a pillanatban Magyarországon már nincs szlovák tanításnyelvű iskola (csak néhány tantárgyat szlovákul *is* oktató iskolák léteznek), s ennek megfelelően ma valószínűleg már az a bizonyos 0,0001-nyi szlovák értelmiség sem igaz.

De a magyar kormány ahelyett, hogy legalább a jelenleg létező magyar–szlovák tanításnyelvű iskolákat megpróbálná teljesen átállítani a szlovák nyelvre, vagy legalább lehetővé tenné a szlovák (és egyéb nemzetiségi) képviselőknek a bejutását a magyar parlamentbe, hogy azok maguk mondanák el, hogyan képzelik el a szlovák iskolaügy megoldását, kormányküldöttet meneszt a szomszédos országokba (amint azt a Kossuth-rádió a minap közhírré tette), hogy az magyarázná meg a határon túli magyaroknak (akiknek pedig egzisztenciális érdekeik fűződnek e kérdéskörhöz) és a magyarországi nemzetiségek anyanemzeteinek, hogy miért nincs ez a dolog egészen úgy, ahogy ők látják, s hogy miért nem lehet a magyarországi nemzetiségeknek képviseletük a magyar országgyűlésben.

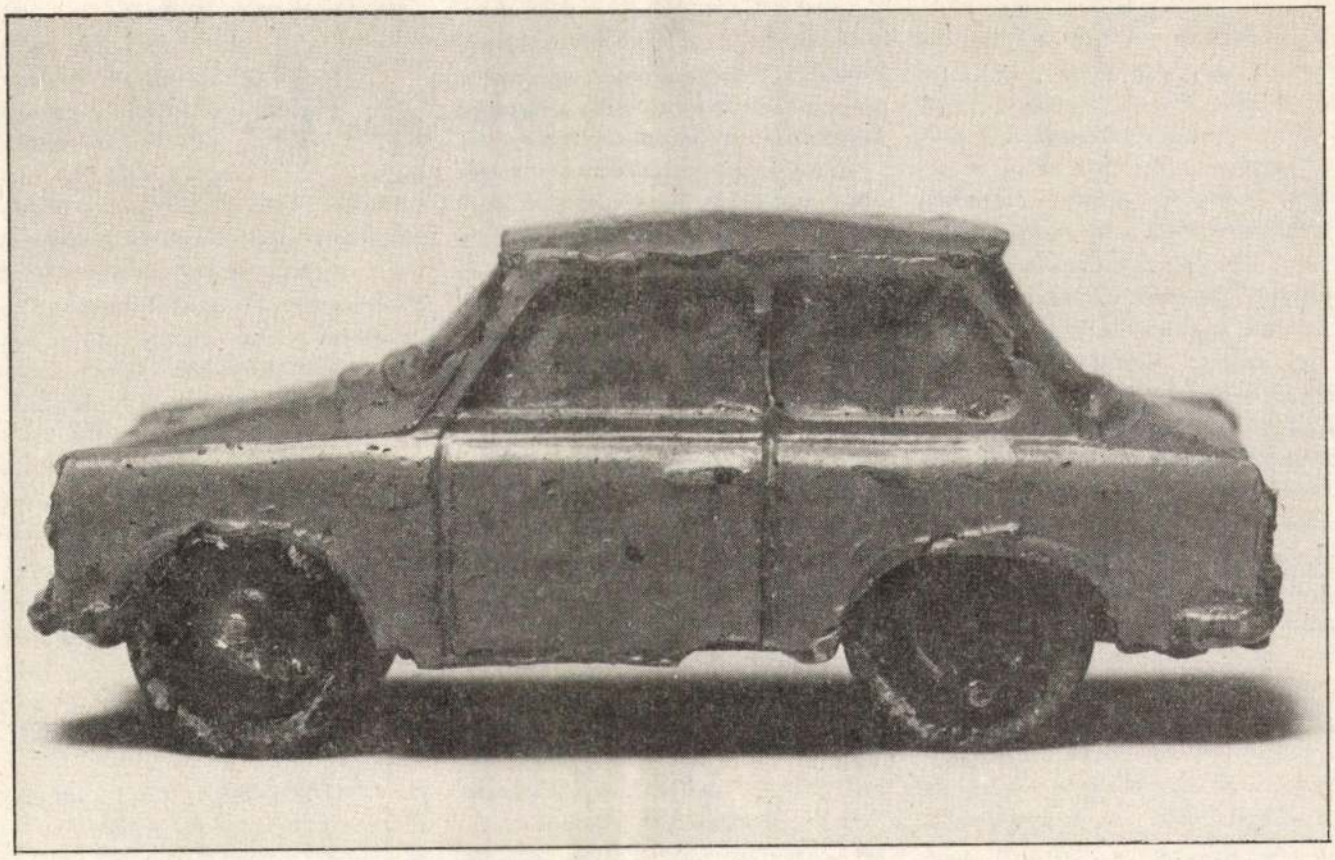

jørnson támadásai után Apponyi is megpróbálta megmagyarázni a bizonyítványát, ekképpen: *„Aki a valóságos helyzetet* (mármint a szlovákok valóságos helyzetét – T. Á.) *ismeri, aki engem ismer, az csak mosolyog azon a vádaskodáson, hogy én bármilyen nemzetet is, vagy akárcsak egyetlen embert is elnyomok"*. Bjørnson vitriolos válaszát erre a bizonyítványmagyarázásra inkább már nem idézem.

Befejezésül azonban álljon itt egy óhaj és egy óvás:

Bár csak akadna nekünk, szlovákiai magyaroknak is a mai nemzetközi fórumokon egy Nóbel-díjas szószólónk; de: Budapest ne várja meg, míg a magyarországi szlovák sorstársainknak akad egy új külföldi patrónusuk, mert egy újabb Bjørnson ostora ma akarva, nem akarva a mi hátunkon, határon túli magyarok hátán csattanna legelőbb. □

HALAS István és ld. még 56–57. p.

Halas István: Emlékmű

Tőkéczki László

Történelmi valóság – kontra erkölcsi igazság?

A történelmi Magyarország kedvezőtlen nagyhatalmi viszonyok között létezett fennállásának utolsó két évtizedében. Ahogyan felemelte és „felértékelte" a magyarságot a 60-as évek nagyhatalmi egyensúly érdeke, s „belüggyé" tette a magyar–osztrák egyezkedésen kívül álló etnikumok sorsát, úgy a század első évtizedének antantja a mindent lehengerelni látszó német birodalom segéderejévé lett Monarchia gyengítésének jegyében, elsőrendű propagandaanyaggá tette a birodalmi s főleg a magyarországi nemzetiségek ügyét.

Sajátos helyzet alakult ki. A „művelt" Nyugat gyarmattartó népei saját ázsiai és afrikai gyakorlatukról megfeledkezve mondtak – ügyes, mindent felnagyító sajtópropagandában – ítéletet a Monarchia sokszor valóban hibázó, de alapjában törvényesen s nagyrészt igen liberálisan rendezett kisebbségi politikájáról. S kiknek a segítségével? Főleg olyan népek és ezek képviselőinek csinnadrattáival, hamis vagy felfújt történeteivel, akik a maguk országaiban a kisebbségek elemi jogait sem biztosították. Felháborodott vajon a kiváló Björnson azon, hogy a többszázezres romániai vagy szerbiai kisebbségeknek egyetlen anyanyelvű elemi iskolája sem volt, s még a templomokban is tűzzel-vassal irtották a kisebbségi nyelvhasználatot? Vajon összehasonlította-e ugyanez a tiszteletre méltó író, az orosz és román zsidóság jogfosztott helyzetét a „népek börtönében" élő magyarországi testvéreiéivel? Vajon a bretonoknak és okszitánoknak egyetlen iskolát sem engedélyező párizsi erkölcsbírák miért a mások portája előtt söpörtek? Miért volt szigorúan „belügy" a lázongó írek vagy a csendesen „beolvadozó" iskolátlan walesiek sorsa? Ki sírt a hátrányos helyzetű flamandokért? Miért csak Apponyit kellett pellengérre állítani Európa előtt akkor, amikor a kétségtelenül létező és ható magyar sovinizmus ellenére például nálunk aránylagosan több román tanítási nyelvű elemi iskola és tanítóképző működött, mint az önálló Romániában? Lehet-e „vad, ázsiai magyar horda" rémuralmáról beszélni – ahogy azt akkori nemzetiségi napilapjaink naponta tették – ott, ahol például a román lakosságnak csak 6 százaléka (!) beszélt magyarul, s egyetlen román lelkészképző intézetben sem volt *tantárgy* a magyar nyelv? (A sok száz, magyarul nem beszélő tanítóról már ne is beszéljünk.)

A kérdéseket folytatni lehet azzal, hogy miként lehetett egy választási kampányban elcsattant – nyilván nem védendő – szakolcai csendőrpofont európai üggyé tenni akkor, amikor a gyarmatokon nagyon olcsó volt az emberi élet, s az antantországok sajtójában nemhogy laphoz, de szóhoz sem juthattak a kisebbségek? A valójában nagyon is kényelmes államfogházban megdicsőülő nemzetiségi agitátorok egyébként is elég kevés büntetési éveinek száma csak a későbbi másféle börtönök fényében riasztó.

A magyarországi nemzetiségi tömegek zöme egyébként is csendesen éldegélt többnyire erősen önellátó kisközösségeiben. A későn kialakuló „saját" polgári középrétegekhez a valláson kívül nem sok fűzte őket. Tudati és nyelvhasználati tekintetben csak egy kisebb részük jutott el a későbbi polgári nemzetben élők szintjére. A nagy magyar tengerben élő nyelvszigetek főleg ezért olvadoztak – folyamatosan elveszítve a „felülre", a magyarokhoz asszimilálódó tanultjaikat. Akik öntudatosak voltak viszont, azok nyugodtan gyarapodhattak, hiszen autonóm iskoláik, bankjaik, kulturális egyesületeik, pártjaik voltak. A papság nemzetiségi része is nyíltan politizálhatott.

Túl szépre sikeredett a kép. Természetes, hogy most az „odaát" mindig elhallgatott másik oldalt leírva ilyen látszat keletkezik. Nem baj: a korábbi, többnyire csak jelzőkkel ítélkező beállítással szemben láthatjuk, ténylegesen van mit a mérleg másik serpenyőjébe vetni. Nem az ellen tiltakozunk, ha ellenfeleink tényeket emlegetnek, hanem az ellen, hogy tudatos más elhallgatásokkal és hamisításokkal eltorzítsák az együttélés, a közös történelem valóságát.

*

1920 után a korábbi erkölcsi bíráknak módjuk lett volna megszégyeníteni minket azzal, hogy egy valóban demokratikus nemzetiségi politikát folytatnak. Sajnos, ezt még a polgári demokratikus Csehszlovákia sem tette. Elég itt a szlovákság állandó elégedetlenségére, s nem a magyar vagy a német sérelmekre utalni. Minél kevésbé volt erkölcsi alapon álló a valóságos kisebbségi politika, annál hangosabb lett a múltbeli magyar „bűnök" emlegetése, s annál inkább felhánytorgatták hazai kisebbségeink rendezetlen helyzetét.

Miközben nem védem a Horthy-rendszer szűkkeblűségét a kisebbségi művelődés terén, fel kell tennem egy kérdést: vajon a porig alázott Magyarországnak kellett volna csupán egy reménytelennek látszó kölcsönösség terén „előleget adni"? A kétféle nemzetiségi lét egyébként is csak erkölcsi szinten volt azonosítható. Hiszen az elszakított öntudatos magyarság százezreinek és millióinak korábban érvényesíthető és kifejlett, most fojtogatott nemzeti igényei csak ezen a szinten ítélhetők egyezőnek a modern nemzettudat nélkül, az irodalmi nyelv kialakulása előtti szóbeliségben és szétszórtságban élő, csaknem teljesen a paraszti világ korlátai között létező hazai nemzetiségekkel. Az utóbbiak nemzeti emancipációjában csak egy nem létező nemzeti értelmiség vagy egy szintén hiányzó, jóindulatú kormánypolitika segíthetett volna. A jóindulat kölcsönössége helyett azonban a rosszindulat egyetemessége működött. De miért csak a magyar politikát terhelné felelősség ezért?

HALAS István

KERekes Gábor: A NEGYEDIK belülről. = Fotóművészet, XXXXIII. évf. 3/4.sz. 1990 42 - 60.p. ill. E.

Fiatal Fotóművészek Studiója, IV. kiáll., 1990.aug.

Rendkívül erős, ám mostanság eklektikusnak tűnő egyéniség **Halas István.** A magyarázat az lehet, hogy a korábbiakban, következetes munkamódszerrel létrehozott műveit éppen meghaladta, és így új alkotói stációhoz érkezvén, még nem tisztázódhatott számára az egyedül üdvözítő lehetőség. Arról talán nem illene tudomást szereznünk, hogy mostani legjobb műve, a kézzel színezett „kettős" portré korábbi időszakának a lecsengése. Én tudom, hogy a saját magával szemben támasztott igényesség, önmaga meghaladásának óhaja nyilvánul meg ebben az újrafogalmazásban. *Emlékmű* című élet-

nagyságú Trabant-képe a szocialista kultúra ironikusan megmosolyogtató, szerencsétlen szimbóluma. A frizszerű *Nagy utazás* képileg rendkívül izgalmas, kitűnő alkotás.

Galambosi László

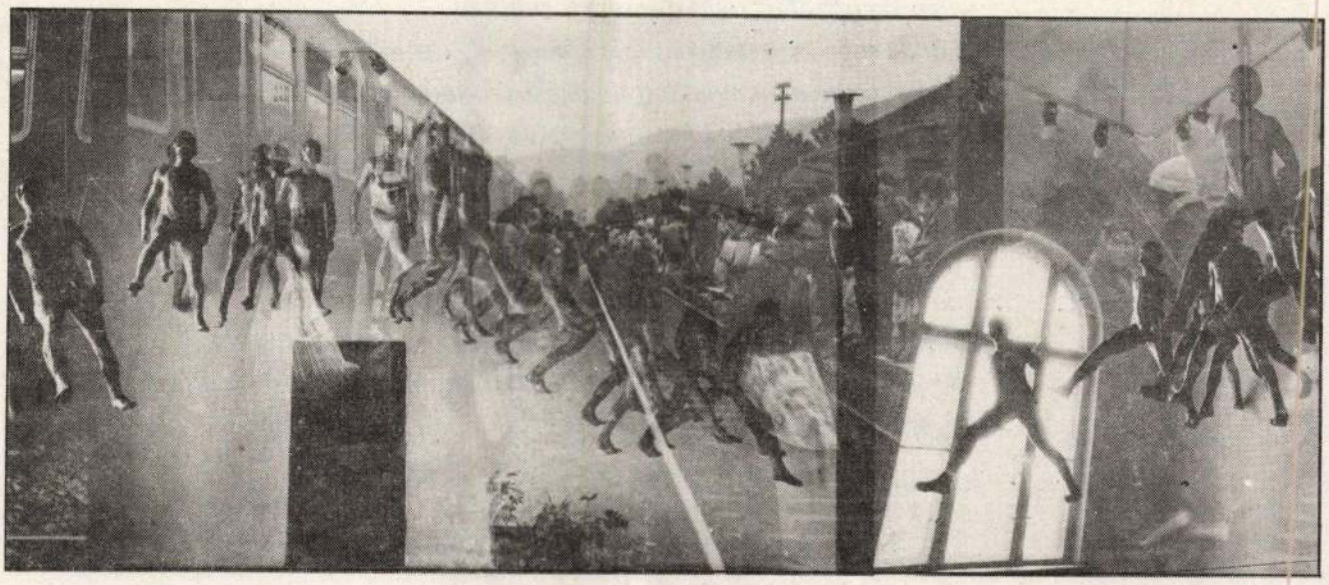
Mészlepte szakadék

Kötélbe hurkolt kéz, amely feszítve
kicsi, de mégis hatalmasnak látszik;
rögök markában kékül: gyermekarcon
szobahűvösben, napon sose játszik
többé, mert gyilkosok tiporták földbe,
hogy rohadjon, rejtőzködjön örökre.
Halomba törve fegyverek, borotvák:
a fejet szétlövők, a torok-metszők.
Auschwitz, Katyn: zöld s vörös fasiszták
tanyája volt. Köröttük ráncos erdők.
Borzadok. Vér bugyog rőt szakadékból,
a rabokásta vermek oldalából:
rettegve hajló halottsiratók közt
az Isten szemét csukva tovalábol.
Mészkéreg-lepte megöltek, hús-roncsok
egymás fölé bukottan fehérednek;
virág-mécseket gyújtanak fák, bokrok:
fénybe bámulva térdre ereszkednek.
Mintha nyomjelző golyók sziszegnének
korhadt őrtornyok jeges magasából.
Roskadó csűr az ég, dérhintett árok
halálbaromnak csonttal teli jászol.

Bisztray Ádám

Szobraink

És itt van Kossuthunk,
élő pillanatában kalapjáról még nem született ének,
Tinnyéről érkezőben naponta karján a felöltő,
még nem szónok, hangjának hatalmas mágusa,
fiskális-féle, inkább tudósító,
kit felnagyít és így tehet naggyá a fantázia Bécsben,
és itt van Rákóczi,
egy vízrenéző és túlméretezett neogótikus palota előtt,
puha mészköveit örökkön javítni kell,
de a végső romantikus szándéka szerint csakis
Trencsén előtt,
és aki sose volt dölyfös a maga hatalmában,
utóéletébe merevül ágaskodó andalúz csődörén ülve,
hívebb és pontosabb volna
e történelmin megbotlott ló alá temetve ábrázolni,
a fájdalom, hirtelen káromkodás kiáltásaival,
s a nevét viselő iskola vékony, szőke diákja is él,
ki a talapzatra sugározta habosan vérét,
hadd legyen vörösebb a márvány,
mikor kicsik voltak még a fák,
valószínűtlenül piros levelük fúvatlan hullott,
mikor megszólaltak fenn a fegyverek.

Halas István: Nagy utazás

Bo Carpelan versei

*

Ablaktalan szobában haltak meg mind a ketten.
Az asszony a kórház ágyneműraktárában,
a férfi egy keskeny átjáróban,
minthogyha észrevétlenül akartak volna elmenni, hogy ne is gyötörjék
az élőket, mintha senkit sem akartak volna zavarni –
kint változatlanul morajlott az élet, őket azonban
körülzárta a csend.
A folyosókon emberek nyüzsögtek,
a parkban csönd volt és ősz.
Ami akkor történt, megtörtént, nem lehet visszacsinálni.
Oly gyorsan jöttek, mentek a hétköznapok,
ahogy az ő életükben.
Most lángolva áll a berkenyefa az ablakom előtt,
a metsző szélre várva,
mely mocorog, föl is kerekedett talán a távoli mezőkön,
egy perc: és végigsöpör az utcán, a portánk előtt,
mely komoran magasodik föl az úr kapujában.

*

Amikor meghaltál, hetekig téblábol még a sötétség
a dívány és az asztal, a fal és az ablakfa között,
majd legvégül a kiürült szobában. Besütött a nap,
ahogy máskor is, csak épp nem vette észre senki.
A világból eltűntek a hangok, a bútorok,
egy hirtelen szélroham kisöpörte
a szekrényből az avított és elnyűtt ruhákat.
Többé nem kellett egyedül ücsörögnöd, várnod,
idegeskedned, nem kellett takarékoskodnod a cigarettával,
föl se kellett idézned magadban, bevetted-e az esti altatót.
Keskeny volt az arcod, akár a penge, a hajad kese.
A házat, mely még áll, darabokban, szép lassan eltemették,
az életet pedig megtisztogatták az évtizedek lenyomataitól,
meg a tárgyakat, és a tapétákat, a linóleumot.
Világod, a csillagos ég, lesüllyedt a szürke jellegtelenségbe.
Ahogy a gyöngédség, úgy sugárzott a hiány
egyszerű, szürke szövetéből.

Jávorszky Béla fordításai

HALÁS IMRE

HALAS István

BOLT
galéria

BOZSÓ, DETVAY, DRÉGELY, EPERJESI-VÁRNAGY, FEHÉR, HALAS, KEREKES, SZERT, SZILÁGYI

az első kiállítás

BOLT
galéria

BOZSÓ, DETVAY, DRÉGELY, EPERJESI-VÁRNAGY, FEHÉR, HALAS, KEREKES, SZERT, SZILÁGYI

megnyitó 1994 szeptember 8-án 18 órakor

H - 1085 BUDAPEST, Leonardo da Vinci utca 40., tel.: /36-1/ 1313641, nyitva minden nap: 9-19, fogadóóra minden csütörtökön: 16-19
open every day: 9-19, meeting every thursday: 16-19

" Ne csinálj magadnak faragott képet, és semmi hasonlatosságot ayoknak formájára, melyek oda fel az égben vagynak, se azoknak formájára, melyek az földön itt alatt vagynak,
2 Móz. 20, 4.

Post Scriptum Pap Tamásnak

Parancsolat ami ellen akarva-akaratlanul minden ember vét. Corpus delicti lenne az igazolványkép, a szines szélesvásznú, a két-, három- és négydimenziós, a fentről készített, a vízalatti, a mikró- és makró felvétel? Vagy a nemlétező létrehozása és megmutatása lenne a bűn? A camera obscura által létrejövő fordított állású kép lenne a tiltott gyümölcs? Vagy a másodpercenként rögzített 24? Talán a tárgyról visszaverődő héliumlézer-fény és a referenciasugár interferenciájából létrejövő hologram-/film/? Esetleg az ember és a számítógép próbaházasságából születő virtuális valóság? The VIRTUAL REALITY. A gólem. A fényképezés feltalálása előtt X darab "faragott kép" készült. 1839 augusztus 12., Daguerre felfedezésének a Francia Tudományos Akadémián történt hivatalos bejelentése óta - 155 éve - rákos sejt módjára szaporodnak a képek. A film, az elektronikus képrögzítés és a számítógéppel létrehozott /folyamatosan létrejövő/ digitális jel-kép megjelenése óta mennyiségi kérdésről már egyáltalán nincs szó.

A művész az egyetlen aki saját akaratából, felelőssége teljes tudatában szegi meg ezt a törvényt. Mentsége a kép minősége. A bűnjeleket lefoglaljuk, közszemlére tesszük, sokszorosítjuk és terjesztjük. Századvégi hangulatban, 5 évvel, három hónappal és 23 nappal az ezredforduló előtt galéria nyílik Budapesten, a Leonardo da Vinci utcában.

szervusz Tamás!

Halas István
1994 augusztus másodikán, Budapesten

"You shall not make for yourself a graven image, or any likeness that is in heaven above, or that is in the earth beneath, or that is in the water under the earth"

Ex 20. 4

Post scriptum to Tamas Pap

A commandment that is broken by everyone, intentionally or unintentionally. Is the passport photograph, the colour, wide screen picture, the two, three and fourdimensional picture, the micro- and macro pictures takenfrom above, or underwater corpus delicti? Or is the crime the creation and exhibition of the non-existent? Is the reversed image made by the camera obscura the forbidden fruit? Or the 24 pictures made every second? Perhaps the hologram or hologramfilm produced come into existence by the interference betweenthe heliumlaser reflected from the object and thereference ray? Or the virtual reality born from the trial marriage of man and computer? The VIRTUAL REALITY. The Golem. Before the invention of photography, a fixed number of "graven pictures" were produced. Since 12 August 1839, the official announcement of Dagurre`s invention at the French Academy of Science - for 155 years now - pictures have multiplied like cancerous cells. Since the appearance of film, the electronic picture production and the digital sign-pictures (symbols) created by computer the question of limited quantity no longer arises.

The artist is the only one who violates this law deliberately, fully conscious of his or her responsibility. His or her excuse is the quality of the picture. We will seize the evidence, put it on publicdisplay, duplicate and spread it. In an end-of-century athmosphere, 5 years, 3 months and 23 days before the start of the new milleneum, a gallery will open in Budapest in the Leonardo da Vinci street.

Hello Tamas

Istvan Halas
Budapest, 2nd of august, 1994

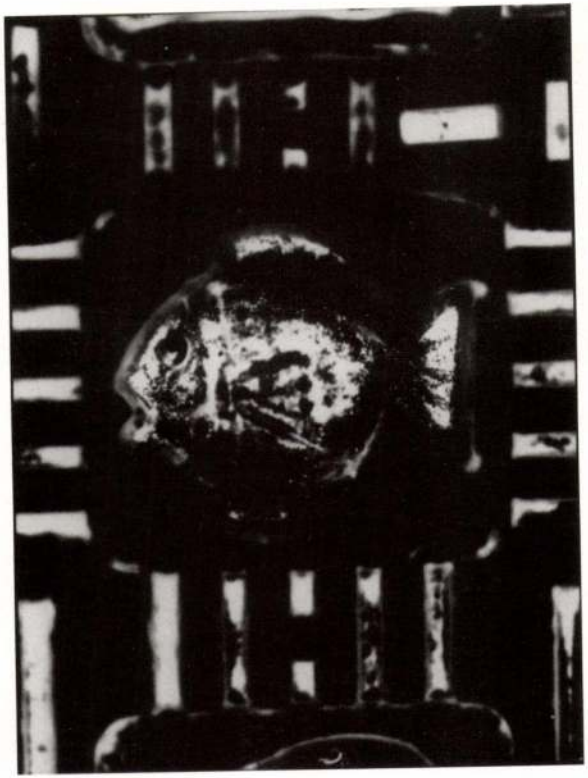
camera obscura, 30x40 cm, 1992

Bozsó András

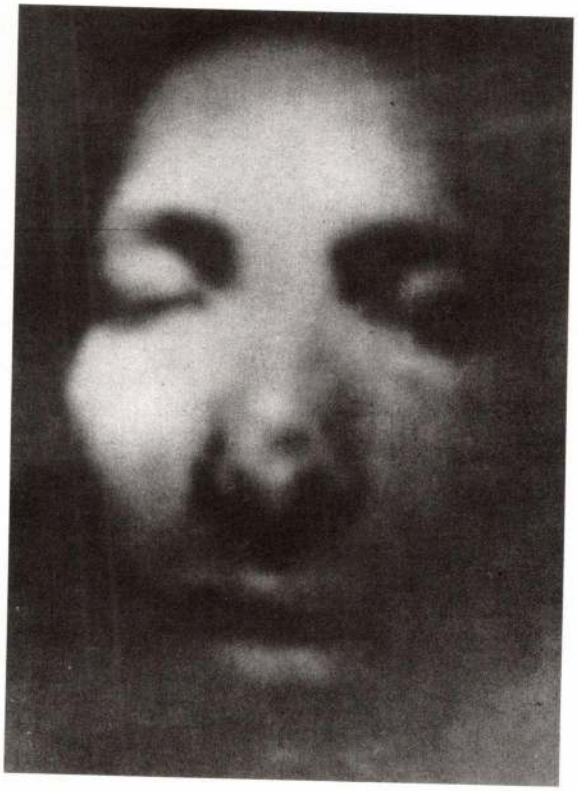
Detvay Jenő

cibachrome, 19x27 cm, 1991

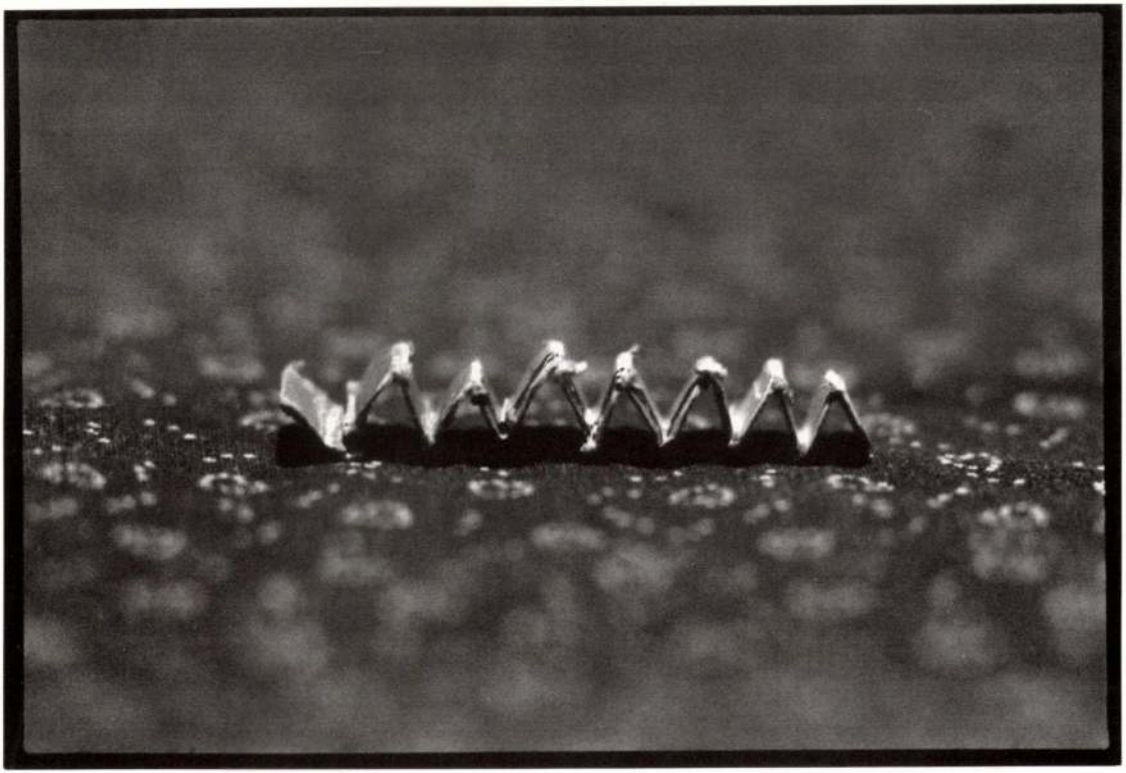

" A tenger alatt "
camera obscura
30x40 cm, 1994

Drégely Imre

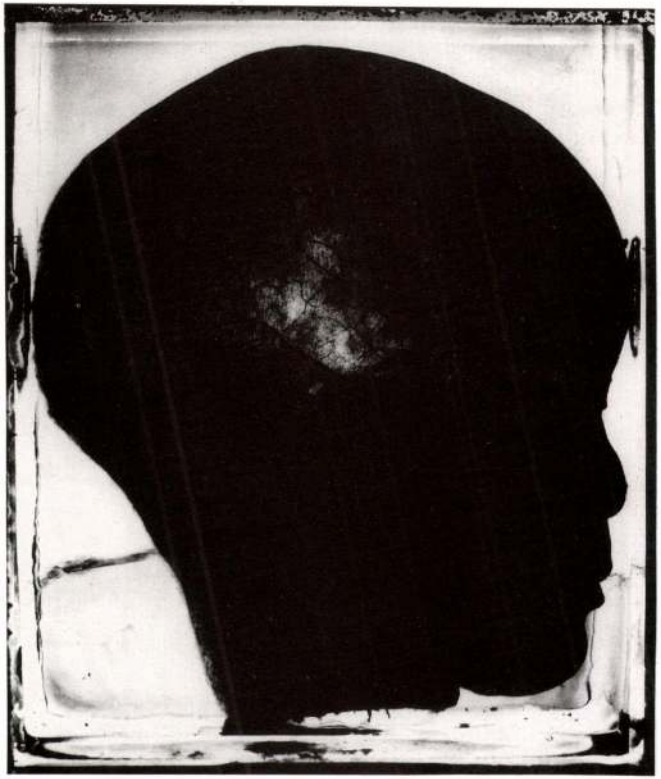

Fehér Márta a " Kánon " c. sorozatból
camera obscura, 30x40 cm,1992

" A híd ", 30x40, 1994

Halas István

Kerekes Gábor 37x21cm, 1994

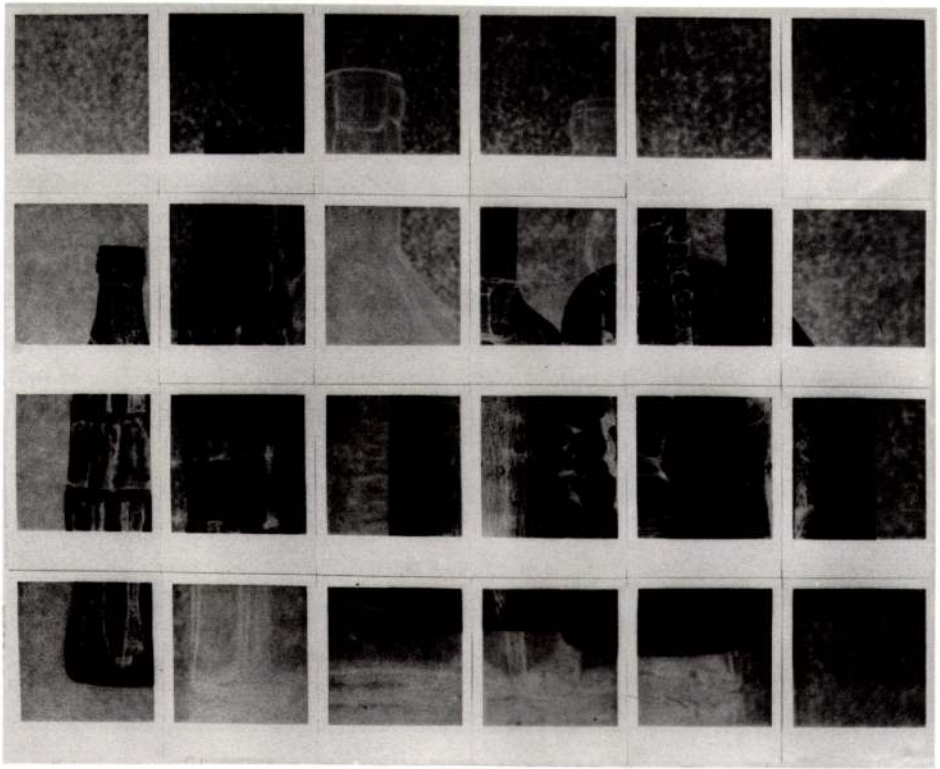
E. A., 10x10 cm, 1994

Szert Károly

Szilágyi Lenke

39x49 cm, 1988

" Polaroid csendélet III."
60x80 cm, 1994

Eperjesi Ágnes - Várnagy Tibor

a BOLT GALÉRIA alaprajza

KÖVETKEZŐ KIÁLLÍTÁSOK

Halas István
1994 október 6.

Szert Károly
1994 november 3.

Szíj Kamilla és Detvay Jenő
1994 december 1.

Bozsó András
1995 január 5.

BOLT galéria

HTS ART

layout: Halas István
reprodukciók: Berényi Zsuzsa MNG
bontás, levilágítás: Koral-Print b.t.
nyomdai kivitelezés: Halász Iván, HTS ART kiadó és nyomda
tel.: 06 20 342 242
Budapest XIV. Dorozsmai utca 65.

N&n kft.
Nagy Bálint & tsai
építészirodája

ISSN 1218 - 456X

BOLT galéria kiadványai

ISBN 963 85251 0 X

készült 600 példányban, 1994-ben

BOLT
galéria

H-1085 BUDAPEST, LEONARDO DA VINCI UTCA 40., TEL.: /36-1/ 1313641, NYITVA/OPEN: 9-19

Halasi Horváth István

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

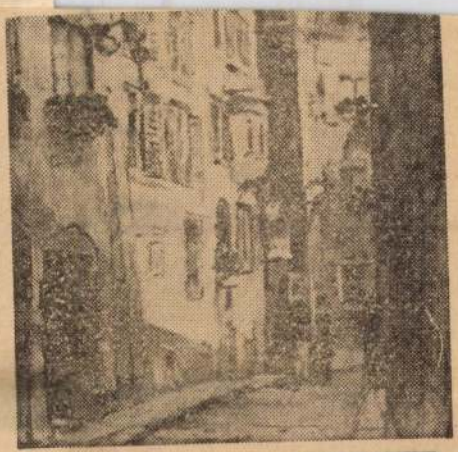
PESTI MŰSOR

1980 NOV 12

CSONTVÁ...
Fejér Csaba ...

Halasi Horváth István

A művész 1904-ben született Budapesten. A festészettel édesapja, *Horváth G. Andor* műtermében ismerkedett meg, majd a Képzőművészeti Főiskolán *Rudnay Gyula* és *Csók István* voltak a mesterei. Hosszú évek óta részt vesz hazai és külföldi tárlatokon, művei eljutottak az USA-ba, Japánba, az NSZK-ba, Hollandiába, Olaszországba, s több európai ország magán- és közgyűjteményébe. Miskolci kiállítása, — melyet október 23-tól november 6-ig láthatott a nagyközönség — méltó sikert aratott. Legújabb természet ihlette alkotásaiban bizonyára sok család örömét leli.

PM 59

09 PM
A Szik
fényszed
Jelentkezé
munkaügy
Budapest VII

HALAS ISTVÁN

Új művészet

2003/OKT

29.o.

És még valami. A Baumgarten
5.
én nevem is. Tudom, hogy nem sok
publikáltam pár év óta, nevem ke
megkapnám, ember lenne belőlem s
szakadt munkám be tudnám fejezni
ni rá. Életmentés lenne a számom
rá mód? S ki tudna ebben segitsé
igen, kérem, puhatolózzon ez irá
gassa meg érdekemben. És kérem,
vannak még, akik tudják, ki vagy

Oly jól esnék Magával együt
az ősz, nem rándulna le egyszer

HALAS ISTVÁN

1384

ÚJ MŰVÉSZET

1999 / SZEPT.

3.0.

Halas István

HALAS

Április 12-ig áll Székesfehérváron a Szent István Király Múzeumban Halas István fényképkiállítása. Ebből az alkalomból beszélgettünk a kedvenccé vált fotóssal.

Magyar Narancs: Mit tartasz fontosnak az életben?

Halas: Tudok egy fontosabbat annál, amit hallani akarsz. Nem a szerelem a legfontosabb. A szerelem tévedés, hiba. Egy szeplő. Maga a teremtés egy hiba, logikusan ugyanis tökéletesnek kellene lennie.

MN: Mi az érdekes a „tökéletlenségben"?

H: Maga a tévedés. A létezés legfontosabb formája. Az összes fontos dolog, amire te akarsz kilyukadni – szeretet, szerelem – ebből a tévedéslláncolatból következik. A tudatosan vállalt tévedés a gondolkodás. A tudatosan vállalt létezés, az meg ezek szerint lehet, hogy a szerelem.

MN: És mi az, ami neked jó?

H: Minden másokról szól, a többi emberről. Az eddigi létezettekről és a leendőkről. Egyedül nem jó semmi. Egyedül csak a nemlét jó. Az egyén vágyának csúcsa a halál. A tökéletesség... De ahol a többi ember bejön, ott történhet valami. A legfélelmetesebb, legizgalmasabb emberi állapot a szerelem. Az igazi különbség a szeretet és a szerelem között az, hogy a szeretetben nincs meg az a tragikus mellékzönge, féltékenység, gyilkos indulat, szenvedély. A szerelem elvileg elmúlhat, úgy mondják, a szeretet meg csak gyarapodhat, nőhet.

HARANCSGALÉRIA: HALAS

MN: A szerelem szerintem van. Mint ahogy süt a nap, vagy esik az eső. Létezik. Hol beteljesül, hol nem.

H: Ebből a szempontból téged kurvának tartalak, mert nem napsütés és nem eső, mert akkor esőkabát, napernyő, árnyék vagy eresz. Nem futózápor, hanem vízözön és nem negyven napig. Lehet élni így-úgy, jól-rosszul – inkább rosszul –, de egyszer adatik meg. Persze vannak pótszerek.

MN: Mint például a fotó? Milyen az, amikor nem megrendelésre dolgozol?

H: Két variáció van. Az ember eljut, vagy eljuttatja magát egy olyan állapotba, szituációba, ahol képes valamit lefényképezni, amit fontosnak tart, vagy sok, ilyen állapotban készült képen gondolkodik. A képek mind archetípusok. Régi képekre hasonlítanak. A fényképezésben az az érdekes, hogy nem akkor történik meg a „valami", amikor a kép készül, hanem előtte meg utána.

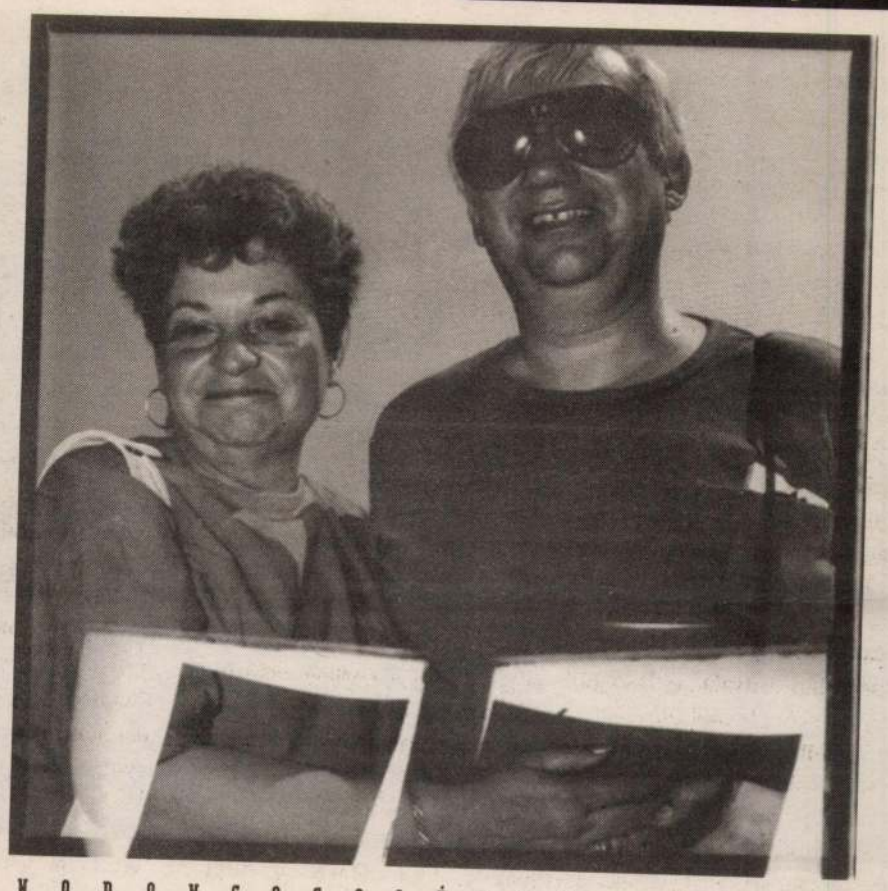
MN: Téged nem izgatott soha a megrendezett fotó?

H: Azt gondolom, az képzőművészeti műfaj.

MN: Nem lehetne elhanyagolni, hogy képző-, film-, fotóművészet?

H: A megrendezett fotó a fénykép lényegétől áll távol, mert ilyenkor maga a rendezés a fontos. A fényképezőgép csak eszköz, rögzíti, dokumentálja a megrendezett szituációt, nem „kreatív".

MN: Nem az a fontos, hogy mi van a képen?

HARANCSGALÉRIA: HALAS

H: De igen. Az a fontos, hogy mi van a képen. Hogy ki nyomja meg a gombot, az teljesen lényegtelen ebben az esetben. De én olyan alázatos vagyok a valósággal szemben, hogy nem merek belenyúlni.

MN: Amikor kirakod a képedet egy galéria falára, akkor is ugyanezt teszed, mert állítasz valamit, hogy ez vagy az a kép valami miatt fontos. Lefényképezni azt, ami úgyis megvan, ennek mi az értelme?

H: A különbség az érzékelhető világhoz való viszonyban van.

MN: Ami például Hajas vagy Fákó képein látható, az nem a valóság?

H: Persze hogy az. De szerintem nincs sok köze a fényképezéshez. Azokat a képeket ugyanúgy meg lehet csinálni élőképekben vagy szobrokban. Nem a fényképezőgép lényegéről szólnak. A Hajas akcióiról készült dokumentumértékű fényképek nyerik vissza a képértéküket, amikor tablóra kerülnek, az érték bele van festve, vagy maga a tablóformátum adja vissza.

MN: A te esetedben mi történik?

H: Ideális helyzetben a fényképezőgép maga csinálja a képet, akkor és ott, ahol én akarom.

MN: Ez az előző esetekre is érvényes.

H: Nem. Ott hajszálpontosan le van fényképezve az, ami be van állítva. Semmi véletlen, semmi rizikó nincs benne. Dokumentálva van valami.

MN: Nálad mi a rizikó?

H: Én nem merek belenyúlni a világba, hogy mást fényképezzek le, mint ami van. Más lesz amúgy is. Ha most elsütöm a gépet, itt a zsebemben anélkül, hogy akár elővenném és belenéznék, az is dokumentumérték. Ez mindenfajta fényképre igaz. De nem ez a lényege. A fényképnek is, mint bármely képzőművészeti alkotásnak, a kép totális gondolatába kell beleférnie. Én azt hiszem, vagy azt szeretném, vagy már tudom is, hogy egy-két képem hordozza ezt. Képként működik és túllép magán a fénykép mivoltán és képnek nevezhető.

- ujj -

Halas
Szent István Király Múzeum
Székesfehérvár
1993.

Michael Snow hullámhosszán

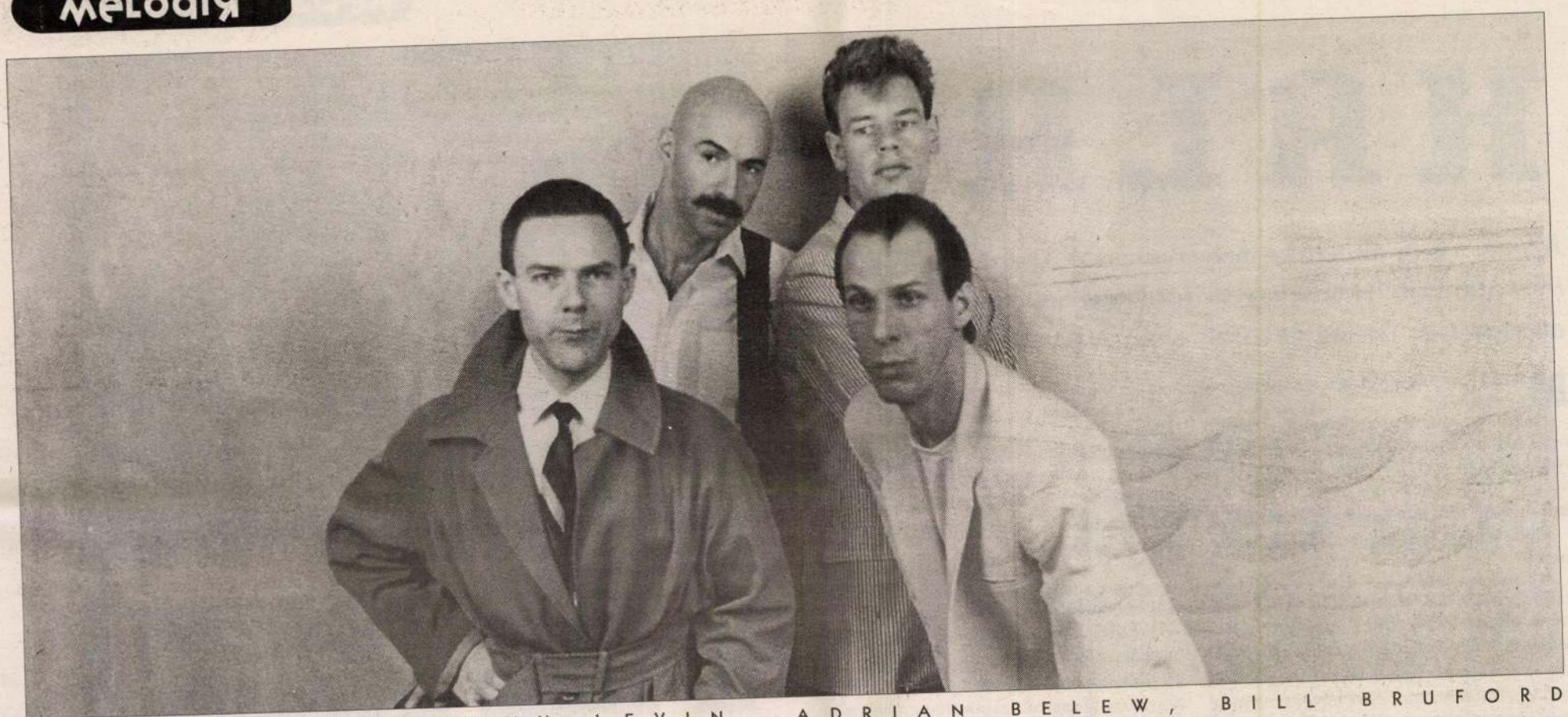
A kanadai kulturális hét rendezvénysorozatának kiemelkedő eseménye **Michael Snow** budapesti látogatása. A képzőművészet szinte minden területén egyaránt jártas világhírű kanadai avantgárd alkotónak ezúttal filmjei voltak láthatók az Örökmozgó Filmmúzeumban március 19-én és 20-án. Mióta a *Wavelength* (Hullámhossz) című munkája nagydíjat nyert a Knokkei Filmfesztiválon, vitathatatlan, hogy a filmlexikonoknak is jegyezni kell nevét és munkásságát, nem csupán a multidiszciplináris képzőművészet XX. századi megteremtőinek életrajzát tartalmazó majdani általános, közismereti brosúrának.

Experimentális – kísérleti – filmek készítőjeként mutatkozik be, ami annyit tesz, hogy a megismerés mint művészi technika eszközéül a film médiumát választotta (ellenben a magyarországi közhiedelemmel, mely szerint a kísérleti film olyasvalami, amelyben a szerzők megkísérelnek valamit azzal a céllal, hogy vagy sikerül, vagy nem, s igen, ez annyit jelent, hogy jöhet egy „nagyfilmes" és építheti az ötletet saját légvárába). Snow teljes – eddigi életműve s ezen belül filmjei a példák arra, hogy létezik és egy olyan következetes, innovatív művészi magatartás, melyről az elmúlt századok korszakos alkotói felismerhetők, s melynek hazai bemutatása, megismertetése sürgető tétova, véletlen, s kevéssé köztudott eseményt leplezve olyan következetesen és hősiesen késik, dacolva akár többboldalú rendszerváltozás-sorozattal, hogy ezen állandóság már-már a nemzeti karakterológia kutatóinak is érdekes lehetne (vagy csak nekik).

A Torontóban élő, dzsesszzenész, szobrász, mobilépítő, könyvművész Snow legalább négy olyan filmet készített eddig, melyek bármelyike kötelező tananyag lehet(ne) bármely (film)művészeti főiskolán, vagy jó eséllyel indulhatna egy a Brüsszeli 12 analógiájára összeállítandó listán a kognitív filmek kategóriájában [*Wavelength*, 1967, színes, hangos, 16mm, 45 perc; *Back and Forth*, 1969, színes, hangos, 16mm, 52 perc; *La Région Centrale* 1970–71, színes, hangos, 16mm, 180 perc; *Rameau's Nephew by Diderot (Thanx to Dennis Young) by Wilma Schoen*, 1972–74, színes, hangos, 16mm, 260 perc]. A Budapesten vetítésre kerülő 1991-es *To Lavoisier Who Died in the Reign of Terror* című munkáról e vonatkozásban nem tudok nyilatkozni, mivel még nem láttam. Ám a Wavelength és a Back an Forth, mely szintén a program része volt, csak azoknak ajánlhatók, akik a film és a művészet iránt érdeklődnek, és nem csupán a film által hordozott történetekhez vagy a művészet szobadiszfunkciójához vonzódnak (mely persze egyáltalán nem elítélendő). Más lényeges tanácsra nincs is szükség, minthogy egy tárgy iránti érdeklődés feltételezi a **figyelem** állapotát, mely végsősoron nem más, mint a mű – s rajta keresztül az alkotó – iránti tisztelet, valamint az aktív (nézői) ottlét együttes kifejeződése. Épp ez a figyelem mozgatja a szerző tekintetét (és kameráját) is: ennek kivételes határértékeit mutatva – sok tekintetben először – fel, mely alapjait tekintve a filmidő, a filmbeli tér, a filmbeli képsorozatok progressziója és az ezzel szinkron hang (a Wavelength-ben frekvencia) párhuzamos jelenléte kutatásával foglalkoznak. Ha a Hullámhossz című filmet röviden „tartalmilag" próbáljuk leírni, ott nem „történik" más a képben, mint egyetlenegy negyvenöt percig tartó varió egy szoba teréből egy fénykép terébe: s e rövid leírás nem a film „szegénységéről", hanem az időben történő kép nyelvi megragadásának lehetetlenségeiről szól. Snow egyébként saját munkáival kapcsolatban gyakran hívja föl a figyelmet arra, hogy ne valamiféle tudományosságot keressenek a művek mögött („Nincs rendszerem, én magam vagyok a rendszer"), inkább vegyék észre, ami valóban érdekli, s ez sajátos értelemben az átmenet. A „*között*": hogy mi van például „*kettő között*", vagy közben (időközben a térbeli mozgás közben, miközben ezt írjuk, nyomtatjuk, olvassuk, az olvasó/néző s a szöveg/film „között".) Átmenet az egyik állapotból a másikba, például – filmnél – az egyik képkockából a másikba, miközben a néző mozgásillúziót tapasztal. (Hogy lehet ezt visszavenni úgy, hogy épp a folyamatosság határáig jussunk el szinte, miközben megtörjük az illúzió folytonosságát? Zénon aporiái.)

Szokatlan és ritka lehetőség Snow filmjeivel találkozni: behangoljuk a készüléket, vagy odatekerjük a keresőt, ahová kell. Fiatal(abb) barátaim, álljatok rá Michael Snow hullámhosszára!

Petemák Miklós

ROPERT FRIPP, TONY LEVIN, ADRIAN BELEW, BILL BRUFORD

Robert Fripp – a King Crimsontól a Gitármesterségig

Robert Fripp azon emberek közé tartozik, akik közvetve nagy hatást tettek és tesznek a kor kultúrájára és művészetére, mégis kevés szó esik róluk. Személyében virtuóz gitárost, kortárs zeneszerzőt, zenefilozófust és zenepedagógust tisztelhetünk.

Pályafutását a hatvanas évek közepén Dél-Angliában, helyi éttermekben és klubhelyiségekben kezdte mint alkalmi zenész. 1968 végén első számottevő együttese, a **Giles, Giles & Fripp** kibővült tagságából megalakult a **King Crimson**, és az addigi ironikus, könnyed hangvétel megváltozott. A bemutatkozó albumával (*In the Court of the Crimson King* – 1969) nagy sikert aratott együttes fennállásának öt évében vég nélküli tagcseréken ment át. Első két albumuk (*In the Court…*, *In the Wake of Poseidon* – 1970) ma a „gótikus" művészrock alapkövének számít. Balladák, nagy ívű „rockszimfonikus" költemények szólalnak meg az újfajta szintetizátor, a mellotron lágy hangjától kísérve.

A következő két albumon (*Lizard* – Gyík, 1970, *Islands* – Szigetek, 1971) Fripp már egyedül folytatja a zeneszerzést. Szabadon szárnyaló fantáziája egyre messzebb viszi a sodrástól egy elvont mesevilág kies tájain; úgyhogy 1972-re a King Crimson eljut a teljes tudathasadás állapotába. A holdkóros albumok mellett ugyanis a turnékon dögös dzsesszrockot játszottak ösztönszerű pillanatzeneként, alkalmazkodva a közönség igényeihez (*Earthbound* koncertlemez, 1972). Fripp ezeket az igényeket próbálta kielégíteni a King Crimson megreformálásával: a vadonatúj tagsággal fellépő együttes *intelligens, kollektív* improvizációja valóban elszórakoztatta a közönséget (*Larks' Tongues in Aspic* – 1973, *Starless and Bible Black* – 1974, *Red* – 1974). Fripp ugyanakkor a nagyközönséggel kapcsolatos dühét és elkeseredettségét is beleoltotta a zenébe, ami fenyegető, apokaliptikus hangzást eredményezett.

A közönség nyomására a zene vesztett improvizatív jellegéből (*USA* – koncertalbum, 1974). Fripp mégsem ezért oszlatta fel a King Crimsont 1974 őszén, hanem mert J. G. Bennett *Is there Life on Earth?* (Van-e élet a Földön?) című könyvének elolvasásakor életre szólóan elkötelezte magát Gurdjieff és Bennett „misztikus" filozófiája mellett. Miután nyilatkozataival bolondot csinált magából, 1977-ig eltűnt a világ szeme elől Bennett angliai iskolájában.

Visszatérése a zeneiparba tudatosan és terv szerint ment végbe. Célja az volt, hogy az éledő új hullám elemeit felhasználva egyszerre játsszon populáris és gurdjieffi objektív zenét. Kétszer háromévesre tervezett kampányának első három évében (1978–81) új hangkészletet és eszköztárat bontakoztatott ki. 1979-ben egy Frippertronicsnak elnevezett, a gitárhangot torzító és sokszorosító berendezéssel járta a világot szólóban. E kortárs zenei kitérő után 1980-ban az újhullám hangzásvilágába kirándult a **Leauge of Gentlemen** nevű instrumentális tánczenét játszó együttessel.

Második hároméves kampánya keretében (1981–84) a sztáregyüttesek közé akart betörni a King Crimson újraalakításával (1981). Pályafutása során először másik gitárost engedett maga mellé **Adrian Belew** személyében. A négy profi zenész az afrikai zenék és az új hullám ritmusvilágából merített energiát. Sajátos légkört teremtettek a gitárok hihetetlenül fegyelmezett minimalista összjátékával, disszonáns szólókkal, bonyolult ritmuskombinációkkal. Az együttes három albumából (*Discipline* – 1981, *Beat* – 1982, *Three of a Perfect Pair* – 1984) sugárzó ősenergia mintegy igazolta Gurdjieff filozófiáját.

A zenekar azonban egyáltalán nem lett népszerű, ezenkívül Fripp úgy érezte, zenésztársai nem hagynak neki elég teret az együttesben. A háromféves kampány lejártával (1984) ezért otthagyta az egészet, és speciális „mestergitáros" tanfolyamot indított Bennett amerikai iskolájában. Az egyhetes kurzusok során Fripp új hangolásával és pengetési technikájával nulláról kezdtek mindent. 15-20 fős csoportokban játszottak akusztikus gitáron, *mindannyian egyszerre.* Az egyre bővülő mestergitáros szervezet mára Nyugat-Európába is eljutott, és jórészt függetlenítette magát az alapítótól. Az irtózatos figyelmet és fegyelmet követelő kollektív zenélés (*Guitar Craft* – Gitármesterség) úgy tűnik, megnyitott egyfajta utat a gurdjieffi objektív zene felé.

Fripp ez idő szerint utolsó vállalkozása, az 1989-ben alapított **Sunday All Over The World** („Világvasárnap") együttes az új King Crimsonban megkezdett vonalat folytatja visszafogott, kikristályosodott módon. Énekesük **Toyah Willcox**, akit 1986-os házassága óta Mrs. Frippként tisztelhet a világ.

Tóth András György

DISZKOGRÁFIA

Giles, Giles & Fripp:
The Cheerful Insanity of Giles, Giles & Fripp, 1968
King Crimson:
In the Court of the Crimson King, 1969
In the Wake of Poseidon, 1970
Lizard, 1970
Islands, 1971
Earthbound (koncert), 1972
Larks' Tongues in Aspic, 1973
Starless & Bible Black, 1974
Red, 1974
USA (koncert), 1975
Discipline, 1981
Beat, 1982
Three of a Perfect Pair, 1984
Szólóban:
Exposure, 1979
God Save the Queen/ Under Heavy Manners, 1980
Let the Power Fall: An Album of Frippertronics, 1981
Robert Fripp and the League of Gentlemen (1981, 1985)
Gitármesterség (League of Crafty Guitarists):
Live!, 1986
The Lady or the Tiger?, 1986
Get Crafty I., 1988
Show of Hands, 1991
Sunday All Over the World:
Kneeling at the Shrine, 1991
Közös munkák:
Brian Enóval:
No Pussyfooting, 1973
Evening Star, 1975
Andy Summersszel:
I Advance Masked, 1982
Bewitched, 1984
Közreműködés
egyebek között a Van der Graaf Generator, Colin Scott, Peter Hammill, Brian Eno, Peter Gabriel, David Bowie, Blondie, a Taking Heads, a Flying Lizards és David Sylvian albumain.

KING CRIMSON A SPORTCSARNOKBAN

Április 22-én este fél nyolckor a legelső King Crimson-album kerül előadásra a Budapest Sportcsarnokban. Először az After Crying lép fel, majd vendégzenészekkel kibővülve az együttes eljátssza az *In the Court of the Crimson King* című 1969-es lemez teljes anyagát.

Vedres Csabát, az After Crying egyik vezetőjét arról kérdeztük, miért aktuális 1993-ban ez a lassan negyedszázados zene.

Vedres Csaba: Napjaink zenéje túlságosan leragadt a stílusoknál és a terminológiánál. Struccpolitikát folytat, nem vesz tudomást a rockzene, a dzsessz létezéséről, csakis az elméletekben hisz. Ezáltal nem ad hiteles művészi választ arra, ami a kor emberével történik. A King Crimsonban azt csodálom, hogy beismeri a romantikus hatásokat hogy hatottak rá a Beatles, különféle keleti népzenék, a dzsessz stb. Hihetetlenül erős társaságnak érzem őket, akik azt mondják: „ide lőjetek"; felvállalják a létező összes hatást, és abból képesek egy koherens egészet nyújtani. Sokszor van olyan érzésem, hogy ez vagy az az együttes összetettebb, a komolyzenéhez közelebb álló zenét játszik. Azonban a modern zenéből teljesen hiányzik az az összhatás, amit a King Crimsonnál tapasztalni: tíz-tizenöt perces nagy formákat hoznak létre olyan természetes dallamokkal, amik a rockzene varázsát és a népi eredet erejét tartalmazzák. Ugyanakkor az egésznek a legkevésbé sincsen pénzíze. Hogy miért pont az 1969-es albumot választottuk? Nos, álmodni se mertünk volna arról, hogy akkora helyen fogunk fellépni, mint a BS. De ha már ott vagyunk, akkor a nagyszámú közönségre való tekintettel mindenképpen a legnépszerűbb, a legismertebb King Crimsonanyaghoz kell nyúlnunk, ez pedig minden kétséget kizáróan az *In the Court of the Crimson King*. Persze szó sincs kényszerűségről, mi is nagyon kedveljük ezt a lemezt, és mindenkit szeretettel várunk, aki szeretne megosztani velünk e kivételes zenei élményt.

T. A. G.

TARTALOM

POLITIKA

interjú

4–5. Politikai piac: Rábeszélőtechnikák

Hírek

6–7. Képes hírösszefoglaló

8. Kulturális hírek

Magyar glóbusz

9. IFS-konferencia: Egységcsomag

11. Szirák: Gőzhenger

14. FKGP-hétvége: Önjelölt

15. Tévé: Etika és gyomorgörcs

16. Művészeti és Szabad Művelődési Alapítvány: Szerecsenmosdatás

Magánalapítvány, közpénzen

17. Parlament: Tartózkodás

Diétai levlap

publicisztika

12. Iványi Gábor: Vallás, szabadság

13. Kálmán C. György: Ja k vam pisú

altern-ego

18. Erdőprivatizáció: Malőr

világfalu

19. Vancouveri csúcs:

Mr. Jelcin és a dollárcsók

Oroszország: Kik azok a népbarátok, és mit akarnak tőlem?

20. A gyávák bátorsága (Beszélgetés Ismail Kadaréval)

Román bizalmatlanság: Tekintetünk nem lelkünk tükre

21. ENSZ-csapatok Horvátországban: Béke, fenntartásokkal

22. Elsöprő kis csöndes győzelem

Herbert Wehner (c/o Hotel Lux, Moskau)

27. World Trade Center: Jumurdzsák és a janicsárok

28. Fundamentalizmus Egyiptomban: Mostohatestvériség

Foglyok kurd csapdában

ÉLET+MÓD

29. Az én Bukarestem

Rántott Vasas

A pesti presszók: Queen

30. Bótsó '93

31. Közelben egy fehér vitorla

32. Az eltűnt idő nyomában: Népsziget

Saláta

33. Glosszák

Snobleſſe oblige

34. Heti sznobkalauz

KULTÚRA

interjú

36. „Egyre kevesebbel beérem" (Beszélgetés Galkó Balázzsal)

37. Eizenstein hazudott (Találkozás Otar Joszelianival)

időjárőr

38. Zirkuli Péter: Levél Európáról

képzőművészet

39. Halas

Michael Snow hullámhosszán

Melodig

40. Robert Fripp – a King Crimsontól a Gitármesterségig

rockfront

41. Törvénytől sújtva (Calvin Russel)

Narancsfül: Living Colour: Stain

Csillagok között

Mozi

42. Házasságból felmentve (Woody Allen: Férjek és feleségek)

Mozivadász: Az utolsó mohikán

Színház

43. Nulla anima (Fuharosok)

Diákszínpad: Lauder Javne Zsidó Közösségi Iskola: Gólem

Sport

44. Játék a széllel

apró Hirdetéſ

46. Boldog, boldogtalan

NARANCSGALÉRIA

HALAS

Kedves István!

Abszolúte semmi kedvem előszót írni – tehát nem is írok. A te munkáid magukért... mit is csinálnak? Majd azt mondtam, beszélnek, de szerencsére azt nem teszik, hiszen ha tennék, akkor irodalmiak lennének, amitől Isten óvja a fotóművészetet. Tehát akkor mit csinál egy kép? Ha jó: „magáért látszik". Sajnos nincs a magyar nyelvben, vagy én nem lelek rá arra a szóra, amit a német *zeigt sich* vagy az angol *shows itself* kifejez. A művészeti kóklerkedés manapság zajló csöppet sem vidám vásárában a te munkáid azon ritka kivételek közé tartoznak, amelyeket megillet a fenti, kicsit ügyetlen, kicsit nehézkes minősítés, de ez a legtöbb, amit egy műről mondani tudok, ha jónak tartom. Hát nem villogtam éppen, de nem is kell. Villogjon a vaku, villogjanak az ablakok a beverődő fényben – villogjon a világ! Csak holmi előszóírók ne villogjanak!

Barátsággal:

Petri György

Bécs, 1993. február 12.

(Halas Istvánnal készült interjúnk a 39. oldalon olvasható.)

A SZERK.

Amint az köztudomású, április elseje a bolondok napja. Viccelődés, móka, kacagás, ugratások.

A sajtót ugratják; a sajtó készségesen ugrik. Múlt héten, istennek hála, lapzárta után kaptuk a hírt, mely szerint a Nemzet Csótánya leend a tévében a szórakoztató főzenész. Pedig Nagy Feróval talán még jobban el lehetett volna humorizálni, mint Kósa Csabával – aki cáfolta azt a másik hírt, hogy ő lesz Pálfy G. István vicéje a Híradóban. (A történelmi derülnéző, a humorbugyor Szuhay Balááázs ugyanakkor megerősítette, hogy elvállalná a tévé kabaréfőnöki állását, ha felkérnék. Nos, eddig még nem nevezték ki, igaz, legjobb tudomásunk szerint betöltetlen még Nahlik úr televíziójának legmagasabb szintű táncoskomikusi pozíciója.) Nem kell mindent elhinni, úgy látszik.

Mert hisztérikus a szakmai közvélemény, és mindenben a legrosszabbat látja. Annyit három év alatt nekünk is meg kellett volna tanulnunk a kormány médiapolitikájáról, hogy az sem igaz, amit kérdeznek. Van persze oka is a hisztinek, a minap például PGI odanyilatkozott az angyalföldi MDF rendezvényén, hogy már annak idején Illyés Gyula is megmondotta: ötven huszár olykor az egész nemzetet jelenti; s most megvan, bizony megvan az az ötven dalia a televízióban. PGI tehát ott folytatja, ahol elkezdte: ha a világ Isten kalapja, akkor ő az a fényes kis gomb azon a bizonyos bokrétán. Mindegy, nem ő az egyetlen állampolgártársunk, aki a paranoid skizofrénia akut stádiumába jutott: lassan mintha mind a tizenötmillió magyar kezdene (lélekben) megborulni. Meg mindenki. Az Európa-ház színe sárga. Belefér az orosz parlament is.

Jelcin és Haszbulatov játszmájában lapzártakor az utóbbi vitt be kemény ütéseket ellenfelének. Ha Clinton gyakorlatilag tehetetlen asszisztálása mellett sikerül padlóra küldenie az elnököt, a bolondok napja után az őrület évtizedére kell felkészülnünk. Az egykori Szovjetunió területén bármelyik pillanatban kitörhet a polgárháború: a hadseregek, milíciák, maffiák, nukleáris rakéták, kommunisták, nacionalisták, antiszemiták, nemzetek, törzsek földje olyan apokalipszis elébe nézhet, amihez képest a délszláv polgárháború nem más, mint halk és finom prelúdium.

Fotók: Déri Miklós

AZ OPERETT A POLITIKÁTÓL TÁVOL ÁLL

Politikai piac

Rábeszélőtechnikák

Hogyan adjunk el egy jó, és hogyan egy rossz politikust? Hogyan ne vegyük meg azokat a politikusokat, akiket mindenáron ránk akarnak tukmálni? Hogyan állhatunk ellen a manipulációknak? Hogyan láthatunk át a politikusok és pártok hitelességét növelő trükkökön? Efféle kérdéseket feszeget Pratkanis és Aronson nemrégiben megjelent, *A rábeszélőgép* című könyvében. Ezen, és a választások közeledtével újra aktivizálódó fedő- és lábasverők, a „bőrkabátosok", a rendszerek és seggek mineműségétől függetlenül mindenkor kiválóan használható feljelentők és névtelen levélírók kiváltotta iszonyaton felbuzdulva tettünk fel néhány, a magyarországi politikai kultúrára, az „ungarische" rábeszélőtechnikákra, valamint a negatív kampányra vonatkozó kérdést három társadalomtudósnak. A megkérdezettek: Hernádi Miklós szociológus, Csepeli György szociálpszichológus és Kovács András filozófus, szociológus.

Magyar Narancs: Árucikk-e ma Magyarországon a politika? És ha igen, eladható-e?

Hernádi Miklós: Hogy árucikk a politika – ez természetes, hiszen a társadalomban minden árucikk. Van egy szociológiai elmélet, amely még a házasságkötést is lényegében értékek cseréjének tekinti. A házasfelek akkor elégedettek a megkötött üzlettel, ha megközelítően ugyanannyit kapnak „szolgáltatásban", mint amennyit adnak vagy ígérnek. Ez így nagyon durván és anyagiasan hangzik, de azt hiszem, van realitása. A házasságban is piaci értékek működnek, mint például a szépség, az okosság, a jó kereset. Ez nagyon könnyen alkalmazható a politika területére is. A politika is ígér valamit, egy szolgáltatást, cserébe szavazatokat, támogatást, párttagságot kér. Ez lényegében egy szerződéses viszony, és mint ilyen, áruviszony. Ebben az áruviszonyban persze fontos szerepet játszanak a nem mérhető vagy kvázi nem mérhető sajátosságok, mint például a hajviselet vagy a barátságos pillantás. Ezek hozzáértők segítségével feltupírozhatók az elérni kívánt cél érdekében. Ennek iskolapéldái az amerikai elnökválasztási kampányok. De semmi okunk feltételezni, hogy ezek a módszerek Magyarországon rövid időn belül ugyanolyan intenzitással nem terjednek el.

Csepeli György: Ma Magyarországon nyilvánvalóan árucikk a politika, mivel ebben a demokratikus átalakulásban a politikai élet „piaca", a nyilvánosság, rettenetesen fontos szerepet tölt be. Egészen más kérdés, hogy eladható-e a politika, illetve hogy milyen politika adható el. Nekem az az érzésem, hogy mindenfajta politika eladható. Főként azért, mert Magyarországon a nem csupán négy évtizedre, hanem jóval többre visszavezethető politikai kultúra inkább passzivitásra nevelt, azt sugallta az embereknek, hogy a dolgok a fejük felett történnek, és nem általuk. Ennek következtében megfigyelhető egy tanult, idomított tehetetlenség, és hiányoznak az aktív politikai tapasztalatok is. Mindezek gyászos következményeként nagyfokú a manipulálhatóság, a politikai nézetek alakíthatósága. Hatalmas harc folyik a különféle politikai áruk eladásáért, és ez a harc nem tisztességes, mint ahogy a politikai áruk nagy része sem az. Éppúgy, ahogy a piacon is vannak kevésbé friss, kevésbé márkás áruk, a politikai kínálatban is megfigyelhető ez a fajta változatosság. A becsületes politika igen nehezen adható el, mert eredményei, kamatai a jövőben várhatók, az emberek pedig rövid távon gondolkodnak.

MN: Milyen szinten működik ma Magyarországon a politikai marketing azon része, amely az elfogadottságot, a társadalmi igényeket és a visszacsatolást vizsgálja?

Kovács András: Ma már vannak Magyarországon olyan közvélemény-kutató intézetek, amelyek a politikai viselkedésformák, vonzalmak felmérésével foglalkoznak. Professzionális módon, országos, reprezentatív mintákon rendszeresen mérik nemcsak a politikusok és a pártok megítélését, hanem azt is, hogy hogyan foglalnak állást a megkérdezettek az éppen aktuális politikai kérdésekben. Ezek az adatok a politikai élet minden szereplője számára hozzáférhetők. Az persze egy másik kérdés, hogy a politikai élet bizonyos szereplői nem érdeklődnek ezek iránt az adatok iránt. Különösen „bizonyos kormánypárti körök" kezelik állandó beteges kétellyel ezeket az adatokat, mindenféle manipulációra gyanakszanak. Ez – véleményem szerint – rontja politizálásuk hatékonyságát. Természetesen nem kell fetisizálni a közvélemény-kutatási eredményeket, azokban mindig lehet hiba. A megkérdezett személy nem ugyanúgy beszél egy kérdezőbiztos előtt, mintha politikai nyilvánosság előtt szólna vagy szavazna. Ezekkel mindig számolni kell. Ennek ellenére jó irányjelző a politikai közvélemény-kutatás, Magyarországon is működik, és aki akarja, az hasznosítani is tudja az eredményeit.

MN: Milyen ma Magyarország-

HALAS ISTVÁN

MEGHIVÓ : BOLT GALÉRIA GYŰJTEMÉNYES KIÁLLITÁSA

1996 dec 19 - 1997 jan 1o

LÁSD : BARTA ZSOLT PÉTER

Halas István „alanyi és tárgyas" című kiállítása a veszprémi Kis Galériában /Vár utca 3./ 1996. szeptember 6-tól 26-ig.

HALAS ISTVÁN

A kiállítást Passuth Krisztina nyitja meg szeptember 6-án du 5 órakor

MŰVÉSZETEK HÁZA
Veszprém
Vár u. 17.
Telefon: 88-325-204, Tel./fax: 88-320-867

MŰVÉSZETEK HÁZA
Veszprém

Nagy István

halas

HALAS István

Halas, Székesfehérvár, István Király Muz,1993

ism. L.E.[ ]:Halas István fotói. = Magyar Hirlap,1993. március 3. I. ill.

nem kiáll ism.: Petri György: Halas. = Magyar Narancs 1993. ápr.1. 3. ill.

-ujj-: Halas [interju]. = uo. 39.ill.

Halas István
"kiemelés tőlem" / szövegek

1996 február 16.18.00 - március 1.
a kiállítást Petri György nyitja meg

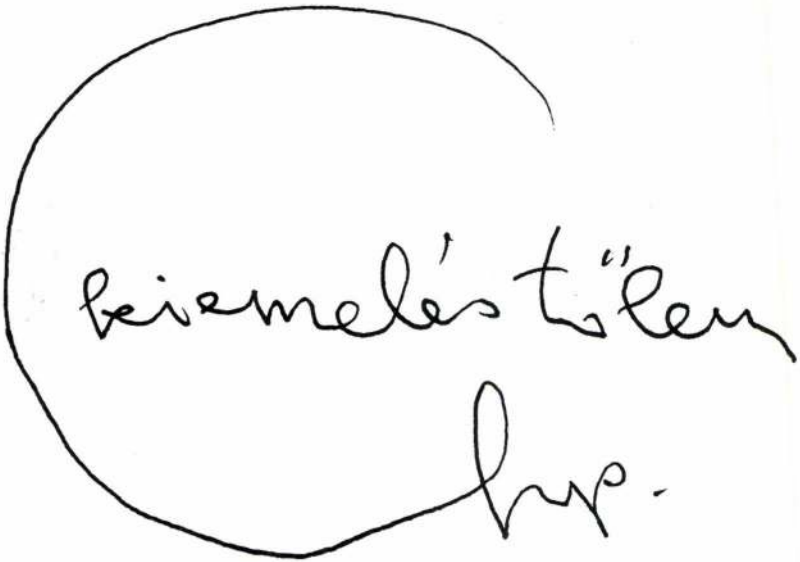
LIGET GALERIA

Budapest, XIV. Ajtósi Dürer sor 5.
nyitva 14.00 - 18.00
kedd szünnap

Fk.: Reszler Erneszlin

Lóska Lajos

Bp. Felsőzöldmáli út 61-65.
1025

bujkáló/hidden selfportrait 1987-89 ©halas

a székesfehérvári
Szent István Király Múzeum
meghívja Önt

Halas István

kiállítására,

melyet
PASSUTH KRISZTINA
művészettörténész,
egyetemi tanár nyit meg
1993. március 13-án,
szombaton
délelőtt fél 12 órakor

A kiállítás megtekinthető
március 13 - április 12-ig,
hétfő kivételével, naponta 10 - 18 óráig
Székesfehérvár, Országzászló tér 3.
Fk: dr. Fülöp Gyula

Szent István Király Múzeum, 8001 Székesfehérvár, Fő utca 6.

DÍJELŐLEGES

Bardoly István
MTA Művészettörténeti
Kutató Csoport
Budapest I.,
Uri u. 49.
1014

KÉPMASOK
HALAS ISTVÁN
KATONA JÓZSEF SZÍNHÁZ
ALAS ISTVÁN
PARIS BUDAPEST
KÉPMÁSOK

bujkáló/hidden selfportrait 1987-89 © halas

a székesfehérvári
Szent István Király Múzeum
meghívja Önt

Halas István

kiállítására,

melyet
PASSUTH KRISZTINA
művészettörténész,
egyetemi tanár nyit meg
1993. március 13-án,
szombaton
délelőtt fél 12 órakor

A kiállítás megtekinthető
március 13 - április 12-ig,
hétfő kivételével, naponta 10 - 18 óráig
Székesfehérvár, Országzászló tér 3.
Fk: dr. Fülöp Gyula

Szent István Király Múzeum, 8001 Székesfehérvár, Fő utca 6.

1993 III 9

DÍJELŐLEGES

Sinkovits Péter
főszerkesztö úr
új Művészet
Budapest V.,
Báthori u. 10.
1054

KÉPMÁSOK
HALAS ISTVÁN
KATONA JÓZSEF SZÍNHÁZ
ALAS ISTVÁN
PARIS BUDAPEST
KÉPMÁSOK

Fénnyé vált pillanatok

A kép címe: Kontrapaktum

Halas István fotóművész Par Images című kiállítása a Fotográfusok Házában arról az utolsó mozzanatról szól, melynek egyben tartása mindnyájunk napi gondja. Ez pedig saját, személyes élettörténetünk, másképpen: saját személyünk. Mindenki sztorijának vannak olyan pillanatai, melyekről úgy érzi, sosem múlnak el, mindörökké az életéhez fognak tartozni.

A fotós arra hangolja magát, hogy ezeket a pillanatokat megörökítse. *Halas István* fotói a szó legeredetibb értelmében életképek. Arról mesélnek, hogy volt egy ember, akinek az életében súlya volt azoknak a pillanatoknak, amelyek fényképeit most kiaggatta a falra.

Halas talányos képeinek nem egyszerű a nyitja. Csupa egyedi darab, melyeket csak a művész intuíciója és szignója köt össze. Par Images magyarul a „képek által"című kiállítása úgynevezett szekvenciákat mutat be. Így nevezi a fotókritika az egymás mellé illesztett képeket. Csakhogy ezek a képek nem időbeli vagy térbeli szekvenciákat ábrázolnak, hanem gondolati és érzelmi ugrásokat. Csupa kontraszt és szembeállítás. Ha a kiállított műveket figyelmesen megnézzük, nyilvánvalóvá válik, hogy e képek nem arról szólnak, amiről készültek. Vizuális talált tárgyait állítja ki Halas, mely jellegzetes poszt-posztmodern kori találmány. Halas István kiállítása most mások feje helyett a saját fejébe enged bepillantást.

Az október 14-ig nyitva tartó tárlat a Mai Manó Fotógalériában – VI. kerület, Nagymező utca 20. – tekinthető meg hétköznapokon 14-től 18 óráig.

Mohos Nádor Tamás

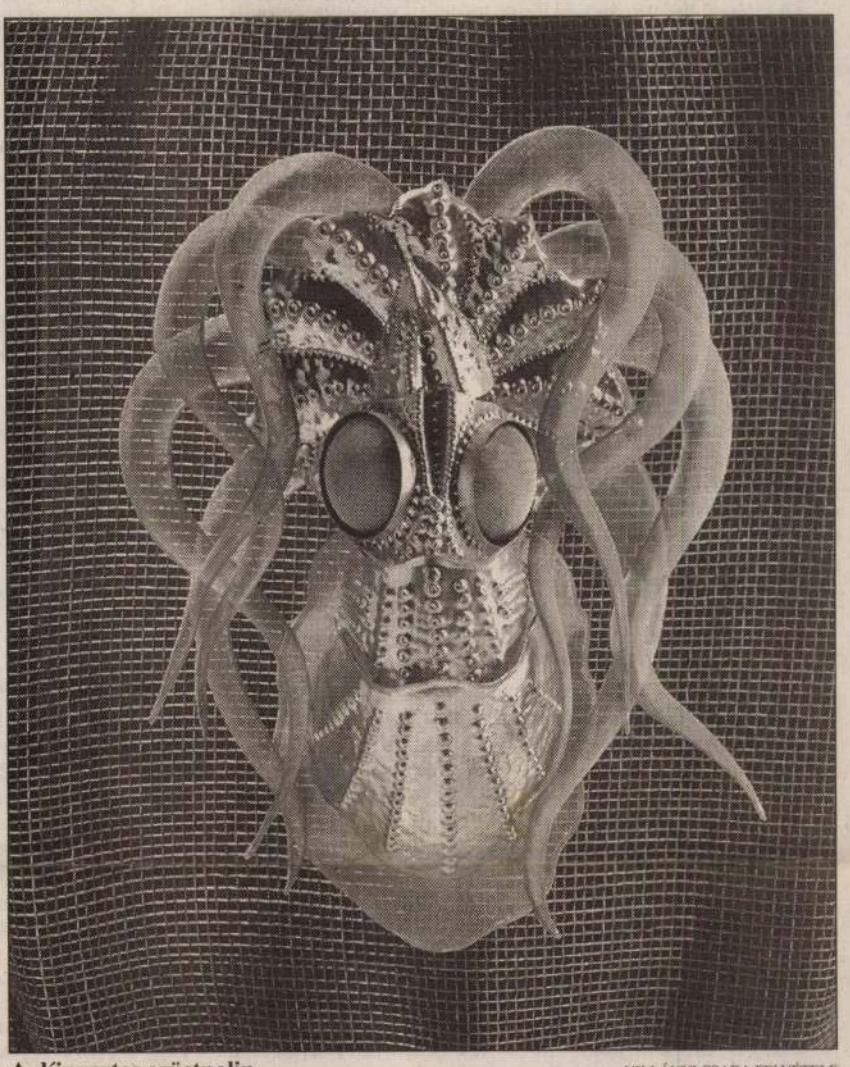
Ezüstlégy Zappa módra

Bemutatkozásképpen kezembe nyom egy Frank Zappa-lemezt. Ez vagyok én – mondja, és a zenét hallva az ember tulajdonképpen meg sem lepődik, hogy az ötvösművész ezúttal nem meghökkentő egyedi ékszereit, dísztárgyait, térplasztikáit mutatja. Mert Zappa zenéje valóban olyan, mint Mikló József különös munkái: a sejtelmes keveredik a hétköznapival, a tárgy – miként a Zappa-féle hangszövet – másféle anyagból gyúrva, új nézőpontból szemlélve új értelmet kap. Óriás légy, polip, sosemvolt állatok ezüstből, hatalmas bogarak különböző fémötvözetekből, mintha-állatok csontvázai, mindez olykor csipkeszerű finomsággal megmunkálva, máskor látszólag slendriánul félbehagyva, mintha lelkes régészek éppen akkor ásták volna ki az évezredek mélyéről.

Mondanám: iparművész, ő azonban tiltakozik. Artman. Így aposztrofálja saját magát. Az iparművészet szót szerinte mára jócskán lejáratták, és különben is: a művészember nem iparos, hanem élete minden percében művész, azaz játszó, kísérletező, gondolkodó lény, aki mindig azzal a technikával, lehetőséggel fejezi ki magát, amit az éppen aktuális gondolat kíván. Mikló József sem válogat. Ha szükségét érzi, fest, ha a fém ad ihletet, akkor szobrászszá-ötvössé lesz, ha meg ceruzát kíván a gondolat, hát rajzol, meglehet: aznap csak saját magát alakítja: copfba rendezi ősz haját, és tulipiros zakót ölt.

Tavaly a kortárs ötvöskiállításon a legjobb designtervezési díjat kapta ezüst polip térplasztikájára. Felesége, az ugyancsak ötvösművész Csillag Gabriella munkái, Mikló festményei, rajzai és fémből készült szobrai, plasztikái mellett ez a mű is látható lesz azon a kiállításon, amely ma nyílik az I. kerület, Úri utca 26–28. alatt található Castellum Galériában, és két hétig várja a látogatókat.

T. Z.

A díjnyertes ezüstpolip VILLÁNYI CSABA FELVÉTELE

Séra Erzsébet tűzzománcainak és festményeinek kiállítása a Macskássy Galériában (V., Kecskeméti u. 8.) október 30-ig látható

Újtelepi vígságok

Október 2-án és 3-án ünnepélyt rendez a Csekovszky Árpád Művelődési Ház a Diadal úti iskolában (XVII. ker., Diadal út 43–49.) és a közeli játszótéren. A program háromnegyed egykor a Ki nyer ma? közvetítésével kezdődik, majd megnyitják a Rákoscsaba-Újtelepért Egyesület életéről szóló kiállítást. Szombat reggel nyolctól a Diadal úti és a Hősök terei általános iskola diákjai mérik össze foci- és kosárlabdatudásukat. Délután karatét, dzsesszbalettot és akrobatikus rock and rollt mutatnak be. Közreműködik a Vox Nova Énekegyüttes és a Kolompos együttes. Az esti utcabálon pedig a Stex nevű zenekart hallgathatja a közönség.

D. J.

Different trains

MUNKATÁRSUNKTÓL

Előadások egy vagonban. A művek a vasút szerepét vizsgálják a XX. század történelmében. A Belgiumon, Németországon, a Cseh Köztársaságon, Szlovákián, Magyarországon és Ausztrián áthaladó vonat október hatodikán a Keleti pályaudvaron állomásozik. Este nyolctól három darabot láthatnak a peronon ácsorgók. Az első címe: 19182338, a hívott szám nem kapcsolható. A telefonszám magában foglalja az 1918 és 1938 közötti osztrák történelem éveit. Erre épül Werner Raditschnig vonósnégyesre, ütőhangszerekre és vasúti sínekre írt műve. Az öreg hölgy és a nomád lány című darab a XX. század üldöztetéseit mutatja be, miközben a címszereplők múltról, jelenről és jövőről gondolkodnak. A Different trains egy magnókazettát alkalmaz, melyen egy nevelőnő, egy nyugdíjas vonatkalauz és a holocaustot túlélők hangja hallható.

Kalotaszegi bál az Almássy téren

MUNKATÁRSUNKTÓL

Ilyenkor, ősz derekán évek óta hagyomány az Almássy Téri Szabadidőközpontban a tradicionális bál. Az autentikus népzenét kedvelők ma este egy hamisítatlan kalotaszegi bálba látogathatnak el, a házigazda a Berkó együttes, melynek tagjait számtalan családi-baráti szál köti a kalotaszegi „Nádas-mentéhez".

A fiatal zenészekből álló házigazda Berkó együttes az ünnepélyes alkalomra Kalotaszeg talán legismertebb zenészét, Fodor Neti Sándort hívta el zenekarával egyetemben, akik a máig hagyományos vonós hegedű-kontra-bőgő felállásban muzsikálnak. A dolog pikantériája, hogy Fodor Neti sokáig román falvakban muzsikált, csak azután kezdték hívni a magyarok is, mikor a falvakban kezdtek fogyni a helyi zenészek. Hozzáértők szerint ettől függetlenül ugyanúgy ismeri a magyar szokásokat, táncrendet, mint ezekben a falvakban rendszeresen muzsikáló elődei. Aki tehát ma este elmegy az Almássy Téri Szabadidőközpontba, kellő bepillantást nyerhet e sajátos világba.

HANGVERSENYEK

BARTÓK BÉLA EMLÉKHÁZ (II., Csalán út 29.) 2-án 18 órától Várjon Dénes (zongora), Takács Nagy Gábor (hegedű) és Simon Izabella (zongora) koncertje. Műsoron Debussy és Bartók művei.

BM DUNA PALOTA (V., Zrínyi u. 5.) 4-én 8.30-tól és 11 órától a BM Duna Szimfonikus Zenekar koncertje: Magyarország nevezetes helyszínei.

BUDA STAGE (II., Tárogató út 2–4.) 4-én 19.30-tól The New Orleans Connection (Kanada) Gershwint játszik. Énekel: Fehér Adrienne.

MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ (VI., Andrássy út 22.) 5-én 19.30-tól Edita Gruberova (szoprán) és Yoshikazu Mera (kontratenor) koncertje. Közreműködik a Magyar Állami Operaház Failoni Kamarazenekara. Vezényel: Friedrich Haider. Műsoron Purcell, Händel, Bach, Mozart és Rossini művei.

MÁTYÁS-TEMPLOM (I., Szentháromság tér 2.) 2-án 20 órától Hajdók Judit orgonaestje. Műsoron Franck, Elgar, Saint-Saëns, Satie, Antalffy-Zsíross Dezső, Vierne, Ives művei. 4-én 19.30-tól Baróti István orgonaestje. Műsoron Franck, Liszt, Kodály művei.

MŰCSARNOK (XIV., Hősök tere) 5-én 19.30-tól az Ear Együttes koncertje. Művészeti vezető: Sugár Miklós. Műsoron: Faragó Béla, Madarász Iván, Szigeti István, Csemiczky Miklós, Olsvay Endre, Sáry László, Sári József, Sugár Miklós művei.

ÓBUDAI TÁRSASKÖR (III., Kiskorona u. 7.) 2-án és 3-án 15 órától 22 óráig Tízéves az Óbudai Társaskör. 5-én 19 órától Butkai Enikő (ének), Vékony Ildikó (cimbalom), Bali János (furulya), Varga Ferenc (brácsa) koncertje. Műsoron XIV. és XV. századi chansonok: Machaut, Ciconia, Binchois, Busnoys, valamint Vidovszky László, Jeney Zoltán, Soós András, Kondor Ádám művei.

PESTI VIGADÓ (V., Vigadó tér 2.) 4-én 19 órától a MÁV Szimfonikus Zenekar koncertje. Közreműködik: Györffy Gergely (hegedű) és a Budapest Saxophon Quartet. Vezényel: Howard Williams. Műsoron Hidas Frigyes, Paul Ben-Haim, Bozay Attila művei.

SZENT ISTVÁN-BAZILIKA (V., Szent István tér 1.) 5-én 19 órától Murányi Zsuzsa orgonaestje. Műsoron Bach és Guilmant művei.

ZENEAKADÉMIA (VI., Liszt Ferenc tér 8.) 2-án 19.30-tól a Liszt Ferenc Kamarazenekar koncertje. Hangversenymester: Rolla János. Közreműködik: Steven Isserlis (gordonka) (Anglia). Műsoron Haydn, Mozart, Csajkovszkij művei. 3-án 19.30-tól Hegedűs Endre (zongora) hangversenye. Közreműködik: Ambrus Károly (vadászkürt), Soltész Ágnes (hegedű), Hegedűs Katalin (zongora). Műsoron Brahms, Schubert, Chopin, Erkel, Liszt művei. 4-én 19.30-tól a Nemzeti Filharmonikusok koncertje. Közreműködik: Frankó Tünde, Fekete Attila, Studlik Mária, Rozsos István, Busa Tamás, Sárkány Kázmér, Egri Sándor, Gerdesits Ferenc (ének), a Honvéd Együttes férfikarának tagjai. Vezényel: Hamar Zsolt. Műsoron Prokofjev, Petrovics Emil művei. 5-én 19.30-tól az MRT Szimfonikus Zenekara és a New Orleans Connection of Canada koncertje. Közreműködik: Pertis Péter (zongora) (USA). Vezényel: Palló Imre. Műsoron Gershwin művei.

TÁRLATOLGATÓ

BUDAPEST GALÉRIA KIÁLLÍTÓHÁZA (III., Lajos u. 158.) Károlyi Zsuzsanna és Somorjai Kiss Tibor kiállítása (november 1-jéig).

BUDATÉTÉNYI GALÉRIA (XXII., Nagytétényi út 35.) B. Dobos Jolán keramikusművész és Koncz Eta festőművész kiállítása (14-ig).

FERENCVÁROSI PINCETÁRLAT (IX., Mester u. 5.) A Közép-európai Fényműhely kiállítása (26-ig).

FIATAL KÉPZŐMŰVÉSZEK STÚDIÓJA EGYESÜLET – STÚDIÓ GALÉRIA (V., Képíró u. 6.) Filderstadt – a vétkek zsarátnoka – Dániel András kiállítása (10-ig).

FRANCIA INTÉZET (I., Fő u. 17.) Lengyel András és Lugosi Lugo László kiállítása (10-ig).

HUBER GALÉRIA (VII., Dob u. 31–33.) Egyed László kiállítása (15-ig).

MARCZIBÁNYI TÉRI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT (II., Marczibányi tér 5/A) Keiko Kozai kiállítása (14-ig).

SZLOVÁK INTÉZET (VIII., Rákóczi út 15.) Karol Skřipský (1908–1993) néprajzi és természettudományi fotóiból rendezett kiállítás.

ÚJLIPÓTVÁROSI KLUB-GALÉRIA (XIII., Tátra u. 20/B) Yengibarian Mamikon szobrászművész kiállítása (16-ig).

ÚJPEST GALÉRIA (IV., Árpád út 66.) Nemzetközi kisgrafikai kiállítás (18-ig).

BUDA STAGE (II., Tárogató út 2–4.) 3-án 19.30-tól Rögtön színház: improvizáció felsőfokon, adott témára. Bemutatja: Jordán Tamás és egy meglepetés-vendég. 5-én 19.30-tól Zenés irodalmi est: Ecuador vendégségben Budapesten – gitárzene és költészet.

PÓDIUM

FERENCVÁROSI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT (IX., Haller u. 27.) 4-én 10 órától Garabonciás vasárnap – sokféle játék sok tánccal, kicsiknek és nagyoknak (ingyenes).

KOSZTOLÁNYI KULTURÁLIS KÖZPONT (IX., Török P. u. 3.) 5-én 18.30-tól Csodakút – a magyarság mítoszai: Pap Gábor Mitikus magyar történelem című előadása.

MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI MŰZEUM (VIII., Ludovika tér 6.) 2-án 16 órától Fiatalok természetismereti klubja: Horváth Ákos A zivatarfelhőktől a tornádókig című előadása.

MARCZIBÁNYI TÉRI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT (II., Marczibányi tér 5/A) 2-án 18 órától Világjáróklub: Olasz vulkántúrák – Nádai László diavetítése. 3-án 10 órától Játszószínház: színész-drámatanárok és gyerekek közös játéka. 5-én 16 órától Várbújócska – dramatikus és képzőművészeti játszóház 6-11 éves gyermekeknek.

STÚDIÓ „K" (IX., Mátyás u. 9.) 2-án 19.30-tól Hólyagcirkusz – otno-opera-buffa. 3-án 11 órától Vár-játék – képzőművészeti műhely. 19.30-tól Zách Klára – történelmi tragikomédia. 4-én 11 órától A császár új ruhája – bábszínház.

BULI VAN

ALMÁSSY TÉRI SZABADIDŐKÖZPONT (VII., Almássy tér 6.) 2-án 19 órától Kalotaszegi bál. 3-án 20 órától Molnárgábormámor – a kisdobos, ahol tud... 4-én 18 órától Maskarades – görög táncház, 21 órától Berkó – magyar táncház. 5-én 18.30-tól Recefice – délszláv, bolgár, görög táncház.

BUDA STAGE (II., Tárogató út 2–4.) 2-án 19.30-tól Gerendás Péter és barátai.

CSEREPESHÁZ (XIV., Vezér út 28/B) 4-én 10 órától magyar táncház gyerekeknek.

KÖZGÁZ JAZZ KLUB (IX., Kinizsi u. 2–6.) 2-án 21 órától a Dresch együttes koncertje.

OLD MAN'S MUSIC PUB (VII., Akácfa u. 13.) 2-án Pege Quartett (jazz, jazzrock). 3-án Rockfort. 4-én Cotton Club Singers (swing). 5-én Ferenczi György és a Herfli Davidson (blues-soul).

PETŐFI CSARNOK (XIV., Zichy M. út 14.) 5-én 20 órától Old Boys házibuli. Vendég: Harangozó Teri, Aradszky László.

PINCEKLUB (IX., Mátyás u. 7.) 2-án Végső menedék, fiatal bandák bemutatkozó fóruma, házigazda: Eszterlövészek, vendég: Nadene. 3-án Total Metal klub. 4-én Ótórai tea – időutazás a '60-as, '70-es, '80-as évek rockzenéjébe. 5-én Magyar Népzenei Klub: Matokabinde zenekar.

SOTE KLUB (VIII., Nagyvárad tér 4.) 3-án UFO, Alexa, Auth Csilla. Stella Jazzsarok: 0.30-tól Lucky Boys.

VIRÁNYOSI KÖZÖSSÉGI HÁZ (XII., Szarvas G. u. 8.) 4-én 19 órától Skót táncház.

Ismét búcsú a Bakáts téren

A Ferencváros „megszületésének" 200. évfordulóján feleleventett hagyomány lassan ismét tradícióvá válik. 1992 óta minden évben, idén hetedik alkalommal rendezik meg – október első hétvégéjén – a Bakáts téren és környékén a templom védőszentjének, Szent Ferencnek ünnepét: a búcsút.

– A háromnapos rendezvény összeállításában is ugyanaz a szempont vezet bennünket, mint a nyári játékokban – mondja *Konrád Katalin* művészeti vezető –, igényes műsort igyekszünk összeállítani, sokszínű, nívós programot adni az érdeklődőknek. Népszerű együtteseket, közönségvonzó szólistákat. És fontos, hogy akik erősen kötődnek Ferencvároshoz, itt legyenek.

A gazdag programot teljes egészében leírni lehetetlen – a helyszínen természetesen kapható műsorfüzet –, kedvcsinálónak idézzünk belőle néhányat.

Október 2-án, 18 órakor lovas huszárok vonulnak a térre, bemutatójuk után 18.30-kor *dr. Gegesy Ferenc* polgármester és *Parádi Gyula* plébános hivatalosan is megnyitja az ünnepet. Egy svéd–magyar pánsípművész népszerű dallamokból álló koncertje és a divatbemutató után este fél kilenckor a Benkó Dixieland Band lép ą színpadra.

Szombaton nemzetiségi nap lesz, reggel kilenctől fúvószenekarral, mazsorettekkel, asszonykórussal és sramlizenekarral, majd 12.30-kor „Humorparádé Markos György előadásában". Délután komolyzene, cigányzene, hippik, és magyarnóta-énekeseket követően a Syrtos együttes koncertje – melynek szólistája Papadimitriu Athina – vezeti be a görög táncházat. 20.45-kor utcabál kezdődik, az Odeion és az Old Boys együttesek közreműködésével.

A kiegészítő programok között vásárosok, kézműves-foglalkozások, játszóház, gyermekhorgászat, céllövölde, zsákbamacska, légvár, sportvetélkedők szerepelnek. A Ráday utca 55. számú házban Uccaszalon címmel fiatal ipar- és képzőművészek – vásárlással egybekötött – kiállítását láthatjuk. A Ferencvárosi Egészségügyi Szolgálat sátrában vérnyomásmérés, gyermekfogászati szűrés és egyéb szolgáltatások lesznek. A búcsúval egy időben péntek délután 15 órakor a Ferencvárosi Művelődési Központ Haller utcai épületében kiállítás nyílik, melyen Ferencváros védett épületeit és patinás cégeit ismerhetjük meg.

Vasárnap délelőtt 10.30-kor búcsúi nagymise a templomban. A szertartást Parádi Gyula plébános vezeti, kérésére az ünnepi misét ismét *dr. Várszegi Asztrik* püspök, pannonhalmi főapát celebrálja. Különleges zenei élmény vár ránk. Az elsősorban operaszínpadról ismert Puccini Messa di Gloriáját hallhatjuk *Horváth Bálint* (tenor) és *Németh Gábor* (bariton) szólóénekével, az Antall Mátyás karigazgató által vezetett Budapesti Kórus és a BM Duna Szimfonikus Zenekar előadásában, *Kaposi Gergely* dirigálásával.

A délután a gyerekeké Garfield és barátai társaságában. A programot *Mészáros László* vezeti, este *Császár Előd* lemezbemutatóját a V. I. P. együttes koncertje követi. Immáron hagyomány, hogy 21.45-kor tűzijátékkal búcsúzik a Ferencvárosi Búcsú. Ne felejtsük: ez csak ízelítő! A templom előtt felállított színpadon folyamatosan követik egymást a műsorszámok. A programok megtekintése természetesen ingyenes – mondja Konrád Katalin –, s bár ez Ferencváros ünnepe, mindenkit nagy szeretettel várunk.

Gervai Anikó

Osztrák és magyar '48

Közös kiállítás az Országos Levéltárban

Pest és Bécs százötven évvel ezelőtti forradalmáról nyílt kiállítás a Magyar Országos Levéltárban (I. kerület, Bécsi kapu tér 2–4.). Közös kiállítás ez hiszen az Osztrák és a Magyar főváros forradalma gyakorlatilag egymást segítette győzelemre.

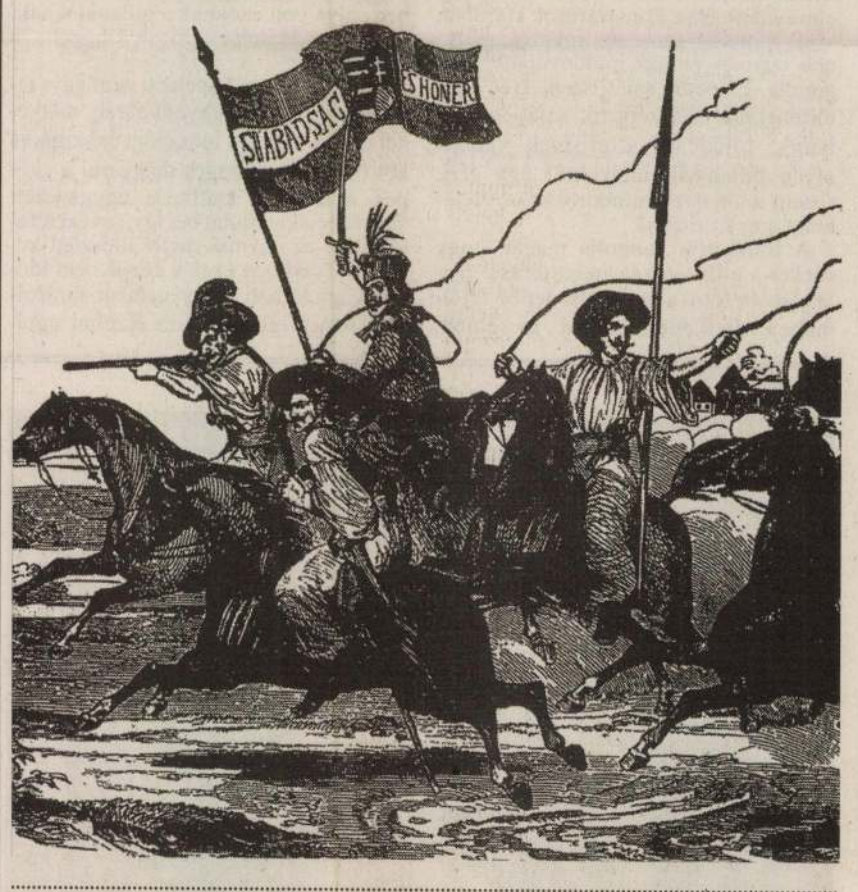
Az 1848-as párizsi forradalom hírére Bécsben és Pesten is megpezsdült az élet, az osztrák császári udvar pedig egyre inkább I. Miklós orosz cár segítségében bízott. „Vannak hatalmak, melyek mint barátok veszélyesebbek, mint mikor ellenségek" – utalt Kossuth Lajos az esetleges orosz beavatkozásra. Német nyelvre lefordított és kinyomtatott beszéde olyan erjedési folyamatot indított meg Bécsben, amely lehetetlenné tette az udvar erőszakos reagálását – írja a kiállítás kalauzában *Hermann Róbert* történész. A bécsi forradalom híre pedig március 15-én eljutott a Pilvaxba, ahol az ifjak nem késtek cselekedni.

Levéltári forrásokból izgalmas kiállítást rendezni nagyon nehéz feladat. A közönség elsősorban a látványos termeket keresi, elmélyedni általában kevésbé szeret. Pedig a Magyar Országos Levéltárban kiállított dokumentumokban mindenképp érdemes elmélyedni, hiszen többségük országok sorsát döntötte el, mint Metternich kancellár lemondó nyilatkozata, Batthyány Lajos kinevezése vagy Ferenc József kiáltványa trónra lépése alkalmából. Itt mindegyik irat eredetiben látható. A rendezők bemutatják a Nemzeti dal és a Tizenkét pont német nyelvű változatát is, valamint megtekinthető Barabás Miklós híres kőnyomata az első magyar minisztériumról a festő kézjegyével.

A kiállítás szinte pontosan ugyanazt az utat járta be, mint az 1848-as forradalom. A magyarországon összegyűjtött anyag előbb a bécsi levéltár kiállítótermébe került, s most a bécsivel kiegészülve költözött vissza Budapestre, ahol decemberig látható.

Sz. Z.

PEST ÉS BÉCS
KÉT VÁROS FORRADALMA

LELŐHELY

Első könyves lett a IV/B

Az embert csak eszi a sárga irigység. Elképzeli, hogy 2047-ben, ötvenéves érettségi találkozójukon összeülnek a Madách Imre Gimnázium hajdani IV/B-s történelemtagozatosai, és elmesélik egymásnak, mi történt velük fél évszázad alatt. Beszámolnak a munkával töltött évtizedekről, a szakmai sikerekről. Hosszú históriának ígérkezik, hiszen messziről kell majd indítaniuk. Akkor már éppen ötven éve lesz, hogy első könyves szerzőkké váltak.

Az ország első állami gimnáziuma, a Barcsay utcai Madách nemrégiben megjelentette ugyanis az Erzsébetváros 125 éve című könyvecskét. A tanulmányt az iskola egykori növendékei, az 1997-ben végzett történelem tagozatos IV/B-sek írták. Igaz, az érettségi időpontjában a nyolc diák még korántsem lehetett biztos abban, hogy a kötet egyszer valóban napvilágot lát. Csak most, egy évvel a kézirat elkészülte után vehetik kézbe az érdeklődők a VII. kerület múltját feltáró művet. Ennyi időbe telt, hogy az iskola össze tudja kalapozni a kiadáshoz szükséges pénzt, s hogy megtalálja azokat a partnereket, akik önzetlenül segítettek a könyv létrehozásában.

Dancs István, a kötetet összeállító tanár úgy véli: a tanulmány megszületése azért volt igazán fontos, mert így diák és tanár egyaránt kézzelfogható eredményét látja a munkájának. A kutatásban részt vevő nyolc egykori IV/B-s nemcsak sárguló fotókat és emlékeket visz magával az iskolából, hanem valami igazán maradandót is. Hasonló ez a díszteremben látható festményhez, amelyet az iskola rajztanára és egyik tanítványa alkotott, vagy a kórus által készített kazettához.

Mindezek után szinte csak ráadás, hogy az Erzsébetváros 125 éve című könyv igazán kellemes olvasmány. A hajdani városismereti vetélkedők hangulatát idézi, amikor az ember a viszonylag kis területű, de annál regényesebb múltú kerületben szinte minden sarkon tanult valamit. Például, hogy hol állt a híres Valero-féle selyemgyár első pesti épülete – az Akácfa utca, Király utca, Dob utca és Kürt utca által körbezárt négyszögben –, vagy hogy az 1870-es években a Dob utcában többen éltek, mint Késmárkon, s hogy a szomorkás külsejű Tisza mozi a kerület első filmszínháza volt, nevezetesen az Ungerleider- és Neumann-féle Phőnix. Bizonyára kevesen hallottak arról, hogy a manapság a Rottenbiller utcában működő könyvtárat 1913-ban a Deák Ferenc Szabadkőműves Páholy alapította az Almássy téren, vagy hogy a tízes években négy filmgyárat is létesítettek a kerületben, oly festői helyeken, mint a Dohány vagy a Szövetség utca.

Különösen érdekes az Erzsébetváros hajdani ipari üzemeiről szóló fejezet, amelyben többek között a Beliczay-féle mézeskalácssütődéről, a Mauthner-féle vetőmag-értékesítő telepről és a Lingel-féle bútorgyárról is olvashatunk. (Ha valaki nem tudná, a Varia bútorcsaládot például ez utóbbinak köszönheti a nemzet.)

A könyvben természetesen minden felsoroltatik, aminek egy kerületmonográfiában helye van: népességi adatok, kereskedelem, gazdaság, oktatás, kultúrhistóriai érdekességek; még a városrész leköszönő polgármesterével is készült egy interjú. Hogy a tanulmány olvastán mégis maradt hiányérzetem, annak csak egyetlen oka van. Négy éven át, ahányszor csak kiléptem a Madách Gimnázium kapuján, szinte gépiesen elolvastam a szemközti ház homlokzatán elhelyezett emléktáblát, Gyagyovszky Emilnek, egy jeles helybéli szociáldemokratának állított emléket. A madáchos diákok könyvének vonatkozó fejezetében (Szobrok, emléktáblák, műtárgyak) mégis hiába kerestem. Pedig – lám, modern erzsébetvárosi csoda – megvan. Ellenőriztem.

N. Kósa Judit

CIKKÜNK NYOMÁN

Az Aréna út nevéről

Erki Edit *A pesti Csikágó* című érdekes várostörténeti cikkében (szeptember 19.) olvasom az egyik útról, mely a címben szereplő területet határolja: „Aréna útnak nevezték Feld Zsigmond 1876-ban megnyitott híres ligeti arénájáról."

A mondatban szereplő évszám, amely a Feld-féle vállalkozás születési évét illeti, pontos, amit azért kell külön kiemelnem, mert más várostörténeti forrásokban 1874 szerepel – sajnos tévesen, 1874-ben ugyanis Feld Zsigmond még Bécsben volt. A szóban forgó utat azonban nem a Feld-féle műintézet nevéről keresztelték el Aréna útnak; éppen ellenkezőleg: Feld Zsigmond igazodott a már korábban meglévő névhez.

Az utat ugyanis már az 1800-as évek elején is Arenenwegnek hívták, mert azidőtt az Állatkert mai pálmaházának helyén állott az az aréna, melyben a spanyol bikaviadalokra emlékeztető, úgynevezett állathecceket rendezték, persze nem bikákkal, hanem egyéb állatokkal. Ezeknek az állathecceknek a múlt század húszas éveiben vetett véget a város vezetése.

Timár György

A víztorony

A Népszabadság szeptember 25-i számának Budapest mellékletében jelent meg a Titokzatos torony a Blahán című írás. A Csokonai utcában álló víztoronyról írják, hogy „...elsősorban tűzrendészeti célokat szolgált". Ez bizony csak részben igaz! A toronyban lévő víz az egykori Nép-, majd Nemzeti Színház színpadi vasfüggönyének hidrosztatikus erőátvitellel való mozgatásához is kellett – vagy egyszerűbben fogalmazva –, ez a víztömeg volt a többmázsás vasfüggöny ellensúlya.

Létay Miklós

Szobormosás – gyomormosás

A Budapest melléklet 1998. szeptember 21-i számában megjelent Szobormosás című kis karcolatuk szolgált indítékul arra, hogy felvessem az I. kerületi Dózsa-szobor főalakjának lassan megkövesedett, bántó piszkosságát.

Több évtizede naponta látom a szoborfej nyitott szájában lerakódott szmog fekete bevonatát. Valahogy olyan, mintha szegény Dózsát a tüzes trónuson abban a pillanatban örökítették volna meg, amikor a zsarátnok kokszsá alakult át.

Ha az ember rápillant, nemcsak a sok éve elmaradt szobormosás jut eszébe, hanem felötlik a gyomormosás igénye is. Egy homokfúvásos tisztítás nyilván segítene.

Perjés Sándor

MITSUBISHI
CARISMA
MITSUBISHI MOTORS
Most 500 000 Ft-tal olcsóbban!

1.6 GLi
3 390 000 Ft
90 LE-s motor, szervokormány, 4 légzsák, ABS, elektromos ablak elöl, központi zár, stb.
DUNA INTERSERVICE Kft. TÜV ISO 9002
1037 Budapest, Zay u. 24. ☎: 250-4065, ☎/Fax: 388-9175
1134 Budapest, Róbert K. krt. 47. ☎: 350-2121, ☎/Fax: 350-2122
WWW.FEBA.HU/MITSUBISHI
AUTOMOBIL '98
"A" pavilon 306/B stand

HALAS ISTVÁN

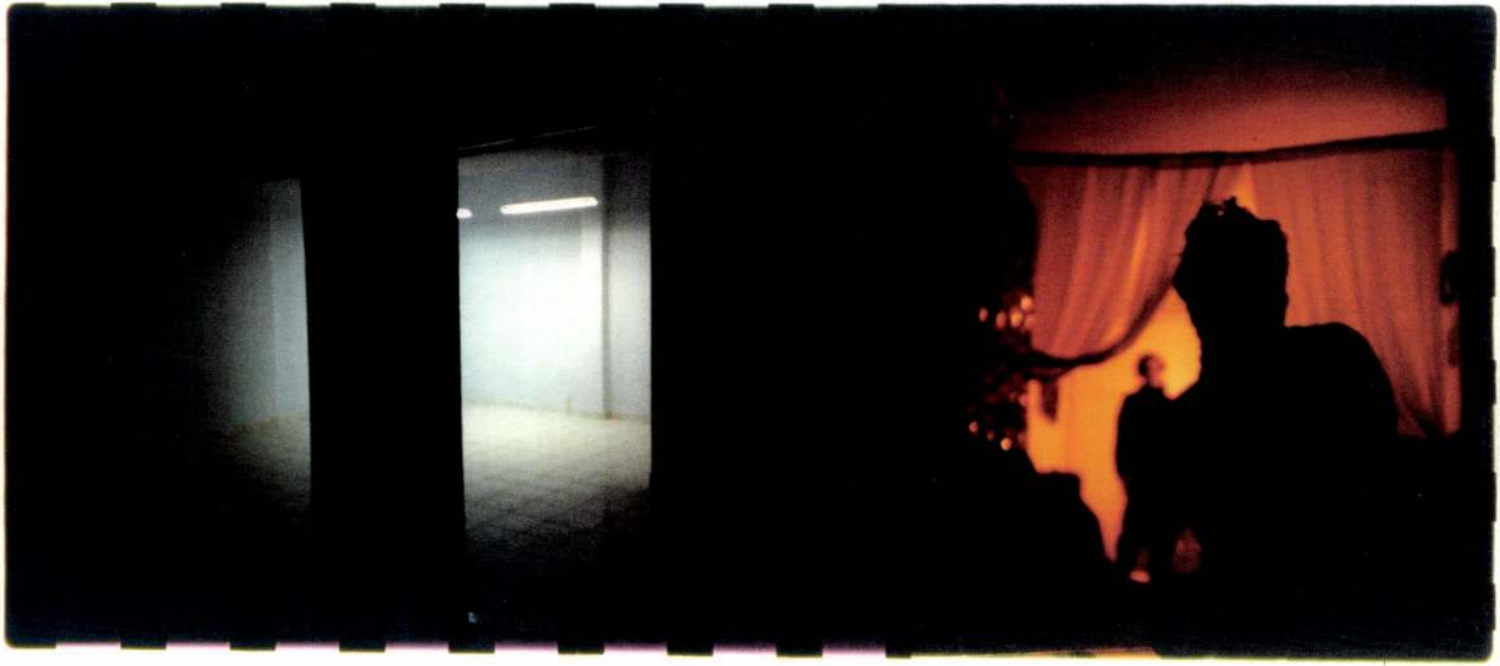
HTSART

A
Mai Manó Fotógaléria
meghívja Önt

HALAS ISTVÁN *"Par images"* című kiállításának megnyitójára
1998. szeptember 24-én, csütörtökön délután 5 órára.
A kiállítást Török András nyitja meg.

Megtekinthető október 14-ig.
Nyitva: hétfőtől péntekig 14-18 óráig
Tel.: 302 4398, e-mail: fotomuz@visio.c3.hu
Mai Manó Fotógaléria 1065 Budapest, Nagymező u. 20. félemelet

A Mai Manó Fotógalériát a Fővárosi Közgyűlés Képzőművészeti Alapja és a Magyar Millennium Emlékbizottság támogatja.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Halas János

MAGYAR HÍREK
1968 APR 20

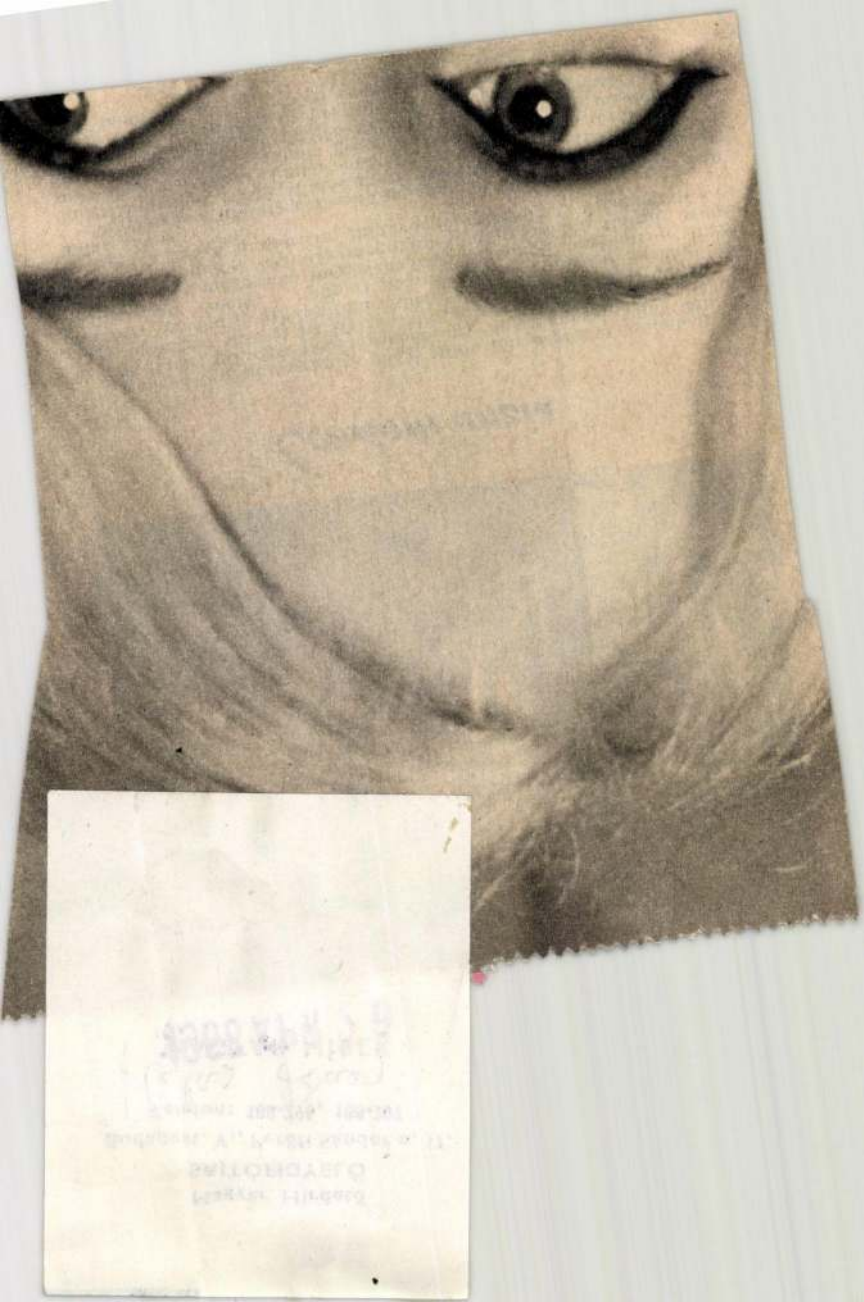
1021

Londoni anzix

»Képes« levelet kaptunk Világ Miklóstól, régóta Londonban élő hazánkfiától, aki egy képkereskedő cég tulajdonosa. Világ Miklós nagy örömmel számol be Halas János magyar származású rajzfilmművész, grafikus rajzfilmfigurákból, a Világ-galériában rendezett kiállításáról, amely — mint az angol sajtó is tanúsítja —, nagy sikert ért el. A megnyitón megjelent hazánk londoni nagykövete, Incze György, a neves humorista, Incze Jenő nagykövet, Világ Miklós és Jenő is. Képünk a kiállítás megnyitása után készült. Balról: Mikes Halas János.

Egyébként a kiállításról szóló beszámolót követően új hírt is kaptunk Londonból. Világ Miklós Incze Jenőnek április 4. előestéjén levelet írt, és a felszabadulás emlékére a magyar nemzetnek ajándékozott egy értékes, csaknem 300 éves térképet, amely a török kiűzése, Budavár felszabadulása idején készült. A nagyméretű, meglehetősen pontos térképet Rómában készítette el Giacomo Cantelly, II. Ferdinánd modenai herceg udvari geográfusa.

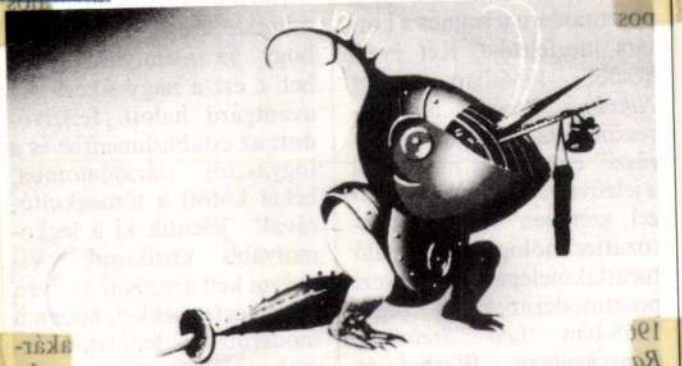
HALAS István

MILTÉNYI István: Halas István két fotókiállítása. =
Magyar Narancs, III.évf.3.sz. 1991. efbr. 7. 13.p.
és ill.

Bp.
Szelesfalvi

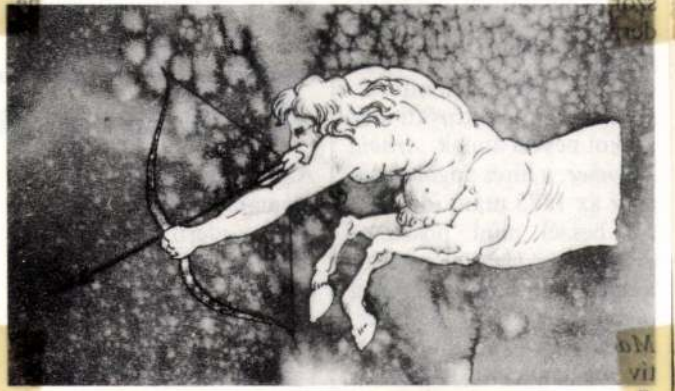
John Halas magyar származású angliai animációs rajzfilmkészítő
Kiadta Kiadó, Címadó, John Halas Kiállítás 3) Fényképes

John Halas: A nagy mesterek című sorozatból

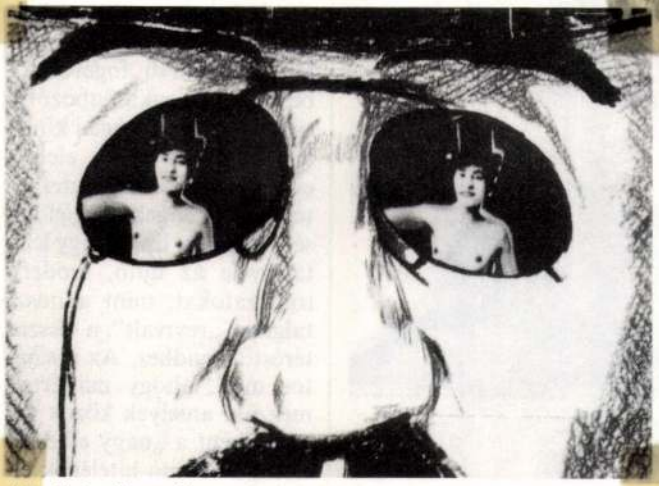
Művészet, 1981. szept., 54-old.

John Halas: A nagy mesterek című sorozatból

Művészek, 1988. szept., 57-old.

John Halas, magyar származású angliában élő grafikus, rajzfilmkészítő
Hudra Klára: Animáció, John Halas kiállítása
Művészet

John Halas–Henry Moore: Az óriáskígyó, 1951

Művészet, 1988. szept., 57. old.

Halas, John (Társ)

rajzfilm

lásd: Bortnyik Sándor

Népmakedzság, 1958. máj. 23.

[Művészet és animáció, John Halas és munkatársai]

Budapest, VI., Anker-köz 1-3.
Telefon: 227-o4o

HALAS, John grafikus M.D.K.

A "Who's who in Graphic Art "c. svájci kiadványban szereplő magyar származásu grafikus

Bertnyik sándor tanitványa volt.
1936 ota él ~~Amerikában~~ Angliában , s elsősorban ~~trül~~ trükkfilmekkel szerzett hirnevet

Flórián László: Korunk Grafikusai, egy könyvben
Magyar Nemzet 1962. október 31. 4.l.

Halas János

Reklám filmtervező együtt oldalogott
Macskássy Gyulával.

Fehér Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 334 l 191 l

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György út 41.

Halas János (John Halas)

Született Budapesten 1912 április 16-án.
Grafikus. Tanulmányai: Bortnyik
Sándor vezette „Műhely"-ben. 1930-33
Párizsban élt. Az első magyar rajzfilm
megrője.
Fehete Márton: Prominent Hungarians
Home and abroad, München, 1966. 334 l
117 l.

2.-es sz. cédula.

M.D.K.

Halas János

"...ha az angol kormány népszerüsiteni akarja egyik vagy másik ujitását John Halas szolgálatát veszi igénybe."
A szövegmelletti képek egyikén szerepel a müvész feleségével együtt. A többi képek a rajzfilmekből valók: Charley a kiváncsi traktoros
A reakciós bürokrata, aki ellenzi a szociális biztositást
Eltöri a lábát és most van ideje gondolkodni a kérdésen
Néhány "sztár" a Halas-házaspár bacillus filmjéből, a képek aláirása.

/h.e./: Halas János megmagyarázza az angoloknak... Szinház és Mozi. Bp. 1948. szept. 1. I. évf. 3. sz. 14. l.

1.-es sz. cédula

M.D.K.

Halas János /John Halas/

Rajzoló. Berény és Bortnyik tanitványa. Tizenöt éve él külföldön és 12 éve dolgozik Angliában. Feleségével, Joy Batchelor-ral együtt dolgozik, specialitásuk a szórakoztató, oktató rajzfilm. Nevüket egész Anglia ismeri, a házaspár rendkivül népszerü: "A kormány, a minisztériumok, az államositott iparok, a nagy-vállalatok, az egyetemek, az iskolák a Halas házaspárt hivják segitségül, ha valahol megakadnak..." s azt akarják elérni, hogy a közönség megértse munkájukat.

/h.e./:Halas János megmagyarázza az angoloknak... Szinház és Mozi. Bp. 1948. szept. 1. I. évf. 3. sz. 14. l.

Halas János

1936-ban Angliában telepedett le.
Ügy 100 rajzfilmet készített: /Orwell:
„Állat farm", „A kagyló és a kismacska"
stb./ Az első" stereoszkóp rajzfilmet
alkotta.
Fekete Márton: Prominent Hungarians
Home and Abroad, München, 1966. 334 l. 117 l.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

HALAS, John

SÁRKÖZI Mátyás: 2 x 80. = Mag ar Hirlap, 25.évf. 93. sz. 1992 április 18 III.p.

HALAS, John

FEKETE Judit: John Halas nyolcvan éves /interjú/. =
Magyar Nemzet, LV.évf.89.sz.1992.ápr.14. 1o.p. ill.

barátjában az a gondolat támadt,
zcsoportot alakítsanak, s együttes
kra irányítani. A csoport *Barcsay*n
czky Jenőből, *Hincz* Gyulából, *Ga*-
ból állt volna. Ez az öt festő és két
ogy alakulóban lévő művészetüket
étől, s hogy ennek folytán azokban
ekkel együtt foglalnak helyet, az ő
ervüket azonban nem tudták meg-
n rossz, ha nem nagyon mozgalmas
ssé felkavarják. A sikertelenségnek
portalakításnak sokkal komolyabb
pa tehetséges emberről volt szó, az
ecsülésén kívül semmiféle egységes
belőlük egy olyan vezérlő gondo-
ndó zászlójukra. Így aztán magános
k folyamán még messzebbre kalan-
barátság hellyel-közzel szinte nyílt
óban lehet-e kiáltóbb ellentétet el-
s a mai *Medveczky* festészete között
klasszicizmus mellé szegődött. Bar-
ellemű tájékozódásuk mellett, bár
r lassanként lemondott a mértani
dról, *Gadányi* is szakított az elvont,
abban tehetségének leginkább dí-
áros László már külföldre távozása

RTERLY

ák and the Hungarian émigrés in
-world war Austro–Belgian coop-
replaced by cooperation between
garian and Belgian avant-garde
t is the reason why the visitor to
des Beaux-Arts first saw a pho-
Lajos Kassák. The Belgian
of literary history is important to
he rediscovery of Belgian litera-
es a better understanding of
iterature. The whole complex of
cceptance, parallels and di-
comes visible and appreciable.

László Ferenczi

SUES

MARIO AND

EARS
RAPHY

CSAY

LY TREES

N EXHIBITION

HALAS, John
NHQ 122.
1988

danz and Herczog, came up with the suggestion to make up for the lack of any solemn squares in Budapest of the kind of which had been planned during the Baroque and neo-classic periods in many parts of Europe, by establishing a Millennial Memorial in the square. The proposal was adopted and carried out in the form of a 30 metre high column in the central axis of the road, with a twofold, gently arched colonnade behind it, with the statues of 14 kings, the seven chiefs involved in the Magyar conquest and allegorical compositions, by György Zala, and in the centre of the square a Hungarian War Memorial. In 1906, the construction of the Museum of Fine Arts gave the square its final touch. A neo-classic complex, it has become one of the most harmonious squares in the city, providing a fitting conclusion to the splendid set of buildings along Sugár út.

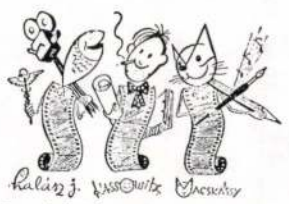
Sándor Láncz

THREE GENRES

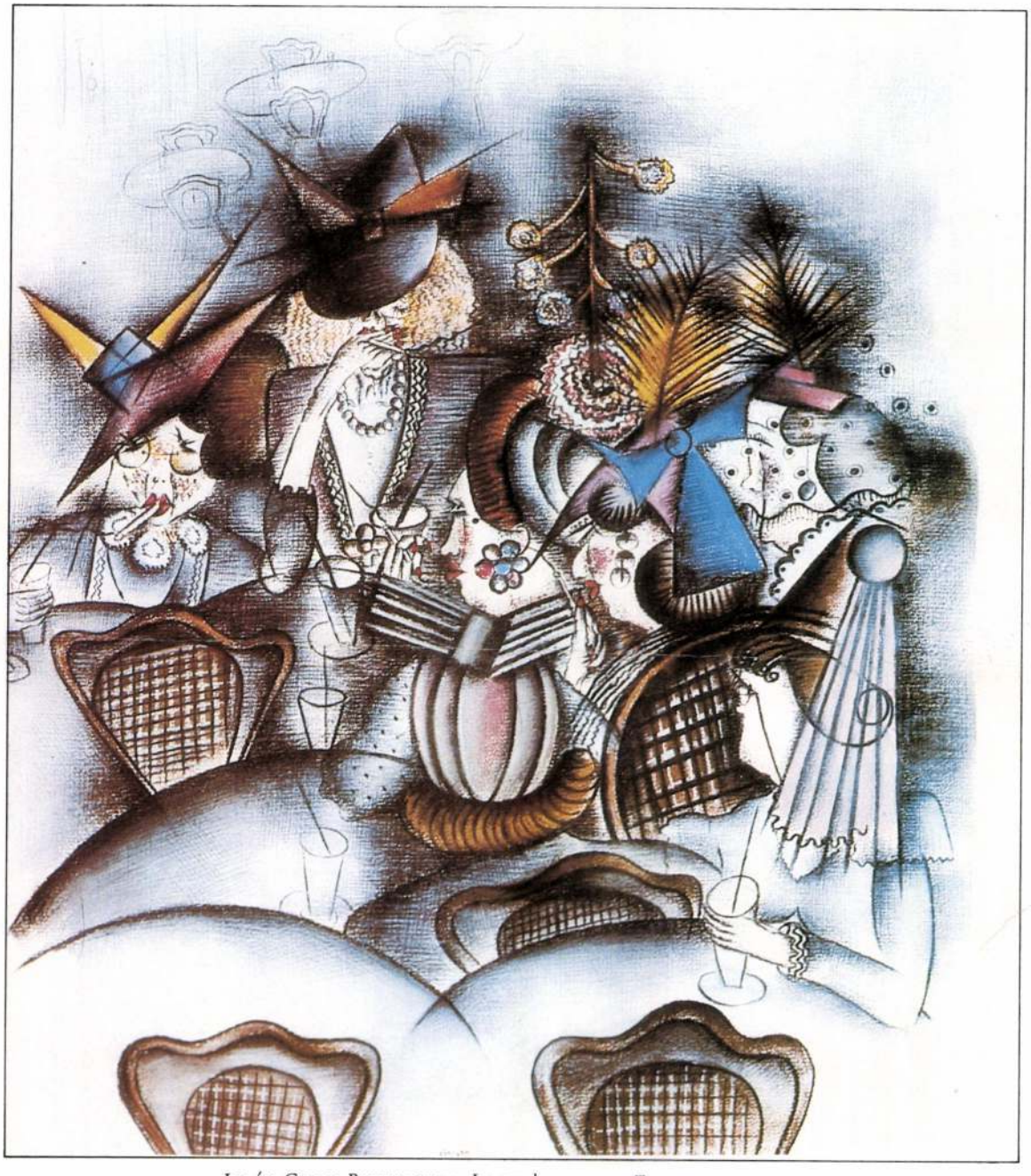
John Halas, Jolán Gross-Bettelheim and Attila Kovács

John Halas (born Halász, János), whose "Halas and Batchelor Studio" he established with his wife in London, is a great name among animators. In his profession he is as much a "grand old man" as other Hungarian-born artists such as Sándor Trauner in film-set design or György Kepes in visual education. These examples are not accidental; all three belong to the generation who, at the turn of the 1920s–1930s opposed themselves to official conservatism and tried to connect with the work of the best of their European contemporaries, especially to the ideas and practice of the Bauhaus. At the time, the only opportunity to do so in Hungary was within Kassák's Work Circle and the Budapest Workshop under Sándor Bortnyik. The followers of these schools and groups, many of whom later dispersed to different parts of the world, have generally preserved the original constructivist inspiration throughout their careers. This was not primarily a stylistic characteristic but the founding of their work on art and its related technical environment, and their belief in their power to shape society. This faith is the impulse behind Vasarely's compositions and Schöffer's mobiles, and the same faith drives Halas in his unwearying research into the possibilities of animation and electronics.

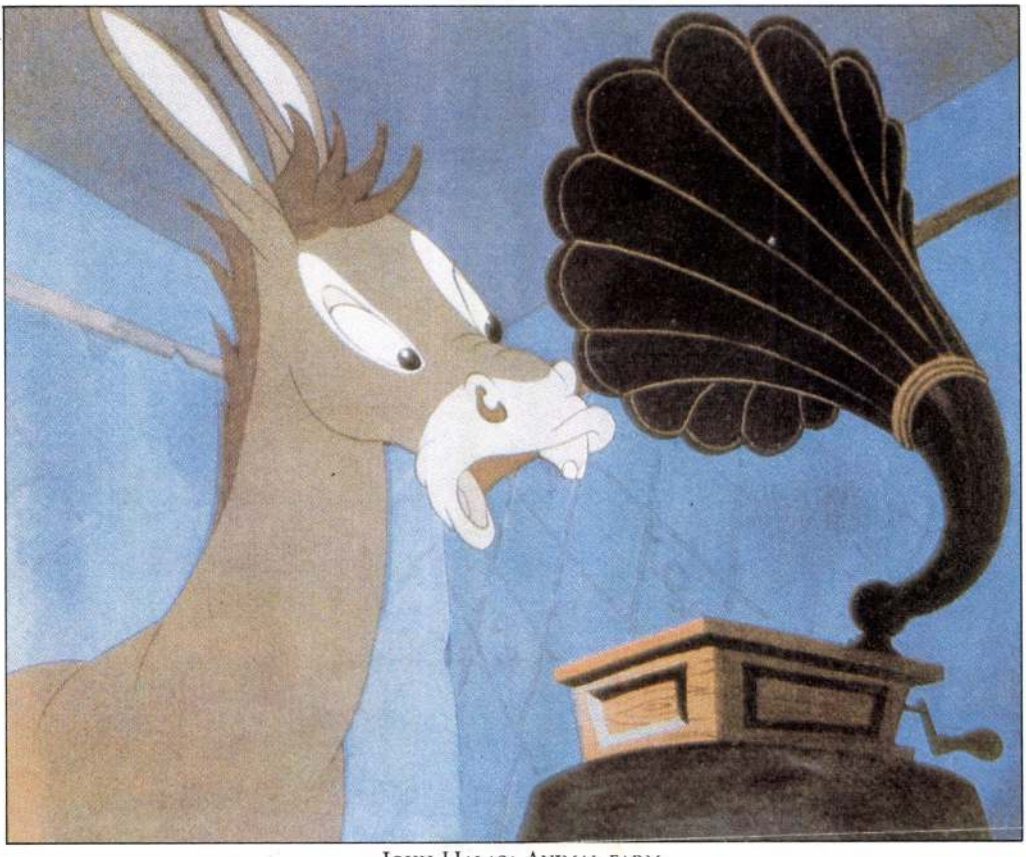
Logo of the John Halas, Félix Kassowitz and Gyula Marskássy Studio

When Halas learned the basics of film-making with the help of another world-famous artist, George Pal, he continued his studies in Bortnyik's Workshop and opened an advertising film studio with two young draughtsmen (Lajos Vajda, one of the great figures in Hungarian twentieth-century art, worked there as a phase drawer); under the pressure of the constrained circumstances in Hungary he moved to England in 1936. As a creator of advertising and publicity films he had the opportunity to evolve various drawing styles and techniques, so, after the

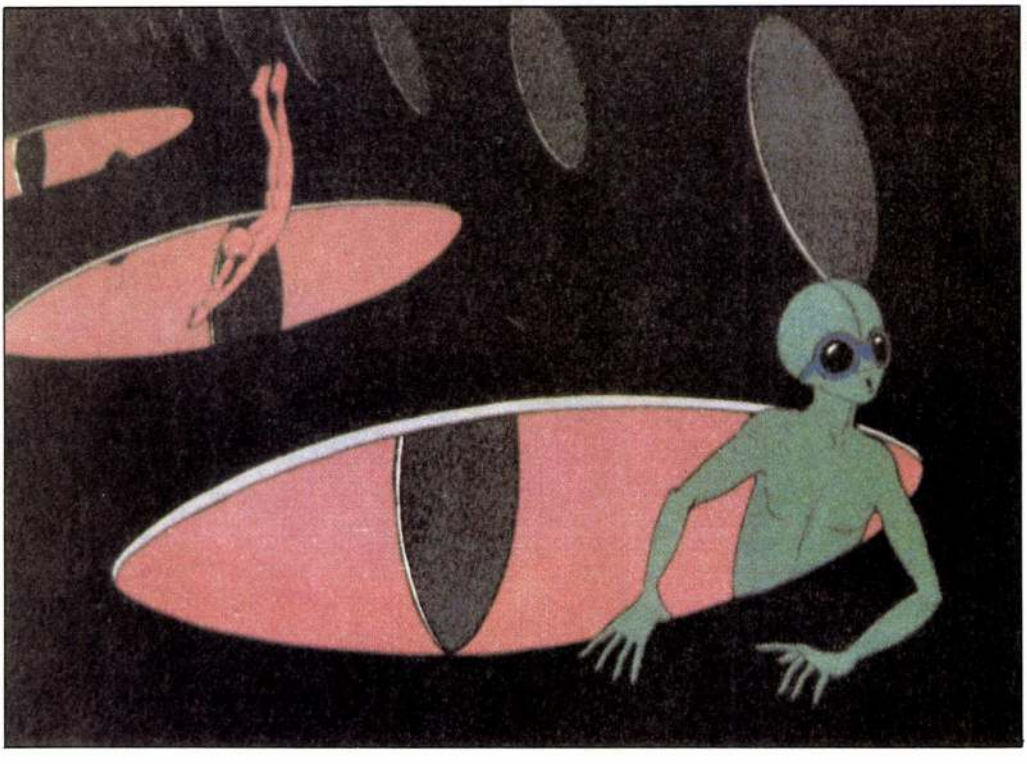
JOLÁN GROSS BETTELHEIM: LADIES' STADIUM. END OF THE 1920S.
PASTEL, PAPER, 58.5×41 CM

György Makky

John Halas: Animal farm

John Halas: Autobahn

József Rosta

Second World War when he had finally the chance to present himself to the public with autonomous works he had mastered all the tricks of the trade. Since his first success, "Animal Farm" (1963) based on Orwell's novel, his star has been continuously on the rise and shows remarkable parallels to the current changes in animation styles. The pictorial world of his early films in a somewhat American taste that recalls Walt Disney has gradually become acerbic and ironic; in *The Hoffnung Symphony Orchestra*, lines inspired by intellectual humour which had characterized the animated cartoons of the 1960s played a dominant role; later the thematic and stylistic demands of rock, introduced in animation only in the 1970s, appeared also in his works. (*Autobahn*, 1979.)

Hence we cannot speak of a definable "Halas-style" because Mr. Animated Cartoon (the complimentary nickname he is known by) has the same intimate knowledge of all spheres of animation. His extraordinarily Protean capacity has enabled him to bring to life on celluloid the worlds of such radically different artists as Wilhelm Busch, Toulouse-Lautrec, Leonardo and Botticelli. He instantly sensed the possibilities inherent in computers: his *Dilemma* (1981) shows up the positive and negative sides of a civilization easily turning self-destructive. Halas fears for humanity but trusts art, and he is convinced that animation, combining the intelligence of the human hand and the computer, can create a visual idiom understood and "spoken" by everybody which can offer much help in solving the basic dilemmas of our age.

* * *

One of the most successful exhibitions in Budapest in the spring of 1988 presented a selection from the works of an artist whose name had been almost unknown both to the public and to the narrow circle of professionals. True, in the 1960s Jolán Gross-Bettelheim (1900–1972) had presented herself in Hungary in several individual and group exhibitions but those works were not yet her best and her earlier works had remained unknown. So it is the merit of the collector Ákos Vörösváry who discovered her legacy that he sensed the topicality of her paintings and drawings. He perceived that the world of the 1920s and 1930s known today only from tattered picture strips, their shudderingly desolate and at the same time pitifully amusing milieu can be exciting today when our attitudes to development and technical progress are so ambivalent.

Gross-Bettelheim's success and importance do not reside primarily in the quality and originality of her works. She was a good minor master but her works were effective not so much in themselves but through the epoch which they represented. They are interesting specimens of Hungarian art from another viewpoint too: we have few artists who combined European training with the particularities of American art between the two world wars.

Jolán Gross-Bettelheim commenced her studies at the Academy of Fine Arts in Budapest; after a short stay in Vienna she travelled to Berlin in 1920 and became a pupil of the cautiously expressionistic Carl Hofer. Her best paintings were made during her relatively short period in Berlin; these compositions of interiors, and hazy or stormy waterside landscapes built on powerful blue-white-black colour contrasts recall the softer trend of German expressionism hallmarked by the names of Kandinsky, Jawlensky and Werefkin. Strangely, the then unfolding *Neue Sachlichkeit* as yet had no influence her art; it would appear in her paintings and drawings only after 1925, when she settled in the United States.

Her dynamic, richly coloured paintings gradually grew colder, they became dryer and more narrative. The style of her portraits marked by the decorative-grotesque attitude of her master Róbert Berény had changed too; they became more graphic and caricaturistic. With the exhaustion of her painterly inspiration, her interest turned more and more to graphics: its mobility seemed to suit her leftist political activity which increased in the 1930s; she made numerous agitprop and anti-fascist drawings. Moreover, she was most at home in satire: the thumbnail sketches of coffee-drinking and gossiping society ladies and other figures of American society between the two world wars occur again and again in her drawings. The heroines of these croquis were pitifully—or rather ridiculously—stupid, the drawings revealed their intellectual emptiness and their physical defects, yet we must not think of the savage social criticism of a George Grosz in her drawings, *Neue Sachlichkeit* appeared in a lighter form: her up-turning S-shaped curving lines evoke the more fashionable world of art-deco. The wry and gentle nostalgia for the years of peace between the two wars, which seem so beautiful from the distance, is also an explanation for the great success of these gently humorous waxworks.

But on the other side of this cloudless social palette, smoking furnaces, bars, pipes and steel structures between tenement houses rose to the sky. The other large group of Gross-Bettelheim's drawings reports accurately and alarmingly on this other world (as if the gallery of high-life ladies and the bleak steel world had not been drawn by the same hand). In keeping with the nature of their theme, these drawings are built on the monumental dynamics of the arc and structures that penetrate each other, the triumphant industrial landscape of the constructivists shows its less pleasant face in them. With regard to their relationship with technology, these works reflect an intermediate state: the confidence that it can help to build a cloudless and healthy future has disappeared, but technology is not yet synonymous with Evil, destroying all humanity. The bridges, fly-overs and cables in their jungle-like density occur in their bleak, matter-of-fact objectiveness as the impersonal symbols of industrial civilization as they do in the works of her American contemporary, Joseph Stella. They suggest the experience of the machine-like faceless crowds in metropolises, the ominous fascination of a world of machines without man or with humans as their slaves; the artist's compulsory left-wing optimism does not much allay these ominous forebodings. This has rendered them topical a half century after their creation in disillusioned age polluted by industrial waste.

* * *

Attila Kovács built the catafalque of this crumbling-rusting traditional industrial civilastion in his exhibition in the Óbuda Zichy Castle Gallery. Born in 1951, he studied at the Technical University of Budapest; then as a member of the Pécs Group and thus linked to the organic architectural school, he designed his first completed building.

In working on an experimental film on the Holy Grail cycle, he was haunted by the evocation of transcendency. From 1979 he has worked as a set-designer; his work for the cinema and the theatre contains a sinister element of the cultic. Thus in Pál Sándor's *Daniel Takes a Train*, he designed an oppressively monumental and tasteless hotel interior which is also a temple of absolute power; the set he made for Ferenc Kardos's *Heavenly Host* evokes both a historical castle and the sepulchre of a culture based on fear and cunning. He concerned himself with the theme earlier in his work as an architect and set-designer: the world of bleak factory chimneys, ungainly and monumental industrial crypts. Born and bred in Central Europe, he perceives the common roots of the depressing social-realist "power architecture" with its pseudo-classicistic pomp and the clumsy, filthy and drab factory buildings so much removed from Western brilliant functionalism as that despotic centralized will which, behind the slogan of "man, the supreme value" has erected menacingly majestic office buildings and health-destroying megalomaniac industrial zones.

one obviously associates the myth of Dracula also based in East-Central Europe, his ominous castle with its bats circling around with the sight of abandoned trucks and bent iron bars as they emerge in his grey pictures onto heavy iron plates. The other protagonist of these bleak "iron pictures" is the muscular, naked workman-figure, the lonely successor of the obligatory optimistic worker iconography of the 1950s wandering forlornly

refer to him but is in reality absolutely indifferent. The title of the exhibition shown first in Pécs, then in Budapest, is Necropolis: in addition it contains the sculptures (installations, sepulchral monuments) built of welded iron plates in basic geometrical forms. If possible, they express the sadness emanating from this failure of "progress" even more decisively and finally.

GÁBOR PATAKI

INDOMITABLE MOVEMENT

ELZA KÖVESHÁZI KALMÁR (1876–1956)

The King Stephen Museum of Székesfehérvár has again concerned itself with art that seemed doomed to slow oblivion, in this case the surprisingly manysided work of Elza Kövesházi Kalmár. The show, in March 1988, was presented in a beautifully arranged, intimate exhibition. As it has frequently done in the past, the museum urged experts and visitors alike to look back; once again a half-forgotten name has regained some of its lustre.

The first object which impressed me at the beginning of my acquaintance with the works of Elza Kövesházi Kalmár was a photograph of the artist. A beautiful head with a closed face and clever eyes reflecting determination, discipline and self-assurance. A head carved out of a single block, to express herself in her's, the sculptor's, idiom.

Elza Kövesházi Kalmár was a child of the Austro-Hungarian Empire, exalted and then crushed by our complicated century.

She was born in Vienna, spending her childhood there and in Pola and Trieste (her father was a rear-admiral in the Austro-Hungarian Navy). She spoke German, Italian, English, French and Hungarian, and studied in Vienna, Munich and Dachau. In 1900 she went to Paris, from there to Florence for six months, then to Budapest for six months. She was an incessant wanderer but from wherever she happened to be in the world she sent her works to Hungarian exhibitions; she wanted the evaluation of the Hungarian public and critics. Despite her internationalism, her Hungarianness seemed unbreakable: she participated also in the competition for the sepulchral monument of Lajos Kossuth. In 1902 she moved to Florence where she spent two years, then to Vienna where she spent another two years; after giving birth to a daughter in Munich in 1905 out of wedlock, her family disowned her. She returned with the child to Florence for another four years, and spent the next three in Vienna. Between 1912 and 1914 she lived in Paris and exhibited in the Salon d'Automne and in the Salon des Indépendants. It was in these years that she started wood-carving.

After the outbreak of the First World War she spent 28 months on the fronts as a nurse.

works. In 1921 she exhibited a large quantity of material in the Ernst Museum and did her best to participate in exhibitions abroad; some of her works even reached the USA. Although one or two distinctions marked her presence, her situation became more and more impossible.

Her daughter, Ágnes Kövesházi, an outstanding pupil of Alice Madzsar's school of callisthenics, became in the second half of the 1920s one of the first dancers in Ödön Palasovszky's avantgarde "Substantial Theatre". Elza Kalmár, in a last attempt, attached herself to the theatre, designing sets and costumes for her daughter. But by the 1930s the economic crisis had destroyed all her artistic idealism. She learned to make orthopedic shoes, obtained a journeyman's certificate and tried to make a living through the craft.

Thus far a restless life. Coming one step nearer to her as a creative artist, one perceives immediately that restless curiosity was what characterized her with regard to genres. She had started her career as a painter, she designed posters, made photos, lithographs; although the latter could compete in quality with the supplements of the Viennese periodical *Ver Sacrum* at the turn of the century, she soon realized that for her the most authentic means of expression was modeling. "I had a taste for colours but no imagination", she wrote self-critically in an autobiographical note. Hence she started modeling, she made bronze and marble sculptures: she carved the latter herself, and chiselled her own bronze sculptures. She worked with burnt pottery, lead, carved wood, made sculptures and objects for use of brass and stone.

It seemed that the artistic age into which she had been born was favourable: the concept of total art *(Gesamtkunst)*, a feature of Art Nouveau, was integrated into her efforts in a natural manner. To a certain extent—especially after the 1910s—her sculpture and the pompousness and declamatory attitude of the age are absent from them.

Elza Kalmár accepted this relationship with industrial art; one sees that she did not attribute greater importance to a statue than to a vase. The conditioning of many centuries makes us say that this wrong. We have learned to artistically underestimate an object which has a use-value or which does not follow the prescriptions of pure genre and cannot be classified as grand art. This value-orientation stumbles only when a name like that of Cellini emerges from the past. "Plasticity and draughtsmanship, the permanent coexistence of the duality of spatiality and decorativity give this art a particular tension in which sculptures can assume the character of objects and articles of use become sculptures", wrote Ildikó Nagy in the catalogue of the Székesfehérvár exhibition.

The display of often repugnant emotions in Art Nouveau sculpture did not attract her much. Her finest works are small bronze sculptures made in the first years of the century in which she combined the artistic, supple tracing of Art Nouveau with the expressivity of forms deriving from primary experience.

Dance—which we can regard as the equivalent of life in the symbolic sense—the ancient pantomime of movement stopped short in sculpture, a tense balancing on the extremes, seems to be the most lasting theme of Elza Kalmár and at the same time her most remarkable sculptural approach. In dance, to which she was so much attracted, she sensed both the ethereal and the grotesque. The flexibility of Art Nouveau lines and later the more static, frivolous decorativity or art deco with its penchant for the grotesque influenced her. However, her own artistic forte was her ability to fill these stylistical marks with a feminine sensitivity.

MÁRIA BERNÁTH

Hanglemez

PAGANINI: 24 CAPRICES

A lemezen Drahos Béla előadja fuvolán Paganini híres, 24 hegedűcapriccióját, Jules Hermann ízléses átiratában. A vállalkozás meglepő és imponáló is egyben, hiszen az eredetileg hegedűre komponált capriccók olyan hangszeren szólalnak meg, amely merőben különbözik a húros instrumentumoktól (nem játszhatók rajta akkordok, kettős fogások, nem alkalmazhatók a dobott, ugratott vonóval elérhető „trükkök" stb.). Drahost ez szerencsére nem riasztotta vissza, s — az átíró jóvoltából is — azt mentette át, ami a fuvolán a legjobban hat: a szép dallamíveket, a témákat körüldíszítő figurációkat, a skálameneteket, a futamokat. Annak az ízzó-szédítő előadói fantáziának tehát, amely Paganini hegedűdarabjainak szülője volt, itt egy másfajta előadói szférában kellett megnyilatkoznia, nevezetesen a hangszer bravúros kezelésében, a rendkívüli technikai biztonságban, a virtuozitásban. Félreértés ne essék, ez a magas fokú fuvolajáték azért sokkal több, mint technika, mint virtuozitás, mert a nemes dallammintázás, a frazeálás, egy-egy darab kontúrossága, a mesterien felbontott akkordok hangjainak kombinációja, körülírása, hegedűszerűségével egészen a közelünkbe hozza a darabot, időnként a bravúros tolmácsolás révén az eredeti darab polifóniájának illúzióját kelti.

Az E-dúr Andantétól az a-moll variációig ívelő capriccókból önkényesnek tetszhetne ebben a terjedelemben bármelyik kiemelése, de azért akadnak kivételes értékű, említetlenül nem hagyható csúcspontok, mint a N° 8-as Esz-dúr, a 9-es Vadászat, a B-dúr Ördögkacagás, a 21-es A-dúr „ariosója", s így tovább. A többit is megilletné egy-egy jelző, valamennyit pedig az a megállapítás, hogy az előadói különlegességeket kedvelő zenebarátnak igaz öröme telhet mind a 24 darabban.

(Radioton) **Albert István**

Folyóirat

BUKAREST 1956
Kritika

Robotos Imre bukaresti magyar újságíróként és szerkesztőként élte át, és az olvasók nagy részének egészen új szemszögből beszéli el a történelmi esztendőt. Emlékiratán végigvonul, hogy a XX. kongresszus mennyire kevéssé hatott a romániai politikai közállapotokra. Dej főtitkár korlátlan önkényuralma idején jóval Sztálin halála után, 1954-ben végezték ki azt a Pătrăşcanut, aki tíz évvel korábban az RKP nevében aláírta a román—szovjet fegyverszüneti egyezményt. Két évvel a kiáltó törvénysértés után — mely csak egy volt a sok ezerből — még nemcsak hogy nem kezdődött el az ártatlanok rehabilitálása (erre 1968-ban került sor), hanem változatlanul folytatódott a személyi hatalom brutális gyakorlása. A drámákban bővelkedő októberi és novemberi napokban Robotos mindent elkövetett, hogy torzító általánosságokkal szemben valósághű híreket is közölhessen a budapesti eseményekről. Végül egy alkalommal a főtitkár egyszemélyes vésztörvényszéke elé került, és rázúdult az ország korlátlan urának artikulálatlan dühkitörése.

A két ország közötti jelentős fáziskülönbséget kora őszi budapesti látogatásakor Pándi Pál *Közös dolgainkról...* című Szabad Nép-cikke láttán érzékelte először. A cikk például szóvá tette, hogy még nem teljes a kétnyelvűség Kolozsvárott és más magyarlakta településeken. Azt is leírta, helyes volna, ha nemcsak a magyarok tanulnának románul, hanem a nemzetiségi területen a románok is magyarul. Egészében azonban a két ország kapcsolatait egészségesnek ítélte. „Hol vagyunk már attól" — hajtja be nehéz szívvel a beszámolót a mai olvasó.

Köröspataki Kiss Sándor

JÓZSEF ATTILA SZÁLLÁSAI
Budapest

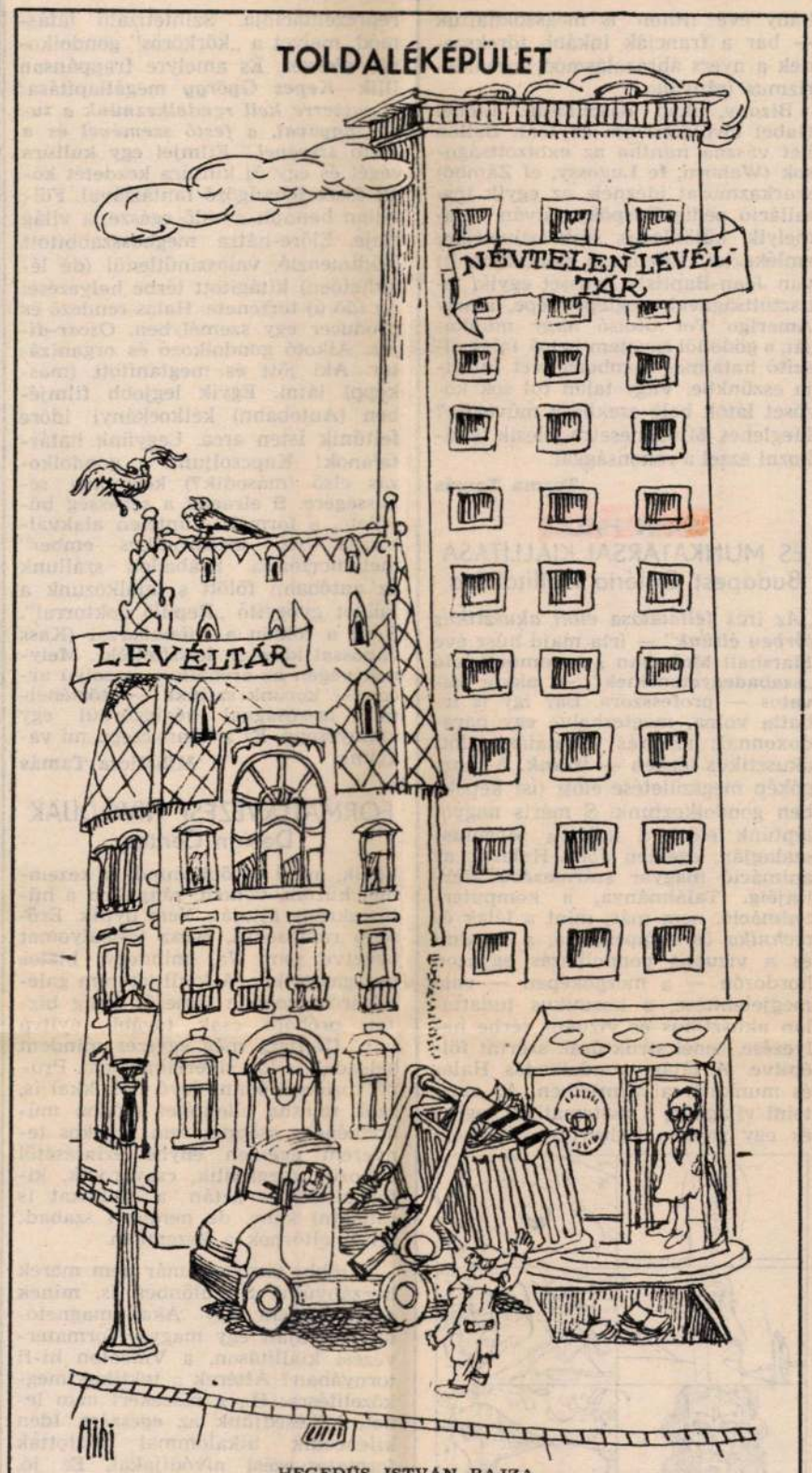
Ignotus Pál azon kevesek egyike, akik *József Attila* nagyságát még *életében* ismerték fel és ennek tanújelét is adták. A költő utolsó karácsonyán írta róla egy napilapban: „Ha van szocialista költészet, mely mindenestül és igazán költészet, akkor A város peremén ennek iskolakönyvbe kívánkozó példája." Ma már ez persze közhely, de jól tudjuk, hogy akkoriban a költő eszmetársai sem vélekedtek feltétlenül így.

„Szemem láttára vált proletár sihederből egy jelentős fejezet magyar irodalomtörténetté" — kezdi 1956-os keletű emlékezését Ignotus, melyet most a *Budapest* legújabb számában olvashatunk. Annak idején Hatvany Lajos nagyszerű könyvébe, a *Beszélő házak*ba szánta, de a sors és a történelem szeszélye folytán ott mégsem jelenhetett meg. A röpke ideig „felelős szerkesztő" és „főbérlő" József Attila Káplár utcai összkomfortos garzonlakását írja meg, akinek kínzóbb becsvágya volt, hogy felnőttnek érezhesse magát, mint az, hogy lángelméjének tiszteltessék. Itt folyt le közöttük az az irodalomtörténeti hírességű drámai párbeszéd a három elszenesedett gyufaszálról...

Ignotus halaszthatatlannak tartja a József Attilával kapcsolatos tények pontos rögzítését, mondván, hogy ez az utolsó perc, amikor „az emberek és kövek, melyek minden napjának tanúi voltak, még majdnem változatlan állapotban érhetők tetten közelünkben". Kár, hogy már akkor is inkább csak a kövek voltak változatlanok és tetten érhetők. Ignotus is kifejezi szkepszisét a tények hű rögzítését illetően és mély bölcsességgel jegyzi meg: „De a legendát az ellenőrizhető tények sokasága gyakran ugyanolyan kevéssé feszélyezi, mint az ellenőrizhető tények hiánya."

Erki Edit

TOLDALÉKÉPÜLET

HEGEDŰS ISTVÁN RAJZA

ÚJ TÜKÖR / Képes kulturális hetilap

Szerkesztőség: Budapest VII., Lenin körút 9–11. 1073
Telefon: 221-285, 222-408
Főszerkesztő: **FEKETE SÁNDOR**
Főszerkesztő-helyettes:
GYURKÓ LÁSZLÓ,
KÖRÖSPATAKI KISS SÁNDOR

Kiadja: **PALLAS LAP- ÉS KÖNYVKIADÓ VÁLLALAT**
Budapest VII., Lenin krt. 9–11. 1906
Felelős kiadó: **SIKLÓSI NORBERT,**
a Pallas Lap- és Könyvkiadó Vállalat vezérigazgatója
HU ISSN 0133–1361

88.0636 Athenaeum Nyomda, Budapest, rotációs mélynyomás. Felelős vezető: **SZLÁVIK ANDRÁS** vezérigazgató. Meg nem rendelt fényképekért és kéziratokért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

A szerkesztőbizottság tagjai:
FEKETE SÁNDOR
GYURKÓ LÁSZLÓ
KELETI ÉVA
KÖRÖSPATAKI KISS SÁNDOR
NÁDAI FERENC

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a hírlapkézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (Helir) Budapest XIII., Lehel u. 10/A. — 1900 —, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Helir 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Előfizetési díj: negyedévre 120,— Ft, fél évre 240,— Ft, 1 évre 480,— Ft.

gette egymásra a poénokat. A játékban nem az ágyak, hanem a bennük fekvők, nem a tévedések, hanem azok áldozatai játszották a főszerepeket. E növendékcentrikus közelítés következtében bohózatokban ritkán látható emberi pillanatok tanúi lehettünk. Nemcsak felületes külső jegyekből, hanem belülről is épültek a karakterek. A nehézkes indulás után az előadás mindvégig pezsgett, a játszók láthatóan élvezték, hogy jelenetről jelenetre többet mutathatnak meg magukból. Így Sztarenki Pál nemcsak technikájában hozta kifogástalanul a beszédhibás embert, hanem eljátszotta kommunikálási kínjait és érthetővé tette szavai felett érzett féktelen örömét is. Gesztesi Károly akcentusos beszéde is csak az egyik, nem a legfontosabb eszköz volt a hirtelen indulatú férj délies karakterének felmutatásához, míg Lipics Zsolt kifogástalan angol beszéde a figura különcségéhez adott fogódzót. Az előadás lelke, motorja, a többi jó alakítás mellett is kiemelkedő, Ternyák Zoltán kettős szerepe volt. Pontos váltásai, telibe talált gesztusai, színpadi jelenlétének súlya azt jelzik, hogy vérbeli clown készül elhagyni a főiskolát. S ha drámai szerepeit is hozzávesszük, Ternyák talán még ennél is több — sokoldalú, ígéretes tehetség.

Csizner Ildikó

Kiállítás

AZ ÉCOLE DES BEAUX ARTS HALLGATÓINAK KIÁLLÍTÁSA
Képzőművészeti Főiskola

A tavasszal szokásos főiskolás „kipakolások" sohasem nélkülözték a extremitás fiatalos báját, ráadásul ezúttal nem is hazai, hanem a párizsi képzőművészeti főiskola hallgatói mutatkoznak be.

Az ember ilyenkor önkéntelenül is az összképet, az *egészet* figyeli; miben hasonlít, miben tér el a hasonló korú magyarok kínálatától? Mivel közvetlen összehasonlításra nincs mód — mindkét termet a franciák képei, szobrai töltik meg —, csupán megérzésekre hagyatkozhatom, ezek pedig mintha azt súgnák, a különbözőségek helyett fontosabb most az azonosságokat észrevenni. A francia fiatalokban legalább annyi a különbözni vágyás, mint magyar sorstársaikban; természetes közegében virágzik a *szenvedélyes* festészet, az újvadság, ahogy azt néhány éve itthon is megszokhattuk — bár a franciák inkább törekszenek a nyers ábrázolásmód, a manierizmus irányába.

Bizony, akad hasonlóság. Lionel Gabel lövöldöző női és Jean Ballon két vászna mintha az exbizottságosok (Wahorn, fe Lugossy, ef Zámbó) szarkazmusát idéznék, az egyik installáció pedig Püspöky István valamelyik különleges sipkasziluettjére emlékeztet. Ellenkező pólusként itt van Jean-Baptiste Brusset egyik, letisztultságával meglepő képe, amely Amerigo Tot utolsó nagy munkáját, a gödöllői egyetem belső falát díszítő hatalmas domborművet juttatja eszünkbe. Vagy talán túl sok közöset látok bele ezekbe a művekbe? Meglehet. Mindenesetre jólesik találkozni ezzel a rokonsággal.

Torma Tamás

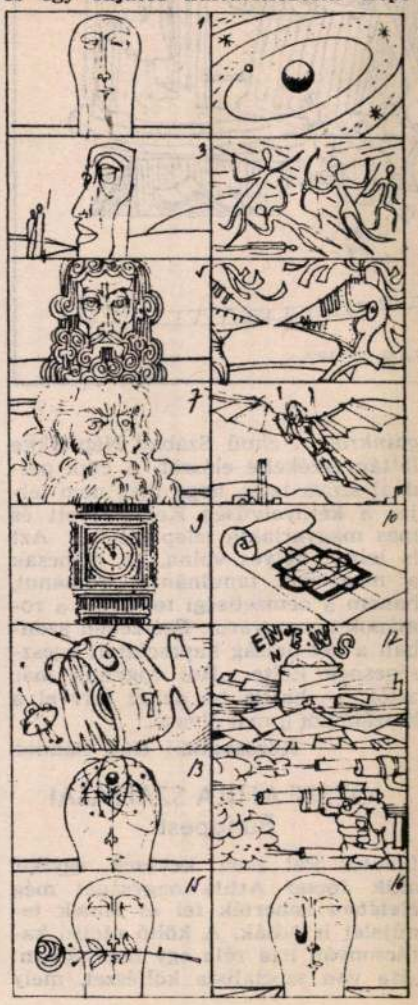
Yoon Hyang-Lan: Cím nélkül

JOHN HALAS ÉS MUNKATÁRSAI KIÁLLÍTÁSA
Budapest Galéria kiállítóháza

„Az írás feltalálása előtt akusztikus térben éltünk" — írta majd húsz éve Marshall McLuhan a kommunikáció „szabadegyetemének" — akkor divatos — professzora. Bár így is írhatta volna, megterhelve egy paradoxonnal: az írás feltalálása előtt akusztikus térben — *írtunk*. A mozgókép megszületése előtt (is) képekben gondolkoztunk. S máris nagyot léptünk előre a kultúra Moebius-szalagján, egészen John Halasig, az animáció magyar származású Merlinjéig. Találmánya, a komputeranimáció, nem más, mint a *lélek* és *technika* összekapcsolása, a fogalmi és a vizuális gondolkozás egyazon hordozón — a mozgóképen — való megjelenítése, a kozmikus tudattalan akusztikus és vizuális térbe helyezése, zenei struktúrák szerint felépítve. A látás: gondolkodás Halas és munkatársai filmjeiben. Az einsteini világkép, a matematikai logika és egy sajátos kultúrfilozófia képi reprezentációja. Szintetizáló látásmód, melyet a „körkörös" gondolkozás szervez. És amelyre frappánsan illik *Kepes György* megállapítása: *„Egyszerre kell rendelkeznünk a tudós agyával, a festő szemével és a költő szívével."* Filmjei egy kultúra végét és egy új kultúra kezdetét kötik össze lenyűgöző fantáziával. Fölvillan bennük az idő egésze, a világ ideje. Előre-hátra meghosszabbított idődimenzió, valószínűtlenül (de létezhetően) kitágított térbe helyezése. Az idő új története. Halas rendező és producer egy személyben. *Oscar-díjas.* Alkotó gondolkozó és organizátor. Aki jött és megtanított (másképp) látni. Egyik legjobb filmjében (Autobahn) kétkockányi időre feltűnik Isten arca. Legyünk határtalanok! Kapcsoljunk a gondolkozás első (második?) kozmikus sebességére. S elragad a sebesség bűvölete, a formák szüntelen alakváltozása. Az „elektronikus ember" metamorfózisa. Szabadon szállunk az autóbahn fölött s találkozunk a Földet gyógyító „Repülő doktorral". S itt a földön a *Dilemmával* (Kass Jánossal közösen készítették). Melynek végén az archaikus mosolyú arcon — korunk szfinxe — „történelmi" lassúsággal végiggördül egy könnycsepp. Ez a könnycsepp mi vagyunk.

Mihalicza Tamás

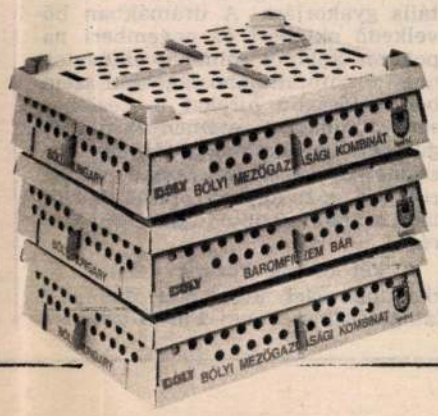
FORMATERVEZÉSI NÍVÓDÍJAK
Design Center

Egyik, majd később mindkét kezemmel húzom, vonom, rángatom a hűtőszekrény ajtaját. Nem nyílik. Erősebb rántásokra, egész testsúlyomat bevetve sem. Na, mindegy, biztos beragasztották. A kiállítóterem galériájáról azonban ismerős hang biztat: próbáld csak tovább, nyitva van. Utoljára még egyszer mindent beleadok, s lőn sikerélményem. Próbálkozom a benne lévő fiókokkal is, ezek mintha ellentétes módon működnének: csöppet sem kajakos tenyerem egészen enyhe érintésétől dobozuk meghajlik, csavarodik, kifordul. Ezért aztán a fiókokat is rángatni kéne, de nemigen szabad: félek, eltörnek a kezemben.

A többi tárgyhoz már nem merek hozzányúlni. S különben is, minek csavargassam egy Akai magnetofon gombjait egy magyar formatervezési kiállításon, a Videoton hi-fi tornyában? Áttérek a taktikus megközelítésre: Ha a részekért nem lehet, lelkesedjünk az *egészért.* Idén kilencedik alkalommal osztottak formatervezési nívódíjakat. Ez jó, mert azt jelzi, valakinek (köztük az illetékes minisztériumoknak is) fontos a formatervezés ügye. Valóban az. Éppen most, a minapi Amerikai design kiállításhoz kapcsolódó szakmai szemináriumon hallottam, hogy a Gallup Intézet fölmérése szerint az amerikai vállalatok 60—80 százalékosra teszik a formatervezési, esztétikai tényezők szerepét egy-egy termék piaci sikerében. Gondolom, hogy ha nálunk ez az arány csak 20—30 százalék, már megéri designnal foglalkozni. Bizonyára ezért is kapott névre szóló meghívást a formatervezési pályázatra 1600 vállalat és 1300 tervező. Felkértek és fel nem kértek (hiszen a pályázat nyilvános volt, s a hivatalos közlönyök mellett napilapokban is meghirdették) ezúttal összesen 173 terméket küldtek be. A részvételi aktivitás tehát közel 8 százalékos volt. Díjat kapott a benevezettek közül összesen 19 termék. Nyilván a legjobbak. Közülük nekem leginkább a Papíripari Vállalat naposcsibe-szállító doboza (Stracz Zoltán, Papp Ferencné és Drávai Gyuláné munkája) tetszett, amely sorolhatóságánál fogva a kis önsúly ellenére stabil, biztonságos csomagolása egy ilyen kényes és sérülékeny árucikknek.

Acsay Judit

Rajzok a Dilemma című filmből

Film

EGY TÁJFUTÓ TÉVELYGÉSEI
Csehszlovák film

Hosszú lábaival és kezeivel kezdeni mit sem tudó, nagyra nőtt kajla kamasz Julius Matula ifjúsági filmjének hőse. A hórihorgas, szemüveges fiatalembernek nem a tanulással, sokkal inkább a tornaórákkal, a testi ügyességet kívánó gyakorlatokkal gyűlik meg a baja. Legyen szó futásról, szekrényugrásról vagy akár úszásról, Radek sohasem össza meg felsülés nélkül. Így aztán nem csoda, hogy a kamaszfiú enyhén szólva nem rajong a sportért. Halk szavú, fanyar humorú egyéniségével egyébként is kilóg a kortársai közül. Radeknek nincs szerencséje a lányokkal sem, hiszen néma rajongását, ügyetlen kezdeményezéseit titkos imádottja nem veszi komolyan.

Az *Egy tájfutó tévelygései* azért jobb és színvonalasabb ifjúsági film az átlagnál, mert érti és belülről ábrázolja a kamaszok furcsa világát. Radek érett fiatalemberré válását apró, a serdülőkorra jellemző részletek egymás mellé sorakoztatásával mutatja be, s közben nem feledkezik meg a hősünket értetlenül szemlélő felnőtt környezetről sem. Csak irigyelni lehet a csehszlovák rendezőt, hogy önmagukat ennyire természetesen megmutatni képes gyerekszereplőkkel dolgozhatott.

Radek végül is saját maga felett arat győzelmet, amikor tájfutó lesz. Az idáig vezető út állomásait követhetjük nyomon ebben a bájos, kedvesen humoros és jó tempójú ifjúsági alkotásban.

Gáti Péter

HALASI ZOLTÁN

Magyar Iparművészet az
ezredfordulón 2003

173. l.

HALASI JÓZSEF, tobakmester

1880.febr.2-án a tobakok 9-en beolvadtak a csutorás testületbe. Ekkor a gyülésen 10 választmányi tagot és 3 póttagot választottak, köztük 3 tobak.-
Az egyik tobak: Halasi volt. 245.old. 30.jegyz

BARTÓK JÓZSEF: „ veszprémi csutorások 241.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

B. Halasi Mária

a mesék világait festői víziókká át-
hevő B. Halasi Máriát meg kell jegyez-
ni.

Péter Imre: Kiállítások művelődési hónapban
A varsói képzőművészek országos kiállítása

Népművelés 1970/9 45 old.

Kalocsai Horváth László

festő –

Figurális kutat hosszú pálya után, festészete akkor kapott érzelemgazdagságú válni, amikor pasztellel kezdett dolgozni.

Ecsenyi Ecsenyi · Kalocsai Horváth László
Művészet, 1970. május – 30 lap

Halasi Horváth István
festő.

Lefestette a havasi tájakat, hegyeket, völgyeket, erdőket, cserjéket. Hűségesen ábrázolta művein a tenger és vidéke jellegzetességeit.

Összeállította: Halasi Horváth István
Művészet, 1970. május - 30 lap.

Szabari Horváth Tibor
festő

1969 - ben festette e „Szabari
csendélet".

Csorna Élete - Szabari Horváth Tibor
Művészete, 1970. május - 30 kép.

Halasy László

FAFARAGÓ

Balatonszárszón él és dolgozik Halasi László fafaragó. Jellegzetes szobrait cseresznyefából faragja.

HALASI Zoltán
89. Osztrovszkij: Erdő – Nemzeti Színház, 1989
Ostrovski: Forest – National Theatre
offset, 84x60 cm
j.k.l. grafika: Halasi Zoltán – Révai Nyomda Budapest
ltsz.: xy 90.78

A változás jelei : Plakátok 1988-1990.
: Magyar Nemzeti Galéria, 1990.nov.14.-
dec.31. A kat. szerk. Bakos Katalin
Bp., MNG, 1990 18.

Halasi Motoros Klub

Gyakornoknak

21 műveln alkotásaihoz nyílt versenyt hirdetünk

Pl.: Műemlékvédő szervezetek és a Sportfogadási tevékenységet végzők részére a Motor Klubban.

Kiírás
1988 nyár

Halasi - Matolcsi Zsuzsa, festő

ELCSERÉLT FEJEK

Ezzel a közös címmel mutatja be az angyalföldi József Attila művelődési házban új munkáit két művész: Halasi-Matolcsi Zsuzsa festő és Fodor-Lengyel Zoltán grafikus. Képünkön Halasi-Matolcsi Zsuzsa alkotása.

Halasi Tükör

Új Tükör, 23.

43

XXIII/87.

Hollósi csipkehár

az 1940. évi milánói
Triennalen Diploma
D'onore

MAGYAR IPARMUVESZET
1940. 81. l.

szobaterveket, melyek nem számolnak

semlegesség.

egyetemi magántanár "A svájci sem-
Szemle szeptemberi számában megjelent
teszi vizsgálat tárgyává, miként
második világháboru eddigi folyamán
vábbra is fenntartani, amikor semle-
egész sora hullott már be a háboru
ség már-már olyan, mint a fehér holló.
angsulyozni, hogy e svájci állandó
eg Svájc magatartásának az eredménye,
itikájában, hanem polgárainak visel-
tárgyi semlegességet valósitja meg.
nemzetközi tényezők döntő szerepét
, épugy, mint az első világháboruban
enntartása mellett szóltak. Kérdés

Halasi csipke

T. 1937 Ki

— **A halasi csipke nagy nemzetközi sikere.** *Kiskunhalasról* jelenti *A Reggel* tudósítója: Nagy, pecsétes levél érkezett Párizsból a kiskunhalasi községházára, amely arról ad hírt, hogy *a halasi csipke megnyerte a párizsi világkiállítás legnagyobb kitüntetését, a Grand Prix-t.* A község derék csipkeverői nagyon boldogok, örülnek a nemzetközi sikernek, amellyel a halasi csipke a világ legművészibb csipkéjének nevét érdemelte ki. Kiskunhalas különben a párizsi világkiállításra nagyon szép gyüjteményt küldött, amely a francia hölgyek tetszését teljes mértékben megnyerte.

A Reggel

1938. aug. 29.

Halasi csipke

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1933 202. l.

A HALASI CSIPKE MULTJA-JÖVŐJE. Sz. Csorba Tibor tanár tanulmánya. E gondosan, nagy szakértelemmel megírt könyv a különféle csipkék történetében hézagpótló munka. Első fejezete a külföldi és magyar csipkék eredetével foglalkozik. A halasi csipke története című fejezetben érdekesen ismerteti azt a nagy és önfeláldozó munkát, amelyet Dékáni Árpád és Markovits Mária, a halasi csipke megteremtői végeztek. A halasi csipke készítési módja című fejezete figyelemreméltó módon foglalkozik a technikai kivitel módozataival és megállapítja, hogy a halasi csipke nem népművészeti termék, mint azt sokan hiszik. A halasi csipke művészi formájának jövőjét a környék népéhez közelálló motívumok feldolgozásában látja és a csipkék hazai és külföldi erős propagálásával kívánja biztosítani.

Rövid halasi kalauz egészíti ki ezt a pompásan megírt könyvecskét. Az előszót Spolarich László, a M. Kir. Áll. Nőipariskola igazgatója írta. H. L.

lője. Folyosórészlet. — Teremajtó 16
Rerrich Béla—Leszkovszky György: A püspöki palota kápolnája 17
Kaesz Gyula—Strauss Sándor, Floris-cukrászda: Erkélyfeljáró részletei 66
Elárusítóasztal. — Teremrészlet 67
Részlet a cukrászdából. — Fűtőtestburkolat. — Nézet az erkélyről 68
A Budapesti Nemzetközi Árumintavásárról. Nagy Antal—Nagy Károly: Lakószobák 85
A wieni «Werkbund-Siedlung»-kiállításról. — Interieurök 128
A berlini «Haus, Luft und Sonne»-kiállításról. Interieurök 129, 130
A stuttgarti «Wohnbedarf»-kiállításról. Részletek 131

ARCHITEKTURA, INSTALLÁCIÓ

Rerrich Béla: A szegedi Templom-tér. Átjáró a Templom-térre. — Kilátás a Templom-térre 9
A nemzeti emlékcsarnok. — Részlet a Szt. Imre kollégiumról 10
Foerk Ernő: A szegedi fogadalmi templom. Részlet a templom belsejéből. — A fogadalmi templom látképe 19
A templom kapuzata. — Részlet a templom hajójából 20
A Budapesti Nemzetközi Vásár stand-pályázatáról.

HALAS Iván épitész

HALAS Iván: Nemzeti Szinház a Disz-téren : Diplomaterv. = Szinháztechnikai Fórum, 18, 1991,1-4. 117 - 120. ill. E

SEDLMAYR János: Diplomaterv birálata. = Szinháztechnikai Fórum, 18,1991,1-4. 120 - 122. ill.

szolgálat - osztrák köztársaság -

A - 1014 wien ballhaus

PETER FENDI, EGY BÉCSI
1796-1842

Peter Fendi bécsi festő müvészi
ként csendet és harmóniát tükröz
tekintjük. Fendi minden bizonnya
műveivel tiltakozott volna kora
Témaválasztása mindig mértéktart
sokkal inkább pasztózus barokk s
mind naturalista színexcesszusna
fazettája igen figyelemreméltó,
különös minősége. Szinte úttörő
litográfiáért, mely technika akk
A kedvelt gyermekarcképfestő eme
vízfestményeket is alkotott, az

HALAS Sándor iparművész M.[illegible]. K.

Motorke rékpárjával összeütközött egy személygép-kocsival, a helyszinen meghalt.
1952-ben végzett a Képzőművészeti [illegible]őiskolán, azóta a főiskola textiltygazatán tanitott.
Speciális munkaterülete az öltözködéskultura, a kötöttanyagtervezés volt.

Meghalt Halas [illegible]ándor iparművész

[illegible]agyar N emzet 1962. október 20. 6.1.

Halasi Béla
tanár - költő

Tanügyi Lapok 1896. aug. 25., 6. old.
(Ujdonsafár. A Pósa-vetélkedő ünnepe.)

Kalauz!

Halasi csipke

lásd

Csorba Tibor: A halasi csipke múltja – jövője – Függelék: Halasi kalauz. Kiskunhalas, 1933. 46 l.

Főv. Könyvt.
R 7462 (439.049)

Belgrád.

Elapon a Das Hafen Thor l
tüntetésével és kapujában az Ei
csoport van ábrázolva.

Tollrajz, mér. a papirosna

teljesen kidolgozott törvénytervezetet készített

és azt eljuttatta a hivatalos tényezőkhöz. Az általunk kidolgozott tervezet teljes mértékben megfelel a mai követelményeknek és

örömmel látjuk, hogy a kormányzat csaknem maradék nélkül magáévá tette elgondolásainkat.

A mi tervezetünk szerint az országban hét magánalkalmazotti kamarát kellene felállítani, mindenütt a Kereskedelmi és Iparkamarák székhelyén, Budapesten pedig országos magánalkalmazotti kamarát. A törvénytervezet különböző kategóriákba sorozza be a magánalkalmazottakat. Így külön főosztálya lesz a pénzintézeti és biztosítási, a kereskedelmi, az ipari, a közlekedési és a szabadfoglalkozású magántisztviselőknek.

Ez a tervezet büszkén vallja, hogy három esztendővel ezelőtt már megcsinálta a családibér-tervezetet

és örömmel állapítjuk meg az iparügyi miniszter úr legutóbbi beszédéből, hogy a kormányzat ugyanarra az álláspontra helyezkedett, mint mi, hogy tudniillik ezt a kérdést csak országos családi bérpénztár felállításával lehet megoldani és így kell kényszeríteni a vállalatokat arra, hogy a családdal bíró magántisztviselőket ne mellőzzék. A vállalatok a központi pénztárba fizetik be azokat az összegeket, amelyekből a családos magántisztviselők pótlékot kapnak. Az iparügyi miniszter úr ismételten hangsúlyozta, hogy

a kamarát még ebben az évben felállítják, mi várjuk ezt az intézkedést, mert a felállítandó magánalkalmazotti kamarák elláthatják a szociális és gazdasági kormányintézkedések ellenőrzését, sőt a zsidótörvény gyakorlati végrehajtásának figyelemmel kísérésében is rendelkezésére állhatnak a kormánynak.

Tagadhatatlan, hogy nem volt még az országnak olyan kereskedelmi és iparügyi minisztere, akit a magánalkalmazottak olyan osztatlan szeretettel vettek volna körül, mint *Bornemisza* Gézát, aki eddigi intézkedéseivel teljes mértékben bebizonyította, hogy az általános gazdasági és nemzeti érdekek mellett meleg szívvel és nagy szociális érzéssel lehet megoldani a kérdéseket.

— Ami továbbmenően a magánalkalmazottak szociális és jóléti viszonyait illeti, örömmel üdvözlünk minden olyan kezdeményezést, amely a háborús és inflációs pusztítások során elveszett tőkék legalább részbeni visszaszerzésére irányul.

Az *Esti Ujság* munkatársa beszélt vitéz *Vágvölgyi* Ferenccel, a Keresztényszocialista Magántisztviselők Országos Szövetsége elnökével is, aki a Magánalkalmazotti Kamara problémájáról a következőket mondta:

— Ha ma történeti időket élünk, akkor ennek a történeti időnek méltatásánál a legtárgyilagosabb író is meg fogja majd állapítani, hogy a szociális fejlődés terén *Bornemisza* miniszter és *Darányi* volt miniszterelnök

maradandó alkotásokkal gazdagították a magyar törvénytárt.

A munkaidő rendezése, a legkisebb fizetés megállapítása, a hétvégi pihenő és fizetéses szabadság bevezetése a magyar magántisztviselői társadalomnak régi óhaja, sokat hangoztatott kívánsága volt. Az úgynevezett zsidótörvény a magánalkalmazottak táborát erősen érinti, mert a gazdasági egyensúly hiánya itt mutatkozik a legerősebben.

— *Imrédy* Béla miniszterelnök a kormányprogram ismertetésénél bejelentette, hogy

meg fogja valósítani a kötelező munkaszolgálatot,

lendületet kíván adni a magyar szabadidőmozgalomnak, államosítani fogja a munkaközvetítést. Ezek az előttünk álló hatalmas kérdések és megoldásra váró feladatok szükségessé teszik minden foglalkozási ágban a kamarai rendszernek megvalósítását, de

leginkább és legsürgősebben mégis a magántisztviselői és magánalkalmazotti kamarát,

mert a már hozott és ezután hozandó törvények és rendeletek csak úgy érik el céljukat, ha azok betartásának ellenőrzésére hivatalos szerv áll az érdekeltek rendelkezésére. Ennek a hivatásos és hivatalos szervnek munkáját sem a kormány, sem a társadalom, sem pedig a gazdasági élet nem fogja tudni nélkülözni. Nem vitatható, hogy akkor, amidőn a meglévő kamarák átszervezésére és továbbfejlesztésére szükség van: akkor amidőn egyes foglalkozási ágak kamarákkal már rendelkeznek, s amidőn előmunkálatok alatt állanak az ujságírók, művészek, hites könyvvizsgálók külön-külön kamarájára vonatkozó tervek, — akkor a mi kamaránk, a magántisztviselői kamara sem várathat már soká magára.

— A Kamara működését önkormányzati alapon gondolom megvalósítani és a foglalkozási kérdések mellett

a hivatási tisztesség intézményes ápolását,

a nemzeti szellemben való nevelést és továbbképzést, valamint a megfelelő ellenőrzést tartom legfontosabb feladatának.

— Véleményem szerint a Kamara működési körébe — a foglalkozási és munkaviszonyból eredő kérdéseken kívül — minden magánalkalmazotti problémát be kell venni. Így foglalkoznia kell majd a kötelező szociális biztosítás időszerű kérdéseivel, a magántisztviselők nyugdíjproblémájával és

elő kell mozdítania, hogy az a Családi Munkabérkiegészítő Pénztár, amely külföldön (Franciaországban, Belgiumban, Olaszországban, Chilében, Esztországban) jól működik, nálunk is mielőbb kiegészítője legyen a megindult szociális újjáéledésnek.

Kamarai hatáskört kell biztosítani annak ellenőrzésére is, hogy az elismert vállalati nyugdíj- és nyugdíjpótló-pénztárak működése a törvény előírásainak mindenben megfeleljen s az erre a célra szolgáló vagyon a vállalati vagyontól elkülönítve kezeltessék, biztosan és jól jövedelmező módon gyümölcsöztessék.

AKÁCFAVIRÁG

Irta: Marschalkó Lajos

Odahaza a Hajduságon kivirágoztak a hófehér akácok. Pesti embernek, városlakónak nem nagy esemény ez. Hiszen itt az aszfalton talán észre se lehet venni, hogy illatfelhő száll az éjszakán keresztül és forró, mámoros parfömöt lehelnek a hajladozó ágakról lecsüngő fürtök. De odalent az Alföldön, a kis nádfedeles házak közt, a sáros vagy poros utcákon ez az egyetlen ünnep. Ez az egyetlen látványosság, művészi élmény, színházi revü az Isten jóvoltából: virágzik az ákác! Ez díszíti fel a várost, ez borítja pompába a Vén-kerti szegénysort. Az akácfavirág mondja el a napszámoskunyhók népének, hogy ezen a keserű földi világon van szépség is. Van jóságos, balzsamos illatár. Van szürke hétköznapok közt égi fehérség, fekete nyomoruság földjén illatos tisztaság, amely olyan, mint a szűz menyasszony fátyla.

S most mikor fehér virágpompában áll az Akácos város, valahonnan a gyermekemlékek ködéből visszajár egy régi arc, a Máriné. Ott lakott ő is a szomszédságban s nem volt ezen a földi világon semmije, csak a kis kunyhója, meg az udvarán két virágzó akácfa. A fia odaveszett a nagy háborúba, a férje, az öreg, megfáradt hajdu napszámos ember is kiköltözött lassacskán a temető sirdombja alá. Erdős Máriné se igen kötötte már más ehhez az élethez, csak a kapcsos biblia, ami az értelmet szolgálta, no meg a két öreg akácfa, amely minden tavaszon elállatozta, hogy érdemes élni. Maradni még kicsit itt a földön, ahol ha sok is a gond, kevés is a kenyér, tavaszidőn szépséggel, virágharmattal fürösztí meg az Isten azokat, akik tudnak imádkozni és tudnak gyönyörködni az akácfavirágban. Holdas nyári estéken talán senki, egyetlen költő sem tudott olyan sokat és szépet mesélni az akácfavirágról, mint az öreg Máriné. Hiszen negyvennyolcban is így virágzott az akácfa ága és Máriné még látta az erivanszki herceg kozákjait, akik ilyen fehér akácot tűztek a sárgaszőrű, nagyfejű volgai lovak füle mellé, mikor megjöttek, hogy eltiporják a magyar szabadságot.

S azon a nyáron, amikor Máriné utoljára bomlottak ki a bódító fürtök, újra ellenség járt ott a Hajduföldön. Ezek már nem olyan táncoló paripákon jöttek, mint hajdan a kozákok. Nyiszlett kis havasi pónijaikon rettentően mulattak ám a hajduk, akik a kecske és szamár keresztezésének vélték a román „huszárság" mokány paripáit. Máriné szerint csak egyhez értettek jobban a megszállók, mint hajdan a kozákok. Jobban tudtak rekvirálni. Elvitték a táncoló paripákat, a villás szarvú ökröket, az udvarból a kapargáló tyúkot, a magtárból a búzát. De a Tisza felől hiába hozott ágyúszót a forró esti szél, hiába sírt a gond és szegénység a hajdu portákon, a kegyelmes Úristen azon a nyáron is kibontotta az akácfa virágát.

Máriné pedig ott ült alkonyattájt a két öreg akácfa alatt. Nézte a csillagokat, beszívta az akácok bódító illatát s bizonyosan arra gondolt, hogy elvehetik tőle is mindent. Elhordhatták a tyúkjait, kacsáit, elrekvirálhatták azt a sovány kis malacát is, csak egyet nem vihettek el — az akácfavirágot. Kell is ezeknek a balkániaknak ilyen virágos, tiszta, emberi öröm. Hiszen ahhoz itt kellett élni, születni, magyarnak és költőnek lenni, hogy valaki érteni, élvezni tudja az Isten szépségét, — az akácfa virágát.

S azon az utolsó estén valamiféle bált rendeztek a havasi huszárok a szomszédos kocsmában. Kellett valamiféle disz a parancsnokló locotenentul tiszteletére. Hát egyszer csak két kemény puskatus dörömbölt a „kisajtón." Két szuronyos idegen baka állott Máriné portája előtt.

Nincs nekem szerencsém! Elvittek már mindent! — mondta Máriné, de a két „vitéz" odamutatott a virágzó fákra. Talán mondot is valamit, aztán félrelökve az öregasszonyt, tépdesni kezdték a két fát, tördelni az ágat. S a következő pillanatban Máriné elfelejtette, hogy neki már kilencvenszer virágzott az ákác. Elfelejtette, hogy most a szuronyok parancsolnak. Ő csak azt látta, hogy viszik a fürtös ágakat. Viszik a földi szépségét, az utolsó akácokat.

A virágjaim! A virágjaim! — hördült ki belőle a kétségbeesés. Aztán puszta körömmel neki ugrott a két martalócnak.

A másik minutában csattant egy puskatus, lesújtott egy kegyetlen ütés. A porban elomlott Máriné megfáradt teste s a homlokából oda szivárgott egy csepp piros, öreg vér a letépett sok-sok hófehér akácra.

S azóta ha otthon a Hajduságon kinyilnak az illatos fürtök, szelek szárnyán visszajár mindig ez a régi gyermekemlék. Akácillat? Vagy talán Máriné lelke száll ebben a forró bódulatban. Máriné, az egyszerű parasztasszonyé, aki — hitem szerint az utolsó költő volt a véres hajdú síkon. Az utolsó műpártoló, hiszen életét adta azért, ami számára a legtökéletesebb szépség volt, — az akácfavirágért.

Olvasd az Esti Ujságot 1000 pengős rejtvényjáték

3. forduló **VI. feladat**

Vágja ki és keresse meg az Esti Ujság mai számában azt a cikket, amelybe a keretben látható szöveg pontosan beleillik.

Irodalom

MOLIÈRE

(Balassa Imre életrajza.)

Krisztustól IV. Károlyig meglehetősen hosszú és szövevényes az út, de még gödrösebb és veszélyesebb Elek Páltól — Moliérig. *Balassa* Imre nem tartozik a gyámoltalan ujságírók közé. Riporteri nyugtalansága még ősi vérmérsékletre vet és ezzel a hasznot hajtó szenvedélyességgel ragaszkodik azokhoz a történelmi eseményekhez és személyekhez, amelyek önmagukban hordják rendkivüliségüket és érdekességüket. *Balassa* Imre a maga sajátos és csalhatatlan ösztönén már régen felfedezte: az irodalom nem megközelíthetetlen terület többé, amelynek sorompóit csupán az avatottak léphetik át. Az eszközök, amelyekkel az irodalom dolgozik, közhasználati tárgyakká váltak s ez a körülmény tette elsősorban lehetővé az életrajzirodalom legújabb fellendülését. *Balassa* Imre eddigi müveit tekintve — mindegy melyiket vesszük: Elek Pált-e, vagy Krisztust — elsősorban valamennyi hitelességével hat. Ez a hitelesség egyben eldönti az illetékesség kérdését is. Krisztus élete ugyan nem olyan tanulságos, mint Elek Pálé, de a nemes buzgalom és odaadó készség, amely *Balassa* valamennyi művében megnyilatkozik, bőségesen kárpótolja az olvasót az igazi élmény veszteségéért. *Balassa* Imre öntudatos riporter: mrtéktartásában, igénytelenségében, férfias fegyelmezettségében, pillanatig sem feledkezik meg arról, mit tud, mire képes, mennyire futja szerény tehetségéből és ebben a legújabb életrajzában is ezzel túlzott puritánsággal jár el. Könyve, helyesebben Molére élete így is vonzó és izgalmas. *(b—ó)*

Sömjént és Niklát

járja új könyvében *Németh* László a két Berzsenyi-otthont, ahonnan útjukra indultak a versek, s felidézi azt a világot, amelybe csendültek: a jozefinista, s ferenckori magyar irodalmat. Teljes horizontot ölelő látásában sugarak nyulnak szinte ismeretlen tájak felé is. Így lesz teljesebbé, őszintébbé a korkép, minden eddiginél s osztódik Berzsenyi köré élesen exponált háttérül. Ebből a konglomerátumból nem mint kép, nem mint szobor élesedik ki Berzsenyi s ez a kitünő tanulmány hasonlíthatatlan, eredeti ereje: Németh nemcsak látja és láttatja, de *érzi és érzékelteti a költőt s költészetét.* A versek filológiailag kinyomozott s összeállított időrendje, irójuk hétköznapjainak, sorsa összetevőinek lelkiismeretes vizsgálata, a lélektanilag kibontott és összerakott pszihé csaknem nyomasztóan él, lélekzik, tevékenykedik: *Németh újraélte Berzsenyit az év alatt, amig könyvét megírta.* Ez már magában foglalja, hogy távol áll minden iskolás beosztástól és magyarázkodástól. Elemzése mindig, minden pontban egyszerre az egészre irányul. Zsufolt, tömör, kemény munka ez, félbehagyhatatlan olvasnivaló. Belemélyedő, egész embert kiván, ahogy *egész embert nyújt, s nem irodalomtörténeti fragmentumot.* Tömött stílusa is ehhez idomul s feltünő, mennyire *nincs törés a közölt idézetek, s Németh László dús nyelve között.* Az esztéta mögött meg kell érezni *a költő Németh* Lászlót is, aki boncol, elemez, finom műtéteket végez, anélkül, hogy a könyvből áradó, halkan muzsikáló *méhes és szőlőföldhangulatot* az operációs terem vizlójával megbontaná. Holott keményen hatol húsbavérbe s a még zártabb lélekbe, amikor például néha maga Berzsenyi Dániel önönleleplezése, magafedése ellenére is kibontja a valót. A *„kiaknázatlan természeti tünemény"*, a nagy költő, ilyen feltáró könyvek után lesz igazán azzá az *örökké élő erővé a nemzet életében*, amelyre sorsa rendelte. S ha kora nem értette meg teljesen, annál inkább. Németh hatalmas felkészültségét, értését, töretlen igazát mindvégig érezzük, egyetlen pontban, Berzsenyi költő-utódai kérdésében lenne kedvünk ellenvetéseket tenni. Ez azonban nem változtat a *Franklin „Kultúra és tudomány"*-sorozatában megjelent könyv rendkívüli értékén. *Németh* Lászlót minden újabb irása után teljesebbnek és hivatottabbnak látjuk. *„Berzsenyi"*-je is időt álló, nagyjelentőségű munka, továbbható erők nemes és gazdag forrása.

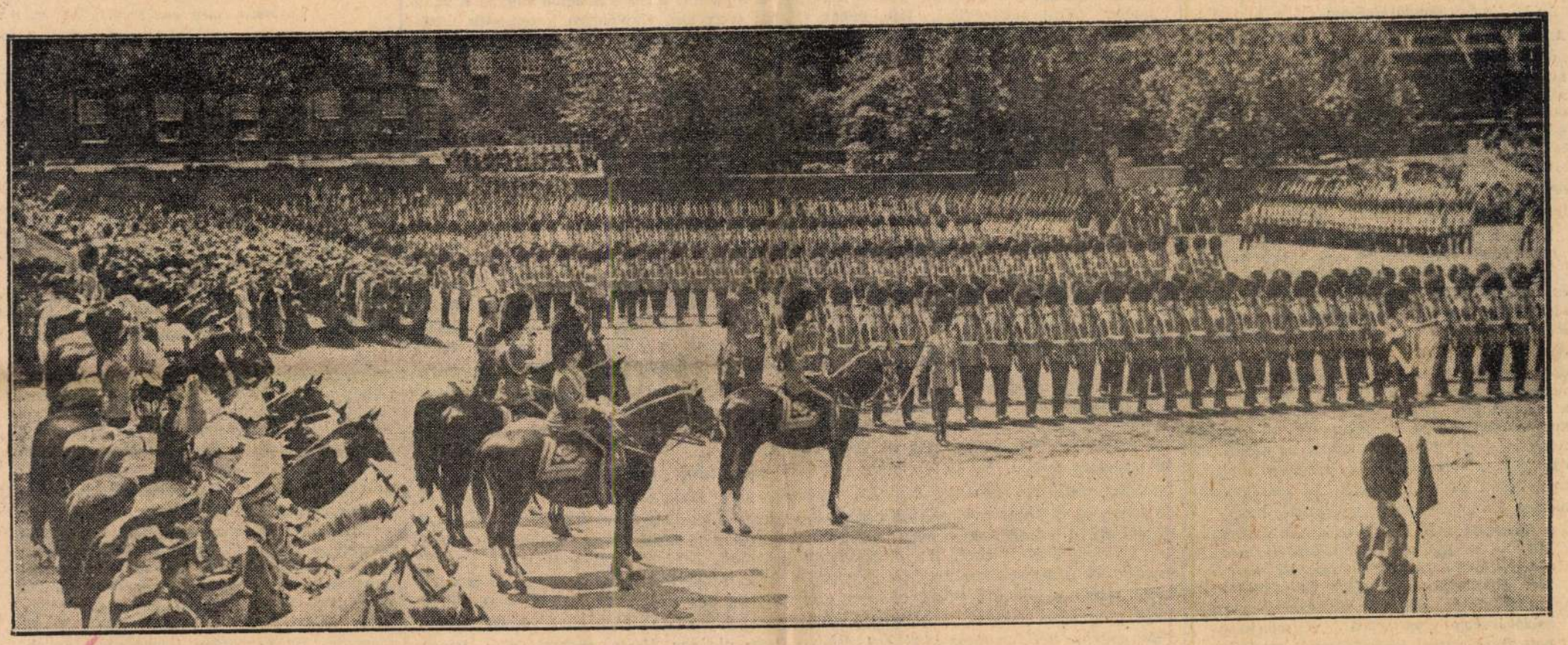
INNOCENT VINCZE ERNŐ

Minden hétfőn

VIRRADAT

a jobboldali magyarság lapja

AZ ANGOL KIRÁLYI PARÁDÉ

A brit hadsereg hagyományos zászló-ünnepélye VI. György király előtt

Halasi és brüsszeli csipke

A brüsszeli csipke évszázadok óta fogalom az egész világ számára. Régi-régi ipari kultúra, generációk hosszú során át fejlesztett technikai tudás és művészi izlés különleges terméke a brüsszeli csipke, amelyet arannyal mértek fel minden korszakban. És most Berlinben, a nemzetközi kézművesipari kiállításon Brüsszel, a belga főváros szembekerült egy magyar alföldi kis várossal, Kiskunhalassal. A brüsszeli csipke és a halasi csipke között állott a verseny és a bíráló bizottság tagjai tágranyitott szemekkel, csodálkozva bámulták az anyagot, amely a két kiállításon eléjük tárult. A régi beidegzés, egy egész világ megbecsülésének sugárzó energiája mindenkit befolyásol, a legtárgyilagosabb és legjobb szándékú szakembert is; a berlini bírálók is bizonyos benső nyugtalansággal, szinte önmagukban kételkedve vették észre, hogy nem tudják Brüsszel fölényét Kiskunhalassal szemben habozás nélkül, vita nélkül megállapítani. Míg az egyik fejlettebbnek látszott technikájában, tisztábbnak stílusában, a másik érdekesebb, változatosabb a tervezésben, hallatlanul gazdag ornamentikájában semmivel sem maradt a másik mögött szépségben, értékben! Kiskunhalas verhetetlenül állott Brüsszellel szemben, a berlini zsüri egyiket sem tudta többre becsülni a másiknál. A halasi csipke holtversenyben első díjat szerzett Berlinben a brüsszeli csipkével.

A halasi csipke majdnem olyan régi, patinás terméke a magyar népművészetnek, mint a brüsszeli csipke a belga kézművesiparnak. Multja, tradiciói ugyancsak évszázadokra nyulnak vissza, ez a mult azonban nem olyan fényesen csillogó, mint a brüsszelié. A kiskunhalasi tanyák népének fantáziája, kézügyessége, művészi érzéke termelte ki, sokáig csak arra való volt, hogy színessé, érdekessé tegye a népviseletet, ékesítse a tanyai leányt és asszonyt, amikor vasárnap, vagy ünnepek alkalmával a templomban gyülekezik.

A legutóbbi időben néhány jóérzékű, lelkes ember kezdett foglalkozni ezzel a népi iparággal. Ősi motivumait öntudatos képzett iparművészek kezére adták, akik tovább fejlesztették, nemesítették, megtisztították azokat. Az ősi csipkeverő technikát hamarosan felemelték korunk legjobb színvonalára és ime: csodálatosan rövid idő alatt világmárka lett a halasi csipke. Ma már nincs előtte semmiféle más termék a sorban, a brüsszeli csipkével szemben sem szorul háttérbe többé! Elhódítja Berlinben az első díjat, megmutatja az egész világnak az ezeréves magyar fajta ősi kultúrérzékét, fejlődésképességét, kétségtelen hivatottságát.

Felemelő, megnyugtató, jóérzés a halasi csipke berlini diadala a mi számunkra. Újból láthatjuk, milyen hatalmas erőtartalékok rejlenek bennünk magunkban, magyar népünkben, milyen sokszorosan megtérül minden munka és áldozat, amelyet ennek a népnek irányításáért, testi és szellemi fejlesztéséért meghozunk. Csodálatos eredmények mutatkoztak mindig, amikor avatott vagy zseniális emberek ennek a népnek kultúrértékeihez hozzányultak. Költészete a világirodalom legtisztább magasságaiba emelkedett, amikor Petőfi Sándor és Arany János vette át hangját, formáját, motívumait, muzsikája csodálatosan, megrendítően nagy Liszt Ferenc és annyi más világnagyság öntudatos átkomponálásában. Népművészetének kincseit most kezdi megismerni az egész világ és ámulva fedezi fel annak szépségeit. A magyar falvak és tanyák népének találkozása az értelmiséggel, önmagának, céltudatossá, rendszerezetté finomodott formájával: mindig termékeny, mindig hatalmas eredményekre vezet. És bizonyos, hogy ez a magyar jövő megteremtésének legbiztosabb útja, ez kínálja nekünk a fejlődés legnagyobb, szinte korlátlan lehetőségeit.

Ebben a sokat szenvedett, sokszor valósággal a sírból feltámadt fajtában még mindig mérhetetlenül sok az őserő, még mindig duzzadnak a kihasználatlan energiák. A magyar fajtában van még életerő egy második évezred küzdelmeire, csak irányítani kell ezt az erőt megfelelően, fel kell használni annak minden formáját és megnyilvánulását. Jó úton járunk akkor, amikor elsősorban és minden áldozat árán a magyar falu népét akarjuk megerősíteni, ezt hirdeti félreérthetetlenül a halasi csipke berlini diadala és mutatja tovább az utat a magyar vezető osztályok **számára a jobb, a szebb jövő felé!**

Erőteljes mozgalom indult a Magánalkalmazotti Kamara felállításáért

A magánalkalmazotak jogviszonyának rendezése évek óta az érdeklődés előterében áll. *Darányi* Kálmán kormánya kezdte meg az előkészítő munkálatokat és ezek a munkálatok ma is folyamatba vannak. A magánalkalmazottk széles köreit igen közelről érdekli és érinti ez a probléma. Az *Esti Ujság* munkatársa beszélt dr. *Cselényi* Pállal, a Magánalkalmazotti Szervezetek Nemzeti Blokkjának elnökével. A blokk az összes számottevő keresztény és nemzeti alapon álló magánalkalmazotti szervezetek csúcsintézménye.

— A magánalkalmazottak jogviszonyának rendezésére, valamint a Magánalkalmazotti Kamara felállítására irányuló mozgalmat — mondotta *Cselényi* Pál — elvitathatatlanul

a keresztény érdekképviseletek és különösen azoknak csúcsszervezete, a blokk indította el.

A baloldali, tehát a szociáldemokrata magánalkalmazotti szervezetek kezdettől fogva ellene voltak és vannak ma is a kamara felállításának. Ennek oka az, hogy a magyarországi szociáldemokrácia legnagyobb erejét ma is ezek a magánalkalmazotti szervezetek jelentik, ezt a hatalmat látják veszendőbe menni a hatósági jellegü szervezet felállításával.

Az „egyesülési szabadság" címén támadják a munkavállalók kamarai szervezkedését, ugyanakkor semmiféle kivetnivalót nem találnak abban a diktatúrában, amelyet ők gyakorolnak az alkalmazottak felett.

A mai szakszervezeti rendszer mellett keresztények alig tudnak munkához jutni, ezen a rendszeren tehát minden körülmények között változtatni kell.

— A magánalkalmazotti szervezetek blokkja már három évvel ezelőtt

Sok millió ember kedvence, mindennapi fogápolószere a Kalodont fogkrém, mely nálunk egyes-egyedül tartalmaz fogkő ellen hatásos Sulforizin-oleat-ot. Minden magyar fogyasztót érdekel, hogy a dupla tubus Kalodont változatlan összetétel mellett — olcsóbb lett!

KALODONT fogkő ellen

Halasi csipke

Halasi Ötvös György

1623–1640.

Sárospataki illetőségű. Tanulóéveit Kassán, Szegedi Ötvös Ferenc műhelyében töltötte ki; a mesterlegénytársaságot 1612-ben Garay Ötvös Zsigmond hűtlen felesége ellen indított perében. 1623-ban vette polgárjogát, a céhbe 1623. jul. 31-én állt be, magyarnak bizonyult. A cél regestrumban 1624–1636-ig egy csomó másodszori felszabadításával kapcsolatban szerepel. 1637. június 15-ei próbája megesik a céhnél is összeütközésül egy Kisse. 1630. és 31-ben mázsadír, 1632. és 33-ban pedig első céhmester. Meghalt 1640-ben. 1635-ben saját vallomása szerint 46 évés.

1595.

Letisztázva

Mikáló Lajos. Kassavárosi ötvösjegyek. Bpest. 1900. 256–257. l.

Kuthassy Máton

Ötvös

XVII. 17.

Kolozsvári Ötvös Lőrinc

Ötvös.

XVII 17.

Halasi György, magyar ötvös; szül. 1595 körül Sárospatakon, megh. 1640-ben Kassán. Az ötvösséget Szegedi Ferenc kassai mesternél tanulta, s felszabadulása után mint legény is itt működött. 1623-ban polgárjogot nyert Kassán és ~~mesterré~~ belépett az ötvös céhbe, hol csakhamar a tekintélyesebb mesterek közé tartozott. 1630 és 31-ben második, 1632-és 33-ban első céhmester volt.

Halasi György ötvös *1595 k. Sárospatakon, †1640 Kassán, hol Szegedi Ferencnél tanult. A kassai ötvöscéhben 1630-1. második, 1632-3. első céhmester volt. (Michalik J., Kassa ötv. tört. 256. l.)

† s 1623. nyert polgárjogot.

Prnoka II. 207.

Halasi csipke

Szűts József:
Kiskunhalas város világhírű ékessége a halasi csipke. 16 s. 12 kép, 11 l.
Bp. [1935]
Gyen. (2080)

Bevétel		Kiadás	
korona	fill.	korona	fill.

Múzeumi Orsz. Bizottság pénztárának 1910 évi augusztus havi ~~szappen~~ pénztári napló számadása.

Ő Halasi Ferenc

a hódmezővásárhelyi generecsér-ők ~~ott~~ bejárója
1848-ban.

Kisbaumtálas 1871.

MDK

d.Halasi Géza,ép.
Szül. Bécs,1882-ben

Oklevél kelte: 1904
" száma: 3151

A m.kir.József Müegyetemen okl.-t,absolut.-t vagy okl. honositást nyert épitészek névjegyzéke, 1873-1928-ig. KI-ÉM. 17.1. 1931 .jan. 15.

Halasi Ötvös György

ötvös.

XVII. sz. Kassa

A kassai Ötvös Czéhnek Repertoruma.

Ballagi Aladár: Kecskeméti V. P. ötvös Emlve. Pest. 1884. 40 l.

Collection

Kalasz Imre

Ötv. Kassa. 1630

Lőcsi

—

Moszkva 20

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Enged

.....

a műhelyfőnök
al

8. sorsz. Műhelyi minta.

Halasi György, ötvös; szül. Sárospatakon 1595-ben, megh. Kassán 1640-ben. Inaséveit Kassán Szegedi ötvös Ferencznél töltötte, s felszabadulása után mint legény is itt működött. 1623-ban polgárjogot nyert, s ugyanez évben áll be az ötvös czéhbe is, a hol nehány év múlva már a tekintélyesebb mesterek közé tartozik. 1630. és 1631-ben második, 1632. és 1633-ban első czéhmester.

Ballagi A.: Kecskeméti W. P. ötvösk. Pest.

Ol. Melhalik József: Kassav. ötv. Tört. Pest. 1900. 256-7. ll.

HALASY JÓZSEF, térképész, /1841/

Ulbrich könyve II.részében Burgenlandi és környező álla
mok községi térképei, legtöbb 1770 után. Sok az eredeti
kéziratos, szinezett kataszteri térkép, sok a III.katonai
felmérés 1:28.800-as méretarányához igazodik. A térképek
szerzői legnagyobbrészt magyarok, igy Halasy is. 289.old

BENDEFY LÁSZLÓ: Karl Ulbrich: Allgemeine Biblio-
graphie des Burgenlandes 287.old

VASI SZEMLE, XXVIII.évf. 1974. 2.sz. Szombathely

Balatonpart Almádiban

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

HALASI HORVÁTH ISTVÁN

FESTŐMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1984. SZEPTEMBER 13-ÁN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA:
ECSERY ELEMÉR
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

MEGTEKINTHETŐ:
1984. SZEPTEMBER 13–22-IG

DÉSI HUBER TEREM, VESZPRÉM
KOSSUTH LAJOS UTCA 8.

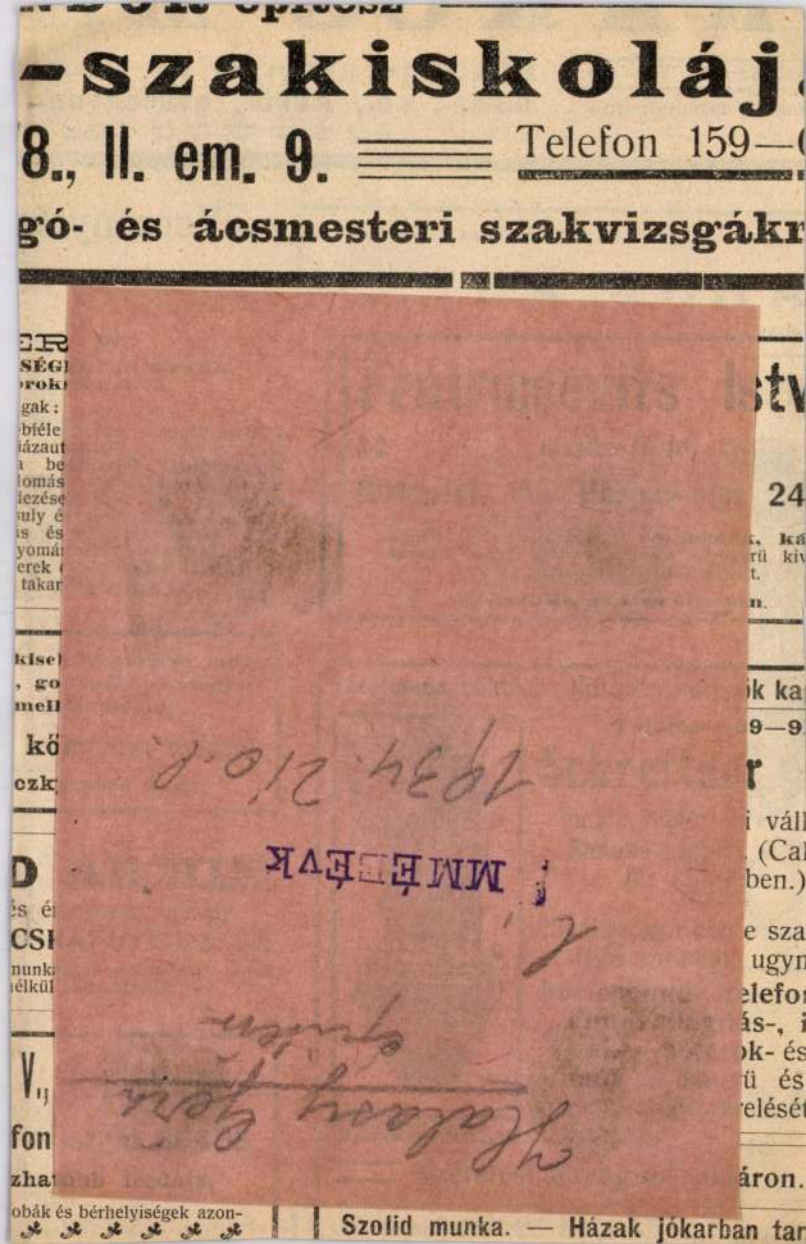
F. k.: Köteles István – 84-1506 GENERALART Dorogi Ny

KÉP CSAR NOK

1904-ben született Budapesten. Művészeti tanulmányait édesatyjának, Horváth G. Andor festőművésznek vezetésével kezdte meg. A Képzőművészeti Főiskolán Rudnay Gyula és Csók István voltak a mesterei. A művészetek történelmét Lyka Károlytól tanulta. 1924 óta állít ki a hazai tárlatokon: a Műcsarnokban, a Nemzeti Szalonban, az Ernst Múzeumban és vidéken.
Külföldön 1941-ben Jugoszláviában, Újvidéken, 1942—43-ban Bécsben, Drezdában és Breslauban (Magyar Állami Kiállítás); 1950-ben Észak-Olaszországban, Suzarra városában a nemzetközi kiállításon a Magyar Népköztársaság anyagában szerepeltek művei. Tagja volt az Országos Magyar Képzőművészeti Társulatnak, a Magyar Képzőművészek Egyesületének, a Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesületének, a Székely Bertalan Társaságnak, a Nemzeti Szalonnak. Gyűjteményes kiállítása volt: a Műcsarnokban (1938), a Nemzeti Szalonban két ízben. 1969-ben a MÉLYÉPTERV irodaházában (kamarakiállítás), 1979-ben a Fővárosi Művelődési Házban és a Vízivárosi Galériában, a Képcsarnok Szőnyi István termében, Miskolcon (1980), Budapesti Derkovits teremben (1982). Díjai: 1928 és 1931 Állami Pasztelldíj, 1930 a Földművelésügyi Minisztérium Balatoni táj díja, 1931 Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesülete díja, 1933 Balatoni társaság Művészeti Egyesület kitüntető elismerése, 1933 a Budai Szépművészeti Társulat kitüntető elismerése. 1941 a Magyar Képzőművészek Egyesülete bronzérme, 1944 a Magyar Képzőművészek Egyesülete Zala György érme. Több festménye van a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményében. 1968 óta rendszeresen vesz részt hazai és külföldi tanulmányutakon. Művei eljutottak Japánba, az Egyesült Államokba, az NSZK-ba, Hollandiába és Olaszországba, valamint több európai országba magángyűjtőkhöz és közgyűjteményekbe. Most kiállított alkotásai legújabb munkásságának eredményei.

RÁKOS MA

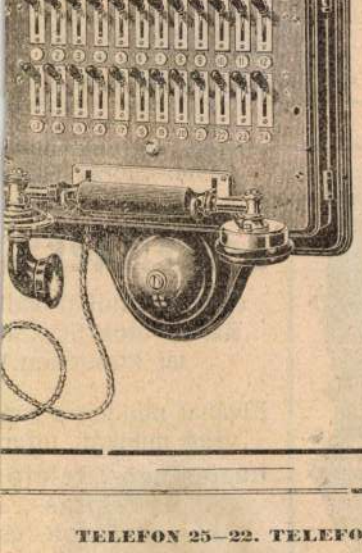
TELEFON 75-60. Budapesten, VII. ker.,
észit mindennemü GIPSZ-, KŐ-, MŰKŐ-, STUCCATUR-,
STUCCOM E

GROSZHEIM H. UTÓDA

ARGA ÁRPÁD

gilag engedélyezett elektrotechnikai, villanyvilágítási és mechanikai müintézet

IPEST, Főherceg Sándor-utca 30 b. szám.

Készit és elvállal villamos világitási és erőátviteli berendezéseket. Telefon, villamos csengetyük, légszesz, petroleuumlámpák és csillárok atalakitását. Ivlámpák karbantartása. Ugymint: Mathematikai és fizikai műszerek, rajzeszközök, tanszerek, találmányok és minták készitését. Motorok és Dinamók nagy javitó műhelye. Javitások elfogadtatnak és pontosan valamint jutányosan eszközöltetnek.

Telefon: 119—39.

TELEFON 25—22. TELEFON

RESSALEK BÉLA

ÉPÜLETASZTALOS-MESTER

BUDAPEST,

Szent László-utca 52. sz. (Saját ház.)

Versenytár

m

a) Epit

Budapest. (I s k
székesfőváros tanác
a VI. ker. Lehel ut
sitendő községi ele
szükséges következ
1. a 277.788 k
és kőmüves munkál
2. a 42.411 k 5
faragó munkára;
3. a 19.788 k 5
munkára;
4. 10.003 k 48 fi
munkára és
5. a 40.390 k 3
munkára.

Az ajánlatok s z
11 óráig adandók
tási ügyosztályában
228—230. sz.) gróf
nokhoz. Bánatpénz
munkára 14.000 k
2150 k, 3. az ács
fedési munkára 500
A bánatpénzt a sz
tárába, vagy az I—
tárainak bármelyiké
az ajánlathoz mellé
t e m b e r 3-án d
városház II. emelet
fognak felbontatni

dévaványai Halasy Géza

építész.

Szül. Bács 1882.

Oklevelet nyert 1904.

Műegyetem K. L.

Hlabasy Géza

tervezte a munkás-
rendőrségi épületet.
Épült 1927-28-ban.

Barna Jenő dr

Makó és Csanád –
Torontál vármegyei
monográfia. Bp. 1929.
258. l.

d. göttschen				
ueu T/K.		32	40	
r. Jahrbuch. 4/9 i.		2	—	
iakovo		12	—	
		127	32	10 —
ugelmeny		12	73	114 59
	pszeg. K			124 59
				12 60
	14 %			11 99

ve az 1903. okt. 6-án

zámla által

Átvitel

HALASI HORVÁTH ISTVÁN
„TÉLI ERDŐ"
olaj

Felelős kiadó: WEIN MIKLÓS

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

HALASI HORVÁTH ISTVÁN
FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1992. MÁJUS 21-ÉN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA

ZSOLDOS FERENC
TANÁR

MEGTEKINTHETŐ:
1992. MÁJUS 21-30.
EGRY JÓZSEF TEREM
NAGYKANIZSA, DEÁK TÉR 3.

Halasi Horváth István 1904-ben született Budapesten. Művészeti tanulmányait édesatyjának, Horváth G. Andor festőművésznek vezetésével kezdte meg. A Képzőművészeti Főiskolán Rudnay Gyula és Csók István voltak a mesterei. A művészetek történetét Lyka Károlytól tanulta. 1924 óta állít ki hazai tárlatokon. Gyűjteményes kiállítása volt a Műcsarnokban (1938), a Nemzeti Szalonban két ízben, a MÉLYÉPTERV irodaházában (1969), a Fővárosi Művelődési Házban és a Vízivárosi Galériában (1979), Miskolcon a Szőnyi István Teremben (1980), Budapesten a Derkovits Teremben (1982., 1988), (1984), Szegeden a Gulácsy Lajos Teremben (1986). Külföldön Jugoszláviában Újvidéken, (1941), Bécsben, Drezdában és Breslauban a Magyar Állami Kiállításon (1942–43). Észak-Olaszországban Suzarra városában a nemzetközi kiállításon a Magyar Népköztársaság anyagában (1950) szerepeltek művei, Franciaországban Dunkerque-ban a Boreal Galériában gyűjteményes kiállítása volt (1985). Tagja volt az Országos Magyar Képzőművészeti Társulatnak, a Magyar Képzőművészek Egyesületének, a Magyar Akvarell- és Pasztellfestők Egyesületének, a Székely Bertalan Társaságnak, a Nemzeti Szalonnak. Tagja a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának. Díjai: Állami Pasztell díj (1928–31), a Földművelődési Minisztérium „Balatoni táj" díja (1930), Magyar Akvarell- és Pasztellfestők Egyesülete díja (1931). Balatoni Társaság Művészeti Egyesülete kitüntető elismerése (1933), a Budai Szépművészeti Egyesülete bronzérme (1941), Állami Erdélyi tanulmányi utazási ösztöndíj (1942), a Magyar Képzőművészek Egyesülete Zala György érme (1944). 1968 óta vesz részt rendszeresen hazai és külföldi tanulmányutakon, legutóbb 1984-ben volt hosszabb ideig Algériában. Több festménye van a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményében. Művei eljutottak Japánba, az Egyesült Államokba, az NSZK-ba, Hollandiába, Olaszországba, valamint több európai ország köz- és magángyűjteményeibe. Most kiállított alkotásai, legújabb munkásságának eredményei.

A kiállítás az Otper LÍZING támogatásával jött létre.

GRAFOTIP KFT – EGER

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

HALASI HORVÁTH ISTVÁN

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1990. MÁJUS 11-ÉN PÉNTEKEN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA:
HORVÁTH SÁNDOR
VAS NÉPE MŰVÉSZETI SZERKESZTŐJE

MEGTEKINTHETŐ:
1990. MÁJUS 11–20.

DERKOVITS GYULA TEREM
SZOMBATHELY, BAJCSY ZS. U. 27.

Halasi Horváth István 1904-ben született Budapesten. Művészeti tanulmányait édesatyjának, Horváth G. Andor festőművésznek vezetésével kezdte meg. A Képzőművészeti Főiskolán Rudnay Gyula és Csók István voltak a mesterei. A művészetek történetét Lyka Károlytól tanulta. 1924 óta állít ki hazai tárlatokon. Gyűjteményes kiállítása volt a Műcsarnokban (1938), a Nemzeti Szalonban két ízben, a MÉLYÉPTERV irodaházában (1969), a Fővárosi Művelődési Házban és a Vízivárosi Galériában (1979), Miskolcon a Szőnyi István Teremben (1980), Budapesten a Derkovits Teremben (1982., 1988), (1984), Szegeden a Gulácsy Lajos Teremben (1986). Külföldön Jugoszláviában Újvidéken, (1941), Bécsben, Drezdában és Breslauban a Magyar Állami Kiállításon (1942–43). Észak-Olaszországban Suzarra városában a nemzetközi kiállításon a Magyar Népköztársaság anyagában (1950) szerepeltek művei, Franciaországban Dunkerque-ban a Boreal Galériában gyűjteményes kiállítása volt (1985). Tagja volt az Országos Magyar Képzőművészeti Társulatnak, a Magyar Képzőművészek Egyesületének, a Magyar Akvarell- és Pasztellfestők Egyesületének, a Székely Bertalan Társaságnak, a Nemzeti Szalonnak. Tagja a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának. Díjai: Állami Pasztell díj (1928–31), a Földművelődési Minisztérium „Balatoni táj" díja (1930), Magyar Akvarell- és Pasztellfestők Egyesülete díja (1931). Balatoni Társaság Művészeti Egyesülete kitüntető elismerése (1933), a Budai Szépművészeti Egyesülete bronzérme (1941), Állami Erdélyi tanulmányi utazási ösztöndíj (1942), a Magyar Képzőművészek Egyesülete Zala György érme (1944). 1968 óta vesz részt rendszeresen hazai és külföldi tanulmányutakon, legutóbb 1984-ben volt hosszabb ideig Algériában. Több festménye van a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményében. Művei eljutottak Japánba, az Egyesült Államokba, az NSZK-ba, Hollandiába, Olaszországba, valamint több európai ország köz- és magángyűjteményeibe. Most kiállított alkotásai, legújabb munkásságának eredményei.

1021

Halasi Horváth István festőművész

1984. szeptember 14. Televizió 2. 21,15 Kenó

TV-Híradó 2.

- Halasi Horváth István festőművész csendéleteiből, tájképeiből nyílt kiállítás Veszprémben a Déssy Huber teremben. Kiállított képeinek többsége az elmúlt két évben készült, és a fiatalos lendület, a művészi ambíció láttán, aligha hinnénk, hogy az ecsetvonások egy 60 éves festő kezenyomát őrzik. Több, mint fél évszázados már Halasi Horváth István pályája, utravalót Rudnay Gyulától és Csók Istvántól kapott. A változatos életutat magasztaló és bíráló kritikák kísérték. Része volt fényben és árnyékban is. Ha különböző korok nem is, a közönsége következetes volt. Ennek is köszönhető, hogy a hetvenes évektől mind gyakrabban ad számot munkásságáról. Visszatekintve az alkotói hat évtizedre, Halasi Horváth István sikeres embernek tartja önmagát, de nem sikerembernek. Még akkor sem, ha megelégedéssel beszél arról, hogy műveit a Nemzeti Galériában épp úgy megtalálhatjuk, mint Japán vagy Egyesült Államok-beli műgyűjtőknél. A hazai közönség legújabban a veszprémi Déssy Huber teremben találkozhat Halasi Horváth István festményeivel. A kiállítás szeptember 22-ig látogatható.

HALASI HORVÁTH ISTVÁN

Külföldi aukción:
Istvan Halasi-Horvath:
Blumenmarkt in Barcelona.
Öl auf Karton, 30x40 cm. Sign.

Wien, Dorotheum
467. Kunstversteigerung, Mai 1983.
Katalogus 57.old., 366.sz. Taf. 35.

Halasi Horváth Jenő

Nemzeti Szalon 75. csoportkiállításán neve szerepelt.

PH.932.T.26.

Halasi Horváth Jenő

Nemzeti Szalon 75. csoportkiállításán neve szerepelt.

MU.932-T.26.

Halasi Ilona

sikdíszítés

1923-24

Ipiniek ~~1923~~ 1930. 83. l.

Gerő
fe

IV.

Halasi László M.D.K.

Müve a kiállitáson

kézifaragásu, bika, medve

G.J.: Nyolcszáz művészi emléktárgy az Iparművészeti Vállalat kiállitásán

Nemzetxxxx
Magyar Nemzet 1966. nov. 9. 7.1.

Halasi M.
Nyári táj, olaj

Népgondozó akció javára rendezett kiáll. N.Szal.
1920. ápr. 5 l.

B. Halasi Mária

Említve

Péterfalvi: A vasutas képzőművészeti országos kiállítása
Népművelés, Bp. 1970. sept.
45. l.

Halasi Kúrúc

Kobor

A halasi kúrúc kobor.

Kiskunhalas, 1904.

Lent (20)

HALASI HORVÁTH ISTVÁN

HALASI HORVÁTH ISTVÁN KÉPEI

Halasi Horváth István festőművésznek az utóbbi években készült alkotásaiból kiállítás nyílt Miskolcon a Szőnyi István teremben. Az egykori Rudnay és Csók István tanítvány mintegy 36 olajfestményét és 5 olajpasztelljét láthatja most a közönség. A 76 éves Halasi Horváth művészete a késő nagybányai nagymesterek munkásságának méltó folytatója és továbbfejlesztője.

Vészi Gerzson
könyvnyomda
Budapest, VI.,
Podmanicky-u.
Telefon 108-03

NEMZETI SZALON

A M. KIR. MINISTERELNÖK NÉPGONDOZÓ AKCIÓJA JAVÁRA RENDEZETT KIÁLLITÁS, TOVÁBBÁ PODOLINI VOLKMANN ARTHUR, SCHEIBER HUGÓ ÉS WALLESHAUSEN ZSIGMOND FESTŐMŰVÉSZEK GYŰJTEMÉNYEI

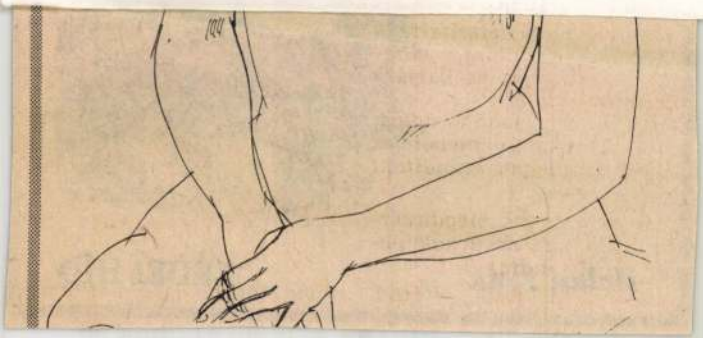
1920. ÁPRILIS.

Halasi Judit

Ukpraine
1985. IV. 24.

Halasi Judit **ERDEI HÍD**

Halasy E.

a müncheni Képzőművészeti Akadémia magyar növendéke;

beiratkozás éve 1922.

Jászai Géza: München und die Kunst Ungarns 1800 bis 1945. Ungarn-Jahrbuch, Mainz, 1970 10 1, 149 1

Holosy László

fafaragó művész 25 éve él Balatonszárszón
dolgozik.

Néhány méret: Master carver etc. Daily News,
Budapest, 1973. sept 14.

Kalocsai Horváth István
festő

Legutóbbi műnevei az 1969-ben
készült „Szentendrei teátrum"
és a „Szilveszter 1969".

Csorba Csaba: Kalocsai Horváth István
Művészet, 1970. május - 30 lap.

Thalassi Konrád István

festő.

1968-ban készült az „Első Párizsi-ban" c. lapja és a tájain az impresszionisztikus festészet hódolói.

Exlibrisei: Thalassi Konrád István

Miskolc, 1970. május - 30 lap.

Halassi Horváth István

Szerepelt a Műsoros Tavaszi Hétfőkön.

Ф Н. 1931. IV. 25.

Halasi Horváth István

MDK

Napnyugta Erdélyben

Műcsarnok 1943 Tavaszi kiállítás

Halasi Horváth István MDK

Ősz a Hárshegy alján

Mücsarnok. 1943 Tavaszi kiállitás

Halasi Horváth István.

A Budapest városkép - kiállításán a lúcsarokban - művei szerepelnek.

Pesti Napló, 1924. jún. 14.

Halasi-Horváth István.

A Ferenc József jubileumi ösztöndíj pályázaton tájképe szerepel, a Műcsarnokban. (emlékbe.)

Pesti Napló, 1928. jún. 14.

Halasi-Horváth István.

A Nemzeti Szalon tavaszi tárlatán munkája szerepel.

Nemzeti Újság, 1928. Jún. 21.

Szalay Istvánról.

A Nemzeti Szalon szezon záró kiállításán három tájképtanulmányát látjuk. (említve.)

Pesti Hírlap, 1928. Jún. 21.

Halasi Horváth István.

a Nemzeti Szalon csoportkiállításán tájképei szerepelnek: „Tégrajzás a Dunán" – „Út a Rózsadombon" – „Hóolvadás" – „Erdei út" c. képeit láttuk. (említése)

Pesti Hírlap, 1928. febr. 5.

Halasi Horváth István

Budapest télen, pasztell

Miccarnok 1940 Tavaszi tárlat

Halasi Horváth István

Budapest Széles, pasarbell

Halasi Horváth István

MDK

Szélvihar a Balatonon

Műcsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Halasi Horváth István

Rám vár a Corvin-áruház új képzőművészeti kiállításán.

Új Magyarság 1942. XII. 3.

Irattárba érkezett: .....

Irattári jelzés:	Irattári szám:

Magyar királyi állam

Iktató-szám: ..... 19.....

.....osztály.

A beadvány { száma ..... kelte ..... beérkezése .....

Tárgy:

.....drb. mellékiet .....csomag ..... súly

Halasi Horváth István.

A Nemzeti Szalon új csoport-kiállításán tájképei szerepelnek. (említve.)

Nemzeti Ujság, 1928. febr. 1.

Halasi Horváth István MDK

Nyáresti napsütés, pasztell

Mücsarnok 1941 Téli kiállitás

Halasi Horváth István

MDK

Dunántul, pasztell

Műcsarnok 1941 Téli kiállitás

Halasi Horváth István

MDK

Miskolc télen, pasztell

Műcsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

Halasi Horváth István

Őszi napsütés, pasztell

Műcsarnok 1941 Jubileumi kiállítás

Halasi Horváth István MDK

Március a Svábhegyen, pasztell

Műcsarnok 1944.VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Halasi Horváth István

Pasztellképe

a Magyar Képzőművészek Egyesülete jub.kiállitásán.

Pesti Hirlap, 934.XII.13.

Halasi Horváth István

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

Pasztellje: a Rózsadomb télen.

Pesti Hirlap
1934.I.17

Halasi Horváth

Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesületének kiállításán a Műcsarnokban szerepelt.

M. 934. III 4.

Halasi Horváth István pasztellfestő

Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesületének kiállításain a Műcsarnokban színes tájképeivel szerepelt.

PH.934. III.H.

Halasi Horváth István

Magyar Akvarell- és Pasztellfestők Egyesületének kiállításain a Műcsarnokban neve szerepelt.

BH. 934. III. 4.

Halasi Horváth István

Akvarell és pasztellfestők kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepel.

Ujság 930. XII. 14.

Halasi-Horváth István

Akvarellisták és pasztellfestők kiállításán a Nemzeti Szalonban neve szerepelt.

NM. 930. XII. 14.

Halasi Horváth István

Budai tájakkal nevével az akvarell és pasztell festők kiállításán a Nemzeti Szalonban

Magyarság 1927 V. 26.

Horváth István

„Reggeli kód az ujpesti rakpartról"
és „Tavasz a Lóváradsoron" c.
novelléjét versenyen az akadémia
és azóta állandóan a Nemzeti
Színházban (emlitve)

Pesti Hirlap 1927 V.26.

Halasi Horváth István

festőművész

Magyar Akvarell-és Pasztellfestők Egyesülete kiállítása - Nemzeti Szalonban- képével szerepel.

Magyarság
1935.XII.22.

Halasi Horváth István

Magyar akvarell és pasztellfestők kiállításain a Nemzeti Szalonban neve szerepelt.

EK. 930. XII. 14.

Halasi Horváth István

festőművésza

Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesülete kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.
Zamatos, levegős pasztelltájai.

Pesti Hirlap
1935. XII. 21.

Halasi Horváth István

festőművész

Magyar Akvarell-és Pasztellfestők Egyesülete kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Pesti Napló
1936.XII.22.

halasi Horváth István

festőművész

Magyar Akvarell- és Pasztellfestők Egyesületének kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.
Az aranysárga lombokat kitünően ábrázoló pasztellekkel.

Budapesti Hirlap
1935.VII.21.

Halasi Horváth István

festőművész

Magyar Akvarell- és Pasztellfestők Egyesületének jubiláris kiállitáson - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

U j s á g
1935.VII.21.

Halasi-Horváth István

Magyar Akvarell és Pasztellfestők kiállításán a Műcsarnokban szerepelt.

NM.934.III.4.

Halasy-Horváth István

"Est Szárszónál" c. műve bronzérmet nyert.

P.H.934.X.23.

Halasi Horváth István
festőművész

Magyar Akvarell-és Pasztellfestők Egyesületének kiállitása - Nemzeti Szalonban -képével szerepel.

Esti Kurir
1935.XII.28.

Halasi Horváth István

Alkotása az Uj Szalon tav.tárlatán.

M.934.V.27.

Halasi Horváth István

Szerepelt az „1939-es Salon" kiállításon.

Ny. h. 1939. VI. 11.

Halasi Horváth István

festőművész

Szinyei-Merse Társaság Tavaszi Szalon kiállítása - a Nemzeti Szalonban - képével szerepel.
Őszinte és meleg érzésü tájfestő. Két szép pasztellje a Téli hangulat és Rózsadomb tavasszal.

Pesti Hirlap
1930.V.11.

Halasi Horváth István

Tájrészlete, a Munkácsy-céh kiáll.-ról.

P.H.935.III.31.

Halasi Horváth István

Erdei tájképei a Műcsarnok őszi tárlatán.

P.H.931.X.16.

Halasi Horváth István

MDK

Beköszöntött a tél a Svábhegyen, pasztell

Műcsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Halasi Horváth István

szerepelt a „Szín a művészetben" c. .

kiállításon.

V. h. 1939 III. 25.

Halasi Horváth István

MDK

Télutó a Zugligetben, pasztell

Mücsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Halasi Horváth István

MDK

Tél a budai hegyekben, pasztell

Műcsarnok 1941 Jubileumi kiállítás

Halasi Horváth

Országos Magyar Képzőművészek Társulat téli kiállításán szerepelt.

EK. 929. XII. 22.

Halasi Horváth István

beépelt az V. balaton ridlításon

EK 1933. V. 9

Halasi Horváth István

szerepelt az V. balatoni kiállításán.

PK. 1933. V. 7.

Halasi Horváth István

Szerepelt az V. balatoni kiállításon.

VM 1933 V. 9.

Halasi Horváth István

Kerepes a „Műterem" Balaton-
tárlatáról

Magyarország 1937 VI. 13

Halasy Horváth István

szerepelt a Budai Szépművészeti Társulat

kiállításán.

PH. 1933 V. 2.

Halasi Horváth István

szerepelt a Nemzeti Szalon téli tárlatán.

PH. 1932. XII. 25.

Halasi Horváth István

Szerepelt a Rudai Képzőművészeti Társulat kiállításán.

M. 1933. V. 3.

Halasi Horváth István

keresztelő a „műteremben".

Családi kép

Lipcse 1937 VI. 1.

Halasi-Horváth István

Szerepelt a Nemzeti Szalon téli tárlatán.

VII 1932. XII. 27.

Halasi Horváth István

harcolt a Nemzeti Hadsereg téli táborában.

E K 1932. XII. 21.

Halasi Horváth István

szerepelt a diósgyőri kávési táblán.

Lipsé 1930. III. 18.

Halasi Horváth István

Tihany c. képéért a minisztérium díját nyerte el
a Balatoni Társaság kiállitásán

M.93o.X.1.

Halasi Horváth István

Műveivel szerepelt a Balatoni Térs. kiáll.-én
Nemzeti Szalónban.

P.H.930.IX.21.

Halasi-Horváth

Művével szerepelt a Balatoni Társaság kiáll.-n
a Nemzeti Szalónban.

M.H.930.IX.21.

Halasi Horváth István

Szerepelt a Művésznők Tavaszi hálaadás.

EK 1930. III. 15.

Halasi Horváth István

szerepelt a Mulcsemos Tavasi tárlatán.

ΦH. 1930. III. 19.

Halasi Horváth István

Műcsarnok téli tárlatán pasztell-képeivel szerepelt.

PH. 929. XII. 24.

Halasi Farkas István

szerepelt a műsoros Tarsoly társaság.

EK 1930. III. 15.

Halasi Horváth István

szerepelt a Műcsarnok őszi tárlatán.

EK 1932. I. 30.

Halassy Horváth István

szerepelt a Művésznők Őszi Estélyén.

VII. 1932. XI. 3.

Halasi Horváth István

Műcsarnok téli Nyár Tojda
cs. sgtor. alkotást levonulóban 16.
1924. Tél. Kiáll. 316, 317

1925. tav. Kiáll. 486. Hűvös völgi részlet, of
1926. téli Kiáll. 492, 545 és a Veiszlőbe part
1927. magyar táj 642
1927. Kis Kiáll. 453. kis halpiac Velencében, of
1927/28. téli Kiáll. 404 Utolsó napsugarak, of
1928. tav. Kiáll. 347. Téli napsütés, part

Tojda u. 16

1928 tél Kiáll 461 Őszi d.u. part

1929. tav. Kiáll. 208.
Téli d.u. Balaton of

Erdekujvári étvirók VI. 289

Halasi Horváth István

kiáll.

~~Honvéd tiszt~~

~~1932. febr.~~

~~Fov. Kapt~~

1925 Jan (488)
Ujabb rendek, parc

1930-31 jub. 541, 593 trepl. vége
Friss hó

1931 Jan 341, 342, 384
Duna mart., Rákospalota, hídja
a falu hídja

Halasi Horváth István festő

Tégla-utca 16. Műcsarnok

1930. tav. Csák. XI. t. 32. Hófoltok

+1930/31. jub. kiáll. 541, 593.

~~+1931 febr. eleje. VII. 12 MAFC~~

+1931. tav

1931 őszi l. külön

1931-32 téli: Q Pascal-utcai, Rév. a Rómaifürdőből, alföldi táj, Este Firenzében, part

~~1931 téli kiáll. 502~~
~~1931 szeptember képzőművészeti kiáll. 387.~~

1932 febr. vége – l. külön

1932 tav: Kora tavasz, Duna menti táj, part

1932 őszi – l. külön

1933 nyári: Tavasz a Rózsadombon, Esthangulat, Tűzfelhő, Friss hó Tihanyban, part

1934 téli: Q Rozsadomb tájéka, part

1934 nyár-ősz: Fonyód, Vihar előtt Zalában, Somogyvegyei táj, part

1934-35 jub: Tél a Városligetben, Őszi vihar, part

1935 téli: Hóolvadás, Kunyhó, Márciusi reggel, Felhőkék kút, November, part.

1936 máj-jún. 146: Tél az Erdőmajorban, Téltűző, ~~Kiállításra AT~~ Friss hó a Tündérkertben, part

1/0

5. Zr.

5. Sienai festő.

1404-ből.

Könyvtábla.

A sienai 1404. évi számadások ezen kötetének táblájáról az ülő remete szent Antal látható áldásra emelt jobbal, térdére támasztott könyvvel, ölében csöngővel és bottal. Fejét dicsfény övezi, bajusza és szakálla ősz. Mellette jobbról és balról egy-egy térdelő szerzetes imádkozik összetett kézzel. Középütt hét címerpaizs, alól pedig e tizenkétsoros szöveg van:

T:436.

Őszi
1938 őszi — l. külön

1938 téli: Gyuti a Rákosban,
Nyolc Télen
Nyírád on Gen
Gilitzbari russel a Zuglighen

1939 téli: Zuglighet
Dér
Fenn hí
Tenn
part

1939 nyár Dera: Rákosligba almás. megírta a Miklós
part

1939 őszi bejáró. l. külön

1939-40: Erdő előtt
Attila. park Télen
Virágos kert
A

1940 Tav: Aradás on Gödöjárokban,
télvíztan a Kal-on
Ep Télen
part

1941 febr.-ápr.-ig:
Tél a budai hegyekben
Miskolc Télen
Őszi napsütés
1907.
part

1942 Tav l. külön T. Bence

1942-43 Téli: ar bet
Rákosi orgonák —
Horgita alján
Trékolyi fürdő
part

Halasi Horváth J.

Jász

Bimbó u. 105. ?

Mácsarok
1924. őszi Vitali

Jelentkezett
1925. II. 5.

Gulet

1943 tavasz : l. bulán

1943 tél : Havas november
tiszavirág tömegben
és a mária maleki erdőben
éléskori napfürtös a
Szabhegyen
fent

1944 tavasz : Téli nagyon d.u. Budán
Hull a hó a Hármashatárban
a Hegyi patak télen
Bekötözött a tél a
Szabhegyen

Halasi Horváth István

Kiáll.
Nemzeti Szalon
1928. febr.
Főv. képt.

10. BOLDIZSÁR ISTVÁN: Kastély kertje

HALASI HORVÁTH ISTVÁN

100. Autóút a budai hegyekben, pasztell
101. A nap utolsó sugarai, pasztell
102. Vénasszonyok nyara, pasztell
103. Párás délelőtt a Balatonon, pasztell
104. Reggel a somogyi parton, pasztell

Nemzeti Szalon
1940. nov. dec.
MAFÉ 25. kiáll.

1941-42 (Műcs.)
Dunántúl
Nyárestí napsütés
Reggel a B-on

1942-43 (N.M.) Kert sarkában
Nov.-i hó
Turistaút a hegyek-ben
az Ölt-völgében

1943 őszi (Műcs.) Nyári napsütés
Dunántuli táj
Kásó ol.u.

Halasi Horváth István

Pestő Illésarnok
1933. nept. Fiktal mü-
vészek kiáll.
45, 56, 58, 78, 92.

Orvlet hüvös
1937 téli: Kirket - Szálkaegrik,
MAPE Olvadó hó - Szálkagan
Novemben
Kertek alja Csengér

1938 téli (u.o)
Gönci a Kolombon
Kijelek Tálon
Nógrád megében
Okt-i regel a Tanglics-ban

1938 nov-dec (N.K)
Kent hatsi halászlanya
Falusége
Esti beszélés
Tanglicset

~~1939 téli (Hivatalgyűjt~~

Tópart
Tatkonyulat
Turbe II.
Havas dombokon
Es

Hlalasi Horváth Istvánné

pesti naturalizmus

~~M. kir. kir.~~ tól

Pipics 48. 1.

MAPE 1934 június 15 (III.)

A Lipótvárosi templom építésére... VI.

1862, 1884.

BUDAPEST

V.

Lipótvárosi Plébánia

1935-36. (N.Y.)

Orbán László műkedvelő

Rádiós Zoltán

Tündérlaki a Szabadban

Ének: Gábor

Vendel

Harmónia elegyes kórus

Harangozó Endre

JÁLICS ERNŐ : Női akt

ANTAL JÓZSEF : Templomos asszonyok

Hal

~~Alba~~

Nem

MA

Napsü
Esthan
Steier
Rdom
Nyári
Téli d
Esti
Havas
Erdei

Halasi Horváth István

178	Alkony, paszt.	2000
179	Halpiac Velencében, paszt.	1000
180	Téli kikötő, paszt.	3000

Nemzeti Szalon

1926. máj

MAPE 12. kiáll.

1927 kép-kat (k.o)
Tanya
Ingujjat ingel
Máriaremetei erdő télen
Tavasz
Tél
Reggeli kód a Lipótiban ~~Dorfban~~
Tél a Dunánál
Tavasz a Rdomban

párt

1928 okt (k.o) Nyári est
Domboldal
Őszi est
o reggel
Bicskei részlet
a nap utolsó sugara
Erdő

Tavaszi felhők
Hegyekben
Szentendrei d.u.
Esztergomi vár
látkép

párt

Kehely Striegler György pozsonyi
ötvöstől (Pozsony, forenerrendi
Zaida) V. 158.

Halasi Horváth István

1925 febr - M Akv Pl Egy
kiáll. Nemzeti Szalonban
Őrtóberi alkony, pastell
Részlet a Jövősvölgyből, pastell

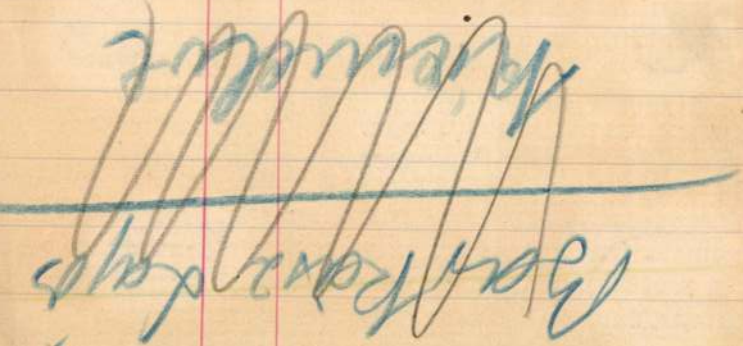
MAPE

HALASI HORVÁTH ISTVÁN.

Festőművész. Született 1904-ben Budapesten. Tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán Rudnay Gyula és Csók István vezetése mellett végezte. A Műcsarnok kiállításain első ízben 1924-ben vett részt. 1928-ban állami paszteldíjat, 1930-ban a földmívelésügyi minisztérium balatoni díját, 1931-ben a MAPE díját, 1933-ban a Balatoni Társaság kitüntető elismerését, ugyanebben az évben a Nemzeti Képzőművészeti Kiállítás állami paszteldíját nyerte el. Több műve az állami és fővárosi gyüjteményekben. Most kiállított művei pasztelek.

Műcsarnok
1939.

1939

Halasi Horváth István festő * 1904 dec. 9.

Budapesten. Horváth Andor festőfia, aki először
oktatta a festészetben s aztán Rudnay Gyulánál
képezte magát. 1924. ~~ban~~ben állított ki először a
Műcsarnokban. Tájképeket ~~fa~~ (olaj- és pasztellben)
fest.

saját közlése 1928. II. 7.

~~Újbányai plébánia templom~~

V. 162.

HALASI HORVÁTH ISTVÁN 1904-ben született Budapesten. Művészeti tanulmányait édesatyjának, Horváth G. Andor festőművésznek vezetésével kezdte meg. A Képzőművészeti Főiskolán Rudnay Gyula és Csók István voltak a mesterei. A művészetek történetét Lyka Károlytól tanulta. 1924 óta állít ki hazai tárlatokon. Gyűjteményes kiállítása volt a Műcsarnokban (1938), a Nemzeti Szalonban két ízben, a MÉLYÉPTERV irodaházában (1969), a Fővárosi Művelődési Házban és a Vízivárosi Galériában (1979), Miskolcon a Szőnyi István Teremben (1980), Budapesten a Derkovits Teremben (1982), Veszprémben a Dési Huber Teremben (1984), Szegeden a Gulácsy Lajos Teremben (1986). Külföldön Jugoszláviában Újvidéken, (1941), Bécsben, Drezdában és Breslauban a Magyar Állami Kiállításon (1942–43). Észak-Olaszországban Suzarra városában a nemzetközi kiállításon a Magyar Népköztársaság anyagában (1950) szerepeltek művei, Franciaországban Dunkerque-ban a Boreal Galériában gyűjteményes kiállítása volt (1985). Tagja volt az Országos Magyar Képzőművészeti Társulatnak, a Magyar Képzőművészek Egyesületének, a Magyar Akvarell- és Pasztellfestők Egyesületének, a Székely Bertalan Társaságnak, a Nemzeti Szalonnak. Tagja a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának. Díjai: Állami Pasztell díj (1928–31), a Földművelési Minisztérium „Balatoni táj" díja (1930), Magyar Akvarell- és Pasztellfestők Egyesülete díja (1931), Balatoni Társaság Művészeti Egyesülete kitüntető elismerése (1933), a Budai Szépművészeti Egyesülete bronzérme (1941), Állami Erdélyi tanulmányi utazási ösztöndíj (1942), a Magyar Képzőművészek Egyesülete Zala György érme (1944). 1968 óta vesz részt rendszeresen hazai és külföldi tanulmányutakon, legutóbb 1984-ben volt hosszabb ideig Algériában. Több festménye van a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményében. Művei eljutottak Japánba, az Egyesült Államokba, az NSZK-ba, Hollandiába, Olaszországba, valamint több európai ország köz- és magángyűjteményeibe. Most kiállított alkotásai, legújabb munkásságának eredményei.

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

HALASI HORVÁTH ISTVÁN

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1988. MÁJUS 19-ÉN CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA
POGÁNY Ö. GÁBOR
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

MEGTEKINTHETŐ
1988. MÁJUS 19–28.

DERKOVITS TEREM
BUDAPEST, LENIN KRT. 63.

Halasi Horváth István

állami posztellátó

MAFE kiállításán

1928.

Halasi Horváth István festő

Lásd még Horváth István alatt is

Halasi Horváth István

Februári napsütés
Parkrészlet Egerben,
pastell

Nemzeti Szalon

1928.

Tavaszi Szalon

Hadsereg.

E lapon az 1792, 181
helyőrségi és határőri csapat
rata fölül:

középütt: DIE
jobbra: No. 3

a kép alatt: Garnisons-und Gr
alól balra: F. l'Allemand.
jobbra: Gedr. bei J. Höf
legalól középütt: Wien bei J.
gold. K

Szines kny., mér. a papi
F. l'Allemand: Die k.k.
zweyer Jahrhunderte, J. Berma

14

Halasi Horvát István

130 Friss hó pasztell 400.—

Nemzeti Szalon
téli kiáll. 1932 jan

Vértessy Sándor dr. min. o. tanácsos

VI. 310

84	Balaton eső után	50.—
85	Falusi ház	50.—
87	Balaton partja	50.—
88	Dunapart. Ujlaki rakpart	Mgtul.
89	Városkép. Budapest	Mgtul.
90	Őszkor	50.--
91	Önarckép	Mgtul.
92	Balaton	Mgtul.
93	Dunapart. Budapest	Mgtul.
93a	Parkrészlet, Margitsziget	60.—

Halasi Horváth István.

Budapesten született. Tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán Rudnay és Csók István vezetése mellett végezte. Édesatyja Horváth G. Andor festőművész mellett működött. Először a Nemzeti Szalonban 1920-ban kiállított képeket, később állandó szereplője lett úgy a Nemzeti Szalon, mint a Műcsarnok tárlatainak. Rendes tagja a Magyar Aquarell és Pasztellfestők Egyesületének és alapitó tagja a Nemzeti Szalonnak. Munkássága alatt, mely főleg pasztellfestményekből áll, a Nemzeti Szalonban 1927-ben állami pasztelldijat és 1930-ban a Földműv. ministerium balatoni díját nyerte. 1931-ben a Műcsarnok őszi tárlatán pedig a Magyar Aquarell és Pasztellfestők Egyesületének díját kapta meg.

Pasztellek:

94	Szépvölgy (Óbuda)	100.—
95	Hüvösvölgyi erdő	90.—

Nemzeti Szalon
75. csop. kiáll. 1932. febr.

52	Balaton. Távolban a Badacsony	60.—
53	Vanda	Mgtul.
54	Strandkabinok, Balaton	80.—
55	Széles ut	300.—
56	Balaton partja Zamárdinál	400.—
57	Tihanyi félsziget	200.--
58	Faluvége gémeskuttal	50.—
59	Őszi táj	60.—
60	Mátra. Gallyatető menedékház	70.—
61	Falu télen	80.—
62	Vihar előtt	150.—
63	Kora tavasz	100.—
64	Falusi házak	70,--
65	Moló viharban	80.—
66	Szigligeti táj. Balaton	100.—
67	Alkonyat	70.—
68	Balaton. Vihar	60.—
69	Kabin a Balatonban	70.—
70	A Balaton vihar után	120.—
71	Balaton	80.—
72	Ilonka	Mgtul.
73	Őszi szinek	70.—
74	Lovaspóló	70.—
75	Budapest, Ferenc József hid	70.—
76	Budapest, Erzsébet hid	70.—
77	Falu végén	70.—
78	Erzsike	Mgtul.
79	Városkép. Lánchid	80.—
80	Zamárdi strand késő délután	300.—
81	Ildigó	Mgtul.
82	Mátra vidéke	50.—
83	Balaton, kikötő	50.—

96	Örkény télen	100.—
97	Hidegkuti részlet	90.—
98	Veneziai hajógyár	80.—
99	Falu utca télen	50.—
100	Est Örkényben	120.—
101	Rákospatak	250.—
102	Tavasz a Zugligetben	300.—
103	Kilátás a Lidóról	150.—
104	Római fürdő	120.—
105	Városliget télen	120.—
106	Halpiac Velencében	150.—
107	Tanya télen (Örkény)	100.—
108	Zöldséges bárkák (Venezia)	150.—
109	Rákospatak ősszel	300.—
110	Erdő (Római fürdő)	130.—
111	Esős idő (Római fürdő)	120.—
112	Utca Assisiben	80.—
113	Tengerparti részlet (Laurana)	50.—
114	Napnyugta a Lidón	40.—
115	Balatoni part (Füred)	50.—
116	Esthangulat Steierben	90.—
117	Óbudai részlet	40.—

Szente János.

Pápán született 1896-ban. Első kiállitása 1926-ban volt a Nemzeti Szalonban, azóta több kiállitáson vett részt. A formát emeli teljes tartalommá.

118	Őszutó	olajf.	600.—
119	Székely faluvége	olajf.	500.—

Halasi Horváth István festő

120	Téli hangulat	olajf.	600.—
121	Falu határa	olajf.	700.—
122	Bagi részlet	olajf.	500.—
123	Fekete kutya	olajf.	400.—
124	Jánoshegy	olajf.	400.—
125	Falu vége Kovásznáról	olajf.	400.—
126	Tiszapart	olajf.	500.—
127	Zöldben	olajf.	600.—
128	Házak a völgyben	olajf.	600.—
129	Boglyák	olajf.	300.—
130	Zborai villa	olajf.	700.—
131	Kútvölgyi út	olajf.	600.—
132	Első hó	olajf.	600.—
133	Kovászna	olajf.	400.—
134	Augusztus vége	olajf.	400.—
135	Csend	olajf.	400.—
136	Vadásztanya télen	olajf.	550.—
137	Őszi nap	olajf.	350.—
138	Ház a hegy alatt	olajf.	600.—
139	Nyár a falun	olajf.	550.—
140	Tájkép		100.—
141	Tanyai részlet		Mgtul.—
142	Falu határa, vázlat		100.—
143	Kutvölgyi ut a Simkó villával		600.—
143a	Nyári vendéglő		400.—

Vásárlási tudnivalók.

A műtárgy megvétele esetében a vételár 50%-a lefizetendő, mig a hátralékos rész legkésőbben a kiállitás bezárásakor esedékes.

HALASI HORVÁTH ISTVÁN

44	Sielők tábora	olajf.	100.—
45	Evezősök a római parton	olajf.	150.—

Nemzeti Szalon
[Sport-mű v kiáll. 1924 máj

HALASI HORVÁTH ISTVÁN
48. Virágos út, pasztell,

Nemzeti Szalon

Őszi kiáll. 1939. szept.

HALASI HORVÁTH ISTVÁN
54. Balatoni nádas, paszt.

Nemzeti Szalon

Magyar Tájak
1939. dec.

HALASI HORVÁTH ISTVÁN
48. Város felett, paszt.

Nemzeti Szalon

Magyar városok
1940. jan.

HALASI HORVÁTH ISTVÁN

61. A Zugliget januárban, pasztell 900.-
62. Káposztaföld hó alatt, pasztell 500.-

Nemzeti Szalon

1944. jan. – febr.
téli tárl.

89. *Mainardi, Bastiano : M*

Halasi Horváth István

Március vége.
pastell

Kelés délután.
pastell

Művészeti Hotek Komáromi

1941

...en Namen immer in der obi-
Schreibart angebracht, unter Anderem an
formierten Kirche aus reinem Golde ver-
Reliefschmuck verzierten Kelche, der recht
t und die folgende Inschrift trägt: »Colos-
.« Die ungarische und sächsische Gold-
n besondere, nur ihr eigene Formen und
hatz wandelt sich je nach der Volkszuge-
, dort seltener angewendet und umgekehrt.
ungarischen Goldschmiede, offenbar dem
mmend, das farbige Email und bildeten
temails, das sogenannte »Siebenbürgische
drehtem Filigran, sondern mit Hilfe von
erfahren bevorzugt farbenfrohe Blüten-
ürgischen Renaissance überaus beliebt.
n 17. Jahrhundert auch von den Gold-
lich zum Schmuck liturgischer Geräte
en auf diese Art verziert, nur daß die
dern Heiligenfiguren, biblische Szenen
t als bei den siebenbürgischen Arbeiten.
n Drahtemails geradezu entgegegesetzt,
ie oberungarische eine hellere Tönung
vorzugten die ungarischen Goldschmiede
das Treibverfahren und die Gravierung
Darstellungsmotiven, allegorischen und
von der deutschen Goldschmiedekunst,
übernommen hatten. Auf ungarischen
agd- und Schlachten-Szenen, wiewohl
en, Pokale usw. lieber die in einfach
enmotive, Frucht- und Blumen-

Halasi Horváth István

Kilátás a Lidóról, Nagyrét „Széles rét" a Balaton

Művészeti Hetek Ungvár

1941.

A „MŰBARÁT"
35. KIÁLLÍTÁSA

HALASI HORVÁTH ISTVÁN
ERDÉLYI ÁLLAMI ÖSZTÖNDÍJAS ÚTJÁN FESTETT PASZTELLJE

KUTASSY IMRE
PASZTELLJEI

MARKUP BÉLA
SZOBRAI

fordítás

1943 JAN. 6 – 1943 JAN. 15

Igazgató: Krivátsy-Szűts György festőművész, tanár
BUDAPEST, V., MÁRIA VALÉRIA-UTCA 12. SZ

ÁRA 40 FILLÉR

HALASI HORVÁTH ISTVÁN

erdélyi állami ösztöndíjas útján festett pasztelljei

1.	Szeptemberi nap az Olt partán	Pasztell	300.—
2.	Székely rét (Csikszereda)	"	300.—
3.	Olt kanyar	"	300.—
4.	Székely földek (Csikszereda)	"	300.—
5.	Csiksomlyó, reggel	"	300.—
6.	Falurészlet Kalotaszegen	"	200.—
7.	Zsögödi vizimalom	"	350.—
8.	Oszi szinek (Sztána)	"	200.—
9.	Esztena a Hargitán	"	350.—
10.	Falubejárat (Sztána)	"	200.—
11.	Szeptemberi alkony az Olt partján	"	200.—
12.	Székelyföldi falu (Csiksomlyó	"	350.—
13.	A nap utolsó sugarai (Sztána)	"	200.—
14.	Az Olt a Hargitával	"	350.—
15.	Kalotaszegi tájrészlet	"	200.—
16.	Esti hangulat (Csikszereda)	"	350.—
17.	Falu széle (Csikszereda)	"	200.—
18.	Kalotaszegi falu	"	200.—
19.	Reggel a Hargita alján	"	300.—
20.	Csiki nyár (Hargita alja)	"	200.—
21.	Csikszereda határában	"	300.—
22.	Hegyi út (Hargita)	"	300.—

Gulyás

~~Flatzai~~ Horváth A.

Jászó

kath. kiadó

Nemzeti Kaland

könyvtár

2

Ujfalvi Ervin: Két

cserkészkalandja.

Budapest, Kir. Lap

1932. jan. 24.

adások.

nál K — 95

" 40 —

" 804·85

" 30·66.

Sz. 1904 dec. 9. Bp.
Vépy Frigyes Cséh és Andrea
1928. Halasi Horváth
nyz.tanár – István, festő
Műv. nyit. N. tábor
1 festővonal ábrázoló
dijak 2 × a pártolóig

MKSz 1947

Halasy Tibor ??

Halasi Horváth István

festő

V. Kunmindszent, 1943

Állami vásárlás,
nem volt kiállítva:
Március vége,
versekkel.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) díszermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) díszermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Halasi Horváth István
festő

145. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Csíkszereda szélén. Pasztell.
146. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Falurészlet (Sztána). Pasztell.
147. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Az Olt és a Hargita. Pasztell.
148. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Sztánai udvar. Pasztell.
149. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Falubejárat (Sztána). Pasztell.

192. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Csíksomlyói részlet. Pasztell.

m. 85 cm.

~~1102. KÉT FÜGGÖNYTARTÓ,~~

VK. mm. Székelyföldi
össz. kiáll. 1943-44

1089. ASZTALTÁRLÓ, fa, faragott aranyozott, Louis XVI-stilusban. Négy bon áll, négyszögletes. H. 145, sz. 80 cm.

1090. KÁLYHAELLENZŐ, fényett diófa, faragott frizekkel és diszitmékkel. Felülete hajlott, két szfinkszbon áll. Empire-kor. Sz. 95, m. 165 cm.

1091. KÉT SAROKTÜKÖR, kerek fa, faragott, Louis XV-stilusban: lül puttók és három gyertyatartó kar.

1092. ELLENZŐ, három részből áll, ból faragott, fehérre mázolt, aranyott, Louis XV-diszitményekkel.

1093. ASZTAL, falhozvaló, fából fagott, egészen aranyozott, fehér márnylappal. Louis XIV-stilusban. H. 150, lys. 45 cm.

1094. ASZTALTÁRLÓ, fából faragott, egészen aranyozott. Négy lábon , négyszögletes. Louis XVI-stilusban. 90, sz. 69 cm.

1095. GABONÁSLÁDA, nyerges fölel. Mellső lapja festett: diszitmények,

HALASI HORVÁTH ISTVÁN

50 Almák pasztell 250.—

Nemzeti Szalon

Csendélet kiáll. 1932 febr-ma

Komollói castrum Tv. 131

Halasi Horváth István

60	Május	pasztell	200.—
61	Kora tavasz	pasztell	300.—
62	Télutó	pasztell	200.—
62a	Virágzó mandulafák	pasztell	200.—

Nemzeti Szalon
[Akv past kiáll. 1932 máj-jun]

1226. Wellmann Róbert:
Sz. Szerdahelyen 1866 jul

Szana Tamás arczképe.

Mellig látható, kissé
Kissé göndör haja és bajusza
szeme barna, arcza leberetvá
nyakkendője, magas mellénye
A szürke háttér mintázott. J
ságban: ≥19 WR 08.

Fa, mér. 27:21.3 cm.
Megrendelés útján szer
1908. junius 23-án. (1038-90
Elszámoltatott 1908. j

Halasi Horváth István festőművész született dec 9.
1904 ben Budapesten. Tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán Rudnay Gyula és Csók István vezetése mellett végezte. 1924 óta vesz részt művei-vel a hazai és külföldi kiállításokon. Gyűjteményes kiállítása volt: 1928-ban a Nemzeti Szalonban, 1939 ben a Műcsarnokban. 1943 ban a „Műbarát" kiállító helyiségben, 1948 ban a Nemzeti Szalonban rendezett balatoni kiállításon.
-Külföldi kiállításokon: 1941-ben Ujvidéken Jugoszláviában rendezett reprezentatív állami kiállításon, 1942-43- ban Berlin Dresda Breslau Bécsben a magyar állami képzőművészeti kiállításokon és 1950 ben Szarvasban Olaszországban rendezett nemzetközi kiállításon szerepelt műveivel. 1928 ban állami pantelldíjat, 1930 ban a Földmüvelésügyi minisztérium balatoni tárgyu tájképdíját, 1931 ben a Magyar Aquarell és Pantellfestők Egyesülete díját, 1933 ban a Balatoni Társaság kitüntető elismerését nyerte el. 1933 ban a Nemzeti Képzőművészeti Kiállításon az állami pantelldíjjal tüntették ki. Több műve van az állami és fővárosi gyüjteményekben. A Fővárosi birtokában Őrkény „Télen" „Budapest látképe" - „Budapest a Mátyás korban" című állami tulajdonban „Hóolvadás" c. művei vannak.

./.

Tagja volt a Nemzeti Szalon Művészeti Egyesületnek, a Magyar Képzőművészek Egyesületének, a Képzőművészeti Főiskolának, a Magyar Akvarell és Pastellfestők Egyesületének. Jelenleg tagja a Képzőművészek Szakszervezetének és a Képzőművészeti Alapnak.

Jelentősebb művei 1924. „Akrobaták november végén" 1925 „Ligeti részlet" 1926 „Ön a Városligetben". 1927 „Halászbárkák" „Kis halpiac Velencében" 1928 „Téli napsütés" 1929 „Őszi délután" 1930 „Hófoltok" 1931 „Téli hangulat" 1931. „Rákospatak" 1932 „Színészbeteg" „Vasárnapi mandulafák" 1932 „Dunamenti" 1934 „Ön a Városligetben." 1935 „Novemberi" 1936 „Tél az Alföldön" 1937 „Olvadás" 1938 „Zeglicet" 1940 „Kódos hegyoldal" „Tavaszi napsütés" 1941 „Tél a budai hegyekben" 1942 „Tél a budai határban" „Eltévedt" 1943 „Napsugár Erdélyben" 1943 „Ősz eleje a Bükk hegységben" 1943 „Kőrösfői tanulmányok" „1943 Dunántúli táj" 1944 „Fehér pataki télen" „Téli napos délután" 1944 „Hulló levelek Tihanyban" 1945 Olvadási időben 1948 „Honvédek" „Reggel a Balatonon" „Közelgő vihar" 1951 „Tavasz kezdetén" 1957 „Tavasz kezdetén" „Márciusi olvadás"

Halasi Horváth Zoltán

festő

MAPÉ tag

KMTARS művcsoptok

~~1931 febr-márc kiáll.~~

~~VII. 12~~

~~1931. tav. tárl. 341, 342, 384~~

~~1931. őszi tárl.~~ XII. 230, 242,
288, III. 313, 318, 346, 347,
348, 351.

~~1931/32. téli~~ Kiáll. 198, 206
358, 362

~~1932 febr. marc.~~ Kiáll. 291.

~~1932. tav.~~ tárl. 185, 195

~~1932. őszi tárl.~~ III. 9, 12, 14,
17, 20, 24, 41, IV. 57, 58.

1933. nemz. képm. kiáll. 228, 229

Jlalasi Horváth István

festő

Műcs. kiáll. 1925 tól

Pipics 113. l.

ORSZÁGH

Főtisztelendő

ntivánnyi Gyula urnak,
ékek Orsz. Bizottságának
,

Budapest.

IX. Hógyes Endre u. 10.

1948

MEGHÍVÓ

A Balatoni Intéző Bizottság tisztelettel meghívja a Nemzeti Szalon művészeti egyesület Sztalin-téri helyiségében rendezett

BALATONI KÉPKIÁLLITÁSRA

amelyet Tildy Zoltán, a magyar köztársaság elnöke nyit meg **május 8-án, szombaton déli 12 órakor**

VÉDNÖKÖK:

DINNYÉS LAJOS miniszterelnök,
MIHÁLYFY ERNŐ miniszter, a Köztársaság elnöke eln. irodájának főn.
ORTUTAY GYULA vallás- és közoktatásügyi miniszter
DR RIES ISTVÁN igazságügyminiszter

KIÁLLÍTÓ MŰVÉSZEK:

CSEBI POGÁNY ISTVÁN	P. ÉBER ANNA
CSÓK ISTVÁN	PITUK JÓZSEF
EGRY JÓZSEF	RÉVÉSZ ISTVÁN
HALÁPY JÁNOS	RIPPL-RÓNAI JÓZSEF
HALASSI HORVÁTH ISTVÁN	VARGA NÁNDOR
HALVAX GYULA	VASZARY JÁNOS
PÁRTAY ISTVÁN	

A kiállítás nyitva május 8–18-ig, 10—3 óráig

A meghívó a megnyitás napján 2 személy részére belépőjegyül szolgál

Halasi Horváth

BALATONI INTÉZŐ BIZOTTSÁG
VI. TERÉZ-KÖRÚT 56

T.

dr. Szentiványi Gyula urnak,
Budapest. XI. Lágymányosi ut 16.

urnak
urnőnek

Világosság R. T. 9301

Halasi Horváth István

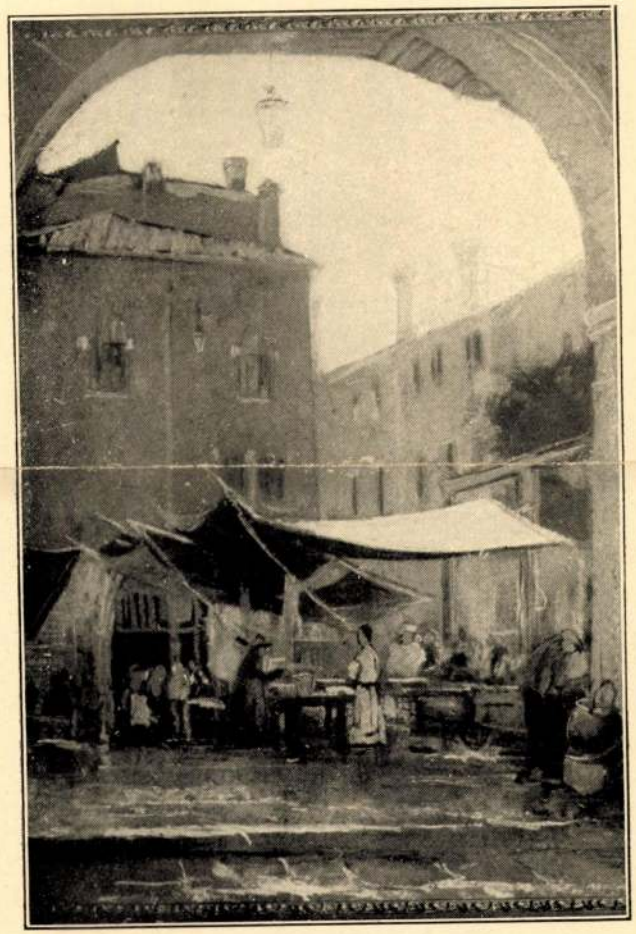
Egy parkett.

Nemzeti Kaszinó
Munkácsy Cék VIII. repr.
kiáll. kat. 1935. márc.
30.—ápr. 14.

Hadasi Horváth István

a Munkácsy Céh 1928.
kiállításán ötvösmunkáival
c. oldalt.

Deliblati ústmeno tato X. 151.

HALASI HORVÁTH ISTVÁN:
Olasz piacrészlet

Nemzeti Szalon 59. csop. kiáll.
1928. febr.

Halasi Horváth

István

festő

Halasi Horváth

István

festő

l.

Brenner Egri Kempo

122. l.

SZÍNHÁZ.

bevételről szóló számadás.

16. -án 1/2 4 óra

Százalékos jegyek	Maradt jegyek	Eladott jegyek	Bevételi összegek		Megjegyzés
			P	f	
	12	48	38.	40	
	69	11.	5.	50	
	10	6	4.	80	
	20	4	2.	-	
	23	1	-	40	
	23	1.	-	30	

HALASI-HORVÁTH, István

102. *Winterlandschaft*

103. *März*

Csanky Ungvölgy

31. 8.

HALASI HORVÁTH *István*, festő, * 1904 dec. 9. Budapesten, hol atyjánál, Horváth Andor festőnél, majd a képzőm. főiskolán Rudnay Gyulánál és Csók Istvánnál tanult. A Műcsarnokban 1924. állított ki először, a Nemzeti Szalón tárlatain régebben is részt vett. Tájképeket (olaj és pasztell) fest. 1927. állami pasztelldijat nyert. 1928. és 1932. gyüjt. kiállítása volt a Nemzeti Szalónban.

Ö.G.I 437 l

Haja rövid, álla kiberetválva s bajusza és bar-
dője fekete, mellénye kivágott s zsinóros felső
mes. Felirata a kép alatt aláírásának

Guszs."

al, melynek méretei $16\frac{1}{2}$: 13.2, az alak nagy-

i és zabari Szontagh nemzetség szár-
: Pest, Emich Gusztávnál 1864. Címlap.

Halasi Horváth István

Esti Magyarország

1943. jan. 15.

A „Műbarát" kiállítása

Két festő és egy szobrász munkáit sorakoztatja fel a *Műbarát* legutóbb megnyílt kiállítása.

Halasi Horváth István festőművész erdélyi tanulmányútján készült huszonkét pasztelljét mutatja be. Ez a friss színekben tartott, biztosrajzú sorozat az erdélyi tájak legjellegzetesebb s így leginkább ismert motívumait örökíti meg Kalotaszegtől Csikszeredáig, az Ottól a Hargitáig. *Halasi Horváth* képei elsősorban a naturalista ábrázolásmód részletező hűségével és pontosságával hatnak. Anélkül, hogy erősebben hangsúlyoznák festőjük művészi előadásmódjának eredetiségét, vagy természetlátásának egyéni voltát, mégis megfogják a nézőt a kifejezés jellemző erejével. Legsikerültebbek közülük a *Zsögödi vízimalom*, az *Esztena a Hargitán*, a *Székelyföldi falu*, *Esti hangulat*, *Olt-kanyar*, *Csikszereda határában*, *Őszi színek*, *Szeptemberi nap*, *Csiksomlyói reggel*.

KEMÉNY RÓZA
KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSE
SZILÁGYCSEH

Halasi Horváth István

A „Műbarát"-ban négy művész szerepel. *Halasi Horváth* István erdélyi tájakról egészen befejezetten ható képeket, pasztelleket állít ki. Milyen szép tájak! — gondolja az ember magában. Ide okvetlenül elmegyek egyszer... A művész is így akarja és az ősztőndíj, amivel bejárta a Hargita vidékét, szintén ezt a hatást, az ilyen hangulat keltését várja a művésztől. Igazán derekas munka.

Halápy János:
Három Kiállítás.
Hétfő Reggel
1943. jan. 18.

Dzw Grüngei Karolyne
ojka

Halasi Horváth István

M Étienne Horváth de Halas, lauréat du Prix des Pastels à l'Eposition du printemps.

Halasi Hováth István képeivel a Műcsarnok tavaszi tárlatának pasztell-díját nyerte meg.

Stephen Horváth de Halas won the prize for pastels at the spring exhibition in the Art Gallery.

Magyarország
(Hongrie —
Hungary)
II - III. 27. l.

EXPOSITIONS AMBULANTES D' ARTISTES HONGROIS

ADOLF, KOSZTA JÓZSEF, KUNFFY LAJOS,
VÁN, VASZARY JÁNOS, VASS ELEMÉR.

r festőművészek elhatározták, hogy
művészeti kiállitásokat rendeznek
jlesztik és terjesztik a magyar mű-
nül értékes részét. Ezen cél további
ben elhatároztuk egyenkint kifestett,
ámozott, s mappába foglalt művészi
zrebocsájtását. A 9 műlap famentes
ezeket magába foglaló sorszámozott
forgalomba nem kerülnek. Egy mappa
100 pengő.

ly jelentőségü kulturális eseményt
tudomására adni szerencsénk van.

Halasi Horváth István

Kampis János: Képek és arcok a kiállításról. Magyarország 1943. jan. 10.

Mióta Erdély újra a miénk lett, úgy vagyunk, mint rég nem látott kedvessel: nem tudunk betelni vele. Valóságos népvándorlást indult meg az anyaország és Erdély között, az erdélyiek ide jönnek, a mieink oda mennek. Egy ilyen Erdélyt járt művész székely hangulatait hozta magával s állította ki a „Műbarát" helyiségeiben. *Halasi Horváth István* neve, mint régi kiállítóé már ismert, műveinek, melyek többnyire a Műcsarnokban szerepelnek, már ázsója van a művészetszerető közönség soraiban. Anyaga, amelyet előszeretettel használ, a pasztell, melynek elsősorban grafikai karakterét használja ki. Most erdélyi képeit állította ki, melyeket, mint ösztöndíjas, erdélyi útja alkalmával festett. Elsőrendű darabok mellett gyönge is akad, bár csak egy-kettő, melyek elhagyásával az egész kiállítás színvonalát emelhette volna. Színei többnyire mélyek, határozottak, előadásában a pasztell grafikai hatásait szereti kiaknázni, színfoltja biztos kézzel rakja fel, ropogósan, világos előadással. Legjobban hatnak tisztán tájképi alkotásai. Falurészletein erősen dominál a grafikai elem. Fejlődése tetőfokát még nem érte el.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-ufca 12. III. 2.

V. Vizeváci u. 36.

Hlatky Horváth
István
festő

l.
Karikás
1932. aug. hán
15. l.

— Az amerikai magyarság miképpen reagál a magyar eseményekre? — kérdezzük.

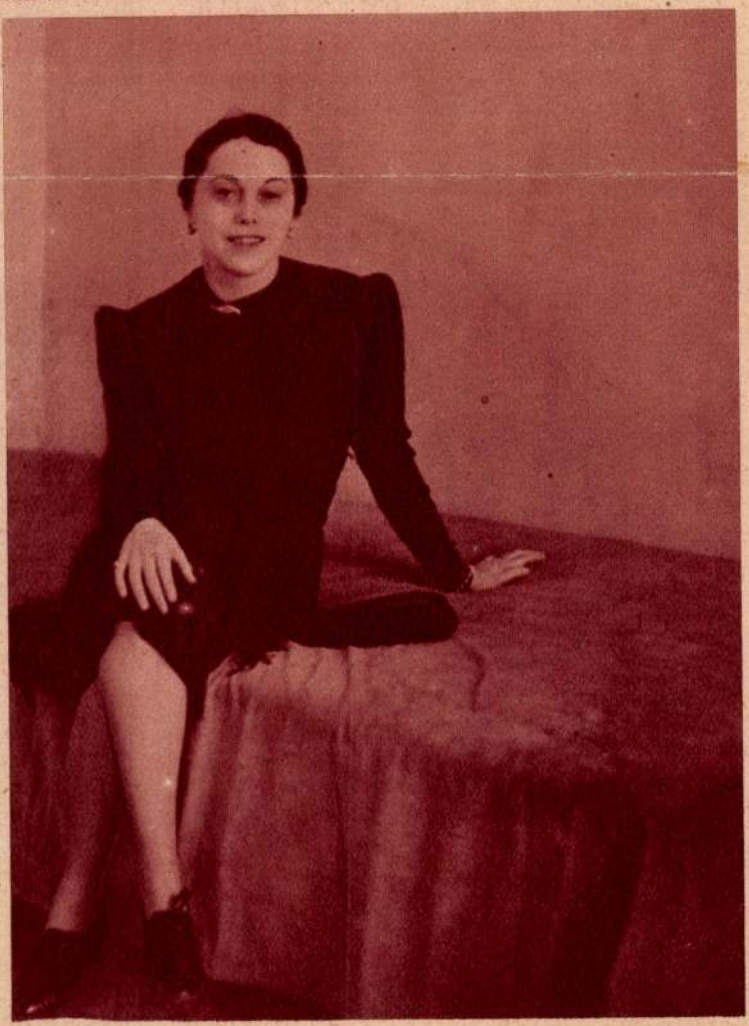
Listowel grófné halvány arca most mintha egy kissé kipirulna.

— Az amerikai magyarok vonzódása rendkívül meghatott. Megrendítő az, hogy nemcsak az első, hanem a második és harmadik, sőt a negyedik generáció óta Amerikában élő magyarok is mennyire ragaszkodnak hazájukhoz és magyarságukhoz. Pedig az amerikai sajtó korántsincs kellően tájékozva Magyarországról. Óreg hiba az, hogy a magyar propagandát Amerikában nem sikerült kellőleg megszervezni. Igaz, hogy ez nagyrészben anyagi okokra vezethető vissza. A nagy pénzekkel dolgozó cseh propagandának viszont egyéb célja mellett sikerült sok magyarellenes rosszindulatú cikket is elhelyeznie, amelyek állandóan tovább keringenek. De hála Istennek, aki valaha Magyarországon élt vagy járt, különösen pedig aki innen származott el, az nem ül fel ennek a konkolyhintésnek. Azt tapasztaltam, hogy e szervezett ellenpropaganda mellett is az amerikai közvéleményben egy új áramlat kezd uralomra jutni, amely azt állítja, hogy a mai Magyarországnak másnak kell lennie, mint a régi volt, hogy a páriskörnyéki békeszerződéseknek hibásaknak kellett lenniök, mert különben nem omlottak volna össze és a csehszlovák állam csúfos bukása is a hibás békeszerződések következménye.

— Olvastuk, hogy Amerikában az elnöki palota vendége volt.

— Mikor Washingtonban voltam, Eleanor Roosevelt, az elnök felesége, aki maga is politikát csinál és figyelemmel kísérte előadásaimat, meghallotta, hogy ott vagyok és meghívott teára. Egy óráig voltam náluk és mikor a többi vendégek eltávoztak, egy félóráig egyedül beszélgettünk egymással. Eleanor Roosevelt, akinek naplója minden nap megjelenik egy sereg amerikai lapban és persze a legnagyobb szenzációt képviseli Amerika ujságolvasó közönsége előtt, nagyon melegen érdeklődött az európai viszonyokról. Ez a páratlan éleseszű, világrészekben gondolkozó asszony azzal is megtisztelt, hogy megkérdezte, mi a véleményem.

Amerikáról azután ismét visszaté-

Listowel grófnője „civilben"

rünk Angliára és a magyar és az angol nép sokszor hangsúlyozott lelki rokonságáról esik szó.

— Magyarországon sokszor hivatkoznak a magyar és az angol nép jellembeli hasonlóságaira. Ez ilyen egyszerű tételként nem áll meg, mert egy évszázadok óta iparosodott tengerésznép és egy zárt medencében élő, agrárkultúrát űző nép nem is lehet jellemileg egyenlő. Ellenben a két nép vezéreiben az élen állókban, a legjobbakban igenis megvan ez a hasonlatosság. Amikor Chamberlainra nézek, az angolok rettenhetetlen vezérférfiára, mindig Tisza István jut az eszembe. Chamberlain végtelen egyszerűsége, puritanizmusa, rettenhetetlen egyenessége a Tisza Istvánéhoz hasonlít. Chamberlaint éppenúgy nem befolyásolja a közvélemény, mint ahogy Tisza István is törhetetlenül ment a maga meggyőződésteli egyenes útján és elhívatottságában nem hagyta befolyásoltatni magát.

Lapunk olvasói emlékezhetnek még rá, hogy 1932-ben az ottavai konferencia eredményét Listowel Judit tollából legelőször a Nemzeti Ujság közönsége ismerte meg és azután a világsajtó a magyar forrásra hivatkozva közölte a rendkívüli fontosságú eseményt. Emlékeztetjük Listowel grófnőjét erre a publicisztikai bravurra.

— Igen nagy öröm volt számomra — feleli —, hogy a Központi Sajtóvállalatnál kezdhettem meg a publicisztikát. A nagy amerikai és angol lapokban irni fontos világkérdésekről valóban nagy érzés. A Központi Sajtóvállalat lapjai azonban azért jelentenek számomra oly sokat, mert ezekben a lapokban jelentek meg először politikai vonatkozású cikkeim. Itt nyertem meg az önbizalmat, hogy politikai irányban fejlesszem ki irói képességeimet és ez mindennél több számomra.

—*i.* —*ó.*

Halasi Horváth István: „Nógrádmegyei falu".

Halasi Horváth István

MAGYAR MŰVÉSZET
1928. 68

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

ügyvédnek, ha jól megy neki, van húsz-huszonöt kliense is s az ügyvéd abból él, hogy kliensei ügyét intézi. Miért ne lehetne a titkári fakultáson megtenni ugyanezt? Szóval én, kérem, feltaláltam a tömegtitkárságot. Azt az egyszerű dolgot, hogy egyszerre több úrnál teljesítek titkári szolgálatot s egyidőben több úr dolgait intézem.

— Csoda!

— Nem, nagyon egyszerű és — hála Istennek — kitűnően bevált az ötletem. E pillanatban hat úrnál töltöm be a titkári tisztet s nem szerénytelenségből mondom, de közmegelégedésre. Reggel végigtelefonálom az urakat a posta miatt, utána összeszedem a leveleket, felveszem az utasításokat, délelőtt eljárok az ügyeikben — meglehetős összeköttetéseim vannak s így a dolgok gyorsan mennek — délután megválaszolom az esedékes leveleket a kapott utasítás szerint — a bélyeget, levélpapírt az urak külön térítik meg — s este szabad vagyok. Ennyi az egész. Mindezért napi két pengőt kérek fejenként, szerkesztő úr, ez nem sok. Én is megélek belőle, az urak is jól járnak. Ha most megegyezünk, ön lesz a hetedik „gazdám."

S finoman mosolyog.

— Nos?

Nem tudom, mit csináljak, töprenkedem.

— Érdekes!

Rám néz, megértő és roppant úri.

— Tessék nyugodt lenni, mindent pontosan elintézek. Nem lesz rám panasza. A pontosság és a diszkréció az alapja az egésznek. Két hónapja csinálom ezt a tömegtitkárságot, még egyetlen egyszer nem hibáztam. Tessék gondolkozni a dolgon, szerkesztő úr, esetleg kikötni kéthetes próbaidőt, állok rendelkezésére. Ne is tessék most dönteni, itt hagyom a telefonszámomat, méltóztassék bármelyik napon délután háromtól hatig telefonon közölni velem az elhatározását. megvallom, nagyon szeretném, ha a szerződtetésem mellett döntene.

Az jut eszembe, hogy ugyan ki lenne a másik hat társam, meg is kérdezem, de elhárító mozdulatot csinál.

— Ezt természetesen nem árulhatom el. Bizonyára megérti, szerkesztő úr.

Elegáns meghajlással búcsúzik, mégegyszer hivatkozik a telefonszámra s elmegy. Ennek négy napja s azóta töprenkedem, hogy mit csináljak. Tegnapelőtt adóügyben szaladgáltam, tegnap is s ma is el kellene mennem. Jó volna megfogadni ezt az embert, talán meg is érné a havi hatvan pengőt.

Miesóda? Túl a szolgálaton is megérné, mert ez egy zseniális ember!

„Kertekalja". Halasi Horváth István festménye

Zsebtükör

Irja: Dallos Sándor.

Tömeg-titkár

A minap csengetnek a lakásomon, a lány ajtót nyit s én hallom, hogy egy mélyzengésű férfihang utánam kérdezősködik.

— Itthon van a szerkesztő úr?

— Igen.

— Beszélhetnék vele?

— Nem tudom.

— Miért?

— Dolgozik.

— Legyen szíves, kérdezze meg.

A lány egy kicsit vár, nyilván tanakodik magában, aztán azt kérdi:

— Kit jelentsek be?

A bariton hang mond egy férfinevet:

— Dr. B. G. Csak pár perc az egész.

A lány bejön, jelenti s én, bár jól hallottam az egész párbeszédet, őt is végighallgatom s mit csináljak? Aki odakint van, épp úgy hallja a beszédemet, mint én az övét: nem szidhatom. Hát megadom magam.

— Eressze be.

S tíz másodperc mulva szemben állok egy nagyon jól öltözött, legfeljebb harminc éves emberrel, a választékosság s a jó gyermekszoba csak úgy ríróla, balkeze gyűrűsujján vékony kis gyémántgyűrű, nyakkendője kifogástalan, gallérja frissen vasalt, nadrágja éles — olyan vagyok mellette, mint egy jobb fajta vasesztergályos. Bemutatkozik, meghajol, finom aktatáska a hóna alatt.

— Bocsánat, csak néhány pillanat.

— Kérem. Mivel szolgálhatok?

És leültetem és várok s a gesztusaim sokkal tökéletlenebbek, mint az övé; ahogy a székemben előrehajlok, valóságos paraszt vagyok hozzá képest, a hangom is érdes, egyszóval valami tökéletesség ez az ember. Egy pillanatra átvillan ugyan rajtam, hogy biztosítási ügynök vagy könyvet akar eladni, de van benne valami, ami rácáfol erre a gyanúra. Ez nem ügynök, de akkor ki? Nem sokáig hagy kétségben.

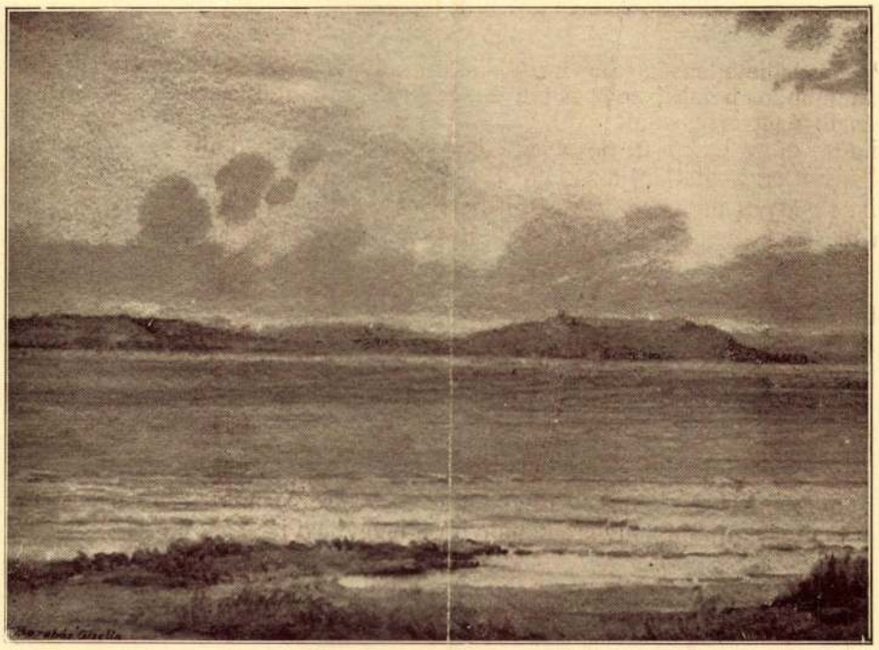
— Rövid leszek, kérem, nem akarom rabolni az idejét, látom, munkában van. Egyszerűen rátérek a dologra: titkárnak ajánlkozom, szerkesztő úr.

Meglepetésemben felemelem a kezemet s tiltakozni akarok, hogy köszönöm, nincs titkárra szükségem, nem megy olyan jól nekem, hogy titkárt tartsak, de egyetlen könnyed gesztussal leint.

— Egy pillanat, még nem mondtam el mindent! Ön most bizonyára azt akarja mondani, hogy az élet nehéz, nincs módjában az ilyesmi, titkár csak a nagyon gazdag embereknek való és így tovább. Ne is tessék mondani, tudom. Mindezt tudom. A személyi titkár luxus, az bizonyos. Magunkfajta emberek számára fényűzés. Ám ezer ügyünk van, amit ha magunknak kell intéznünk, rabolja az időnket. Az adó-ügyek például. Levelezések. Telefonok. Hivatalos utánjárások. Az ember reggel nekifog és dél lesz és még alig végzett valamit, itthon meg a fontos munka, a kenyérkereső munka marad. Nos, a titkár hiányát a dolgozó emberek érzik leginkább, akik nem tudnak titkárt tartani. Ezen segit, szerkesztő úr, az én — ha szabad így kifejeznem magamat — találmányom.

— ?

— Igen. Arra jöttem rá tudni illik, hogy egy ember nem csak egyetlen másik ember dolgát intézheti el, hanem többét is. Őszintén megmondom, az ügyvédektől vettem a mintát. Egy

Kilátás Tihanyra. R. Barabás Gizella vízfestménye
Műcsarnok, Őszi Tárlat

vélné, hogy a cikkek írói megdönthetetlen tudás felsőbbségével nézték a dolgokat, ha azonban évekig figyeli valaki működésüket, legnagyobb részében üres szócséplésnek találja.

Gyermekportré. vitéz Bajor Ágost olajfestménye

A legtetszetősebb szerep persze, ami műbírálónak adódik, a „meg nem értettek" és tűzzel-vassal „újítók" dicsőítése.

Azt kívánják a képzőművészektől, hogy naponta változtassanak stílust, naponta próbáljanak valami idegbizsergető szokatlanságot hozni számunkra. Pedig ott tévesztik el nagyon, hogy ők nem a közönség, ők csak „kiválasztottak", „magasabbrendű" művészeti igényeikkel. A múlt hagyományait tiszteletben tartó és a múlt eredményein épülő művészet művelőit pedig kritikusi szókincsüknek mindazon becsmérlő szavaival illetik, amivel éppen csakhogy becsületsértést nem követnek el. Közben nem veszik észre, hogy így csak a hitelét rontják általában a képzőművészetnek. Ne csodálkozzon tehát senki a közönségnek a képzőművészettől való eltávolodásáért. Itten nem akarunk védelmére kelni annak a „festészetnek", ami valóban kártékonyan él és virul az ú. n. műkereskedelem kezén. De higyjék el nekünk a kritikusok, hogy a nyakatekert és agyonteoretizált művészi alkotások legföljebb betegérzésű és érzékű ínyencek és kultúrsznobok gyönyörűségére szolgálnak, de semmi közössége sincsen a normális idegzetű közönség nagy többségével.

A legmagasabbrendű képzőművészeti kultúra talán a reneszánszban volt, abban a korban, amikor a szociális szempontok igazán nem jöttek számításba, mégis e kornak művészete mindenki számára, a legmagasabb társadalmi osztálytól a legalacsonyabbig, élvezhető és érthető volt. Napjaink legfőbb törekvése mindenkit a lehetőség szerint egyenlően részesíteni a kultúra és civilizáció nagy áldásaiban, emberivé tenni még a legelesettebbnek is az életét. A képzőművészet e téren semmit sem tud tenni, mert soha olyan távol, soha olyan idegen nem volt a nagytömegektől, mint ma és így nem járul hozzá ahhoz a hatalmas munkához, amihez más kultúrális tényezők, pl. irodalom, színház teljes erejével hozzáfogott.

Mi lenne tehát a kritikus és esztétikus feladata e téren? Irtani az antiszociálisan betegszellemű jelen-

ségeket a képzőművészetből. És mit tesz a kritikusok legnagyobb része? Az érthetetlenségekbe hazug jelszavakkal még csak jobban belehajszolja a művészeket, beteges alkotásaik égig magasztalásával.

Csodálatos dolog, hogy ha az ú. n. „mai" „modern" művészetről olvas az avatatlan, azt kell lássa, hogy soha a zseniknek olyan nagy tömege nem járt a földön, mint ma és mégis nemcsak a művészet, hanem a művészek ügye is mindig rosszabbodik.

A napokban valaki egy divatos kiállítási helyen látva egy pár kiállító művész teljesen elproletárizálódott és súlyos életkörülményeket sejtető külsejét, megkérdezte egy jelenlevő ujságíró-kritikus ismerősét, miképen lehet ez így, hiszen a kritikák valósággal földöntúli tehetséget vélnek alkotásaikban látni. Ennek ellenében pedig a „tehetségtelen", „tudatlan és műveletlen" művészek pedig mégis úgy ahogy élni tudnak, sőt még adót is fizetnek... Ugylátszik, — folytatta a kíváncsi érdeklődő — hogy utóbbi művészek annyira alacsonyrendűek művészetükben, hogy mindenki megérti sekélyes produktumaikat és még anyagiakat is áldoznak azok megszerzéséért. Hogy a kérdezett mit felelt a kivácsiskodónak, azt nem sikerült meghallani. Mi azonban tudjuk azt, hogy a hamis útakra terelt művészek nagyrésze valóban áldozata ennek a zsenigyártásnak.

Hát kritikus és esztétikus uraim, álljunk meg itt egy szóra! Vállalják-e Önök a felelősséget a sok esetben valóban tehetséges és jobb sorsra érdemes művész elrontott életéért és kificamodott szellemű művészetéért, ami alá lovat és a ló fülébe taplót az Önök írásai adtak?! Vállalják-e a felelősséget nemzeti kultúránkkal szemben, hogy legtöbb kiállítási helyiségünk állandóan ilyen elbetegesített lelkek alkotásaival telnek meg?! Szüksége van-e a magyar nemzet különböző rétegeinek lelki épülésül adni eme agyonraffinált és csupán nyakatekert teóriákat fedő művészetet?! Nem gondolják, hogy felelőtlenek kultúránkkal, művészetünkkel és a művészekkel szemben?! Gondolják, hogy a sok egészségtelen és már nem is a képzőművészet keretei között mozgó, agyonokoskodott valami a „mának" művészete? Vagy talán azért fogadják el bírálatlanul, mivel külföldön is nagy általánosságban ez jellemzi a képzőművészetet? Félnek talán, hogy kevésbé találtatnak művelteknek, ha egészségesebb ízléssel mérnek és írásaikban rámutatnak, hogy ez az út a képzőművészet pusztulására vezet?! Ha az Önök lelke csömörig telített mindenféle zavaros eszmeáramlatok felzabálásával, ne akarják az épérzékű embertársaik ízlését eltávolítani, a hozzájuk hasonló lelkű művészek munkáitól és ne térítsenek le sok érdemes művészt az egészséges művészet útjáról.

Keressünk azonban egy pár példát, ami jobban megvilágítja a kérdést. Véletlenszerűen a „Magyarország" című napilap d. m. jelzésű kritikusának „A Tamás Galéria kiállítása" című beszámolója van előttünk, amiben többek között írja: „a mai művészet szerves része a mai időknek." Hát éppen ebben nincsen igaza e lap kritikusának, mivel soha olyan távol még nem állt művészet az időtől, mint az a művészet, amit d. m. időszerűnek nevez. Az ilyen művészet szellemi anarchiára vezet és időnknek minden jobb akarásától egészen távol jár. Nem építő, hanem romboló hatású. A Tamás Galéria fiataljainak és más hasonló „fiatalok"-nak „érzékfeletti igézetei és révületei" az egészséges realitásokra rászorult korunknak nem időszerű művészete!

Ha már véletlenszerűen ennek a kiállításnak kritikáját vettük például, keressünk más írást is erről. „Az Est"-ben Réti István ilyeneket ír: „A képekre visszatérve, bajos magyarázattal megkedveltetni azo-

Nógrádmegyei falu. Halasi Horváth István pasztellképe
Műcsarnok, Őszi Tárlat

72
Magyar Nemzeti Művészet
1938. V. 7. 72. l. kép

közönség szívesen veszi a kritika útbaigazításait, hiszen a kriti-

Művészetet nem lehet riport-témának felfogni. A riport az

Halasi Horváth István: „Téli táj"

Művész Élet 1932/33. dec.—jan. 14. kép

nak az emberek. A folyóiratokban megjelenő kritikát csak nagyon kevesek olvassák, rendszerint éppen azok, akiknek magukuak is mindenről kiforrott ítéletük van. Mert nagy különbség van a két kritika között. Amíg a napilapok kritikusai, — hogy úgy mondjam, prima vista, — első látásra, első benyomásra írják meg kritikáikat, néha még arra sincs idő, hogy a korrektúrát átnézzék, addig a folyóiratok kritikusai elolvashatják a darabot és napokig elmélkedhetnek annak értékeléséről. A napilapok kiadóhivatalait csak az érdekli, hogy ne legyen másik lap, amelyik valamiben megelőzze őket. Rettenetes még csak elgondolni is, mi lenne, ha egy másik lap előbb hozna kritikát! Mindenféle szindikátusokkal bástyázzák magukat körül, akik erre ügyelnek. Pedig minden kiadóhivatal egyetlen vágya, olyant hozni, amit a másik lap nem tud.

Most nézzünk egy kicsit a kritikák mögé! Érdemes!

Csak a legutóbb történt. A Nagy Monokli színre került az egyik mellék-uccai színházban. Egyes lapokban előzőleg egyebet sem lehetett volasni, mint a Nagy Monokli így, a Nagy Monokli úgy! A lapok már majdnem a mozik reklámja kiváltságos helyzetével tüntették ki a kiváló írót, aki minden vonatkozásban többször bebizonyította, hogy írásművészete messze felette áll mindenki másnak, hogy ezen a téren egyedül áll. (Talán éppen azért, mert ezt mindenki, még az ellenfelei is tudják, felesleges volt egyes lapok elöéneklése.) Nagy Monokli bemutató előadása megtörtént. Már a főpróba ünnepélyes keretek között folyt le. Mindenki várt valmit,... valami nagyot! Meg is kapták: nagyot csalódtak! De hát ezzel úgy jártak, mint a bécsiek az éneklő

rántották. Csodák-csodája, a darab mégis ment! Pedig a Nagy Monokli van olyan nagy, kiváló és értékes egyéniség, aki elbirta volna az igazságos kritikát is! Meg lehetett volna írni mindazt, amit a színház dohányzójában mondottak el a kritikusok egymásnak. Természetes parlamentáris kifejezésekkel! De nem tették. Az egyik tábor azért nem, mert a Nagy Monoklinak le van kötelezve, a másik tábor azért nem írta meg az igazságot, mert ugyis tudták, hogy a darab megbukik s így nem akarták, hogy a bukást nekik tulajdonítsák. Tehát van kritikusi politika is! Már pedig, ahol politika van, ott jobblétre szenderült az igazság!

A művészi személyi kritikák alapjait, ha kutatnánk, hamar rátalálnánk egy-egy ragyogó kritikánál a családi összeköttetésre, szerelemre vagy más, efféle kis kötelékre. Nem akarom én azt állítani, hogy minden jó kritikát így írnak! Nem! Elvégre az igazság és pártatlanság látszatát úgy őrizhetjük meg legjobban, ha néha a valóban nagyot is megdícsérjük!

Mindezek a vissszásságok eltörpülnek azelőtt az egyszerű tény előtt, hogy más szempontok, lapérdek, politikai, vallási, társadalmi hovatartozóság irányítják a kritikus kezét és nagyon sokszor nem írhatja le azt, amit a szíve diktál! De ezért már maga az Élet felelős, nem a kritikus!

Az Élet szempontjából pedig fel nem mérhető kár, hogy a kritikus nem lehet teljesen független ember, akit nem lehet elküldeni, ha véletlenül a kiadóhivatal érdeke és az ő véleménye nem egy úton halad.

A rossz nyelvek azt beszélik, van Párisban egy közismert kritikus, aki soronként X franc-ért jó kritikát ír mindenkiről. Azt

Hlatky Horváth István

Csongrádi piac c. képére
a budapesti Új Szalonban
aranyérmes ezüst kitün-
tetés.

Magyarság

1934. aug. 26.

esztendő alatt több, mint 40.000 ebédet osztot

ain és ezrein kívül akikkel és akik között küzd
magunkon érezzük egy másik, még hatalmasabb tá
yáknak, édesapáknak, barátoknak és ismerősöknek
knél és barátaiknál látták, mit jelent Isten
rlatban. - Most ezekhez a testvéreinkhez fordu-
zett hátvédjei, azok az áldott öregek, akik ál-
letet adnak annak az Istentől elindított munká-

inket, aki a Soli Deo Gloria Szövetség munkáját
ge meg, álljon oda Szövetségünk

T A G J A I

református testvérünk, aki a Soli Deo Gloria
, azt imádságos és áldozatos szeretetébe hordoz-
re az önkéntes megmozdulására, esztendőről-esz-
12.-P/ megajánlást tesz.
formátus Testvérünk meghallgatja ezuttal is ké-
továbbra is imádságos és áldozatkész szeretété-

dr. Kováts J. István s.k.
theol. professzor, egyh. ker. főjegyző
a Szövetség védnöke.

idár Mihály s.k.
s, a Szövetség
elnöke.

Halasi Horváth

Zoltán

Téli nap a Svábhegyen c. képe

repr.

Magyar Sors

1937. 2-4.

vép

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Halasi Horváth István

Halasi Horváth István: „Ujlak télen"

Magyarság 1938 ápr. 3
képes mell.

B A R T H A M I K L Ó S T Á

M E G H

Társaságunk 1938.

tartja ezévi rendes t i s z t u

Centrál-kávéház /IV. Egyetem-u.

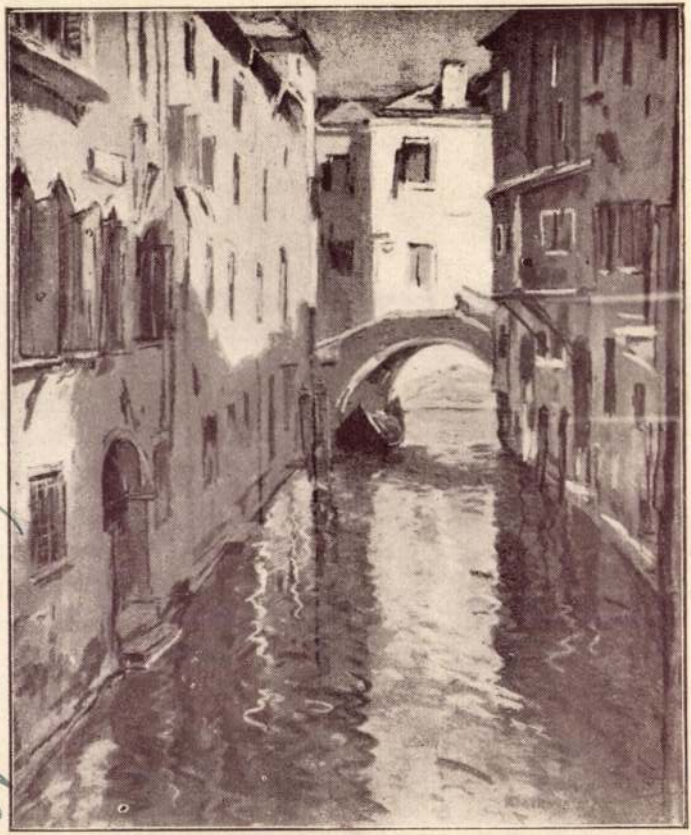
T á r g y s o

1./ Tisztikari be

2./ A felmentvény

3./ Tisztujitás.

Halasi Horváth István

Veneziai csatorna. Halasi Horváth István pasztellje Műcsarnok Őszi Tárlat.

Egy a műveiben.
(Budapest, 1941.)

Pihenő. Illencz Lipót olajfestménye.

Biedermeier vásár, jelenet. Gergely Imre olajfestménye. Műcsarnok 1936.

Halasi-Harváth: „Tájkép"

igazgatósága, választmánya és tisztikara a fájdalomtól mélyen lesujtva adja tudtára tagjainak, hogy a Nemzeti Szalonnak 25 éven át buzgó, áldozatkész és pótolhatatlan igazgatója, a magyar képzőművészetnek önzetlen apostola és munkása

csalai DÉRY BÉLA

festőművész, a Nemzeti Szalon igazgatója, m. kir. miniszteri biztos, volt m. kir. kormánybiztos, emléklapos tartalékos főhadnagy, a háborús katonai emlékérem tulajdonosa, az olasz koronarend parancsnoka, a spanyol polgári érdemrend prancsnoka, a svéd Vasa rend parancsnoka, a svéd Északi csillagrend I. oszt., a lengyel Polonia Restitutio rend lovagja, a norvég Olaf rend I. oszt. tiszti keresztjének tulajdonosa, az osztrák köztársasági nagy ezüst díszjelvény tulajdonosa.

1932. évi december hó 15-én befejezte a magyar nemzeti művészetre olyan áldásos és örökéletű munkásságát.

A NEMZETI SZALON elárvult vezetősége.

tagozásaiban pedig az olasz renaissance stilusbeli felfogás érvényesül. Pl. a könyvszekrény lábazata és lába, az íróasztal lábazata és lába, és a dohányzóasztalka teljes egészében, erőteljes rusztikus olasz renaissance stilusban épült. Külön dícséretre méltó az ornamentális faragás, amely nagyon finom és jó plasztikával van kifaragva.

Az ismertetett anyag azt bizonyítja, hogy a Bútorcsarnok Szövetkezet (V., Gróf Tisza István u. 18.), amely Héber Antal elnök és Gorka János igazgató vezetése alatt, Pereszteghy József tervező-iparművész közreműködésével működik nagy értéke a magyar iparnak, még nemzetközi viszonylatban is.

(P. I.)

Halasi Horváth István

festő

Koll. kiáll. a Műbarát-
nál 1943. január

Pesti Hírlap

1943. január 6.

(Két festő és egy szobor
a Műbarátnál.)

EXPRESS
LAPTERJESZTŐ VÁLLALAT
(CÉGT.: FARAGÓ JENŐNÉ)
BUDAPEST VI. ANDRÁSSY-ÚT 49. I. 4
TELEFON: 224-290

T.

Európa Rt.

Budapest. V.

Visegrádi u 36.

Halasi Horváth

István

fest.

Rajzoktatás

1944. V. évf. 5. sz.

48 l.

109.331/1924.szám.-

III.a.

Mult évi novembe

jesztésére értsitem, hogy az

Ötmillió /5,000.000/ papirko

Ezen összeg a m.

kolczi ref. Egyház püspökéne

Budapest, 1925.

Halasi Horváth István

festő

l.
Szépmüvészet
1942.15.l.

Halasi Horváth István

festő

Arad

2

Szépmüvészet

1943. 31. l.

(A Műbarát kiállítása.)

Halasi Horváth István

l.

Szépmüvészet
1943. 75. l.

Empleza

Halasi Horváth István

* **Tárlatvezetések a Műcsarnokban.** A Műcsarnok most megnyílt őszi tárlatán, amelynek Márton Ferenc emlékkiállításán kívül számos érdemes festő- és szobrászművész gyüjteményes kiállítása kölcsönöz érdekességet, ismét életbe léptetik a népszerű tárlatvezetéseket. Ezek a művészi kalauzolások vasárnaponként délelőtt 11 órakor kezdődnek és másfél óra hosszat tartanak. Az első ilyen tárlatvezetés október 20-án lesz és azon Halasi Horváth István festőművész, tanár ismerteti az őszi tárlat anyagát az érdeklődőkkel.

Uj Magyarság

1940. okt. 17.

Magyar kir. postabélyegértékesitő iroda, Budapest II4.

..... szám.

192...

stászolgálati ügy.

Halasi Horváth István

Új Magyarság

1940. nov. 15.

* **A Műcsarnok őszi tárlata november 24-én zárul.** A Műcsarnok őszi tárlatát, keretében Márton Ferenc emlékkiállításával és számos ismert festő- és szobrászművész gyüjteményes kiállításával, a közönség nem szünő érdeklődésére való tekintettel egy héttel meghosszabbítják, úgyhogy november 24-én, vasárnap zárul. Az őszi tárlat két utolsó vasárnapján is lesznek tárlatvezetések. November 17-én Kássa Gábor, november 24-én pedig Halasi Horváth István festőművészek kalauzolják a közönséget. A vezetés mindkét alkalommal délelőtt 11 órakor kezdődik.

Halasi Horváth István

Új Magyarság

1943. jan. 14.

(A Műbarát kiállítása.)

Halasi-Horváth István állami ösztöndíjas útján festett erdélyi pasztelljeit mutatja be. Képeinek legnagyobb részét naturálisan, sokszor túlzott tárgyilagossággal, néha szárazan ábrázolja, s annak ellenére, hogy van színérzéke, a színeket nem hangolja össze kellő elmélyedéssel, különösen az előtérben. A háttér, a hegyek tiszta levegőjét művészibben adja már elő. Fejlődését azonban az „Esti hangulat" és „A nap utolsó sugarai" című képei jelzik, ahol a bokrokat, fákat lazábban adja vissza, s a kristálytiszta levegőt a ragyogó színeket felszabadultan, artisztikusan veti kartonra.

ndeniitt!
APOLLO
lár
apesten!
ARS GRATIA ARTIS
Metro Goldwyn Mayer

Halasi Horváth István

MDK

Tavasz kezdetén, pasztell

Műcsarnok 1957 Tavaszi tárlat

Halasi Horváth István

szerepelt a Miskolczy Tavasi társaban.

d. 1930. III. 15.

Holan Honvári István

festőművész

Duna Kiállitás - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Esti Kurir
1933.I.31.

Halasi Horvát István

festőművész

Duna Kiállítás – Kecskeméti Szalonban – képével szerepel. Friss parasztéletet ábrázoló képei: „Füstjük a szentendrei zsigetben," „Lőszállás a Dunán".

Pesti Hirlap
1933. I. [illegible].

Halasi Horváth István

Reggel a Balatonon

Műcsarnok 1941 Téli kiállitán

MDK

Halasi Horváth István

Halászbárkák, of.

M. táj- és életképkiáll. 19-20. sz. Mücs.

1927. jan.

MDK

halasi Horváth István

Télutó a Zugligetben, paszt.

7.nemzeti képzőm. kiáll. 1944.jun. Műcs.

MDK

Halasi Horváth István

Március a Svábhegyen, paszt.

7.nemzeti képzőm. kiáll. 1944. jun. Műcs.

Halagy Horváth István MDK

Első hó, pasztell

Műcsarnok 1942 A Magyar művészetért c.kiáll.

Halasi Horváth István MDK

Márciusi este a Péterhegyen

Műcsarnok 1942 Tavaszi kiállítás

Halasi-Horváth Elvira.

festőművész

a Nemzeti Szalon 59-ik csoportkiállításán műveivel részt vesz.

Nemzeti Újság, 1928. febr. 4.

Halasi Horváth István.

A Nemzeti Szalon csoportkiállítá-
sán pasztelljei szerepelnek.

Esti Kurir, 1928. febr. 4.

Halasi Horváth István.

A Nemzeti Szalon csoportkiállításán több pasztellel szerepel.

Magyarság, 1928. febr. 7.

Halasi Horváth István.

A Nemzeti Salon csapattkiállításának pasztelljei mesterekről.

Pesti Napló, 1928. febr. 5.

Halasi-Horváth István.

festőművész

a Nemzeti Szalon csoportkiállítására művei szerepelnek.

Magyarság, 1928. febr. 4.

Hálás - Horváth István.

Állva maradt a Balatoni Társaság kiállításán, a Nemzeti Szalonban.

Ujság, 1924. ápr. 1.

Halasi Horváth István

MDK

Tél a budai határban

Műcsarnok 1942 Tavaszi kiállítás

Halasi Horváth István

Tavaszi Szalon - Nemzeti Szalonban - képével szerepel /"Ördög árok" c.őszi pasztell-kép/

Pesti Hirlap 1931.VI.21.

Halasi Horváth István

Tavaszi Szalon kiállitás - NemzetiSzalonban képével szerepel

Pesti Napló 1931.VI.21.

Halasi Horváth István

Tavaszi Szalon - Nemzeti Szalonban állitott ki régi, többször méltatott kvalitását mutató képet

Esti Kurir 1931, VI.24.

Halasi Horváth István festőművész

Őszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével vett részt
/őszi pasztell/

Pesti Hirlap 1931.IX.20.

Halasi Horváth István
festő"

Kiállít a Nemzeti Szalonban a Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesülete kiállításán.

Esti Kurir, 1943. I. V.

MDK

Halasi Horváth István

Az Olt, pasztell

Rózsadombi orgonák, pasztell

Hargita alján, pasztell

Mücsarnok 1942-43 téli kiállitás

Halasi Horváth István

MDK

Székelyföld, pasztell

Mücsarnok 1942-43 téli kiállitás

Halasi Horváth István

festő

Műcsarnokban a nagy magyar kiállításon neve szerepelt.

EK. 932.II.21.

Halasi Horváth István

— **Csoport-kiállitás.** A Nemzeti Szalon megszokott agilitásával ujabb művészcsoportot mutat be. A nevek majdnem ismeretlenek s műveik túlnyomó részben igéretek. Legfrissebb tehetség közöttük *Halasi Horváth István*, aki szép pasztell-festményeivel már több dijat vitt el s rendes szereplője a Műcsarnok és Nemzeti Szalon

1

hogy *Ferenczy Károly* halálának és lapjaink megindulásának *tizedik évfordulója*. Beállítások és lapjaink napjaink számban fordulnak elő. Október, november és december hónapokban az előző évhez képest *100 százalékkal emelkedett a bűnesetek száma*. Kiemelte a polgármester továbbá, hogy amig Pesterzsébeten tiz évvel ezelőtt, amikor a város lakosainak száma 35.000 volt, 12 detektiv működött, most a 75.000 lakosu városban csak 6 detektiv teljesit szolgálatot. A polgármester a rendőrség detektivszemélyzet szaporitását kérte.

— **Megnyitották a magyar festők kiállitását Rómában.** Rómából jelentik: A kiállitási palotában megnyitották a magyar festők kiállitása. Az ünnepélyes megnyitáson megjelent *Giuliani* olasz közoktatásügyi miniszter, *Bonompagni* herceg Roma kormányzója, *Pant* külügyminiszterl államtitkár, *Hory András* kivülálli magyar követ, dr. *Gerevich Tibor* egyetemi tanár, a római Magyar Akadémia igazgatója, több magyar és olasz festőművész és a

Halassy - Horváth István

festőművész

Nemzeti Szalon téli tárlatán részlet.

M.932.T.22.

Halasi Horváth János

Nemzeti Szalon kiállításán képeslap-szinü pasztelljeivel szerepelt.

Az Est 932. T. 2h.

Halasi Horváth István

MDK

Sinyomok a Gugger-hegyen

Mücsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

Halasy-Horváth

Nemzeti Szalon téli kiállításán
téli vázlatával szerepelt.

8.ó.u.932.T.1.

Halasi Horváth

Nemzeti Szalon kiállításain szerepelt tájképeivel.

8. ó. ú. 932. T. 24.

Halasi Horváth István MDK

Nógrádmegyei falu, pasztell

Kertekalja, pasztell

Domboldal, pasztell

Mücsarnok 1938 Őszi tárlat

MTK

Halasi Horváth István MDK

Felvidéki táj, pasztell

Műcsarnok 1938 Őszi tárlat

Halasi Horváth István MDK

Őszutó a Rózsadombon, pasztell

Mücsarnok 1938 téli tárlat

MDK

Halasi Horváth István MDK

Mosolygó almák, pasztell

Megjött a Mikulás, pasztell

Műcsarnok 1939 Derű a művészetben

Halasi Horváth István MDK

Ujlak télen

Műcsarnok 1938 téli tárlat

Halasi Horváth István MDK

Nógrád megyében, pasztell

Októberi reggel a Zugligetben, pasztell

Műcsarnok 1938 téli tárlat

Halasi Horváth István

MDK

Eső előtt, pasztell

Mücsarnok 1939 dec.-1940 január

Halasi Horváth

Szegről a hírlapírók téli tárlatáról.

Új Magyarság 1937 I. 24

Halasi Horváth István

festőművész

Őszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével szerepel

Lásd rovatelőhangulatok.

Pesti Hirlap
1929.IX.8.

Halasi Horváth István.

A Akvarell és Pasztellfestők
Egyesülete tagja.
Szeretel a művészetek téli tárlatain

Magyarság 1937 I. 23

Halasi Horváth István

festőművész

Téli tájait - Nagyrészben - képével szerepel.

Pasztell tájak.

Esti Kirlap
1936.XI.16.

Halasi Horváth István

Művével szerepel az új halo-
ban rendezett Tabáni Kiállí-
táson.

Ujság, 934, V. 10.

F

Halasi Horváth István

kéziratai a művészetről.
Tájékoztató az Akvarell és Pasztell-festők Egyesülete termében

Magyarság 1938 II. 6.

Halasy Horváth István festő

Szerepel a Nemzeti Szalon

téli tárlatán

Nyug 1938 I. 25

Halászi Horváth István

Tőjakkal nőrejel az a kvartett
ő parkett kőnitásra a Nemzeti
Szalonba.

Nemzeti Újság 1938 XI. 20.

Halasi Horváth István

"Tavasz a Rózsadomban", "Októberi esős nap" és "Friss hó Szentendrén" c. műveivel szerepelt a Műcsarnokban rend.kiáll.-en.

P.H.933.IX.10.

Halasi Horváth István

Alkotásával szerepelt a "Fiatal Művészek Kiállitásá"-n a Műcsarnokban.

M.933.IX.10.

Halasi - Horváth István

szerepelt a diósgyőri őszi versenyen.

dic. 1932. X. 30.

Halasi Horváth István

Szerepelt a Dalárnapos ünnepi hangversenyen.

PH 1932. X. 29.

Halasi-Horváth István

szerepelt az I. nemzeti tatlaton.

SK 1933. IV. 20.

Halasi Horváth István festő

Pályázott a Ferenc József-díjra.

Ujság, 936. XII. 13.

Halassy Horváth István

szerepelt a Magyarság Képzőművészeti Kiállításán.

M. 1933. XI. 7.

Halasi Horváth István

Szerepelt a nemzeti kiállításon.

PH 1933. IV. 20.

Halasi Horváth István

Friss hó Szentendrén c. művével elnyerte az állami pestalódíjat.

MH. 1933. V. 30.

Halasi Horváth István

Aranymárkás arany kitüntetést
kapott „Csurgói piac" c. műve
az Új Halasi Szent István-
heti Kiállításán

M. 934. VIII. 26
N. u. 934. VIII/26.

Halasi Horváth István

Művészek nevével az új
helyen levő István-házi
kiállításon.

V. u. 934. VIII. 15

Halasi-Horváth István

az állami pártfelügyelővel tüntetésig ért.

N/11 1933. VI. 30.

Halasi Horváth István

szerepelt a Balatoni Társaság földrajzi kiállításán.

M. u. 1933. VIII. 11.

Halasi Horváth István

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

Ki kell emelni két megragadó, élő ködü képét.

Magyarság
1935.VI.16.

Halasi Horváth István

Minden szeretettel a Mindenhez
Téli Találatára.

P. K. 929. XII. 24.

MDK

Halasi Horváth István

Tópart, pasztell

Esthangulat, pasztell

Szürke hangulat, pasztell

Havas domboldal, pasztell

Műcsarnok 1939 őszi tárlat

Halasi Horváth István

MDK

Délután

Kátyu

A Dráva völgyében

Mücsarnok 1939 Őszi tárlat

Halasi Horváth István MDK

Szegedi Róza háza Badacsonyban

Naplemente

Nótrádmegyében

Akácerdő

Műcsarnok 1939 Őszi tárlat

Halasi Horváth István

MDK

Április

Háborgó Balaton

Erdőszéle

Balatonberényi part

Mücsarnok 1939 Őszi tárlat

Halasi Horváth István MDK

Vihar Borfán

Budai táj

Kilátás Veneziára a Lidóról

Nyári csendélet

Mücsarnok 1939 Őszi tárlat

MDK

Halasi Horváth István

MDK

Balatonparti nádas

A Rózsadomb tavasszal

Csurgói utca

A Zugliget télen

Műcsarnok 1939 Őszi tárlat

Halasi Horváth István

MDK

Kis halpiac Veneziában

Nógrádmegyei falu

Tavasz a Zugligetben

Veneziai csatorna
Erdei ut

Mücsarnok 1939 Őszi tárlat

Halasi Horváth István

MDK

Attila-park télen, pasztell

Műcsarnok 1939 dec.-1940 január

Halasi Horváth István

MDK

Zugliget, pasztell

Dér, pasztell

Friss hó, pasztell

Tanya, pasztell

Mücsarnok 1939 Téli tárlat

Halasi Horváth István MDK

Reggeli

Römaifürdő

A Tabán bontása

Kertek alja

Mücsarnok 1939 Őszi tárlat

Halasi Horváth István

MDK

Téli napnyugta

A nap utolsó sugarai

Vihar után

Balatoni reggel

Műcsarnok 1939 Őszi tárlat

Halasi Horváth István MDK

Est

Eső után

Szigligeti félsziget

Mücsarnok 1939 Őszi tárlat

MDK

Halasi Harvoth István MDK

Faluszéle, pasztell

Mücsarnok 1940 A magyar müvészetért c.kiáll.

Halasi Horváth István
festő

Kiállít a Téli Tárlaton

N.U. 1939. I. 28.

Halasi Horváth István MDK

Tavaszi napsütés, pasztell

Mücsarnok 194o A magyar müvészetért c.kiáll.

MDK

Halasi Horváth István

MDK

Erdei áhitat, pasztell

A máriamakki templom

Műcsarnok 1938 Szent István Kiállitás

Szalai Horváth István

Bemutatott mű:

179. sz. „Almádi öböl”, pasztell.

A Nemzeti Sportbizottság és a Magyar Képzőművészek Szabadpaknszvegtéjének kiállítása, Budapest, 1945.

Halasi Horváth István

292 **Halasi Horváth István** (1904–): festő. Rudnay és Csók István növendéke volt. Főként tájakat festett.

Mihályfi Ernő:Művészek,barátaim Bp.Corvina 1977.

HALASI HORVÁTH ISTVÁN ?

— 1924 óta állandó részvevője vagyok hazai és külföldi kiállításoknak — mondja csendesen és egy pillanatra leteszi az ecsetet. — Ki volt az első mesterem? Apám, *Horváth G. Andor*. A főiskolán pedig *Rudnay Gyula* és *Csók István*. Kiállítottam a Műcsarnokban, a Nemzeti Szalonban,

MAGYAR HIRLAP 1980/10/22/6

Kopré:Gyüjteményes kiállitás előtt

HALASI HORVÁTH ISTVÁN

— Ezen a mostani miskolci kiállításon 36 olajfestményem és 5 olajpasztellem szerepel... Én nem keresem a témát, szeretem a természetet, a tájakat, nekem elég egy pillantás egy utcasögletre, a Balatonra, vagy az alföldi táj bármelyik részletére; Nagymarosra, Zsenyére, Szigligetre, Badacsonyra, velencei lagúnára, drezdai térre, vagy itt, a budai hegyek káprázatos tájára, szűkebb vagy tágabb hazai, külföldi folyóra, vízre, tengerre — a kép már kialakul bennem.

MAGYAR HI

Kopré:Gyüjteményes kiállitás előtt

HALASI HORVÁTH ISTVÁN 1

Aranyló, őszi napsütéses délutánon ballagok fölfelé a kanyargós György Aladár utcán, Halasi Horváth István festőművészhez. Az utat szegélyező gesztenyék, diófák, akácok nyári dús lombozata ma sárgán virít a kertekben, utcaköveken.

MAGYAR HIRLAP 1980/10/22/6

Kopré:Gyüjteményes kiállitás előtt

HALASI HORVÁTH ISTVÁN 2

A hetvenöt éves művész kiállításra készül. A Képcsarnok Vállalat Miskolcon, a Szőnyi-teremben október 23-án gyűjteményes kiállítást rendez Halasi Horváth István műveiből.

MAGYAR HIRLAP 1980/10/22/6

Kopré:Gyűjteményes kiállítás előtt

HALASI HORVÁTH ISTVÁN 4

az Ernstben. De számos munkám van Jugoszláviában, az NDK-ban, Olaszországban, Hollandiában, az USA-ban, Japánban, képtárakban, magánosoknál. És persze, nem utolsósorban a Nemzeti Galéria is őrzi jó néhány képemet.

MAGYAR HIRLAP 1980/10/22/6

Kopré:Gyűjteményes kiállítás előtt

HALASI HORVÁTH ISTVÁN 6

Halasi Horváth István avatott és népszerű mestere az olajpasztellnek. Nem véletlen, hogy hazai és külföldi tárlatokon a poszt-impresszionizmus „nagy öregjének" tisztelik. A késő nagybányai iskola nagymestereinek örököse, továbbfolytatója.

Ez, az eddigi életművet összegező kiállítás egy termékeny, ugyanakkor szerény művész újabb megmutatkozása lesz Miskolcon.

Kopré József

MAGYAR HI

Kopré: Gyűjteményes kiállítás előtt

Halasi Horváth István

HALASI HORVÁTH ISTVÁN festőművész tárlata nyílt meg tegnap a miskolci Szőnyi István Teremben. A Miskolcon első alkalommal bemutatkozó művész több mint negyven, nagyobbrészt a Budapest környéki, Duna-kanyari tájról festett alkotását, csendéleteit mutatta be.

Magyar Hirlap 1986/lo/24/8

Gladasi Horváth István

a Budapest II. kerületben élő képzőművészek alkotásaiból nyílt kiállítás az Esztergomi Kodiakus klubban, melyen szerepelnek alkotásai „A Margitlíd" c. (emlitve).

-Galuski-: Művek vendégségben.
(Dalgozók Lapja, Komárom, 1943. szept. 25.)

Halasi Horváth

Ördögárok c. müve szerepelt a II ker. Keleti Károly u 22 tanácsteremben rendezett tárlaton.

Magyar Hirlap 1981/3/14/6

Kopré: Kerületi tárlat

Halasi Horváth István, fsh

HALASI HORVÁTH ISTVÁN festőművész kiállításának a miskolci Szönyi István Terem adott otthont. A negyven festményből álló tárlat két hétig tekinthető meg.

8

– :Hí

Népszabadság. Bp. 1980 okt. 22.

MDK

Halasi Horváth István

Októberi alkony, paszt.

Részlet a Hüvösvölgyből, paszt.

M. Akv. és Paszt.festők Egyes. 11. kiáll.
N.Szal. 1925. febr. 9 l.

MDK

Halasi Horváth István
Erdei ut

KMTárs 1929/3o. téli kiáll. 25 l.

Halasi Horváth István

festő

M.D.K.

balatoni tája emlékére:

Tél a művészetben. Bp. 1942, 4

MDK

Halasi Horváth István

Kilátás a Lidóról, paszt.

Rio Velencében, paszt.

Magy.művészek olasztárgyu képei. Emit-dij. N.Szal. 1943. 6 l.

MDK

Halasi Horvát István

Jégzajlás a Dunán, paszt.

Füzfák a Szentendrei szigeten, pt.

Duna Szentendrénél, paszt.

Duna-kiáll. N.Szal. 1933. jan. 5 l.

Dancsháza (Hajdú)

Ref. templom, homlokzat előtti to

Síkmennyezetes hajó. Aranyozott

től, 163o. Önkanna, keresztelő

(Kovács J. István: Magyar reform
Kerek János, 1955)

MDK

Halasi Horváth István festőmüv.

1928-ban áll.paszt.dij

193o.ban Földmüv.Min. balatoni dij

1933. Balatoni Társ. kitüntető elism.

++

Reggel a Balatonon, paszt.

Párás délelőtt, paszt.

Közelgő vihar, "

Esti napsütés, "

Balatoni képkiáll. N. Szal. 1948. máj.

5 l.

MDK

xcxHxcxcxcxcx

Halasi Horváth István

K.J: Olaszorsz. képek kiáll. Magyarság, 1943. ápr. 21. 4 l.

Halasi Horváth István

kolt. kiáll. a Vkü-
beszát helyiségében
1943. jan.

T. Gy.: Két
kiállítás. Ujság
1943. jan. 10.

Halasi Horváth Istvánt bizonyára hivatottak választották ki az ösztöndíjra. Huszonkét kiállított képe, az általános ízlésnek megfelelően megfestett pasztelljei és aquarelljei becsületére válnak. Preciz, kifogástalan tanulmányok; köztük egyik-másik az igényesebb szemlélőnek is bizonyára megtetsző, kellemes zöld színekben tartott, barátságos, világos fényhatással elárasztott, amilyen a „*sztánai nap utolsó sugarai*“, vagy mondjuk a „*kalotaszegi tájrészlet.*“

Ernt-auktcio kat. dupl.

Halasi Horváth István

Mélyen tisztelt Uram!

Versbecsü felkérésére válaszolva közlöm életrajzi adataimat.

Budapesten 1904. évben születtem. A középiskola után elvégeztem a Képzőművészeti Főiskolát Orbán Nemet, Francia és Olaszországban voltam több tanulmányúton. A nyilvánosság elé kiállításokon rendszeresen szerepeltem: így a Nemzeti Szalonban az Új Szalonban és Műcsarnokban. Kétszer volt gyűjteményes kiállitásom 1927-ben és 1932-ben

1939 Műcsarnok
Nemzeti Szalonban./.
1943 Műcsarnok

1928.- és 1933. állami
postelidíjat nyertem.
1931. a Nemzeti Szalon és Pantheon festők Egyesületének a díját
kaptam meg. és 1930. a
Balatoni Társaság díját kaptam meg. A Fővárosi képtár
tulajdonában 2 db festményem
van. Munkásságom folytatásával a Tájképi

Mély tisztelettel

Polgári Ignácz
István.
festőművész.

Kiskunfélegyházi utca 7
1942

Halasi Horváth István

— **Csoport-kiállitás.** A Nemzeti Szalon megszokott agilitásával ujabb művészcsoportot mutat be. A nevek majdnem ismeretlenek s műveik túlnyomó részben igéretek. Legfrissebb tehetség közöttük *Halasi Horváth István*, aki szép pasztell-festményeivel már több dijat vitt el s rendes szereplője a Műcsarnok és Nemzeti Szalon tárlatainak. Halasi Horváth legnagyobb értéke, hogy a természetet igen szinesen látja és benyomásait őszinte közvetlenséggel tolmácsolja. Még külön elismerést érdemel azért, hogy egyik leghűségesebb rajongója a főváros festői vidékének. A budai hegyek, a római fürdő, a Városliget, a Rákos-patak festői részleteit egyforma szeretettel örökiti meg, de palettájának szineit szivesen frissiti fel az Adria olasz partjain is. Most bemutatott kollekciójában ezeket a témákat élvezheti a műbarát. — Egészen szokatlanul mutatkozik be *Gusztich Jenő*, aki jógi doktor, de itt most nagy portraitgyüjteménnyel jelenti be festőtehetségét. A Szalon nagytermében igy lett arckép-galéria, ahol férfiak, nők, leányka sorakoznak a mult század akadémikus szellemében készült, sima modoru nagy képmásokban. Ez a modor legjobban áll néhány igazán csinos fiatal leánynak (fehér ruhás női arckép, — Zöldruhás leány, — „Strandon", — „Fürdő után"), de a jó megrajzolás mellett kétségtelenül frissebb, ragyogóbb szinhatást érne el a fiatal mester a vaskosabb szinfelrakással. — Teljes ellentéte az ő piktorájának *Szente János*, aki fakturájában viszont mindent túlzott vaskosságba visz. Tájképeinek hatása ezért nyersebb és darabosabb, ezért levegőtlenebb, pedig színharmóniáiban igazság van. — Ujabb irányt képvisel *Aikelin Lajos*, aki olasz tárgyu aquarell-képein sokkal artisztikusabb. Szereti a fantasztikumot s nagyobb olajfestményein legérdekesebb ott, ahol a rovarvilágot fejleszti óriásokká. A „Skarabeuszok", — a „Halállepke" ilyen vásznai. — *Haála Gyula* igéhytelenebb szereplő. Ő megelégszik az őszinte naturalizmussal s két szép leányfej mellett egész termét, tájképeinek hosszu sorozatával a Balaton-kultusznak szenteli. (*k. k. l.*)

P. H. 32. I. 24.

előtt, amikor a város lakosainak száma 35.000 volt, 12 detektiv működött, most a 75.000 lakosu városban csak 6 detektiv teljesit szolgálatot. A polgármester a rendőrés detektívszemélyzet szaporitását kéri.

— **Megnyitották a magyar festők kiállitását Rómában.** Rómából jelentik: A kiállitási palotában megnyilt a magyar festők kiállitása. Az ünnepélyes megnyitáson megjelent *Giuliani* olasz közoktatásügyi minisztor, *Bonicompagni* herceg Róma kormányzója, *Fani* külügyminiszteri államtitkár, *Hory András* kvirinali magyar követ, dr. *Gerevich Tibor* egyetemi tanár, a római Magyar Akadémia igazgatója, több magyar és olasz festőművész és a

Halasi Horváth István

41. Jégzajlás a Dunán, pasztell

42. Füzfák a szentendrei szigeten, pt.

42.a. Duna Szentendrénél, pasztell

Duna Kiállitás katalogusa, Nemzeti Szalon
1933. január hó 3 lap

MDK

Halasi Horváth István

-p-: Téli tárlat a Műcsarnokban. Pest, 1943. nov. 20.

MK

Halasi Horváth István

Fer.József koronázási jub.díj. Képzőművészet, 1928, II.évf. 12.sz. 172 l.

MDK

Halasi Horváth István festőmüv. Tesz bronzérem

Est Szárszónál

Kitüntetett művészek. Pesti Napló, 1934. okt. 23. 11 l.

MDK

Halasi Horváth István

Kilátás a Lidóról, paszt.
Rio Velencében, "

Enit-dij. N.Szal. 1943. ápr.

Halasi Horváth István
Ligeti részlet

O.M.K.T. 1929. május. 32 l.

Halasi Horváth István
Tavasz kezdetén, olaj

II. Magy. képzőmüv. kiáll. Mücs. 1951. nov.
6 l.

Halasi Horváth István
Autóut a budai hegyekben, pasztell
A nap utolsó sugarai, pasztell
Vénasszonyok nyara, pasztell
Párás délelőtt a Balatonon, pasztell
Reggel a somogyi parton, pasztell

A magyar akvarell és pasztellfestők Egyesülete kiáll.
Nemzeti Szalon, 194e. november, 1,5,11 l.

25b; 26a; 26b; 27b; 28a; 31b; 32a; 33a; 33b; 34a; 35a (2, medve); *35b; 37b; 38a; 40b; 42b; 43b; 46a; 47a; 47b; 49a; 49b; 50b; 53b; 54a; 54b; 55a; 55b; 56a; 57a; 58a; 58b; 60a; 60b; 61a; 62b (2); 63b; 64b; 65a; 66a; 66b; 67a; 68a (2); 68b; 69a; 69b; 70b; 71a; 72b; 73a; 74a; 75a; 76a; 76b (2); 77b; 78a; 79b (2); 80a; 80b; 81a; 82a; 82b* (angyal); *83b; 85a; 85b; 86a* (oroszlán); *86b; 87a; 87b; 88a; 88b (2); 89b (2); 90a; 90b; 91b; 92b; 93a; 93b; 94b; 95a; 95b; 96b; 97a; 97b; 98a; 99a; 99b; 100a; 101b* (halálfej); *103b* (három éneklő figura); *104a; 106a; 109a; 110a (2); 112b; 115a (2); 115b; 116a (2); 117a; 117b; 119a; 119b; 120a; 123b; 127a; 130a; 130b; 131a; 134a; 135b; 136a; 137b; 138a; 138b; 139b; 140a; 140b; 141b; 142a; 142b; 143a; 144a (2);*

Halasi Horváth István

Virágos ut, paszt.

Őszi kiállítás. Nemzeti Szalon, 1939. szept. 7 l.

292. kép. *Bakócz Tamás mi*

Halasi Horváth István
Ért sarkában, pasztell
Novemberi hó, pasztell
Turistaut a Zugligetben, pasztell
Az Olt völgyében, pasztell

Magyar akvarell és pasztellfestők Egyesülete.
Kiállítás. Nemzeti Szalon, 1942. december. 3, 7 l.

koróna egész fejét beborítja. Feje körül fekételével rajzolt arany glória. Dús esésű, elágazódó lágyékkötője arany, fekete árnyékolással. A kereszt fölött lévő, nagyméretű infula (95 × 98 mm) lilásrózsaszín, fekete mustrás díszítéssel: alul és középen széles aranypánttal, drágakövekkel s gyöngyökkel, amelyeknek kerete fekete. Bélése halványzöld, fekete kockahálózatú díszítéssel. A két oldalt elágazó, drágakövekkel díszített aranyszalag lilásrózsaszín, fekete kockahálózatú béléssel, hullámvonalban övezi a keresztet, s az oroszlánok feje fölött dús aranybojtban végződik. Az aranyozás nagyobbrészt elkopott. (320. kép.)

IIa lap (címlap): „PAVLO III. PONT. MAX. PONTIFICALE ROMANUM ..... Venetiis apvd Ivntas MDXLIIII." A címlap közepén egy nagyobb négyszögletű díszítőmotívum (45 × 45 mm). Kék alapon háromágú arany liliom. Az alap arabeszkekkel s két arany virággal díszített. Tőle jobbra és balra egy-egy parányi aranymintás kék díszítőmotívum.

1a lap: A színezett fametszet lapkeretdíszítésben alul középen, két angyal által tartott kicsiny Oláh-címer. Az ötszirmú virágok karminpiros színűek. A címer színezése megegyezik a lapkeretdíszítés színezésével.

261b lap: „Uenetijs apud heredes Luceantonij Junte Florentini anno 1543 mense Maio."

Brunet, Jacques-Charles: Manuel du Libraire ... Paris, 1863. IV. 814. — Frankfurter Bücherfreund. I. 1899—1900. 171. l. N° 2211. — Bohatta, Hanns: Katalog der Liturgischen Drucke des XV. und XVI. Jahrhunderts ... Wien, 1910. II. 24. l. N° 368.

Dankó József: Történelmi, műirodalmi és okmánytári részletek az esztergomi főegyház kincs-

(21) Magyarország

Halasi Horváth István
Dunamentén, paszt.

Tavaszi tárlat. Műcsarnok, 1932. április, 14 1

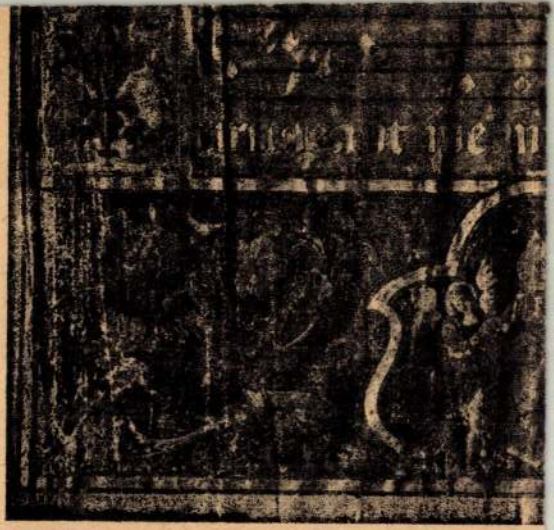
térdeplő pap, hátsó nézetben, a püspök elé piros-táblás, nyitott könyvet tart. A két szöveghasáb között rózsaszín-arany, arany-zöld, középen csomóval díszített keskeny szalag húzódik végig, amelyből a lap alsó szélére két hosszú levél nyúlik, két, karminpiros virágba végződő indakört képezve szakállas aranytallérokkal, míg a lap felső szélére két kisebb levél ágazodik.

11a lap (IIII): *N* iniciálé (73×67 mm) arany-alapon zöld s szürke levelekből képzett betű, amelyből három hosszú, csipkézett levél nyúlik az alsó s külső lapszélre és a szöveghasábok közé. Belsejében szürke, gótikus architekturával keretelt barna, vaspántos ajtó előtt karminpiros ruhás ifjú kulcsot illeszt a zárba. Mögötte még három ifjú, kezében kulccsal. A lap alsó szélén kis növényi díszítés.

12a lap (V): *H* iniciálé (23×29 mm), kívül arany, belül zöld alapon karminpiros egyszerűbb betű. Hasonló iniciálék még a következő lapokon: *13a (L)* (23×26 mm); *14a (E)* (24×25 mm); *15a (S)* (31×32 mm); *27b (D)* (39×40 mm); *28a (A)* (31×35 mm); *37a (A)* (23×22 mm); *40a (S)* (39×50 mm); *45a (C)* (47×46 mm); *52b (C)* (40×43 mm); *58a (S)* (48×45 mm); *63b (I)* (47×29 mm); *64b (N)* (48×50 mm); *75a (P)* (40×40 mm); *89a (N)* (39×42 mm); *92a (Q)* (40×41 mm); *94a (E)* kis levéldíszítéssel (48×46 mm); *97a (S)* (39×45 mm); *97b (P)* (47×50 mm); *98a (O)* (23×25 mm); *98b (I* levéldíszítéssel), (45×21 mm); *101a (I)* (52×7 mm); *111b (N)* (46×48 mm); *113b (S)* (47×45 mm); *116b (S)* (48×44 mm); *118a (S)* (32×35 mm); *119b (C)* (40×44 mm); *121b (N)*

Halasi Horváth István
Kora tavasz, paszt.

[illegible]avaszi Őrlet. Műcsarnok, 1932. április 13 1.

313. kép. 9. *Graduale (Erdődy—B*

Halasi Horváth István

Város felett, paszt.

Magyarország a képzőművészetben. II. kiáll. Nemzeti Szalon, 1940. január, 7 l.

Miklós csodája. 1427.

Π. ent

Halasi Horváth István

Délvidéki faluszéle, paszt.

Rimai fürdő ősszel, paszt.

Harsogó Balaton, paszt.

Tél a Zugligetben, paszt.

Miskolc hó alatt, paszt.

Budai vadorgonák, paszt.

Tavaszi kiállitás. Nemzeti Szalon, 1941.
junius, 1/ 8 l.

MDK

Halasi Horváth István
Kertekalja, paszt.
Domboldal, "

KMTárs 1938. őszi kiáll.

11 1.

MDK

Halasi Horváth István
Nógrádmegyei falu, paszt.

KMTárs 1938. őszi kiáll.
11

Halasi Horváth István

16. Reggel a Balatonon, pasztell
17. Párás délelőtt, pasztell
18. Közelgő vihar, pasztell
19. Esti napsütés, pasztell

Balatoni Képkiállitás 1948. Nemzeti Szalon Művészeti Egyesület, 1948. május, katalogusa

Halasi Horváth István

festőművész. tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán végezte Rudnay Gyula és Csók István mellett. 1924. óta állit ki, 1928-ban állami pasztelldij, 193o- Göldmüvelésügyi Miniszterium balatoni dij, 1933-ban a Balatoni Társaság kitüntető elismerését nyeri müveivel.

Balatöni Képkiállitás 1948. Nemzeti Szalon Művészeti Egyesület, 1948. május, katalogusa

Halasi -Horváth István

Őszi szinek

Munkácsy Céh első kiállitása a Nemzeti Szalonban, Budapest, 1928. katalogusa 22 lap

Halasi Horváth István

57. Téli est Máriamakkon, pasztell

Uj Szalon, Őszi Kiállitása, 1934. szeptember, Budapest, katalogusa

Halasi Horváth István

Őszi lombok, paszt.

Uj Szalon tav. kiáll. 1934. máj.

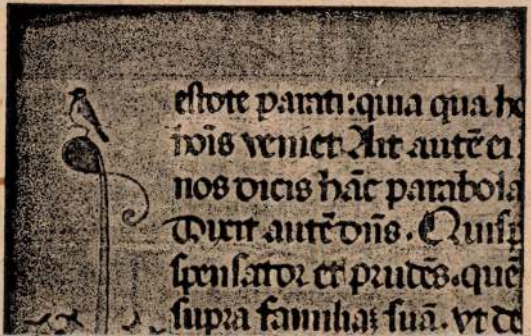
Halasi-Horváth István
Őszi szinek

Munkácsy-Céh I. kiállitása. Nemz. Szal. 1928. nov.
22 l.

Halasi Horváth István festőművész

Uj Szalon aranymárkás ezüst kitüntetése "Csurgói piac" című képéért,
Magyarság, 1934. aug. 26. 21.l.

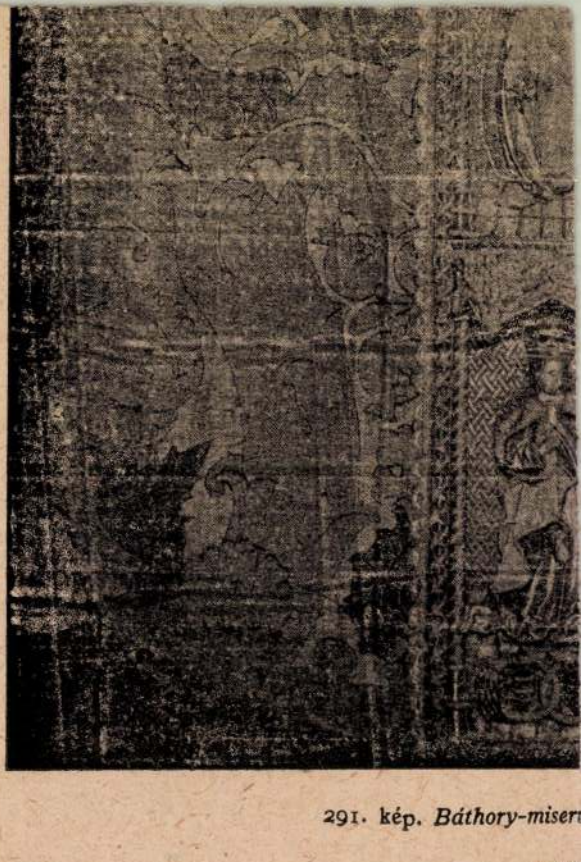
festészetből átszivárgott naturalisztikus elemekkel keverődik gazdag változatosságban; ezek a miniátor pompás természeti megfigyeléséről, szinte komoly természeti tanulmányokról tesznek tanúságot. Gyökerestől, tövestől ábrázolt hosszúszárú mezei virágok, kék szarkaláb, sárga mocsári gólyahír, fínom irisvirág, rózsaszín hónaposrózsa, lila ibolya, árvácska között az állatvilág számtalan képviselőjével találkozunk: kúszó majom, ugató kutya, diót rágcsáló mókus, nyúl, macska, tüskésdisznó, s a legkülönbözőbb fajtájú madarak, páva, kakas és bogarak: katicabogár, szarvasbogár, légy, szöcske változatos ábrázolásai fordulnak elő. A miniátor a lapszélekre egy-egy arany tallért helyez, s az indaszárakat gyakran arannyal béleli. Az iniciálékat többnyire aranykeretbe illeszti, s ezt

Halasi Horváth István festőművész

Napsütés
Esthangulat
Steier táj
Rózsadomb
Nyári délután
Téli délután
Esti nap
Havas ut
Erdei ut

A Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesülete
XVI. Kiállitása. 193o. december N. helyen

291. kép. *Báthory-miser*

MDK

Halasi Horváth István
Felvidéki táj, paszt.

KMTárs 1938. őszi kiáll. 12 l.

MDK

Halasi Horváth István
Csatorna, paszt.

[illegible] 1938. Őszi kiáll.

1.

MDK

Halasi Horváth István

Tiszapart, paszt.

Friss hó Szentendrén,"

Nemz. Képzőmüv. kiáll. Műcs. 1933. ápr.

22 l.

HALASI HORVÁTH ISTVÁN

HALASI HORVÁTH ISTVÁN KÉPEI

Idős mester, az 1904-ben született Halasi Horváth István műveiből rendeztek kiállítást a budapesti Derkovits Teremben. Képünkön egy 1981-ben készült kép: Szajna-parti könyvárusok.

FÜSI GYÖRGY ÉS MTI FOTÓ — B FRIEDMANN ENDRE, HORVÁT ÉV ÉS TÓTH ISTVÁN FELVÉTELEI

UJ TÜKÖR 1982.XIX.évf. 41.sz. 43. o.

SZERZŐDÉS

unkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesitéséhez

egyrészről a MTA Müvészettörténeti Kutató Csoport (Bp. I. Uri
észről

ahelye:

e:

a:

ött az alábbi feltételekkel:

ndő feladat részletesen:

Halasi Horváth István MDK

Friss hó a Tündéruton, pasztell

Mücsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Halasi Horváth István MDK

Halászkunyhó, pasztell

Március elején, pasztell

Mücsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Halasi Horváth István festő

A Nemzeti Színház II. Irodalmi Színpadán

Találkozás nyár

Kovalcsik Színháztörténet 1969 VII. 5.

Halasi Horváth István

Felszálló köd, pasztell

Mucsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Halasi Horváth István MDK

November, olf.

Műcsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Halasi Horváth István MDK

Télutó, pasztell

Mücsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Halasi Horváth István

Tél az Orbánhegyen, pasztell

Műcsarnok 1936 Jubileumi kiállítás

Halasi Horváth István MDK

Olvadás

Mücsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

Halasi Horváth István

MNK

Kertek alja Csurgón

Műcsarnok 1937 Téli kiállítás

Halasi Horváth Istvánné

Karben alja Csurgón

Halasi Horváth István

MDK

Szinva patak

Olvadó hó a Svábhegyen

Műcsarnok 1937 Téli kiállitás

Halasi Horváth Istvan

Szinva patak

Olvadó hó a Svábhegyen

Halasi Horváth István

MDK

Részlet a Svábhegyről

Műcsarnok 1937 Téli kiállitás

Halasi Horváth István

kiállított festménye:
Tavasz kezdete, vászon, 50×70 cm.

Tavaszi tárlat. A Műcsarnok kiállítása 1957. Kat. összeáll.: Kiss Ginó Kirimi Irén. Bp. 1957. 19 l.

9. l.

Halasi Horváth István

Javan Kendetén, pantell, 50×70 cm

Budapest Művészek Kiállítása 1954.
Kat. nem. Kidéginé Kisimi Ilén.

9

Halasi Horváth István M DK

Részlet a budai Törökvész-dülőből, pasztell

Stáció az óbudai kálvárián, pasztell

Mücsarnok 1938 Szent István kiállitás

Thalassi Horváth

Kállai

N. 932 X. 30.

örgy ut 41.), készpénzfizetés ellenében.

9.650-51 Müvészettörténeti Dokumentá-

Ebben az esetben a kért könyvet pós-

Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,

örök utáni állapotát rögziti.

Müvészettörténeti Dokumentációs

Központ

Halasi Horváth István.

A Hüčsarnok téli tárlatán
"Őszi délután" c. képe szerepel.
(emlitve.)

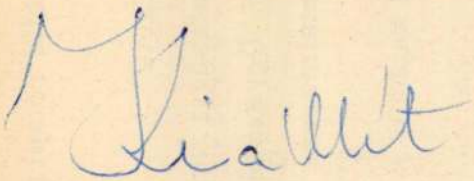
Pesti Hirlap, 1924. dec. 19.

Halasi – Horváth

Kiállít

Művészet 932. X. 30.

Halasi Horváth István

P. H. 932. okt. 29.

Központ meginditotta rotaprintes for-
ő köteteként a
képzőművészeti Élete"
amely a Közoktatásügyi Népbiztosság
a Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es
atkozó részét tartalmazza. Ára: 15.- Ft.

kiadványai közül kapható
ok 1954-55."
özpont évkönyve. Ára: 75.- Ft.

ok 1956-58."

ók a Művészettörténeti Dokumentációs

Halasi-Horváth István

A Munkácsy Céh bemutató kiállításán művei szerepelnek.

Budapesti Hírlap, 1928. Nov. 11.

Halassy Horváth Istvánné

Kiállít

N. M. 932. X. 3.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gyö
Megrendelés esetén az összeg MNB 14
ciós Központ számlaszámára utalandó.
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból "
mely a terület épitészeti állagának a tö

N

Galasi – Goroáth Istvain

Müllert

M.H. 932. X. 30.

T. Cim!

A Művészettörténeti Dokumentációs Köz
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat első k

"Magyar Tanácsköztársaság Kép
cimü levéltári publikáció jelent meg, a
Művészeti Osztályának iratanyagát és a
iratanyagának a képzőművészetre vonat

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk ki

"Müvészettörténeti Tanulmányok
cimü kötete, mely a Dokumentációs Köz

Továbbá kapható

"Müvészettörténeti Tanulmányo
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolhatók

Halasi Horváth István MDK

Virágos kert, pasztell

Mücsarnok 1939 dec-1940 január

Halasi Horváth István MDK

Áradás az Ördökárokban, pasztell

Mücsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Halasi Horváth István

Árvédés az Orbókárokban, passzus II

Műcsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Halasi Horváth István MDK

Csatorna, pasztell

Műcsarnok 1938 Őszi tárlat

Halasi-Horváth István

Nemzeti Szalon kiállításain pasztelljeivel szerepelt.

BH.932.T.24.

Halasi Horváth István

Magyar akvarell és pasztellfestők kiállításán a Nemzeti szalonban pasztell-tájaival szerepelt "Esti nap" "Havas út" "Rózsadomb".

PH. 930. XII. 14.

Halasi Horváth Zoltán

Akvarell és pasztellkiállításon a Nemzeti Szalonban neve szerepelt.

M.930.XII.14.

Halasi-Horváth István

Nemzeti Szalon kiállításán
pasztelljeivel szerepelt.

NM.932.T.26

Halasi Horvát István

Nemzeti Szalon nagy téli tárlatán
"Friss hó" c. pasztelljével szerepelt.

PH-932.T.1.

Halasi Horváth István

Nemzeti Szalon téli tárlatán pasztelljeivel szerepelt.

EK. 932. T. 1.

Halasi Horváth István

Nemzeti Szalon csoportkiállításán pasztelljeivel szerepelt.

1932. I. 24.

Kalasi Horváth Istvánné.
festőművész.

Karácsonyi kép- és porcelánkiállítását
a nyílt napig Váci út 35. a. alatt,
melyre minden szívesen.

Budapest, 1924. dec. 22.

Halasi Horváth István

festőművész

Budai Szépművészeti Társulat kiállitása - Budai Klub termeiben - képével szerepel.

Pesti Hirlap
1931.XII.17.

Halasi Horváth István

festőművész

Budai Szépművészeti Társulat karácsonyi képkiállítása - Budai Klub Margit körúti helyiségében - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1931.XII.17.

Halasi Horváth István MDK

Osz eleje a Biharhegységben, pasztell

Mücsarnok 1943 A magyar müvészetért c.kiáll.

Halasi Horváth István

MDK

Ősz a máriamakki erdőben, pasztell

Októberi napsütés a Svábhegyen, pasztell

Mücsarnok 1943 Téli kiállitás

Halasi Horváth István

MDK

Szivárvány Somogyban, pasztell

Műcsarnok 1943 Téli tárlat

Halasi Horváth István

MDK

Eső előtt, pasztell

Mücsarnok 1943 Őszi tárlat

Halasi Horváth István

MDK

Nyári napsütés, pasztell

Műcsarnok 1943 Őszi tárlat

Halasi Horváth István

MDK

Dunántuli táj, pasztell

Késő délután, pasztell

Műcsarnok 1943 Őszi tárlat

Halasi Horváth István MDK

Havas november, pasztell

Mücsarnok 1943 Téli kiállitás

Halasi Horváth István

MDK

Nyári hangulat, pasztell

Műcsarnok 1943 Őszi tárlat

Halassy Horváth István

Nemzeti Szalón kiállításán
tájképtanulmányaival szerepelt.

M.O. 932. T. 24.

Halasi Horváth István

Nemzeti Szalon kiállításán
pasztelljeivel szerepelt.

M.932.T.24.

Halasi Horváth István
pásztorus erdei tájai a MRPE kiállításán.

Kardi Kovács L.: A Műcs. évi tárlata.
P. H. 931. X. 18.

halasi Horváth István

egyike a MAPE kiállítóinak.

(e.a.): A Műcs. őszi tárlata

Ujsáp, 931. X. 18.

Halasi Horváth István

is szerepel a MAPE kiállításán.

(B.m.): Őszi párlat. – Pallya Valentin 50 éves jubi-a.
Gy. K. 931. X. 18.

Halasy-Horváth István

jó látással kapott helyet a MAPÉ kiállításán.

Gyg. F.: Őszi tárlat.
8 Ó. u. 930. X. 18.

halasi Horváth István

a legjobbak közé sorolnak a MAFE kiállításán.

m. v.: A Műv. ősi párlata.

N. U. 931. X. 18.

Halasy-Horváth

Az akvarellisták díja a Műcsarnok kiállításán. A Magyar Akvarell- és Pastellfestők Egyesületének a Műcsarnok kiállításán lévő kiállításán az egyesület tagjai a tiszteletdijat *Halasy-Horváth* „Zugligetben“ cimü munkájának

P. H. 931. XI. 12.

Halasy-Horváth István

„Tavasz a Zugligetben" c. mmrájának
„ítélték oda egyhangúlag a tiszteletdíjat
a Magy. Akvarell- és Pasztell festők
Egyesületének főrsztagjai.

Az akvarellisták díja a Műcsarnok
őszi tárlatán. – P. H. 931. XI. 12.

Halasy-Horváth István

„Tavasz a Zugligetben" c. munkájával egyhangúlag „nyerte el a MAFE
Kisbalatdíját

Műcsarnok őszi tárlata · (XI · 22.-én zárul.)
N. U. 931. XI · 12.

Halasy-Horváth István

— **Halasy-Horváth István kapta az akvarellisták díját a Mücsarnok őszi tárlatán.** A Magyar Akvarell- és Pasztellfestők Egyesületének a Mücsarnok őszi tárlatán levő kiállitásán az egyesület törzstagjai a MAPE tiszteletdiját egyhangulag *Halasy-Horváth* István „Tavasz a Zugligetben" cimü munkájának itélte oda. A kiállitás november 22-én zárul. Szombat és vasárnap fütve van.

N. N. 931. XI. 12.

halasi Horváth István

"Hajóépitő" c. pasztellje a Szinyei Társ.tav. tárlatán.

P.H.931.IV.5.

Dr. Ernst Lewin

Berlin W 30
Motzstr. 22

Berlin, den 23. IV. 30.

Sehr geehrter Herr Kollege!

Ich bitte Sie, mir gefl. Ihre Ansicht über folgende Frage mitzuteilen:

Ich habe einen Patienten, der seit 1 Jahr an Ischias leidet. Ich habe ihn mit Diathermie, Heissluft, Massage, Bädern, Medikamenten, Novocain-Injektionen behandelt, ohne Erfolg. Ich habe ihn dann mit Eigenblut behandelt, 3 Injektionen à 10 ccm, ohne Erfolg. Ich habe ihn dann mit Eigenblut behandelt, 3 Injektionen à 10 ccm, ohne Erfolg. Ich habe ihn dann mit Eigenblut behandelt, 3 Injektionen à 10 ccm, ohne Erfolg.

Mit kollegialer Hochachtung

Ihr ergebener

Dr. Ernst Lewin

Halasi Horváth Gyula.

a Uhrecki Szalon 1924 óta a 3-ik balatoni tájlatot rendezi, melyen az akvarellji mádar-partokat ábrázoló képe szerepel. (említve.)

Pesti Hírlap, 1924. ápr. 1.

Halasi-Horváth István
festőművész

Szent István heti festőhét kiállitása - elmaradt

Nemzeti Ujság 1931.VIII.19.

Halasi-Horváth István

festőművész

Országos Magyar Képzőművészeti Társulat kiállitása - Műcsarnokban - képével szerepel.

Esti Kurir 1931.XII 19.

Halasi-Horváth István

festőművész

Téli Tárlat - a Műcsarnokban - képével szerepel -

Feltünik rómaifürdői tájrészlete.

Pesti Hirlap 1931.XII.22.

Halasi Horváth István

Alkotásával szerepel a Képzőm.Társ. tav. tárlatán.

M.U.932.IV.24.

Rafael Horváth István

halasi Horváth István

Szerepelt a Nemzeti Szalon akvarell- és pasztell-kiállitásán.

B.H.932.V.29.

Poland Hetvath Latvia

Halasi Horváth István

Szerepelt a Nemzeti Szalon akvarell- és pasztell-kiállitásán.

M.932.V.29.

Halasi Hervéth István

Szeretnék a Nemzeti Szalon alvarelli- és pasz-
tell-kiállítására.

M. 932.V.29.

Halasi Horváth István

Szerepelt a Műcsarnok tav. tárlatán.

E.K. 932.IV.24.

Rafael Horváth Ľetván

Kalasi Horváth Gizella
festő.

1904-ben született Budapesten.
Gimnáziumi érettségi után 1926-
ban a Képzőművészeti Főiskolán
művészdiplomát, ahol tanulmányait
1928-ban végezte el.

Ecsri Gizella: Kalasi Horváth Gizella
Művészet 1970. május - 30 lap.

Kalasi Horváth Tibor
festő.

Első Párizsban. 1968
" (tempo)

Cserny Ákos: Kalasi Horváth Tibor.
Művészet, 1970. május — 30 cap.

Kalasi Horváth István

festő-

Első mestere édesapja Horváth
G. Andor festőművész. Mesterei Rud-
nay Gyula és Csók István voltak

Ecsri Elemér: Kalasi Horváth István
Művészet, 1970 Magyar - 30 éves

Kalocsai Horváth István
festő

Legutóbb 1968-ban járt külföldön.
Franciaország, Szovjetunió és Ausztria
életét tanulmányozta. Útjáról
1969-ben gyűjteményes kiállításon
mutatott be.

Összeállította: Kalocsai Horváth István
Művészet, 1970. május - 30 lap.

Horváth Piroska
újságíró

Halasi Horváth István festő-kalapja

Ecsegfalvi: Halasi Horváth István
élete, 1970. május - 30 lap.

Halasi Horváth István

élete –

1929-től egészen nyugdíjazásáig
nagypedagógusi tevékenységet
folytatott.

Csongrád: Halasi Horváth István
halálozást, 1970. május – 30 lap

Kalasi Horváth Tibor
festő -

1950-ben az országos
műveltségi versenyen
„Campagna Cannes képe" a
magyar küldöttet képviselte.

Egyéni kiállítás: Kalasi Horváth Tibor
festmények, 1970. május - 30 kép

Kassai Horváth Zoltán
festő

1941-ben Jugoszláviában bemutatott
magyar anyagból készült szerepeltek művei.
1942-43-ban pedig Berlin Dresden, Bécs és
Breslauban bemutatóra szánott képei.

Szolnoki Horváth István
festő-

1951-ben az II. Magyar Képzőművészeti
Kiállításon volt részt. 1954-ben
Műcsarnok Tavaszi tárlatán szerepelt.
Állandóan részt vett az MSzBT II.
területi művészeti képzőművészeti
kiállításain.

Losonyi Elemér: Szolnoki Horváth István
műbarát, 1970. május - 30 lap

Kaleri Horváth István
festő

1948-ban a Budai Képzőmű-
vészek Csoportjának Kiállítása
és a Vasúti Szalon-kiállítási kép-
kiállításon szerepelt kis kollekcióval.

Ozsay Elemér: Kaleri Horváth István
műterem, 1970. május - 30 lap

Halasi Horváth István

festő

1943-ban a Műbarát Kaliszé-
gében rendezett önálló kiállítása.
1945-ben, felszabadulásunk után részt vett
az első csoportos kiállításon.

Összeállította: Halasi Horváth István
Műnyelvet, 1970. május - 30 cap

Halasi Horváth Sándor
festő.

1928-ban rendezte első gyűjteményes kiállítását rendezte a Vérmezei Galériában, 1938-ban a Műcsarnokban volt utolsó.

Forrás: Halasi Horváth Sándor
hagyaték, 1970. március - 30 lap

Halasi Horváth István
jegyző-

Mint egyh. anyakönyvi hitelesítő
részt a Vármegyei Szalon tör-
ténetéből.

Esseg Elemér: Halasi Horváth István
élete, 1970. május - 30 lap

Robert Bernadotte Brooks
Jr.

Robert Bernadotte Brooks
was born
this date.

Robert Bernadotte Brooks
Nov. 21, 1870 - Sept 30

Kalocsai Horváth Lajos

festő -

A Magyar Képzőművészek Egye-
sületének 1941. és 1944 évi kiállí-
tásán bronzéremmel jutalmaz-
ták.

Kossuth Klubban: Kalocsai Horváth Lajos
kiállítást, 1970 május - 30 lap

Halasi Horváth István
festő

Horváth Piroska textiltervező-
édesapja Halasi Horváth Ist-
ván festőművész.

Ecsery Elemér: Horváth Piroska textiliái...
Művészet, 1971.szeptember - 43.oldal

Halasi Horváth István

Almádi öbölben (pasztell)

Nemz Sportbiz, MKépz
Kiáll Katalógus-1945aus

Halasi Horváth István

festő

1931-ben a Magyar Akvarell
és Pasztellfestők Egyesületének
díjával tüntették ki.

Összeállította: Halasi Horváth István
dilinsnet, 1970. május - 30 kap

Halasi Horváth István

festő.

1933-ban a Batthyány Társaság
Művészeti Egyesület kitüntető
elismerését adományozta részére.

Ezen nyilatkozat: Halasi Horváth István
Debrecen, 1970. május - 30 kp

Kalocsai Horváth Ilona
festő.

Tagjai sorába fogadta a
Magyar Akvarell és Pastell-
kép-festők Egyesülete valamint a
Képzőművészeti Társulat.

Esti Elemér: Kalocsai Horváth Ilona
művészete, 1970. május - 30 lap.

Kalocsi Korváth István

festő -

Érdemet az a valamennyi
fegyzési tiszteletet kálta el a Ma-
gyar Képzőművészek Egyesülete-
ben.

Ecsri Elemér Kalocsi Korváth István
születet, 1970. május - 30 sep.

Kalocsi Horváth István
festő.

1930-ban a Földmívelésügyi Minisztérium balatoni tájkép-díjával tüntette ki, valamint a Pastellfestők Egyesületének díját nyerte el.

Ecsri Elemér: Kalocsi Horváth István élete, 1970. május – 30 lap

Halasi Horváth István
festő.

Művészete számos elismerés és díj forrása lett. 1928-ban és 1931-ben állami pályadíjat kapott.

Ezen Elemér: Halasi Horváth István
Művészet, 1970. magyar - 30 lap

Halasi Horváth Tibor

festő

Mint főiskolás vett részt az első
kiállításon is, 1924-ben az
Műcsarnokban.

Ecseri Elemér: Halasi Horváth Tibor
Művészet, 1970. május - 30 lap.

Kalapi Horváth István
festő.

1927-ben Franciaországban
járt, 1930-ban bejárta Olasz-
országot is mételtem.

Esseri Elemér: Kalapi Horváth István
Művészet, 1970. május - 30 lap.

Kalasi Horváth István

festő

Már mint főiskolás külföldi
tanulmányutakra ment.
1924-ben Németországba és
Észak-Olaszországba látogatott.

~~Katalógus~~ Elemér: Kalasi Horváth István
életrajz, 1970. május - 30 lap

Halasi Horváth István
festő.

Néhány tanulmány alapján, amely
először került a portrait-
barátai iskola birtokába a mű-
vésztől.

Ecsery Elemérné: Halasi Horváth István
életrajzát, 1970. május - 30 lap.

Italian Hermit Thrush
Age ?

Missing tail feathers, bill
Forest Trail, Bethel, Penobscot
Co., Maine, Wednesday
Aug.

Genus Species: Italian Hermit Thrush
Bethel, ME. Wednesday - 30 Aug.

Halasi Horváth István

festő

1969-es dátumot viseli a

„Szűcs kín virágzás" és

a „Duna tükre" című műve.

Összeállította Halasi Horváth István

Ulmestad, 1970. május - 30 ép.

Szalay Horváth Lóránd
festő –

1962-ben festette a „Tihanyi kör a belső tóval" c. képét. Ez a mű a pontmagyarázati eredményeket tükrözi.

Ecsery Elemér: Szalay Horváth Lóránd
Művészet, 1970. május – 30 kép

A m. kir. miniszterelnök népgondozó akciója javára rendezett kiállitás.

Aggházy Gyula

1 Falu vége olajf. 1200.—

Andrejka József

2 Gyermekek, gipsz 500.—
3 Hadnagy uram, gipsz 500.—

Botika Miklós

4 Felvidéki visszaemlékezés. Casein, pásztell 6000.—

Beödi Balogh Gábor

5 Táncoló faun és nimfa, olajf. 3000.—

Bruck Hermina

6 Virágos dombok, olajf. 3000.—

Baranyai I.

7 Anya és gyermeke, bronzplakett 200.—

Boemm Rita

8 Tavasz a temetőben, olajf. 1500

Boros Antal György

9 Városterony Nagyszebenben, szin. rajz 600.—
10 Temető, szines rajz 600.—

Benczur Gyula

11 A biú néger, olajf. 50000.—

ifj. dr. Benczur Gyula

12 Nyári napsütés, olajf. 1500.—

Böhm János

13 Szolgálatban, olajf. 1500.—

Jugoszlávia

14 Konyha vizf. 3000.—
14a Szoba olajf. 3000.—

Bánáti Nagy Lászlóné

15 Interieur 1000.—

Bosznay István

16 Hüvösvölgy, olajf. 2000.—

Bayer Ágoston

17 Téli táj, olajf. 4000.—

Basch Andor

18 A baba, szines r. 1000.—

Csapó M.

19 Tanulmány, olajf. 1500.—

Czirjék A.

20 Ceruzarajz 600.—

Czettel László

21 Divathölgy, szines tollr. 500.—

Dolányi B. Ida

22 Mákvirág, olajf. 5000.—

Dettár György

23 Kacérkodás, temper. 1200.—
24 Nem ég a pipa, pasztell 1000.—

Dömötör Gizella

25 Akt-tanulmány, tollr. 100.—
26 Akt-tanulmány, krétar. 500.—
27 Tanulmány, cer. r. 400.—

Dobai Székely Andor

28 Damaszkusi leány, vizf. 2000.—

1920 ápr. N. Sal

Déry Béla

29 Chrysanthémum, olajf. 2000.—

Éder Gyula

30 A dicsőség istennője, olajf. 6000.—

Edvi Illés Aladár

31 Tabáni részlet, vizf. 8000.—

Fried A.

32 Szénrajz 500.—

Gregersen Hugó

33 Az itatónál, ceruzarajz 2500.—

Gáspár Miklós

34 Tanulmány, rajz 500.—

Heyer Arthúr

35 Angora macska, olajf. 3000.—

Holló Alajos

36 Balaton, vizf. (Herz Viktor-úr adománya) 1500.—

Horváth A.

37 Esthangulat, olajf. 600.—

Halasi M.

38 Nyári táj, olajf. 500.—

Hornyay Ödön

39 Egy rózsa és két baba, pasztell 1500.—

Hembach Gyula

40 Orosz harctér tollrajz 100.—
41 Matlárháza „ 50.—
42 Belgrád „ 80.—
43 Sáregres „ 100.—
44 Belgrádi várkapu „ 100.—
45 Vizfestmény 120.—

Ingomár

46 Catulle Mendés, rézkarc 300.—

47 Ceruzarajz 500.—

Jaschik Álmos

48 A csók, vizf. 3000.—

Jobbágyi Geiger M.

49 Fehér bluzos leány, olajf. 3000.—

Jávor Pál

50 Virágszedő leányok, olajf. 4000.—

Juszkó Béla

51 Fogat, olajf. 4000.—

Karczag Zoltán

52 Sárga udvar, pasztell 1500.—

Kató Alfréd

53 Az oceánon, vizf. 1000.—

Kató Kálmán

54 Göcsejből, olajf. 2000.—

Keleti Gábor

55 Selmeci vár, vizf. 1200.—

Kunwald Cézár

56 Alkony, olajf. 5000.—

Kövesdy

57 Hegyi út, olajf. 2500.—

Konek Ida

58 Tanulmányfej, olajf. 2500.—

Klomann Ferdinánd

59 Naplemente, olajf. 3000.—

Kada Alajos

60 Öreg ember, olajf. 4000.—

Kukán Géza

61 Munkás, olajf. 6000.—

Komáromi Kacz Endre

62 Alkony a tengeren, olajf. 4000.—

Kúnffy Alajos

63 Tanulmányfej, olajf. 4000.—

Kéméndy Jenő

64 Najád, olajf. 2000.—

Károly Andor

65 Follanai piac, tusrajz 600.—
66 Fóthi táj, vizf. 1200.—

Kácziány Ödön

67 A király esküje, olajf. 3000.—

Ladányiné Joszits Mária

68 Csendélet, olajf. 1000.—

Mihalovits Miklós

69 Fiatal leány, olajf. 6000.—

Messinger Illés

70 Alberti részlet, olajf. 500.—

Makoldy József

71 Friedrich István arcképe, litografia 100.—
72 Rekvirálnak a románok, ceruzarajz 2000.—
73 Menekültek, szénrajz 3000.—

Murányi Gyula

74 Arcképtanulmány, plakett 300.—

Muzsinszky Nagy Endre

75 Sztaniszlávczyki részlet, olajf. 5000.—

Murányi Nelly

76 Orgonák, olajf. 1000.—
77 Cineraria, olajf. 1000.—

Neogrády Antal

78 Jön a vonat, vizf. 3000.—

Novák József Lajos

79 Visegrád, tusrajz 1000.—
80 Az éjszaka, szines tus 1000.—

Oppel Imre

81 Paraszt udvar, vizf. 800.—
82 Balatongyöröki részlet, vizf. 800.—

Perlmutter Izsák

83 Tanulmány, tollrajz 1500.—

Pogány M.

84 Csendélet, olajf. 2000.—

Penderné R.

85 Alkony olajf. 250.—
86 Őszi hangulat „ 400.—
87 Kora tavaszi vihar „ 300.—
88 Napsütéses domboldal „ 200.—

Poll Hugó

89 Tavaszi tájkép past. 4000.—
90 Sóskaszedők past. 4000.—

Pauli Vilma

91 Nyaraló vizf. 200.—

Páris Erzsi

92 Jégverem rézkarc 300.—
93 A szentendrei szigeten rézkarc 250.—
94 Dinkelsbühl rézkarc 200.—

Rainerné Istvánffy Gabriella

95 Angora cica past. 2000.—

Ratzkáné Reiszmann Gizella

96 Hóvirág vizf. 600.—

Révész Imre
97 Munkában szines kréta r. 3000.—

Radnai Béla
98 Madonna gipsz 1000.—

Senyei József
99 Humoros háborus album litografiák 500.—

Stetka Gyula
100 Mária a gyermek Jézussal olajf. 3000.—

Szüle Péter
101 Tanulmányfej olajf. 5000.—

Soós Elemér
102 Porustyán vár omladékai rézkarc 300.—
103 Árva délnyugati látképe „ 300.—

Soós Korányi Anna bárónő
104 Interieur olajf. 1500.—

Szántó Márk
105 Erdőszéle olajf. 200.—

Spányik Kornél
106 Éneklő angyalok olajf. 2000.—

Szemere Irén
107 Leányfej olajf. 1500.—

Szabó Béla Leó
108 Virágos csendélet olajf. 1500.—

Schuschny Erna
109 Interieur vizf. 1500.—

Székely Árpád
110 Őserdő rézkarc 800.—

Szuly Angela
111 Az ördögárok mentén olajf. 1000.—

Szász Béláné

112 Himzett párn 3000.—

Tuszkay Márton

113 Előőrs ceruza rajz 600.—

114 Német tüzérek szines rajz 500.—

Trautenberger J.

115 Parkrészlet vizf. 500.—

116 Falu széle vizf. 500.—

Tury Gyula

117 Fiatal erdő olajf. 3000.—

Tornai Gyula

118 Néger olajf. 5000.—

Tomassek Emma

119 Tiroli nő olajf. 2000.—

bilkei Vaszkó Ödön

120 Feszület előtt olajf. 1000.—

ifj. Vastagh György

120/1 Szetter gipsz 1000.—

Vastagh György

120/2 Andris bácsi olajf. 5000.—

Vastagh Géza

120/3 Oroszlán olajf. 15,000.—

Veress Zoltán

120/4 Hüvösvölgyi bükkfa olajf. 1200.—

Vadász Ilona

120/5 Leányfej olajf. 4000.—

Windheber N.

120/6 Keleti vizeken olajf. 300.—

Vidor János

120/7 Budai ház olajf. 300.—

Zajtai Sz. I.
120/8 Csendélet olajf. 2000.—

Zajti Ferenc
120/9 Malom a Hernád mellett vizf. 1000.—

Berán Lajos
120/10 Plakett I 300.—
120/11 Plakett II 300.—

Czencz János
120/12 Felhős táj olajf. 6000.—

Gombos Lilly
120/13 Tájkép olajf. 1000.—

Horvai János
120/14 Luther szobor gipsz 2000.—

Igaly István
120/15 Hajók vizf. 1500.—

Kosztolányi K. Gyula
120/16 Női arckép olajf. 3000.—

Markó Ernő
120/17 Csendélet olajf. 1500.—

Pádua Kálmán
120/18 Falu részlet olajf. 1500.—

Révész Ferryman Ferenc
120/19 Tájkép vizf. 2000.—

Sződy Szilárd
120/20 Álom gipsz 1500.—
120/21 Hungária márvány és bronz 1500.—

Triebler Sári
120/22 Compozicio vizf. 1000.—

PODOLINI-VOLKMANN ARTHUR GYŰJTEMÉNYE.

A művész az eladási ár 10%-át a segélyakció jav. ajánlotta fel.

Podolini-Volkmann Arthur 1891-ben született. — Első mestere Ferenczy Károly volt, aki mellett Nagybányán hosszabb ideig dolgozott. Később Olaszországban, majd Németországban folytatta tanulmányait, míg a háboru kitörése haza nem szólitotta. A háboru kezdetétől egészen a forradalomig katona volt. — Először 1911-ben a Nemzeti Szalonban és a volt Művészházban állitott ki, 1912-ben résztvett a fiatal olasz festők által rendezett kiállitáson Velencében, azóta pedig vidéken és a Műcsarnok tárlatain szerepelt. A most bemutatott gyüjteménye — néhány régebbi alkotáson kivül — a legutóbbi év munkáiból van összeválogatva.

Olajfestmények.

121 Utcarészlet Debreczenből 4500.—
122 Tájkép Rimaszombatról 7000.—
123 Erdélyi tájkép 7500.—
124 Levétel a keresztről, olajvázlat 6000.—
125 Csendélet 4500.—
126 Melegedő modell 4500.—
127 Rakodópart hajókkal 1200.—
128 Csendélet almákkal 6000.—
129 Kápolna 1500.—
130 Fehér boás nő 3000.—
131 Behavazott rakodópart 2500.—
132 Műteremrészlet 5000.—

133 Karnevál szinvázlat 1200.—
134 Pesti-utca 2400.—
135 Napsütés 2400.—
136 Vázlat portrait compositióhoz 1000.—
137 Napsütött interieur alakkal 6000.—
138 Csendélet torzóval 6000.—
139 Margithíd ködben 3000.—
140 Gül Baba utca 5000.—
141 Tájkép 12000.—
142 Kilátás a műteremből mt.

Pastellek.

143 Hajók 900.—
144 Önportrait mt.
145 Akt Cigány leány 1000.—

Vizfestmények és szines tusrajzok.

146 Compositio 3000.—
147 Külvárosi részlet 1500.—
148 Fa alatt 1200.—
149 Lombos fa 3000.—
150 Pesti házak 1500.—
151 Utcarészlet 1500.—
152 Jegenye 1500.—
153 Tavaszi munka 1500.—
154 Erzsébet hid 800.—
155 Felhők 600.—
156 Ősz 800.—
157 Kék hangulat 2000.—
158 Nedves-utca 2600.—
159 Pihenés a műteremben 3000.—

Rajzok.

160 Gyárrészlet tus 3000.—
161 Kopár fák kréta 1000.—
162 Tükör előtt szén 2000.—
163 Compositió szén r. 3000.—
164 Ülő akt tanulmány ceruza 800.—
165 Férfi akt tus 1800.—
166 Női akt tanulmány ceruza 600.—
167 Női aktok „ 800.—
168 Férfi aktok „ 600.—
169 Mozgási tanulmányok „ mt.
170. Compositió vázlat, szén 3000.—
171 Ülő leány rőtli 800.—
172 Fekvő férfi akt ceruza 600.—
173 Akt tanulmányok I. 1500.—
174 Akt tanulmányok II. 600.—
175 Fekvő női akt tus 600.—

SCHEIBER HUGÓ GYŰJTEMÉNYE.

A művész az eladási ár 10%-át a segélyakció jav. ajánlotta fel

Scheiber Hugó 1873-ban született Budapesten és ugyanitt végezte az Iparmüvészeti iskolát néhai Papp Henrik tanár vezetése mellett. Külföldön a müvésze szempontjából minden fontos helyen megfordult. Már mint növendék több akttal szerepelt a párisi világkiállitáson. Azóta több ösztöndijat nyert és rendes kiállitója lett a magyarországi tárlatoknak.

Olajfestmények.

176 Pihenő leány 12000.—
177 Csavargó 12000.—
178 Tabáni részlet 12000.—
179 Homokbánya 10000.—
180 Napsütéses-út 10000.—
181 Ligeti részlet 10000.—
182 Utcarészlet napsütésben 10000.—
183 Mesélő leány 10000.—
184 Svábhegyi részlet 10000.—
185 Külvárosi házak hóban 9000.—
186 Gyártelep 8000.—
187 Utcarészlet 8000.—
188 Kültelek 7000.—
189 Önarckép 5000.—
190 Férfi tanulmányfej 5000.—
191 Férfi tanulmányfej 4000.—

192 Merengő nő 4000.—
193 Olvasás közben 4000.—
194 Női tanulmányfej 3000.—
195 Férfi tanulmányfej 3000.—
196 Sétány 3000.—
196 a Tabán hóban 8000.—
196 b Hegyoldal 8000.—
196 c Svábhegyi részlet 8000.—

WALLESHAUSEN ZSIGMOND GYŰJTEMÉNYE.

(A művész az eladási ár 10%-át a segélyakció jav. ajánlja fel.)

Münchenben, 1910 tavaszán odahagyván a műegyetemet Hollósy Simonnál kezdi meg művészeti tanulmányait. 1913 nyarától a háboruig teljesen elvonulva dolgozik. Az egész háboru alatt katona s csak a háboru utolsó tizenöt hónapjában dolgozhat.

Elindulása a természetben gyökerezik. Expressio-ra való hajlamossága később a dekorativ-rithmikus komponálás felé viszi; csakhamar azonban ujra kapcsolatot keres kezdő dolgaihoz és ujra térbeli megoldásra törekszik.

Kiállított: 1912 tavaszán a Nemzeti Szalonban ás 1913 januárjától kezdve a Művészház kiállitásain a Művészház megszünéséig.

197	Aktstudium (1911)		2000.—
198	Aktstudium (1912)		2000.—
199	A leány I. (1912)	olajfestmény	7000.—
200	Tornác (1913)	„	3500.—
201	Walleshausen Rolla arcképe (1913)	pastell	mt.
202	Téli táj (1913)	olajfestmény	2000.—
203	Hármas akt (1914)	„	10000.—
204	Wolhyniai erdő (1918)	„	5000.—
205	Olasz gyerekek (1918)	„	4000.—
206	Olasz asszonyok (1918)	„	4000.—
207	Marziáj olasz falu (1918)	„	9000.—

208	Hamvazó szerda (1913—1918)	„	mt.
209	Este olasz táj (1918)	„	9000.—
210	Virághervadás (1919)	„	4500.—
211	Elutasitás dekorat. komp. (1919)	„	5000.—
212	Este dekorativ freskóterv (1919)	„	6000.—
213	Dekorativ tájkép (1919)	„	3500.—
214	Combai-i utcarészlet (1919)	„	4500.—
215	Dekorativ portrait (1919)	„	mt.
216	Irónő arcképe (1919)	„	10000.—
217	Svábhegyi tájkép (1919)	„	3500.—
218	Önarckép (1918—19)	„	15000.—
219	Anyaság (1910)	„	12000.—
220	Lucia (1919)	„	11000.—
221	Mária fogadtatása (1919)	„	9000.—
222	A leány II. (1919)	„	8000.—
223	Kettős portrait (1919)	„	11000.—
224	Rozványi Vilmos arcképe (1920)	„	8000.—
225	Kis Csuri (1920)	„	4000.—
226	Csuri (1920)	„	10000.—
227	Lucretia (1920)	„	10000.—
228	Golgotha (1920)	„	15000.—
229	Asszonyavatás 1920)	„	25000.—
230	Marcador falurészlet	aquarell-vázlat	350.—
231	Marcador „	„	500.—
232	Combai „	„	360.—
233	Canale tájkép	„	350.—
234	„ „	„	340.—
235	„ „	„	600.—
236	Svábhegyi táj	„	500.—
237	Doberdó falu	„	450.—
238	Olasz alpok	„	400.—

HALASI JÓZSEF, tobakmester

A Veszprémi Csutorás Ipartestülettel egyesült tobakos,-Halasi József.-Első adat 1880 1880
260.old

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorások 241.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

239	Monte Tomba	„	500.—
240	Rubbia falu	„	550.—
241	Monte Vianar	„	600.—
242	Monte San Michele	„	600.—
243	Črnci falu	„	500.—
244	Gesztenyefák	„	600.—
245	Marcador utcarészlet	„	450.—
246	Valdobbiadenei utcarészlet	„	350.—
247	Marcadori utcarészlet	„	320.—
248	„ „	„	550.—
249	„ tájkép	„	500.—
250	Valdobbiadenei utcarészlet	„	450.—
251	Magnolia virág	„	500.—
252	Salcano utcarészlet	„	500.—
253	Három akt compositio terv	ceruza vázlat	700.—
254	Compositio terv	„	600.—
255	Combai utcarészlet	„	300.—
256	„ „	„	350.—
257	„ „	„	320.—
258	Salcano „	„	450.—
259	„ „	„	400.—
260	Ruppa „	„	300.—
261	Valdobbiadene utcarészlet	„	350.—
262	Črnci barlang környéke	„	320.—
263	Svábhegyi táj staffageal	„	500.—
264	Kompozició részlet-terv	„	600.—
265	Gyerekek	„	300.—
266	Aktstudium	„	600.—
267	„	„	600.—
268	„	„	500.—
269	„	„	500.—

270	Kompozició terv	tinta-vázlat	600.—
271	Aktstudium	„	600.—
272	Törött harcos	tus-vázlat	600.—
273	„ „	„	600.—
274	Monte Gabrielle	„	600.—
275	Monte Cesen	aquarell-vázlat	450.—
276	Combai falurészlet	„	450.—

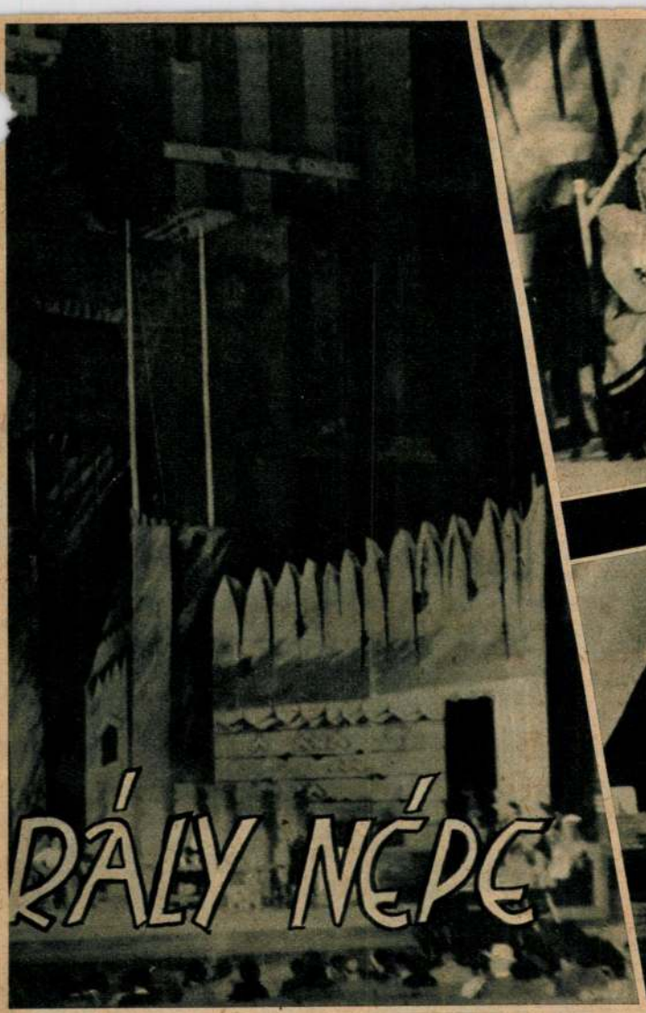
A műtárgyak eladására kizárólag **Kató Kálmán** műtáros van feljogositva. A vételár 25%-a a vásárláskor, a többi 75% legkésőbb a kiállitás bezárásakor fizetendő.

Hálasi cipke

Nemzeti Újság Esti

Kiadó. 1938. aug. 14.

RÁLY NÉPE

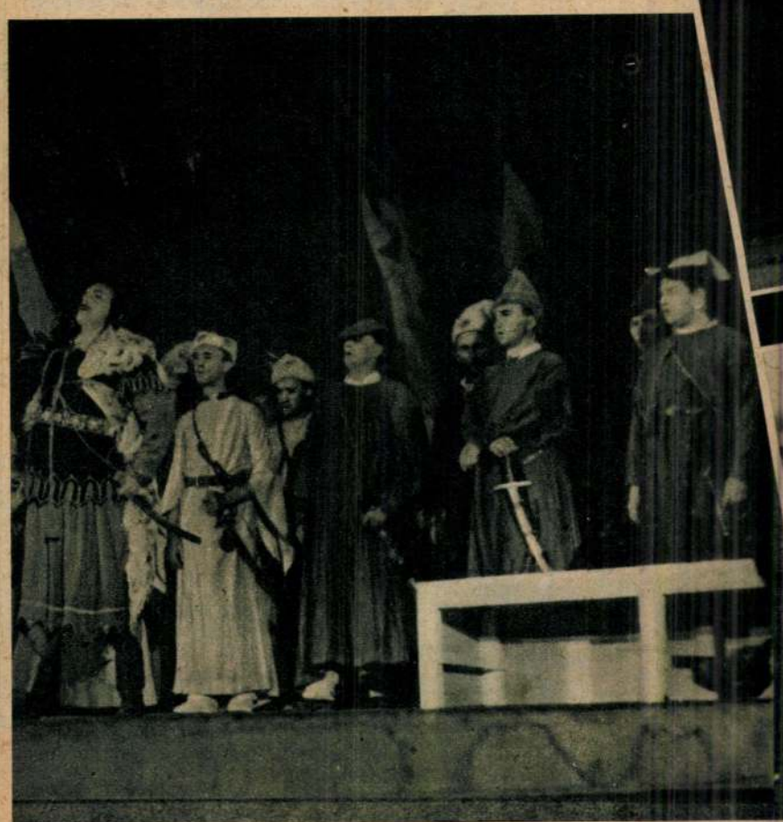
A második felvonás

Timár Józs

VÁN DRÁMÁJÁNAK
A A SZEGEDI DÓM-TÉREN

Nagyur (Timár József) felavatja Attila kardjával Bog

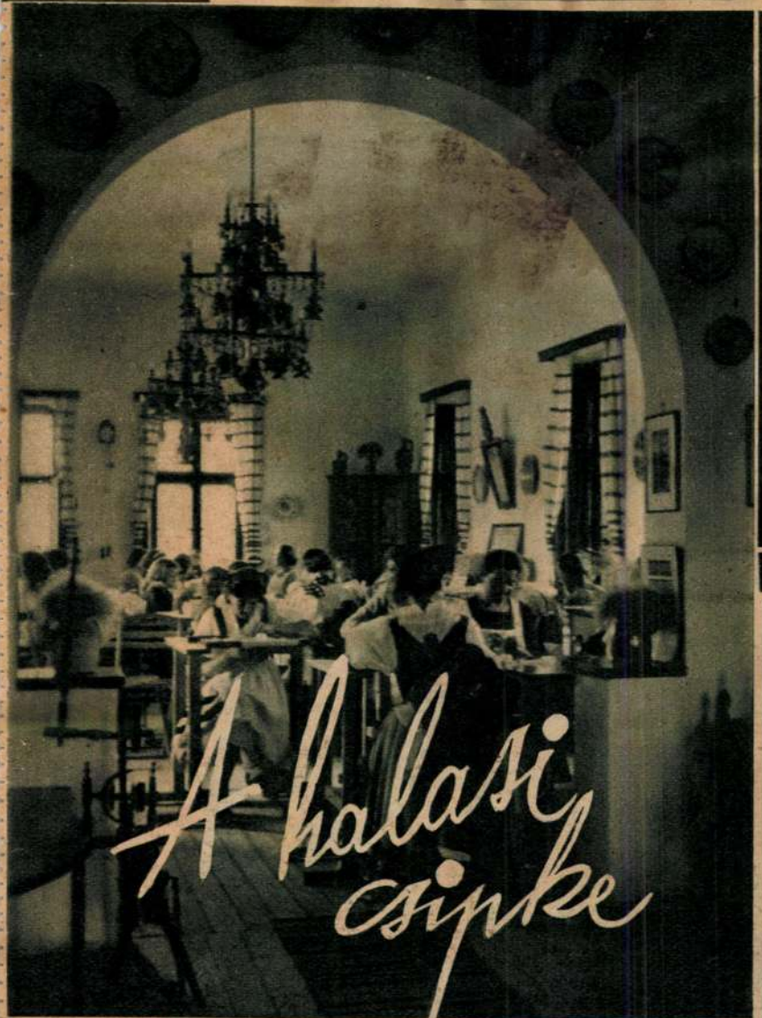

Timár József és Kiss Ferenc egyik jelenete

Tőkés Anna és Timár József

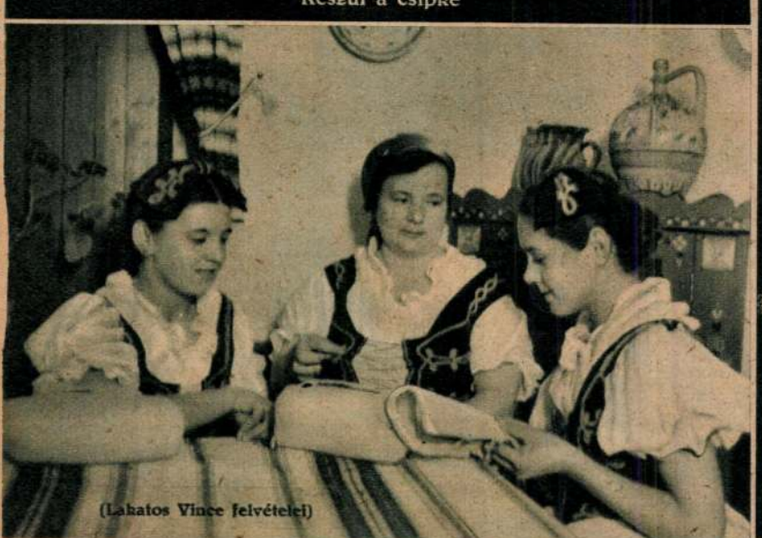
A halasi csipke

A csipkeverő műhely

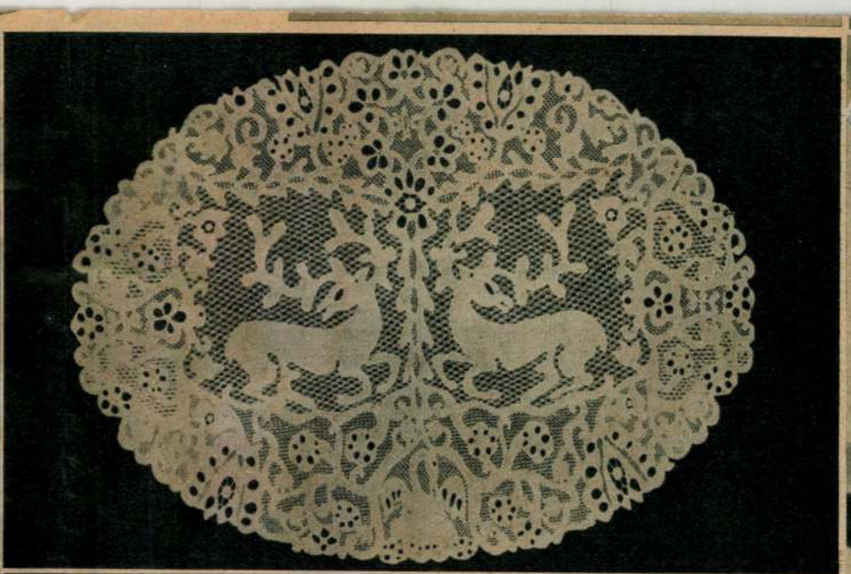

Készül a csipke

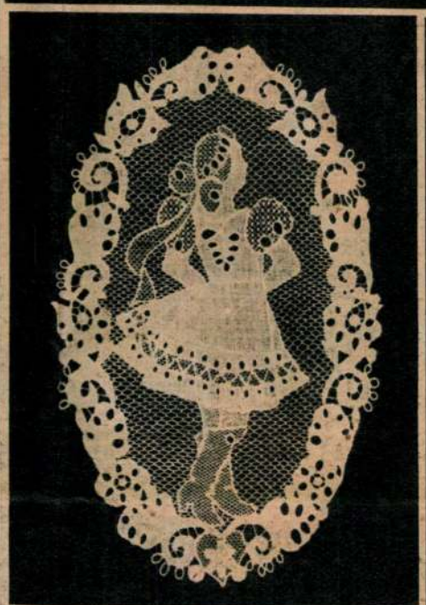

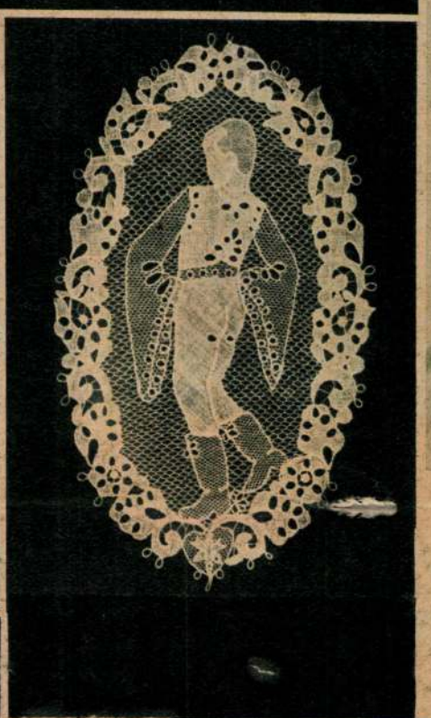
(Lakatos Vince felvételei)

Akik most tanulják a csipkekészítést

A csodaszarvasok

Jancsi és Juliska

Róka

Tulipános zsabó

Gér.

Halasi csipke

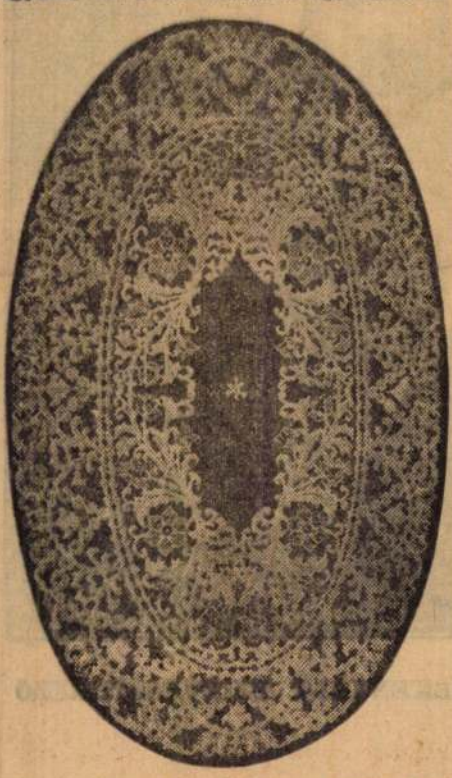
Lásd még

HÍREK

Magyar csipke alatt

Az Est 1937. jan. 3.

— **Halasi csipketerítőt küldenek nászajándékul Juliannának.** A *Magyar Nemzeti Szövetségben* tegnap délelőtt ünnepséget tartottak, amelynek során *Szathmáry* István felköszöntötte a szövetség elnökét, báró *Perényi* Zsigmond felsőházi tagot. — A Magyar Nemzeti Szövetségben egyébként érdekes bemutató is volt tegnap. A szövetség női osztálya ugyanis dr. *Havel* Józsefné ügyvezető el-

nök vezetésével mozgalmat indított, hogy *Julianna* holland trónörökösnőnek esküvője alkalmából a magyar asszonyok nászajándékot küldjenek. Az egybegyűlt pénzen remekbe készült *halasi csipketerítőt* vettek, amelyet gyönyörű faragott diófaládában helyeztek el, az adományozó egyesület nevét pedig köréje helyezett kutyabőrökre festették rá.

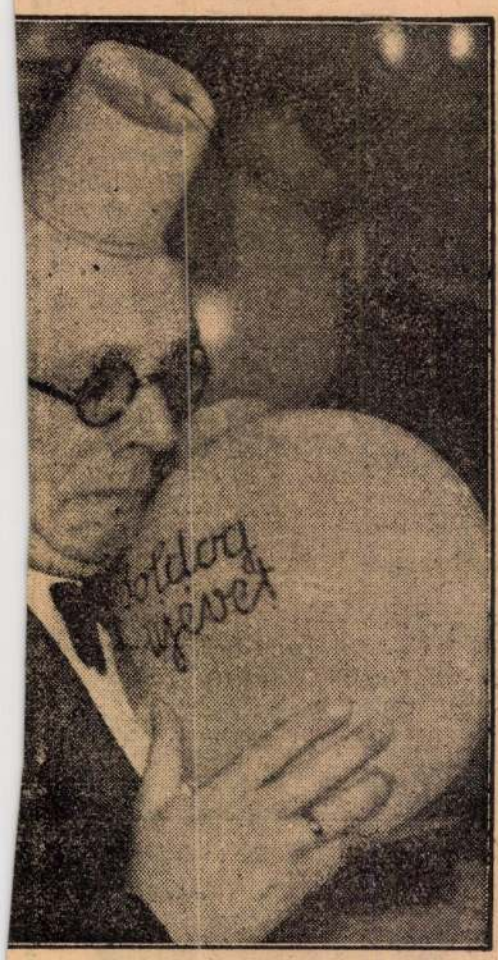
— **Ágyúval akarta köszönteni az újévet: szörnyethalt.** *Bajáról* jelenti tudósítónk: *Joó* József miskei fiatalember primitív mozsárágyút készített, ezzel akarta köszönteni áz újévet. A különös szerszámot az utolsó darabig ő maga állította elő. Az elsütéshez barátait is meghívta. Meggyujtotta a kanócot, néhány másodpere mulva bekövetkezett a robbanás, amely azonban olyan nagy volt, hogy *szétvetette a mozsárágyú csövét, a szilánkok darabokra tépték Joó József fejét, a szerencsétlen fiatalember nyomban meghalt.*

— **Meghalt a legelső szentesi rendőrkáplár.** *Szentesről* jelenti tudósítónk: Szentesen 84 esztendős korában meghalt *Sebesi* János nyugalmazott városi nyomozó. Sebesi Jánossal a hajdani pandúrbetyárromantika egyik ismert alakja költözött el az élők sorából. Szentes város *legelső rendőrkáplárja* volt, 1882 óta szolgálta a város rendjét, *betyárok, haramiák rettegett üldözője volt.* A rendőrség államosításával továbbra is megmaradt városi szolgálatban az öreg rendőrkáplár, aki most mint nyugdíjas »II.« osztályú altiszt« fejezte be regényes emlékekben gazdag életét.

— **Nagy autósztrájk Detroitban.** A detroiti gépkocsiipari sztrájk egyre nagyobb arányokat ölt. A *General Motors* társaság hét gyárában összesen 17.000 munkás szüntette be a munkát. A sztrájk következtében azonban még öt másik gyárban is megállt a munka, úgyhogy jelenleg összesen *34.000 munkás nem dolgozik.*

STEINER GIZI
női divatszalón
Telefon 1-122-87 V., Visegrádi u. 12

ÚJÉV

RZÉKENYÜLT SZILVESZTEREZŐ

ZORO ÉS HURU MULAT
K BUDAPESTI KAVÉHÁZBAN

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Halas Sándor

MAGYAR NEMZET

1962 OKT 24

1021

Meghalt Halas Sándor iparművész

Tegnap hírül adtuk, hogy a II., Szilágyi Erzsébet fasor és a Gábor áron utca torkolatában *Halas* Sándor 36 éves budapesti lakos háromkerekű motorkerékpárjával összeütközött egy személygépkocsival és súlyos sérüléseibe a helyszínen belehalt. Mint megállapítottuk, a baleset áldozata azonos Halas Sándor iparművésszel, a Képzőművészeti Főiskola tanársegédével. Halas Sándor 1952-ben szerzett diplomát a Képzőművészeti Főiskolán, azóta a főiskola textiltagozatán tanított. Speciális munkaterülete az öltözködéskultúra és ezen belül a kötöttanyag tervezés volt. Az anyagtanról, valamint a textiltechnológia és a művészi tervezőmunka kapcsolatáról tartott előadásokat. A Képzőművészek Szövetsége Halas Sándort saját halottjának tekinti. Temetéséről később történik intézkedés.

RÖSKERESZT

S GRAFIKAI

EREDMÉNYE

1961. decemberében pályá-
li véradómozgalom népsze-
grafikai művek alkotására.

novella, színpadi jelenet és
kotás érkezett, amelynek el-
fejezte be. A zsüri tagjai dr.
a Magyar Vöröskereszt el-
gyar Vöröskereszt vezetőségi
tőművész voltak.

kezett pályaművek

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DAILY NEWS

1973 SEP 14

Lóránd Halasy
1021

DAI

from the wires of the News Agency MT
BUDAPEST

MASTER CARVER Wood-carving artist László Halasy, whose work is well-known in Hungary and abroad, has worked for the past 25 years at Balatonszárszó, a resort on the southern shore of Lake Balaton. The artist's work is characterized by a highly suggestive rugged style

PHOTO MT

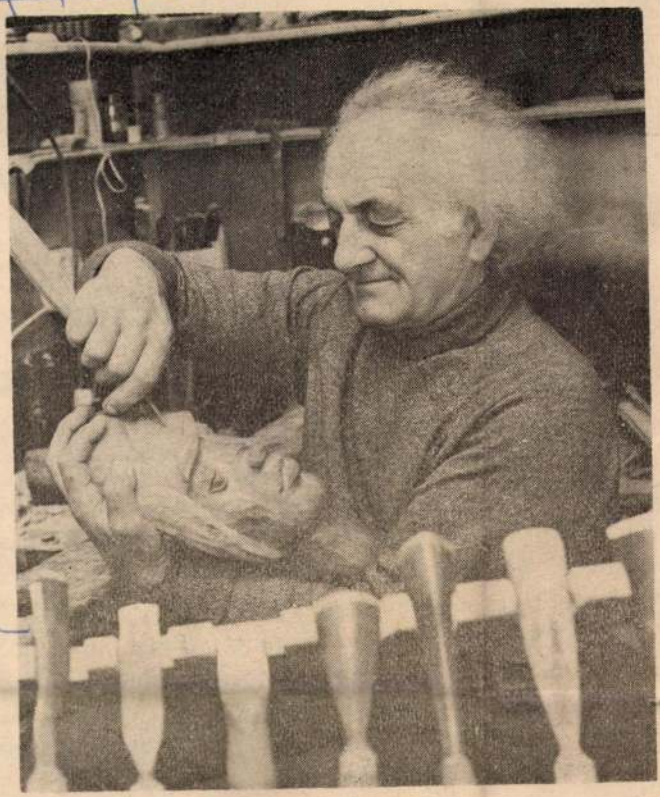
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1979 JUN 14

Ludové Noviny

László Halasi
1021 Szabadság utca

Sochy z čerešňového dreva

V obci Balatonszárszó žije a tvorí drevorezbár László Halasi. Umelec svoje diela vyrezáva hlavne z čerešňového dreva. — L. Halasi pri práci
Foto: MTI — K. Matusz

Všeličo o zdraví

KAŽDÁ TRINÁSTA

Podľa posledných štatistík každá trinásta občianka Nemeckej spolkovej republiky je vdova, pričom väčšina z nich trpí ťaživým pocitom samoty. Bonnský psychológ R. Schmitz-Scherzer predniesol na gerontologickom kongrese v Hamburgu prednášku s návodom, ako sa majú ženy už po dosiahnutí štyridsiatky pomaly a systematicky pripravovať na svoju starobu.

HODINOVÉ BOLESTI

Anglickí lekári-výskumníci zistili, že v ranných hodinách znášajú ľudia rozličné bolesti oveľa ľahšie ako v hodinách popoludňajších alebo večerných. Lekári si to vysvetľujú tzv. biologickým rytmom človeka. Prax ukazuje, že vo večerných hodinách väčšina pacientov potrebuje oveľa viac rozličných utišujúcich prostriedkov ako v hodinách denných.

A rendtörvény premierje a Markó-utcában

Az ötös tanács első ítéletei a büntetőtörvényszéken

A Markó-utcai igazságügyi palota másodikemeleti nagy esküdtszéki termében hétfőn délelőtt kezdte meg működését a nemrégiben hozott 1938. évi XVI. törvénycikk, az ugynevezett *rendtörvény* keretében létesitett büntetőtörtvényszék *ötös tanács*. Az uj törvény értelmében ez a tanács tárgyalja a jövőben az izgatási és sulyosabb nemzetrágalmazási pöröket, azoknak vádlottjait börtönre és fegyházra is itélheti és itélete ellen csak a Kuriához lehet fellebbezni. Az ötös tanács első tárgyalási napja, amelyen négy bünpört is tárgyalásra tüztek, komoly érdeklődést vonzott. A hallgatóság soraiban igen sok magasrangu biró, ügyész és neves ügyvéd élén ott láttuk *Láng-Miticzky* Ernő dr.-t, az itélőtábla elnökét, *Baróthy* Pált, a budapesti ügyészség elnökét és több mást a magyar jogászélet kiválóságai közül.

Az ötös tanács elnöke *Szemák* Jenő dr. törvényszéki másodelnök, aki mellett *Márton* Albert itélőtáblai biró, *Németh* Péter törvényszéki tanácselnök, *Bérczy* Géza és *Vályi Nagy* István törvényszéki birák ültek a tanácsban. 9 óra után nyitotta meg a tárgyalások sorát.

Három hónapra itélték Vass Árpád dijnokot, a földmivelésügyi minisztériumról irott beadványa miatt

Az első pör vádlottja *Vass* Árpád dr., volt földmivelésügyi minisztériumi szakdijnok volt. Az ügyészség nemzetrágalmazás vésségével vádolta meg, mivel március 17-én a budapesti ügyészség elnökéhez intézett beadványában, a vádirat szerint, *saját ügyével kapcsolatban durva hangon kelt ki a magyar nemzet ellen. Vass* Árpádot, akit akkoriban le is tartóztattak, fogházőr kisérte a tárgyalóterembe. Ismertették a vádiratot, majd az inkriminált beadványt is, amelyben *Vass* dr. többek között azt is irta: *mélységesen szégyelnie kell magyarságát.*

A vádlott beismerte bünösségét, azzal, hogy beadványában tul ment a határon, *sulyosan tévedett, amikor a beadványt megirta, a magyar államot és nemzetet nem akarta megbántani, irása csupán a kormányrendszer ellen irányult.* A tanácselnök felolvasta *Vass* Árpádnak a vizsgálóbiró előtt elhangzott vallomását, amelyben a vádlott kijelentette sajnálkozását és hogy töredelmesen megbánta, amit tett és *elismerte, hogy a beadvány kitételei a nemzet egyetemességére vonatkoznak.*

— Nagyon elkeseredett voltam, méltóságos uram — mondta a vádlott az elnöknek arra a kérdésére, miért irta a beadványt —, *személyi hajsza folyt ellenem, ezért vesztettem el állásomat is. Eljárásomban azonban nem vezetett aljas indok.*

A vádat képviselő *Grottó* László ügyész vádbeszédében azt fejtegette, hogy az uj törvényszék régi hiányt pótol. *Bernolák* Nándor dr. kirendelt védő hangoztatta, hogy amikor a vádlott megszerkesztette beadványát, *valóban sulyos visszaélések történtek a földmivelésügyi minisztériumban, amiért a bíróságok példás megtorlást is hoztak.*

Az ötös tanács végül is *Vass* Árpádot a magyar állam és nemzet megbecsülése ellen irányuló vétségért *háromhónapi fogházra*, háromévi hivatali és politikai jogvesztésre itélte, a vizsgálati fogsággal azonban egy hónapot és tizenöt napot kitöltöttnek vett, majd *elrendelte a vádlott szabadonbocsátását.* Az ügyész, a védő és a vádlott is fellebbeztek.

A törvényszék megengedi a szélsőjobboldali vádlottak pörének hirlapi tudósitását

A következő pör izgatási ügy volt. Az ügyészség *Pálffy* Fidél grófot és *Helmeczi* István dr. magánoktatót, az *Egyesült Magyar Nemzeti Szocialista Párt* hivatalos lapjában megjelent cikkeik miatt hitfelekezet és osztályellenes izgatással és az alkotmány elleni lázitással vádolta meg. A törvényszék *Pálffy* Fidél ügyét elkülönitette, mivel a vádlott gyógykezeltetésére *Olaszországban* tartózkodik. A vád ismertetése előtt vitéz *Tamásy* László ügyészségi alelnök inditványozta, hogy *ebben és a sorrakerülő pörökben a törvényszék tiltsa meg a sajtónak a tárgyalások anyagának ismertetését.*

Azzal okolta meg inditványát, hogy a pörbefogott sajtótermékek *szélsőjobboldali propagandairások.* Az elnök azzal a megokolással, *hogy nem látja a közérdeket veszélyeztetve, elutasitotta az inditványt.* Ismertették a vádiratot, majd *Helmeczi* István dr., aki a *Kitartásban* és a *Magyar Népszavában* irta meg inkriminált cikkeit, hangoztatta, hogy csak egy cikkért vállalja a felelősséget, mert a többit nem ő irta. A szerzőket meg is nevezte, majd azzal védekezett, hogy *ő azt a nemzetietlen tőkét támadta, amely egyik országból a másikba vándorol. Nem lázitott az alkotmány ellen sem,* mert — mint mondta — a *magyar alkotmány ezeréves,* a *parlamenti rendszer pedig, amelyet a vádirat alkotmányunk alapjaként tüntet fel, csak 1848 óta van Magyarországon. Szekfü* Gyulán keresztül idézte *Széchenyi* István grófot s a törvényszék, miután megállapitotta, hogy *Helmeczi* István dr. észrevételei törvényes időn belül beérkeztek, a tárgyalást elnapolta és az ügyben *pótnyomozást rendelt el.*

Egyhónapi fogházra itélték Barcsay Árpádot

Barcsay Árpád volt nyugállományu csendőralezredes, jelenleg csendőrnyugdijas, volt a következő pör vádlottja. *Barcsay* Árpádot az ügyészség büntett és büntevő földicsérésével vádolta meg, amiért — a vádirat szerint — egy röpiratban *a magyar Hiszekegy és Szózat sorait idézve, azt irta, hogy egyedül Szálasi Ferencben hihetünk és bizhatunk.*

Vitéz *Tamásy* László ezuttal is inditványozta a hirlapi tudósitások eltiltását, *Szemák* elnök *azonban ismét elutasitotta az inditványt,* majd megkezdte *Barcsay* Árpád kihallgatását. A vádlott tagadta bünösségét. Elmondta, hogy 1932 óta politizál, tudja, hogy *Szálasi* Ferenc pártját a belügyminiszter betiltotta és hogy Szálasi Ferencet tizhónapi államfogházra itélték el, de *ez az itélet még nem jogerős.*

— Le tudom mérni az emberek értékét — mondta *Barcsay* Árpád — és *Szálasi Ferencet, mint tisztet, eszményképemnek tartom.*

Az elnök azzal a megjegyzéssel figyelmeztette *Barcsay* Árpádot, hogy *ilyen kijelentésekért esetleg ujabb bünvádi eljárás indulhat ellene.*

— Bennem megvan az erkölcsi erő és emelkedettség — mondta a vádlott —, hogy megállapitsam az emberek erkölcsi értékét. *Itt mindenféle alakok próbálnak vezérkedni, én azonban meg tudom állapitani, kinek szabad és kinek nem szabad szent gondolatokhoz nyulnia.*

Ismertették *Szálasi* Ferenc ügyének iratait is, majd a pörbeszédek hangzottak el. A törvényszék azt állapitva meg, hogy a *vádlott törvényszegést dicsőitett röpiratában, Barcsay Árpádot bünpártolás vétségéért egyhónapi fogházra itélte.* Az ügyész és a védő semmisségi panaszt jelentettek be az itélet ellen.

Fizikai vagy szellemi harc?

Kemény Zoltán dr. magántisztviselő és *Nyilassy* Lajos dr. hirlapiró pörét tárgyalta utolsónak a törvényszék. Keményt az ügvészség nemzetgyalázással, az állami és társadalmi rend erőszakos felforgatására irányuló izgatással, *Nyilassyt* pedig az egyik lapban irott cikke miatt a rendőrség intézménye elleni gyülöletre való izgatással vádolta meg az ügyészség. *Szemák* elnök *ismételten elutasitotta vitéz Tamásy Lászlónak a hirlapi közlések eltiltására vonatkozó inditványát.* A törvényszék *csak az inkriminált cikkek bizonyos részének közlését tiltotta meg.*

Kemény Zoltán arra hivatkozott védekezésében, hogy nem a nemzetet, hanem *csak a rendszert támadta* és az állami rend erőszakos felforgatásra sem akart izgatni, *mert a mozgalom nem fizikai, hanem szellemi harccal akarja elérni célját. Nyilassy* Lajos arra hivatkozott, hogy cikkében a rendőrséget kiváló testületnek tisztelte meg és csak egyes személyeket támadott.

Vitéz *Tamásy* László vádbeszédében türelmetlen, forrófejü politikai propagandának minősitette a vádlottak cikkeit. *Salló* János dr. és *Budinszky* László dr. védők ezzel szemben arra való hivatkozással, hogy védenceik csak egyes személyek müködését kifogásolták, felmentést kértek.

A törvényszék *Kemény* Zoltánt államfelforgatásra irányuló vétségéért *kéthónapi, Nyilassy* Lajost pedig izgatás vétségéért *egyhónapi fogházra itélte.* A nemzetrágalmazás vádja alól *Kemény Zoltánt felmentették.*

Az ötös tanács első tárgyalási napja kora délután ért véget.

FÁTH
IV., FERENCIEK-TERE 2.
HARISNYA
KESZTYŰ
FÜRDŐTRIKÓ

A pénteki minisztertanács tárgyalja a tisztviselői kinevezéseket és cimadományozásokat

A tisztviselői és általában a közalkalmazotti társadalom érthető érdeklődéssel várja a julius elsejére esedékes kinevezéseket és cimadományozásokat. A *Magyarság* már megemlékezett arról, hogy a kormány rendelkezésére a minisztériumok most dolgozzák fel a tisztviselői kinevezések és cimadományozások kérdését. Ez a munka már annyira előrehaladt, hogy értesülésünk szerint *a pénteki minisztertanács foglalkozik a cimadományozások és kinevezések ügyével.*

Ugy tudjuk, hogy jelentős számu tisztviselő jut magasabb cimhez vagy kinevezéshez, ami teljes mértékben indokolt, tekintettel arra, hogy a tisztviselőknek nagyrésze a különböző korlátozó rendelkezések miatt nagyon is elmaradt az előrejutásban.

A VI. fizetési osztálytól fölfelé, a magasabb rangu tisztviselők körében is lesznek természetszerüleg előléptetések és cimadományozások. Ezeknek ügyét is letárgyalja a pénteki minisztertanács és azután, mint a kormány előterjesztését, a kormányzóhoz terjesztik fel.

Schacht nyilatkozata a német pénzügyi politikáról

Berlinből jelentik: *Schacht* dr., a birodalmi bank elnöke nyilatkozott a német pénzügyi politikáról és többek között a következőket mondotta:

— Eleinte majdnem meggondolatlanoknak látszottak azok a feladatok, amelyek elé Németország pénzügyi téren került és jellemző, hogy a külföld irányunkban rosszakaratu része éppen a pénügyi téren felmerülő nehézségektől remélte épitőmunkánk meghiusulását. Azokat a sikereket, amelyeket elértünk, nem utolsó sorban a birodalmi bank határozottságának és tetterejének köszönhetjük, mert a birodalmi bank nem riadt vissza attól, hogy bátran uj utakra lépjen. Ez azt jelenti, hogy bátran, de nem könnyelmüen. Tántorithatatlanul szem előtt tartottuk minden becsületes jegybankpolitika régi célját: valutánk megvédését kifelé és befelé.

— A gazdasági viszonyok fejlődése lehetővé tette az év tavaszán, *hogy lemondjunk a különleges váltók segélyével teljesitett állami megbizásu pénzügyi müveletek módszeréről.* Az állam most már birodalmi kincstári utalványok és birodalmi kölcsönök kiadásával megszerzi a szükséges eszközöket, amennyiben a rendes bevételek nem lennének elegendők.

A nagytétényi sertéshizlalda negyedmilliós vesztesége a főváros közélelmezési bizottsága előtt

Hétfőn délután ülést tartott a főváros közélelmezési szakbizottsága *Schuler* Dezső alpolgármester elnöklésével. Az ülés napirendjén szerepelt annak a *251.000 pengős veszteségnek* az ügye, melyről már előzőleg beszámoltunk. A nagytétényi sertéshizlaldánál érte sulyos kár a fővárost, mint a részvénytársaság gazdáját és felügyelő hatóságát. Két érdemleges felszólalás hangzott el a vitában. *Temesváry* László bizottsági tag szerint, amikor a főváros ezt az üzemet megszerezte, közérdeket és népélelmezési célokat látott maga előtt. Az üzemet nem szabad bérbe adni a jövőben sem. Helytelennek tartja, hogy *éveken keresztül nem készitettek zárszámadásokat* és ebből származott a mostani zavaros helyzet. Ezeket a hibákat a jövőben ki kell küszöbölni, mert a *kereskedelmi törvény előirása szerint* minden esztendőben köteles lett volna a vállalat részvénytársasági közgyülést tartani. A polgármester jelentését csak egy kikötéssel lehet tudomásul venni, hogy az *igazgatóság és felügyelőbizottság* tagjainak ne adjanak tiszteletdijat, ami természetes is, mert a vállalat veszteséggel dolgozott.

Staub Elemér azt kivánja, hogy a főváros saját kezelésében tartsa tovább is a hizlaldát, mert azt nem szabad albérletbe adni különböző népélelmezési okok miatt. Meg kell azonban állapitani, vajjon *helyesen vezették-e a vállalatot és miért van veszteség.* Hibának tartja, hogy 1933 óta nem ismertették a részvénytársaság mérlegét. Senki *megnyugvással nem veheti tudomásul azt,* hogy a vállalat öt évig nem tartott közgyülést. Állitólag a felügyeleti hatóság késedelme miatt jutott az ügy csak most a törvényhatóság fórumai elé.

Felkiáltások: Ötévi késedelem egy kicsit sok!

Staub Elemér: Kifejezésre kell juttatni valamennyi párt részéről azt, hogy *ez soha többé elő nem fordulhat.* Véleménye szerint *az 1937. évi veszteségek* az állatárak esése miatt állhattak elő. Miután pártja már állást foglalt ebben a kérdésben, ő abban a reményben veszi tudomásul a polgármesteri jelentést, hogy a jövőben a részvénytársaság mérlegeit pontosan be fogják mutatni.

Rosta János közélelmezési tanácsnok válaszában megigérte, hogy a jövőben *hasonló,* vagyis ötéves késés nem fog történni. Azért huzódott ilyen sokáig a helyeztnek a feltárása, mert tiszta képet akartak látni, ugyanis a polgármester az ellentmondó jelentésekből nem láthatta az igazi helyzetet.

Azonkivül viták voltak a felügyeleti hatóság és a részvénytársaság között. A veszteség csakugyan *kétszázötvenegyezer pengő* és ez 1937-ben főleg azért következett be, mert a hizlaldában állatbetegség lépett fel, mégpedig *három és fél százalékig történt a megbetegedés.* A tanácsnok felvilágositása szerint a főváros a mai berendezkedésében szigoru ellenőrzéssel *továbbra is fennt fogja tartani a részvénytársaságot.*

Kivégeztek négy kommunista kémet Németországban

Berlinből jelentik: Hétfőn reggel *kivégeztek három férfit és egy nőt, akit hazaárulás büntette miatt ítéltek halálra.* Az elitéltek Délnémetországban kommunista szervezetet akartak létesiteni, illetve összeköttetésben álltak külföldi kommunista vezetőkkel és megkisérelték, hogy katonai szempontból jelentős titkokat külföldi kézre játsszanak.

NEM TRÉFA!
EZ
MINDENNEK
A TETEJE
Az Universal táncos revüje
DORIS NOLAN
GEORG MURPHY
GERTRUDE NIESEN
FORUM
PREMIER MA!

Kizárták a zsidókat a német tőzsdékről és nagypiacokról

Berlinből jelentik: A birodalmi gazdasági miniszter junius 20-án kelt rendelete kimondja, hogy hétfőtől kezdve *valamennyi német tőzsdéről és nagypiacról kizárják a zsidókat.* Zsidók tehát ezentul egyáltalán nem vehetnek részt a tőzsdéken. Abból a célból, hogy a tőzsdekereskedelemben résztvevő cégeknél a fokozatos árjásitás folyamatát meg ne zavarják, megengedték, hogy *zsidó cégek további intézkedésig nemzsidó cégvezetők vagy meghatalmazottak utján képviseltessék magukat a tőzsdéken és a nagykereskedelmi piacokon.*

Vörös bélyeg a zsidó üzleteken

A birodalmi fővárosban különben ismét kiéleződött a zsidóellenes hangulat. Különösen a zsidó üzletek ellen tüntetnek, amelyeknek kirakataira hatalmas vörös betükkel „zsidó" feliratot, vagy Dávid-csillagot és egyéb zsidó jeleket festenek. Az angol munkáspárt lapjának, a *Daily Herald*-nak berlini különtudósitóját, *Pantont* ideiglenesen *őrizetbe vették, mert le akarta fényképezni egy vörös betükkel megjelölt zsidó üzlet kirakatát.* Az angol ujságirót később szabadlábra helyezték.

Tüntetés a berlini két magyar vendéglőben

A Kurfürstendammon levő két magyar vendéglőt, amelynek tulajdonosa zsidó, hétfőn este *tüntető fiatalemberek támadták meg és a vendégeket távozásra szólitották föl.* A külföldi vendégek tiltakoztak, de ezt a tüntetők nem vették tudomásul s mire a rendőrség megérkezett, *a tulajdonosok bezárták az üzleteket.*

József főherceg átvette ezredét

Esztergomból jelentik: *József* főherceg vasárnap délelőtt Esztergom-táborban fogadta a József nádor 2. honvédgyalogezred tisztelgését, amelyet a kormányzó szombaton tulajdonába adott. Esztergom-tábor diszesen fellobogózva várta a 2. honvédgyalogezred tulajdonosát, József főherceg tábornagyot, aki feleségével, *Auguszta* főhercegasszonnyal és fiával, vitéz *József Ferenc* dr. főherceggel érkezett az ünnepségre. A tábor bejáratánál vitéz *Sónyi* Hugó gyalogsági tábornok, a honvédség főparancsnoka, nagybaconi *Nagy* Vilmos altábornagy, a budapesti vegyesdandár parancsnoka, vitéz *Kiss* János tábornok, gyalogsági szemlélő, *Horváth* László tábornok, gyalogsági parancsnok, vitéz *Zalay* Károly ezredes, ezredparancsnok fogadta a főhercegi fenségeket.

A jelentkezések után *József* főherceg, tábornagy ellépett az ezred arcvonala előtt, majd vitéz *Zalay* Károly ezredes, ezredparancsnok felolvasta az ezredparancsot s köszöntötte József főherceget, mint az ezred tulajdonosát. József főherceg tábornagy köszönetet mondott az üdvözlésért, majd *Hász* István tábori püspök misét celebrált. Az ezred protestáns tagjai számára külön istentisztelet volt. Az ünnepség diszmenettel zárult. Utána József főherceg tábornagy fogadta az ezred tisztikarának bemutatkozását, majd diszebéd volt a tisztikaszinóban. A diszebéd során az első felköszöntőt József főherceg tábornagy mondotta *Horthy* Miklós kormányzóra.

— A kormányzó — mondotta a többi között — a legkedvesebb és a legszebb örömet szerezte nekem, amikor ezredtulajdonossá tett, mert most *ismét csapathoz kerülve, közel lehetek szeretett honvédkatonáinkhoz.*

Utána vitéz *Zalay* Károly ezredes József főherceget köszöntötte fel. Délután József főherceg, tábornagy a diszszázad tisztelgését fogadta, majd családjával elhagyta Esztergom-tábort.

A Magyar Aero-Szövetség közgyülése

A Magyar Aero-Szövetség *József Ferenc* főherceg elnöklésével közgyülést tartott, amely elhatározta a szövetség teljes átszervezését, hogy felkészüljön azokra a nagy feladatokra, amelyek a szövetségre várnak.

A közgyülés József Ferenc főherceget, aki eddig a szövetség elnöke volt, egyhanguan örökös diszelnökévé választotta meg.

Ezután a Magyar Aero-Szövetség elnökévé vitéz *Horthy* István miniszteri tanácsost, a MÁVAG vezérigazgatóhelyettesét, társelnökökké *Ember* Sándor országgyülési képviselőt és a légügyi hivatal részéről vitéz *Laborczfy* Rezső alezredest választotta meg.

A repülők körében általános örömet keltett az, hogy vitéz Horthy István, a Magyar Aero-Szövetségben elnökként aktiv szerepet vállalt. Horthy István ugyanis kiváló pilóta s elismert szakember. Tőle és munkatársaitól várják, hogy a szövetség uj lendületet adjon a magyar sportrepülés fejlődésének.

A német birodalom vezetői a legmelegebb barátságot és jóindulatot tanusitják Magyarország iránt

A németországi utjáról hazatért Mikecz Ödön igazságügyminiszter nyilatkozata

Berlinből jelentik: Vasárnap délelőtt *Mikecz* Ödön igazságügyminiszter látogatást tett a berlini magyar kollégiumban, majd résztvett a magyar iskola évzáróünnepségén, ahol a szülőkhöz és növendékekhez beszédet is intézett. Buzditotta őket magyarságuk megtartására.

Vasárnap este az igazságügyminiszter a gyorsvonattal *Berlinből hazautazott.*

*

Mikecz Ödön négynapos berlini utjáról hétfőn délután kiséretével együtt visszaérkezett Budapestre s utjáról a következőket mondotta:

— Berlini tarózkodásom alatt, amelyre *Franck* birodalmi miniszter meghivása adott alkalmat, módom volt *a német birodalom több vezető egyéniségével találkozni.* A velük folytatott megbeszélések során *a legmelegebb barátságot és jóindulatot tapasztaltam részükről Magyarország irányában* s erről tettek tanuságot fogadtatásom külső körülményei is.

A német birodalom állami és társadalmi életének minden vonalán nagyarányu, erős ütemü és megalapozott épitő munka folyik. A harmadik birodalom eszmei, célkitüzései irányában kell a jogi munkának is a maga organizáló szerepét betölteni. Ennél a munkánál *Franck* és *Gürtner* birodalmi miniszterek a vezető szerep, akik a magyar jogalkotás kédéseit jól ismerik és az iránt a legbehatóbb érdeklődést juttatták kifejezésre.

— Különösen meghatott az a szeretet, amelyet a német jogászi akadémián egybegyült közönség, *Horthy* Miklós, Magyarország ,kormányzója iránt juttatott kifejezésre akkor, amikor *Franck* birodalmi miniszter róla az ünnepi ülés megnyitásakor megemlékezett. Ez az ünneplés, az ülésszak befejezése alkalmából adott ünnepi vacsorán, Franck miniszter pohárköszöntője után, amely szintén a kormányzó ur éltetésével végződött, ismét spontán megnyilatkozást nyert. Valamennyiünknek érezni kellett, hogy *a demonstráció mögött igaz barátság és tisztelet van nemzetünk és annak államfője iránt.*

Hogy készül a világhirü halasi csipke

Kiskunhalas, junius hó

(A Magyarság tudósitójától.) Szélfujta, ringó buzatengeren száguld keresztül a vonat. Messze még Péter-Pál, zöldes bizony a gabonaszár, de a nehéz, tömött kalászok már alázatosan hajtják mélyre fejüket. Alföldi népünk áhitatosan mondja ilyenkor: *Imádkozik az áldás!* Aranyló napsugarak hasogatják keresztül lassanként a sötét felhőkárpitot és fénybebortják a messzi határt, a cserepes kis tanyákat, ahonnét, mint parányi hangyák, indulnak meg a kendős fehérnépek, csizmás magyarok. Szól a templomi harang itt is, ott is, ünnepi misére hivogat a hangja! Csupa harangzugás az utunk, ahogyan egyik falu ércnyelve felel a másiknak, s kongnak-bongnak, még akkor is, amikor befut velünk a vonat az ujjáépitett *kiskunhalasi* állomásra.

A halasi csipkeházban

Halas, ugylátszik, divatba jött a pestieknél, vagy talán az olcsó, filléres alkalom vonzott le ennyi embert a büszke kun városba, rokont látogatni, várost nézni, no meg aztán nem utolsó sorban a világhires, tündérszép halasi csipkéket megcsodálni. Hivogatólag int felénk a város, tornyos székházával, kivilágitott országzászlójával, erdőnek is beillő, madárcsicsergéssel teli református temetőjével. Mintha a sok évszázados öreg fasor is köszöntő szavakat susogna fülembe, mikor megindulok lassan egy távolról világító, piciny fehér pont, a *csipkeház* felé... Tavaly, mikor ittjártam, még üde zöld pázsitszőnyeg ölelte csak körül az ősrégi kun-stilusban épitett, tornácos kuriát. Azóta szerető kezek gyönyörüen gondozott, illatos rózsaparkot varázsoltak elébe, fehér kis kapukat állitottak, melyekről éppen csak a piros futórózsa hiányzik még. Jövőre meg lesz az is, bizonyosan! A pirosmuskátlis, körülfutó tornác, patinás, vasveretü ládikáin most nem üldögélnek tereferélő lányok, a napfényes udvarra se raktak még ki asztalt, székeket. Szél ur garázdálkodik hajnal óta, már pedig Homokországban gyorsabb a sodra, nagyobb az ereje.

Ünnepi ruhában a halasi lányok

Kicsit be is csapódik utánnam az üveges tornácajtó, amint belépek az első szobába. Csupa hangulat, csupa falusi vidámság ez a csipkeház, meseház. Mióta 1935-ben ünnepélyesen átadták rendeltetésének, nem igen változtattak rajta, de — mint hallom — most alaposan megnagyobbitják, mert a csipkevarró lányok száma már a 40 körül jár és lassan-lassan nem férnek el a munkaszobában. 27.000 pengőt irányzott elő erre a célra a város, szorgalmas iparosainak, kézmüveseinek legnagyobb örömére, akik több munkához, nagyobb falat kenyérhez jutnak majd ebben az évben a halasi csipke révén. A leányoki ugy látszik, templomban vannak, csak egy-kettőt látok sürgölődni, de azok is csak csodálatos csipkevarró tudományukat és remekszép ünneplőjüket jöttek el megmutogatni az érdeklődő idegeneknek.

Tarkavirágos, pamutkashmir-szoknya simul ráncosan a derekukra, ingválluk és kötényük habos patyolat s akár a lángoló vér, olyan az aranyszalagos, szük pruszlikjuk. Ahogy így összeborulnak, mintha falusi kert virágozna teljes pompájában. Kuncogva mesélik, hogy nem egy külföldi akarta már megvásárolni a gallérok, fagylaltkendők mellé ezeket az érdekes — félig kun, félig magyar — népviseleteket, de nincs az az összeg, amiért megválnának tőlük.

Tizezer autogram a vendégkönyvben

Markovits Máriát, a csipkeház vezetőjét, a halasi csipke megteremtőjét és fáradhatatlan apostolát, buboskemencés, faragott-festett-butoru, szőttesfüggönyös belső szobában találom, kedvenc helyén, a „vendégkönyv" előtt. Még nincs négyéves a csipkeház és már több, mint *tizezer aláirást* tartalmaz ez a vastag kötet. Közte sok közismert külföldi politikus, arisztokrata, mügyüjtő autogramja, akik napokig, néha hetekig is utaztak, csakhogy megismerjék születését annak a leheletszerü szépségnek, csodálatosan finom csipkeálomnak, amit mi egyszerüen csak *halasi csipkének* hivunk.

Markovits Máriáról azt suttogták a helybeliek, hogy már nem is él földi életet, csak „csipkeéletet" s valóban, szinte földöntuli fényben ragyog az arca, mikor Halas hosszu alvás után életre ébredt Csipkerózsikájáról, a kálváriás esztendőkről, a csipkeház fejlődéséről és az első hazai és külföldi sikerekről beszél. Mert nagy története van ám annak, hogyan indult el negyven évvel ezelőtt az évszázados, vén főgimnázium tanári szobájából királykisasszonyok bölcsőjére, főuri paloták cédrusasztalaira a halasi csipke. Igazi magyar tündérmese ez, a kitartás, a munka, a dacos kun akarás szent himnusza.

Miben különbözik a halasi csipke a brüsszelitől?

Székelyföld fiának, *Dékáni* Andrásnak, a halasi főgimnázium tehetséges rajztanárának érdeme a nagyszerü gondolat. Régi halasi szürszabó-minták, tulipános ládák motivumaiból meritve, ő készitette az első terveket, de halasi iparmüvésznő, Markovits Mária valósitotta meg azokat teljes szépségükben, megalkotva az egész világon egyedülálló halasi csipkevarró technikát. Hogy miért olyan különleges, miért olyan páratlan a hires magyar csipke, ő tudja legjobban megmondani:

— Végtelen türelem kell a halasi csipke elkészitéséhez, fáradságos és nehéz a munkája, de rendkivüli szépsége mellett éppen ebben rejlik az értéke. Nagy versenytársától, a *brüsszeli csipkétől,* öltéstechnikáján kivül, abban különbözik, hogy mig azt lehelet-vékony, idegen alapanyagra varrják ki, addig a miénknek az *alapja is sürün bestoppolt, batisztnak vagy tüllnek látszó finom kézimunka.*

— Van valami utánozhatatlan titka is a készitésének?

— Hogyne, *a harminckilenc különféle csipkeöltéssel készülő beszövések.* A legfinomabb angol cérnából, a legvékonyabb tüvel készitjük el a rajz negativ mezőit, harmatcseppes, hópelyhes, csillagos, zuzmarás, gyöngyvirágos, gyermekláncos, ágbogas, szivrózsás, sejtes, pikkelyes, gyémántköves és még ki tudná felsorolni, milyen öltésekkel. És a negyvenéves halasi csipke technikája még egyre bővül, gazdagszik, holott a több mint 300 éves multra visszatekintő, világhires brüsszeli csipkének mindössze *tizenkét különböző öltése van.*

— Szakértők már régen tisztába vannak ennek jelentőségével, hiszen már 1904-ben, a *saint-louisi* világkiállitáson *grand prix*-t nyertünk, de hogy a külföldi és magyar nagytömegek is megtanulták, hogy Kiskunhalast nem Erdélyben, vagy a Dunántulon, hanem a délibábos magyar Alföldön kell keresni és hogy a brüsszeli és brabanti csipkék mellé felsorakozhatott nagy, sőt talán legnagyobb harmadiknak a halasi csipke, az *Fekete* Imrének, a város nagyszerü, minden szépért lelkesedő polgármesterének is köszönhető.

— Felesége, kisfia után talán a halasi csipkét szereti legjobban — mondja meggyőződéssel Markovits Mária —, s ha van ideje, naponta többször is átjön gyönyörködni, tervezgetni, az általa szinte a semmiből teremtett csipkeházba. Mert mindig vannak velünk uj tervei, ideái.

Göring kislányának gyorsfutár vitt egy halasi bölcsőtakarót

A berlini kiállitáson elért sikerről beszélgetünk még és büszkén ujságolja, milyen tanácstalan volt a zsüri, mennyire nem tudta eldönteni, vajjon a brüsszeli, vagy a halasi csipke a szebb, pedig az egyiknek négyévszázados, a másiknak pedig rövid négyévtizedes, küzdelmes multja van csak.

A nagy beszélgetés közben észre se vettük, hogy lassan délre fordult az idő és megtelt érdeklődőkkel a csipkezház mindhárom szobája, de még a hangulatos, halasi nevezetességekkel, hatalmas „kobakokkal", 1700-ból való butelliákkal, cifraszürökkel, pattogó karikásokkal diszitett csárda is. Egymás után csodálják meg a vitrinbe zárt remekmivü csipkekendőket, s közismert hattyus, pelikános, szarvasos, magyar páros, Jancsi-Juliskás motivumokat, a *Bornemisza* iparügyi miniszter által *Hitler* vezér és kancellárnak ajándékozott gyönyörü teritő tervrajzát. Mind más és más, de valamennyi a végtelen mélységü magyar őstehetség gazdag kibuggyanása.

Délutáni látogatásom alkalmával a polgármester szalonjában fedeztem fel bekeretezve azt a csodaszép csipkemunkát, melyet hálával és szeretettel készitett a halasi csipkeház tizéves polgármesteri jubileumára. Gyönyörü gondolat! Iszapos, nádas mocsárvilág fertőjéből ragadja ki a halasi csipkekendőt a kiterjesztett szárnyu, büszke turulmadár és száll vele az elérhetetlen magasba. Még elárulja a polgármester, hogy most készült el minden halasi csipkék koronája, az eddigi legtökéletesebb példány, egy páratlan szépségü bölcsőtakaró *Göring* miniszterelnök kisleánya számára, amelyet *gyorsfutár vitt el vasárnap Berlinbe.*

Késő éjjel indul vissza vonat, de a csipkeház kis ablaka még mindig világos. A csipkék nagy álmodója, hópelyhes, csillagvirágos öltések kigondolója ott ül kis asztala mellett és tervezgeti a negyvenéves halasi csipke negyvenedik gyönyörü öltését.

Szabó E. Mária

Franck német birodalmi miniszter Rómában

Berlinből jelentik: *Franck* birodalmi miniszter vezető német jogászok kiséretében Rómába utazott, hogy résztvegyen a német—olasz jogi kapcsolatok ápolására alakitott munkaközösségnek junius 20-ika és 26-ika között tartandó ülésein.

A német küldöttséget *Solmi* miniszter, *Mackensen* német nagykövet és *Ettel,* a nemzeti szocialista párt olaszországi csoportvezetője fogadta a római pályaudvaron.

A Radetzky-huszárok emlékünnepe

A volt császár és királyi 5-ös Radetzky-huszárok kegyeletes ünnepség keretében ültek meg junius 15-én Komáromban a piavei ütközet huszadik évfordulóját.

A bensőséges ünnepségre, melynek főrendezője *Kempszky* Lénárt lovag, a postatakarékpénztár igazgatója volt, az ország minden részéből Komáromba sereglettek a volt Radetzky-huszárok. Az ünnepség gyászistentisztelettel kezdődött és utána a volt ezredtagok megkoszoruzták a hősök emlékmüvét. Az emlékmü előtt a régi ezred kürthivójára várbogyai *Bogyay* Artur császár és királyi kamarás, ny. ezredes mondott nagyhatásu beszédet, majd vitéz óvári és szentmiklósi *Pongrácz* Pál huszáralezredes ismertette az ezred történetét. Az ünnepséget követő ebéden a régi ezredtársakon kivül résztvettek a komáromban állomásozó ezred tisztje, *Frey* Vilmos dr., Esztergom megye alispánja is. Az ezred tisztjei táviratilag üdvözölték a kormányzót és vitéz *Imrédy* Béla miniszterelnököt, aki a piavei ütközet idején a Radetzky-huszárok aknavető parancsnoka volt és aki képviselőházi beszéde miatt az ünnepségen nem tudott résztvenni.

A német-magyar

sportbarátságot ünnepelték a játékvezetők első táborozásán

Dr. Misángyi Ottó a sportfegyelemről

A játékvezetők előadássorozatát kedden este *Misángyi* Ottó dr. nyitotta meg, amikor a „Sport és fegyelem" címen tartotta meg alapos felkészültségről tanuskodó előadását. A JT első előadása változatlanul ünnepélyes külsőt kapott azáltal, hogy azon a társadalmi sport és testnevelés vezetőjének, Vitéz Tárczay Felicides Román dr.-nak és Arató Gézának, az OSK ügyvezetőjének társaságában megjelent azon a Budapesten időző *Breitmeyer* Arnó, a német birodalmi sportvezér is, aki von Tschammer und Osten utóda. Vele volt dr. *Jensch* főtitkár is. Vitéz Tárczay Felicides Román dr. előbb magyar nyelven méltatta a német vendégek budapesti látogatását, majd németül üdvözölte a birodalmi sportvezért a magyar labdarugás társadalmának körében. A nehéz, háborús viszonyok ellenére is többször fogunk a jövőben mérkőzni a német sportolókkal — jelentette be a TSTV. Ezután meleg szavakkal ünnepelte a nagy teljesitményü német sportbarátainkat, akikkel együtt menetelve igyekszik Magyarország a szebb jövőt biztositani.

Breitmeyer Arnó válaszában ezeket mondta:

— *Most nem a csúcseredmények és nagy sportgyőzelmek idejét éljük, hanem az összefogás ideje következett el, hogy a közös ellenséget legyűrjük. A német sportolók példaadóan vesznek részt a birodalom jövőjének kiépitésében a frontokon magyar sportbarátaikkal egyetemben harcolva a szebb jövőért.*

A beteg, de azért jelen volt *Juhász* István MLSz országos elnök helyettesitésében még vitéz *Ginzery* Dénes társelnök tett hitvallást a német-magyar sportbarátság mellett; nagy szeretettel köszöntötte ő is a német vendégeket.

Közreműködött még az Elektromos dalárda is, az elején a Himnuszt, a végén a Magyar Hiszekegyet énekelve el, nagy felkészültségről téve tanubizonyságot. Gálffy András a játékvezetők ügyvezetőjének felkérésére Misángyi Ottó dr., az OSK vezetője, a Testnevelési Főiskola igazgatója tartotta meg nagyhatású és nagyszabású előadását, amelynek vonalvezetése a következő volt:

Az előadó a sport 5000 éves történetére visszatérve, megállapitotta, hogy a sportnak nem szabad öncélúnak lennie, hanem magasztos eszmék szolgálatában kell állania. A sport, ha ilyen célkitüzést nem követett, mindig el is bukott. Hazánkban a sport mindenekelőtt a honvédelem szolgálatában áll. Innét a magyar sport jelmondata: „A sport mindig honvédelem". Ez a jelmondat sok minden között azt is jelenti, hogy a sportban a fegyelemnek teljes mértékben érvényesülnie kell. Az előadó azután a fegyelem, az önfegyelem, a fegyelmezés fogalmait elemezte, majd azok követelményeit vette boncolókés alá. Részletezte, mi mindent foglal magában a fegyelem:

1. a szabályok pontos betartását,

2. az összesség keretében való magatartást,

3. az önuralmat.

Kifejtette az előadó, hogy a fegyelem és a fegyelmezés kérdésében a versenyzőkre, a játékosokra, a játékvezetőkre, valamennyi hivatalos tényezőre, a rendező egyesületre és igen nagy mértékben a közönségre is sok kötelezettség hárul. Ezután a fegyelmezetlenségekre korunk labdarúgását rendkivül jellemző gyakorlati példákat hozott fel. Rámutatott arra, hogy a játékosnak nem is érdemes fegyelmezetlennek lennie, erre saját maga és egyesülete is ráfizet. Mivel az előadó fejtegetése tulajdonképpen a jelenlegi helyzet javitását célozta, előadása birálat s egyben kérés volt minden érdekelt felé. Azzal fejezte be mondanivalóit, hogy a sport jelentősége a mostani háborúban fokozott s még inkább az a fegyelmezett sporté. Ennek biztositása érdekében valamennyi felsorolt tényező segitségét és közreműködését kérte, hogy igazzá váljon a jelmondat: „A sport mindig honvédelem".

Sportérem k tüntetések

A tornász-szövetség közgyülésén kiosztották az ifjúság országos vezetője által adományozott sporérmeket. Diszérmet kapott: Demény Károly és Hodászy Miklós, I. osztályú sportérmet vi éz Benkö Gyula, Bognár István, Gámauf Gyuláné, Krepuska János és Vajnai Mátyás. Ezenkivül tizennyolcan részesültek II. osztályú éremdijazásban. A szövetség aranyjelvényét többek közö't Hajdú Gyula, Temesi József, Várkői Ferenc, Kövi Mária, Novák Matild, Köteles Erzsébet és Galaczi Katalin kapták meg.

A kosárlabdázók szövetségében a közgyülésen osztották ki az IOV által adományozott sportérmeket: Bácsalmássi Péter, Badacsonyi István I. osztályú, Gyimessi (Kassa) és Körmöczi Iván II. osztályú sportérem kitüntetésben részesült.

Szigeti: Nem szeretem a gyors olasz ökölvivókat

Italo Bellini, olasz középsúlyú ökölvivó bajnok megjelenése Budapesten váratlan szenzáció erejével hatott. Bellini a szombati hivatásos viadalon Szigeti Lalával, a magyar és Európa-bajnokkal kerül össze. Szigeti, a nagy magyar ökölvivó azonban — ügylátszik — nem nagyon van elragadtatva olasz ellenfelétől, mert igy beszélt:

— *Elfogadtam az olasz Bellini kihivását, már csak becsületből is és most nagyon fel kell készülnöm ellene. Megmondom őszintén, én nem szeretem a gyors, olasz ökölvivókat. Fáradhatatlanok és olyan gyorsak, hogy a legragyogóbb technika is tehetetlen velük szemben, hacsak nem vonultat fel az ember valamivel nagyobb gyorsaságot a rendesnél ellenük. Amellett küzdőképesek az utolsó leheletig. Szóval nekem most nem nagyon kényelmes ellenfél ez a Bellini, de — mondom — csak jöjjön szombaton. Majdcsak megtalálom ellene a megfelelő küzdőmodort.*

A szombati ökölvivó viadalt természetesen a Sportcsarnokban tartják és azon résztvesz még Frigyes Európabajnok is, aki Ebergényi, Cointreaux francia, aki a nagyszerü Kővári, Tanamár, aki Farkas ellen fog mérkőzni.

*

Jegyeket elővételben az Esti Ujság jegyirodája árusit. József-körút 5 .sz. Telefon: 14-44-01.

Kovács és Bóbis

életük első versenyén

A birkózó szövetség meghivási versenysorozatának végén csattan az ostor, mert ragyogó búcsúversenyről gondoskodtak. A párositás ismét felvonultatja legkivá óbb birkózóinkat.

Ezen a versenyen találkozik a kimagasló an legjobb két magyar birkózó, Bóbis Gyula és Kovács Gyula. Ez a két versenyző nemcsak a legnagyobb tudású, de a legsportszerűbben küzdő, s ezért a két legnépszerűbb magyar birkózó. Versenyen még soha nem találkoztak, a mostani küzdelmük a rangelsőséget van hivatva eldönteni.

A másik nagy mérkőzés az Európabajnok Tóth Ferencnek és Bencze Lajosnak a „villámbirkózónak" a találkozása.

Rihetzky, a MAVAG izomóriása most a MAC-ista Kovács II.-vel mérkőzik. A fiatal, Pozsonyból származó MAC-versenyző a legutóbbi versenyen olyan nagyszerü formát árult el, különösen olyan keménységet mutatott, hogy Rihetzky győzelme egyáltalán nem bizonyos.

A verseny pénteken este 7 órakor kezdődik a Nemzeti Sportcsarnokban.

*

Jegyeket elővételben az Esti Ujság jegyirodája árusit, József-körút 5., telefon: 14-44-01.

Miért búsul A HALASI KURUC-SZOBOR?

Kiskunhalas, január hó

(Az Esti Ujság kiküldött munkatársától.) Ködöt könnyező, kopár fák fölött kardjára támaszkodó kuruc búsul a város bejárata előtt. Hősi emlékmű ez, az ország egyetlen kuruczobra, de egyben szimbólum is. Annak a 234 hős kurucnak csontjai porladoznak alatta, akik *itt estek el 1703 október 5-én* a szegedi labanc generális vezetésével rájuk támadó rác és oláh banda sokszoros túlerejével vivott harcban.

A búsuló kurucnak van min bánkódnia. Halas, ez a hétszáz éves kun város, amelynek földjén annyiszor végigdübörgött a történelem szöges csizmája, *alig látott mást a századok során, mint siratni valót.* Ennek a városnak a multjában benne van az egész, vérző magyar Alföld sorsa és jelene sem más, mint a küzdelmes magyar élet hősi éposza..

Pestis, kolera, háborúk

A nádasok, amelyek pár évtizeddel ezelőtt még benn zúgtak a város közepén, s ma is félkörben ölelik, sötét és véres legendákat susognak itt a multról, amikor tatár dúlta, török égette, rác fosztogatta és labanc sanyargatta a vizi világ szigetein fölépült város népét. *Pestis és kolera háromszor felezte meg a halasi kunmagyar népet;* az aszály, szárazság, máskor meg az árvíz minden században kétszer pusztította el azt, amit ez a nép keserves verejtékhullatással fölépitett.

A török háborúk után 100 család maradt itt, *s ma 33.000 lélek viv infeszitve rettentő csatát,* hogy áldott bőséggé változtassa a nagy magyar insége t, amit a körülötte homokbasüllyedt falvak határaival örökölt. És ebben a sziszifuszi munkában a legutóbbi évtizedekig nem segitette más, csak a maga hite és a fölöttünk lakozó Úristen.

Mert *kuruc város volt Halas és máig is az maradt.* Itt a búsuló kuruc szobra a város lelkének jelképe.

Aztán jött az idő, hogy *a budai várban magyar úr parancsolt és egyszerre megváltozott minden.* Halas mérföldes csizmákkal rohant a fejlődés útján Kecskemét és Szeged után. Benn a városban, s *a hatalmas tanyavilágban, másfél évtized alatt több minden történt, mint azelőtt 100 esztendőn át.*

40.000 hold kopár homok!

Már azt hittük: a kuruc-szobor is fölemeli lassan lehorgasztott, búsuló fejét. És akkor ismét *eljött az ősi ellenség: a talajvíz.* Két esztendőn át a házak és tanyák százai dőltek össze; a gyümölcsfák százezrei pusztultak ki; a szőlőket fölverte a nád és sás. Száz és száz középbirtokos gazdának annyi gabonája nem termett, hogy cselédbérre, meg vetőmagra elég lett volna. *Két évtized munkájának nagy részét két vizes esztendő lerombolta.*

— A mi határunk — mondja *Kathona* Mihály dr. a város polgármestere — még rengeteg munkát igényel és nagyon sok munkás kéznek adhat kenyeret. *Nyolc-tiz holdas, kertészkedő, gyümölcstermelő kisgazdáink vannak, akik több családot tartanak el, mint másutt 100 hold búzatermő földön.* Az elmúlt évek alatt megértő támogatást kaptunk és sokat haladtunk. De valójában még az alapok vannak csak lerakva. *Az ország második baracktermelő városa vagyunk,* s nincs exportpiacunk, nincs hütőházunk, nincsenek konzervgyárak, gyümölcsfeldolgozó üzemek, amelyek pedig a háború után feltétlenül szükségesek lesznek a termelői érdekek biztositásához és a további fejlődéshez.

— Mindezeket — mondja a polgármester — a magunk erejéből nem is tudjuk megvalósitani. Halas a határ felosztásakor, a vagyonközösség megszüntetése alkalmával, *mintegy 400 hold jövedelmet hozó ingatlant hagyott meg köztulajdonnak.* Ezzel szemben más, Halashoz hasonló határú városok, 40—50—70.000 hold saját ingatlannal bírnak. Nálunk mindent a pótadóból kell födözni. Már pedig csak például egy tűzoltószertár épitése maga 10—15 százalékos pótadóemelkedést jelentett a békében is. Városfejlesztés, tanyai iskolák épitése, pusztai apaállatistállók, egészségházak létesitése vár ránk mint mulaszthatatlanul sürgős feladat. És a város 400 holdas mezőgazdasági ingatlana annyi jövedelmet nem hoz, ami hat pár előfogat költségeit fedezné.

A hétszázéves város álma

— Van a városnak — mondja Kathona Mihály dr. — 35 hold gyümölcsöse Fehértó pusztán, amelynek helyén 1934-ben még sivatag volt. Ez a gyümölcsös az idén legalább négyszer annyi jövedelmet hozott, mint a 400 hold szántó. A háború után talán nem marad meg ez az arány, de kétségtelen, hogy a szőlő és gyümölcsös mindig jövedelmező lesz. *A szőlőből és gyümölcsből szeretnénk tehát megteremteni ahhoz az alapot, hogy második Kecskemétet csináljunk Halasból.* A város mindenekelőtt meg akar szerezni egy 100 holdas szőlőbirtokot, amelyen *vincellériskolát állitanának fel.* Ez a szőlőbirtok a lehető legnagyobb nemzeti érdeket szolgálná a város kezén. Egyrészt jövedelmet nyujtana a város fejlesztéséhez, másrészt jó szakmunkásokkal látná el a gazdaságokat, ami a fejlődéshez ugyancsak elengedhetetlen. További célunk azután az, hogy mintegy 100 holdas olcsó homokbirtokot szerezzünk és azt beültessük Halas híres körtéjével, a kieferrel és almával. Egy évtized múlva a tervezett gyümölcsös bizonyosan több hasznot hozna, mint ma a város egész háztartási költségvetésének összege.

Ezek tehát *az álmai egy hétszázéves városnak,* amelyet anyniszor megtaposott a balsors goromba csizmájának sarka.

LAKATOS VINCE

Diplomáciai kapcsolat Izland és a Szovjet között

HELSINKI, január 26.
(Magyar Távirati Iroda)

A Svenska Pressen stockholmi jelentése szerint az Izland és a Szovjet között folyt tárgyalások a diplomáciai kapcsolatok felvételére vezettek. Az izlandi kormány eddigi londoni megbizottját, Benediktsson Tetur meghatalmazott minisztert nevezte ki első moszkvai követté. A rejkjavíki orosz követ nevét még nem közölték, noha már útban van állomáshelye felé.

Az orosz nép nagy része és a legtöbb keleti nép ma vállvetve együtt harcol a szabadságért és népük jövőjéért Németországgal. E bátor és kemény harcokban kipróbált szabadságharcosoknak szenteli a SIGNAL legujabb számát. Szóban és képben (köztük számos szines fényképfelvételben) látjuk a hazai kötelékek életét, frontmögötti kiképzésüket és a fronton való küzdelmüket. Az uj füzet változatos képekben mutatja be, hogyan él és dolgozik a németek által megszállt területek lakossága. Annak az ellenséges állitásnak, hogy a keletiekkel Németországban rabszolgaként bánnak, legtalálóbb cáfolatát adják azok a képek és tudósitások, amelyek a Németországban élő keletiek hétköznapjait és ünnepnapjait mutatják be.

A Signal

a nagy európai képes folyóirat, mindenütt kapható. — Ára 50 fillér.

UTCAI HARC UTÁN...

A pápa semmiképpen sem hagyja el a Vatikánvárost

Zürich, január 26. (MTI)
A Basler Nachrichten chiassoi tudósítója olaszországi katolikus körökből arról értesül, hogy XII. Pius pápa Vatikánvárost semmi körülmények között nem hagyja el. Akkor is helyén marad, ha Róma hadszíntérré válik. Egyébként kijelentik, hogy a Vatikán az utóbbi hónapokban fontos intézkedéseket tett, hogy minden eshetőséggel szembeszállhasson. Az utóbbi időben a Szentszék minden haderejét megerősítették és ma már 5000 emberre becsülik annak a katonaságnak létszámát, amely a pápát védi.

Sok római lakos a Vatikánvárosba vonul

ZÜRICH, jan. 26. (MTI)
A Neue Zürcher Zeitung levelezője jelenti Chiassoból:
A legutóbbi légitámadások után Róma számos lakosa a Vatikánba vonult, hogy a Szent Péter-téren, az oszlopsorok között és a hatalmas templom előcsarnokában keressen védelmet. E helyeket különösen sokan keresik fel naponta 11 órától 14 óráig.

Német vadászok hét ellenséges gépet lőttek le a legutóbbi szófiai légitámadásnál

BERLIN, január 26.
A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti:
Mint német katonai részről közlik, a bolgár főváros ellen intézett hétfői légitámadás során német vadászgépek hét amerikai bombázót lőttek le, közöttük négy legmodernebb rendszerű négymotoros bombavetőt. Ebben a számban nincsenek benne azok az ellenséges gépek, amelyeket a bolgár légvédelem lőtt le.

Értekezletre hívják Londonba a brit világbirodalom miniszterelnökeit

Amsterdm, január 26.
Mint a brit hírszolgálat jelenti, most már készen áll a terve annak a néhány hónapon belül tartandó értekezletnek, amelyre minden brit dominium miniszterelnökét meghívják. Az értekezlet időpontját úgy állapították meg, hogy az egyes miniszterelnökök mind résztvehessenek a megbeszéléseken, amelyeken Churchil elnököl majd. Churchill meghívását valamennyi dominium miniszterelnöke elfogadta.
A brit miniszterelnökök legutóbbi hasonló értekezlete Londonban 1937-ben volt. (MTI)

Dittmar altábornagy rádióelőadása a leningrádi szovjet-offenzíváról

Berlin, jan. 26. (NST)
Dittmar altábornagy, a német rádió ismert hírmagyarázója hagyományos keddi rádióelőadásában ezúttal a szovjet leningrádi offenzivájával foglalkozott és megállapította, hogy *az északi szakaszon megindult új szovjet offenziva nem nehezíti meg döntő módon az általános helyzetet.* Ez a szovjet offenziva egyelőre még csak kezdeti stádiumában van és célkitűzései kétségkívül igen messzemenőek. Leningrád felszabadítása és a finn tengeröböl megnyitása nyilván olyan célnak tűnhet fel a szovjet szemében, amelyért semmi ár sem drága. Az eddigi szovjettámadások iránya arra mutat, hogy a szovjet itt is, mint mindenütt, szét akarja bomlasztani a német arcvonalat és minél nagyobb német kötelékeket akar bekeríteni. Az effajta hadműveletek az átkarolás mértékével állnak vagy buknak.

Ha nem sikerül olyan mély helyi betörés, amely lehetővé teszi a támadó ékek bekanyarítását a szükségesnek mutatkozó átkarolás céljából, *akkor a hadműveleti eredmény jelentéktelen marad, mert az ellenség elég időt nyer a kellő ellenintézkedésekre.* Az északi szakaszon megindult szovjet-offenzíva esetében a német ellenintézkedések idejében megtörténtek. Ahol az általános helyzet úgy követelte, ott végrehajtották a szükséges kitérő mozdulatokat és kiegyenesített új védővonalat foglaltak el. Mindezeket az intézkedéseket német részről gyorsan és tervszerűen hajtották végre, még a legnehezebb német tüzérséget is visszavonták. Mindez arra mutat, hogy ezeket az intézkedéseket már előre átgondolták és előkészítették. Amint nem sikerült az ellenségnek a meglepetés, ugyanúgy csalódott abban a reményében is, hogy talál majd német szakaszokat, ahol csak kevés csapat lesz.

— Kétségtelen, — folytatta Dittmar altábornagy, — hogy a szovjet rendelkezésére álló erők elegendő ahhoz, hogy nemcsak északon, de más szakaszokon is fentartsa nyomását. Ugyanilyen kétségtelen azonban az is, hogy az északon bevetett kötelékek mégis csak hiányoznak a szovjetnek a középső és déli szakaszon.

A középső és a déli szakasz harci fejleményei máris igazolják ezt a tételt, bár nyilvánvaló, hogy *a déli arcvonalon beállott pillanatnyi nyugalom csak viharelőtti csendnek tekinthető.* Az új offenziva a szovjet számára végeredményben csak akkor fizetődne ki, ha sikerülne a szovjetnek megsemmisíteni nagyobb német erőket. Feltételezhető viszont, hogy a német hadvezetőség nem fogja megtenni a szovjetnek azokat a szolgálatokat, amelyekről *Schlieffen* tábornok, a híres német stratéga azt mondotta, hogy rendszerint az ilyen hibáktól függ a csata kimenetele.

Az 1939-es német—orosz-szerződés háttere

BERLIN, jan. 26. (Interinf)
Berlini politikai körökben figyelmet keltett az angol hírszolgálat jelentése, mely szerint a Szovjet 1939-ben csak azért kötötte meg a szerződést Németországgal, hogy katonai erejét a következő két év alatt megerősítse. Az angol jelentés szerint a Szovjetnek az volt a meggyőződése, hogy a Németország és a várható angol—szovjet szövetség közötti háború elsősorban a németek és az oroszok küzdelmével fog eldőlni.

Amit ez az angol jelentés állít, német politikai körök előtt nem új dolog, mivel német oldalon már régebben tisztában vannak azokkal a rejtett gondolatokkal, amelyek Szovjetoroszországot akkor a Németországgal való szerződés megkötésére indították. Az a tény, hogy arranézve csalhatatlan bizonyítékok álltak rendelkezésre, hogy a Szovjet csak a kedvező pillanatra vár, amelyben a vele szerződéses viszonyban lévő birodalmat megtámadhatja és mivel ez a pillanat az 1941-ik évben már közvetlenül küszöbön állott, ösztönözte a németeket a Szovjet elleni előrenyomulásra.

A Szovjetunió ugyanis közben az akkori Lengyelország keleti felének, a Balti államok és Románia egy részének bekebelezésével, valamint a Finnországgal szemben kikényszerített viszony folytán alkalmas kiindulási alapot vélt teremteni az általa tervbevett nűveletek végrehajtására. Habár az angol jelentés tartalmilag semmi ujságot nem hoz, mégis említésreméltó, hogy most az angol hírszolgálat jelentése is megerősítette azt a beállítást, amellyel a németek az 1941 nyarán előállott helyzetet magyarázták. (MTI)

POLITIKAI NAPILAP MEGJELENIK MINDEN HETKÖZNAP DÉLBEN
Felelős szerkesztő: MAKKAI JANOS
Szerkesztő: vitéz BERY LASZLO
Felelős kiadó: Dr. BATHORY-HUTTNER JANOS
Nyomatott a Stádium Sajtóvállalat körforgógépein. — Felelős: Győry Aladár igazgató